

venissent Romani, + qui¹ de ejus voluntate explorarent, darentque operam consiliis clandestinis, ² ut Hannibalem³ in suspicionem regi adducerent, tanquam ab ipsis corruptum, + alia atque antea sentire: neque id frustra⁵ fecissent, idque Hannibal comperisset, seque ab interioribus consiliis segregari vidisset:

Frontinum 1, 1, 3. de L. Statorio. Ibid. c. 2. exemplo 4. Carthaginienfes miserunt, qui per speciem legatorum longo tempore Romae morarentur, exciperentque consilia Romanorum. Quemadmodum hoc callide plerumque agitur alio praetextu: ita contraria machina isti Principes, ad quos missum est, secreta mittentium ex legatis ebrietate injecta eruant. Fl. Vopiscus Bonoso: Si quando legati barbarorum undecumque gentium venissent, ipsi propinabantur, ut eos inebriaret atque ab his per vinum cuncta cognosceret. Gebhardus. Ad quem locum vide adnotata Casaubono. Zonaras ait missum Scipionem, ut Antiochum ac Hannibalem terreret. Bostius.

1 De ejus voluntate] Mf. Boecl. ejus voluntate, omiſſa praepositione. An fuit, ejus voluntatem? Lambinus certe quaerit, cur non ita dixerit Nepos. Sed nulla mutatione opus. vid. Ind. Bostius. Vide ad praefat. Vossiano B. etiam abest praepositio de.

2 Ut Annibalem in suspicionem regi adducerem] Effecerunt autem id crebris cum eo sociatis colloquiis. Livius 35. 19. Propter colloquia cum Vullio suspectus regi. Vide Fulvium Frontinum 1, 8. 7. [adde Polybium, Appianum, Justinum locis modo laudatis.] Hoc vero consilium haulerunt ab Ageſilao; de quo Polyaeus l. 2. comm. 32. ἀγχιλαῶς ἐς τὴν δια-

προβόλῃς ἤξῃς πολέμου τὸς μάλιστα δυνατὸς πέμπουσαι πρὸς αὐτὴν, ὡς διαλήξεται, περὶ ἧδὲ κοινῶν συμφερόντων. Ἰστορεῖ ἐπὶ τὸ πλείονι συζητήματα. Ἡ κοινῶν ἐπίαις ἢ σπονδῶν, τὰς πέποιθι εἰσὶν ἐπιπολὴ δια τὰς ἢ πολλῶν ὑποψίας. Gebhardus.

3 In suspicionem regi adduc. tanquam corr. ab illis alia atque antea sentire] Mirum loquendi genus, nec alibi mihi observatum: & tamen nemo interpretum id tetigit. Si locus integer est, τὸ sentire ad suspicionem referendum est: in suspicionem, sentire (eum) alia, tanquam corr. ab illis. Sed dariuscaelum id mihi videtur. An igitur Nepos scripsit: tanquam corruptus ab illis, alia a. a. sentiret? Sic certe loquuntur optimi scriptores. Bostius. Nulla mutatione opus.

4 Alia atque antea sentire] Reconciliatam ejus cum Romanis gratiam, dixit Justinus explicatus Bostius. Id est, contraria sentire, quam olim fenserat. Vide Cort. ad Sallust. Cat. 37. 10.

5 Fecissent, idque Hannib. comper.] Mf. fecissent, nisi dicitur H. c. Suspicio latere mendum, & scribendum esse; fecisse essent visi, idcum H. c. Visi sunt regi non fecisse frustra, ut clandestinis consiliis cum Hannibale uterentur. fecisse essent propter litterarum similitudinem coaluit in unam vocem. Schaefferus. Mihi olim levi mutatione unius litterulae figurā

set: tempore dato ¹ adiit ad regem, eique quum multa de fide sua & odio in Romanos commemorasset, hoc adjunxit: ² Pater, inquit, meus Hamilcar puerulo me, utpote non amplius ³ novem annos nato, in Hispaniam imperator ⁴ proficiscens Carthagine, ⁴ Jovi optimo maximo hostias immolavit. ⁶ Quae divina

haud valde dissimilis legendum videbatur: *fecissent, nisi id tum H. c.* Notum est, saepissime in Mss. e & t permutari. *Non id frustra fecissent, i. e. non excidissent spe sua.* Jam enim suspectum regi reddiderant Hannibalem: ut e *Polybio* ceterisque manifestum est. In q. edd. est, *cum neque i. fr. fec.* *Bosius.* Omnes mei codices *neque id frustra fecissent.* sed *neque ii frustra fuissent* non male legendum coniecit *Corrius ad Sallust. Jugurth. cap. 85. n. 6. Pro interioribus Voss. A. male inferioribus.*

¹ *Adiit ad regem*] Sic e Mss. suis legunt *Savaro, Boeclerus, & in Ind. Lucret. v. revisere. Gifanius.* quomodo 2, 7, 1, & 4. & alibi locutus est. *mox Mf. Boecler. de vita sua;* sed in marg. adfc. *fid. Pro odio v. cod. Schotti odium.* Statim in illo *puerulo me*, provocabulum vulgo omittitur. erat tamen in Mf. *Leidensi pume;* nisi fortean in excerptis ejus scribi excudive debuit *pu. me*, abbreviate. *Bosius.* *Leid. m. adiit regem.* sed *Voss. A. B. C. adiit ad regem.* quod praefero. Vide ad *Themistocl. cap. 7.* quamvis, ut ibi monui, alterum non damnem. Sic enim *adire deos, & adire ad deos* dixere: consule *Celeb. Brouckhusium ad Tibull. 1, 5, 39. Pro odio Voss. C. odium.*

² *Pater meus Hamilcar &c.*] Narrant hanc rem etiam *Polybius 3, 11. Livius 21, 1. & 35, 19. Valerius Max.*

*9, 3. ext. 3. tanguntque & scriptor de viris ill. c. 42. Appianus Iber. & Annibal. Martialis 9, 44. Florus 2, 6, 2. Orosius 4, 14. & ex his alii: prolixo vero, more poetarum, describit Silius lib. 1. ad quem videndus Dausquius. Corniolam Ursini, repertam in agro Perusino prope lacum Trasimenum, ubi Hannibal tetendisse legitur, in qua a dextris Hamilcar sacra faciens sculptus erat, ipso Hannibale puero ad aram stanre, a sinistris Asdrubal galeatus, patruus ejus, memorat fo. Faber commentario in imagines Illustrium Ursinianas, pag. 41. conjicitque Afro alicui, studioso Hannibalis, pro petra annulari fuisse. Addit & de alia gemma, utriusque capita, sed Hannibalis, ut pueri, ut existimat, exhibente, conjicitque annularem ipsius Hannibalis fuisse. De quibus judicent, quibus inspiciendi copia est. Exstat enim fortassis etiam nunc inter thesauros Farnesianos. *Bosius.**

³ *Novem annos*] Sic & *Polybius l. c. & lib. 2, 1. Livius locis cit. & 30, 37. Valerius Max. Orosius, Ampelius, & ex emendatione doctorum virorum Scriptor de viris illustribus cap. 42. Silius quoque lib. 14. Decimum modo coeperat annum Excessisse puer, nostro cum bella Latini Concepti jussu. Quibus neutiquam, uti quidem Dausquius putabat, adversatur, quod idem lib. 1. ait, fa-*

Etum

vina res dum conficiebatur, quaesivit a me, *vellem-no secum in castra proficisci?* Id quum libenter accepissem, atque ab eo petere coepissem: ne dubitaret ducere, tum ille: *Faciam*, inquit, *si fidem mihi, quam postulo, dederis.* 7 Simul me ad aram adduxit, apud quam sacrificare instituerat: 8 eamque, ceteris remo-

tis,

Etum hoc, *Ut favi primamque datum distinguere lingua Amibali vocem;* neque quod apud eundem lib. 2. Bostar dicit, *jam bella jurasse eum cum primum tenero vocem proferebat ab arvo.* Significat enim, vix infantiam fuisse ingressum, ea vero cum anno aetatis septimo finitur. *Bosius.*

4 *Proficiscens Carthagine*] Ubi jurasse Hannibalem in Elisae templo media urbe fito, prolixè *Silius* narrat. quod sine causa in dubium vocat *Dausquius*, conjicitque apud *Garamantas* in *Jovis* templo factum, nam quod ait *Polybium* tetragari lib. 2. qui tum *Amilcarem* scribat *Herculis* columnas adfuisse: id secus est. Potius favet *Silio*; scribit enim, *accepto exercitu* (qui utique in Africa erat, & prope Carthaginem) & *filio Hannibale*; juxta *Herculis* columnas trajecisse. At *Valerius Max.* scripsit, *Amilcarem* exercitum in *Hispaniam* trajecisse. Immo diserte ait, *exercitum in Hispaniam* TRAJECTURUM, ob id sacrificasse. Nec aliter *Livius* 21, 1. *Polyb.* 3, 11. *Silio* & illud favet, quod *Hannibal* petiit, ut duceretur in *Hispaniam*. Sic enim praeter nostrum iidem duo scriptores. Unde malim cum ed. Col. sic distinguere: *In Hisp. imp. proficiscens, Carthagine Fovi v. m. h. immolavit.* Pro *hostias* Ms. Leid. *hostiam* habet, quomodo *Silius*; *tum nigra trifurmi Hostia maclatur Divae.* *Bosius.* Confule *Clar. Drakenbur-*

gium ad *Silium* *Italic.* lib. 1. vl. 31.5 *Fovi optimo Maximo*] *Voss. B. Fovi optimo & Maximo.*6 *Quae divina res dum conficieb.* *Leid. m. qui, divina re, dum confic.*7 *Simul me*] *Melius* in *Boecier.* *Leid. & ed. Col.* quam reliqui *simulque.* *Bosius.* *Leid. m. simul ad aram.* item *Voss. A. B. simul me ad aram.* *C. simulque ad aram.* Pro *instituerat*, *Voss. C. instituerat*, forsan pro *instituerat*, sed *instituerat* rectum est. Vide ad *Catonem* cap. 3.8 *Eamque ceter. remotis tenentem*] *Ex Plauto, M. Varone, Cicarone, Virgilio & Appulejo* rjrum jurandi ad aras explicat doctiss. *Turnebus Advers.* 16, 10. & 19, 19. item 26, 2. & 5. Est & elegans locus apud *Justin* 24, 2, 8. de *Prolemaeo*, qui *sumtis in manus altaribus, contingens ipsa simulacra & pulvinaria doorum, inauditis ultimisque execrationibus adjurat, se sincera fide matrimonium sororis petere.* *Schottus.* (vide ibi notas *Berneggeri*.) Non solum autem jurantibus, sed etiam a sacrificantibus arae tenebantur. *Virgilius* libro quarto *Aeneid.*1 *Talibus orantem dictis, arasque tenentem**Audit omnipotens.**Varro* *Rerum divinarum* lib. 5. aras dicit primum *anses* dictas, quod esset necessarium, eas a sacrificantibus teneri. *Adeas* *Macrobius Saturn.* l. 3, 2. Ab iis, qui ad aras

Nn 3

con-

tis, tenentem jurare iussit, ¹ *nunquam me in amicitia
scum Romanis fore.* Id ego jusjurandum patri datum,
usque ² ad hanc aetatem ita conservavi, ut nemini
dubium esse debeat, quin reliquo tempore eadem
mente sim futurus. Quare ³ si quid amice de Roma-
nis cogitabis; ⁴ non imprudenter feceris, si me ce-
laris. Quum quidem bellum parabis, te ipsum fru-
straberis, si non me in eo principem posueris.

CAP.

confugiebant, aras tenebantur apud
Hebraeos, ut in *Annotationibus in
Pausaniam* docuimus. Solebant e-
tiam, qui ad aras confugiebant,
aras amplecti, ut apud *Pharaeum*
in *Timoleone* animadvertere licet. Sed
ille, inquit, cum gladio fugiens, in
altam quandam petram descendit: hic
vero aram amplectens, Timoleonem ob-
secrat, si veniam det, rem omnem as-
periturum, &c. Magius. Veteres,
dum jurabant, aras tangere fuisse
solutos, docent Pareus in *Electis*
Plautinis pag. 348. & 349. Brouk-
hufus ad Propertium 3, 19, 15. &
Dukerus ad Florum lib. 2. cap. 6.
n. 2.

¹ *Nunquam me in amicitia cum
Romanis fore*] Livius 35, 19. *Nun-
quam amicum fore populi Romani.* [Et
21, 3. *Se, cum primum posset, hostem
fore populo Romano.*] Historia mis-
cella lib. 3. cap. 5. *Se ut primum pos-
set, adversum Romanos pugnaturum.*
quod non est expressum, longeque
minus est. Nam qui pugnat adver-
sus aliquem, odium exsurgere atque
ex hoste amicus fieri potest. Poly-
bius: *μῆτορτι Παρταλοῦ ἐνδοξοῦ.* Ap-
pianus Annibalicis: *πομπὰς ἐδικα-
νοῦσθαι ἐν τῷ ἐμίσει.* Ibericis: *ἄρ-
ρεῖς ἐξ ἑσθῆς ἐσθῆς Παρταλοῦ.* Geb-
hardus. Valerius: *se cum primum
per aetatem potuisset, acerrimum ho-*

stem populi Rom. futurum. Scriptor
de viris illustribus: *odium in Roma-
nos perenne juravit.* Bofius. Hinc
Hannibal pro capitali hoste sumitur.
vide Munck. ad Hygin. fab. 257.

² *Ad hanc aetatem*] Sic rescripti
fide codicis Leid. nec dubiro verum
esse: ceteri omnes alii habent: *ad hanc
diem.* Tē aetatem abbreviate scrip-
tum absorpserat ob similitudinem
vox proxima ita. Cum igitur ali-
quid deesse viderent librarii, diem
de suo addiderunt. Mox *conservari*
erat in Mss. Boecl. Leid. & edd.
Col. Lamb. Gebh. aliisque. quod
nescio cur in *servari* mutarint. nam
& alibi legas apud Nostrum *conser-
vare fidem, inducias, leges, religio-
nem.* Vide Ind. Bofius. Leid. m.
aetatem, item Voss. B. sed A. & C.
diem. Et omnes mei *conservari*. Pro
sim futurus Voss. B. *sum futurus*. Pro
cum quidem Voss. C. *quam quidem.*

³ *Si quid amice de Rom. cogitabis*] Polybius: *ἰτὰν ἢ διακρίσῃς ἢ πάλαι
οὐκ ἴσθαι αὐτῶν ἀδρῆς.* Gebhardus.

⁴ *Non imprudenter*] Omittit ne-
gationem Mf. Boecl. Bofius. sic quo-
que Vossianus B.

⁵ *Hac igitur, qua diximus, aetate*] Sic Mf. Boecl. Etiam Leidensis: *Hac
ergo, qua diximus aet.* Vulgo absunt
illa, qua diximus. Bofius. Voss. A.
& C. agnoscant verba qua diximus.

6 Has-

5 **H**ac igitur (qua diximus) aetate cum patre in
 6 Hispaniam profectus est: cujus post obitum,
 6 Hasdrubale imperatore suffecto, 7 equitatu omni
 praefuit. 8 Hoc quoque interfecto, exercitus sum-
 mam imperii ad eum detulit. 9 Id Karthaginem dela-
 tum, publice comprobatum est. Sic Hannibal 10 mi-
 nor 2

6 *Hasdrubale suffecto*] Supra 22, 3. 3. *Bosius*.

7 *Equitatu omni praefuit*] *Ἐπιπέφυκτος* ab Asdrubale creatum, ait *Appianus Iberic. pag. 258. Vixitum puerem ab eodem accitum, triennio sub eo meruisse, nulla re, quae agenda videndaque magno futuro duci essent, praetermissa, Livius 21, 3: & 4. Bos. Leid. m. equitatu omnium.*

8 *Hoc quoque interfecto*] Idem sup. in vita *Hamilcaris* cap. III, 3. dictum est. Medius postquam inter patrem, & filios octo ferme annos imperium obtinuerat, barbarus quidam eum palam, ob iram interfecti ab eo domini obruncavit: comprehensusque a circumstantibus, haud alio, quam si evasisset, vultu, tormentis quoque cum laceraretur, eo fuit habitu oris, ut superante laetitia dolores, ridentis etiam speciem praebuerit. *Livius* lib. 21. cap. 2. *Ernstius*. Vide, praeter *Ernstio* adducta, quos laudamus ad 22, 3, 3. *Bosius*. Pro *interfecto* *Voss. C. interfectus*. Sed praecedentia *s. e. o. p. b. g.* eidem abfunt.

9 *Id Karthaginem delatum, publice comprobatum est*] In ora *Mf.* Libri ex alio veteri codice ita hic locus legitur. *Id Cartaginem delatum nemine contradicente publice comprobatum est*. Verum ego existimo, esse id glossema a vi-

ro aliquo docto e *Polybii* lib. 3. additum. Is enim scribit: *Hannibalem militum populique unanimi consensu μὲν πρώην imperatorem esse declaratum*. Ita tamen, ut negari non possit, *Hannonem*, alterius factionis principem, cum optimatibus nonnullis, dissensisse, sed frustra. De qua videatur *Livius* libro citato cap. 3, & 4. *Ernstius*.

10 *Minor V. & XX. annis natus*] Etiam hoc loco *Lambinus* reposuit *natu*. *Cl. Puteanus* plane debebat *et natus*. Vir clarissimus in *additionib. ad Indicem*, haec & supra 21, 2, 3. ipsum positum vocabulorum ait indicio esse, emendationem *Lambini* recte habere. Non enim dici *natus major LX. annis*, sed *major annis LX. natus*. In prochi igitur esse conjicere, quod legendum sit *natu*, quomodo alibi *major natu, minor natu*. Vellem explicatius dixisset, quomodo id e positu vocabulorum appareat. nam ego quidem id perspicere me non posse, lubens profiteor. Sane *Cicero Verr. 2, 49. triginta*, & quaest. *Acad. 2. 19. aliquot annis minorem natu dixit*: sed qui *aliquot annis majorem, minoremve natum* dixerit, neminem alium novi. Scripti tamen & ante *Lambinum* editi constanter servant *et natus*. Quid igitur? An legendum, *minor XXV. annis natus*.

nor quinque & viginti annis natus, imperator factus proximo triennio ¹ omnes gentes Hispaniae bello subegit. ² Saguntum, federatam civitatem, vi expugnavit. ³ Tres exercitus maximos comparavit. Ex his unum in Africam misit, alterum cum Hasdrubale fratre in Hispania reliquit, tertium in Italiam secum duxit. ⁴ Saltum Pyrenaeum transit. Quacun- que iter fe-

quomodo loquutus est 21, 2, 3. ubi vide, quae nos diximus. vel in *Antiquis* dictum, minor XXV. annis natus, pro minor quam est ab hinc XXV. annis natus: Anno certe pro *ab hinc* anno, dixisse videtur Plautus Menaechm. 1, 3, 22. Trucul. 2, 4, 39. & Amphitr. prolog. vers. 91. Neque enim postremo loco anno adverbium, idemque ac olim est, ut nonnulli volunt. Vide Gronov. ad eum locum. Videturque Plautus ad ludere ad Comoediam aliquam superiore anno Romae actam. Ampelius, nostrum, ut videtur, sequutus, dixit: minor aetatis XXV. Sic enim lego pro *quindecim*, quomodo Salmasius edidit. Ceterum Schottus ad script. de viris ill. & vir doctus in *chronologia Hannibalis*, XXVI. annos natum fuisse voluit Hannibalem, cum imperium acciperet: nonnulli & plures. quam recte, nunc non vacat dispicere. Bosius. Omnes mei Codices vulgatam retinent lectionem.

¹ Omnes gentes Hispaniae subegit] Sic Justinus 44, 5, 6. Universam Hispaniam domuit. Nempse, capta excelsaque Sagunto, & cum ad bellum Romanis inferendum profectus fuisset. Livium vide 21, 23. & Polybium 3, 35. Unde idem Polybius 3, 38. ait, Poenos, cum Hannibal bellum Italiae inferret, totam Hispaniam tenuisse usque ad Pyrenaeos

montes. *Εἰς ἡσπέρην τὴν τῆς Ἰβηρίας πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἡ παλαιὰ δὲ πῆγας ὅτι ποταμὸς τῆς κατὰ ἡμᾶς Σαγούνην ἦ Πυρηνάων ὄρεων.* Antea vero fere intra Iberum imperium eorum consistebat. Vide eundem Polybium 3, 14. Livium 21, 5. Bosius.

² Saguntum vi expugnavit] Interitum hujus urbis luget Augustinus lib. 3. de Civit. Dei cap. 20. Cujus verba memoria sane digna sunt. Pertinet huc historia Q. Mucii ad Cartaginenses legati missi, quam Pomponius Jctus lib. 2. D. de Orig. Juris §. 37. (cujus textus vitiosus est) refert. Adde Flori lib. 2. cap. 6. Eriusius. Prolixe hanc expugnationem, & quae ad eam spectant, describit Livius 21. a cap. 6. ad 16. usque: brevius Polybius 3, 17. (qui & cap 29. & 30. docet, injuste expugnatam fuisse:) Appianus Iberic. pag. 260, 261. Diodorus 25. ecloga 5. Zonaras pag. 71. &c. Bosius. Omnes mei Codices ut expugnavit. sed vi & ut saepius confundi solent. Vide Cl. Burni. ad Phaedrum lib. 1. fab 2. vl. 12.

³ Tres exercitus max. comparavit] Vide Polybium 3, 33. Livium 21, 21. & seqq. Bosius.

⁴ Saltum Pyren. transit] Polyb. 3, 35. Livius 21, 23. & seqq. Appianus Annibal. pag. 315. Bosius. Vox saltum abest Vossiano C. & paullo ante, pro in Hispania, in Hispaniam.

fecit, ¹ cum omnibus incolis conflixit: ² neminem, nisi victum, dimisit. ³ Ad Alpes posteaquam venit, ⁴ quae Italiam ⁵ ab Gallia sejungunt, ⁶ quas nemo unquam cum exercitu ante eum, ⁷ praeter Herculem Grajum, transierat, ⁸ quo facto is hodie ⁹ saltus Grajus appellatur, ¹⁰ Alpico conantes ¹⁰ prohibere transitu

¹ Cum omn. incolis conflixit] Hoc Polybius 3, 42. & seqq. & Livius 21, 27. & deinceps multis verbis docent. Lambinus.

² Neminem nisi victum] Leid. neminem non victum. non male. Bofius.

³ Ad Alpes posteaquam venit] Quae poeninae ab Hannibale denominatae sunt. Plin. lib. 3. Nat. Hist. cap. 17. & Patullus Warnefridus lib. 2. de Gestis Longobard. cap. 18. ait. Alpes Appenninae dicuntur a Punicis, hoc est, Hannibale, & ejus exercitu. Ernstius.

⁴ Ab Gallia] Sic Mf. Boecl. & q. edd. pro quo perperam alii, a Gallia. vide Ind. v. ab. Bofius. Voss. A. B. C. ab Gallia.

⁵ Quas nemo cum exerc. ante eum transierat] Falsum hoc esse, docet Polybius 3, 48. Bofius.

⁶ Praeter Herculem Grajum] Hunc Alpes transgressum, etiam alii scribunt, in his Diodorus 4, 19. Dionysius Halicarn. 1. Silius 2, 3, & 15. Fusinus 24, 4. Plinius N. Hist. 3, 17. Ammianus 15. Sed Livius 3, 5. pro fabula habet: quemadmodum in universum expeditionem Hercules Graji in Galliam & Italiam doctiss. Bochartus de coloniis Phoenic. 1, 41. etiam non audet negare, Herculem Phoenicium illa loca adiisse. Bofius.

⁷ Quo facto] An legendum, a quo facto? Bofius.

⁸ Saltus Grajus] Ab Hercule scilicet Grajo denominatae sunt Gra-

jae. Plin. loc. cit. & Silius Italicus lib. 3. & 4. Belli Punici. Sextus Rufus in C. Caesare. A tercio Caesaris transitu Juliae deinde vocatae sunt Alpes. Marcellinus. Sext. Ruff. in Julio & Octaviano Caesarib. Warnefrid. d. lib. cap. 13. Messala Corvin. Libello de progen. Augusti eas, uti Josepho de Salas videtur, Romanas nuncuparat. Ernstius. Pro Grajus Leid. m. Grajum.

⁹ Alpico] Mallet Lambinus legi, Alpinos, suffragante adnotatore nupero. Allobroges vocat Polybius 3, 50, 51. Livius montanos 21, 32. & deinceps. qui & certamina illa prolixè narrent. Bofius.

¹⁰ Prohibere transitu] Sic vetus cod. Schotto inspectus, & utraque ed. Boecl. Alii, transitum, quod fortasse mutari non debuit. nam cum accusandi casu hoc verbo & Plusius aliique usi. adi Ind. Bofius. Leid. m. & Voss. A. B. C. transitu. atque ita legendum jam statuerant viri docti. Justino lib. 44. cap. 3. Sed quem ab Euryface Ayacis filio accessu prohiberetur. & Suetonio in Caesare cap. 34. Hos frustra per omnes moras exita prohibere conatus, aliisque ita loquentibus. Vide Celeb. Burmann. ad Valerium Flaccum lib. 3. Argon. v. 305. & Cl. Oudendorp. ad Frontinum lib. 1. Strateg. cap. 6. n. 9.

¹ Loca patefecit, &c.] Quo pacto id fecerit, docet Polybius 3, 54.

itu concidit, ¹ loca patefecit, itinera muniit, ² effecit[que] ut ea ³ elephantus ornatus ire posset, qua antea unus homo inermis ⁴ vix poterat reperere. ⁵ Hac copias traduxit, in Italiamque pervenit.

CAP.

§ 55. Livius 21, 36, 37. Appianus Annibal. pag. 315. Bofius. Sic Justinus lib. 2. cap. 13. n. 6. dixit iter, quod aliter non pateret, ferro patefacere. & Phaedrus lib. 4. fab. 6. In-hospitalis prima quae Ponti sinus patefecit. Consule Broukhuium ad Tullium lib. 1. El. 3. v. 36. & munire itinera propria est locutio. Ad-issis Cel. Drakenburgium ad Silium Italicum lib. 15. v. 516.

2 Effecitque] Aberat copula Mf. Boecl. potestque abesse. Bofius. Et abest Vossianis A. B. C.

3 Elephantus ornatus] Gifanius ita correxerat (e cod. suo, in Ind. Lucet. v. ornare:) secutusque est, indice Cl. Puteano, Lambinus. Schottus ex suis membranarum praefert oneratus, accipitque pro ornatus. At ego pertendo istud oneratus esse suppositum ab ignorante scriba vim tã ornatus. Nam elephas ornatus mulrum ab onerato differt. Jumenta dorfuaria, κτηνὸν φορτηγόν, ut camelii & muli, &c. onerantur; elephantum vero ornantur; armantur ipsi & armatis implentur. Quid plura? praestantissimi quique scriptores hoc modo consueverunt. Lucrer. lib. 2.

Fervere cum videas classem, late-
que vagari,

Ornatamque armis belli simulacra
cientem.

Livius lib. 9. Diemque iis, qua equis armisque instructi atque ornati adessent, dixit. Tacit. lib. 3. cap. 63.

Flavianus exercitus ad praelium intentus ornatusque densis circa viam ordinibus adsisterat. Tacit. lib. 5. Hist. cap. 22. Pauci ornati militari-ter, plerique circum brachia toria veste. Sic Catoni de re rustica Afini ornati. Gebhardus. Vide Ind. Confirmat hanc lectionem Mf. Boecl. & quod opponitur homo inermis elephantum ornato apte, onerato non item. Abest quidem tã inermis Mf. Boecl. & videri possit glossema scioli cujusdam, sed non est. Fere similiter Livius: ita vestis saxis, ut aegre expeditus miles tentabundus demittere se posset. Expeditus, id est, non impeditus armis & farcinis, aue saltem, leviter armatus. Bofius. Voss. A. C. honeratus. B. oneratus. Ornatus legit Nob. Heinsius ad Ovidium Epist. 9. Heroid. v. 103. & per armatus explicat, cujus verbi significationis plurima exempla reperiuntur apud optimos Auctores. Consule Cl. Arntzenium ad Vislorém de Viris Illustr. cap. 55. quomodo Graecis κομῆν γαλήν Euripid. Phoeniss. 804. κομῆν ὄπλοις, Sophocl. Philoct. 1077. κομῆν ὑπερπιδίῃ, in Ajace v. 1425. vide & Scholia Homeri Iliad. β v. 554. Inermis abest etiam Vossiano B.

4 Vix poterat reperere] Polyb. lib. 3. Liv. 21. Flor. 2, 6. Eutrop. 3, 21. Orosius 4. cap. 14. Ernstius.

5 Hac copias traduxit] Quo parte Alpes transferit, prolixè disquirat Cluverius Ital. antiq. 1, 33. pag. 363. & deinceps. Bofius. Per Taurinas

CAP. IV.

Confluxerat ¹ apud Rhodanum cum P. Cornelio
Scipione Cos. eumque pepulerat. Cum hoc eo-
dem

rinas Alpes transit in Italiam Hannibal. Vide Clar. Drakenburg. ad Silium Italicum 3, 646.

[*Ad Rhodanum*] Atqui neque Polybius, neque Livius, neque ulli alii, quod sciam, tradiderunt, P. Cornelium consulem cum Hannibale apud Rhodanum conflixisse. Nam triduo ante quam ad Rhodanum venisset Scipio, transierat flumen Hannibal, teste Polybio. Lambinus. *Μνημονὸν ἀμείνωνμα* hoc Auctoris est. Scipio enim consul cum audiret, Hannibalem per Alpes transivisse in Italiam, se primum hosti objecit. Cum quo ad Ticinum amnem congressus equestri praelio vincitur, & vulneratur. Mallem igitur, si per vet. libros liceret, pro *Rhodanum* legi *Ticinum*. Polyb. Liv. alique jam dicti Scriptores. Infra tamen repetit cap. 6, 1. *Quem*, nempe Scipionem, ipse primum apud *Rhodanum* &c. fugaverat. Sed non memini me de pugna apud Rhodanum quicquam legere. Alii suo sensu abundent, per melicet. *Ernstius*, Locus est lib. 3, 49. Ita & *Livius* 21, 32. Quare *Ernstius* mallet, ad *Ticinum*. Sed huic emendationi repugnat, quod Cornelius ait, *conflixerat*, non *conflixit*. Hoc enim videtur innuere, id praelium ante transitum Alpium commissum esse. Praeterea pugnam ad Ticinum Padumque pugnatam demum in sequentibus significare videtur, cum ait: *Cum hoc eodem Clastidio apud Padum decernis*, nam de illa o-

mnino haec verba accipienda sunt, cum inter eam ad Ticinum amnem, in qua Scipio vulnus accepit, & alteram ad Trebiam, nulla alia intercesserit. An igitur Nepos intelligit praelium, quod inter Numidas & Romanos equites, a Scipione emissos, pugnatum est? de quo *Polybius* 3, 45. ac 64. *Livius* 21, 29. *Zonaras* pag. 73. Sed tum victoria penes Romanos fuit, qui, ut *Polybius* ait, Numidas fere usque ad castra Hannibalis insequuti sunt. At noster h. l. Hannibalem *pepulerat*, & infra cap. 6, 1. *fugasse* Scipionem apud Rhodanum, ait. Quid igitur? An eam pugnam significat, qua Gallos a fronte juxta & tergo adortus Hannibal castris exiit: de qua idem *Polybius* 3, 43. & *Livius* 21, 28. exponunt. Id magis crediderim, quoniam enim ei praelio Scipio ipse cum suis non interfuit: tamen quia Galli pro Romanis, quibus tum Scipio praecerat, depugnantes, in fugam acti, ipseque Scipio in Italiam regressi coactus est, fortasse non omnino inepte Noster dicere potuit, *cum eo conflixisse Hannibalem, eumque pepulisse*. Cogitabam aliquando, Nepotem sequutum aliquem, qui scripserit, Hannibalem cum Scipione primum apud *Eridanum* conflixisse, (quomodo *Appianus*: *ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Ἰταλίας*;) sed in codice illius mendose scriptum fuisse *Rhodanum* pro *Eridano*. Verum nec id satis placet. *Bosius*.

dem¹ Clastidio² apud Padum decernit: faucium inde² ac fugatum dimittit. Tertio idem Scipio cum collega³ Tiberio Longo⁴ apud Trebiam adversus eum

VE-

¹ *Clastidio apud Padum*] Sic scripti omnes & ante *Lambinus* vulgati. Is enim, praecunte *Cl. Puteano*, edidit de *Clastidio*: quod retinere reliqui: ac ruetur & nuperus editor. Cum tamen *Lambinus* ipse fateatur, ex *Polybio* & *Livio* constare, Scipionem cum Hannibale de *Clastidio* non decernisse. quod verum est. nil amplius enim, quam illud sive oppidum, sive vicum, ab Hannibale prodicione captum scribunt, idque cum jam fugato ad Padum Ticinumque Scipione, trajectoque Pado, Scipionem insequutus, confedisset inter Padum & Trebiam, in sinistra hujus ripa. vid. *Polyb.* 3, 66, 68, 69. *Livius* 21, 47, & 48. Idem vero *Lambinus* negat *Clastidio* heic locum esse. Nam quid est, inquit, *apud Padum Clastidio decernit*? nonne fatis est dixisse *apud Padum*, ut *apud Rhodanum*, *apud Trebiam*. Quare aut delendum id censet, tanquam aliunde inculcatum, aut legendum, *non longe a Clastidio*. Non male ista; nisi quod posterior conjectura haud placet. Nam praelium, de quo heic sermo est, ultra Padum, quem Scipio Placentiam movens transferat, ad Ticinum, in agro Insubrium, & circiter V millia passuum a *Victumviis*, commissum est, ut apparet e *Polybio* 3, 64, & 65. *Livio* 21, 39, & 45. Jam *Clastidium* Geographi in Gallia Cispadana collocant haud procul eo loco, ubi Ticinus Pado jungitur. vide *Merulam* parte 2. *Cosmograph. lib.* 4. cap. 34. *Cluver. Ital. antiq.* l. 10. *Victumvias* autem me-

dio fere inter Placentiam & Cremonam sitas fuisse volunt. Cur igitur Nepos *Clastidio*, aut *non longe a Clastidio* pugnatum diceret, cum propiora haberet loca, *Victumvias*, ipsamque Placentiam? Vereor itaque, ne glossema sit, ab aliquo profectum, qui *Clastidium* sub id tempus captum fuisse legerat. et si id pro certo adfirmare non ausim. *Bosius*. Pro de *Clastidio* Leid. m. & Voss. B. *Clastidio* A. *Clastidia*, sed C. *Gladistia*. Pro *decernit* Voss. C. *decernit*. pro *faucium inde ac fugatum*, B. *faucium inde fugatum*. A. *fauciumque inde ac fugatum*.

² *Apud Padum decernit, &c.*] Hanc pugnam, ejusque eventum multis verbis describunt *Polybius* & *Livius*. *Lambinus*. Adde *Siliam* lib. 4. *Bosius*.

³ *Tiberio Longo*] Hoc viro praenomen est & apud *Polybium*, *Appianum*, *Ampelium*, *Eutropium*, *Cassiodorum*. Male igitur *Aldus* & *Magnus* reponunt, *Tito*. *Livius*, ad quem provocant, hoc loco etiam in optimis edd. mendosus est, ut jam *Lambino* ac *Schotto* monitum. & apud eundem 23, 37. ac 30, 44. *Tiberius* vocatur. Fuitque hoc praenomen & aliis e gente *Sempronia*, ut passim e nummis, lapidibus & scriptoribus antiquis videre est. Ceterum apud *Ampelium*, ubi *Tiberius Claudius* dicitur, haud dubie posterior vox a glossa est. *Ampelius* solum *Tiberium* dixit, ut *Scipionem*, *Flaminium*, *Paulum*, *Varro-nem*, *Gracchum*, *Marcellum*. Hunc *Longum* nonnulli *Sempronium Gra-*
ebant.

venit. cum his¹ manum conferuit: ² utrosque profligavit. inde per Ligures³ Apenninum transit, petens Etruriam. Hoc itinere adeo ⁴ gravi morbo afficitur ³ ocu-

ebum vocant. nescio, quam bene. *Bosius*. Pro collega *Vossii*. *C. collegio*.

⁴ *Apud Trebiam*] Sic *Mss.* [etiam *Boecl.*] In *Cimone*, *apud Mycalen*, & alias non semel. [vid. *Ind.*] *Salustius*, *apud Late oppidum*, *apud Ilerdam*, *apud Preneste*, *apud Mutinam*. *Priscianus* lib. 15. *Vulgati*, ad quam lectionem adserit *Orosius* 4, 14. *Savaro*. Et sic *Livius* quoque loquitur 21, 48, 49. & ejusdem libri epitome: At *apud Trebiam* est etiam *apud Ampelium*, qui sua e nostro, ut videtur, desumpsit. *Bosius*. *Leid.* m. & *Vossii*. A. B. C. *apud Trebiam*. *Cl. Arntzenius* tamen ad S. A. *Victorem* de *Viris Illustr.* cap. 60. n. 2. videtur præferre *ad Trebiam*, cujus locutionis quam plurima congestit exempla, sed *Bosium* & meos *Codices* secutus hic nihil muto. Vide *Cortium* ad *Salust.* B. *Jugurth.* cap. 20. n. 1.

¹ *Manum conferuit*] Tam manum quam manus conferere Latinos dixisse docet *Cl. Barm.* ad *Nemesianum* *Ecl.* 6. vs. 21.

² *Utrisque profligavit*] Quae pugna pugnata est An. Urbis 1035. mense Decembri. *Ernstius*. Sic & *Orosius* 4, 14. Ac jam fugientibus Romanis supervenisse *Scipionem*, *Appianus*, (qui & *fauciarum* ait) & *Silius* referunt. Sed *Polybius* ac *Livius* negant praelio interfuisse, quippe adhuc aegrum ex vulnere. Utcunque sit, utrosque profligatos dici potest, quoniam utriusque exercitus fusi. Quanquam & *Florus*, *Scriptor de viris illustribus*, *Eutropius*,

Ampelius, alii, solummodo *Sempronium* ad *Trebiam* victum, scribunt. Ceterum pro utrosque edunt alii *utrumque*, sed editam lectionem confirmat etiam *Msc. Leid.* & similis locutio supra 20, 2, 2. vide *Indicem*. *Bosius*. Omnes mei utrosque.

³ *Apenninum transit*] Ita fere & *Silius* sub fine libri 4. *Orosius* 4, 14. Sed *Livius* 21, 58, 59. & 22, 1. scribit, conatum quidem transcendere *Apenninum*, sed vento & imbribus prohibitum, degressam *Apennino*, retro ad *Placentiam* castra movisse, ibique cum *Sempronio* denno conflixisse. *Polybius*, & reliqui de transitu *Apennini* plane nihil. *Bosius*.

⁴ *Gravi morbo afficitur oculorum*] *Alpinis* enim frigoribus dextrum oculum amisit elephante inæctus, ut refert præter *Polybium* [3, 62.] ac *Livium* [22, 2.] lepide *Satyricus* *Aquinas* *Sat.* 10, 157.

O qualis facies & quali digna tabella,

Cum *Getula* dusem portaret bellua luscum!

Quo de somnium ejus refert *Val. Max.* 1, 8. Vide & in *Fabio Plutarchum*. Plures ejusmodi duces *novæ ævæ* reperias, præter *Cyclopa* *Homericum*:

— Cui torva lumen sub fronte latebat

Argolici clypei aut *Phœbeae lampadis* instar.

Philippum *Macedonum* regem, de quo ex *Demosthene* orat. pro *Ctesiphonte*, *Agellius* 2, 27. ibidemque e

oculorum, ut postea nunquam dextero aeque bene usus sit. Qua valetudine¹ quum etiam nunc premeretur,² lecticaque ferretur, C. Flaminium Cos.³ apud Trasimenum cum exercitu + insidiis circumventum occi-

Sallustio de T. Didio. De illo autem nos pluribus in *Vitis parallelis*. Schottus. Quod dehonestamentum oris quidam simii posteriorum ducum ad gloriam sibi trahebant. Tacitus 4. H. 13, 3. Sed *Crullis*, ultra quam barbaris solitum, ingenio follens, & Sertorium se aut Hannibalem ferens, simili oris dehonestamento. Vide eundem 2. A. 9, 2. & 3. A. 20, 4 de Decrio. Justin. lib. 9. sub finem de Philippo. Gebhardus. De Sertorio habes apud Gellium l. c. De Hannibale, adde *Silium sine* 4. Eum vero alii non in transitu Appennini, sed dum per paludes in Etruriam ducit, morbum oculorum contraxisse scribunt. *Bosius.* ad dextro abest Leidensi meo.

1 *Cum etiam nunc premer.]* Sic rescripti, praeceunte Mf. Boecl. in quo erat, *tum etiam nunc prem.* notum est t & e passim in Mss. permutari. Vulgo erat, *cum etiam tum* (vel *cum etiam*) *prem.* *Bosius.* Leid. m. & Voss. A. *Quam etiam tum pr.* B. *cum etiam nunc.* C. *quam etiam tum.* qui semper fere pro *quam*, vel *quam* vel *quem* scribere solet.

2 *Lecticaque ferretur.]* Ut solent affecti Duces iter facere & exercitui circumferri. Livius 24, 42. *Scipio in aciem illatus lecticula confluxit; nec dubia victoria fuit.* Et *Mermex* apud Agathiam l. 2. *Fangravis amicus & a multo tempore utroque pede claudus, lectica deferebatur in aciem, laboribus perinde ac robustissimus quidam juvenis vacans.* Valerius

praetor apud Valer. Max. 2, 8, 2. *Consulem ea pugna in lectica claudum jacuisse; se autem omnibus Imperatoris partibus functum.* Polyaeus l. 4. *Επιπέδους ἰσθμῶν πεδῶν ἰδιώτου, ἃ ἐσώματι ἀσπίδος ἔχει, καμψύψου ἐκ φορέα.* Vide Plutarchum in Eumene. Flavius Vopiscus Numeriano, cap. 12. *Hic patri comes fuit bello Persico: quo mortuo cum nimio fletu oculos dolere coepisset, quod illud asperitudo genis nimia utpote familiarissima, confectus angustia incurvasset: & dum lectica portaretur, factione Arrii Apri, socii sui, qui invadere conabatur imperium, occisus est.* Curtius 7, 6, 8. *Castris inde motis lectica militari ferebatur: quam pro se quisque eques pedesque subire certabant.* Vellejus Paterculus inter laudes humanitatis & beneficentiae Tiberianae commemorat 2, 114. *Erat desiderantibus paratum junctum vehiculum, lectica ejus publicata: ejus beneficia cum alii, tum ego sensi.* Gebhardus.

3 *Apud Trasimenum.]* Nempe lacum. Meminerunt hujus praelii fati certe magni, praeter historicos jam citatos. Plutarchus Fabio. Val. Max. lib. 1. cap. 5. Cic. 2. de Nat. Deor. cap. 3. Et Seneca lib. 3. De ira cap. 5. *Ernstius.* Leid. m. & Voss. B. C. *Trasimenum.* & ita in *Vetustissimis Edd.* & novem Mss. apud Valerium Maximum lib. 1. cap. 6. n. 33. legi, docet Egregius vir A. Torrenius, qui plura de hujus vocis scriptura profert, cui adde Cl. Dukerum ad Florum 2, 6, 13.

† occidit. neque multo post ² C. Centenium ³ praetorem, ⁴ cum delecta manu saltus occupantem. Hinc in Apuliam pervenit. Ibi obviam ei venerunt ⁴ duo Consules: ⁶ C. Terentius, & L. ⁷ Paullus Aemilius.

4. *Infidis circumventum*] Plane sic Epitome Livii 22. *insidiis ab Annibale circumventus, ad Trasimenum lacum cum exercitu caesus est*. Eas vero describunt Polybius 3, 83 & seq. Livius 22, 4. Appianus pag. 319 Silius 5. princ. Florus 2, 6, 13. Ut mirer, id in nupera Lugdunensi editione, verbis *Salmasii*, in dubium vocari. Imo ne quidem *Florum* recte notari a *Salmasio*, Livii narratio docet. *Bosius*.

1 *Occidit*] A Gallis occisum, ait Polybius: ab Insubre equite, Ducario, Livius 21, 6. Silius *sine lib.* 5. *Bosius*.

2 *C. Centenium*] Sic & Polybius, Livius, Appianus, Zamaras vocant. Estque & M. Centenius Paecula apud Livium 25, 19. & P. Centenius Urso apud Gruter. 768, 11. Male igitur Polybius interpres *Centronium* reddidit. *Bosius*.

3 *Praetorem*] Imo *propraetorem*. Ut Livius ait lib. 22. cap. 8. & in Mss. nostro Cod. exstat. *Ernstius*. Fidenter ita rescripti, auctoritate codicis Ernestiani, ac Livii 22, 8. Praetorem non fuisse, etiam Appianus indicio est: *Κεντινίου αὐτοῦ τινὲς ἐπὶ ἰμπανὸν ἰδιωτῶν, ἠδὲ πρὸς ἀρχῆς παραβῶν, ἰνέσαντων.* Zamaras *ερατηνὸν* vocat. quod male interpres vertit *praetorem*. *Bosius*. Omnes mei Codices *praetorem*. Itaque viris doctis, qui in textu reponunt *propraetorem*, hic adfentiri nequeo. Quoties *praetores* & *Consules* saepissime *propraetoribus* & *Proconsulibus* poni

solent: sic *Noster* Q. Fabium Maximum cap. 5. n. 1. *Distatorem* vocat, qui a Livio *Prodicator* dicitur, ut ibi notae testantur. *Consule* *Celeb.* V. J. Perizonium in *Animadvers. Historicis* cap. 7. pag. 309. & 310. *Dukerum* ad *Florum* 2, 14, 5. & *Eruditiss.* J. Arntzenium ad S. A. *Victorem* de *Viris Illustr.* cap. 63. n. 2. qui hanc *Bosii* & *Hoogstratani* temeritatem jam ibi notavit.

4 *Cum delecta manu*] Cum IV. equitum millibus, ut vult Polybius, & item Livius: sed, ut Appianus, *cum sex millibus*. *Lambinus*. Immo cum octo millibus. Sic enim Appianus: *κεντινίου ἄνδρ τοῖς ἑκατακταῖς τεταρτάτῃσιν ἑκατακταῖσιν*. Ac totidem millibus & paullo ante, *Centenium praefectum*, ait. *Bosius*.

5 *Duo Consules*] Anno Urbis 1035. Quo C. Terentius Varro, vir loco non humili solum, ut Livius ait, sed etiam sordido, ortus primum, & L. Aemilius Paullus, uti a Livio nominatur, secundo, *Coss.* facti sunt. lib. 22. cap. 34. & memorabilis illa pugna ad Cannas: cujus infra *Nepos* meminit in *Apulia* commissa est. Cujus temerario ingressu, *Val. Max.* iv. cap. v. ait, *Terentius Varro Remp. confregit: dum, frustra disidente collega, cum Hannibale praelium iniiit, in quo XL. millia peditum (ita e Mf. Cod. Livii auctoritate confirmato Flori locum lego lib. 11. cap. vi.) duo millia 1000. equitum, & tan-*

milius. ¹ Utriusque exercitus ² uno praelio fugavit: Paullum Consulem occidit, & aliquot praeterea Consulares, in his ³ Cn. Servilium Geminum, qui anno superiore fuerat Consul.

C A P. V.

⁴ **H**ac pugna pugnata, Romam profectus nullo resisten-

ta prope civium sociorumque pars caesi sunt. Consulum alter Paulus quoque occubuit: alter Venu- sium profugit. Huic tamen, cladi tantae auctori, postea a Senatu gratiae sunt actae, & Dictatura post delata. Quae adduco, ut studiosi discant, alios laudem habere, alios mereri. Video nonnullos errare, qui hunc Aemilium cum L. Aemilio Paulo confundunt, qui 11. consul Perseum Philippi Macedonis filium praelio vicit; unde Macedonicus dictus est. Quod secundum bellum Macedonicum describunt *Liv.* XLIV. & XLV. *Plutarch.* in *Aemilio Paulo.* *Diodor. Sic.* lib. XXXI. *Florus* II. cap. XII. *Eutrop.* IV. *Vellej.* lib. I. *Oros.* IV. cap. XX. *Val. Max.* IV. cap. II. *Et Cic.* II. *Offic.* *Ernstius.*

6 *C. Terentius*] *Varro* addit ed. Lamb. & aliae. sed abest ab antiquioribus. Quemadmodum & *Paulus*. Apud *Eutropium* male *Publii* praenomen ei tribuitur. *Bosius.* *Varro* abest *Leideni* meo, & *Vossiano* C.

7 *L. Paullus Aemilius*] *Paulus* abest *Leideni* meo & *Vossianis* A. C. Agnoscit tamen B. quae scriptura facile admitti potest, quoniam veteres saepe cognomina praeposuerunt nominibus gentis, addito etiam Praenomine. Consule Cl. Du-

kerum ad *Florum* lib. 2. cap. 2. n. 11. & *Cortium* ad *Sallustium* *Jugurth.* cap. 27. n. 4.

1 *Utriusque*] *Mc. Boecl.* & *utriusque*. *Mox.* *Col.* & aliae, exercitum. quomodo cap. 11, 1. *classis* ab *utrisque* in praelium deducitur. *Bosius.*

2 *Uno praelio*] Apud *Cannas*, *Apulizae* vicum. Hanc pugnam & ejus eventus multis verbis exponunt *Polybius* (3. 110. & *deince.*) & *Livius* (22. 45. & *seqq.*) *Lambinus.*

3 *Cn. Servilium Geminum*] *Siclegendum* ex *Polybio*, *T. Livio*, *Appiano*, *Fastis*, non ut vulgo, *P. Servilium Geminum*. *Lambinus.* Atque sic & in membranis *Schotti* fuit. *Bosius.* Pro *L. Paullum*. *Leid.* & *Voss.* A. B. C. *Paullum*. Pro in *his* *Voss.* A. in *is*. *Leid.* in *is*. Pro *Cn.* *Leid.* & *Voss.* B. C. P. Pro *Geminum* *Voss.* B. *Geminum*. Pro anno superiore *Leid.* & *Voss.* A. B. C. *superiore* anno.

4 *Hac pugna pugnata, Romam prof.*] At *Hannibal* parum sano usus consilio, in *Campaniam* deflexit, & cum uti victoria posset, frui maluit. Delitiis igitur & voluptatum illecebris amoenissimarum regionum & ipse, & exercitus ardor ita elanguit, ut verum dictum sit: *Capuam Hannibali Cannas fuisse.* *Livius*, *Florus*, *Polybius*, *Appianus*, *Eutropius*, & tot praeterea scri-

sistente, ¹ in propinquis urbis montibus moratus est. Quum aliquot ibi dies castra habuisset, & reverteretur Capuam: ² Q. Fabius Maximus dictator Rom. in agro Falerno se ei objecit. ³ Hic clausis locorum ² angustiis, noctu sine ullo detrimento exercitus se expedit. ⁴ Fabio callidissimo imperatori verba dedit. Namque ⁵ obducta nocte, ⁶ farmenta in cornibus juven-

scriptores. Apud Flor. 11. cap. vi. in Mf. Cod. legitur: *ipse & exercitus ardere languit*. Quod criticorum filii examinandum trado. Ego nihil muto. *Ernstius*. Semel monendum est, in hac tota narratione saepius a *Polybio*, *Livio*, aliisque Nepotem dissentire, praesertim, quod ordinem rerum gestarum attingit. E. g. quae de Fabio haec refert, plerique, antequam & duo consules ad Cannas vincerentur, & ipse Romam proficisceretur, contigisse scribunt. Ceterum q. edd. habent *profectus est*. Dicerem legendum esse, *profectus, & nullo resistente in pr. u. m. m. est*: nisi huiusmodi *doctissima* passim Nepos amaret. *Bosius*. De locutione *pugna pugnata*, de qua hic agit *Hoogstratanus*, vide *Manutium* ad *Cic. 8. Fam. 2.* & *Sanctiam* in *Minerva*, lib. 3. cap. 3. ubi adde *Celeb. Perizon.* ad n. 113. Graecorum hanc esse imitationem docebunt *Ill. Spanhemius* ad *Aristophanis Plutum* vs. 10. & *Scholias* ad vs. 517.

¹ *In propinquis urbis montibus*] Ad *Anienem* fl. vide *Livium* 26, 10, 11. *Bosius*. Omnes mei Codices *urbis*. *Consule Cl. Munckerum* ad *Lactant. Placid.* lib. 11. Narrat. *Fab. cap. 11.* & nos ad *Pausan.* cap. 2. n. 1. ubi *regis propinquos* nequaquam damno.

² *Q. Fabius Max. dictator*] Immo *prodictator*, seu *pro dictatore*. nam, quia & *consul aberat*, a quo uno dici posse videbatur: nec per *occupatam armis Punici Italiani facile erat aut nuncium aut literas mitti: nec dictatorem populus creare poterat: quod nunquam ante eam diem factum erat, prodictatorem populus creavit Q. Fabium Maximum, & magistrum equitum M. Minucium Rufum.* auctor *Livius* [22, 8.] *Polybius* tamen *dux* *dux* appellat. lib. 3. *Lambinus*. Quemadmodum & alii passim. Et ipse *Livius* paullo post *dictatorem iterum*, cap. 9. & passim in sequentibus *dictatorem* vocat. *Bosius*.

³ *Hic clausus*] Sic quoque *cod. Leid.* alii *Hinc clausus*. *Bosius*.

⁴ *Fabio callidissimo Imp.*] *Calliditatem* ei *Cicero* etiam tribuit lib. 1. *Offic.* quod videlicet facile *cellaret*, *taceret*, *dissimularet*, *insidiaretur*, *hostiumque consilia praeriperet*. *Ernstius*.

⁵ *Obducta nocte*] Sic *Magius*, *Lambinus*, & *Savaro*. *Longol.* enim & *Ultraject.* editio *adducta nocte*, minus recte. *Schortus*. v. *Ind. Bosius*. Omnes mei Codices *obducta*. Verbum *obducere* proprium in hac re. *Virgil.* 2. *Aen.* vs. 604.

Aspice namque omnem, quae nunc obducta tuenti

Mortales hebetat visus tibi, & hu-

vencorum deligata incendit, ejusque generis multitudinem magnam dispalatam inmisit. Quo repentino objectu viso, tantum terrorem iniecit exercitui Romanorum, ut egredi extra vallum nemo sit ausus.

3 Hanc post rem gestam non ita multis diebus, M. Minucium

mida circum circumdedit.

Caligat, nubem eripiam.

Ubi Servium & Cerdam consule, quibus adde Celeb. Burmannum ad Quintilianum 6. Declam. 13. in fine.

6 *Sarmenta in cornib. juvencorum delig. incendit &c.* Livius 22, 16. *fases dicit undique ex agris collectas, fasciesque virgarum, atque arida sarmenta.* [sic & Plutarchus Fabio Maximo.] Frontinus vero [1, 5, 28.] *sarmentorum in fasciculos unitorum, munit. Magius.* Silius l. 7. *sarmenti manipulas vocat.* adde Polyb. 3, 93. & Appian. Annibal pag. 321. & seq. Qui omnes *botam* cornibus haec adligata ajunt. Itaque non dubitavi fide M. Boecl. *juvencorum* rescribere, pro *juventorum*: praesertim cum eadem voce & Silius utatur: *Ut passim exsultent simulante dolore juveni.* Bofius. Leid. m. & Voss. B. *juventorum*, sed A. & C. *juvencorum*. Vide Lector, quid eligas. Nam Noister Auctor & Sallustius videntur *boves* etiam *juventa* appellasse. Consule Celeb. Burm. ad Phaedrum lib. 4. fab. 4. vs. 24. Pro *ejusdem generis* Voss. A. *ejusque generis*.

1 *Pari ac dicitorem imperio*] Quod nunquam antea factum erat. Vide Polyb. 3, 103. Livium 22, 25. Plutarchum l. c. Appian pag. 154. Dionem Cass. lib. 7. in exc. Peiresc. pag. 595.

2 *Productum*] Bene habet *perductum* nec attendendus Schottus,

qui praesert *productum*. Gebhardus. Sic rescripti fide Mss. Schotti & Boecl. est repugnante Gebhardo, pro *perductum*, quod antea omnes editiones occupaverat. Nam sic alii quoque, iique optimi, scriptores loquuti, ut docebit Index. Rem ipsam prolixius narrat Polybius 3, 103, 104. Livius 22, 28. Silius libro 7. Bofius. Leid. m. & Voss. A. C. *perductum*. sed B. *productum*. Per & Pro fere semper in Mss. confunduntur, quod supra in *perdere* & *prodere* vidimus, & infra in *persequi* & *prosequi* videbimus, cujus confusions mille exempla adferre in proclivi foret. Inprimis vero locum habet in *perducere* & *producere*. Vide sis Broukhusium ad Propertium 1, 3, 39. Oudendorp. ad Frontinum lib. 2. Strateg. cap. 5. n. 3 & J. Arnzenium ad S. A. Victorem de Viris Illustr. cap. 2. n. 6. Ratio est, quia in Codd. *per* & *pro* per notas non multum differentes scribi solent; ut de *proinde* & *perinde* agens Cortius recte observavit ad Sallustium Catilin. cap. 12. n. 5. Hic vero cum Bofio *productum* praefero, quoniam *producere* verbum fraudis & insidiarum est, & praecipue quidem in bello. Consule Celeb. Burmann. ad Quintilian. Declam. 305. Paulo ante pro *Minucium* Voss. A. *inimicum*.

3 *Ti. Sempron. Gracchum*] Tiberii praenomen restitui Graccho huic e Livio 23, 24, 25. Valerio Max. 5, 1, &c.

nucium Rufum magistrum equitum, ¹ pari ac dictatorem imperio, dolo ² productum in praelium fugavit. ³ Ti. Sempronium Gracchum, ⁴ iterum Consulem, in Lucanis absens, ⁵ in insidias inductum sustulit. M. Claudium Marcellum ⁶ quinques Consul-

& *Chronica Cassiodori*: cum vulgo omnes scripti typisque vulgati *Titam* vocent. *Bosius*. Leid. m. F. *Semper n. C.* omittit Praenomen.

4. *Iterum consullem*] *Antiquior* vocat Appianus, *proconsulem* Orofius 4, 16. Recte. Nam perit anno V. O. 10XLI, Flacco & Ap. Claudio Coss. Lucaniam provinciam nactus; ut e *Livio* manifestum est: consul autem iterum fuit cum Q. Fabio Maximo filio, anno 10XCI, Olympiad. CLIV. tertio, cum M. Juventio, ut, immanni anachronismo, adnotat *Keuchenius*. nam is alius a nostro fuit. Non male tamen *Nepos* *consulem iterum* dicere potuit, qui bis consulatum gesserat. quomodo *ter consullem* Vitellium dixit *Tacitus* 14, 56, 1, *Bosius*.

5. *In insidias inductum sustulit.*] Vide *Livium* 25, 16, 17. *Appianum* p. 333. *Silium* 12. *Orosium* l. c. *Lambinus* mallet *inlectum*, sine causa. vide infra ad e. 9, 3. *Bosius*. Omnes mei *inductum*. Quod verbum etiam proprium est fraudis & insidiarum. Vide ad Alcibiad. cap. 8. & J. Arntzenium ad S. A. Victorem de *Viris Illustr.* cap. 30 n. 1.

6. *Quinques consullem*] Qui tamen Hannibalem, aperto Marte, & collatis signis ter vicit, primusque superari tantum Heroa posse re ipsa docuit. *Liv.* 33. Hujus enim ad Nolam praelio post Cannensem illam calamitatem primum populus

se Romanus erexit: posteaque prosperae res deinceps multae consecutae sunt. *Cic.* *Bruto* p. 388. *Ernstius*. *Quantum* reponi vult *Schottus* auctoritate Varronis & Ciceronis apud *Gellium* 10, 1. paratque librarium imperitum ex compendii nota V. exscripsisse *quingides*. Sed *Gellius* solum negat, recte dici *consul tertio*, non item, *ter*. Neque potuit negare. nam sic omnino loquuti veteres. *Plinius* N. H. 16, 40. *Mucianus ter consul*. *Tacitus* 14, 56, 1. *Nisi forte te Vitellio ter consuli praeposuit*. Idem *Agric.* 44, 2. *Natus erat Agricola Cajo Caesare ter cons.* Sic enim habent vetustiss. editiones, Romana, Veneta, Rhenani. etsi postea, nescio quo auctore, rescriptum est *tertium*. Equidem vir summus, *Aug. Buchnerus*, non dubitabat eo loco legendum *Cajo Caes. primum consule*. Sed nec ita solet *Tacitus*; & primum consulatum *Cajus* non Kalendis Januariis, sed *Julii*; nec solus, sed cum patruo *Claudio*, iniiit; *Suetonio* cap. 19. & *Dione* 59. testibus. Solum tertium; ut ex eodem *Suetonio* cognoscimus, solus iniiit. Non autem nomen accipiebat annus, nisi ab iis Coss. qui Kal. Jan. magistratum inierant. Quare neque *Cajo primum consule* natus *Agricola* dici potuit, praesertim cum natus fuerit *Idibus Junii*: nec alii quam *tertio* illius consulatui heic locus est. Sed de his plura, DEO dante, ad ipsum *Agricolam*

4lem, apud Venusiam pari modo¹ interfecit. Longum est enumerare praelia. ² Quare hoc unum fatiscrit dictum, ex quo intelligi possit, quantus ille fuerit. ³ Quamdiu in Italia fuit, ⁴ nemo ei in acie resistit, nemo adversus eum ⁵ post Cannensem pugnam in campo castra posuit.

CAP.

Taciti. Porro cum Latine dicatur *ter consul*, quis dubitet etiam *quingies consulem* dici posse? *Bosius*. Omnes mei *Quingies*.

1 *Interfecit*] De quo *Livius* 27, 27. *Appianus* pag. 342. *Silius* 15. *Plutarchus* Marcello, &c. *Bosius*.

2 *Quare h. u. sat. er. dictum*] *Postrema* vox, ait *Schottus*, de mendo suspecta est, & a glossa irrepisse apparet: nisi quid doctis secus videtur. Immo caret omni mendii suspitione. vide not. ad 15, 4, 6. *Bosius*. Pro possit *Leid. m. possit.* item *Voss. A.*

3 *Quamdiu in Italia fuit*] *Lambinus* ait, Hannibalem annos quindecim & eo amplius in Italia fuisse. *Seneca* 2. de *Ira* cap. 5, 9, 7. viginti annorum meminit. Sed dixi de controversia illa, *Comment.* ad locum jam citatum *Senecae*. *Ernstius*.

4 *Nemo ei in acie resistit &c.*] *Piane* sic *Diodorus* 26. in *exc. Pairese*. pag. 301. *αἰετὸν δὲ τὸ πλῆθος τῆς νεοκρατορίας τῶν ἄλλων, μὲντοι ποτὲ τοῦ μὲν ἰνὸν ἑκα μύχιον τοῦ ἀντιβίου.* *Bosius*. Pro castra *Voss. C. castra*.

5 *Post Cannensem pugnam*] In qua *populus Romanus* ingentem cladem accepit, quae tantam *Romae* excitavit trepidationem, ut potentiorum maxima pars de fuga cogitaret. *Italiam* certe reliquissent, nisi a *P. Cornelio Scipione*, *P. filio*.

tum 24. annorum adolescente, *tor clari viri* fuissent detenti. *Plutarchus* in *Fabio*, *Liv.* lib. 36. *Polyb.* 10. *Valer.* lib. 3. cap. 7. *Eutrop.* lib. 3. *Oros.* 4. cap. 16. *Ernstius*.

1 *Hic invictus*] *Diodorus* loco jam laudato: ἀνίκητος ἐν πάσαις ταῖς μάχαις ἔχοντο. Et paucis interjectis: ἡ δὲ ἀνίκητος Ἀνίκητος ἡνίκων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐκχυρῆσαι. *Bosius*.

2 *Revocatus*] Vide *Livium* 30, 9. & 19. *Appianum* *Libye*, pag. 12. *Annibalic.* pag. 346. *Orosium* 4, 19. *Bosius*.

3 *Adversus P. Scipionis filium*] *Αντιγονία* est manifesta, inquit *Schottus*. *Scipionis* enim *Africani* majoris filius ob invaletudinem bello abstinuit, et si praetorius fuit, hinc & *valetudinarius* dicitur. *Scipionem* *Aemilianum* adoptavit. Sequor igitur libenter *codicis mei* auctoritatem, *adversus P. Scipionem*, quem ipse *primum* &c. Haec ille, quae nollem doctiss. viro excidissent. Is enim *Scipio*, ejuſ cum filio *Hannibalem* in *Africa* bellum gessisse *Nepos* ait, non *Africanus* major, sed ejus pater intelligendus est, qui primus in *Italiam* transgressio *Hannibali* apud *Ticinum* occurrit, ab eoque fugatus est. Cujus filius postquam in *Hispania* res maximas adversus *Poenos* gesserat, in *Africam* profectus, pluribus praeliis vicit *Carthaginienſes*. Igitur ab his *Han-*

CAP. VI.

Hic invictus patriam defensum ² revocatus, bel-
lum gessit ³ adversus P. Scipionis filium, ⁴ quem
ipse primum ⁵ apud Rhodanum, iterum apud Pa-
dum, tertio apud Trebiam fugaverat. Cum hoc, ^z
ex-

Hannibal revocatur, & cum Scipione primo in colloquium venit, mox acie congressus succumbit. In re manifesta non alium testem, quam ipsum Hannibalem, advocabo; qui in colloquio cum Scipione Africano apud Livium 30, 30. *Hoc quoque ludibrium*, inquit, *castis ediderit fortuna, ut cum patre tuo consule ceperim arma, cum eodem primum Romano imperatore signa contulerim; ad filium ejus inermis ad pacem petendam veniam*. E quibus apparet, non solum nihil incommodi editam lectionem habere; sed etiam alteram *Schottiani* codicis, quam & in suo eruditiss. *Boeclerus* reperit, ferri nullo modo posse. Is enim Scipio, quem Hannibal apud Padum & Trebiam fugaverat, diu ante in Hispania cum Cnejo fratre occubuerat, quam in patriam Hannibal rediret. Ceterum cum in duobus Ms. ut diximus, legatur *adversus P. Scipionem, quem;* in aliis autem, ut expressimus: credam Nepotem scripsisse: *adv. P. Scipionem P. Scipionis* (vel, *ejus*) *filium quem &c.* Certe *filii* vox abesse non potest, nisi quae sequuntur, spuria esse dicamus. Ea vero in Ms. Boecl. sic habent: *quem ipse apud primo Trebiam fugavit. cum hoc &c.* *Bosius*. Leid. m. *P. Scipionem filium ejus*. ita & *Voss.* A. sed B. *adversus P. Scipionis C. adversus P.*

Scipionem. Mox apud Rhodanum, iterum apud Padum, tertio apud absunt *Vossiano B. Quem ipse primum* absunt *Vossiano A. Pro fugaverat Voss. A. C. fugavit B. fugat.*

⁴ *Quem ipse primum*] Sunt, qui putant, Cornelium in regulam peccasse Grammatices, quae velit, Relativa semper ad proximum antecedens substantivum esse referendum: Pronomen autem *Quem* heic respicere Scipionem patrem. Verum censura haec videtur mihi frustra esse. Nam sive Pater sive filius intelligendus venerit, in Grammaticorum regulam non peccatur: cum non minus pater quam filius, seu patris & filii nomen sit generis masculini, quod an propius, an vero remotius, perinde fuerit. Et ipsa regula nihil quam solam Relativi & Substantivi in Genere convenientiam respiciat. Recte tamen Schottus amphiboliam, quae lectorem heic facile decipere potest, tollit, nisi forte fallor, quando auctoritate Ms. Codicis *filium* delet. *Ernstius*. Vide *Bosium* ad *Pelopid.* c. 3. n. 2. & *Cortium* ad *Sall. Jugurth.* c. 18. n. 9. Lectorem docturos, Relativum saepe ad remotius respicere substantivum. *Bosianam* lectionem mire firmant duo Codices mei.

⁵ *Apud Rhodanum*] Vide quae diximus ad cap. 4. 1. *Bosius*.

exhaustis jam patriae facultatibus, cupivit¹ in praesentiarum² bellum componere, quo valentior postea congregaretur. ³ In colloquium convenit, conditiones non convenerunt. Post id factum paucis diebus ⁴ apud Zamam cum eodem confligit: pulsus (incredibile dictu) biduo & duabus noctibus ⁵ Adrumetum pervenit, quod abest a Zama circiter ⁶ millia passuum trecenta. In hac fuga Numidae, qui simul cum eo ex acie excefferant, insidiati sunt ei: quos non

¹ *In praesentiarum*] Vossius & ante eum viri docti alii existimant vocem *in* five *impraesentiarum* non esse genuinam, sed ex *in*, *praesentia*, & *retum*, corruptam. Et Lambinus ait, se apud Cornificium lib. 2. in sua editione legisse *in Praesentia*. Vide omnino Voss. lib. 4. de Vit. lat. Serm. cap. 33. p. 780. Ernestius. Vide Ind. v. *praesens*. Bofius. Voss. B. *in praesentiarum*. Hanc locutionem plerique Grammatici Nepote nostro indignam duxerunt, quoniam rectius dicitur *in praesentia*, ut inter alios censet Cellarius in Antibarbaro cap. 2. p. 124. & sane sic locutus est ipse Auctor in Alcib. cap. 10. & Miltiade cap. 7. n. 6. nam verba haec immerito e textu ibi rejiciuntur, reclamantibus omnibus Codd. Mss. & vellem modo ipse in textu reposuisset, & ita Cicero, Terentius, alique passim loqui amant, pro quo etiam *impraesens* dixere Latini, ut docet Cl. Cortius ad Sall. Catilin. cap. 16. n. 2. nempe pro *in praesenti*, ut locutus est in Alcibiad. cap. 4. ubi perperam a Magio *in praesentia* editum est, omnibus scriptis libris refragantibus. An ergo verba haec, quae omnes mei aliorumque codices servant, muranda, quia rariora sunt? Haud facile in-

ducatur, ut credam; multo minus e civitate Latina ejicienda. Consule tu potius, Lector, Celeb. Perizonium eruditissime de hac locutione disputantem ad Sanctii Miner-vam lib. 2. cap. 3. n. 8.

² *Cupiro. bellum componere*] Prolixè haec Polybius 15. 5. & deince. Livius 30. 29. & seqq. brevius Appianus Libye. pag. 21. Bofius. Postea abest Vossiano C.

³ *In colloq. convenit*] Comparuit ad colloquium, de quo convenit habendo. Quare nequiter istud *convenit* mutat Lambinus in *venit*. P. Syrus: *Inimici ad animum nullae conveniunt preces*. Quanquam non ignorem, hoc aliter accipi posse. Caesar 7. 39. *in equitum numero convenerant, nominatim ab eo evocati*. Gebhardus. Pro *conditiones* Voss. B. *conditiones*.

⁴ *Apud Zamam cum eod. confligit*] Describunt hanc pugnam Polybius 15. 9. & seqq. Livius 30. 32. & deince. Appianus Libycis: Orosius 4. 19. Bofius. Pro *post id factum* Voss. C. *quod id factum*.

⁵ *Adrumetum*] Phoenicum, in Byzacio, coloniam, quae Graecis Ἀδρῦμα, Ἀδρῦμα, Ἀδρῦμα, & Ἀδρῦμα: Hieronymo, Aethico, aliisque Hadrumetus, & in saxo veteri

non solum effugit, sed etiam ipsos oppressit. Adrumeti reliquos ex fuga collegit. Novis delectibus paucis diebus multos contraxit.

C A P. VII.

Quum in apparando acerrime esset occupatus, ¹ Karthaginenses bellum cum Romanis composuerunt. Ille nihilo secius exercitui postea praefuit, ² resque in Africa gessit (³ itemque Mago frater ejus) uf-

teri apud Gruter. pag. 362, 2. *Colonia Concordia Ulpia Trajana Augustia Frugifera Hadrumetina*. Cum in Msc. Boecl. sit *hasdruntum*, & mox *hasdrumentum*; auctor videri possit scripsisse; *Hadrumetum*, e Punico חצרוֹמֶטָא: sic enim Poenos vocasse vult *Bochartus de coloniis Phoenic.* 1. 24. Et si *Reinesius de lingua Punic.* 8, 15. dictum putat חצרוֹמֶטָא, vel חצרוֹמֶטָא a חצרוֹמֶטָא, & חצרוֹמֶטָא, quasi Plutonis regiam & domicilium mortis. Sic ex חצרוֹמֶטָא *Hasdrubal*; ex עֶשְׂרָא *Esdras*, &c. Nil tamen mutare ausim, nisi consensus aliorum codd. accedat. *Adrumetum* etiam *Livius*, *Plinius*, *Tacitus*, alii vocant *Bosius*. Leid. m *Adrumetum*. Voss. A. C. *Hadrumetum* B. *Hasdrumentum*.

6 *Millia passuum trecenta*] Mss. Boecl. & Leid. *millia passuum trecent.* Mox. q. edd. *cum eo acie excefferant*, non male. Statim *Lambinus* legendum censet *novis dilectibus*, nec dubitat, quin libri Mss. sic habeant, nisi & ipsi mendosi sint. Atqui nec libri sic habeant, nec ulla mutatione opus est. *Bosius*. Pro *a Zama* Voss. B. *ab Zama*. Pro *passuum* Leid. & Voss. A. B. C. *passus*. Pro *acie excefferant*. Leid. m. & Voss. A.

B. C. *ex acie excefferant*. Pro *ex fuga* Leid. m. *fuga* Voss. B. e *fuga*. Omnes mei *delectibus*.

1 *Karthaginenses bellum cum Romanis composuerunt*] Fracti jam adversis rebus, & quidem ipso Hannibale consentiente pacem petunt. Liv. Appian. locis cit. Atque ita ludit fortuna in rebus caducis, dum una earum urbium, quas Cicero Orat. pro L. Murena, & Orat. pro Lege Manil. duos Imperii Romani terrores vocat (nempe Karthaginem, & Numantiam) pacem facit cum Romanis, donaque Romam mittit. *Ernstius*.

2 *Resque in Africa gessit*] quas narrat *Appianus* חצרוֹמֶטָא. *Lambinus*.

3 *Itemque Mago frater ejus*] Superfuisse tum Hannonem Nepotis sententia, manifestum est e *cap.* 8, 1. & 2. Et si *Livius*, ut etiam *Ernstius* observat, ex Italia in Africam trajicientem, vixdum superata Sardinia ex vulnere mortuum scribit. Et quamvis nemo veterum ullius rei post reditum ex Italia ab eo gesta, quod sciam, meminit, (nisi quod *Zonaras* p. 96. in Italiam remissum ait, quod sine dubio falsum est) habuit tamen haud dubie *Nepos* auctores suos, quos se-

usque ad P. Sulpicium & C. Aurelium Consules.
 [2 His enim magistratibus ¹ legati Karthaginenses Ro-
 mam venerunt, ² qui senatui populoque Romano
 gratias agerent, quod ³ cum his ⁴ pacem fecissent,
 ob eamque rem ⁵ corona aurea eos donarent, simul-
³ que peterent, ⁶ ut obsides eorum Fregellis essent,
 captivique redderentur. His ex Senatus consulto re-
 sponsum est: munus eorum gratum acceptumque ef-
 fe:

quutus est. Sed ut haec verba ab
 eo profecta credam, induci vix
 potero. Non ita solet Nepos dix-
 isset potius, *una cum fratre Magonem*.
 Igitur e fine *commatis* 3. repetita &
 inculcata censeo. *Bos.* Pro usque ad P.
Sulpic. Voss. C. usque P. *Sulpic.* Leid.
 m. u. a. P. *Sulpic. Cajum Aurelium.*

¹ *Legati Karth. R. venerunt*] Sed
 parum bona fide. Liv. lib. 30. cap.
 16. *Ernstius.*

² *Qui senatui p. q.*] Voss. B. o-
 mittit *qui*.

³ *Cum his*] Inepte quaerit *Lam-
 binus*: cur non dixit SECUM? Ne-
 que enim cum legatis, sed cum re-
 publica Carthaginensium, pacem
 Romani fecerant. At *cur non supra*,
 pergat, LEGATI CARTHAGI-
 NIENSIIUM? Respondeo, quia
 perinde erat, utro modo loquere-
 tur. *Bosius.* Vossiani semper *cum iis*.

⁴ *Pacem fecissent*] De hac pace
 ejusque conditionibus legendus i-
 dem *Livius* 20. *sub extr.* *Lambinus.*
 adde *Zonaram* pag. 97. *Bosius.*

⁵ *Corona aurea*] Vide *Ind. v. co-
 rona.* *Bosius.*

⁶ *Ut obsides eorum Fregellis essent*]
T. Livius lib. 32. *Annal. aliter*, in-
 quit *Lambinus*. Atqui, quae ille
 32. 2. memorat, proximo demum
 anno gesta fuerant, Lentulo &
 Villio *Coll.* ut apparet ex initio li-

bri. Quae vero haec *comm.* 2. & 3.
 tanguntur, nusquam alibi lego, ut
 facile appareat aliis Nepotem au-
 ctoribus, quam *Livium*, *Appianum*,
 & *cereros* qui exstant, fuisse u-
 sum. *Bosius.* Voss. A. *Flagellus.*

⁷ *Inimicissimum nomini Romano*]
Nomen saepius pro gente a Probatis
 Auctoribus, & praesertim *Nomen*
Romanum pro *Romanis* five gente
 Romana adhibetur: vide *Tennu-
 lium* ad *Frontinum* lib. 1. *Strateg.*
 cap. 2. *Ex. 2.* & *J. Arntzenium* ad
Victorem de Viris Illustr. cap. 37.
 n. 1. sic Graecis τὰ ὀνίμαρα. pro ip-
 sif hominibus. *Consule* *J. Perizonium*
 ad *Aelianum* lib. 13. cap. 23.
 n. 3. Mox pro & *nunc* *Leid.* m. *e-
 tiam nunc.*

⁸ *Itemque fratrem ejus Magonem*]
 Cum *Nepos* *Magonem* finito bello
Punico II. superstitem fuisse putarit,
 non ausim haec expungere. *Bosius.*

⁹ *Hannibalem domum Magonemque*
revocavit] Sed *Mago* a *Quintilio*
Varo in agro *Insulium* *cruento* vi-
 ctus praelio, & in *Africam* tra-
 jiciens ex vulnere decessit prope *Sar-
 diniam*, *Liv.* eod. lib. cap. 18.
 cum seq. *Ernstius.* Illud *Magonemque*,
 seu, ut in *Boecl.* est. & *Magonem*,
 nec positus vocis, nec, quod mox
 subjicitur, ut redit, admittit. *Nepos*
 dixisset; utrumque (vel ambos)

se: obfides, quo loco rogarent, futuros: captivos non remissuros, quod Hannibalem, cujus opera susceptum bellum foret, 7 inimicissimum nomini Romano, & nunc cum imperio apud exercitum haberent, 8 itemque fratrem ejus Magonem. Hoc respon- 4
so Karthaginienſes cognito, 9 Hannibalem domum (Magonemque) revocarunt. 10 Hic, ut rediit, 11 prae-
tor factus est, postquam rex fuerat anno secundo &
vi-

domum revocarunt. Huc ut rediit Hannibal, &c. Vir doctus tamen non deservendum hinc Nepotem existimabat, ex scriptoribus antiquis rem tantam toties narrantem. Ipsum Livium profecto post recensitum Magonis obitum 21. capite profectos simul Magonem Annibalemque, & vocatos domum scribere Atqui non deserimus Nepotem, sed sciolum, qui hanc vocem inserit textui. Livius autem neque profectos una ait, sed nuncium ea de re Romam adlatum per eosdem dies, quibus profecti fuerant: neque de ista revocatione Hannibalis, quae, finito bello, sed de ea, quae antea facta est, loquitur. Quare is locus huc plane non spectat, Bosius. Voss. B. etiam & revocantur.

10 Hic, ut rediit] Hic, nimirum, ubi senatus promiserat, id est Carthaginem, postquam Hannibal reversus est. De hoc enim verba haec intelligenda sunt: cum Mago frater ejus jam dudum esset mortuus. Non igitur Adverbium hic recte ab ut rediit separatur. Venit autem Hannibal Carthaginem post 6. & 30. annos, quam inde parvus cum patre exierat. Orof. 4. cap. 19. Anno urbis 1051. belli xvii. Ernſtius. In Mſc. Boecl. fuit: Hic cum rediit: in Leidensi: Huc, ut rediit. quomodo & ed. Gebh. quod

verum puto. Huc domum pura. Quod si vulgata lectio placet, hic pronomem erit, non, ut Ernſtius volebat, adverbium: distinguendumque, ut nos fecimus, comitate interposito. Bosius. Leid. m. & Voss. A. C. Huc, ut rediit. B. Hic, cum rediit.

11 Praetor factus est] Sic & Livius 33. 46. Praetor factus Hannibal. Justinus 31. 2. 6. consulem tum fuisse ait. Errat vero vir doctus, qui lib. de repub. Carthagin. sect. 1. cap. 15. haec verba de Magone accipit: seductus, opinor, illo glossemate, Magonemque: cum tamen e comitate 5. appareat, de magistratu, quem Hannibal gessit, sermonem Nostro esse. Idem ex h. l. colligit, Suffetes, deposito magistratu, praetores factos. nescio, quam bene. Hannibal sane post XXII. demum annos praetor factus est, quam rex, h. e. ut ille vult Suffes, fuerat. Praetorem autem, ut arbitror, dixit, quem Aristoteles politic. 2. 9. (aliis 11.) στρατηγὸν vocat, & inter maximos magistratus recenset. Zonaras certe maximam Carthaginensium magistratum vocat, quem Hannibal tunc adeptus est. τὴν μεγίστην τῆς καρχηδονίας ἀρχὴν ἢ sic μὲν καὶ ἐν ἐπιτομῇ pag. 97. Et rursus pag. 102. ἀντίβας δὲ τὴν μεγίστην τῆς αὐτῆς καρχηδονίας ἀρχῆς

vigesimo. ¹ Ut enim Romae Consules, sic Karthagine quotannis ² annui bini reges creabantur. In eo magistratu pari diligentia se Hannibal praebuit, ac fuerat in bello. Namque effecit ex novis vectigalibus non solum, ut esset pecunia, ³ quae Romanis ex foedere penderetur, sed etiam superesset, quae ⁴ in ⁵ aerario poneretur. Deinde, anno post praeturam, Mar-

αἰχμῶν εἰσπῆς. vide Indic. Annuum fuisse, apparet e *commate* 6. Bosius. Pro rex Voss. C. factus.

¹ Ut enim Romae consules, sic Karthagine &c.] Livius 30, 7. Suffetes, quod velut consulare inpevium penes eos erat. de Carthaginiensibus loquitur. Festus, seu potius abbreviator ejus Paullus: Suffes, consul lingua Poenorum. Bosius. Nota Lector, id quod observatum est a Viris Doctis, Particulam ut hic eleganter poni, sequente sic. Consule Cl. Burm. ad Ovidium lib. 1. Metam. vs. 15. Tib. Wopkens lib. 1. Lect. Tull. cap. 6. pag. 25. & J. Arntzenium ad S. A. Victorem de Viris Ill. cap. 43. n. 1.

² Annui bini reges] Nescio certe, quid Nepoti in mentem venerit, quod Suffetes heic reges appellaverit: ut qui non observant, ne essent reges, & annuos fuisse datos, & binos. Justinus libro 31. c. 2. rectius Hannibalem appellat *consulem*. De supremo hoc Carthaginiensium magistratu & nomine ejus vide Scalig. Castigationes in Festum in Voce *Sufer*. Suspicio, Auctorem nostrum scripsisse, aut certe scribere voluisse *praetores* pro *reges*: cum paullo ante dixerat: *Hic, ut redit, praetor factus est*. An vero Suffetes vocari recte possint *praetores*, Cornelius videat. Quem juvare potest, quod omnis magistratus, cui pareret exercitus, appel-

latus sit *Praetor*. Quae Victorini sententia est. Cui accedit, quod Asdrubal Masanissae nepos in Ep. Liv. lib. 50. Carthaginiensium *Praetor* appelletur. Atque hoc est nobile illud secundum Punicum Bellum, cladium (sive ut Mf. meus, Flori legit *gladii*) atrocitate priore bello terribilius, quod uberrimus historiarum scriptor Livius decem integris libris copiosissime; Polybius item bona parte ejus operis, quod hodie nobis reliquum, Appianus Iberica & Hannibatica; Plutarchus, Fabio, Marcello, & Aemilio Paulo, satis copiose, Silius Italicus suo carmine, praeclare persecuti sunt. Brevius idem scribunt Florus lib. 2. cap. 6. C. Nepos heic in vita Hannibalis. Auctor de Viris Illustribus *Hannibale* & Scipione. Eutropius maxima parte lib. 3. Orosius lib. 4. cap. 14. & quinque seqq. nequid de iis dicam, qui sparsim idem attingunt. *Ernst*. Miratur *Ernstius*, Nepotes *reges* vocasse Suffetes: (idque improprie factum, etiam *Salmasius* censebat;) suspicaturque eum scripsisse, aut scribere voluisse, *praetores*. Atqui hunc maximum Carthaginiensium magistratum etiam Graeci βασιλεις vocant, *Aristoteles Politic.* 2, 11. *Polybius* 3, 37. & 6, 49 alii. *Reges* etiam alii Latinorum. Justinus 22, 7, 7. *Barnilcar rex Poenorum*, Orosius

Marco Claudio, Lucio Furio Coss. Romani legati Karthaginem venerunt. ² Hos Hannibal sui exposcendi gratia missos ratus, priusquam his senatus daretur, ³ navem conscendit clam, atque in Syriam ad Antiochum profugit. Hac re palam facta Poeni naves duas, quae cum comprehenderent, si possent consequi, miserunt: bona ejus publicarunt: ⁴ domum a fundamentis disjecerunt: ipsum ⁵ exsulem judicarunt.

CAP.

4, 6. Im'leo rex Poenorum. Bofius.

³ Quae Romanis ex fuedere pend.] Vide Livii lib. 30. cap. 16. Ernftius.

⁴ In aerario poneretur.] Pro poneretur Leid. elegantius, reponeretur. Proprium id hac in verbum. Bofius. Leid. m. poneretur, item Voff. A. Sed B. C. reponeretur recte. Reponere in genere notat recondere & falvum custodire, & sic Virgilius in alia re dixit 1. Georg. 167. Provisisa repones. ubi Servium vide.

¹ Legati Karthaginem venerunt.] Vide Livium 34. 47. & 48. Justinum 31. 1. 7. & 8. Appianum Syriac. pag. 88. Bofius. Pro Romani Leid. m. Roma. item Voff. A. C. sed B. Romanis.

² Hos Hannibal sui exposcendi gratia missos ratus.] Tum etiam suorum odiis atque insidiis injustis petitus profugit Tyrum: exceptusque a conditoribus Cartaginis ut alia patria, vir tam clarus omni genere honorum, paucos moratus dies Antiochiam navigat. Regem jam inde profectum, Ephesi est consecutus fluctuantem adhuc animo, incertumque de Romano bello. Sed haud parvum momentum animo ejus ad molendum adventus Hannibalis fecit. Livius extremo lib. 33. & Justin. lib. 31.

cap. 1. & 3. ubi scribit Hannibalem velut deorum munus fuisse exceptum. Regis stultitiam facere irrisit ipse Hannibal, ut refert A. Gellius lib. 5. Noct. Att. cap. 5. Ernftius.

³ Navem conscendit.] Sic & Livius non semel, alique loquuti. In Leid. tamen erat ascendit. quomodo Terentius Adelphis 4. 5. 69. Abiit, navem ascendit, perit: ut quidem doctiff. Guyetus ea verba ordinabat. Variæ lectioni haud dubie occasionem praebuit similitudo inter a litteram, & abbreviationem syllabae con: quod & alibi factum novi. Bofius. Leid. m. Voff. A. B. C. ascendit. quam lectionem non est quod rejiciamus, quoniam ascendere navim proprie dici docuimus ad Themist. cap. 8. n. 6. Nec tamen minus proprium est verbum conscendere. Cicero lib. 1. de Divinatione cap. 27. Haberetque in animo navem conscendere. Vide Cl. Burm. ad Quintilian. 5. Declam. 10. sic supra congregi & aggredi confusa vidimus cap. 1. n. 2.

⁴ Domum a fundamentis disjec.] Tanquam proditoris, & majestatis rei. vide Ind. v. domus. Bofius.

⁵ Exsulem judicarunt.] Delicuit in Mss. syllaba ju, scriptumque erat dicarunt; quod Schottus illico arripit,

CAP. VIII.

At Hannibal anno tertio, postquam ¹ domo profugerat, L. Cornelio, ² Quinto Minucio Coss. cum quinque navibus ³ Africam accessit, in finibus Cyrenaeorum, si forte Karthaginienes ad bellum, Antiochi spe fiduciaque ⁴ inducere posset: cui jam persuaserat, ut cum exercitibus in Italiam ⁵ proficiscer-

pit, exponitque *addixerunt*. At quis ita e Latio loquitur, *Addicere vel dicare exsulem*, pro, exsilio multare. Gebhardus. Leid. m. & Voss. A. *dicarunt*. C. *ditarunt*.

¹ *Domo profugerat*] Sic legunt ed. Col. Ultraj. & quaedam aliae. Male autem Lambiniana *domum prof.* Bosius. Pro *postquam* Voss. C. *postquam*.

² *Quinto Minucio*] Voss. C. *quod inimico*.

³ *Africam accessit*] *Atqui non modo ipse eo non accessit, sed ne litteras quidem mittere ausus est*, inquit Lambinus, Livium 34. 60. & Appianum Syriacis adlegans. Sed jam supra monuimus, Nepotem in hac vita non semel alios, quam quos nunc habemus, auctores sequi. Bosius.

⁴ *Inducere posset*] Per Aristonem quendam Tyrium, ut Livius narrat lib. extremo. 84. Quo dubium Lambino heic ortum tollitur. Qui tamen ipse haec Livii verba citat. Ernsius. Absunt haec verba Vossiano. B.

⁵ *Proficisceretur*] Ms. Boecl. & ed. Col. *proficiscerentur*: ipse scilicet, & Antiochus. Nil tamen mutò. Bosius. Voss. B. etiam *proficiscerentur*.

⁶ *Magonem fratrem excivit*] Vide, quae diximus ad cap. 7, 1, Bosius.

⁷ *Qua fratrem*] De qua supra cap. 7, 7. Ms. Schotti & ed. Ultraj. addebant, *absentem*. Bosius. *Absentem* agnoscunt Leid. m. & Voss. A. B. C. Pro *solvisset* Voss. C. *solvisset*.

⁸ *Duplex memoria prodita est*] Ms. *duplex est memoria*. quod valde placet. Nam illud *prodita* haud dubie a glossa. Schefferus. mox idem Ms. Boecl. *alii servolis ipsius int. eum*. scripsit Nepos, *alii a servolis*. Bosius. Vossianus B. fere semper Boecleriano codici consentiens ejicit etiam vocem *prodita*. Nec mirum est, Cl. Scheffero Glossema videri, quoniam *prodere memoriae*, & *prodere memoria* Auctoribus multo familiarius est, (consule Oudendorpium ad J. Obsequentem de Prodigis cap. 86. n. 12.) quam *prodere memoriam*. Dicit tamen *memoriam prodere* docet D. Vossius ad Caesarem comm. de B. G. lib. 1. cap. 13. in fine, cui consentit Cl. Cortius ad Cic. 8. Fam Ep. 3. n. 7. pro *a servis* Voss. B. *servolis*.

⁹ *In agendo bello*] *Apage pruriginem Criticorum*. *Agere bellum* est *χερσεν τα τὸ πολεῖν*. Gebb. Lambino videtur insolens sermo, *agere bellum*: putatque fortasse legendum *gerendo*. Et videri possit abbreviate scriptum fuisse *g'endo*: cumque oblitterata fuisset notula, quae ex litteras de-

notare

sceretur. Huc ⁶ Magonem fratrem excivit. Id ubi ² Poeni resciverunt, Magonem eadem, ⁷ qua fratrem, poena affecerunt. Illi desperatis rebus quum solvisent naves, ac vela ventis dedissent, Hannibal ad Antiochum pervenit. De Magonis interitu ⁸ duplex memoria prodita est. Namque alii naufragio, alii a servis ipsius interfectum eum, scriptum reliquerunt. Antiochus autem si tam ⁹ in agendo bello ¹⁰ parere ³ voluisset consiliis ejus, quam in fuscipiendo instituerat, ¹¹ propius Tiberi quam Thermopylis, de summa

notare solet, legeretur *gendo*, sciolum aliquem inde fecisse *agendo*. Sed nulla mutatione opus. *Agere bellum*, pro gerere, dixere etiam Caesar, Livius, Ovidius, Mela, Curtius, sicut alii *pacem agere*, & Graeci ἀγῆν πόλεμον, εἰρήνην, φιλίαν. de quo videndi duo summi viri, Gronovius *observat.* 2, 3. & Heinsius *ad Ovidii Tristium* 2, 230. Et saepe ab optima notae scriptoribus haec duo verba confundi, idem Gronovius docet *observat.* 4, 14. Bosius. Recte hoc verbum a Bosio defenditur, quod omnes mei Codices servant. Neque hic loquendi modus rarus est, ut censet Davies. ad Caesarem lib. 3. de B. G. cap. 28. quum Latinissimi ita loqui amant. Adi Lector J. Fr. Gronovium ad Livium lib. 28. c. 46. & Burmannum, qui hanc Bosii correctionem probat ad *Quinct.* lib. 10. *Instit.* Orat. c. 1. quo sensu & *pacem agere* Florum dixisse post alios docet Dukerus ad lib. 2. cap. 20. n. 1. Adde Corinium ad Sallust. Jugurth. cap. 109. n. 2. Denique *agere* saepissime in genere pro gerere, regere, administrare poni ostendit J. Arntzenius ad Victorem de Viris Illustr. cap. 47. n. 1.

¹⁰ *Parere voluisset consiliis ejus*] Sententia enim ejus una atque eadem semper erat, ut in Italia bellum gereretur. [vide Livium 34. 60.] Quin cum jam Romani in Graeciam transissent, & Antiochus post cladem ad Thermopylas acceptam, Ephesi securus admodum de bello Romano esset, tamquam non transiturus in Asiam Romanis: quam securitatem ei magna pars amicorum aut per errorem, aut assentando faciebant: Hannibal unus, ejus eo tempore, inquit Livius, [lib. 36. 41.] ut maxima apud regem auctoritas erat, magis mirari se aiebat, quod non jam in Asia essent Romani, quam venturos dubitare. Propius enim esse in Asiam ex Graecia, quam ex Italia in Graeciam trajicere: & multo majorem causam Antiochum, quam Aetolos esse &c. Lambinus. adde Appianum pag. 90. & 94. *Justinum* 31, 5. Cur autem Hannibalis consilio non paruerit Antiochus, causam aperit *Justinus* 31, 6, 1 & *deinceps*, & *Appianus* pag. 94. Bosius.

¹¹ *Propius Tiberi, quam Thermopylis*] Ad quas victus est. Quo in praelio insignis extitit M. Catonis virtus, ut praeter Livium Plutarchus

ma imperii dimicasset. Quem etsi ¹ multa stulte conari videbat, tamen nulla deseruit in re. Praefuit paucis navibus, ² quas ex Syria iussus erat in Asiam ducere, hisque ³ adversus Rhodiorum classem in Pamphylio mari confligit. ⁴ Quo cum multitudine adversariorum sui superarentur: ipse, quo cornu remegit, ⁵ fuit superior.

CAP.

in vita ejus refert. *Ervsius*. *Lambinus* & alii edidere *Tiberim* & *Thermopylas*; sed invitis, opinor, libris. Respicit autem praelium, in quo Antiochus cum Aetolis a Mavio Acilio Glabrione consule victus fuit: de quo *Livius* 36, 18, 19. *Plutarchus* *Catone*: *Appianus* *Syriacis* pag. 97, 98. *Frontinus* 2, 4, 4. *Bosius*. *Leid. m.* & *Voss. C. Tiberis*, *Munckerus* ad *Lactant.* lib. 14. *Narr.* *Fab.* cap. 18. legit etiam *propius Tiberim, quam Thermopylas*. quia *propius* Dativum negat regere posse. Ut id, quod verum est, fatear, optimi Auctores *propius* & *proxime* cum quarto casu construere solent: *Consule Cl. Burman.* ad *Ovidium* lib. 1. *Art. Amat.* vf. 139. & *Cortium* ad *Sallust.* *B. Jugurth.* cap. 18. n. 11. sed invitis omnibus libris in textum admittere non audeo.

¹ *Multa stulte conari*] Ut exercitum conscripsisse armis inauratis. quo ostenso Hannibali, *Hiene*, inquit, *exercitus Romanis sufficiet? Sufficiet*, respondit *Poenus*, *vel maxime avaris*. *A. Gellius* ex veterum memoriis lib. 5. cap. 5. *Noct. Atticorum*. Huc quoque pertinet *scoma* alterum Hannibalis de *Phormione* Philosopho, cujus ludum audiendi gratia ingressus erat, apud *Tullium* l. 2. de *Oratore*. *Schotus*. *Leid. m.* & *Voss. A. C. mul-*

ta stulta, non male. Eodem modo *multa dura, aspera, solida*, &c. antiqui dixerunt. *Consule Passar. & Broukh.* ad *Propert.* 1, 15, 1.

² *Quas ex Syria iussus erat in Asiam ducere*] Vide *Livium* 37, 8. *Appianum* pag. 100. *Bosius*.

³ *Adv. Rhodiorum classem confligit*] Describit hanc pugnam *Livius* 37, 23. & *segg.* Meminit & *Appianus* loco modo laudato: itemque *Juvstinius* 32, 6, 9. & *Orosius* 4, 20. qui duo tamen videntur duo diversa praelia confudisse. *Bosius*.

⁴ *Quo cum*] *Schotus* adscribit hanc correctionem *Lambino*, producitque e membranarum & ceteris editis quo cornu. *Gebhardus*. *Alii*: *In quo cum*. *Statim Lambinus* edidit *qua rem gessit*; offensus, ut *Schotus* conjicit, *Longoliana* lectione; *quo rem gessit*. Sed in *Mss.* & aliis edd. vet. legitur, *quo cornu*, ut post *Lambinum* editum. Praerat autem *Hannibal*, ut *Livius* narrat, sinistro cornu. *Bosius*. *Rem gerere* in indice vertitur per *pugnare praesse*. *Rem autem gerere* vel etiam *res gerere* notat bellum administrare, praesse imperio, & pugnare. Vide *Graev.* ad *Justin.* 13, 4, 5. *Tennul.* & *Oudendorp.* ad *Frontin.* lib. 2. *Strateg.* cap. 4 n. 49. & *Cort.* ad *Sallust.* *Jug.* 58, 4. & supra ad *Hamilc.* cap. 1. n. 2.

⁵ *Fuit superior*] *Paullo* aliter *Livius*

CAP. IX.

Antiocho fugato, ² verens ne dederetur, quod sine dubio ³ accidisset, si sui fecisset potestatem, Cretam ad ⁴ Gortynios venit, ut ibi, quo se conferret, consideraret. ⁵ Vidit autem vir omnium ⁶ callidissimus, ⁷ magno se fore periculo, ⁸ nisi quid pro-

visus, qui multitudine navium maxime visisse quidem Hannibalem Eudamum, & circumventurum fuisse ait, ni, quae in dextro cornu vicerant naues, ad opem ferendam suis concurrissent: addit tamen ea re factum, ut ipsae, quaeque circum eumerant naues, fugam caperent. Appianus quoque redeuntem e Syria Rhodos conclusisse in Pamphylia, nauesque aliquot illius cepisse scribit. *ἡτανύτρια Πόδισι ναυτί- κλειστον ἐς παραμυθίαν, ἣν ἦναις αὐτῶν τὴν ναὸν εἶλον.* Quare & heic alios sequutus est Nepos. *Bosius.*

1 Antiocho fugato] Id est, Asia multato, & in Syriam reiecto. In quo rege unum hoc magnopere laudandum est, quod victus dicere sit solitus: benigne sibi a P. R. factum, quod nimis magna procuratore liberatus modicis regni terminis uteretur. Cicero pro Dejotaro. Et sane nihil est tam praeclarum, aut tam magnificum, quod non moderatione temperari desideret. Valer. Max. lib. 4. cap. 1. extremo. in hac ipsa re Bellum hoc, in quo Antiochus victus est, gubernarunt L. Cornelius Scipio, Africani frater, vocatus ob hoc bellum Asiaticus. Florus 2, 18. Eutrop. lib. 4. Appianus in Syriaca, Orosius 4. cap. 20. *Ernstius.*

2 Verens ne dederetur, &c.] Refert hoc & *Fustinus* 32, 4, 3. airque

admonitum a rege, cum ab Antiocho Romani aditionem ejus deposcerent. Et poposcisse eam, etiam e *Livio* 37, 54. cognoscere est. *Bosius.*

3 Accidisset] *Msc.* Boeckl. decidisset, quod dictum videri possit, ut illud 18, 11, 5. amicorum perfidia decidi: sed notum est, in *Mss.* saepe a & d, e & e permutari. Statim idem codex, ut n. ibi quo se c. d. An fuit, ut inibi q. s. c. d? *Bosius.* Omnes mei accidisset.

4 Gortynios] *Leid. m.* Cortynios? *Voss. A. B. C.* Cortymos. Sed *Gortymos* scribendum. Pro ut ibi, *Voss. B.* ut enim ibi.

5 Vidit vir omnium callidissimus, &c.] De callido hoc Annibalis astutoque consilio, quo insidias avarorum Cretensium elusit, *Julius Frontinus*, *Polyaenus*, & *Fustinus* l. 32. extremo. Sic *Poenus* corvos delusit hiantes, salvusque evasit, ut *Mithridates* Ponti Rex fugiens, Romanos persequentes, auro sparso dilapsus, decepit: & castor Ponti animal venatorum insidias, sectis sibi verendis, effugere fertur. auctor *Plinius* & *Aelianus*. *Schottus.*

6 Callidissimus] Sic *Mss.* & veteres, praeter *Venetos*, qui *clarissimus* legunt. *Supra* 21, 3, 5. *Hannibalem* & *Hannibalem*, quos — calliditate omnes in Africa natos praestitisse constat. *Savaro.*

providisset, propter avaritiam Cretenfium. Magnam enim secum pecuniam portabat, de qua sciebat ex-
 1 *isse famam. Itaque capit tale consilium. Amphoras complures complet plumbo: summas operit auro & argento.* 2 *Has praesentibus principibus* 2 *deponit in tem-*

7 *Magno se fore periculo*] Vitae ipsius. opibus enim occiso exsule inhiabant. Justinus: *Ibi cum diu quietam vitam egisset, invidiosumque se propter nimias opes videret.* Gebhardus. Male autem alii praepositionem addunt, *in periculo.* quam fide Mss. expunxere Schoppius 4, 11. *verisimilium*, aliique, heic & alibi apud nostrum, vide Ind. v. *esse.* Bos.

8 *Nisi quid providisset*] Sic rescripti, quod in Boecl. erat, *nisi id providisset.* Vulgo enim edunt, *nisi quid praevидisset.* Nempe providere cavere est, Terentius Andr. 1. 3, 3. & Phorm. 1, 4, 5. *Quae si non astu providentur.* Cicero: *Actum est de te, nisi provides.* Fortassis autem Nepos absque provocabulo scripsit eadem ratione, *nisi praevидisset.* Pro quo cum exaratum esset, *nisi praevидisset*, alii, deesse aliquid rati, supplerunt *id* vel *quid* quod ut credamus ipsa varietas lectionis suadet. Bosius. Leid. m. & Voss. A. C. *providisset.* De quo verbo consule cl. Graevium ad Ciceron. lib. 2. ad Atticum Epist. 1. pag. 176. & Cor-tium ad Sallust. Cat. c. 52. n. 4. unde & vox *providentia* saepe confusa male cum *prudencia.* Vide Cl. Oudendorp. ad Frontin. Strateg. praef. pag. 4. *Prae* & *Pro* saepius in Mss. confundi docet Celeb. Drakenburgius ad Silium Italicum lib. 17. vs. 56. & praecipue in verbis *providere* & *praevидere.* Vide Cl. Burm. ad Val. Flaccum lib. 2. Argon. vs. 442.

1 *Has praesentibus principibus*] Sic Mss. Boecl. & Leid. nisi quod ille pro *has* corrupte *his* habet. *Principibus*, intellige civitatis Gortynae. ei voci adscriperat aliquis in margine; *Gortynis*. quod postea in textum irrepsit, ejecta genuina voce. Unde nata vulgata lectio, *has Gortynis praesentibus.* Nisi malis absorpta a *his* praesentibus ob similitudinem voce *principibus*, quod utraque abbreviate scripta esset, supplevisse sciolos *Gortynis*, quod deesse quid animadvertent. Bosius. Nec *Gortynis* nec *principibus* conspiciuntur in Leid. & Voss. A. Solus Vossianus C. exhibet *praesentibus principibus.* cui *is* simulans abest. Pro *complures* Voss. C. *quamplures.*

2 *Deponit in templo Dianae*] Just. lib. 32. *Amphoras plumbo repletas, in templo Dianae quasi fortunae suae praesidia deponit.* Quia templa tanquam res sanctas minus obnoxia violationi ac direptioni censebant; atque etiam cum victor religiosior urbem invasisset, templa, delubra ac sana petulantiae atque aviditati militum eximebat: idcirco in ea res sibi carissimas & pretiosissimas conferebant securitatis causa. Caesar de B. Civ. 2, 18. *Pecuniam omnem omniaque ornamenta ex fano Herculis in oppidum Gades contulit* Lib. 3, 105. *Caesar quum in Asiam venisset, repe-riat T. Ampium conatam esse tollere pecunias Epheso e fano Dianae, ejusque rei causa Senatores omnes ex pro-*
 quincia

templo Dianae; ¹ simulans, se suas fortunas illorum fidei credere. ² His in errorem inductis, statuas aeneas, quas secum portabat, omnes sua pecunia complet, easque in propatulo domi ³ abjicit. Gortynii ⁴ templum magna cura custodiunt, non tam a ceteris, quam ab Hannibale, ⁵ ne quid ille, inscientibus his, tolleret, ⁵ secumque duceret.

CAP.

vincia vocasse, ut iis testibus in summa pecuniae uteretur. Ob eam causam dotes filiarum templis credebant. M. Cicero 2. de legib. 16. Atheniensis Clisthenes Junni Samiae, civis egregius, cum rebus timeret suis, filiarum dotes credidit. Gebhardus. Simile Plauti illud in Bacchidibus Sc. Ibs:

Nos apud Theotimum omne aurum deponimus,

Qui illic sacerdos est Dianae Ephesiae.

Morem autem in fanis thesauros ponendi supra quoque in Aristide [c. 3, 1.] reperies, multaque interpretes passim colligunt, in his & Joan. Brodaens lib. 4. Miscell. cap. 17. & de Jurisc. Ferrandus Adducens. Caesar 3. de bello civili c. 32. Ephesi a fano Dianae depositas antiquitatis Scipio tolli jubebat. & lib. 1. cap. 6. pecunias a municipiis exiguntur & e fanis tolluntur. Schottus.

¹ *Simulans se suas fortunas illorum fidei credere*] Prae se ferens, quasi hoc pignore sibi eos obstringere vellet; & ne inspectae opes vitae ejus nocerent, intra statuas abdere visus est: Confer Bernegger. in Justinum 32, 4, 5. Sed ille corvos delulit hiantes, dum credebant se auream praedam accepisse, plumbeam invenerunt. Loccenius.

² *His in errorem inductis*] Justin.

Atque ideo nihil de illo slicita civitate, quoniam velut pignus opes ejus tenebat. Gebhardus. Sic optimus liber Boecleri. nec aliter legit Gebhardus, ut e notis illius apparet. Proprium id hac in re verbum: quo & alibi hoc significatu decipiendi usus est, supra cap. 5, 3. & 9, 3, 1. Vulgo editur ductis. Nimirum absorpsit primam syllabam finalis littera vocis praecedentis. Bisius. Omnes mei Codices recte exhibent inductis.

³ *Abjicit*] Voss. C. *Abicit.*

⁴ *Ne quid ille inscient. his*] Illud quid recte abest a libris. [Schotti scilicet Boecl. & ed. Ultraj.] Et si aliquid, cur non omnia potuerit auferre? Schefferus. Pro Gortynii Voss. B. Corinthii. Quod quid abest Leideni & Vossianis A. B. C.

⁵ *Secumque duceret*] Membranae Schotti asportaret. Editio Ultrajectina *secumque duceret*. Sic Ms. quam lectionem puto esse verissimam, maxime cum & ab optimo Ultrajectino codice firmetur. Pro *duceret* glossatores adscripserunt *portaret*, item *asportaret*. [quorum hoc in Ms. Schotti & ed. Gebh. illud in plerisque aliis legitur] id quod arguit abunde ipsa lectionum diversitas. Retinuerunt deinde inepti, tanquam melius, quia usitatus. Schefferus. Praefertim cum viderent, paullo ante bis ita loquutum

CAP. X.

Sic conservatis suis rebus Poenus, illis Cretensibus omnibus, ad ¹ Prusiam in Pontum pervenit. Apud quem eodem animo fuit erga Italiam, neque aliud quidquam egit, quam regem ² armavit & exercuit adversus Romanos. Quem quum videret ³ domesticis rebus minus esse robustum, ⁴ conciliabat ceteros reges, adjungebatque bellicosas nationes. Dissidebat

Nepotem. quod fortassis & effecit, ut heic quoque id verbi reponeretur. *Bosius*. Leid. m. *portaret*. Voss. B. *duceret*.

¹ *Prusiam*] Bithyniae regem, de quo passim *Polybius*, *Livius*, *Appianus*, *Justinus*, alii; etiam *Cicero de divinac.* 2, 24. & *Suidas*. Exstat effigies ejus in nummis vett. (unde exhibent *Ursini Imagines illustrium*, & clariss. *Patinus in thesauru Numismatum* nuper edito, cap. 2.) itemque in nonnullis gemmis annularibus, teste *Jo. Fabro num.* 120. *Bosius*.

² *Armarvit & exercuit*] Sic diferte legitur in Ms. Leid. & ed. Ultrajectina. nec discrepat. Ms. *Boecl.* nisi quod corrupte habet *exercuit*. hancque lectionem verissimam, vulgatam vero, & *excitavit*, a glossa esse, censet nobiliss. *Schefferus*. Et jam adnotavit *Gebhardus*, male sequi illud *excitavit*, natura prius: eoque considerandam lectionem Ultrajectini codicis. *Quia viderat*, inquit, *regem longa pace desidem & inusuetum bello, exercitio firmare constituit. Conjungit quoque armationem & exercitationem militum* *Diodorus* lib. 16. de *Phlippis*: τὰς ἢ στρατιωτικὰς τέχνας ἐπι

τὸ κρείττον διαρθισάμενος, ἢ τὰς ἀνδρας τοῖς πολεμικοῖς ὅπλοις δρόνους κοσμησας, σωστρεῖς ἔξοπλισίας μὲν ἢ γυμνασίας ἐπαγωνίας ἐπιειδῶ. Haec ille. Non dubitavi igitur hanc lectionem in textum admittere. *Schottus* accipiebat eo sensu, quo dicitur *laboribus exercitus*, & apud *Terentium Adelph.* 4, 2, 38. *Ego te exercebo hodie, ut dignus es*: & apud *Plautum Mercat.* 2, 1, 4. *fui homo exercitus*. *Bosius*. Leid. m. & Voss. A. *armavit & excitavit*. Voss. B. *armavit & exercuit*. Quam lectionem probat & explicat *Cel. Burm.* ad *Petronium Satyric.* cap. 94.

³ *Domesticis rebus*] *Domesticis opibus* erat in Ed. Ultraj. & Ms. *Boecleri*, iudicio illius bene. Neque dubitabat *Schefferus*, τὴν *rebus* a glossa esse. Nil tamen mutare ausim. nam & *res* aliquando facultates denotant. mox *Lambinus* ait quosdam malle, non *nimis esse rob.* nulla necessitate. *Bosius*. Solus *Vossianus* B. *opibus*.

⁴ *Conciliabat ceteros reges &c.*] Ms. *ceteros reges adjungebat bell. nat.* (omisso verbo priori *conciliabat.*) Puto scripsisse: *robustum, ceteros reges adjungebat, & bellicosas nationes.*

debat ab eo Pergamenus rex Eumenes, ¹ Romanis amicissimus, ² bellumque inter eos gerebatur & mari & terra: quo magis cupiebat eum Hannibal opprimi. Sed utrobique Eumenes plus valebat propter ³ Romanorum societatem: quem si removisset, ⁴ facilio-
ra sibi cetera fore arbitrabatur. Ad hunc interfici-
endum talem inivit rationem. Classe paucis diebus e-
rant ³ decreturi. Superabatur navium multitudine. ⁴
Dolo erat pugnandum, quum par non esset armis.
Imperavit quam plurimas ⁴ venenatas serpentes vivas

col^a

Illi *adjuugebat*, glossa *conciliabat* fuit adscripta. Sane *ad conciliabat* non conveniens est satis. conciliantur enim, qui quoquo modo ante fuerunt discordes, quod in hos non quadrat. Sec nec *conciliati* statim societatem armorum faciunt, de qua tamen agitur hoc loco. *Schef-ferus*. Tò & ab ultima syllaba vocis *adjuugebat* facile absorberi potuit. Possis & legere, *cet. v. adjuugebat bellicosae nationis*. Non tamen ausim quicquam in textu mutare. *Bosius*. Tò *minus & conciliabat* absunt Vossiano B. pro *adjuugebatque*, *adjuugebat*. & pro *nationes*, *nationes*.

¹ Romanis amicissimus] *Plutarchus* in *Catone* *φιλοπατριων* appellat. *Lambinus*. Sicuti *Valerius Max.* 2, 2, 3. *amantissimum* Romanae urbis: *Florus* 2, 20, 2. *socium & commilitonem* *populi Rom.* *Bosius*. Pro *Pergamenus* *Leid. m. Pergameus*.

² Bellumque inter eos gerebatur] De quo videndus *Justinus* 32, 4. *Bosius*.

³ Decretaturi] *Gifanii & Schotti* *Codices* ingerunt *decreturi*, quod negligere vim est facere elegantissimo scriptori. *Lucret.* lib. 5.

Tantum spirantes aequo certamine bellum

*Magnis de rebus inter se cerne-
re certant*

Curt. lib. cap. 5. *Darius* *nunciata* *Mermonis* morte *haut secus* quam par erat, motus, *omissa omni alia spe* statuit ipse decernere. *Gebhardus*. Sic e suo & *Gif* *codd.* ac ed. *Ultraject.* legit *Schottus*, *Gebhardus* & *Schefferus* *suffragantibus*: sicut e suo item *Savaro* ad 1, 4, 4. Et loquutus hunc in modum & alibi est. *Indicem* adi. vulgo est, *decretaturi*. *Bosius*. *Leid. m.* & *Voss. A. C.* *decreturi*. Notat paucis diebus, id est, intrá paucos dies, (recte ita explicante *Cortio* ad *Ciceron.* 2. ad *Fam. Ep.* 7. n. 6.) *praelio navali* *conflicturi*, aut *experturi*, cui fortuna *victoriam* *adjudicaret*. De verbis *cernere* & *decernere* latissime egerunt *Weitzius* ad *Valer.* *Flaccum* lib. 4. *Argon.* *vf.* 193. & *Cl. Burm.* ad lib. 8. *vf.* 319. *Cortius* ad *Sallust.* *Catilin.* cap. 59. n. 5. & *Oudendorp.* ad *Frontinum* lib. 3. cap. 6. n. 3.

⁴ Venenatas serpentes] Hoc refert inter *strategemata* *Frontinus* 4, 7, 10. *Lambinus*. *Justinus* 32, 4. *omne serpentum genus* dicit: *Galenus* in libro de *theriaca* ad *Pisonem* *feras* quae repente possunt occidere. *Magius*

colligi, easque in vasa fictilia conjici. Harum quum
 1 confecisset magnam multitudinem, die ipso, quo
 facturus erat navale praelium, classarios convocat,
 hisque praecipit, 2 omnes ut in unam Eumenis regis
 concurrant navem, a ceteris tantum fatis habeant se
 defendere. id facile illos serpentium multitudine con-
 secuturos. Rex autem 3 in qua nave veheretur, ut
 scirent, se facturum: quem si aut cepissent, aut in-
 terfecissent, magno his pollicetur praemio fore.

CAP. XI.

14 T ali cohortatione militum facta, classis ab utris-
 que

1 Confecisset magnam multitudinem] Magnam vim redegit in unum. Caesâr. 1. de B. G. Hoc posse conficere armata millia centum. Id. lib. 1. Civil. cap. 24. Servos, pastores armat: atque his equos attribuit, ex iis circiter trecentos equos conficit. Hirrius lib. 8. cap. 23. Nocte insequenti legati responsa ad suos referunt, obsides conficiunt. Ita Cicero Attico dixit conficere exercitus maximos. & in Verrem: Per magnam is ex ea re pecuniam confici posse. Gebhardus. Sic loquuntur optimi scriptores. vide Indicem. In Boecl. tamen fuit fecisset: quomodo supra 15, 3, 6. summam & 22, 2, 4. centum millia armatorum facere dixit. Sed vereor ne primam syllabam absorperit praecedens cum. Bosius. Pro cum Voss. A. quomodo C. que. Pro confecisset Voss. A. effecisset B. & C. fecisset. Eodem redit, confecisset, an fecisset eligas. Consule Cl. Dukerum ad Florum lib. 1. cap. 1. n. 9. in fine. Pro praecipit Voss. A. praecipit.

2 Omnes ut in unam Eumenis regis concurrant navem.] Nam nave Praetoria depressa aut superata, ac

rege ipso occiso, confundi ac turbari posse totam classem sperabat. Ceteras vero volebat adoriri, quia superiores erant, & ne illarum mora Eumenes spatium effugiendi nancisci posset. Polyænus lib. 1. Κόων ναυμαχίαν μίαν ἀντέδρασαν ἀντομόλις ὡς τῶν ποταμῶν ἄρισται τελέηεις πεπολυταὶ σκοποὶ ἰσθμῶν κῶωνος ναῦς. Caesâr 2. B. Civ. 6. Conspectatae naves triremes duae navem D. Bruti, quae ex insigni facile agnosci poterat, duabus ex partibus sese in eam incitaverant: sed tantum re provisâ Brutus celeritate navis enisus est, ut parvo momento antecederet. Gebhardus. Pro habeant Voss. A. C. habebant.

3 In qua nave] Sic Msc. Boecl. recte. nam sic & supra 12, 4, 3. loquitur. Cicero quoque dixit in equo, in mari vehi. vide Ind. Vulgo abest praepositio, quam praecedens autem facile absorbere potuit. Bosius. Solus Vossianus B. in qua nave. Eodem modo in Rheda, in curru vehi Veteres dixisse docet etiam Doct. J. Arntzenius ad Victorum Epitom. cap. 38. n. 1.

que in praelium deducitur. ¹ Quarum acie constituta, priusquam ² signum pugnae daretur, Hannibal, ut palam faceret suis, quo loco Eumenes esset, tabellarium in scapha ³ cum caduceo mittit: qui ubi ² ad naves adversariorum pervenit, epistolam ostendens, se regem professus est quaerere. Statim ad Eumenem deductus est, quod nemo dubitabat ⁴ aliquid de pace esse scriptum. Tabellarius, ducis nave declarata suis, eodem, unde ierat, se recepit. At Eumenes, soluta epistola, ⁵ nihil in ea repperit, nisi quod ⁶ ad irridendum eum pertineret, cuius etsi causam mirabatur, ⁷ neque reperiatur, tamen praelium statim ⁸ committere non dubitavit. Horum in concursu ⁴ ⁹ Bithyni, Hannibalis praecepto, universi navem

Eu-

4 Tali Coh] Voss. B. tale coh.

1 Quarum acie] Navium, quamvis antecessit nomen classis. spectatur enim id, quod intelligitur, non quod dicitur. praeterea classis ex multis navibus constat. Lambinus. Leid. m. & Voss. A. quarum. Pro quo loco Voss. C. loco quo. rō ubi eadem abest.

2 Signum pugnae] Vide Ind. v. signum. Bosius.

3 Cum caduceo] Qui legationis insigne, in primis in pace facienda, fuit, Solebat autem in prora navis defigi, de quo doctissimi Schefferus in addendis ad eruditum opus de Militia Navali veterum, cuius novam auctioremque editionem avidè expectamus. Bosius. Pro epistolam ostendens Voss. A. Epistolamque ostendens. C. ep. ostendens.

4 Aliquid de pace esse ser.] Msc. Boecl. quin aliquid de pace esset ser. Interpolavit aliquis, opinor, gnarus Ciceronem ita solere. Altera ratione fere ubique Nepos usus est. mox idem codex: eodem, unde

erat regressus. An fuit, unde erat egressus. Bosius. Voss. C. esset scriptum. Pro recepit Voss. A. recipit. pro ierat. C. erat.

5 Nihil in ea] Praepositio aberrat Msc. Boecl. Et potest abesse. Bosius. Voss. B. omittit etiam Praepositionem.

6 Ad irridendum eum] Licebat dicere, ad se irridendum. Sic supra, non ita longe dixit: Gortynii templum magna cura custodiunt, &c. ne quid ille inscientibus his tolleret. Licebat enim ita loqui, ne quid ille se inse. tolleret. Lambinus.

7 Neque reperiatur] Mallet Lambinus legi reperiatur, & certe vix aliter potest. Vulgarè occasione dedit praecedens mirabatur. Bosius.

8 Committere praelium] De hac phrasi egit latissime Cl. Burmannus ad Ovidium lib. 12. Metam. vs. 68. adde quae diximus ad Theophrastum. cap. 2.

9 Bithyni] Leid. & Voss. B. Bithynii. pro in concursu. Voss. B. in cursu.

Eumenis adoriuntur: quorum vim quum rex sustinere non posset, ¹ fuga salutem petiit: quam consecutus non esset, nisi intra sua praesidia se recepisset, ² quae in proximo littore erant collocata. Reliquae Pergamenae naves quum adversarios premerent acrius, repente in eas vasa fictilia, de quibus supra mentionem fecimus, conjici coepta sunt: quae jacta initio ³ risum pugnantibus concitarunt, nec quare id fieret, poterat intelligi. Postquam autem naves completas conspexerunt serpentibus, nova re perterriti, quum, quid potissimum vitarent, non viderent, ⁴ puppes averterunt, seque ad sua ⁵ castra nautica retulerunt. Sic

¹ *Fuga sal. petiit*] Saepissime ita loquitur *Caesar B. Gall.* 1, 53. 3. 15. 4. 14. *B. Civil.* 2, 32. 42. 3. 97. Gebhardus. Glossema est, quod in suo repperit Ernstius, *sal. quaerit*. Bofius. Omnes mei petiit praeter Voff. B. *petit*. Pro Pergamenae Leid. & Voff. C. *Pergameae*. ut & mox *Pergameorum*. Pro quae Voff. B. *qua*.

² *Risum concitarunt, nec quare id fieret*] Sic lego praecunte Ms. Boecl. in quo erat, *concitarunt, inec. quare*. nam vulgo legitur: *excitarunt, neque quare id f.* *Concitare risum* etiam Cicero dixit. vide Ind. *Bofius*. Leid. m. & Voff. A. B, C. *excitarunt*. Pro quae Voff. B. *qua*.

³ *Puppes averterunt*] Sic quoque cod. Boecleri. *Lambino* videbatur legendum *puppes averterunt*, vel *proras avert.* nam qui praelium, inquit, navale committunt, proras habent adversus; qui fugiunt, avertunt proras, & puppes adversariis adverunt. Buchnerus malebat *converterunt*. Sed receptam lectionem tuetur eruditiss. Gronovius 4. *observat.* 25. vide Indicem. *Bofius*. Adde Interpr. ad

Thucyd. lib. 1. cap. 50. n. 61. pro *alios* Leid. m. *alias*.

⁴ *Castra nautica*] Supra Alcibiade. *Illud morco juxta hostes castra habens nautica*. *Caesar* lib. 5. *Comment. de Bello Gallico* cap. 22. *His imperat, ut coactis omnibus copiis castra navalia de improvviso adorianetur*. Gebhardus.

⁵ *Tum solum*] Voff. B. *tamen solum*.

⁶ *Pedestribus copiis*] Hic etiam sumit pro *terrestribus copiis*. De qua significatione multa collegit Doct. Arnzenius ad *Victorem de Viris Illustr.* cap. 37. n. 4.

⁷ *L. Quintium Flaminium*] Erant illi L. Scipio Asiaticus, & P. Scipio Nasica, qui una cum L. Quintio Flaminio, sive ut apud Livium & Scriptorem de Viris Illustr. cap. 51. legitur, T. Quintio Flaminio ad eam rem ad Prusiam missi sunt, uti Antias Valer. scripsit, teste Livio lib. 39. extremo. Ernstius Sic legendum, non *Flaminium*, ut jam monuit *Lambinus*: nam id cognomen Quintiorum, ut e *Fastis Capitolinis*, *Livio* & Mss. codicibus *Plutarci*

Sic Hannibal confilio arma Pergamenorum superavit: neque s tum solum, sed saepe alias 6 pedestribus copiis pari prudentia pepulit adversarios.

CAP. XII.

Quae dum in Asia geruntur, accidit casu, ut legati Prusiae Romae apud 7 L. Quintium Flamini-
 num consularem coenarent, atque ibi de Hanni-
 bale mentione facta, ex his unus diceret, eum in
 Prusiae regno esse. Id postero die Flaminius 8 sena-
 tui detulit. Patres conscripti, 9 qui Hannibale vivo
 nunquam se sine insidiis futuros existimabant, legatos

tarchi cognoscimus; non Flaminius, plebejæ gentis nomen. Quanquam & apud alios, Graecos pariter ac Latinos, scriptores passim Flaminius pro Flaminiis legitur. Ceterum Magnus legi vult T. Quintium, quod is a Livio 31, 51. & scriptore de viris illustr. c. 51. legatus ad Prusiam venisse dicitur. de quo mox plura. Lucius tamen circa eadem tempora Romae fuit, & a Catone anno U. C. 10LXXIX. senatu morusest, ut e Livio 39, 42. aliisque constat. Recte vero Mf. Boecl. & quidam editi, quibus & Lambinus adsentitur, consularem habent. neuter enim Quintius hoc tempore consul fuit, sed Titus anno U. C. 10LV; Lucius 10LXI: ut Fasti Capitolini docent. Haec autem circa annum 10LXX. gesta sunt. quo tempore etiam Livius l. c. Lucium consularem vocat. Et consulari jam defunctum fuisse, cum senatu moveretur, idque ante annos VII, e Cicerone de senect. cap. 12. Valerio Max. 2, 9, 1. & 4, 5, 1. ac Plutarcho in Catone maj. cognoscimus. Bofius. Leid. m. Flaminius Voss. A. C. Fla-

minium. & Voss. C. pro Consulem exhibet consularem. & pro eum in Prus. eum Prus. Consule, quos laudat Cl. Arntzenius ad Victorem de Viris Illust. cap. 51. n. 1.

8 *Senatui detulit] Aequè probe dictum, ac Lambinianum ad senatum. Justinus 1, 5, 1. A parentibus puerorum querela est regi delata. Idem 9, 6, 7. Hanc rem aegro ferens Pausanias, querelam Philippo saepe detulerat. Gebhardus. Tacitus 13. A. 43, 1. Nec deerant, qui haec Senecae deferrent. Bofius.*

9 *Qui Hannibale vivo &c.] Romani Annibalem, etsi annis & exilio fractum, pro igni habebant, cui abesset nihil, nisi qui eum excitaret, ut Plutarchus in Flaminiis cap. 37. & Bernegg in Justin. 31, 2, 8. notant. Loecenus. Pro existimabant Voss. B. existimarent.*

10 *In his Flaminiis] Titum, si credimus Livio, Scriptori de viris illustr. Plutarcho in Flaminiis p. 380. & Eutropio: quem & Lambinus heic designari opinatur: quanquam noster Lucium intellexisse videtur. De causa legationis paullo aliter*

in Bithyniam miserunt, ¹⁰ in his Flamminum, qui a rege peterent, ne inimicissimum suum tecum haberet, ¹ sibi que dederet. His Prusias negare ausus non est. ² illud recusavit, ne id a se fieri postularent, ³ quod adversus jus hospitii esset: ⁴ ipsi si possent, comprehenderent: locum, ubi esset, facile inventuros.

Han-

Livius, Appianus, & Plutarchus, qui discrete scribunt: aliis de causis fuisse missum. Ad mentem nostri scriptor de viris illustribus: *Legatus ad Prusiam, ut Annibalem peteret, missus*. Itemque *Justinus* 32, 4, 8. *Missi a Senatu legati sunt, qui utrumque regem in pacem cogrent, Annibalemque deposcerent*. Et *Zonaras*: *περιστοιαν ποδος & Ηρωσιαν περιδουλιων εν Ρωμης δι' αλλα τρι τρια, κη επως κη & Δνικαν ενδουιν παρ' αμφοτεροις*. adde *Orosium* 4, 20. *Eutropium* sub initium libri 4. Hujus *Quintii* effigiem e gemma veteri exhibent *imagines Ursini numer. 126*. cum his litteris *ΤΘΘ*. quas *Fo. Faber* in notis exponit *ΤΥΘΘ* φλαμινουθ. δις. Memoria vero lapsus est doctiss. *Rutgersius* 1. *Var. 1*. cum *Ursinum* oscitantiae inculsat, ac pro *Quintii* effigie ait publicasse gemmam cum his litteris: *Τ. X. Θ* atque *ΤΥΘΘ* Κοιντιουθ. Sic interpretatum esse: cum tamen eadem gemma, sibi inter cimelia Christianissimi Galliarum regis visa, insculptas habeat litteras *I. X. Θ*. quas ille exponit: *Ιουλις χειρις δις*, eoque *Servatoris* nostri effigiem esse contendit. Memoria, inquam, lapsus est. nam neque *Fulvius* ita exhibuit ac interpretatus est eam effigiem; neque eadem gemma fuit, quam *Rutgersius* vidit, cum credibile sit, illam *Fulvii*, ut cetera cimelia, e quibus *Imagines* istae desumtae sunt, hodieque in *Farnesianis* thesauris

Parmae superesse. *Bosius*. *Leid. m.* in his *Flamminis*. Pro a rege omnes mei ab rege.

¹ *Sibi que dederet*] *Aberat* *Miss.* *Boecl.* & ed. *Col.* τρι ut, quod vulgo interponitur: eoque expunxi. *Sic* 25, 10, 4. *ne timeret, statimque ad se veniret*. Et ita passim alii. *Bosius*. Omnes mei non agnoscent ut, forsan a sciolo quodam intrusum. *Sic* *Livius* lib. 3, cap. 46. *Collegisque in castra scribit, ne Virginio commeatum dent, atque etiam in custodia habeant*. *Consule* tu *Leclor* *Cl. Burmannum* ad *Phaedrum* lib. 4, fab. 4, v. 12. *Pro dederet* *Voff.* *B.* deberet. *Pro Prusias* *Voff.* *B. C.* *Prusia*.

² *Illud recusavit*] *Paullo* aliter *Livius*. Cum nostro tamen facit *Plutarchus*, qui deprecatum pro supplice & familiari, sed frustra, scribit. *πολλα τρι Προσις διομενης κη λιπαριουθ. ισπιρ ανδρος ικετη κη συνιδος, & παρηθεν*. *Bosius*.

³ *Quod adversus jus hospitii esset*] *Quod* etiam latrones, inter se sanctum inviolatumque servant. *Ammianus* 30, 5. *de Para* rege *Armeniae* in convivio occiso: *Hoc signum nefario decepta crudelitate inter epulas, quae reverendae sunt vel in Euxino ponto, hospitali numine contuente, peregrinus cuor in ambitiosa toralia sparsus, & spumans fatietati superflua concitatarum, horrore maxime dispersurum*. *Tacitus* 15, A, 5, 52. *Conjuratis*

Hannibal enim uno loco se tenebat ⁵ in castello, ⁶ quod ei ab rege datum erat muneri; ⁷ idque sic aedificarat, ut in omnibus partibus aedificii ⁸ exitum sibi haberet, ⁹ semper verens, ne usu eveniret, quod accidit. ¹⁰ Huc quum legati Romanorum venissent, ⁴ ac multitudine domum ejus circumdedissent, ¹¹ puer

ab

ratis tamen metu proditionis placitum maturare caedem apud Bujas in villa Pisonis; cujus amoenitate captus Caesar, crebro ventitabat, balneasque & epulas inibat, omissis excubiis & fortunae suae mole. Sed abnuvit Piso, invidiam praetendens, si sacra mensa Dique hospitales caede qualiscumque Principis cruentarentur. Gebhardus. Id est interprete Cicerone, amicitiam Quae duo vocabula Ep. 2. lib. 1. ad Q. Fratrem ita connectit. Optimum quemque hospitio amicitiaque conjungi dico oportere. Jus illud hospitii a Graecis vocatur *εξέχεια*, cujus tutores apud Livium 39, 51. credebantur dii vocari *Hospitales*. Vide Budaeum ad L. Postliminii 3. D. De capitis & de postlimin. *Ernstius*.

⁴ *Ipsi si possent, comprehenderent.* Hoc erat ἀπορίας χάρις, id est, dicis causa, jus hospitii servare. Nam si Prusias revera nihil adversus jus hospitii facere veller, Hannibalem omnibus modis tueri, & defendere debebat. Nisi quis forte dicat, Prusiam eo nihil contra jus hospitii commisisse, quod Hannibalem, quantum in ipso fuerit, defenderit: Romanorum autem cum exposcentium opibus obsistere non potuisse. *Lambinus*. Poterat tamen Admetum imitati, de quo supra 2, 8, 5. *Bosius*.

⁵ *In castello*] *Libyssam* locum hunc vocant *Apollanus*, *Plutarchus*, *scri-*

ptor de viris illustribus, *Eutropius*, *Zonaras*. *Bosius*.

⁶ *Quod ei ab rege*] *Voss. B. quod ei agere.*

⁷ *Idque sic aedificarat*] Sic fere & *Livius* loco cit. rem narrat. *Bosius*. *Voss. C. aedificaret.*

⁸ *Exitum sibi haberet*] Sic rescripti e *Mf. Boecl.* jubente *Scheffero*. *Vulgata lectio, exitus haberet*, ex abbreviatione nata est. *Scribit Livius, septem exitus fecisse Hannibalem*. *Bosius*. *Voss. B. etiam exitum.*

⁹ *Semper verens, ne usu eveniret*] *Livius: Semper talem exitum vitae suae Amibal prospexerat animo*. *Causas apud ipsum vide*. *Mf. Boecl. & q. edd. usu veniret*. *An fuit, usu ei veniret?* *Bosius*. *Leid. & Voss. A. C. ne usu eveniret*. *Mox pro multitudine Voss. A. multitudinem*. *Sed vide Cort. ad Sallust. Jug. cap. 23, n. 1.*

¹⁰ *Huc quum Legati Romanorum venissent*] *Inter quos Princeps erat Q. Flaminius*, qui factum id Romana virtute indignum parum senatus & bonis probavit. *Plutarchus Flaminio*, *Appianus Syriaca* pag. 92. *Sed Cornelius noster supra dixit: Hannibalem jussu senatus per legatos a Prusia fuisse repetitum*. *Justinus lib. 32. virtutes quasdam ejus & hunc exitum pariter refert*. *Ernstius*.

¹¹ *Puer ab jan. prospiciens*] *Vide Ind. v. janua*. *Bosius*.

Pp 5

x Rg.

ab janua prospiciens Hannibali dixit, plures praeter consuetudinem armatos apparere, qui imperavit ei, ut omnes fores aedificii circumiret, ac propere sibi renuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. Puer quum celeriter, quid esset, renuntiasset, omnesque exitus occupatos ostendisset: sensit id non fortuito factum, sed se peti, neque sibi diutius vitam esse retinendam, quam ne alieno arbitrio dimitteret, memor pristinarum virtutum, venenum, quod

1 *Renuntiasset*] Mfc. B. *nuntiasset*. Bofius. Sic etiam Voss. B. C.

2 *Sed se peti*] Verbum *Petere* de infidias & dolos nescientibus dici solet. Confule Celeb. Burmann. ad Perron. Satyric. cap. 106. Metaphora desumpta a Gladiatoribus. Vide Gebhardum ad Themistocl. cap. 2. n. 6. Quod etiam patet ex Festi loco in *Retiario*, qui ita in Codice Leidensi scribitur; *Retiario pugnant adversus murmillonem cantatur*. Non te peto, piscem peto. Quid me fugis Galle? *Quia murmillonicum genus armaturae gallicum est, ipsique murmilliones appellabantur, in quorum galeis piscis effigies inerat. Hoc autem genus pugnae institutum est a Pittaco uno ex septem sapientibus, qui adversus Phrynonem dimicaturus propter controversias finium, quae erant inter Atticos & Mytilenaeos rete occulte lato impedivit Phrynonem.*

3 *Dimitteret*] Nihil mutandum. Martial. lib. 1. de Festo Epigramm. 78.

Sanctam Romana vitam sed morte peregit

Dimisitque animam nobiliora via.

M. Tullius pro Archia. *Non cum vitae tempore dimittendam esse commemorationem nominis nostri.* Gebhardus.

4 *Pristinarum virtutum*] Imperatoriarum scilicet. *Lambinus.*

5 *Venenum sumsit*] Praeter *Li-vium* 39, 51. *Appianum: Valerium* 9, 2, ext. 2. *Plutarchum: Justinum* 32. in fine: *Varro in fragmentis: Orosius* 4, 20. *Savaro. De Hannibalis morte diversae sunt historicorum opiniones. Iis quos cl. Bofius citat, adde Jul. Obsequentis lib. Prodig. cap. 3. Sili Italici lib. 13. & de sepulcro ejus Plin. lib. 5. cap. 32. Ernstius. Et quos laudat Cl. Arntzenius ad Victorem de Viris Illustr. cap. 42. n. ult.*

6 *Secum habere consuevit*] Sub annuli gemma. *Scriptor de viris ill. c. 51. Juvenalis Sat. 10. Bofius.*

7 *Anno acquievit septuagesimo*] *Kar' εϋρημισμῶν* mortuus est. Ita Graeci, *Herodian. de Excessu Marci* Ο μὲν δὲ, inquit, *ὡς ἴδεν ἡμῖν ἐπιβόρας μῆς, ἀντιπύρατα* Val. Maxim. lib. 9. cap. 12. *luniceusque genibus compresso spiritu, inter ipsas custodiam manus, inque conspectu summi imperii, ex optata securitate acquievit. ita lege. Gebhardus.* Si, quod in *ἀναγεγῶν Ολυμπιάδων* legitur, Hannibal natus fuit Olymp. cxxxiii. anno 1. si, ut noster cum patre in Hispaniam profectus; si minor annis xxv, ut Noster & *Ampelius.*

quod semper ⁶ secum habere consueverat, sumsit. Sic vir fortissimus, multis variisque perfunctus laboribus, ⁷ anno acquievit septuagesimo.

CAP. XIII.

Quibus consulibus interierit, non convenit. ¹ Nam Atticus Marco ² Claudio Marcello, Q. Fabio Labeone Coss. mortuum in annali suo scriptum reliquit. At Polybius ³ L. Aemilio Paulo & Cn. Baebio Tam-

imperator factus: si denique, ut *Livius* 30, 35. & apud eundem ipse 30, 37. sexto ac tricesimo post anno quam puer inde profectus, ac, ut, *Polybius* 15, 19. major annis XLV. Carthaginem rediit; quomocunque subducas calculos, haud plures, quam LXV. ad summum anni exhibunt, etiamsi demum P. Cethego & M. Tamphilo Coss. hoc est, anno u. c. IOLXXII. mortuum adfirmes. Vide igitur, annon scripserit Nepos: anno LXV. quod librorum mutarint in LXX. Neque enim novum, V & X in libris permutari. nam rotundo numero heic usum, quod vir doctus suspicatur, vix crediderim. Certe in jam laudata ἀνακτασθῆ, Olymp. cXLVIII. anno IV. obiisse dicitur; hoc est anno aetatis LXIII. vel LXIV. *Bosius*. De verbo *acquiescere* & similibus pro *mori* consule Munckerum ad Hyginum fab. 254. in fine, & Vorstium ad Valerium Maximum l. 9. c. 12. n. 15. unde *& quietoriam* pro sepulcro: vide Cl. Drakenburg. ad Silium Italic. lib. 5. vf. 529.

¹ Nam Atticus] Sic recte Mss. & edd. vet. nam *Annalem Atticam* *Cicero* adlegat ad ipsum At-

ticum scribens 12, 23. Adifis *Voffium de Hist. Lat.* 1, 11. Male igitur Lambinus cum Cl. Puteano *Atticum* reponi voluit in q. edd. est: namque *Atticus*. *Bosius*. *Leid. m. Aezicus*.

² M. Claud. Marcello, Q. Fabio Labeone] Anno ab u. c. IOLXX. Q. edd. addunt copulam, & Q. Fabio Lab. *Bosius*. *Voff. A.* & Q. Fabio Labeone. *Voff. C.* & Fabio Labeone. pro At Polybius *Voff. A.* ac Polybius. Non Polybius, sed Valerius Antias haec scripsit. Consule *Celeb. Perizonium Animadv. Historic.* cap. 9. pag. 369, 370.

³ L. Aemilio Paulo & Cn. Baebio Tamphilo] Sic legendum e *Fastis Capitolinis*, *Livio* 39, 23, 56. *Jul. Obsequente*, *Cassiodoro*, ac *Msc. cod. Gifanii*. In Veneto quoque, *Magio* viso, fuit: *Bebio Tamphilo*. Ceteri Mss. editique *Pamphilum* vel *Pamphilium* vocant alterum, & M. vel C. praenomen addunt: *Aemilium* absque pronomine exhibent. Utrumque nomen corruptum in *Fastis Siculis*: *παμφίλου ἢ πάλου*, *Lege*: *ταμφίλου ἢ πάλου*. Fuere autem consules anno u. c. IOLXXI. *Bosius*. *Leid. m. Aemilio Paulo & C. Baebio Tamphilo*, *Voff. A.* *Aemilio Paulo*

Tamphilo: ¹ Sulpitius autem, ² P. Cornelio Cethego, M. Baebio Tamphilo. ³ Atque hic tantus vir tantisque bellis districtus, nonnihil temporis tribuit litteris. Namque aliquot ejus libri sunt, Graeco sermone confecti. in his ad Rhodios de ⁴ Cn. Manlii ² Vulsonis in Asia rebus gestis. ⁵ Hujus bella gesta multi

Paullo & Cn. B. T. Voss. B. Aemilio Paullo & Cn. Baebio Pamphilo C. L. Aemilio Paullo & Cn. B. T.

¹ *Sulpitius autem] Vossius de Hist. Lat. 1, 18. avum Imperatoris Galbae signari putat, Suetonio Galbae cap. 3. memoratum. Msc. Boecler. & quidam editi Sulpitius a. Blito. quod Gebhardus negat se capere. Ego vix dubito, si non verum, saltem corruptum viri cognomen esse. Bofius. Voss. B. etiam Sulpicinus aut. Elito.*

² *P. Corn. Cethego, M. Baebio Tamph.] Sic rursus Fasti Capitolini, Livius 40, 18. & cod. Gif. Quare non est, quod cum Magio P. Corn. Lentulo reponamus. In reliquis Mss. & plerisque edd. vett. Tamphili cognomen pariter, ut paullo ante, corruptum est: sicut & in Fastis Siculis. Bofius. Leid. m. Baebio Tamphilo. Voss. B. M. Baebio Pamphilo. C. Baebio Tamphilo.*

³ *Atque hic tantus vir] Pronomen abest ab Ed. Colon. Bofius. pro temporis Voss. B. temporibus.*

⁴ *Cn. Manlii Vulsonis] Sic recte Magius emendavit. Ita enim Fasti Capitolini. Livius, alique vocant. In Mss. corrupte: Emii Manlii Volonis. Sicut apud Appianum Syriae aliquoties Manus legitur pro Manus, etiam in nuperrima editione Amstelodamensi. Fuit autem cum M. Fulvio Nobiliore con-*

ful A. U. C. 10LXIV, ac provinciam Asiam fortitus, Gallos eam incolentes devicit. Bofius. Pro Cn. Manlii Vulsonis Leid. m. C. Manlii Volonis. Voss. A. C. Cn. Manlii Vulsonis. B. Emii Manlii Volonis.

⁵ *Hujus bella gesta] Pro bella Mf. Boecler. belli, quod non admittunt, illa cum eo: nisi belli gesta idem si ac res bello gestae. Buchnerus in novo τὸ bella supervacuum existimabat ac Nepotem scripsisse Hujus gesta. quomodo supra 14, 1, 2. loquutus est, & alii passim. An fuit, Hujus bello gesta? Bofius. Leid. & Voss. A. C. H. bella gesta B. H. belli gesta.*

⁶ *Silenus] Omnes hucusque edidere, Philenius, vel Philaenius. Ignotum nomen, nec ulli veterum, quod sciam, memoratum. Itaque Vossius in De histor. Gr. 1, 17. legit Philinus, auctoritate Polybii 1, & 3. ac Diodori Siculi 23, & 24. in Eclogis. Sed is primi belli Punici historiam scripsit. Boeclerus e Mf. suo legit Syllenus. Utrum viri nomen est Silenus. Id docet locus Cicero- nis de divin. 1, 24. ab eodem summo viro laudatus; Hoc idem in Sileni graeca historia est: is autem diligentissime res Hannibalis persecutus est. De Nova Carthagine a Scipione Africano capta eundem Livius laudat 26, 49. Plura de eo Vossius de hist. Gr. 3. pag. 413. Bofius. Leid. m. &c.*

multi memoriae prodiderunt: sed ex his duo, qui cum eo in castris fuerunt, simulque vixerunt, quamdiu fortuna passa est, ⁶ Silenus, & ⁷ Sofilus Lacedaemonius. Atque hoc Sofilo Hannibal litterarum Graecarum usus est doctore. Sed ⁸ nunc tempus est ⁴ hujus libri facere finem, & Romanorum explicare im-

m. & Voss. A. C. *Silenus* B. *Syllenus*.

⁷ *Sofilus*] Quanta Lambino sit fides tribuenda vel unicus hic locus, si cetera desint omnia, satis docet. Nam cum non recordaretur sibi alibi nomen hoc occurrisse, statim vitii accusat substituitque *Sofibius*. qui erat Grammaticus Laconicus apud Suidam: vel censet legendum *Sofilus*. Clarissimus & amicissimus Vossius mihi ex Diodoro Siculo indicavit verum nomen esse *Sofilus*. & alibi laudat verba Polybii, Περὶ μὲν ἂν τὰ τοιαῦτα ἦδ' συγγραμμάτων, διαγερσὶ χαίρουσ' ἢ Σώσι Ⓞ, ἰδὲν αἰ δὲ πλεον λέγουσιν. ἢ ῥητισσοῦσας, ἀλλά κεραιακῆς ἢ τανδὲ μων λαλιᾶς, ἐμοίγε δοκῶσι τὰς ἐν ἔχειν ἢ δύναμιν. Idem pro *Philanius* commendat *Philinus* auctoritate Polybii lib. 1, & 3. nec non Diodori Siculi, apud quem lib. 3. & in Eclogis vocatur φιλή Ⓞ. Gebhardus. Diodorus Siculus ecloga 3. libri 26. Σώσι λ Ⓞ ὁ Ἰλ Ⓞ (seu Ἰλιδε) τὰ περὶ Ἀντικαν ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ ζ'. Meminit illius & *Polybius* 3, 20. sed pro fabulis potius, quam historiis, scripta ejus habenda censet. Quae loca jam indicavit *Vossius de hist. Gr.* 1, 7. Sed pro βιβλίῳ ζ'. uti legitur apud *Diodorum*, habet ζ', vertitque: *libris sexaginta*; errore haud dubie ex similitudine litterarum nato. Ac dubito, an tot libros de

unius Hannibalis rebus *Sofilus* scripserit. Perperam igitur *Lambinus* corrigat: *Sofybius*, vel *Sofilus*. Ceterum Hannibalis res gestas etiam recentioribus Afris innotuisse, illud indicio est, quod *Vincentius Albus* (le Blanc) Massiliensis in *Itinerario* suo, parte 2. cap. 17. scribit, Temesnae in regno Maroccae, sibi Maurum quendam anno Christi c10 IOLXXXVIII. inter alios libros, quibus utebatur, nominasse quendam *Albuzer* dictum, plenum rerum curiosarum de gestis celeberrimorum Africae virorum, *Hannibalis*, *Masmissae*, *Septimii Severi*, & multorum aliorum Regum, principum & episcoporum, ut *Augustini* &c. Etsi hodie in illis oris, si *Lancellotto Addisono*, nuperrimo Mauritaniae descriptori credimus, vix ullos libros reperire est. *Bosius*. Voss. B. *Sofillus*.

⁸ *Nunc tempus*] Mf. Boecl. *nunc tempus*. *Bosius*. Leid. & Voss. A. B. C. *nunc tempus*.

⁹ *Hujus libri facere finem*] Diviserat enim *Probus* opus suum in duos libros, sive duo volumina: etsi in praefationis calce, libro tam Graecorum imperatorum, quam Romanorum, vitas se expositurum dixerit. Siquidem eo in loco *librum* non pro operis parte, sed pro toto opere, accipit. *Magius*.

¹⁰ *Qui viri*] *Barthius* conjiciebat *legen-*

imperatores: quo facilius collatis utrorumque factis,
 2º qui viri praefereendi sint, possit judicari.

legendum: cui utri, vel qui utris, | ne: Quem virum bonum colonum ad-
 aut quis utri praefereendi sint. Ego | xissent, amplissime laudasse existima-
 nihil mutandum censeo. nam sic | bantur. Bohus.
 plane Plinius N. H. 18, 3. e Cato-

XXIV.

M. PORCIUS CATO.

EX LIBRO POSTERIORE

CORNELII NEPOTIS.

CAP. I.

CATO ortus municipio Tusculo, adolescentulus,

DE CATONE *Plutarchus*, *Cicero* passim, *Livius*, *Valerius*, *Frontinus*, *Orosius*, & reliqui Romanae historiae scriptores. *Savaro*. adde scriptorem de viris illustr. cap. 47. *Ampelium* cap. 19. & e junioribus *Vossium de hist. Gr.* 1, 5. Characterem animi habes apud *Livium* 39, 40. effigiem e gemma annulari inter *Imagines Illustrum Urbsini*: isque similem in *Corniola* habuit, teste *Jo. Fabro num.* 116. Qui & *Hermæ* illi dicati meminit, sed capite truncati, cum inscriptione: M. PORCIUS. M. F. CATO, CENSORIVS: conjicitque eam ipsam

esse, quam *Plutarchus* scribit ei in templo Sanitatis dedicatam fuisse. Est & apud me nummus mediae magnitudinis pulcherrimus, sed recentioris ut arbitror aevi, in quo caput conspicitur *Catonis* barbati, his circum litteris: M. PORCIUS. CATO. CENS. In averfa parte ROMA, spoliis insidens, & dextra bilancem, sinistra cornu copiae tenens. *Bosius*. In Ms. Codice A. praecedit *Attici* vita virae *Catonis*. In Codice *Vossiano* B. haec vita videtur alia, & quidem recentiori manu descripta. In *Vossiano* C. sequitur vitam *Miltiadiis*.

Apud Fulvium Ursinum
in Gemma

E. M. Por-

tulus, priusquam ⁶ honoribus operam daret, versatus est ⁷ in Sabinis, quod ibi ⁸ heredium a patre relin-

ctum

1 *M. Porcius*] Ita passim exaratum hoc gentilitium Catonis nomen reperitur non modo in libris vet. sed etiam in faxis & nummis plerisque, apud *Gruterum*, *Ursinum*, & *Pet. Seruonem in Miscellaneis cap. 8*. In Romano tamen saxo, quod in aedibus Farnesiorum vidit *Seruius*, legitur: M. PORTIUS M. F. CATO. CENSORIUS. Vix dubito quin sit *Hermès capite truncatus*, *Jo. Fabro*, ut modo diximus, laudatus, qui proinde hinc emendandus fuerit: quemadmodum & ex altero juxta Capitolium, eidem *Seruius* memorato, in inscriptione *Gruteriana 4. pag. 358.* (eadem enim haud dubie est) pro CENSORINUS legi debet CENSORIUS. Sic enim Catonem nostrum cognominatum fuisse, etiam aliunde constat. *Portii* autem nomen etiam in aliis lapidibus sic scriptum est apud *Gruterum*. vide *Indicem Scaligeri 24.* Ut variasse in eo veteres videantur. Sic in iisdem lapidibus *Fabricius* & *Fabritius*, *Sulpicius* & *Sulpitius*, promiscue exaratum est. *Bosius*. Vide *J. Arntzenium ad Victorem de Viris Illustr.* cap. 47. n. 1.

2 *Cato*] Degenerare & nominibus Catonum ac familiae Porciae, lege quae *Gellius* retulit *lib. 13. cap. 19.* *Magius*. Noster antea *Priscus* cognominatus, teste *Plutarcho*, post a solertia *Cato* dictus est. *Bosius Voss. C. Cato.*

3 *Ex libro posteriore Corn. Nepotis*] Unde haec desumpta sint, & an in aliquo Ms. codice inventa, dicere non possum, neque enim alibi, quam in edit. *Gebhardi* & po-

strema *Boecleriana*, & quae hanc expressere, eam invenio. *Lambinus* tamen, & qui eum sequuti sunt, similia praefixere: ex libro secundo *Aemilii Probi*, seu *Cornelii Nepotis*. *Longolius* nil aliud, quam, *Catonis vita*; *Schottus*, *M. Porcii Catonis vita*; *Pighius*, qui hanc vitam a *Carolo Longio* acceptam libro *Lx. Annalium Rom.* sed pluribus locis ab aliis editionibus discrepantem, inseruit; alicubi & conjecturas suas adscripsit, hunc ei titulum praescripsit, *Vita Marci Catonis*, ex *Cornelio Nepote de viris illustribus*. Utinque sit, verisimilius est, eam ex altero *Nepotis* libro esse, cujus 23, 13, 4. meminit, quam, quod *Schotto* aliisque visum, fragmentum esse vel ἀνακεφαλαίωσι libri quem cap. 3, 5. de *Catone separatim fecisse* se ait. Nam id ne credamus, ea ipsa verba faciunt. Quis enim in fragmento aut ἀνακεφαλαίωσι operis alicujus unquam opus ipsum, tanquam diversum, laudavit? Non repugnabo tamen, si quis cum *Vossio τὰ πάντα* verisimile censeat, fragmentum esse ex opere de historicis Latinis; cum de historicis Catonis tam explicite agat. Orationum autem & rerum pace belloque gestarum solum velut obiter mentionem faciat. *Bosius*.

4 *Cato*] *Pighius* edidit, *M. Cato*. quomodo principio *Attici*: *Titus Pomponius Atticus*, *Bosius*.

5 *Ortus municip. Tusculano*] Sic *Plutarchus* in *M. Catone*: Μάρκου ἢ Κάτωνος φασὶν ἔσθ' Ἰόνου τὸ γένος εἶναι. *M. Tullius* in *Planciana* [cap. 8.] *Nam quando videt Tusculanum* ali-

ctum habebat. ¹ Hortatu L. Valerii Flacci, quem in consulatu censurae habuit collegam, ut ² M. Perperna

aliquem de M. Catone — gloriari? Lambinus. Porcius Tusculo in senatum accitus, ait Claudius Caesar apud Tacit. 11, 24, 3. *M. Porcium Catonem nomen suum Tusculi ignobile Romae nobilissimum reddidisse*, Valer. Max. 3, 4, 6. Gebhardus. Unde ignobilis & obscuro genere natus Romae ferebatur. Consule Celeb. Perizonium ad Aelianum lib. 12. V. H. cap. 6. & ad lib. 14. cap. 36.

6 *Honorib. operam daret*] Vid. Ind. v. *honor.* Bosius.

7 *In Sabinis*] Sic & Plutarchus. Bosius.

8 *Heredium*] *Heredium* a Festo & aliis derivari ab herede notum est. Sed Hotomannus] Ctus ab hera, id est, terra, dictum existimat. Unde Varroni *heredium* significat *agellum*, qui heredem sequitur, sive praedium rusticum: pro quo ab A. Gellio lib. 19. N. A. cap. 7. dicitur de Julio Paulo, cum videlicet *herediolum* tenuisse. De varia vocis hujus scriptura vide Dausqui Orthograph. in voce *heres*. Ernstius. Ms. Venetus *Magio* laudatus, *praedium*. Sed rectum est *heredium*. vide Ind. & notas Ernstii Bosius.

1 *Hortatu*] Ms. Schotti: *Inde hortatu*. quomodo & Pighius edidit. Addidit *inde* aliquis, qui non cohaerere haec cum praeced. putabat. ignorans, Nepotem ita solere. Bosius. Voss. A. addit etiam *inde*.

2 *M. Perperna*] Sic legendum esse, jam monere Lambinus, Pighius ad an. U. C. 608. alii. nam ita apud scriptores Graecos, & in la-

pidibus, ac nummo veteri apud Pighium, hoc sive gentilicium nomen, ut plerique, sive cognomen gentis obscurae Sabelliae, ut Pighius existimat, exaratum reperitur. In vulgatis libris haec & alibi mendose *Perperna* legitur. Equidem & in vet. lapidibus invenio *Perpernam* quendam inter magistris vicorum urbis Romae, apud Gruterum pag. 251. & septem alios cum cognominibus, *Argyri*, *Charitonis*, *Eutychi*, *Favoris*, *Firmi*, *Lurconis*, *Philonis*, apud eundem pag. 814. 8. 241, 988, 1. 820, 9 ac *Petronium Perpernam Magnum Quadratianum*, Praef. Urbi, pag. 177, 7. itemque in nummo Liciniani apud Occonem, Imp. Caes. M. Auf. *Perpernam Licinianum*: & apud Victorem juniorem (nisi locus mutilus est, quod valde vereor) *Hustilianum Perpernam*. Verum id aut alterius familiae nomen cognomenve, aut e *Perperna* sive posterioris aevi consuetudine, seu scribentium culpa (qui & alibi eas litteras permutarunt) corruptum censo. Bosius. Omnes mei *Perperna*. Viri docti tamen praeferunt *Perperna*. Vide, quos laudat Cl. Arnizianus ad Victorem Epitom. cap. 30.

3 *Censorius*] Schottus e membranis suis eruit *consobrinus*, quod sequitur Steph. Vinand. Pighius. Idem paullo post, pro *aestimatus* malebat *aestimavit*. sc. Consul. & loco ei jure succedere legendum conjicit ei in ea succ. & pro *senatu perato* mavult rescribi *Consulatu perato*: quia nullam post secundum Consulatam Scipio prorogationem imperii habuit. Denique supplet

perna³ Censorius narrare solitus est, ¹ Romam demigra-
 2 gravit, in foro [que] esse coepit. ² Primum stipen-
 dium

Vixit circiter annos 70. & usque
 Commentariis in Fastos Capitol.
 ad annum U. C. IXXLIX. Gebhardus.
 Pighius edidit consobrinus, id-
 que & in suo cod. reperit Schot-
 tus, veriusque censet, quam quod
 in aliis edd. legitur, Censorinus.
 Mihi neutrum quadrare videtur.
 Cujus enim Perperna consobrinus,
 & cur id non addidit Nepos? Nec
 ullos alibi Perpernas Censorinos in-
 venio: Marciorum id cognomen
 est. Ergo rectum est Censorius, h.
 e. qui censuram gesserat. Ac vix
 dubito, quin designetur M. Perper-
 na, qui anno U. C. IXXLXI. consul,
 & anno IXXLVII. cum L.
 Marcio censor fuit, vixitque annos
 XCHX.; defunctus anno U. C.
 IXXIV. coque vel Nepoti, vel a-
 licui familiarium ejus, ea, quae
 heic referuntur, narrare potuit.
 Sciolus aliquis, cum cognomen Per-
 pernae puraret esse, mutavit in Censori-
 nus; pro quo librorum aliquis
 scripsit Consobrinus. Bofius. Mof. A.
 & C. consobrinus.

¹ Romam demigravit &c.] Pre-
 lixe haec Plutarchus narrat pag. 337.
 & ex eo Lambinus. Mox in illis
 foroque a q. edd. abest copula: Pi-
 ghius transponit, inque foro. Vix
 dubito a glossa esse. Bofius. Copu-
 lam agnoscunt omnes mei.

² Primum stipendium meruit] Ro-
 mani ideo per juventutem militiae
 navabant operam, ut deinceps ur-
 banos magistratus capere possent:
 quo nulli parebat aditus, nisi qui
 ante decem stipendia fecisset. vid.
 Lipsius de militia Rom. lib. 1. dialogo
 2. Buchnerus.

³ Annorum decem septemque] Haec
 enim erat militaris aetas. vide Lip-
 sium loco cit. Buchnerus. Pighius
 edidit: annorum XVII. Sic & Plu-
 tarchus: *ενωδεκα ετη, ενδεκα ετη*
πρωτα εν τω νεωτερω στρατοιαυτου
σεβαστα. Sed Lambino videtur ex
 Fastis natus tum fuisse annos circiter
 XIX. siquidem natus est anno postquam
 primum consul fuerat Q. Fabius Ver-
 rucosus Maximus. Carolus quoque
 Langius notis in Catone majorem Ci-
 ceronis ait, militare coepisse an. U. C.
 539. natum annos plus minus XIX.
 quamquam in Nepote & Plutarcho le-
 gatur anno aetatis XVIII. militasse sub
 Fabio; id quod, ipsius iudicio, rati-
 o annorum qui inter Fabio I & IV.
 consulatum sunt, non patitur. Nempe
 pro diversa loci Ciceronis lib. de se-
 neft. cap. 4. lectione diversos natali
 Catonis annos assignant. Lambinus
 enim, vulgata lectione nixus, anno
 postquam Fabius primum consul fuerat,
 i. e. U. C. 521. natum censet: quae
 & Schotti ac Pighi sententia est.
 Langius autem scriptura Mss. codi-
 cum multis rationibus a Vincentio
 Contareno var. lect. cap. 24. confir-
 mata, Fabium anno post primum con-
 sulem fuisse, quam Cato natus est,
 fretus anno 519. natum vult. Ut
 autem Nepotem falsi arguerent,
 illud, opinor, eos induxit, quod
 Nepos ait, Catonem Fabio & Mar-
 cello Coss. (nam haec ad praecedentia
 referunt) primum stipendium
 meruisse. Eorum enim consulatus
 cum in an. U. C. 539. inciderit;
 inde sequi videretur, Catonem, qui
 illorum sententia tum primum stipen-
 dium meruit, si anno ante primum
 Fabii

dium meruit ³ annorum decem septemque, ⁴ Q. Fabio Maximo, M. Claudio Marcello Coss. ⁵ Tribunus mili-

Fabii consulatum natus est, annum XVIII vel XIX; si anno post, XIX vel XX. egisse. Verum id non necessario inde sequitur. Nam si dicamus Catonem toto anno postquam Fabius primum consul fuerat, i. e. sub finem anni 521, natum, Fabio & Marcello Coss. annos XVII natus fuerit, ingressus vero annum aetatis XVIII. Praeterea illa, *Fabio & Marcello Coss.* aequae ad sequentia seu ad tribunatum Catonis, quam ad praecedentia seu primum ejusdem stipendium referri possunt: quod & ab editoribus quibusdam factum video, qui ea verba interposita *et postea* a praecedentibus divellunt. Quamquam ob rationes a *Comarcho* adlatas, & tot codicum MSS. consensum verosimilius puto, Catonem ante primum Fabii consulatum fuisse natum, quemadmodum & *Fabio ac Marcello Coss.* Catonem primum stipendium meruisse, quam tribunum militum fuisse, probabilius teneo. nam cum anno 544. cum Fabio adolescentulus miles ad Tarentum profectus, teste *Cicerone*, fuerit; tribunus tum nondum, multoque minus quinquennio ante, esse potuit. nisi dicas, militem illic non opponi tribuno, sed, de quo *Cicero* mox subjicit, magistratum. Sed neque ratio annorum quae inter annum U. C. 521. vel etiam 519. & consulatum Fabii ac Marcelli interjecti sunt, patitur ut his COSS. hoc est anno 539. tribunus fuerit. neque enim plures sunt quam XX. Jam annorum XVII, primum stipendium, ut praeter Nostrum ipse apud *Plutarchum* testatur, meruit.

Neque citius, per aetatem, mere-
re potuit. Ergo post tria stipendia
statim factus fuisset tribunus, quod
illis temporibus, quibus antequam
quinque stipendia fecisset, ad tri-
buni munus nemo evehebatur, neu-
tquam congruit. Ergo aut Fabio
& Marcello COSS. tribunus non
fuit: aut diu ante primum Fabii
consulatum natus fuit. Sane mi-
rum non est, *Nepotem* in purandis
Catonis annis a *Cicerone* dissentire:
cum & alii scriptores cum ab eod-
em *Cicerone*, tum inter se valde
haec in re discrepent. Certe *Nepos*,
si modo sanus est locus, per annis
et octoginta, ab adolescentia, reip. causa
inimicitias suscepisse eum scribit. Id
vero priusquam in militiam profes-
sus esset, (quod factum esse, ante-
quam Romam migraret, e *Plutarcho*
apparet) facere non potuit. *Li-
vius* autem lib. 39. cap. 40. & *Plu-
tarchus* nonagesimo aetatis anno *Scra-
vium Galbam* ab eo accusatum tra-
dunt, quod (ut narrant *Livius* epis-
tola 48. *Valerius Max.* 5, 6, 2.
Suetonius Galba cap. 3. *Orosius* 4, 21.)
Lusitanos diripuisset, ac eorum a-
liquot millia dolo circumventa tru-
cidasset: cujus accusationis & *Ci-
cero* in *Bruto* cap. 20. ac 1. de oratore
cap. 53. itemque *Valerius* 8, 1, 2,
& 8, 7, 1. meminere, ajuntque or-
rationem illam in *Originibus* suis
exposuisse eum: sed *Cicero* tradit,
annos quinque & octoginta tum na-
tum fuisse, eodemque anno exces-
sisse e vita. Eam vero *Lusitano-
rum* cladem accidisse anno U. C.
1021, e *Livio* manifestum est.
Accusaverit igitur *Galbam* Cato

militum in Sicilia fuit. Inde ut rediit, castra secutus est ¹ C. Claudii Neronis, magnique ejus opera ² existimata est ³ in praelio apud Senam, quo cecidit ³ Hasdrubal frater Hannibalis. ⁴ Quaestor obtigit P. Cornelio Scipioni Africano, consuli: cum quo ⁵ non pro

anno 10cIII. Qui si nonagesimus ei vitae fuit, natus fuerit circiter anno U. C. 10XIII. *Bosius*. Sc. *Fuventus* vel *ens*. Vide Cl. Periz. ad Sanctii Min. 4, 4, 4.

4 *Q. Fabio Maximo, M. Claudio Marcello*] Omisit utrumque cognomen *Pighius*: qui & haec verba ad praecedentia refert, in *Annalib. Rom. tomo 2. ad ann. U. C. 549* hisque consulibus Catonem tribunum in Sicilia fuisse ait. quod etiam alii ex editoribus Nepotis fecere. *Bosius*. *Maximo* abest Leidenfisi, & pro *M. Claudio Marcello* Leid. *M. Claudio*, Voss. A. simpliciter *Claudio*.

5 *Tribunus militum in Sicilia fuit*] Anno aetatis XXIV. M. Claudio Marcello V. T. Quinto Crispino COSS. Ita *Lambinus*: quem & *Schottus* in chronologia sequitur. *Bos*.

1 *C. Claudii Neronis*] Consulis, anno U. C. 10XLVI. Mf. Boeckl. & q- edd. *P. Claudii Ner.* Sed *Caji* praenomen etiam *Fasti Capitolini*, *Livius*, *Cassiodorus*, & *Marianus* ei tribuunt. *Bosius*. Leid. & Voss. A. B. C. P. *Claudii Ner.*

2 *Existimata est*] Sic Mf. Rectissime. Fragmentum Petronianum ¹ pag. 37. *Existimant mortuam quinquaginta millibus*. ubi vide quae notavi. *Schefferus*. Atque sic & *Longolius* ac *Schottus*, fortassis & alii, edidere. Mox ipse *Nepos*: quod non minoris existimamus. adde Indicem. *Lambinus* reposuit *aestimata* est, nulla ratione addita; quod perpe-

ram *Fucusque* retinere editores reliqui. *Bosius*. Omnes mei *existimata*. Quam lectionem probat Cl. Cortius ad Sallust. *Catilin.* cap. 2. n. 8.

3 *In praelio apud Senam*] Cicero in Bruto praelium hoc Senense vocat. Hasdrubal autem cum novis copias auxiliares in Italiam adduceret, a M. Livio Salinatore, & C. Claudio Nerone Coss. ad Metaurum flumen victus & concisus est. *Liv.* lib. 27. *Flor.* lib. 2. cap. 6. *Polyb.* 11. *Silius* lib. 15. *Eutrop.* lib. 3. *Sueton.* *Tiberio*. *Oros.* lib. 4. cap. 18. Meminit etiam hujus Victoriae *Horat.* 4. *Od.* 4. *Ernstius*. De quo *Livius* 27, 48. & *deinceps*. *Bosius*. Pro *cecidit* Voss. C. *decidi*.

4 *Quaestor obtigit P. Corn. Scipioni Africano consuli*] Catonem Scipioni quaestorem fuisse, praeter Nostrum ac *Plutarchum*, tradit etiam *Livius* 29, 25. (ut jam observatum *Lambino*: ubi Scipione in Africam trajecturo, M. Porcium Catonem quaestorem tuum fuisse ait. Sed ea trajectio facta M. Cornelio Cerhego & P. Sempronio Tuditano COSS. quo anno Catonem quaestorem fuisse etiam Cicero in Bruto cap. 15. & ex emendatione *Pighii* ac *Langii*, in dialogo de *senectute* cap. 4. testatur. Non igitur consuli Scipioni, sed proconsuli. quaestor obtigit. *Lambinus* putabat responderi posse, Catonem factum esse iterum quaestorem Romae *Cerhego* & *Tuditano* COSS. posteaquam quae-

pro fortis necessitudine vixit. ¹ Namque ab eo perpetua dissenfit vita. ² Aedilis plebis factus est cum C. Helvio. ³ Praetor provinciam obtinuit Sardiniam, ex qua quaestor superiore tempore ⁴ ex Africa decedens, Q. ⁵ Ennius poetam deduxerat: quod non minoris

quaestor Scipioni imperatori obtigisset. Ego malim legi *proconsuli*, quomodo supra 23, 4. 3. pro praetore rescriptimus *propraetorem*, nisi Nepos *consuli* dicat obtigisse praetorem, qui eo consule praetor electus, sequenti demum anno Quaesturam sub eodem proconsule administravit, cui sententiae favet, quod apud *Ciceronem* Cato ait, se *quadriennio* *post*, quam cum Fabio ad Tarentum profectus esset, i. e. anno U. C. 548. *quaestorem factum*, (sic enim legit *Pighius*) eum magistratum gessisse *consulibus Tuditano & Cethego*, h. e. anno 549. sed repugnat, quod cap. 2, 1. dicitur Scipionis in *priore consulatu quaestor fuisse*, nisi forsan illic legendum est in *proconsulatu*. Ceterum a Mf. Boecl. & edd. Colon Schotti a c. Pighii absunt illa *Cornelio Scipioni*, idque consuetudini Nepotis congruentius est. *Bosius*. *Consuli* retinendum. Vide ad Hannib. cap. 4. n. 3. *Corn. Scipioni* absunt *Leideni* & *Vossiano* B.

5 *Non pro fortis necessitudine*] Nam Consul aut Praetor quaestori pro patre, hic illi pro filio erat. Cuius necessitudinis & Cicero meminit *divinat. in Caecil. c. 14.* & 19, *actione 1. in Verrem c. 15.* *Orat. post redit. in Sen. c. 14.* & *pro Cn. Plancio c. 11.* *Sortes necessitudinem* eundem morem vocat 1. *in Ferr. c. 14.* *Bosius*. *Pro necessitudine* *Voss. C. necessitudinem*.

1 *Namque ab eo perpetua dissenfit*

vita.] *A. Gell. lib. 4. N. A. cap. 18.* quoque refert, inter Catonem & Scipionem Africanum perpetuas fuisse inimicitias. Vide *Suidam* in *Κάρον & αἰρόσον*, ubi contrarium asseritur. *Ernstius*. Propterea, opinor, quod ad amicitiam Q. Fabii Maximi se adolescens applicarat: Q. Fabio autem cum Scipione Africano non bene conveniebat. Licet & ex *Plutarcho* intelligere, P. Scipionem & M. Catonem gessisse inter se inimicitias. Quinetiam mortuum Scipionem infectatus est M. Cato. *Lambinus*, vide *Plutarchum* pag. 342. C. & 338. *A. Livium* 38, 54. Porro *Schottus* edidit, *perpetua diss. vita* sicuti *Pighius*, nam ab eo. *Bosius*.

2 *Aedilis pl. f. e. cum C. Helvio.*] Commemoratur hos in aedilitate pariter ac praetura collegas & *Livius* 32, 7. *Helvium* etiam *lib. 38, 14.* & 21. et si libro 32, in q. edd. legitur *Aelius*, quod nomen & haec reponerebat *Magius*. Est autem *Helvius*, ut ferunt, cognomen gentis Ebutiae. *Bosius*. *Voss. C. aedis plebi.*

3 *Praetor prov.*] *Voss. B. praeter prov.*

4 *Ex Africa*] Absunt haec ab edit. *Pighii*: sed abesse non possunt. neque enim in Sardinia, sed in Africa Quaestor fuit. Statim *Lambinus*, *Pighius* & *Schottus* edidit *aestimamus*, sed vide not. ad ver. 2. *Pighius* conjiciebat, *aestimavit*, nulla necessitate. *Bosius*.

noris existimamus, quam quemlibet amplissimum Sardiniensem triumphum.

CAP. II.

1 Consulatum gessit cum L. Valerio Flacco, ¹ forte provinciam nactus ² Hispaniam citeriorem, ³ ex-
2 que ea triumphum deportavit. Ibi quum diutius moraretur, ⁴ P. Scipio Africanus consul iterum, cujus in priore consulatu quaestor fuerat, ⁵ voluit eum de pro-

5 *Emium poetam deduc.*] De hoc aliisque claris viris vide A. Gellii lib. 17. N. A. cap. ult. *Ernstius*. Voss. C. *omnium*.

1 *Sorte provinciam nactus*] Sorte dividebantur provinciae. Vide J. Aratzenium ad Victorem de Vir. Illustr. cap. 47. n. 1.

2 *Hispaniam citeriorem*] Quae in ea gesserit, praeter laudatos *Ernstio*, narrant *Appianus Ibericis*, & *scriptor de viris illustr. cap. 47*. Mox *Pighius*, *ex eaque*; & statim *Schottus*, *reportavit*. *Bosius*. Omnes mei Codices *deportavit*.

3 *Exque ea triumphum deportavit*] Etiam una cum P. Scipione Nasica frequentibus praeliis Hispanos domuit, ita ut imperata facere coacti sint. Liv. lib. 34. & *Plutarch. Catone*. *Ernstius*.

4 *P. Scipio Afric. cons. iter.*] *Longolius* ac *Schottus* una voce auctiores: quod P. Scip. Af. c. it. sub qua nescio annon aliquid lateat. Viderint alii, deinde *Pighius* edidit, & ipse ei iure succedere: conjicitque, & ipse ei in ea succ. Sed glossema puto rō iure, e sequentibus natum. *Bosius*. Leid. m. *Quod Scip.* & ita Voss. B.

5 *Voluit eum de prov. depellere*]

Pro voluit Voss. B. noluit. Pro depellere Voss. C. pellere.

6 *Neque hoc per senatum efficitur pot.*] Paulo aliter *Plutarchus*, qui successisse quidem Catoni Scipionem magnum, & quod ille etiam post adventum suum Lacetanos subegisset, indignatum fuisse scribit Senatam autem censuisse, ne quid aetorum a Catone mutaretur aut moveretur. At nihil de successione *Africani Livius* habet: sed quoniam in Hispania debellatum esset, solummodo praetores illuc missos, in ulteriorem quidem P. Cornelium Cn. F. Scipionem; in citeriorem, Sex. Digitium: ex his Scipionem praeturae tempore trans Iberum multa secunda praelia fecisse: post pro praetore Lusitanos prope Ilipulam cecidisse. vide eum lib. 34, 43. & lib. 35, 1. Perperam *Lambinus* de Africano accepit verba *Livii*, quae de patruale illius Nasica debebat. Aut igitur Nepos per errorem Africano consuli tribuit, quae Nasica praetor egerat; aut alios auctores, quam *Livius*, sequutus est. Idem de *Plutarcho* dixerim, si quidem Africanum intellexit. *Bos.*

7 *Quum quidem Scipio*] Vide Ind. v. *quidem*. *Bosius*.

provincia depellere, & ipse ei succedere. ⁶ neque hoc per senatum efficere potuit, ⁷ quum quidem Scipio in civitate principatum obtineret: quod tum ¹ non potentia, sed jure republ. administrabatur. Qua ex re iratus, ² senatu peracto, ³ privatus in urbe mansit. ⁴ At Cato, censor cum eodem Flacco factus, ⁵ severe ³ praesuit ei potestati. Nam & in complures nobiles animadvertit, & multas res novas in edictum addidit, qua re luxuria reprimeretur, quae jamtum incipie-

¹ Non potentia, sed jure] Tibertius apud Tacitum A. 3, 69, 3. *Minuitur jus, quoties gliscit potestas: nec utendum imperio, ubi legibus agi potest.* Locceratus. Rursus autem tempora sua notat Nepos, quibus, ut *Vellejus* 2, 3, 3, ait, *jus vi obrutum, potentiorque habitus prior.* Quod praesertim Caesaris & Pompeji diffidit factum est. *Bosius.* Pro *administrabatur* Vossii C. *ministrabatur.* quae verba saepius confunduntur. Vide Arnzen. ad *Victorem* de *Viris Illustr.* c. 7. n. 5. Sed *Vulgata lectio* proba. *Corr.* ad *Sallust.* *Jug.* cap. 29. n. 1.

² Senatu peracto] *Pighius* vult referri *Consulatu peracto*; quia nullam post secundum consulatum Scipio prorogationem imperii habuit. An *Nepos* scripsit, *iratus senatui, consulatu (vel magistratu) peracto pr in u. m?* An potius vitium latet in voce *peracto*? Non nego, Latine dici *senatu peracto*: sed quomodo *Scipio senatu peracto privatus manserit*, non capio. *Bosius.*

³ Privatus in urbe mansit] An. Urbis IOLXVI. P. Corn. Scipio a *Petiliis*, impulsore *Catone* hoc, reus factus est. Qui magno animo judicium illud, vel potius calumniam despiciens, concionem in Ca-

pitolium duxit. Postea tamen in voluntarium exilium concessit *Literinum* Liv. lib. 38. cap. 50. cum seq. A. *Gellius* 4 N. A. cap. 13. *Scipionis* hunc ex urbe discessum mirifice praedicat *Seneca*, *Epist.* 86. Mortuum esse A. U. IOLXXX. *Livius* scribit 39, 52. Quae in re a *Polybio*, & *Rutilio*, tum *Valerio Antiate* discedit, qui eodem anno mortuum dicunt, quo *Hannibal* apud *Prasiam* & *Philopoemen* apud *Messenios* veneno interierunt. *Justinus* illa quoque est opinio lib. 30, 2. fine. *Ingnis*, inquit, hic annus trium toto orbe maximorum Imperatorum mortibus fuit, *Hannibalis*, & *Philopoemenis* & *Scipionis Africani.* *Ernstius.* Nemo veterum, quod sciam, ullius magistratus ab eo post alterum consulatum gesti, meminit. Legatus tamen ad *Carthaginenses*, & postea fratris consulis adversus *Antiochum* profecti fuit. vid. *Liv.* 34. extr. & 47. *passim.* Pro *mansit Pighius* edidit, *permansit.* *Bosius.*

⁴ At Cato] *Pighius*, *M. Cato*. *Bos.*

⁵ Severe praesuit] *Censuram* hanc, quam eodem hoc anno, urbis videlicet 569. severitate memorabilem, & inter ipsos discordia gesserunt *Caro* hic, & *L. Valerius*

4 *cipiebat* ¹ *pullulare*. ² *Circiter annos octoginta usque ad extremam aetatem, ab adolescentia, ³ reip. causa suscipere inimicitias non destitit.* ⁴ *A multis tentatus, non modo nullum detrimentum existimationis fecit, sed quoad vixit, virtutum laude crevit.*

CAP.

Flaccus, non sine damno suo expertus est L. Quintius Flamininus, Hannibalis proditor, & improbe in magistratu versatus, qui ea damnatus est. Qua de re videndi sunt Livius lib. cit. M. Tullius Catone majore, Plutarchus in ejusdem & Flaminini vita, item Val. Maxim. lib. 2. cap. 9. de Carone vide plura apud A. Gellium lib. 13. N. A. cap. 18. & Senec. Epist. 80. *Ernstius*. vide eundem *Pighium ad an. U. C. 569*, & quos ille laudat. *Bos.*

¹ *Pullulare*] *Leid. m. pullare* Voss. B. *pululare*.

² *Circiter annos octog.*] Lambinus exponit: *per annos 80. Pighius; Locus, inquit, mutilus, & incorrectus apparet. Malimque itaque sic se haberet, vixit circiter annos LXXX. & usque.* Haec ille, vix dubito, numerum annorum corruptum esse. Nam etiam si nonagenarium obisse dicas, per LXXX. ramen annos *reipubl. causa suscipere inimicitias* non poruit. Immo vereor ne illa, *circiter annos LXXX. adscripserit aliquis, qui Catonem octuagenarium accusasse Galbam, legerat alibi. Bosius. Voss. B. octuaginta.*

³ *Reipubl. causa suscipere inimicitias non destitit.*] Inimicorum Catonis non uno loco Cicero meminit. adde *Liv. 39, 40. Bosius.*

⁴ *A multis tentatus.*] *Plutarchus*, ferme quinquages diem ei dictam fuisse, retulit. *Plinius in libro de viris illustribus* (si modo hic operis

auctor est) *quadragies quater accusatum, & gloriose absolutum* dicit. Praepositus *Panckerius* Catonem ideo accusatum scribit, quod odiosum Censurae magistratum gesserit. Sed est hallucinatus: nam alia, & quidem probabilior invidiae causa, quae in eum frequentes accusatores concitaverit, fuisse videtur: nimirum quia ab *adolescencia* (ut *Probus ait*) *ad extremam usque aetatem, reipublicae causa, suscipere inimicitias non destitit*: multasque, ut *Livius* testatur 39, 40. vel *ninio* plures *exercuit similitates*, ac *asperius procul dubio animi, linguae acerbae, & immedice liberae fuit*. *Magius*. Esti saepissime in jus vocatus & absolutus est, innocentia tamen ejus non fuit, quod multi somniant, *ἀνὴρ κακός. Ernstius. Ampelius cap. 19. Cato censorius, qui totiens accusatus est, & quoad vixit, nocentes accusare non destitit.* Sic lego. vulgo enim editur: *acc. est, quod vixit, &c. Bos.*

⁵ *In omnibus rebus singulari fuit prud. & industria &c.*] Similia habes apud *Livium* 39, 40. Brevius *Ampelius*: *Hic est omnium rerum peritissimus, & ut Sallustio Crispo videtur, Romani generis disertissimus Cato.* Porro *Pighius* edidit, *singulari fuit industria: omisso prudentiae nomine. Bosius, Vossiano C. abest etiam vox prudentia.*

⁶ *Nam & agricola solers*] *Livius* loco citato: *Urbanas, inquit, rusticasque res pariter callebat, &c. Idem*

CAP. III.

In omnibus rebus singulari fuit prudentia & industria. ⁶ Nam & agricola solers, & reipubl. peritus, & jurisconsultus, & ¹ magnus imperator & ² probabilis orator, & ³ cupidissimus litterarum fuit. ⁴ Quarum

dem de *Rebus rusticis* librum edidit: in quo, teste *Plutarcho in ejusdem vita*, adeo laudis avidus visus est, ut in singulis rebus proprius, elegans, & copiosus esse voluerit. *Pighius*, vide *Plinium lib. 17*. Exstantque ejus rei rusticae libri, quos e Graecis fontibus hausit, quam tamen nationem initio cane pejus & angue oderat, *Schottus*. Apud *Pighium* additur: *frugalis paterfamilias*. Statim idem & *Longolius* edidit & *reip. peritus Jurisconsultus*. *Pighius* tamen mallet in *repub.* Favet *Livius*: *Idem in pace, si jus consuleres, peritissimus*. Ceterum *Catonem juris civilis peritissimum* etiam *Cicero 1. de orat. 37.* & *Valerius Max. 8, 7, 1.* vocant. *Bosius*. *Longolii* editionem defendunt *Leid.* & *Voss. A.*

¹ *Magnus imperator*] Argumento ei rei sunt res ab eo in imperio gestae, & triumphus ex *Hispania* deportatus. *Lambinus*. Etiam *Livio summus imperator* est. *Bosius*.

² *Probabilis orator*] In *Mf. nostro* Codice conscriptum lego: & *probabilissimus Orator*. Pro qua sententia *Cicero* pugnat, qui eum in *Briato suo*, cum summo Oratore *Lysia* comparat. Et quantus fuerit Orator, non tantum *M. Tullius lib. c.* ostendit, sed probat id Oratio ejus illa, qua plurimum causam *Rhodiolorum*, quibus *Romani* bellum inferre statuerant, quod in bello

Macedonico prouiores visi in partes *Persei* rei *Romanae* hostis fuerint, adiuuit. quam *Cato* asper ingenio, lenem tamen mitemque egit, teste *Livio*, qui orationem illam suo quoque aevo scriptam extitisse, *Originum* libro quinto inclusam, auctor est. In qua cum *Ciceronis* libertus *Tullius Tiro* alia atque alia reprehendisset. *A. Gellius* ei respondet copiose *lib. 17. N. A. cap. 3.* *Plutarchus* *Tullio Tironi* assentiri videtur & *C. Nepoti*, si is scripserit *probabilis Orator*. *Judicium* tamen suum homo *Graecus* prudenter suspendit, quando dicit: *verum tamen haec quidem ii, quibus magis conuenit Romani sermonis figurar, id est, perspicere, dijudicabunt.* *Catone* majore. *Ernstius. Mf. Ernstii: probatissimus orator.* Verum nihil muto. Vide *Ind. Bosius*.

³ *Cupidiss. litterarum*] Vide *Cicero de finib. 3, 2.* *Bosius. Voss. C. cupidissimus.*

⁴ *Quarum studium et si senior*] De *Graecis* fatetur ipse apud *Ciceronem de Senect. c. 8.* In *Msc. Boecl.* erat, *Quar. studium & senior arrip. tamen tantum progr. sec.* *Pighius* edidit: *Quare stud. et si sen. arripuerat, attamen tantum progr. f.* Illa in eis etiam absunt ed. *Col.* Itaque fortean legendum est, *quarum st. et si sen. arr. attamen tantum progr. f.* Statim idem *Pighius*, reperiri possit.

rum studium etsi senior arripuerat, tamen tantum [in
eis] progressum fecit, ut non facile reperire possis,
neque de Graecis, neque de Italicis rebus, quod ei
3 fuerit incognitum. Ab adolescentia ¹ confecit ora-
tiones. ² Senex scribere historias instituit, quarum
sunt libri septem. Primus continet ³ res gestas re-
gum pop. Rom. Secundus & tertius, unde quaeque
civitas orta sit Italica. Ob quam rem ⁴ omnes Ori-
gines

Bofius. Pro *est* Leid. m. &. In *eis*
non agnoscunt Leid. & Voss. B. C.
Reperiri possit exhibent Vossiani A.
& C. sed aliorum codicum scri-
pturam praefero. Consule Cortium
ad Sallust. Jugurth. cap. 1. n. 2. &
Burm. ad Phaedrum lib. 3. fab. 16.
vf. 12.

1 *Confecit orationes*] Quarum, ut
& reliquorum operum, fragmenta
collegit *Ausonius Popma*, & notis
illustravit. Pighius: *fecit orationes*:
& mox, *earum sunt l. s.* Bofius.
Pighii lectionem probat Cortius ad
Sallust. Catilin. cap. 25, n. 5. Om-
nes tamen codices praeferrunt *con-*
fecit. Scio quidem *carmina, poemata*
facere proprie dici, ut apud Ciceron.
lib. 1. Academ. cap. 3. *Ipse varium*
& *elegans omni fere numero poema*
fecisti. Adde Passerat. ad Propert.
lib. 2. El. 7. vf. 25. — *Nel qua-*
lia carmina feci. & sic Terentium in
Andriae prologo vf. 3. *facere fabu-*
las, & vf. 26. *facere comoedias* dix-
isse constat. Graecis *ποιεῖν*. ut prae-
ter alios Theocr. Epigramm. 19. vf.
Ult. *καμδῶν*. *ἔμαρ τε ποιεῖν, καὶ*
ἀγορῆ τε ἀείδειν. unde ipsi *ποιεῖν*.
Nec eodem modo *orationes facere*
latine dici nego, quo Graece *λογίων*
ποιεῖν, vocantur orationum compo-
sitores, seu conscriptores ab Isocrate
contra Sophistas pag. m. 450. B.

Sed in textum recipere, reclaman-
tibus omnibus Codd. Mss. non au-
deo: praesertim, quia Nepos hoc
verbum in simili significatione ad-
hibuit, ut in Hannibale cap. 13.
Namque aliquot ejus libri sunt Graeco
sermone confecti. & in Attico cap.
18. *Est etiam unus liber Graece con-*
fectus de consulatu Ciceronis.

2 *Senex historias scribere instituit.*
Indicat Noster, Catonem non solum
consilium cepisse Historias
scribendi, sed jam scribere coepisse,
idque patet ex septem, quos con-
fecit, libris: saepius vero verbum
instituire non solum captum consi-
lium notat, pro quo alias *constituere*
adhibetur, ut docet Cl. Graevius
ad Ciceron. lib. 9. ad Fam. Ep. 23.
sed etiam opus inceptum significat,
ut ex locis a summo Gronovio ad
Livium 28, 46. adductis discere li-
cet: quibus adde, quae Cel. Bur-
mannus adduxit ad Quinctilianum
lib. 1. Institut. Orator. cap. 5. Haec
monui, ne Lector ab Indicis au-
ctore se decipi pateretur, qui *insti-*
tuit per consilium cepit explicuit,
neque hic legeret *instituit*, ut in
Hannibale cap. 2, 4. male *instituit*
praefertur *non instituit*. Vide &
infra ad cap. 11. n. 2.

3 *Res gestas regum P. R.*] Deest
apud Pighium vox *Regum*. Et cer-
te

ginos videtur appellasse. In quarto autem ⁵ bellum Pœnicum primum: in quinto secundum. Atque ⁴ haec omnia capitulatim sunt dicta. Reliquaque bella pari modo ¹ persecutus est, ² usque ad praeturam Ser. Galbae, qui diripuit Lusitanos. Atque horum bellorum duces non nominavit, sed sine nominibus res notavit. In iisdem exposuit, quae in Italia, Hispanisque viderentur admiranda. ³ In quibus multa industria & diligentia comparet, multa doctrina. ⁴ Hu-

jus

te vix credibile est, omittas a Catione res gestas populi Romani usque ad bellum Punicum. Bofius.

⁴ Omnes origines vid. appellasse] Non satis apte, iudicio Festi in originum, vide de iis Vossium de hist. Gr. 1, 5. Ed. Col. videretur. Pigh. videntur. Bofius.

⁵ Bell. Pœnicum pr.] Sic rescripti auctoritate codd. Gif. & Dan. pro Punicum. vide ad 23, 1, 1. Apud Pighium editum, in quarto autem est bellum P. pr. Bofius. Sic exhibent & Vossiani A. & C.

¹ Persecutus] Pigh. persecutus. Statim Mf. Boecl. & ed. Col. deripuit. &, in iisdem expos. Schottus, in eisd. Mox Pighius, multaque doctrina. & paullo ante, duces non nominat. Bofius. Omnes mei persecutus. Sed mox pro persecuti Leid. m. & Voff. B. persecuti, quae verba saepius permutantur. Sed tam persequi quam prosequi dicuntur scriptores ea, quae enarrant & ordine recensent. Consule Tennul. & Oudendorp. ad Frontin. strateg. praef. n. 16. Voff. B. etiam deripuit, quae verba centies permutantur. Consule Cl. Oudendorp. ad Lucan. 1, 240. Hic vero deripuit legendum. Sic ubi direptio Floro lib. 1. cap. 12. item centies aliis, Pro in eisdem Leid.

m. hisdem pro multa Voff. A. C. nulla.

² Usque ad praeturam Ser. Galbae] A. U. 600, quando avaritia aliaque vitia paulatim gliscere Romae coeperunt. Obstante iis cum alii civitatis principes, tum Cato noster, Scipio Nasica, & Aemilius Lepidus. Et Cato quidem oratione severa admodum Ser. Sulpicium Galbam, qui, ut haec, dicitur, Lusitanos diripuerat, accusavit. Cato respondet Q. Fulvius Nobilior, & Galbam defendit. Plura vide in Liv. Epit. lib. 49. ubi corrupte pro Servio legitur Sergio. Ernstius.

³ In quibus multa industria &c.] Magius putabat probabilius sic legi: In quibus multa industria & diligentia, comparat multam doctrinam, invito Nepote. Bofius.

⁴ Hujus de vita & moribus] Cato hic senior, qui a Cicerone fingitur de senectute disputasse eo libro, qui inscribitur Cato major vulgo Censorius, quia promptioris ad vituperandum linguae fuit, dici solet, A. U. 604. postquam bellum Cartaginensibus indictum, & gericoeptum est, ad quod inexpiabili odio adversus Cartaginenses inflammatus, Romanos incitavit, & Masanissa rex Numidiae mortui scribuntur: quorum uterque in

sim-

jus de vita & moribus plura in eo¹ libro persecuti sumus, quem separatim de eo fecimus rogatu Titi Pomponii Attici. Quare studiosos Catonis ad illud volumen² delegamus.

summa senectute magnas corporis animique vires & vigorem mentis obtinuit. De Carone & Plutarchus & Ciceronis liber ejus nomini inscriptus praeter alios videatur. Plinius luculento eum encomio quoque ornat lib. 14. cap. 4. De Masaniassa Epit. Livii lib. 50. Sed multo splendidiora de eo sunt Valerii Maximi verba lib. 8. cap. 13. in extern. & Plinii de utroque lib. 7. cap. 14. & 48. Quae brevitatis studio, uti & multa alia ad Adnotationes has omnino referenda, praetermitto, ne in crimen id incidam, de quo Lambinus arguitur a Doctissimis suis adversariis Mureto & Gifanio. Vide hujus literas libro Epistolarum Mureti 1. Ep. 74. & 76. & Illius Ep. 67. *Ernstius.*

¹ *Libro quem separatim de eo fecimus* Cujus fragmentum elegans vide ex Gellio 11, 8. in fragmentis. [c. 4.] *Savaro.* Hic autem temporis injuria non exstat: ejus vero iacturam *Plutarchi* scriptis solari pos-

sumus, quibus Catonis vitam late memoriae prodidit. *Magius.*

² *Delegamus*] Sic Ms. & vulgati omnes, recte. Seneca de benefic. 4, 11. *Debitores nobis Deos delegat, precaturque, ut illi pro se gratiam referant.* facit ad conjecturam Lambini [qui corrigit *relegamus*. quod etiam *Schottus* in textum admisit] Plinius 7, 1. *potiusque ad auctores relegabo.* *Savaro.* Receptam lectionem tucetur & *Buchnerus* in *accession.* ad *The-saur. Fabri.* Quae vir doctus in *addit. ad Indicem Nepotis* pro *Lambiniana* lectione adducit, tanti non sunt, ut idcirco a recepta omnium librorum lectione discedendum censeamus. Diversa sunt, fateor, *delegare debitorem creditori,* & *delegare aliquem ad volumen:* sed solummodo structura sermonis, non significatione. nam utrobique *delegare* idem est ac *remittere.* *Bosius.* Pro *rogatu* *Leid. m. rogati.* Omnes *delegamus* praeter *Voll. A.*

X X V.

VITA T. POMPONII ATTICI,

EX CORNELIO NEPOTE.

C A P. I.

T. POMPONIUS ATTICUS, ab origine

LECTORI BENEVOLO S.

Attici vita in libris editis, quos ego vidi, omnibus sequitur, & mea quidem opinione, recte: cum nullum sit dubium, C. Nepotem ejus verum esse auctorem. Quam cum peculiari libello comprehensam olim ediderim, brevibusque notis illustraverim, heic, non repetam. Id enim supervacaneum esset. Sed Annotationes meas nunc emendatas & auctas ad contextum Boeclerianae editionis, quam omnium existimo esse optimam, accommodabo, & ad Mss. aliquot libros examinato. Cetera tamen quae in libro meo ultimae editionis fuerunt, retinebo & in ipsis annotationibus, uti in superiorum imperatorum vita feci, scriptores cujusque historiae, illustriores praesertim ad pleraque loca, quoad licebit, & opus erit, indicabo; ut facultas sit historiarum studiosis plenius omnia ex ipsis fontibus, cum volent, hauriendi, *Ernstius.*

¹ *Vita T. Pomp. Attici.*] Vitam Pomponii Attici a *Plutarcho* etiam

scriptam, vel potius ex hoc Nepotis libello conversam, videri vult *Darius Tibertius*, qui cum *Epitoma Vitarum Plutarchi* & hanc edidit, non prorsus Nepotis verbis; at sensu prorsus gemino & ordine. *Heidmannus.*

² *Ex Corn. Nepote*] In antiquissimo codice manuscripto, anno c1700. L. qui fuit olim *Franciscus Mendozii*, Cardin. Burgenfis, viri Graecis litteris, & omni disciplinarum genere praestantissimi, qui & *Aemilium Probum*, seu potius *Cornelium Nepotem, de Excellentibus ducibus exterarum gentium*, continebat; hanc inscriptionem repperit: *Historiarum Latinarum Cornelii Nepotis vita Attici*. Hanc excipiebat vitae *Catonis* fragmentum. Non dissimilis autem *imyexon*, quam in *Oberri Gifanii* lib. repperit *Paulius Manutius*: *Ex libro Cornelii Nepotis de Latinis historicis*. Schottus. Atque haec posterior inscriptio placebat & summo viro, *Aug. Buchnero*, quod inter Attici opera, de quibus *cap. 25 & 26*. videatur historiarum & antiquitatis cura praeminuisse, coque

ne ultima ⁶ stirpis Romanae generatus, perpetuo à majoribus acceptam ⁷ equestrem obtinuit dignitatem.

que non incommode hic libellus ad illam partem Corneliani operis, in qua de historicis egit, referri posse. Vide integrum illius locum inter testimonia in fronte operis hujus congesta. Possis tamen & legere, *de historiis Latinis*. Nec profus inapte ad praegressam Catonis vitam retuleris, vide quae diximus ad 24, 1, 1. *Bosius*, in Codice Vossiano B. Attici vita deest. Sed in Vossiano C. ordine est prima.

3 *T. Pompon. Atticus*] Mf. Cod. quem una cum alio utendum mihi dedit Serenissimus & Humanissimus Etruriae Dux Ferdinandus III. & in refertissima ejus Bibliotheca Florentiae reservantur, legit *Titus Pomponius Atticus*. Manutius putat, eum inde cognomen *Attici* adeptum esse; quia sic Graece loquebatur (verba sunt Neporis nostri) *ut Athenis natus videretur*. Id quod verisimile omnino est, priusquam enim Athenas profectus est, cognomen hoc non habuit. Verum hujus rei amplissimum habemus testem M. Tullium, qui Atticum, initio libelli de Senectute, ita alloquitur: *Novi moderationem animi tui, & aequitatem; teque non cognomen solum Athenis deportasse, sed humanitatem, & prudentiam, intellego*. Ernestius, Atticus modestiae prudentiae reliquarumque virtutum atque optimi civis exemplum esse queat, etiam eruditissimorum suffragio. Lipsius 6. Polit. 6, 20. *Ipsa modestiae & prudentiae proles Pomponius Atticus*. Jo. Papirius Maillonus in slogio Pomponii Bellecurii, regni

Franciae Cancellarii: *Vitam Attici a Corn. Nepote litteris mandatam qui legerit, optimi civis, virtutumque omnium amantissimi memoriam perpetuo colat*. Loccenius. Eam commutatione politica, paucis abhinc annis heic Jenae recusa, illustravit Jo. Jacobus Beverius: Exstat & commentarius Aug. Buchneri; cujus editio cum ab heredibus illius expectetur, nos non nisi paucissima ex iis quae in manus nostras pervenerunt, (neque enim integrum vidimus) huc transferemus. Titi praenomen reposuimus auctoritate Mss. Gifan. & Medicaei. Idque ei Noster & extrema Catonis vita tribuit. Varro de re rustica 2, 2. *Atticus, qui tunc T. Pomponius, nunc Q. Caecilius, cognomine eodem*. Bosius.

4 *Atticus*] Hoc cognomen sortitus fuit, quod diu vixit Athenis, & Graece peritus fuit. *Attici* ejusdam, qui & ipse Graecarum litterarum doctissimus, *Martialis* meminuit lib. 7. epigr. 31. Buchnerus. At Martialis cum *facundiae nominis gentis renovare*. Quod interpretes ita accipiunt, ac si velit, eum doctissimi ac disertissimi viri T. Pomponii mores & doctrinam exprimere. Raderus etiam stirpe nostra natum, idque Poëtam ostendere censet. Fors tamen haud male *facundam gentem* de Atheniensibus, eloquentiae studio claris, interpretaris. Plures alios, hoc cognomine usos habes apud Senecam *Suasor. 2.* Suetonium Nercine, Columellam, Plinium in epistolis, Dionem Cassium ad am. U. 321. Galenum 8. de composit. medic.

Patre usus est diligente, indulgente, & ut tum 2
erant tempora, diti, in primisque studioso litterarum.

Hic

medic. f. l. cap. 5. Philostratum in So-
phistis; Eusebium 14. praepar. Evang.
Suidam: Symmachium 7. epistolaram:
Ausonium in Professorib. Burdigalens.
Lege 7. C. de adopt. & l. 2. C. de
divers. prud. urb. & passim in lapidi-
bus antiquis: quos accurate digesit
in Onomastico nondum edito
Tho. Reinesius o. novu. Memorat &
Tacitus Quinctium Atticum hist. 3.
73. & seqq. Curtium Atticum 4.
58. & 6, 10. Julium Atticum h.
1, 35. A. Atticum, Agr. 37. Bo-
sius.

5 Ab origine ultima] Pro, pri-
ma. Extremorum enim quae, du-
cto a principio ordine, ultima sunt,
si retro commees, prima sunt. En-
nius lib. 5. Anna. Pyrrhus, uti me-
morant, homines, a stirpe supremo.
Mascul. genere, pro, suprema: hoc
est, prima. & Virg. Aen. 7.

— Rex ipse, Jovis a gente su-
prema.

Ultimum hic primum significat:
quod incredibile videretur, nisi ita
veteres saepe usurpassent, teste No-
nio, & Virgilius 7. Aen.

— Tu sanguinis ultimus auctor.
Sic & Cicero 3. de finibus, & 1.
offic. quem locum libentius adscribam,
quod in vulgatis quibusdam
aliter legatur: efficiturque id, quod
Pythagoras ultimum in amicitia puta-
vit, ut unus fiat ex pluribus. nam
libri quidam edunt: quod Pythago-
ras vult in amicitia, ut, &c. Livi-
us in hanc sere sententiam lib. 1.
47. Ibi Tarquinius maledicta ab ulti-
ma stirpe orsus. Schottus. Hoc est,
Prima, & in ipsa Urbe antiquissima.
Ita etiam Catullus: Ultima

ex origine Tuo stetit dicit in cacumine.
Ad quem locum videlicet Muretum.
Liv. lib. 1. Ibi Tarquinius maledicta
ab stirpe ultima orsus. Apud Isido-
rum lib. v. 111. orig. cap. iv. ejus-
modi homines, qui genus suum ad
vetustissimum quandam auctorem
referunt, vocantur, Genitae (ita e-
nim legendum esse, pro Genitae
docet Scaliger Elenchi. trihaeres.
cap. 111.) id est γενιται. Qui Athe-
niensibus erant γενιται, & Hebrae-
is ירוסאי. Qui per longam seriem
majores suos numerare possunt.
Ernstius. Adde Ind. Bosius. Eadem fe-
re, quae hic Schottus, etiam notavit
Langius ad Cic. 1. de Off. cap. 17.
Vide & Vorstium ad Justinum lib.
2. cap. 1. n. 20. Alibi vero ultimae
stirpis sortis homo dicitur de vilissi-
mo & contemptissimo. Consule Cl.
Dukerum ad Florum lib. 2. cap.
14. n. 2.

6 Stirpis Romanae generatus] Cer-
tant in eluendo hoc loco Dostii:
quorum Princeps Manutius corrige-
bat, e stirpe Romana generatus. Lam-
binus vero τὸ generatus expungen-
dum, reponendumque censet gene-
rosus. Bosius divisim legit, genere
natus. Casp. Barthius Advers. 42.
29. legit ab origine ultima stirpis R.
generatus, illudque R. putat signifi-
care Regiae. Verum hos omnes
interpunctione deceptos esse affir-
mat Schottus, eaque omnia vulga-
tam tueretur lectionem: q. d. Ne-
pos, genitus seu oriundus a prima
nobilitate Romana. Haec Schottus,
qui tamen non persuasit Cl. Rut-
gerio, ut opinioni ejus accederet,
quin mallet ab origine ultima stirpis
Romanae

Hic prout ipse amabat litteras, omnibus doctrinis, quibus puerilis aetas impertiri debet, filium erudit. ³ Erat autem in puero, praeter docilitatem ingenii, summa suavitas oris ac vocis, ut non solum ¹⁰ celeriter acciperet, quae tradebantur, sed etiam excellenter

Romae generatus; vel Romano genere natus, ut referat ad Numam *variari. Lect. 2, 8.* Sallustius l. 1. Hist. *Cato Romani generis disertissimus multa paucis absolvit.* Nuper editores conjecturam *Bosii* non tam facile in codices a se propagatos admisisse debebant. *Gebhardus.* Alii: *Stirpis Romanae genere natus.* Perplacet *Rutgersii* lectio: *Ab origine ultima Stirpis Romano genere natus.* Var. lect. lib. 11. cap. VIII. Sic quoque apud Sallustium *Catilin.* legimus: *Lucius Catilina nobili genere natus.* Et apud *Plaut. Poen. 5, 4, 70.* *Summo genere natus.* Item *Mostell. 5, 2, 20.* *Nisi quod faciunt summi nati generibus.* *Adi C. Barth. Advers. lib. 42. c. 29.* *Ernstius.* Credebatur autem gens *Pomponia* originem ducere a *Pomponio Numae* regis filio, ut e *Plutarcho* extremo *Numa* observatum *Guid. Pancirolo var. lectio. 2, 158.* Non tamen magnam *Attici* nobilitatem fuisse, colligas ex illo *Taciti* *annal. 2, 37, 9.* *Drusio proavus eques Rom. Pomponius Atticus dedecere Claudiorum imagines videbatur.* *Bosius.* Pro *Romanae* *Leid. Romam.*

7 *Equestrum* *obtin. dignitatem*] *Equestrum ordinem* suum vocat *lib. 7. epist. 1.* apud *Ciceronem.* Hoc honore contentus, senatorium non adfectavit. Vide infra. *Schottus.* Non quidem quod equestris ordo in primordiis ac fundamentis suis dignitatem attulerit; verum quod

primi equites ex clarissimis familiis a *Romulo* primo suo conditore selecti fuerint. De duobus equitum Romanorum generibus, quaeque eorum fuerit distinctio, antiquitatum Romanarum scriptores adeundi sunt. *Joseph. Antiquit. Judaic. lib. 19. cap. 1.* scribit, equites illo tempore, de quo refert, dignitate & opibus Senatoribus fuisse proximos, utpote ex quorum ordine senatorum habeatur delectus *Ernstius.*

8 *Patre usus est diligente, indulgente*] *Vocabulum indulgente* semper mihi fuit suspectum. Quam meam suspicionem non parum auget *Mf. Cod. Medicaeus*, in quo deest. Et totus locus hic ita existat. *Patre usus diligente, & ut tum erant tempora, diti.* *Ernstius.* *Injuria* posterius vocabulum suspectum habebat *Ernstius.* In *Medicaeo* autem codice, haud dubio ob similitudinem praecedentis omisium est. *Mox q. edd. impartiri, & versu proximo, oris atque vocis.* *Bosius.* *Impartiri* etiam *Voss. A. & Leid. m.*

9 *Ut tum erant tempora*] De hac phrasi consule *Cortium* ad *Sallust. Catil. cap. 59. n. 2.* citantem *Et tum, ut erant tempora diti.*

10 *Celeriter acciperet quae tradebantur*] *Mf. Schotti* aberat *celeriter.* Itaque cum *Manutio* malebat *arripere* reponi, quod in textum recipit *Lambinus*, & post eum plerique ceteri, quomodo *Noster* supra

ter pronuntiaret. Qua ex re ¹ in pueritia nobilis inter aequales ferebatur, clariusque exsplendescibat, ² quam generosi condiscipuli ³ animo aequo ferre possent. Itaque incitabat omnes studio suo: quo in nu-⁴

24. 3. 2. Cicero *Cat. maj.* aliique loquuti sunt. Sed recte Gebhardus nil mirandum existimabit, firmatque receptam lectionem illo Ciceronis eodem *Cat. maj.* *Pueri res eas tunc primum accipere videntur.* Non admodum dissimile est illud 23. 2. 4. *Id cum libenter accepissem.* Bofius. Leid. m. & Voss. A. C. *acciperet.* Nob. N. Heinsius ad Ovid. 8. M. 243. & Th. Johns. ad Sophocles Ajacem vs. 2. videntur praetulisse *arripere*, dicentes *arripere* h. l. poni pro celeriter intelligere, quomodo Ovidio *ingenium rapax* & Sophocles *ἀρπάζει* pro *μαδῆν διφέρει*. Nihilominus tamen codicum eorum scripturam hic praefero. P. Mela in Prooemii fine: *Id quo facilius sciri possit atque accipi.* i. e. intelligi: ubi recte H. Vossius contra Pintianum & Schortum Auctorem suum defendit. Nam eodem modo Livius *parentes & conditores urbium.* Florus *matrem ac parentem* (vide Duk. ad Flor. 3. 18. 5.) & *accipere & cognoscere* conjunxit Cicero. Plura hujus; ut videtur, tautologiae exempla collegit Tib. Wopkens lib. 2. Lect. Tull. cap. 4. p. 141, 142. & 143. ubi hunc Melae locum ad partes vocavit. *Accipere* vero proprie dici de iis, quae nobis a magistro traduntur, notum est.

1 *In pueritia nobilis*] Olim in editis nonnullis libris erat: *Qua ex re a pueritia.* Pro quo in Mf. Cod. Medicaeo est: *Qua ex re pueritia no-*

bilis vitae. Sed credam, *vitas* corrupte ibidem esse scriptam pro *inter*, quod in utroque Mf. lib. Medicaeo deest. Flexibilem hunc locum interpretes huc & illuc torquent. Liceat mihi tentare, numne commodius legi possit: *qua ex re puer ita nobilis inter aequales ferebatur, clariusque exsplendescibat, quam ut generosi &c.* Sic locus erit planus & perspicuus *Ernstius.* Sic Mf. Gifan. & Schorti, probante *Mannio.* Nam vulgo deest praepositio, etiam in Mf. Medicaeis. Fulv. Ursinus e Mf. legebat, *Qua ex re nobilis.* Alius conjiciebat, *Qua ex re puer etiam nobilis:* *Ernstius,* *puer ita nobilis.* Mihi Gifaniana optima videtur. *Bofius.* Leid. m. *qua re.* & pro *aequales, aequalis.*

2 *Quam generosi c.*] Voss. C. *quam generosi c.* *Generosi* dicuntur, qui ex optimo genere descendunt, unde *generis sui pecus* dixit Virgilius 3. Georg. vs. 75. Ubi Servium contulit, hinc *generosi* uti h. l. feruntur ii, qui genere suo & oru digni sunt. Vide Schefferum ad *Paedr.* lib. 1. fab. 29. vs. 10.

3 *Animo aequo*] In aliis libris est *animo aequo ferre.* Quod a genio Nepotis alienum non est. *Ernstius.* Apoge illud *aeque*, quod in quibusd. edd. habetur, omnino alienum a genio Nepotis, quicquid viro docto videatur. *Bofius.*

1 *L. Torquatus*] Hic *L. Manlius Torquatus* appellatur, quia *Manlicae* gentis. Consul fuit cum *L. Aurelio*
R r Cet-

numero fuerunt ¹ L. Torquatus, ² C. Marius filius, M. Cicero: quos ³ consuetudine sua sic sibi devinxit, ⁴ ut nemo iis perpetuo fuerit carior.

CAP. II.

Pater ⁵ mature decessit. ipse adolescentulus propter

Cotta, biennio ante consulatum Ciceronis, anno ab urbe condita **IOCLXXXVII**. Ciceronis vero **XLII**. Familia ejus unde cognomen *Torquati* invenerit, docebit te A. Gellius *lib. IX. Noct. Attic. cap. XIII*. Ernst.

² *C. Marius F.*] Ceteri libri editi & MSs. legunt *C. Marius filius*. Est antiquus modus loquendi. Manutio cur magis placeat legere: *Cai Marii filius* non video. Meminit ejus praeter alios scriptores S. A. Victor de Vir. Ill. ubi etiam vocatur *Cajus Marius filius*. cap. 68. *Ernstius*. Sic pariter MSs. meliores, agnosciturque antiquum loquendi modum *Sebottus*. Ipse tamen legit, *C. Marius Caii F.* nulla necessitate. Vulgo erat, *C. Marii*, vel *C. Mari*. quod non dubito ab ignorantia antiquitatis profectum. Mox provocabulum sibi aberat MS. Gif. credo absorptum a praecedente sic. *Bosius*. *Leid. m. C. Silus*. *Voss. A. C. Marii filius*. *Voss. C. G. Marius C. filius R.*

³ *Consuetudine*] Hoc est familiaritate ac morum similitudine, qui modus loquendi Ciceroni familiarissimus; qui Attico praeclarum dat humanitatis testimonium, quando ita de eo scribit, *T. Pomponius homo omnium meorum in te studiorum & officiorum, maxime conscius, cui cupidus, nostri amantissimus*. *lib. 5. Ep. 5. ad Fam. Ernstius*.

⁴ *Ut nemo iis perpetuo fuerit ca-*

rior] Sic quoque Sallustius de Jugurtha scribit: *Cum omnibus gloria anteiret, omnibus tamen carus erat*. *Ernstius*. Vide infra ad c. 5, 3. *Bosius*. *Voss. A. C. perpetua*.

⁵ *Mature decessit*] Pro cito & ante tempus. legitur etiam apud Ciceronem & Terentium. Sed heic est ellipsis, ut subaudiatur *de vita*. Ita etiam Cic. ad *Attic. lib. 1. Ep. 5.* ut Manutius numerat. *Pater nobis decessit*. *Ernst.* De voce *mature* consule *Nob. Heinsium ad Ovid. Ep. 2. Heroid. vs. 143.* & quae diximus ad cap. ult. *Cimonis*. Alias vero *mors matuta* est, opportuna. vide *Freinf. ad Flor. 3, 17, 9.*

⁶ *Tribunus pl. interf. est*] *Vellejus* 2, 18, 5. 2, 19, 1. rei fontem recludit: *P. Sulpitius, tribunus pl. disertus, &c. Loecenius*. Non frustra addit, *qui Tribunus pleb.* Quo causam occisionis ejus indicat. Nam cum C. Mario patri, jam seni, & corpore parum valido bellum Italicum, quod vocabatur, committi vellet *Sulpicius tribunus Plebis*: alii autem ad *Sullam* id, vegetum aetate ac viribus anni illius consulem (erat *Urbis IOCLXV.* & *Ciceronis XIX.* *lib. Corn. Sulla, & Q. Pomp. Ruffo Coss.*) deferrent, ad vim conversus *tribunus Sulpicius*, homo violens, & audax, *Sullam* fore & urbe expellebat, & *Q. Pompeji Coss. filium*, *Sullae* generum, interfecit. Itaque *Sulla* *Consul* aegre ad

exerc-

pter affinitatem P. Sulpicii, qui ⁶ Tribunus pleb. interfectus est, non expers fuit illius periculi. ⁷ Namque Anicia Pomponii consobrina ⁸ nupserat M. Servio, fratri P. Sulpicii. Itaque interfecto P. Sulpicio, ² post-

exercitum elapsus, eumque contra Marium incitans ad urbem duxit. qua potitus Mariam & Sulpicium percussit, & mox proscribit. Sulpicius a servo proditus peribat. Accedebat huic causae etiam, quod Sulpicius autore Mario perniciosas leges (quas per vim latas Sulla dicebat, uti est Philipp. viii.) promulgaverat. Epit. Liv. lib. 77. Cic. in Catilin. 3. Et lib. 3. De Orat. *Ernstius.*

⁷ Namque Anicia] In utroque Mf. Cod. Medicaeo legitur *Ania*. Et paullo post pro *Servio* habent *M. Servio*. Quomodo etiam est in aliis libris. *Ernstius.* Voss. C. *Antea* pro *Anicia*, & omnes mei *M. Servio*.

⁸ Nupserat M. Servio fratri Sulpicii] *Dion. Lambinus* duobus unius praenominibus offensus, sic commutavit: *Nupserat Servio Sulpicio fratri P. Sulpicii. Itaque interfecto P. Sulpicio, posteaquam &c.* Sed non viderat ille, gentem *Sulpiciam* privilegio quodam duobus simul praenominibus usam: ita ut praeter *Servii* praenomen, quod erat omnibus *Sulpiciis* commune, aliud etiam adfiscerent: quod nuper docuit vir Graecae linguae, & Romanae antiquitatis peritiss. *Fulvius Ursinus*, in eo opere, quod in civium Rom. gratiam elaboravit, *de Familiis Romanorum*, ex auctoritate veterum nomifinatum, & antiquorum scriptorum testimoniis. In *Ciceronis* enim lib. de Oratore i. *Q. Servo Galbam*, ubi vulgati codd. *idemque*

Servo Galbam, edunt: Et in nummis L. *SERVIUS RUFUS* legitur. Rursum qui a *Livio* [*lib. 3. 31.*] *P. Sulpicius*, unus ex tribus legatis, qui Athenas profecti, leges *xii. Tabb.* ex *Solonis* translatas considerunt, unusque ex *Xviris* fuit, a *Dionysio Servius Sulpitius* appellatur. Nihil itaque hic mutandum contra libros veteres. *Schoettus.* Tuentur hanc omnium scriptorum & ante *Lambinum* vulgarum lectionem praeter *Ursinum* ac *Schoettum*, ac praenomen *Servii*, quod nimis multi eo uterentur, superinducto ei alio, pro gentilicio usurpatum denique, contendunt etiam *Savilius ad 1. hist. Taciti*, & *Ruperius ad Pomponian de O. J. cap. 3.* qui posterior idem & in praenominibus *Cossi* ac *Paulli* obtinuisse docet. *Lambino* tamen adhaerendum, & *M. Servium* ac *L. Servium* *Sulpicios* rem monstri similem, omninoque contra morem Romanum esse, ut vir idem duplex praenomen haberet, censebat vir summus in *not. ad Livii 9. 36.* editione priori: nam in postertori hanc disputationem in alium locum conjicit, diffusus, ut videtur, iis, quae olim adversus *Schoettum* adduxerat. Mihi indubium est, *Servios* posterioribus Reip. Rom. temporibus, quibusdam pro familiae nomine fuisse. Id enim evincunt, *Σερβίος*, apud *Plutarchum* in *vita Galbae* ac *Serviorum* familia apud *Tacitum hist. 2. 48.* pro *Sulpicio*.

posteaquam vidit, ¹ Cinnano tumultu civitatem esse perturbatam, neque sibi dari ² facultatem pro dignitate vivendi, quin ³ alterutram partem offenderet, dis-

ex qua ille oriundus. Cumque in nummis vet. cum cognomine *Rufi*, quod Sulpiciorum est, legatur *L. Servius*; potius est, ut eos ad Sulpiciam, quam (ut *Sevottus in Elestis* fecit) ad nescio quam *Serviam* aut *Serviam* gentem, nusquam praeterea, ut arbitror, commemoratam, referamus. Habemus igitur *Servium* Sulpicium cum praenomine alio, quod ad tuendum *M. Servium* nostrum sufficit. Sed & credibile est, Servios fratres fuisse praenominibus aliis distinctos. Verum de eo fortassis amplius dispiciemus in *libro de numismatis familiarum Rom.* in quem congregemus, Deo dante, quidquid nummorum consularium in notitiam nostram pervenit, sive jam publicati sint, sive adhuc lateant, notisque brevibus illustrabimus. In *M. Leid.* erat, *M. Servilio, fratri Sulpicii*. Videri possit, eum adoptione in nomen & familiam *Servilium* transiisse. Sed novum non est, haec duo nomina a librariis permutari. Ut apud *Appianum* 2. *Civilium*, ubi inter eos, qui in necem Caesaris conspirarunt, editiones nominant *Sepulchri* *Fid. Car.* Debebant *Sepulchri*. Fuit enim nepos *Ser. Galbae* consularis, ut apparet e *Suetonio Galba cap. 2.* Et apud *Livium* extr. 25. pro *P. Sulpicio Ser. F. Galba*, quomodo nunc eo loco & in *Fastis Capitolinis ad annum U. C. 553.* legitur, olim legebatur *P. Sulpicius Servilius Q. F. Galba*. *Bosius*. Omnes mei Codices *fratri Sulpicii*.

1 *Cinnano tumultu*] De tumultu

bellico a *Cinna* excitato, fuse *Vel. lejus* 2, 20, 2 & *seqq.* *Loccenius*. *Cn. Octavius* cos. armis ex urbe collegam suum *L. Cornelium Cinnam* A. U. 686. & *Ciceronis* 20. expulit. *Cic. Catil.* 3. *Cinna* tamen anno sequente, praelio sub *ipsis* moenibus commisso, & *Cn. Octavio* victo, in urbem & ipse, & paullo post *Marius*, qui *Cinnae* Consuli sese junxerat etiam intravit. *Caedibus* tum & *flagitiis* nefariis omnia foedata sunt. *Nec* mitiorem se civibus mox praestitit, vindex illius crudelitatis *Sulla*: immo vero adversarios saevitiam etiam superavit. *Utrique* tamen & *Cinna* & *Marius* non gratis in cives suos neque sine mercede saevierunt. Siquidem quod alii fecerunt, experti sunt. Vide *Flor.* lib. 3. cap. 21. *Eutrop.* l. 5. Meminit hujus rei etiam *Cicero* lib. 3. de *Orat.* & alibi. *Val. Maxim.* lib. 9. cap. 2. *Ernstius*.

2 *Facultatem*] Hac voce *Cic.* in partitionibus multum comprehendit, nimirum vires, animum, opes, tempus, locum. Haec autem pro commoditate & occasione accipitur. *Ernstius*. Pro *civ.* esse *pert.* *Voss.* C. *civ. pert.* pro *dari, clarum*, pro *quin* *Leid.* m. cum.

3 *Alterutram partem*] Hoc discrimen in urbe manens effugere nulla ratione poterat. Duo enim genera hominum *Romae* erant. Unum eorum, qui vel ipsi *Remp.* administrabant, vel administrantibus eam, re, opera, atque consilio praesto erant. atque hi ambitionibus

diffociatis animis civium, ¹ quum alii Syllanis, ² alii Cinnanis faverent partibus: idoneum tempus ratus studiis ³ obsequendi suis, Athenas se contulit. neque eo fecius ⁴ adolescentem Marium, hostem judicatum, ju-

nibus inferviebant, sive munera prestant, & honores capiebant, & in seditionibus civilibus alteratri parti se adjugebant. Alterum eorum, qui Remp. non attingebant, nec sibi attingendam eam putabant, nec magistratus capere, nec seditionibus civilibus, quibus tum in urbe nihil erat miserius se immiscere volebant: sed quiete ac libere agebant, qualis hic noster fuit Atticus, aut qui post gestos honores & imperia Rep. se abdicabant, ut de Lucullo scribit Plutarchus, Utrosque impius *Sylla* adoriebatur item in eos, qui se sponte dediderant, tum animadversum est. Hoc enim omnium scelerum ipsius erat maximum, quod non solum iis non pepercit, qui contra se olim steterant, quum Remp. tractarent, sed ne iis quidem, qui neutram partem secuti erant. Flagitiosum hunc omnibusque bonis invisum hominem suis coloribus depingit Lepidus gravissima oratione, quam Sallustius posteritati reservavit lib. 3. cap. 25. *Ernstius*.

¹ *Quum alii Syllanis*] De Orthographia hujus vocabuli vide quae notavi ad Val. Probi cap. 18. cui heic addo in duobus Mss. Codd. Medicæis legi, *Syllanis*. *Ernstius*.

² *Alii Cinnanis faverent partibus*] Cinna iv. Col. A. U. 569. adversus Sullam missus a suis militibus quidem occisus est. Epit. Liv. 83. sed reliquit fautores Fimbriam ultimae audaciae hominem & alios

non paucos. Plut. *Sylla*. De Fimbriæ crudelitate vide Flori lib. 3. cap. 21. ubi locum corruptum Mf. Cod. ope ita restituo. *Caesi a Fimbria in penaribus domorum suarum trucidantur, Crassi pater & filius in mutuo alter alterius aspectu maculantur*. *Ernstius*.

³ *Obsequendi*] Id est, serviendi. Ita enim Cic. de Orat. *Etiam in his asperitatibus rerum obsequar studiis nostris*. *Ernstius*.

⁴ *Adolescentem*] Varro quinque gradus ætatis facit, Adolescentemque in secundo, hoc est, ab anno 15. in 30. usque collocat. Verum Oratores & Historici promiscue nominant adolescentes & juvenes intra annum ætatis 20. 40. ut infra patet, ubi Atticus quadragenarius præturam gerens & C. Marius Coss. paullo post, & a Vellejo lib. 2. cap. 27. adolescentes vocantur. Ex Dionysii tamen Halic. lib. 4. 20. probare possumus, quod illud ætatis spatium ex instituto Servii extensum fuerit ad annum 65. ultra seniores vocati. In jure civili infans dicitur ad annum usque septimum. lib. 1. §. 2. D. De administrat. tut. sic quoque ab Hippocrate *παιδίον* de primo vitæ septennio dicitur, *παις* autem de secundo. In vet. tamen inscript. apud Gruter. p. 682. infans nominatur novem annorum. Adolescentiæ igitur anni prius, quam Varro aliique voluerunt, in jure incipiunt. Vide Dempsteri Not. ad In-

¹ juit opibus suis: ² cujus fugam pecunia sublevavit.
³ At ne illa peregrinatio detrimentum aliquod afferret
 rei familiari, ³ eodem magnam partem fortunarum
 trajecit suarum. ⁴ Hic ita vixit, ut universis Athe-
⁴ niensibus merito esset carissimus. Nam, praeter gra-
 tiam, quae jam in adolescentulo magna erat, ⁵ sae-
 pius suis opibus inopiam eorum publicam levavit.
 Quum enim ⁶ versuram facere publice necesse esset,
 ne-

ffit. pag. 89. & Schneid. Comm.
 ad § Minorem Instit. de Adoption.
 Et ad § De Auctorit. tut. p. 115.
 n. 11. cum seqq. *Ernstius.*

¹ *Juit opibus suis*] V. C. *opibus*
juit suis, & mox, *pecuniis subleva-*
vit, numero multitudinis. *Schottus.*
 Utrumque eleganter. *Medicaeus* 2.
 habebat. *opibus sublevavit*, quod
 sine dubio glossema est. *Bosius*. *Voss.*
C. juit operibus suis Athenas.

² *Cujus fugam pecunia*] *Mf. Cod.*
Medicaeus I. habet *cujus fugam op-*
ibus. & paullo post: *rei familiaris* le-
 cundo casu. *Ernstius*. *Voss.* A. C.
pecuniis. quod & codicem suum
 exhibere supra testatur *Schottus.*
 Sic ut in *Cimone* cap. 1. *Qui*
magnas pecunias ex metallis face-
rat. & saepius apud alios. *Pro as-*
ferret rei f. *Voss.* C. *ferret rei f.*
 Recte *Voss.* A. C. *quae jam in a-*
dolescentulo m. e. *Pro praeter* *Voss.* C.
 propter.

³ *Eodem magnam partem fort. traj.*] *Bona*
enim proscriptorum & absen-
tium aliorum infontium vendeban-
tur. exclusivae paternis bonis liberi,
 etiam petendorum honorum jure
 prohibebantur. *Vell. Patere*. lib. 2.
 cap. 28. *Epit. Liv.* lib. 89. & alii.
Ernstius.

⁴ *Hic ita vixit*] *Mf. lib. Med.*
 11. *sic itaque vixit.* *Ernstius.*

⁵ *Saepe suis opibus*] *Haud spre-*
verim, quod in *Medic.* 1. fuit.
Saepe suis op. *Bosius.*

⁶ *Versuram facere*] *Sic restituit*
hunc locum Cujacius noster] *Cto-*
rum nostrae & majorum nostror-
um aetatis doctissimus. *Versuram*
facere autem, est mutare credito-
 rem, id est a novo creditore pecu-
 niam mutuum sumere, quam anti-
 quiori & modeste flagranti dissol-
 vas. *Lambinus.* Sic *Mff.* *Infra* c. 9,
 5. *neque post calamitatem versuram*
facere posset. Quid sit autem *versu-*
ram facere, vide apud *Donatum.* *Sa-*
varo. Male vulgari & scriptis,
usuram [quomodo & *Leid.* habuit.]
 Ex compendiis natum mendum,
 an ex vocis ignoratione? quam
 nostri aevi Jurisconsultorum prin-
 ceptus *Jacobus Cujacius* egregie ex-
 plicavit in *Observat.* [lib. 5, 33.]
 Et *Simeon Bosius* in 5. lib. ad *Atticum*
epist. 21. *Infra: Neque post calamita-*
tem versuram facere potuisset. Ubi
 in iisdem libris idem error. Vide
Festum, vel potius *Paullum Diacon-*
um. Hanc legibus Romanis mag-
 is, quam *usuram* veritam auctor
Tacitus Ann. 5. [immo 6, 16, 3.]
Cicero pro *M. Coelio: Versuram*
numquam omnino fecit ullam. *Schot-*
tus. *Aes alienum alieno aere dispen-*
gere, quod faciunt, qui muraro
 cre-

neque ejus conditionem ¹ aequam haberent : semper se interposuit , atque ita , ut neque usuram unquam ab iis acceperit , neque longius , quam dictum esset , ² eos debere passus sit. Quod utrumque erat iis salutare. Nam neque indulgendo ³ inveterascere eorum aes alienum patiebatur , neque ⁴ multiplicandis usuris crescere. Auxit hoc officium alia quoque liberali-

creditor satisfaciunt ea pecunia antiquiori creditori , quam a novo mutuati sunt. Videatur Festus. Donatus exponit , *versuram facere* , cum quis minore faenore acceptam pecuniam majore occupat. Eo sensu , quo Nepos , Cicero ad Atticum. Nam modo magno , sed iniquissimo faenore *versuram facere* Avelinus coactus est. Ad Eundem Vereor , ne illud , quod tecum permutavi *versura* mihi solvendum sit. Gehhardus. Hoc est ut Donatus explicuit aes alienum aere alieno solvere. Id quod fiebat , quando a creditoribus debitores appellabantur , neque de suo iis satis facere poterant , tunc per argentarios illis solvebant. Nam verba sunt doctissimi Bossii quod argentarius creditori debitoris numerabat , id expensum ferebat ipsi debitori , atque id proprie erat *versuram facere* , quod Paulus vocat debitorem vertere. Vide de hoc verbo , si lubet , Observation. mear. lib. 1. c. 11. p. 52. & quae notavi lib 3 Obs. ad Terent. Phorm. A. 5. sc. 2, 15. Ernestius. Adde Ind. Giffanius in observat. in Lat L. laudat e suo codice : *versuram fac. publ. esse necesse*. Bossius. Voss. A. C. *usuram*. Quomodo differant *versura* solvere & *versuram facere* docebit J. Fr. Gronovius de Centesimis & Unc. Usuris p. 535, 536. & seqq. Quem jam citatum vidi ad Cicero-

nis l. l.

¹ *Aequam hab.*] Hoc , est , aequo foenore. Centesimas enim , quae usurarum omnium gravissimae , poscere foeneratores solebant. Qua de re videbis Manut. comm. in Epist. Cic. 10. lib. 1. ad Att. Ernestius. Mff. Schotti , & Medic. 2. aequae. Mox unquam aberat iisdem : omissum , ut arbitror , ob praecedens *usuram*. Bossius. Leid. m. aequae ante Voss. A. C. aequae. Vocem *conditionem* illustravit Cortius ad Sallust. Histor. Fragment. lib. 3. p. 971.

² *Eos debere*] Sic rescribere Schottus ac Rutgersius , quod in Mff. invenissent , *aes debere*. nam vulgo *eos* abest : fortasse non male. Supplevit aliquis *aes* ; alius , ut in Medic. 2. legitur , *debitum*. male uterque. Bossius.

³ *Inveterascere*] Id est *extingui* sive malum nomen fieri : secundum proverbiale illud apud Columellam lib. 1. cap. 7. *Vel optima nomina non appellando fieri mala*. Verbum hoc valde confirmat antiquam lectionem Cic. lib. 5. Tusc. quae est ubi cum *inveterascere* etiam *extingui* conjungitur. Alii legere maluit *inavescere*. Ernestius.

⁴ *Multiplicandis usuris*] Frustra heic negligentiae Nepotem arguit vir doctus Ernestius. Nam *multiplicandis*

ralitate. Nam universos¹ frumento donavit, ita ut singulis² septem modii tritici darentur: qui modus mensurae, medimnus Athenis appellatur.

CAP.

candis usuris, idem est ac *si usuras multiplicarentur*: ut paullo ante *indulgento*, i. e. si indulgeret. Neutrum enim Atticus fecit. Sic cap. 9. 2. *in eo laedendo*, h. e. si eum laederent. Et supra 1, 3, 2. *se oppresso*. ubi vide notata Cl. Ravio. Bofius.

1 *Frumento donavit*] Largitio ista Attici non in cives, sed hospites facta est; & comparandae benevolentiae, ut commodo agere possiet Athenis, non ut favore populi fretus ceteros opprimeret. Ita non ex ambitione, sed a liberalitate erat, quae omnino laudanda, quo nomine & Cicero hanc Attici largitionem probat 6. *ad Att. ep.* 6. Buchnerus.

2 *Sex modii*] Ita Faernus hunc locum restituit. Alii legunt *septem*. quomodo etiam in Ms. Med. II. inveni: sed male, idque propterea, quod auctor paullo post ipse dicat, eum modum mensurae medimnum Athenis appellari. Jam vero Suidas docet medimnum esse mensuram aridorum discretorum, modios sex continentem. Error autem hic inde natus, quia in nonnullis libris editis & Mss. pro *modus* corrupte legitur *modius*. quod etiam in Ms. Medic. II. reperi. Suidae adstipulantur Fanonius de *amphora* scribens, item Budaeus de *Ass.* lib. 5. Et Georg. Agricola lib. 2. De *mensur. Graecor.* Sed Casp. Waserus lib. 2. Antiquar. Mensur. cap. 7. §. 3. ea non de medimno Attico, quem vult, praeter sex modios completos capere 13. libras & tri-

entem librae amplius. Sed siculo majori accipit. *Ernstius*. Sic edd. vet. & Mss. Manutii, Gif. Schotti, Leid. & Medic. 2. Sed quoniam e Cicero *Verrin.* 3, 45, 46. & 49. *Fannio*, *Ausonio*, *Suida*, aliisque veterum constat, medimnum continuisse sex modios, idcirco totidem & haec rescribere cum *Geor. Agricola lib. 2. de mensur. & ponder. Graec. ac Rom. Manutius*, *Faernus*, *Ursinus*, eamque lectionem pro vera recipere *Lambinus*, & quorquor post eum Nepotem edidere, ceteri. Verum non idem medimnorum omnium modus, sicuti nec modiorum, fuit. Auctori veteri de *mensuris inter auctores finium regnandorum a Rigaltio*, edito, p. 335. *modia quinque medimnum faciunt*. *Isidoro* quoque *Orig.* 16, 25 *medimna est mensura modiorum quinque*. Quae *Jac. Capellus lib. de mensuris cubicis, definit.* 58. de medimno & modiiis Hebraeorum: *Salmasius epistola 67.* de Paphio sive Cyprio accipit. Erant & Siculi majores Atticis. De illis haud dubie *Cicero* loquitur. Quos ceteri designant, non aequae in aperto est. At noster sine dubio de Atticis loquitur. Quibus plerique quidem recentiorum sex modios dant, etiam *Salmasius*, testem advocans *Africanum*, qui hoc accuratissime persecutus sit: sed intelligunt Italicos sive Romanos; Noster autem fortassis Atticos. At medimnum Atticum diserte septem modiorum facit, *Varinus Phavorinus in commentario Graecae Linguae: Medimnos, τὸ μῶδιον ἢ πέντε ἀτλίον*.

C A P. III.

Hic autem ¹ sic se gerebat, ut ² communis infimis, par principibus videretur. Quo factum est, ut huic omnes honores, quos possent, publice ³ haberent, ⁴ civemque facere studerent. ⁵ quo beneficio ille

ἡμεῖς οὐκ ἔμελλομεν ἐπιβλέπειν, ἵνα ἡμεῖς ἴσμεν. Ubi Capellus modius de Romanis accipit; addit tamen, id praecise verum non esse. Waserus de mensur. Hebr. 2, 7, 3. scribit, *medimnum Atticum praeter sex modios completos capere libras 13. cum triente.* Atqui modius Rom. pendebat, ut volunt, libras (tritici scil.) xx. Non male ergo medimno septem modii tribuentur. Sed omnis istarum mensurarum ratio nondum satis expedita est. Quae cum ita sint, revocandam eculi priscam lectionem, praesertim in tanto librorum consensu. Possis & modum mensurae de singulis modis accipere, non de septenis. nam aliquando ἰσοδυναμῶς modius & medimnus: etsi id hoc ipso loco fretus negat Gonsalvus ad Petronium p. 148. & Salmasius l. c. Diferte Hesychius: μέδιμονον, μέτρον modis. Μέδιμονον, μέτρον ἴσων. non opus cum Guyeto addere modis.) Et alibi: Διμήδιμονον, μέτρον ἑξήκοντος ἴσων. Idem e Cicero conatur elicere Capellus l. c. desin. 41. Qui & desin. 68. vexatissimum Josephi locum sine lib. 3. Antiquit. sic accipit, ut μέδιμονον vox pro modio sumatur. De quo nos plura ad eum locum. adde Ind. v. modius. Bosius. Voss. A. etiam septem. Pro medimnus. Lied m. medamnus. Consule & Celeb. Perizon. ad Aelianum lib. 6. V. H. cap. 12.

¹ Sic se gerebat] Placet scriptura

Med. 2. sic sese gerebat. Bosius.

² Communis infimis] Id est, blandus & affabilis, comis & obivus infimae conditionis hominibus. Dositheus Magister l. 3. M. ex bibliotheca Cl. Puteani V. C. omnibus communem esse, τῶντι κοινὸν εἶναι. Probus hujus libri exscriptor potius quam auctor, in carmine ad librum de Theodosio Imp. loquens:

Communis cunctis hominum se regna tenere

Sed meminuit, vincit hinc magis ille homines.

Sidonius in Concione l. 7. vide notas. Savaro. Ant. Augustinus emendavit & legit comis. Verum non video quare. Ciceroni enim & aliis Augustaei aevi scriptoribus non novum est dicere communis amicus & communis meus pro familiari. Ernestius. Adde quae prolixè diximus ad 1, 8, 4. Bosius. Adifis J. Arntzenium ad S. A. Victorem Epitom. cap. 48. n. 9. & Drakenburgium ad Livium lib. 4. cap. 10.

³ Habere] Quid libri, Schotta teste, mandarent. Bosius.

⁴ Civemque facere studerent] Qui singularis honor fuit, & solum iis, qui de rep. praeclare meriti essent, exhibitus. vide Meuschen Fortem. Att. c. 5. Bosius.

⁵ Quo beneficio] Civem tamen Atticum Cicero vocat, respiciens credo ad cognomen, non ad jus civitatis, lib. 1. epist. 16. & lib. 2.

ille uti noluit. Quod nonnulli ita interpretantur,
 2^a amitti civitatem Romanam alia adscita. Quamdiu
 adfuit,

epist. 1. In eis orationibus, quas Philippicae nominantur, euitnerat civis ille tuus Demosthenes. Schottus. Recusarunt hoc beneficium & Zeno ac Cleanthes, ne patriae suae injuriam facere viderentur. Auctor Plutarchus de Stoicorum repugnantiis p. 1034. a. Bofius. Male in Edit. Oxon. legitur. *Es ben.*

1 Amitti civitatem Romanam] Neque enim jure Quiritium idem duarum civitatum civis esse poterat. Cicero pro Caecina, & pro Corn. Balbo: *Duarum civitatum civis esse nostro jure civili nemo potest: non esse hujus civitatis civis, qui se alii civitati, dicarit, potest.* Vide *Ant. Goveanum I. C. Variar. lect. Juris Civilis cap. 6.* Schottus. Duorum tamen municipiorum uni capiti subjectorum posse aliquem civem esse volunt: item honorarium, confederatum & incolam: de quibus praeter Ciceronem in *orat. pro. Caec. & Balbo*, Scipio Gentilis in *Apuleji apolog. n. 709.* Arnisaes de *Rep. 1. 5. 7.* & alii. *Loecnius.* Nempe jus civitatis Romanae. Nam civitatem non tantum pro loco & oppido & multitudine hominum dici, sed etiam pro jure civium Verrius Flaccus docet apud A. Gell. 18. N. A. c. 7. Recte autem existimavit T. Pomponius, amitti civitatem alteram, altera adscita. Et quidem secundum ea quae M. Tullius Orat. pro C. Corn. Balbo protulit. Cujus verba video esse citata post Schottum a Dn. Boeclero. De *Jure Justiniano & veterum JCrorum Labeonis, Paulli, & Ulpiani sententia* vide lib. 5. & lib. 6. §. 2.

D. Ad municipalem & de incol. qui distinxisse videntur inter civitatem & domicilium. Ernstius. Sub Imperatoribus etiam Romano civi licebat alterius civitatem adsciscere. vide *Salmas. observ. ad jus Att. & Rom. c. 26.* Bofius. Adde & J. Arntzenium de *Civitate Paulli cap. 2. §. 4. & 5.*

2 Restitit.] *Mf. Cod. Medic. 1.* legit *respuit.* Quod duri sensus verbum est, & ab humanitate Attici alienum. *Ernstius.* *Povere statuum* propriam esse locutionem docent Interpretes ad *Phaedrum lib. 2. in Epilogo v. 1.*

3 Absens prols. n. potuit] De ingenti humanitate Atheniensium erga hospites & peregrinos, deque ara Misericordiae eorum vide *Theophili Graeci JCrta παροψησον* in §. *Αλεξανδρου 3* Institut. De jure nat. gent. & civ. & illos scriptores, quos ibidem citavit Cl. Fabrotus, amicus noster singularis. *Ernstius.*

4 Ipsi & Phidiae] Ita *Libri. A. llii, Piliae.* Sane non fuit uxor Attici, *Piliae*, honore supervacuo & immerito oneranda. Nam ad *Phidiam* (sive aliud, sed viri nomen fuit) referenda puto cum *Mantatio*, quae sequuntur: *Hunc enim in omni procurat.* *Lipsium* adi de hujus loci lectione disputantem *lib. 1. Elektor. cap. 14.* cui tamen, dum *ipsi & si dei* reponit, non sine causa dissent assentiri *Schottus*, & *Rutgerius 5. var. c. 1.* qui pro *ipsi & Phydiae*, legit, *pyce & poeile, locis sanctiss.* explicatque, qualis locus *πυγ* fuerit. quo remitto lectorem. *Boeclerus.* Uxorem Atticus pridie Id Febr. duxerat.

adfuit, ne qua sibi statua poneretur, ² restitit: ³ absens prohibere non potuit. Itaque aliquot + ipsi, & Phi-

rat, aliquanto post, [tredecim annis, si *Rutgerſio* credimus] quam Romam remigravit. Ergo non recte *Piliae* legatur. Legendus *Cicero* *epist.* 3. *lib.* 2. ad *Q. Fratrem*: meminitque *lib.* 4. ad *Atticum* *epist.* 4. & *lib.* 14. *epist.* 15. & *lib.* 16. *epist.* 7. tentari morbo, quem *tragediarum* appellant. In antiquo nostro *Phidiae* scriptum erat, probatque *Manutius*, ut & in *Fulvii* *lib.* qui tamen *filiae* legebat. Quidam *Phillae*: id est, amicitiae; quod amicitiae cultor esset constantissimus: Quam ego Deam non agnosco, quamvis *Foris Philii* mentio. *Schottus*. *Ursinus* & *Schoppius* 3. *verisimil.* 8. *filiae* emendant; num recte, illi viderint. adolescens enim Athenas se contulit, hinc complures annos moratus est, filiam autem *Agrippae* nuptum dedit: infra [c. 19. 4.] *Savaro*. In hac voce, ejusque interpretatione viri docti valde deficiunt. *Bosius* enim *Schottus*, *Beverius*, & alii, quos *J. Meursius* *lib.* 3. *Athen. Attic.* cap. 7. coecos duces sequitur, volunt *Piliam* Attici conjugem esse. Cujus *Cic.* *lib.* 4. ad *Attic.* *Ep.* 4. *lib.* 14. *Ep.* 20. fine & *lib.* 16. *Ep.* 6. *Extrema parte*, nuptiarum autem ejus *lib.* 2. ad *Q. Frat.* *Ep.* 3. meminit. Favet his *Barthius* *lib.* 39. *Adv.* c. 12. Ubi pro *Phidiae*, qua auctoritate nescio, scripsit *ipsi & uxori*. Qui tamen *lib.* 43. c. 2. melius sentit. *Ursinus* autem & *Schoppius* *lib.* 3. *Verisim.* c. 8. emendant *filiae* pro *Fidiae*. *Rutgerſius* ab iis abit & legit *Phycaee* & *Pocilae* *lib.* 2. *Var. Lect.* c. 8. p. 448. *Lipſius* autem

lib. 1. *Elect.* c. 14. *ipsi & fidei*. Ceterum cum *Mf.* libri omnes, quos ego vidi, unum si excipio vetustissimum meum, & editum, multi constanter legant *Phidiae*, recte fecit *Barthius*, quod antiquam lectionem propugnaverit: cum *Phidiam* consuecaesis tyrannis magnum decus *Athenis* suo nomini peperisse. Pro ipsi & *Phidiae* tamen scribi mavult *ipsi ut Phidiae*. Miror sane, scribarum ignorantiam tantis viris inponere potuisse. Quid enim facilius, quam ex voce ab hac quarta hunc videre, neque *Piliae*, neque *filiae* neque *Phycaee* neque *Pocilae* nec *fidei* legendum esse: de nulla enim harum dici potest: Hunc in omni procuratione Reip. actorem auctoremque habebat. Neque *Attico* tum uxor erat, ut docti probat *Manutius* *Comment.* in *Epist.* 3. *lib.* 2. ad *Q. Frat.* Multo minus *filia* ut *Schoppius* putavit. In eo tamen cum *Manutio* non facio, quod legat, habebat. Eam enim emendationem antecedentia haec verba non ferunt in omni procuratione Reip. Sed antequam ab hac re discedam, monebo lectorem. in *Mf.* meo *Cod.* clare legi *Pilio*, quem *M. Coelius* *Epist.* 8. *lib.* 8. ad *Fam.* Attici necessarium vocat. De hoc & an scribi possit: ipsi in *Phidiae* locis sanctissimis posuerunt, Critici judicent. Ego nihil muto. Tantum addo, errare eos, qui *Phidiam*, cui statua una cum *Attico* est posita, statuarium illum celebrem esse opinantur, cujus ars a variis scriptoribus laudatur. Is enim, ut *Plinius* testatur *lib.* 34. cap. 8. floruit Olympiade 83. circiter 300 Urbis anno

Phidiae, ¹ locis sanctissimis posuerunt. Hunc enim
² in omni procuratione reipub. ³ actorem auctorem-
³ que habebant. Igitur primum illud munus fortunae,
 quod

anno. Vide ejusdem lib. 35. Hist. Nat. c. 8. De Phidia plura scire qui vult, adeat Pausan. in *Eliacis prioribus*, aliisque in suis libris. Val. Maxim. lib. 3. c. 7. in Ext. ceterosque Historiarum conditores. *Ernstius*. Pilia placuit etiam *Salmasio* in epistola, quae inter *Sarravianas* habetur, pag. 93: sicuti *pnux* & *poecile*, *Serrverio* ac *Gebhardo*, qui & in textum recepit. de quibus locis, praeter *Rutgersium*, videndus *Meursius Athen. Att.* 2, 9. & 1, 5. de posteriore etiam *Attic. lect.* 6, 18. sicuti de priore, *Petitus ad Leges Atticas* 3, 2. ac *Petavius ad Themistiam* pag. 701. Sed viri nomen clare contextus postulat: *Piliae*, nec tempus, nec mos Atheniensium admittit. Interim recte quaerit *Rutgersius*: *Quis Phidias ille, cui aliquot ab Atheniensibus statuæ positaæ sint?* nam tyrannicidam heic locum non habere, facile ei largior. Cur enim nunc demum positaæ, aut, si jam olim, cur heic commemorantur? Verum quis dubitet, tam celebre & auspiciatum nomen frequens Athenis fuisse, etiam Attici aevō? Et quis ille fuerit, Nepos statim exponit. Non tamen plane displicet, quod *Ernstius* e suo codice produxit, *Pilio*: praesertim si *Pilia* *Lambini* ex antiquis libris, ut *Rutgersius* opinatur, reposita sit. de quo tam mihi non constat. *Bosius*. Quia omnia repetuntur, quae *Gebhardus* observavit, ejus notam hic omisi. *Leid. m. Phidiae* *Voss. A. C. Phidiae*.

¹ *Locis sanctissimis*] *Barthius* l. c.

dicit, *nescio, an porticus illae universae plebi Atticae, quotidie perviae sanctissima loca dici possint*. Quibus verbis *Rutgerfii* emendationem, cujus ante meminimus, refellere conatur: sed *Doctiff. viro* non venit in mentem: *locum sanctum* non semper sacrum aut religiosum significare, sed venerabilem, incorruptum, & inviolatum, ut *Trebatius* loquitur apud *Macrobi.* 3. *Saturn.* 13. *Sanctum* enim & *sanctissimum* heic dicitur, quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. lib. 8. *D. De rer. divis.* Sic portae civitatis quotidie perviae non desinant esse sanctae, licet inperite id neget *Plut. in Romulo*, & in *Quaest. Rom.* ubi sine dubio jus pontificium ex libris ritualibus cum jure civili confundit. Nam illo jure portae non erant sanctae, quia per eas cadavera efferebantur, non vero hoc, jure videlicet civili. Id quod probant lib. 2. *D. Ne quid in loco sacr. & §. Sanctae* 10. *Institut. Rer. Divis.* statuæ autem in locis sanctis ponebantur, ut essent in tuto. *Ernstius*.

² *In omni procurat. reip. actorem*] Non dissimulanda est quorundam libb. lectio: *in omni procurat. reip. publicum actorem*. possit repetitum videri ex proxima voce. *Boederus*. Pro *hunc* enim *Voss. C. nunc est*.

³ *Actorem auctoremque*] Recte vocat *actorem*, is enim communi mandato causas & lites universitatis persequabatur. Atheniensibus appellabatur *ἐπίμορος*, qui *Gajo* *Jaro* fuit *Syndicus* lib. 1. §. 1. *D. Quod* sic

quod in ea potissimum urbe natus est, ¹ in qua domicilium orbis terrarum esset imperii, ut eandem & patriam haberet ² & domum. Hoc specimen pruden-

cajuscuque uniuers. nom. agatur. Sub *Auctoremque* subaudi *secundum*; atque sic optime cum praecedenti voce conuenit. *Auctores* autem *secundi* fidei iussores erant ob euidentionem dati. Quae vox deinde translata est ad omne genus procurationis. Ad Ulpian. in lib. 4. D. de Evid. *Ernstius*. Mf. Schotti inuerso ordine *auctorem auctoremque*. Atque sic & *Buchnerus* legi volebat. De modo loquendi uide Ind. v. *agere*. Mox q. edd. *habebat*. quod de Attico capiendum esset. sed recte id rejecit *Ernstius*. *Bosius*. Vide *Torrent.* ad *Sueton.* Caes. cap. 12. Nec mirari debes, si in Mf. Schotti uerborum ordinem uoces inuersum, cum centies haec uides inter se confundi soleant; Vide Cl. J. *Arntzenium* ad *Victorem* de *Caesarib.* cap. 20. n. 3.

1 *In qua domicilium orbis terrarum*] Infra: cum se uterque principem, non solum urbis Romae, sed orbis terrarum esse crederet. *Martialis* 11. Epigr. 8.

Terrarum dea uenturaque *Roma*,
Cui par est nihil, & nihil secundum.
Ad quos respexit *Sex. Julius Frontinus* lib. 2. de aquaeductib. urbis Romae: *Sentit*, inquit, hanc curam Imperatoris piissimi *Nervae* principis sui *Regina* & *domina orbis indies*; (lego *indiges*) *Quae terrarum Dea consistit, cui par est nihil, & nihil secundum. Et magis sentiet salubritas ejusdem aeternae Urbis, &c.* Et J. C. Romam, communem patriam appellant. l. *Roma*. 33. D. ad legem municip. l. in orbe Romano 17. D. De statu hominum. & l. 1. C. de Eunuchis. l. 4. D. De excusat. Tutor. Vide

Senecam consolat. ad *Albin.* cap. 6. *Sidon.* *Appollinarem* lib. 8. ep. 6. & *Claud. Rutilius* in *Itinerario*:

Fecisti patriam diuersis gentibus unam.

Virgilius 1. Aen. *Romanos rerum dominos gentemque togatam*: quem *Augustus* saepe usurpabat. *Sueton.* cap. 40. lib. 2. *M. Tullius* post redit. in Senatu: *Roma arce omnium terrarum.* Et in *Catilia* *Lux orbis terrarum & arce omnium gentium.* *Philipp.* 6. *Quis unquam tantis opibus, tantis rebus gestis fuit, qui se populi Romani uictoris, dominique omnium gentium patrum dicere auderet?* *Horat.* Oda 4. lib. 44. *O tutela praesens Italiae, dominaeque Romae.* *Schottus*. Adde *Lindenbrogium* ad *Conserinum* de Die Natali cap. 16 in fine.

2 *Et domum*] *Amplius* Mf. & *domum* uoluit, non necessario. *Patria* latius patet, quod sit regio in qua quis natus, vel educatus, *Cicero* de leg. b. *Domus* uero *angustiori* significatione. Hinc illud: unde *domo*? quo de libro 3. *Observationum per saturam* egimus: ut, *Terentius*, *patria Afer*, *domo Carthaginensis*. *Dion Lambinus* sollempne illud suum, repugnantibus libris omnibus, seruans, legit, ut eandem & patriam haberet & dominam: respiciens forte uersus *Martialis*. Non probo. Nec enim, quamuis terrarum domina, non tamen *Attici* *Roma* domina est appellanda *Schottus*. Subtiliter haec quidem a *Lambino* excogitata lectio, in textum tamen recipi non debuit. In lib. enim: ut eandem & patriam hab. & domum.

dentiae, quod quum in eam civitatem se contulisset, quae antiquitate, humanitate, doctrina praestaret omnes, unus ei ante alios fuerit carissimus.

CAP. IV.

12 HUC ex Asia Sulla decedens quum venisset, quamdiu ibi fuit, secum habuit Pomponium, captus

voluit. Haec ultima vox, si retinenda sit, admonet nos de vitio totius loci, mutilati aut corrupti. Planissima igitur lectio illa fuerit: *ut eandem & patriam haberet & domum.* Potuisset enim Romam patriam habere extra Romam natus educatusque: igitur & domum ei contigisse ait. An aptius legerem: *Igitur p. i. m. f. q. in e. p. urbe natus, in qua domicil. o. t. e. imperii, eandem & patr. h. & domum.* Quamquam, ut coepi dicere, vitium gravius subesse credo. Vide omnino *Schottum observat. lib. 3, 8.* Boecklerus. Non assentior heic Lambino, qui repugnantibus libris omnibus, legit *dominam.* Nihil enim elegantius a Cornelio nostro dici potuit, quam quod illam urbem Atticus habuerit *domum*, quae imperii orbis terrarum erat *domus* sive *domicilium*; eandemque & patriam. Nam & *patria* & *domo* erat Romanus, sicut ille *patria Afer, domo Carthaginiensis.* M. uterque Medic. habet; & *domum* *voluit.* Ernstius. Expungunt *voluit*, ut ineptum. Ego totum locum ita lego: *in qua domic. orbis terr. esse imperii, ut eandem & patr. haberet & domum, voluit.* Ordo est, *voluit* (fortuna scilicet, de qua praecedat) esse domicilium imperii orbis terr. in &c. *Schefferus.* 2. *voluit* etiam in utroque Medicaeo

legitur: eoque temere expungendum non est. Legam igitur, jugulata unica voce, *quod in ea urbe natus, in qua d. o. t. e. imperii, ut eandem & patriam haberet & domum, voluit.* Ut hic sit ordo: *Voluit* (fortuna) ut natus in ea urbe, &c. eandem non solum patriam haberet, tanquam illic natus: sed etiam domum, tanquam civis Rom. quod jus adscita alia civitate amittere noluit. Sic plana, nisi plane fallor, omnia. Illud est autem intrusum ab aliquo, qui non animadvertenter, *ut natus* sustineri a verbo *voluit*: eoque aliud substituendum censuit. *Bosius.* Leid. m. & Voss. A. C. (qui & *voluit* addunt) *domum* exhibent.

1 Antiquit. humanit. doctrina praestaret] Cicero Catone majore, quem Attico misit: *Novi moderationem animi & aequitatem: teque non cognomen solum Athenis deportasse, sed humanitatem, & prudentiam intelligo.* Et in 1. ad fam. Pomponius Atticus omni liberali doctrina politissimus. De Athenis *Lucet. lib. 6.* & Atticus ipse apud *Cicer. 1. & 2. de legib.* Idem pro Flacco, & 1. de Oratore. *Διότι δὲ τῶν τῶν ἐξ ἑσῶν τῶν μόνων ἡμῶν, εἰ ὄντως ἐστὶν εἰπαίρ, εἰ δ' αὖ εἰς ἀρχῆν τῆς γῆς, εἰ μάρτυρον τῶν κατὰ τῶν τῶν. Proinde tuis nobis, Atheniensibus,* hoc

ptus adolescentis & humanitate, & doctrina. ¹ Sic enim Graece loquebatur, ² ut Athenis natus videretur. Tanta autem ³ suavitas erat sermonis Latini, ut appareret, in eo nativum quendam leporem esse, non adscitum. Idem ⁴ poemata pronuntiabat & ⁵ graece & latine, ⁶ sic ut supra nihil posset addi. Quibus ² rebus

hoc contigit, ut jure nemo ipsis intendere iudicium unde vi possit, non magis quam cuiquam ob id quod in possessione matris suae sit. Schottus. vide *Metw. Fortm. Att. cap. 2. & 8.* Alii edidere *doctrinaque*, mox, *unus fu. cariss.* Sed copula aberat etiam Mf. Schotti; idemque & Gif. insertum habebant ei, Gebhardina editio, & *unus fu. cariss.* mendose, pro *ei unus*, ut arbitror. *Bosius.*

² *Huc ex Asia decedens*] Sulla Mithridate provinciis, Asia, Bithynia, Cappadocia, decedente, cum exercitu victore, multorum precibus sollicitatus in Italiam rediit A. U. 670. Epit. Livii 83. Plut. Sulla. Ernstius. Pro *huc* Voss. A. *hunc pro cum venisset* Leid. m. *convenisset.* Pro *humanitate & doctrina* Idem & *hum & doct.* & ita Voss. A. C.

¹ *Sic enim Graece loquebatur*] Unde Attici cognomentum. Cicero 5. de *fratribus*, initio. Schottus.

² *Ut Athenis natus videretur*] Eodem modo Plinius lib. 4. Ep. 3. de Antonio. Chr. Heidmannus praeceptor olim meus de me optime meritus in Notis ad h. l. dicit: *Hinc, opinor, nomen ei Attici haesit.* Non falso opinatur: affirmat id enim Cicero initio Catonis maj. sive Libri de senectute. *Tequus*, ait, *non cognomen solum Athenis deportasse, sed humanitatem, & prudentiam intelligo.* Ernstius. *Natus* abest ab ed. Gothofredi. Et possis subaudire

loqui: Sed incuria librarii potius omissum puto. *Bosius.*

³ *Suavitas erat*] Sic Mff. Schotti. & Gif. Vulgo transponunt. *Bosius.* Pro autem Leid. m. enim.

⁴ *Suavitas serm. Lat.*] Hoc de Catulis praedicat Cicero 1. de offic. Heidmannus.

⁴ *Poemata pronuntiabat*] *Suave*, an aliorum? Hoc potius cum optimo doctore meo, *Aug. Buchnero*, existimaverim; quod infra cap. 18. 5. diserte indicat solum leviter eum *poeticen attigisse*. Non igitur ita caluit, ut supra nihil posset addi, quomodo mox subjicit Noster. Fuisse autem aliam pronuntiationem carminum a recitatione orationum, ne quidem dubitari debet. *Bosius.*

⁵ *Graece & Latine*] Scripsit Graece de consulatu Ciceronis Commentarium: qui tamen horridulus, & incomptus Ciceroni visus est. lib. 2. *epist.* 1. & infra c. 18. 6. Schottus. Voss. C. & *Graecaeque Latine.*

⁶ *Sic ut supra nihil posset addi*] *T* addi omisit Lambinus, sed quia in V. C. repperi, religio fuit *Saxen. Schottus.* Pro *nihil amplius sive nihil ultra*. Elegans locutio & a Terentio in Eun. Act. 3. sc. 1. usurpata. Cicero, sat scio, dixisset *Ut nihil potuisset ultra addi.* Semel tamen si recte numeravi, dixit: *ut nihil posset supra.* Epist. 19. ad Attic. lib. 13. Ernstius. Erat etiam in Mff. Gif. & utroque Medicæo sic

rebus factum est, ut Sulla¹ nusquam [eum] ab se dimitteret, cuperetque secum deducere.² cui quum persuadere tentaret, noli, oro te, inquit Pomponius, adversum eos me³ velle ducere, ⁴ cum quibus ne contra te arma ferrem, Italiam reliqui. At Sulla, adolescentis officio collaudato, omnia munera ei, quae Athenis acceperat, proficiscens iussit⁵ deferri.

3 Hic complures annos moratus, quum & rei familiari tantum operae daret, quantum non indiligens deberet paterfamilias, & omnia reliqua tempora aut litteris

fic Cicero ad Atticum: *ut nihil possit ultra cogitari.* Et observatur animo nescio cuius ejusmodi locus: *nihil addi ut hinc possit.* Eadem tamen idem Cicero ad Atticum 13, 19. Ita accurate, *ut nihil possit supra.* Et 15, 1. oratio scripta elegantissime sententiis, verbis, *ut nihil possit ultra.* Bofius. Leid. m. & Voss. A. adseribunt addi, quod Voss. C. non agnoscit. Terent. Adelph. 2, 4, 11. *Nihil pote supra:* ubi Donatus; *Ellipsis per admirationem est: subaudiendum est enim vel esse vel dici.*

1 Nusquam eum ab se] *Tò eum non agnoscunt libri: 2 Mamutio est. Nusquam* autem ex Mss. Gifan. & Schotti, ex hoc etiam, *ab se,* reponere nam vulgo edebatur, *numquam a se.* Bofius. Pro *numquam* Leid. m. *nusquam.* *ò eum* omittunt Leid. & Voss. C. *Ab se* exhibent omnes mei. Pro *cuperetque secum deducere* Voss. C. *cuperet quia secum deduceret.*

2 Cui quum persuadere tentaret] Edd. vet. & Gorthofr. ac Grur. *Qui eum,* quod nescio cur mutarint. Sic enim solet Nepos. Codex Ernstii: *cui eum dissuaderet.* A manu scio est, opinor: qui haec ad Atticum referebat, cum ad Sullam deberet.

Nisi malis, *Qui eum id suaderet.* sed magis placet recepta. Bofius. Pro cui Leid. & Voss. A. C. *qui.*

3 Velle ducere] Sic & scriptus codex, melius quam *deducere:* quod praecedenti versu positum, rectius ibi quadrat. Schottus.

4 Cum quibus ne arma contra te] Attici per bella civilia quiescentis exemplum in hoc genere sine exemplo, laudat Boeclerus ad Vellejan 2, 86, 3. Plura infra ad 6, 1. Laecanius. Aliter hunc locum distinguit Ernstius, & illa, *cum quibus,* ad postrema, *Italiam reliqui,* refert: nec videt alias, quo haec respiciant. Atqui nec necesse est, ut aliquo respiciant: sola sensum absolvunt. *Cum quibus ne arma contra te ferrem,* dictum, ut *cum Aegyptiis bellum gerere adversus regem* 1, 3, 1. vide Ind. v. *bellum.* Et quinam illi sunt, *cum quibus Italiam reliquit?* Bofius.

5 Deferri] Suspectum hoc Buchnero erat: sine causa. Dictum, ut *delati honores, potestates, praefecturae, & delatum accipere.* adi Indicem Bofius.

6 Urbana officia] v. Ind. offic. & not. ad 1, 2, 3. Bofius.

7 Ad comitia eorum] Denuo Ind. adi.

ris aut Atheniensium reipub. tribueret, nihilominus amicis ⁶ urbana officia praestitit. Nam & ⁷ ad comitia eorum ventitavit, & si qua res major acta est, non defuit. ¹ sicut Ciceroni in omnibus (ejus) periculis singularem fidem praebuit: cui ex patria fugienti ² LLS. ducenta & quinquaginta millia donavit. Tranquillatis autem rebus Romanis, remigravit Romam, ut opinor, ³ L. Cotta & L. Torquato Coss. + quem diem

adi. *Bosius*. Praepositio ad non reperitur in Voss. A. C.

¹ *Sicut Ciceroni in omn. ejus periculis*] Ad comitia ramen sua Praetoria Cicero eum non vocavit; immo, ne quid rebus ejus incommodaret, venire prohibuit. 1. Att. 20 Ad consularia eum vocat, 1. *epist.* 2. *Heidmannus*. Pro *ejus periculis* V. V. C. Schotti, *suis per*. Vulgo utrumque abest. Quare a glossa esse vix dubito. *Bosius*. Leid. m. etiam *suis periculis*.

² LLS. CC. & quinquaginta millia] Scriptus cod. *sestertia ducenta & quadraginta millia*. Schottus. De sestertiis quae olim ad locum hunc adolescens notavi, nunc rescindo, & antiquitatis studiosos ad Cl. Viri Dn. Gronovii Comm. de Sestertiis relego. cui Salmasiana, si edita sunt, quae Cl. Dn. Vinnius expectat in Comment. ad §. *Postea 2. Insitit. De Succession. libertor.* recte addentur. Ceteri enim, quos ego quidem vidi, rem nummariam tractantes, haut sibi satis constare videntur. *Ernstius*. Pro LL. S. Leid. m. & Voss. A. C. *sestertia & pro quinquaginta iidem quadraginta*.

³ L. Cotta, L. Torquato, Coss.] Anno U. C. DCLXXXVIII. Quorum consulum meminit & *Catilin. tertia*, & *Agraria 2. in Rullus*.

Schottus.

⁴ *Quem diem*] *Tò diem delendum* censet *Ant. Augustinus*, Archiepiscopus Tarraconensis, vir omnis antiquitatis peritiss. *Ursinus* vero abeantem pro *quem diem* leg. conjiciebat. *Schottus*. Cum *Augustino* faciebat & *Gebhardus*. *Manutio* videbatur sententia poscere, *quem discedentem*. atque sic & *Rutgersius* legebat *var. lect.* 2, 8. mendumque ex ignorata compendii ratione ortum putabat, cum *dissem* pro *discedentem* scriptum foret. *Schoppius* *verisimil.* 3, 8. mallet *quem quidem*: quam suo codice confirmari ait *Ernstius*. qui tamen tentabat, *quem diem, quo abiit*, quod in *Mediceo* invenisset, *quem diem quolibet*. Ac ita quidem primitus scriptum fuisse, haud negaverim: sed ab alio, non *Nepote*. Apud quem nihil mutandum est. *Diem* dixit pro re die illo facta, (quomodo & alii loquuti, ut docent *Gronovius obs.* 1, 2. & *Buchnerus in Thesaur. Fabri*) id est pro discessu *Attici*. *Bosius*. Hujusmodi locutiones passim apud Auctores occurrunt. Consule praeter Indicem, in voce *dies*. Cl. *Graevium* *Epist.* 493. ad N. *Heinf. Duker.* ad *Florum* 2, 6, 58. *Cortium* ad *Sallust.* *Catil.* cap. 18. n. 8. & ad *Cicer.* 2. *Fam. Ep.* 12. n. 1. 1.

diem sic universa civitas Atheniensium ¹ prosecuta est, ut ² lacrimis desiderii futuri dolorem indicaret.

CAP. V.

IHabebat avunculum Q. Caecilium, equitem Rom. familiarem L. Luculli, divitem, difficillima natura. cujus sic asperitatem veritus est, ut, ³ quem ne-
mo

tem Schol. Sophocl. Trachin. vs. 30. ubi nox ipsa dicitur facere, quae nocte fiunt.

¹ *Prosecuta*] V. Ind. *prosequi*. Bosius. Voss. A. *prosequuta*.

² *Lacrimis*] Ut in ejusmodi separationibus fieri amat. v. *Pricaeum ad Aët.* 20, 37. & 38. Bosius.

³ *Quem nemo ferre possit*] L. Lucullus tamen ferre potuit, cujus familiarem jam fecit. De Lucullo viro praestantissimo vide Plut. in *vita ejus*. Epit. Liv. 94. lib. 2. *Acaed. quaest.* qui ei inscribitur, ut alia quam plurima loca apud hunc & alios scriptores taceam. *Ernstius*. Pro *hujus* Voss. C. *hic*.

⁴ *Pietatis*] Recte sanctissima & gravissima hac voce utitur h. l. *Pietas* enim non solum in Deum est, verum etiam in parentes, cognatos, & eos, quos parentum loco & numero ducimus. graviusque nomen est, quam officium ipsum, ut pater ex initio Epist. 1. lib. 1. Cic. *ad Lent.* & quidem ex his verbis: *Ego omni officio, ac potius pietate*. Adde Epist. 9. *ejusd. libri*. Et Epist. 6. lib. 2. *Ernstius*. Vox *pietas* late patet, primo notat justum & sequum amorem in Deos, consule Cort. ad Sallust. *Carilin.* cap. 12. n. 4. Deinde adfectum erga parentes necessariosque & omnes eos, qui beneficia in nos contulere. Vide

Manutium ad l. l. Ciceronis. Praeterea curam, qua Dii res humanas respiciunt, Parentesque liberorum, ac principes magistratusve civium suorum salutem quaerunt. Virgil. 5. Aen. vs. 688. *Si quid pietas antiqua labores Respicit humanos*. Ubi Servius fluctuat. Cetera dabit Cl. Arntzenius ad Victorem de Vir. Ill. cap. 2. n. 11.

⁵ *Caecilium enim moriens*] Meminit ejus Cicero *epist.* 1. lib. 1. Hic praeterito L. Lucullo, quem semper vivus prae se tulerat sibi heredem esse velle, cuique moriens annulos suos dederat, Pomponium Atticum testamentis adoptatum omnium bonorum suorum heredem fecit. Sic & M. Popilius Oppium Gallum familiarissimum suum traditis annulis delusit. *Valer. Max.* 7. 9. Schottus.

⁶ *Adoptavit eum*] Quod ei gratulatur M. Tullius, lib. 3. *epist.* 20. cujus inscriptio: *Cicero S. D. Q. Caecilio Q. F. Pomponiano Attico*: ex usitata Adoptionum formula, ut nomen in *avus* desinat. M. Varro de re rustica 2, 2. *Atticus, qui nunc T. Pomponius, nunc Q. Caecilius, cognomine eodem*. Tu vide, & de libertorum, & adoptatorum cognominibus *Aug. Politianum Miscell.* cap. 31. & *Ant. Augustinum Emendat. Juris* 3, 8. Schottus. Atque hinc

mo ferre posset, hujus sine offensione ad summam senectutem retinuerit benevolentiam. quo facto, tulit ⁴ pietatis fructum. ⁵ Caecilius enim moriens, testa-
 mento ⁶ adoptavit eum, heredemque fecit ⁷ ex do-
 drante. ex qua hereditate accepit circiter ⁸ centies
 LLS. Erat nupta ⁹ soror Attici Q. Tullio Cicero-
 ni: easque nuptias M. Cicero conciliarat; cum
 quo

Titus noster a M. T. Cicerone post avunculi testamentum hoc Q. Caecilius Q. F. Pomponianus Atticus, & a Suetonio Caecilius Atticus eques Romanus vocatur, uti ex inscriptione Epist. 20. libri 3, ad Att. & Tiberii vita cap. 7. apparet. ad Cic. loc. videtis Manut. &, quem ille citat, Varro. Meminit hujus per testamentum adoptionis Valerius Maximus lib. 7. cap. 8. §. 5. & Suetonius dicit. *Testamento adoptatus, hereditate adita, mox nomine abstulit.* Notent Juris prudentiae studiosi, tertium hunc adoptandi modum nunquam fuisse satis firmum: quae causa est, cur Imp. Justinianus ex Caeso duorum tantum adoptandi morum meminerit: principalis videlicet *rescripti* & *imperii magistratus* §. *Adoptio* 1. *Institut.* De adopt. lib. 2. D. Eod. Hinc Octavius, tamen si testamento a Julio Caesare adoptatus, lege tamen curiata postea apud populum adoptatus fuit, sive confirmatus. Non enim satis firmam testamentariam adoptionem putavit. *Ernstius.*

⁷ *Ex doctante*] Id est tribus quartis partibus bonorum $\frac{3}{4}$ sive ut Jcti loquuntur, *novem uncias*. Hereditas quomodo in 12. uncias, quae assis appellatione continentur, & quae harum partium propria sint

nomina, docetur in §. *Hereditas*. 7. *Institut.* De heredib. *Institut.* L. *Servum* 5. §. *ult.* D. *Eod.* Et apud Varro- nem, Volusium, Probum, Celsum, Largum, & qui post hos scripserunt; Agricola lib. 8. de *Ponderib. Roman.* sub *fn.* & lib. 5. *extrem.* Rob. Senulem, Budaem lib. 2. de *Ass.* & part. Arn. Vinnium Jctum Doctiss. Comment. ad §. citatum, & quem ibi laudat, Cl. Salmasium. *Ernstius.*

⁸ *Centies LLS.*] *Centies sestertium*, integre liber calamo exaratus: efficiuntque trecenta millia aureorum securatorum. *Schottus.* Immo ccc. millia Philippeorum. sed de hac formula vide Ind. V. *Sestertium* Bofius. Leid. m. *Sestertium* Voss. A. C. *Sextertium.*

⁹ *Soror Attici*] *Pomponia* dicta; ex qua Quinctus filium paullo ante M. Ciceronis Consulatum suscepit: Nam Q. Cicero F. Marco Cicerone filio major natus fuit, ut in *epistolis ad Q. fratrem* legimus, & togae purae, suis temporibus utriusque datae, demonstrant. Cum ea non bene conveniebat Quincto lib. 1. *epist.* 15. & lib. 5. *epist.* 1. A qua & divorcie lib. 14. *epist.* 15. *Schottus.* Pro Q. Tullio Cicero. Voss. C. Tullio Cicero.

¹ *A condiscipulatu*] Mf. 2. *Medic.* legit *a discipulatu*. Meus autem membranae. Cod. cum Schoppii veteres:

quo a condiscipulatu vivebat conjunctissime, multo etiam familiarius, ¹ quam cum Quinto: ut judicari possit, plus in amicitia valere similitudinem morum, quam affinitatem. Utebatur autem intime ² Q. Hortensio, qui iis temporibus ³ principatum eloquentiae tenebat: ut intelligi non posset, ⁴ uter eum plus diligeret, ⁵ Cicero an Hortensius: & id, quod erat difficillimum, efficiebat, ut inter ⁶ quos tantae laudis esset aemulatio, nulla intercederet obtrectatio, ⁷ essetque talium virorum copula.

CAP.

tere: a condisciplina. Verisimil. 3.
8. Ernstius.

² Quam cum Quinto] De Cicerone vicissim infra [c. 16, 2.] Atticum praecipue dilexit Cicero, ut ne frater quidem ei Quintus carior fuerit: & lib. 13. ad Famil. Pomponium Atticum sic amo, ut alterum fratrem: nihil est illo mihi nec carius. nec jucundius. homo minime ambitiosus, minime in rogando molestus. Schottus.

³ Q. Hortensio] Hic est, quem Cicero lib. 4. Ep. 4. ad Att. familiarem Attici appellat. & de Eod. Epist. ult. lib. 2. ita scibit. Tuus familiaris Hortensius quam plena manu nostras laudes in astra sustulit. Ernstius.

⁴ Principatum eloquentiae tenebat] Cicero in Bruto. Schottus. De eodem Quintilianus Inst. Or. 11, 3. diu princeps Oratorum, aliquando aemulus Ciceronis existimatus est; novissime, quoad vixit, secundus. Gellius 1, 7. Hortensius. omnibus ferme oratoribus aetatis suae, nisi M. Tullio, clarior. Bofius.

⁵ Uter eum plus diligeret] Uter eum plus diligeretur, membranae praeferunt. Schottus. Voss. C. uter eorum pro uter eum.

⁶ Cicero. an Hortensius] Inter quos

etiam in amando aemulatio fuit. Hortensium enim levitatis & inconstantiae saepe arguit M. Tullius: Epist. 1. lib. 3. Et 3. lib. 4. & 3. lib. 1. ad Quintum fratrem. Rursus lib. 5. epist. 20. & lib. 6. epist. 1. actionem ejus *arvegi*, id est argutam obscure perstringens, Momum Ligurinum teste vocat. Schottus.

⁷ Quos tantae laudis esset aemulatio] Senarium versum esse, observabat Buchnerus. Bofius. Leid. m. tanta pro tantae.

⁸ Essetque talium copula] Conjunctio. Nazarius Panegyrico in Constantium cap. 10. Sed profecto nulla vi possunt coire, quas naturaliter divortio dissident. nec ulla tam fidelis est copula, quas in diversum tendentia nexu suo teneat. Gebhardus.

¹ Ut semper optimarum part.] Ursinus legit *optimatum*, approbante Schotto. Nescio tamen, an id dicat Nepos, quod in epistolis saepe Cicero, cum de civilibus discordiis loquitur; se a bonis nunquam dissentire, cum bonis facere, ceteris bonis viris jungi velle &c. Boeclerus.

² Civ. suet. comm.] Voss. A. civibus fructibus comm.

³ Qui se iis dedissent] Hoc est ad Remp. se accommodassent. Sic enim

CAP. VI.

In repub. ita versatus est, ¹ ut semper optimarum ¹ partium & esset, & existimaretur, neque tamen se ² civilibus fluctibus committeret, quod non magis eos in sua potestate existimabat esse, ³ qui se iis dedissent, ⁴ quam qui maritimis jactarentur. Hono- ² res non petiit, quum ei paterent, propter vel gratiam vel dignitatem: quod neque peti ⁵ more majorum,

nim exponunt Donatus & Manutius. Et hic quidem Comm. in Epist. 8. Libri 2. ad Fam. Ille vero in Adelph. Terentii. *Ernstius*. Sed non recte inspexit Ernstius Manutii locum, neque etiam Donati. Neuter enim hunc Nepotis locum tangit. Agunt de phrasi *dare se alicui*, explicantes per se ad *alicujus voluntatem accommodare*. Et Manutius sententiae suae exemplo quopiam adstruendae causa adducit Nepotis locum ex cap. 9. hujus vitae, *Qui adversariis ejus se dabant*. Cujus locutionis plura exempla dedit Heinsius ad Ovid. Ep. 16. Heroid. v. 161. Quae quidem loca non inepte ad hunc locum illustrandum adduci possunt, nihilominus tamen male ab Ernstio exponitur, nam *dare se iis* sc. fluctibus civilibus, non est, nisi me omnia fallunt, *se ad Remp. accommodare*, sed se fluctibus civilibus immiscere. Persistit Auctor in eadem metaphora. statim enim dixit *committere*, pro quo nunc *dare* posuit, quod etiam proprie dicitur de iis, qui vel in navi, vel absque navi se permittunt arbitrio undarum. sic cum *aurea puppe se in altum dare* dixit Florus 4. 1. 8. item alii *dare se furio*,

se fluctibus dare. Vide Eund. Heinss. ad Ovid. 11. Metam. v. 783.

⁴ *Quam qui maritimis jactarentur*. Credidi aliquando, mari leg. vel *marinis*, ut *fluctibus* & *noxi* repetatur. Remp. navi, & maris tempestatibus bella intestina *adversariis* comparari, auctor *Fabius* 6. ex *Horat.* 1. *Carmin.* 14. Infra Nepos: *Si gubernator praecipua laude fertur, qui navem ex hieme marique scopuloso servat* &c. *Cicero* quoque in *Muraeniana*, Comitibus freto, & Euripo comparat: & 2. *Philipp.* Oceano bella civilia. *Schottus*. Adde *Ernstium* ad *h. l.* Quod *Medic.* addit, *fluctibus*, haud dubie glossima est. *Bosius*. Verbum *jactari* proprium in hac re est. Vide *Servium* ad *Virgil.* 1. *Aen.* v. 7. & *Passerat.* ad *Propert.* 2, 9, 7. *Sil. Italic.* 4, 246. — *Navita vasto jactatur sparsus, lacerata classe, profundo*. *Vellejus Paterculus* lib. 1. cap. 2. in fine. *Exclusi ab Heraclidis Orestis liberi, jactatique cum variis casibus, tunc saevitia maris*.

⁵ *More majorum*] Vid. *Ind. mor.* Statim *M. Gif.* in *tam effusi ambitus*. Denuo *Ind.* vide in *ambitus* & *largitiones*. De hac corruptela istorum temporum *Cicero* 4. ad *Att.* 6. *Bosius*.

rum, neque capi possent conservatis legibus, ¹ in tam effusis ambitus largitionibus, ² neque*geri e re-
 3 publ. sine periculo, corruptis civitatis moribus. ³ Ad
 hastam publicam nunquam accessit. Nullius rei ⁴ ne-
 que praes, ⁵ neque manceps factus est. Neminem
 (ne-

¹ In tam effusis ambitus largitionibus] Flor. 3, 12, 10. Unde gladiatorum adversus dominos suos exercitus, nisi ad conciliandum plebis favorem effusa largitio. ubi Cl. Duker notat vide, & de voce ambitus Cortii ad Sallust. Catilin. cap. 18. n. 2.

² Neque geri e rep.] Sic edendum curavi, cum libri vulgari habeant partim, neque reip. sine periculo, &c. partim, neque e republica sine periculo, &c. Quae scripturae sine dubio sunt mendosae, & lacerae: quod jam ante viderat Gajacius, restitueratque (observat. 5, 33) hoc modo, neque geri sine periculo, &c. plane ingeniose, & docte. Sed ut verbum geri divinitus restitutum arbitrator; ita, hoc quod est in nonnullis libris vulgatis, e rep. censeo retinendum. poterant enim geri magistratus sine periculo, sed non poterunt e rep. geri sine periculo. Lambinus. Gab. Faernus de ingenio legensuit, neque regi sine periculo. Sed honores regi alibi non legitur. Membranaceus cod. neque e Repub. sine periculo; ut esse exaudiatur: vel (Dionysii) repetatur. Schottus. Pufferatus in Orat. & Praefat. pag. 123. dicit se geri pro rei emendasse, quod mendose legebatur, & mendosius reip. conjecturamque suam adjuvare ordinem verborum & sententiae peti, capi, geri. Faernus mavult geri. Schotti membranaceus codex legit, neque e repub. sine periculo. Mf. Lib. Medic. 2. eodem

modo legit. Alius ejusdem Bibliothecae habet: neque res geri sine periculo. Lestionem puro esse sanam, modo verbum possent e superioribus lineis revocetur. Ernestius. Ruttgerius Var. lect. 2, 8. legit: neque retineri sine periculo. quae conjectura non displicet Gebhardo: immo in textum editionis ejus recepta est. adde not. Ernestii. Mihi planissima videtur scriptura Medicaei codicis: neque res geri sine periculo. nisi quis malit neque geri resp. s. p. Pro Lambino tamen facit, quod in Gif. fuit, neque rep. Facile enim excidere potuere illa geri, ob similitudinem vocum e rep. Bosius. Leid. republica. Voss. A. ere. p. C. e rep.

³ Ad hastam publicam] Vide Leonard. Coquaei Comm. ad lib. 3. Augustin. de Civit. Dei cap. 28. Ernestius. Per hastam publicam intelligitur hasta censoria, ad quam in foro positam vestigialium locatio fiebat. Vide Cl. Burm. de Vestigal. Pop. Rom. cap. 8. & Duker. ad Florum lib. 2. cap. 6. n. 47.

⁴ Neque praes, neque manceps factus est] Publicanus etiam fuit, Cic. 2. epist. 15. & vestigialia apud Sicyonios exercebat. lib. 1. epist. 19. vide Car. Sigonium lib. 2. de antiquit. Jure civium Rom. cap. 4. Schottus. De voce praes vide Scal. ad Festum in verb. praes & ad Varron. 5. de L. L. item Ascon. Paedian. Verr. 3. A vade quomodo differat, infra cap. 9. 4. dicitur. Ernestius. Haec

1 (neque) suo nomine, 2 neque subscribens, accusavit. In jus de sua re nunquam iit: iudicium nullum habuit. Multorum consulum praetorumque 3 praefecturas delatas sic accepit, ut neminem in provinciam sit secutus: honore fuerit contentus, rei familiaris despexerit fructum. Qui ne cum Q. quidem Cicerone 4 voluerit ire in Asiam, quum apud eum

le-
vox abest Leideni meo.

5 *Neque manceps factus est*] V. C. fuit. Unde conjicit Schottus omitteri posse *to factus*. Est autem *manceps*, qui a populo aliquid redimebat & conducebat. An ita explicet *Manutius*, ignoro; quia ejus commentarios in epistolas haec ruri habere non possum. Symmachus l. 5. Epist. *Quaeso igitur, ut humanitatem nostri orationis editoribus impertias & usorum transvectionem cupiditati mancipium subtrahas*. Plin. credo, dictum est: *manceps praevallens flagellat annonam*. Festus: *Manceps dicitur, qui quid a populo emit conducitve; quia manu sublata se significet auctorem*. M. Tullius in Verrem: *Manipes precio cum civitatibus decidisse*. In eundem: *Quid ageret, coepit cogitare: si opus pupillo redimeretur, si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset, sibi nullam praedam esse*. Gebhardus. Consule de vocibus *prae* & *manceps* Celeb. Burmanni Dissertationem de Vestigal. Pop. Rom. cap. 9. ubi inter alia adnotat, Atticum nostrum fuisse ex isto genere Equitum Romanorum, qui neque conducebant, neque fide jubebant, sed simpliciter societatem cum Mancipibus inibant, & solum opes & pecuniam suppeditabant. Pro *manceps* Leid. m. *manipes*.

a *Neque suo nomine*] Sic Gif. &

Lambinus. Aliis neque abest. *Bosius*. Soti Vossiano C. abest.

2 *Neque subscribens*] *Subscribere in crimen*, J. C. Formula est, quum accusator libellis, quos dabat, testabatur se nomine professum esse. l. 3. §. *Item scribere*. D. De accusat. & saepe alias, *Schottus*. Immo alius haec vocis sensus est. vide Ind. *Bosius*. *Subscribere* dicitur de accusatore quasi secundo, qui & ipse hac subscriptione testatum facit, se accusatoris primarii factum probare. Consule Cl. Graevium ad Ciceron. 2. ad Attic. cap. 24. pag. 280. Mox ut abest Vossiano C.

3 *Praefecturas delatas*] Nihil mutandum. *Delatas praefecturas* dixit, ut alibi *delatos honores, ac potestates, & deferre summam rerum & Imperii, ac similia*; quae Index exhibebit. *Medicaci codicis deditas, & Ernestiani oblatas* sine dubio a librariis sunt. *Bosius*. Paulo post pro *fuerit* Voss. C. fuit. pro *despexerit* Leid. m. & Voss. C. *despexit*. pro *quum apud* Voss. C. *quem apud*. & pro *obtinere* *posset, possit* *obtinere*.

4 *Voluerit ire in Asiam*] Sic M. s. rectius. vide extremam *epist.* 16. lib. 1, ad *Atticum*, cujus initium, *Quaeris ex me*. (quia varie epistolas distinctas circumferri video). *Quod ad me scribis te in Asiam statuisse non ire; Equidem vellem ut ires; ac vereor ne quid in ista re minus*

legati locum obtinere posset. Non enim decere se arbitrabatur, quum praeturam gerere nolisset, ¹ asseclam esse praetoris. Qua in re non solum dignitati fervebat, sed etiam tranquillitati, quum suspiciones quoque vitaret criminum. Quo fiebat, ut ² ejus obser-

commode fiat. Sed tamen non possum reprehendere consilium tuum, praesertim, cum egomet in provinciam non sum profectus. Schottus. Antea legebatur, Quin, & voluit. Bofius.

¹ *Asseclam esse praetoris*] Praetor fuit Q. Tullius, anno DCCXIII. M. Valerio Messalla, M. Pufio Pisone Coss. ante Idus Martias Asiam provinciam sortitus: & ante Nonas Decemb. profectus L. Flacco successit. Cicer. ad Atticum, & in Oratione. Suetonius ergo male in Augusto cap. 3. Proconsulatum Asiae administrasse ait, quae Praetoria est, Cicerone, & Nepote testibus locupletibus, & omni exceptione majoribus. Falso quoque idem, parum secunda fama administrasse: cum M. frater in Orat. & epistolis ad eum scriptis tantopere laudet, tantisque honoribus ornatum fuisse testetur. Schottus. Vide tamen, quae de consulari Praetorum potestate observant Torrentius ad Sueton. l. c. & Salmastius ad Spartiani Hadrianum cap. 22. Quamquam memoria lapsus Suetonium, etiam Turnebus censet, Adversar. 24, 15. Bofius.

² *Ejus observantia omnibus esset cavior*] Hinc factum est, ut eum libentius omnes observarent, colerent, atque in oculis ferrent. Manur. *observantia*, qua ipse aliquem observabat. Nam & παρατηρικός dicitur: ut utilitas apud Terent. Eunucho, & ad Tironem Cicero: *Invidia mea* Catilin. 2. & Tuscul.

Schottus. Manutianam sententiam, quae melior est, Ciceronis illud potest illustrare, pro Corn. Balbo c. 28. *consilium hominis probavit, fidem est complexus: officia observantiamque dilixit.* Paraphrasis, ista: Hinc adeo factum, ut viri clari magnique amicitiam Attici observantiamque (quae amicorum officii frequenter apud Ciceronem tribuitur) magni aestimarent, eaque hoc magis delectarentur, quod scirent viderentque iudicio eum uti in illa re, virtutisque studio: quippe quem nec spes ulla, nec metus consilii cuiusquam associaret, aut abstereret. Itaque ceteros temporis ac affectibus suis; hunc officio & prudentiae servare. Ita vocem officii usurpavit supra c. 4. 2. At Sulla adolescentis officio collaudato, &c. Huc etiam pertinet locus cap. 9, 7. *Ille autem sui iudicii, potius quid se facere par esset, intuebatur, quam quid alii laudaturi forent.* Est, qui observantiam de cautione & circumspeditione circa honorum partiumque studium accipi posse, non absurdum putat. Judicet lector. Boeclerus. Est etiam qui pro more, consuetudine, sollenni accipit, ut sit fere idem atque observatum, aut observandi studium: illustratque loco Suetonii Aug. 76. ubi *observantiam* eadem notione vult accipi. Ac apud Suetonium quidem rectius Bevoaldus, Ursinus, Gifanius, Torrentius, e MSS. suis legunt *inobservantia*, repperitque sic & in Turonensi Casaubonus, nec repudiare ausus est: haud

servantia omnibus esset carior, quum eam officio, non timori neque spei, tribui viderent.

C A P. VII.

Incidit Caesarianum civile bellum, quum haberet ¹ annos circiter sexaginta. ² Usus est aetatis vacatione,

haud negaverim tamen & simplex significatu consuetudinis aliquando adhiberi immo vel ex hoc ipso Suetonii loco colligam. Sed apud Nepotem sic accipi vix finit contextus. Dixisset potius, haec ejus observantia. ¹ Erogantibus autem ea voce & alibi Cicero usus est, ut docent Gifanius in observat. Lat. L. pag. 156. & Pareus in Lexico Critico. Quocirca non dubito, quin & Noster hoc sensu ea heic sit usus. Bosius.

¹ Amos circiter sexaginta] Scriptus, circiter annos sexaginta. Schottus. In antiquissimo codice Mediceo claris literis legitur & cum haberet circiter annos septuaginta. Quae scriptura mihi olim quidem probabatur, neque hodie plane displicet, cum propter fidem antiquissimi codicis, tum vero propter lib. 1. §. 3. D. de vacat. & Excusat. numer. quae ita habet: Quamvis sexaginta quinque annorum aliquis sit & tres liberos incolones habeat, a muneribus tamen civilibus propter has causas non liberatur. Quum tamen eodem Ulpiano teste in lib. 2. de Jure immunitatis. Majores septuaginta annis a suelicis & muneribus personalibus vacarent, sed vereor, ne historia repugnet. Ernsius. Mediceus antiquissimus. septuaginta. quod non admittit aetas Attici, infra c. 21. 1. Itaque recte rejecit Ernsius. Bosius.

² Usus est aetatis vacatione] Quod

scilicet haberet annos circiter sexaginta. Quintilianus declam. 306. Est praecipuum jus senectutis, quoniam non una subit omnis aetas, non perpetuo senatorem citat consul; est sua legationibus requies; cum hos habueris annos, jam non militabis. supra 13. 3. 1. Hic cum esset magno natus, & magistratus gerere desisset. vide notas in Sidonii epist. 6. l. 1. Savaro. Vide J. C. lib. 50. Tit. 6. Pand. de Immunitate. Vacationes autem sunt excusationes a muneribus militaribus, & aliis, quae praefecti obire consueverunt. Schottus. Aetatis vacatione, i. e. aetatis beneficio, quae vacationem a militia dabit, (erat enim hoc seniorum privilegium) quippe ad quam aetatis vitio inepti essent. Id autem videtur post hebdomada septimam legitimo incepisse. Macrobius lib. 1. in Somnium Scip. cap. 6. Nonnullarum remissionum hic mos est, ut post sextam hebdomada ad militiam nemo cogatur. In pluribus datur remissio justa post septimam. Ea propter vacatio iis, qui quinquaginta annis majores erant, sanatusconsulto conceditur. quod Livius 42, 33. commemorat. Quo respiciens Spurius Ligustinus capite seq. missionem flagitans, ait: *Viginti duo stipendia annua in exercitu emerita habeo, & major annis sum quinquaginta. Quod si mihi nec stipendia omnia emerita essent, necdum aetas va-*

tionem, ¹ neque (se) quoquam movit ex urbe. Quae amicis suis opus fuerant ad Pompejum proficiscentibus, omnia ex sua re familiari dedit. ² Ipsum Pompejum

rationem daret; tamen cum quattuor milites pro me uno vobis dare possem, aequum erat me dimitti. Quia itaque Attici major & ipse L. annis, & circiter LX. habebat, idcirco a militia erat immunis. Tum enim vires maxime decrescunt, & vergit aetas in praecipua, incrementis consumtis. Inde exactam aetatem, sive ad finem actam, de tot annorum aetate Tacitus Agricola dixit: eaque de causa Romanos veteres sexagenarios senes tanquam inutiles Reipub. de ponte in Tiberim praecipitasse, Varro in sat. & Ovidius Fastis tradiderunt. Quod Scythas quoque fecisse ait Sextus Empiricus lib. 6. *Pyrrhon. hypotypos.* Buchnerus.

¹ Neque se quoquam movit] Schoppius lib. 3. Verisimil. cap. 8. putat, melius omnino Mf. lib. neque quoquam movit ex urbe. Quae phrasis ut elegans, ita protrita in vulgus non est. Vide apud eum exempla allata & Jani Melleri Palmerii spicilegium, ibidem citatum. Dicit etiam apud Terentium. *Move oculus mea nutrix, movere* idem esse ac *amovere se*. Potest etiam ellipsis esse, quam Latini scriptores ita supplere solent: *neque quoquam movit ex urbe pedem*. Sed Mf. Cod. Medic. 1. habet *neque quidquam movit ex urbe*. Sensu sane optimo *Ernstius*. Placet, quod e V. C. producit Schoppius, *neque quoquam movit*: praesertim cum in q. edd. legatur, transposito provocabulo, *neque quoquam se movit*. quod indubium mihi indicium est, id ab aliena manu esse. Favetque & Medic. I. in quo

erat: *neque quidquam movit*. quod miror probare se potuisse *Ernstio*; cum manifeste repugnent, quae proxime subjiciuntur: nec de bonis Attici heic, sed de ipso, sermo sit. Profectum igitur censeo ab aliquo, qui elegantem loquendi modum ignorabat. *Bosius*. Omnes mei agnoscunt se. Ut in *Agefilao* cap. 3. *Eaque prius depopulatus est, quam Tissaphernes usquam se moveret*.

² Ipsum Pompejum conjunctum] *Locus mihi suspectus*. nam quid sibi velit hoc, *conjunctum*, non video. Quid si legamus, *nondum visum*? vix placet. quid si, *quod eum non secutus esset*? nimis longe a scriptura recepta remotum est. Quid si, *Ipse Pompejum non secutus non offendit*? Hunc locum igitur consideret lector eruditus, sagax, & acutus. *Lambinus*. *Pompejum conjunctum* (sc. sibi amicitia) habet scriptus cod. cum editis. *Ursinus* vero: *Ipse Pompejum commoventem non offendit*. Ego vet. librorum auctoritatem libenter facio, ut sequar, dum certiora adferantur. *Schottus*. Hanc Mf. Codd. lectionem Schottus ac *Rutgerius* uterque Belgae (sed heu civili dissidio nimium distracti) olim lumen defendunt. ita ut ille intelligat *conjunctum amicitia*: hic cognatum ex *Justino* lib. 8. vel denique legat *cognitione junctum*. *Fulv. Urlin*. leg. *commoventem*. *Lambini* tanti non sunt ut producantur. *Gebhardus*. *Calamo* exaratus codex *Bibliothecae Laurentianae* non habet, *Pompejum*, alius vero una litura omnes

pejum conjunctum non offendit. Nullum enim ab eo habebat ornamentum, ut ceteri, qui per eum aut honores, aut divitias ceperant: quorum partim

tot doctissimorum interpretum suspiciones, quas ad hunc locum olim accumulavi, tollit, qui ita legit: *ipsum Pompejum sibi junctum non offendit*. Quam elliptin Livius lib. 6. ita explet: *junctus illi cognatione*. Vulgatam lectionem tamen retinui, propter J. Rutgersii explanationem Var. Lect. lib. 2. cap. 8. En ejus verba, *Pompejum conjunctum*, id est, cognatum, vel Pompejum cognatione junctum. Erat enim gens Caecilia, e qua maternum genus ducebat Atticus, Corneliae, e qua uxorem habebat Pompejus, affinitate juncta. Cui omnino accedit, quod ipse auctor infra scribit *M. Vipsianus Agrippa intima familiaritate conjunctus adolescenti Caesari*. Schoppius cum Bosio scribi vult *ipsum Pompejum non junctus offendit*. Id est, quod Pompejo se non adjunxisset, nec castra ejus securus esset, eo Pompejum non offendit: nullum enim tale ab eo beneficium acceperat, ut ejus recordatione illi se adjungere cogeretur. *Verisimil. l. l.* Ita quoque legit vetustissimus Ms. meus Codex. Aliorum opiniones de loco hoc emendando vide apud Boeclerum. *Ernstius*. *Schottus* tamen observ. 3, 2. conjicit leg. *jam victum*: vel, *seipsum Pompejo conjunctum non offendit*. Alii: *non junctum*. Quam expressimus in textu lectionem, post Rutgersium etiam Cl. *Berneggerus* probat *not. ad Justin. 8, 3, 6* Nec video cur mutari debeat. vide *Ernstian.* Et sic alibi quoque noster *conjungendi* verbo usus: quemadmodum & *Cicero*, a-

llique. de quo v. Indicem. Non repugnabo tamen, si quis, quoniam in Med. 1. erat, *sibi junctum*, legi malit *sibi conjunctum*. quomodo *Cicero* pro Plancio c. 20. *hominem sibi maxime conjunctum*. Potest & ipsum Pompeji nomen, quod in Med. 1. deerat, omitti, & e proximo subaudiri *non junctus*, *Simm. Bosius* ac *Schoppius*, quod & *Gruterus*, *Gebhardus* ac *Barthius* placebat, mihi durius videtur, quam ut a Nepore possit esse. *Non offendit* autem, quod scilicet in urbe maneret. *Bosius*. *Leid. m.* & *Voss. A. C. conjunctum*.

3 Ornamentum] *Mallet* cum *Ritterbusio Schoppio* verisimil. 3, 8 *aut ornamentum*: eamque conjecturam mirifice confirmare librum suum vetustissimum, ait *Ernstius*. Non repugnem, si diserte in eo sic scriptum sit. Et potuere primae litterae aut absorberi ab ultimis vocis proximae habebat. Alias nulla mutatione opus. Nam ornamentum idem ac honor, ac magistratus, quo tanquam beneficio ab aliis ornatur. *Cicero* in *Verr. 5, 68. Quod se liberatum jam existimationis metu, desunctum honoribus, designatum COS. cogites: mihi crede, ORNAMENTA ista, & beneficia populi Rom. non minore negotio retinentur, quam comparantur*. *Justinus 6, 9, 8. de Epaminonda: Honores ita gessit, ut ORNAMENTUM non accipere, sed dari ipsi dignitati videretur*. Vetus inscriptio Ferrariae in aedibus Fr. Guicciardini: ORNAMENTIS DE CURIONATUS ILLUSTRATUS. *Bosius*. *Ts enim abest Leiden-*

invitissimi castra sunt secuti, partim summa cum ejus
 3 offensione domi remanserunt. ¹ Attici autem quies
 tantopere Caesari fuit grata, ut victor, quum privatis
 pecunias per epistolas imperaret, huic non solum
 molestus non fuerit, sed etiam ² sororis filium & Q.
 Ciceronem ex Pompeji castris concesserit. Sic veteri
 instituto vitae effugit nova pericula.

CAP. VIII.

I ³ Secutum est illud, occiso Caesare, quum republ.
 pe-

fi & Vossiano C. sed ornamentum
 recte exhibent omnes mei. Con-
 sulum Cl. Dukerum ad Florum lib.
 2. cap. 7. n. 11. Pro ceteri Voss. C.
 exteri. Pro ceperant Leid. m. ceperunt.

⁴ Quorum partim] Nihil heic de-
 est: partim enim Adverbium Gram-
 maticis est. *Ernstius.*

¹ Attici autem quies] Elegantissi-
 me quies dicitur, qua quis neutri
 se parti applicat. Et sic utitur τῆς
 quietus pro eo, qui est neutrarum
 partium, in Pelopida. Sallust. epist.
 1. de ordinanda Rep. Et aperte qui-
 etis mortem, rapinas, postremo crimina,
 quae corruptus animus jubebat, mini-
 tari. Hinc quiescere, neutras sequi
 partes Curtius 10, 8, 17. Nihil, in-
 quit, seditione est opus: nam inter se
 certantium praemia, qui quiesverint,
 occupabunt. Eodem pene modo Graeci
 ἡσυχίαν ἀγῶν, & ἔχθρην, & ἐπίσταν,
 Diodorus l. 16. ubi Philomeli &
 Phocensium legati a Graeciae civi-
 tatibus ἀξίον ἢ ἀντίον δὲ ἔχθραν ἢ φθόρον
 πολίτην φανέντι, μάστιγα μὲν συμμα-
 χῶν, εἰ δὲ μάστιγας, πάλιν ἡσυχίαν ἀγῶν.
 Et paulo post de Onomarcho: καὶ
 γὰρ τὰς δευτεράδας μάλιστα ἐχθρίας ἦν
 συμμαχῶν ἀξίωμα δὲ ἀσθενήσας ἐπίσει
 τῆν ἡσυχίαν ἔχειν. lib. 18. ἦν δὲ ἀλλοίω

ἡλλοίωσιν οἱ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀντιπάλιν,
 οἱ δὲ ἡσυχίαν εἶδοντο. *Gebhardus.* Pro
 quies Voss. C. quos.

² Sororis filium & Q. Ciceronem]
 Sic Mss. Manutii, Gif. Schott. Leid.
 & antiquiss. ed. Rom. Unde *Schot-*
tus legi volebat, ei Q. Ciceronem,
 (quomodo & *Ursinus* conjecerat;) *U-*
vel de utroque *Quincto*, filio & pa-
 tre, intelligi. Ego prius malim.
 Quidam libri, sororis & Q. Ciceronis
 filium. Alii, ommissa copula, edi-
 derunt, sororis filium, Q. Ciceronem.
 Bofius Pro imperaret Voss. C. male
 impetraret. pro huic non solum Leid.
 m. Huic non solum non. Pro sororis fi-
 lium & Q. Ciceronem Leid. m. sor. fil.
 Q. que Ciceronem. Voss. C. sororis Q.
 & filium Ciceronem. Pro vitae effugit,
 Leid. m, regit.

³ Secutum est illud] *Schoppii* ve-
 tus liber & Mf. meus dictione au-
 ctiores legunt: secutum est illud tem-
 pus occiso Caesare. *Ernstius.* Tempus
 addunt e libris suis *Schoppius* l. c. &
Ernstius. Favet illud *Velleji* 2, 62.
 Hoc est illud tempus, quo Cicero Pom-
 pejum laudandum & tollendum cen-
 sebat. Sed vix dubito, quin glossa-
 ma sit, Ceterum totum hunc locum
 cum ita distinguendum censeo. Se-

1 penes Brutos videretur esse, & Cassium, ac 2 tota civitas se ad eos convertisset. Sic M. Bruto usus est, 2 ut nullo ille adolescens aequali familiaris, quam hoc sene: neque solum eum principem consilii haberet, 3 sed etiam in convictu. Excogitatum est a quibusdam, ut privatum aerarium Caesaris interfecto- 3 ribus 4 ab equitibus Rom. constitueretur. Id facile effici posse arbitrati sunt, si & principes illius ordinis pecunias contulissent. Itaque appellatus est 5 a C. Flavio Bruti familiari Atticus, ut ejus rei princeps esse vel- let.

cutum est illud. Occiso Casare, cum res pub. p. B. v. e. C. ac t. c. se ad eos convertisset, sic M. Bruto usus est, ut nullo &c. Sic infra c. 13, 6. Nec hoc praeteribo, quamvis nonnullis leve visum iri putem. Cum imprimis laetus esset &c. Varro 2, 3, de re rustica. De quibus (capris) admirandum illud, quod etiam Archelaeus scribit. Non ut reliqua animalia naribus, sed auribus spiritum ducere solere, Pastores curiosiores aliquot dicunt. Ita distinguo hunc locum, qui vulgo falsa interpretatione laborat in omnibus, quas vidi, editionibus. Bosius. Tempus abest Leidensi meo, Vossianisque A. C.

1 Penes Brutos] Non Multitudinis, sed singulorum numero Brutum liber ille calamo exaratus. Schottus. Sed magis placet vulgatum: ut de M. & D. Brutis sermo sit. Bosius.

2 Tota civitas se ad eos convertisset] Eundem ad modum loquitur Seneca lib. 1. de Clementia cap. 4. Nam si sanis hominibus publica privatis potiora sunt: sequitur, ut is quoque carior sit, in quem se Resp. convertit. Gebhardus. Sic Mss. Gif. & Leid. Melius quam alii, ad eum se convertisse videretur, voce ultima e

proximo repetita. Bosius. Omnes mei se ad eum convertisse videretur. paulo post pro haberet Leid. habebat.

3 Sed etiam in convictu] Ms. Medic. 1. cod. legit in conjunctis. Ernestius.

4 Ab Equitibus Romanis] Ab a- fuit aver. cod. & statim, ejus ordinis, pro illius ordinis. Deinceps hoc modo legitur, amicis officia praestanda Schottus. Praepositio ab abest etiam Vossiano C. pro illius ord. Leid. & Voss. C. ejus ord

5 A C. Flavio Bruti familiari] Meminit hujus Plutarchus in Bruto, ut ejus familiaris: & Cicero in fragm. epist. ad Brutum apud Quintil. lib. 9. cap. 3. & in Bruti numis LEG. PROPR. designatur; hoc est, Legatus Pro-praetoris Schottus. Q. edd. habent C. Flavio. Non novum est, nomen istud cum cognomine hoc permutari. quomodo apud Senecam controv. 10, 14. Alphius Flavius est pro Flavio; sicut & apud Plinium indice libri 9. Bosius. Voss. A. G. Flavio. Praep. A abest Vossiano C.

6 Qui officia amicis praestanda] Ms. Medic. 1. habet qui amoris officia praestanda. Ernestius.

7 Sed

4 let. At ille, ⁶ qui officia amicis praestanda sine factione existimaret, semperque a talibus se consiliis removisset, respondit: si quid Brutus de suis facultatibus uti voluisset, usurum quantum eae paterentur: ² sed neque cum quoquam de ea re collocuturum, ne-

1 *Sed neque cum quoquam*] Lamb. *se neque cum quoquam*. Scriptus, *sed neque cum quo de ea re collocuturum*: Colloqui autem privatim; Coire vero hic concilium habere. unde Comitia. Mox: in provincias, pro provinciarum, legit Ant. Augustinus V. C. Aliter Manutius, provinciarum desperatis rebus. Schottus. Augustini lectio non displicet Gebhardo. Inepte ad ⁶ provinciarum vir doctus supplet praesides. Quis ita loquitur? Manutiana interpretatio planissima est. Bostius. Pro eae paterentur Voss. C. *se haec paterentur*. Pro *se neque cum quoquam*. Leid. m. *se neque cum quoquam*. Pro collocuturum Voss. C. *colloquuturum*. Coire solet honesto sensu sumi a Nostro auctore, ut satis in Indice monstratur. Nihil autem aliud notat proprie hoc verbum quam convenire, venire in unum locum. *coire in forum* dixit Florus I, 13, 9. Plautus Mostell. I, 14, 4.

Carve modo, ne prius invia accumbas,

Quam illie, ubi lectus est stratus,
coimus.

ubi vide Summi Gronovii notas, nec non illustrium virorum N. Heinsii & P. Burmanni ad Ovid. Ep. 7. Heroid. v. 123. & ut hic *coire cum aliquo* sic Justinus lib. 5. cap. 1 dixit *cum Graecis coire* sc. societatis ineundae causa. Nam & hic significat venire in unum eundemque locum cum quoquam consilii clau-

destini inveniendi causa. Unde & *coitiones* coetus illi clandestini vocantur, quam vocem J. Fr. Gronovius Livio suo restituit lib. 4. cap. 13. Pro *disiectus* est Voss. C. *disiectus*.

2 *Neque malto post superior esse coepit*] Qui ante, quod Octavianus ludibrio habuerat, Remp. non una re labefactaverit. Vide Dio. 46. Vellej. 2, 64. & Flor. 4, 4. qui locus ita M. meo Cod. legitur. *se plane ex commilitio Caesaris dignitatis, furtis hereditatum lacerare, ipsum infestari probris & cunctis artibus cum adoptionem Juliae gentis inhibere non desineret*. Ernestius.

3 *Ita ut Brutus & Cassius*] M. meus magis emendate legit *ita ut Bruti & Cassius Provinciarum*. Nempe praesides. Urfinus legit in provinciarum. Anton. autem Augustinus in provincias. Ernestius.

4 *Quae iis dicis causa*] Olim editi, & scripti, *quae iis necis causas* quae ferri lectio non potest, corrupta a librariis, ex ignoratione, ut solet, priscae vocis, & ritus: haec quoque emendatio Cujacii accepta refertur lib. Observ. Est autem *Dicis causa* aliquid facere, id est perfunctorie, non ex animo, religioni cuidam satisfaciendi gratia. Lamb. *quasi, verbi causa, per speciem, per simulationem*. Sed hanc antiquam formulam plurimi explicarunt ex Varrone viro undecunque doctissimo, & P. Sospitro. Sic lib. I. epist.

neque coiturum. Sic ille consensionis globus, hujus unius diffensione disiectus est. ² Neque multo post superior esse coepit Antonius: ³ ita ut Brutus & Cassius provinciarum, ⁴ quae iis necis causa datae erant

2

1. epist. 18. ad Atticum Cicero: Metellus est consul egregius, & nos amat; sed imminuit auctoritatem suam, quod habet dicis causa promulgatum illud idem de Clodia. Utitur & pro Muraena, & lib. 4. Accusationem in Verrem. De qua formula, Laelius Taurellus, Ant. Augustinus, Pet. Victorius, Adr. Turnebus, Cujacius, Pet. Pythoeus, Did. Covarruvias, l. b. 4. Variar. Resolut. & quis non eorum, qui Varias scripserunt? Responsuerunt exulantes, & in pristina sedem restituerunt, ex Varro-ne, ut dixi, & Sosipatro, in Arno-bio, Plinio, Appulejo lib. de Dogmate Platonis, Cicero, Nepote, Ceteris Graecis ἱστῶν ἕνεκα, & ἀπορίωνος ἕνεκα, ἀπορίωνος ἕνεκα, apud Dionysium Halicarnass. Isaacum, & Euripidem Iphigenia Tauris, & Harpocracionem & alios. Schottus. Necis causa constanter Mss. & vulgati omnes; quae lectio temere immutanda non est, cum ex ea mens auctoris appareat. necis causa datae erant provinciae a consulibus, Bruto & Cassio Caesaris interfectores, propter caedem illatam Julio Caesari. Conjecturae Cujacii V. Doctissimi. qui dicis causa legit, plurimum tribuo, libro 5. capite 33. observat. Sed a libris sto adversus eam. Savaro. In coelum Cujacii emendationem tollunt Lambinus ac Schottus. Savaro contra pertendit Necis causa retinendum Mss omnibus pro eo stantibus. Florus lib. 4. cap. 7. Ne tamen publici doloris oculos ferrent,

in provincias ab illo ipso, quem occiderant, Caesare datas. Syriam & Macedoniaem concesserunt. Vide Paterculum lib. 2. cap. 62. qui adjuvat opinionem Savaronis. Gebhardus. Ita quidem hunc locum emendavit Cujacius, sed reclamantibus libris omnibus, quos vidit Savaro Mss. & editos: in quibus fuit necis causa. Cui uterque Mf. Cod. Medic. consentit, & vetustissimus meus. Manutius & Lambinus, alique eam scripturam rejiciunt & Cujacii correctionem comprobant. De phrasi dicis causa vide Turnebi Advers. lib. 11. cap. 20. Hotomann. Comm. ad Orat. Cic. 6. in C. Verrem. Victorii lib. 8. Var. LeA. cap. 24. Cujac. 10. Obs. cap. 37. Bachovii Animadvers. ad Treutl. p. 1. Disp. 24. th. 1. G. & ipsum Treutlerum, qui varios laudat auctores. Hunc locum quod attinet, videtur rectius legi dicis causa. quia necis causa provinciae ipsis dari non poterant, cum senatus tum maxima pars steterit in eorum partibus. Qui utique dicis causa eis decrevit provincias, quo plebis furorem evitantes honeste ex urbe discederent. Vide tamen quae J. Gebhardus ad h. l. notavit. Ernstius. To necis malit & Buchnerus servare: censebatque Gebhardus id adjuvare Vellejum Paterculum 2. 62. Sed is de Macedonia ac Syria loquitur, Bruto Cassioque, victo jam ad Mutinam M. Antonio, & cum jam ipsi sine ulla Scraeas occupassent, decretis. At noster

lib. 11.

¹ a consulibus, desperatis rebus, in exilium proficiscerentur. Atticus, qui pecuniam simul cum ceteris conferre noluerat florenti illi parti, ² abjecto Bruto Italiaque cedenti LLS. centum millia ³ muneri misit, eidem in Epiro absens ⁴ trecenta iussit dari: neque eo magis potenti adulatus est Antonio, neque desperatos reliquit.

C A P.

datas ait a consulibus, antequam in exilium proficiscerentur, & ante bellum ad Mutinam gestum. Non igitur Macedoniae ac Syriam intelligit, quippe non a consulibus, sed a Julio Caesare, paullo ante mortem, cum magistratus in quinquennium designaret; a Senatu autem demum Antonio hoste iudicato illis decretas, sed quas, adempta ipsis & Dolabellae atque Antonio Coss. data Syria ac Macedonia, earum loco Senatus iis a consulibus illis impetraverat: Bruto scilicet, ut *Plutarchus* habet, Cretam, Cassio Libyam; sive, ut *Appianus*, Bruto Cretam, Cassio Cyrenem; vel, ut alii, has ambas Cassio, Bruto autem Bithyniam. Quas tamen illi, ut parum sibi turas utilesque, contempserunt, Macedoniae & Syriam vi occupantes. Videndi *Appianus Civil.* 3. pag. 527, 530, 531, 533, 536, 538, 541, 550, 567. *Dio Cassius lib.* 47. *Plutarchus Bruto*, *Cicero Philippic.* 2, 3. & 11. 12. Eae an dicitur causa datae dici queant, videntur, qui eam lectionem tulerunt. Necis causa datas, non dubito recte dici. Nam sic & Octavius id interpretatur apud *Appianum* pag. 536. Τὸ ὑπὸ ἀμφοτέρων δοθέν, πλὴν σωτηρίας ἔν̄ ἑκείνῳ χειροπέδιον μόνον. Τὸ δὲ ὑπερβόλαις ἀδελφικῶς (loquitur de Creta & Cyrene Bruto Cassioque

datas) ἢ ΤΕΡΑ, ὑπερβόλων χειροπέδων. Neque negat haec obiectanti respondens Antonius, pag. 538. datas poscentibus repensum pro meritis; εἰς ἀντιδοῖν τῶνδε, ὧν ἔχρηζον. Et in responso ad tribunos militum. pag. 548. diserte ait, Senatum interfecto-ribus Caesaris, ut tyrannicidiae praemia decrevisse. Ἡ βασιλὴ γέγραπται τοῖς ἀνιδόσιν ὡς τυραννοκτονίας ἐμψόχιστο. Denique *Cicero Phil.* 2. ex ipsius Antonii verbis ostendit, datas provincias ut liberatoribus. Haec cum ita sint, in summo librorum omnium consensu non ausim recedere a lectione scripta. *Bosius*. Omnes mei necis causa.

1 A consulibus] M. Antonio, & Dolabella: quibus & Octavius id obijcit apud *Appianum* pag. 436. In Mss. tamen Schotti, & utroque Medicaeo fuit, a consule; quod elser, ab Antonio. Et sane ab Antonio senatum petiisse alias provincias τοῖς ἀμφοτέρω, idem *Appianus* scribit, pag. 531. Magis tamen placet vulgata. Si a solo Antonio datas dicere *Nepos* voluisset, nomen illius addidisset. Varietas lectionis ex abbreviatione nata est. *Bosius*. *Leid.* & *Voss.* A. a consule.

2 Abiecto Bruto] *Fortuna adversa prostrato*. *Petron.* in loco peregrino destituit abjectum. *Propius Val. Max.* 5, 1, 8. Nam si egregium est hostem abji-

CAP. IX.

Secutum est ¹ bellum gestum apud Mutinam. In ¹ quo si tantum eum prudentem dicam, minus, quam debeam, praedicem, quum ille potius divinus fuerit; ² si divinatio appellanda est perpetua naturalis bonitas, quae ³ nullis casibus neque agitur, neque minuitur.

abjicere, non minus tamen laudabile, infelicis scire misereri. Gebhard. Adde Vorstium & Torrenium, ad Valer. Maxim. lib. 1. cap. 5. n. 12. Pro Epiro Leid. m. Epyreo. *no jussit abest a Vossiano A.*

³ Muneris misti] Ms. Cod. Med. 1. numerari. Ernestius.

⁴ Trecenta jussit dari] Cicero *epist.* 17. lib. 15. ad Attic. a Servilia numeratam ab Attico, Bruto Italia cedenti significat, de qua infra [c. 11, 4.] Schottus.

¹ Bellum gestum apud Mutinam] Inter Antonium, Brutum & Octavium. Florus 4, 4. & alii historici ad eum a Freinsboemio laudati. Laccenius: Corrupte in Mss. libris *Medicaeis* legitur *Numidiam*. De illa vide, si libet, Ptolom. & alios. Operose enim nihil heic agere constitui. Ernestius. Quod in q. Mss. fuit, *Numidiam*, haud dubie corruptum est: *Bosius* Voss. A. *Numidiam*. C. *Mundiam*.

² Si divinatio appellanda est] Credidi aliquando hic divinitatem describi, *ἡ δειξις* potius, quam *Divinationem*, de qua infra. [c. 16.] Schottus. *Divinatio* nihil aliud est, quam quaedam praesensio atque scientia rerum futurarum, ut Cicero explicat. Cui quis locus hic sit, nullus profecto video. Itaque *divinitas* potius hic legendum. Divi-

nitatis enim sive divinae naturae est, constanti bonitate & uno eodemque tenore perpetuo esse, ac nec impelli ac auferri casibus, nec inhiberi ac minui. Hoc enim sola divinitas privilegium habet, ut vices non capiat. Cetera universa natura mutationi exposita est. Buchnerus. Pro *quum divinus* Voss. C. *quamquam div.*

³ Nullis casibus agitur] *Agitur*, si vera scriptura est, interpretor, impellitur, quidam legi volunt, *frangitur*; nonnulli, *augetur*, ut opponatur verbo, quod sequitur, *minuitur*. Lambinus. Tibullus: *Namque agor, & per plana citius sola verberare turbor*. Buchnerus. Ms. meus lib. habet *neque agitur*. Melius, quam illi apud Lambinum. Retineo tamen *agitur*, quod probum verbum est, a Cicerone hac significatione saepe usurpatum, nempe pro *periclitatur*, sive *indiscrimen deducitur*, passive. Ernestius. A quibusd edd. prius *neque abest*; etiam a vetustiss. Romana. *Bosius*. Leid. m. & Voss. C. *agitur*. Voss. tamen A. *augetur*. *no neque ante agitur abest omnibus meis*. *Agi* autem quis etiam potest dici casibus. Ut *Adonitae monstris aetiaeque furore*. Virgilio 5. Aen. vs. 659. aut ut Livio lib. 2. cap. 47. *Romanos terror per tota castra trepidos agit*. Consule Celeb. Burm. ad Valer.

Tc

Flac-

2 tur. Hostis Antonius judicatus Italia cesserat; 1 spes restituendi nulla erat. 2 Non solum ejus inimici, 3 qui tum erant potentissimi & plurimi, 4 sed etiam qui adversariis ejus se dabant, & in eo laedendo se aliquam consecuturos sperabant 5 commendationem, 6 Antonii familiares insequabantur; uxorem Fulviam omnibus rebus spoliare cupiebant; 7 liberos etiam 3 extinguere parabant. Atticus quum Ciceronis intima fami-

Flaccum lib. 3. Argonaut. vl. 393. & ad Phaedr. lib. 4. fab. 12. vl. 3. sed nihil desinio.

1 *Spes restituendi nulla erat*] Leid. m. *spes restituenda nulla erat.* male. Gerundium. hic passive usurpatur, more Latinis usitato. Consule Cl. Munckerum ad Laetantium lib. 8. Narrat. Fabul. cap. 1. & Curtium ad Sallustium B. Jugurth. cap. 62. n. 8.

2 *Non solum ejus inimici*] Cum Lambino vet. liber facit. Schottus. ab ed. Rom. ejus abest. Bofius. Item a Leidensi & Vossianis A. C.

3 *Qui tum erant potentissimi*] Sic scripti & editi libri. Schottus. Immo ed. Rom. & Grut. *qui tamen erant.* Et sic apud Schottam quoque editum; nec male. Bofius. Pro tum Voss. C. dum.

4 *Sed etiam qui adversariis ejus se dabant*] Pro, cedebant. Amici, pro qui Lamb. hic, editi omnes. Cicero in Somnio: *Neque te sermonibus vulgi dederis*, pro, concesseris: ubi qu. lib. *dederis*. Idem lib. 2. ad M. Coelium: *Da te homini; complectetur, mihi crede.* Et lib. 13. epist. ad famil. *Des te ad lenitatem.* Schottus. Ita Cicero quoque loquitur pro *cedebant*. Vide Schott. a Boecler. heic citatum. Ernstius. Adde Indicem. *Qui pro amici*, est etiam in edd. Rom. & Colon. Alterum

scioli alicujus est, qui *inimicis* putabat opponendos *amicos*. Mox in illis *se aliquam* &c. a q. libris *se* abest: a Mf. Schotti etiam G. Bofius. Pro *amici omnes mei qui*. Pro *ejus se dabant* Voss. A. *ejus dabant*. Pro *in eo* Voss. C. *in eo. rō se ante aliquam* abest etiam Leidensi & Vossianis A. C.

5 *Commendationem*] Sic diserte opt. liber Gif. Etiam Leidensis: *commendationem vel commoditatem*; varia lectione textui intrusa. Quare non dubitavi sic rescribere. Usus & supra 7, 1, 2. *tanta erat commendatio oris atque orationis*. Seneca excerpt. controuv. praefat. lib. 3. *omnibus fere majori commendationi est audiri, quam legi*. Vulgo est, *commoditatem*. Bofius. Omnes tamen mei *commoditatem*.

6 *Antonii familiares insequabantur*] Pro quo in editis nonnullis libris male legitur *sequebantur*. Ernstius. Quidam, *sequebantur*. Constantes, & typis, & calamo expressi codd. *Antonii familiares insequabantur*. Lambinus, *ejus famil.* & vero desiderari aliquid videatur. Schottus. Immo nihil deest. Dicam amplius. Potest utrumque abesse, tam nomen *Antonii*, quam illud *ejus*, quod, teste *Gothofredo*, a *Faerno* est. Certe Graterus, aliique neutrum exhibent.

Mi-

familiaritate uteretur, amicissimus esset Bruto: non modo nihil iis indulgit ad Antonium violandum, sed e contrario familiares ejus ex urbe profugientes, quantum potuit, texit: quibus rebus indigerunt, adjuvit. P. vero Volumnio ea tribuit, ut plura a parente proficisci non potuerint. Ipsi autem Fulviae, ⁸ quum litibus distineretur, magnisque terroribus vexaretur, tanta diligentia officium suum praestitit, ut nullum illa ⁹ stiterit vadimonium sine Attico;

Miror autem, cur Schottus alibi (*observat. hœm.* 3, 2.) totum hoc glossema putet, aut malit, *familiam insequens*. Nam de familiaribus Antonii heic sermonem esse, vel ex *comm.* 3, apparet. *Bosius*. Omnes mei Antonii.

7. *Liberos extinguere parabant*] Verbo *parare* saepius Infinitivus modus additur, ut in *Datame* cap. 4. Hic quum maximo studio compararet exercitum, Aegyptumque proficisci pararet. Ovid. Ep. 1. Heroid. v. 100.

Dum parat irivitis omnibus ire Pylon. Qui ita saepius. Vide *Cortium* ad *Sallust.* B. Jugurth. cap. 22, n. 1. sed propius ad rem *Sallust.* B. Catilin. cap. 18, n. 5. *Cum hoc Catiline & Antonius consilio communicato parabant in Capitolio Kalendis Januariis L. Cottam & L. Torquatium consules interficere*. *Livius* lib. 4, cap. 9. *Urbem quoque, omnis etiam expertem ante cartaminis, multitudine opificum ad spem praedae evocata, obsidere parat.* & cap. 24. *ensaram in mero parat.* *Adis* J, Fr. *Gronovium* ad lib. 2, cap. 56.

8. *Quum litibus distineretur*] *M. Medic.* 2, legit *desinere*. Meus membraceus liber habet *detineretur*, sensu eodem cum *desinere* *Ernst.* *Leid.* m. *detineretur*, quod tamen hic

locum habere nequit. nam *detineret* notat quem longius solito tenere apud se, sed volentem, & illecebris demulsum. *Consule* V. V. D. D. *Burmanning* ad *Quintilian.* Declam. 262. & *Oudendorpium* ad *Lucanum* 6, 746. unde *detineret* nos distentur ea, quae delectant. Vide *Servium* ad *Virgil.* 4. *Aen.* v. 348. *Si te Carthaginiis arces Phoenissam, Libyaeque aspectus detinet urbis*. Sed *distineri* dicuntur, qui plerumque invitati in re quadam gravi occupati sunt: ut *distineri* maximis occupationibus *Ciceroni* 12. *Fam. Ep.* 30. *distineri bello*, de qua phrasi egerunt *Tenulius* ad *Frontinum* lib. 1, *Strat.* cap. 3, n. 8. & *Grævius* ad *Justinum* lib. 6, cap. 6. & talia passim occurrunt.

9. *Stiterit vadimonium*] *Lambinus* recte *stiterit*, quod & in vet. se reperisse *Manutius* affirmat. *Sistere* enim *vadimonium* est, quod datis vadibus promiserat, se in iudicio sistere; & sic *liberare vades*. *Cicero* pro *Quinctio*: *Veni Romam Quinctius, vadimonium sistit*. Et *Caro* apud *Agellium* 2, 14. *Quod si vadimonium capite involuto stitisses*. *Schottus*, approbat hanc lectionem *Schottus*, & a *Manutio* in veteri libro reportam esse asserit. Interim *Savaro* *stiterit*

f tico, ¹ hic sponsor omnium rerum fuerit. Quin etiam, quum illa ² fundum (secunda fortuna) emisset in diem, neque post calamitatem ³ versuram facere potuisset: ille se interposuit, pecuniamque sine foenore, sineque ulla stipulatione ei credidit: maximum existimans quaestum, memorem gratumque cognosci;

terit praefert, e suo Ms. neque recordari in hac trepidatione licet, an unquam ea facie locutio occurrerit. *Sistere vadimonium*, & *sisti vadimonio* non insolens animo & auribus meis est. Apulejus lib. 4. Metam. Cohortem nostram gladiis armatam ante ipsas fores Democharis, velut explicationis vadimonium sistimus Id. lib. 9. Ego jam tibi probe suatum & confirmatum animi amatorem illum alacrem vadimonio sistam. Gifanius legebat haec ex veteri codice: Ut nullum illa siterit vadimonium sine Attico, & adducit ex lib. 2. cap. 14. Gellii Quid si vadimonium capite obvoluto stitisset. Cicero pro Quintio: Venit Romam Quintius, vadimonium sistit. Gebhardus. Ita quoque est in saepius laudato Ms. item apud Gifanium, & alios. Sunt, qui legere malunt: *feterit*. Vadimonium quid sit, vide apud Lambinum haec, Turneb. lib. XII. Advers. VIII. & Hotoman. lib. v. Antiqu. Rom. cap. III. potissimum vero apud Varro. v. de Ling. Lat. Et Festum in Praes & Vas. unde caeteri descripserunt. Adde Scaliger. ad loca citata Varronis & Festi. Differentia quae sit inter *Vadem* & *Praedem*, his nos docet verbis Aufonius in Monosyllab. Idyll. XII.

Quis subit in poenam capitali iudicio? Vas.

Quid si lis fuerit nummaria, quis dabitur? Praes.

Quibus verbis dicit, vadem appellari, sponsores datum in rebus criminalibus; praedem vero in causis civilibus. Cum quo convenit, quod Paullus Diaconus, sive Festus potius loco citato scripsit. *Vadem*, sponsores significare datum in re capitali. Sed differentiam hanc non esse perpetuam docent viri doctissimi. Heringius cap. III. §. 43. De fidejussor. & Salmastius cap. XVI. De modo usur. Ernstius. Atque sic & Mss. Gif. Ernst. & Savar. Nam quod apud Savaronem legitur, *feterit*, erratum puto typographi, aequae ac *sisterit* in notis Lambini. Vett. edd. & Mss. Schotti ac Petanii, praestiterit. quod Latinum non putat Gifanius in observat. Lat. L. pag. 243. Ego natum puto ex proxime praegresso praestitit. adde Indicem in vadimonium. Bofius. Leid. & Voss. A. C. praestiterit.

¹ Hic sponsor] Abest vett. edd. pronomen. Scripsit, opinor, Nepos: sine Attico: Atticus sponsor o. r. f. Absorptum posteriore loco positum Attici nomen ab eo, quod priore, & solum nunc legitur. Bofius.

² Fundum sec. fortuna emiss. in diem.] Ut solveret certo tempore. Frequens est in omnibus contractibus diei vel conditionis adiectio. Lib. 3. obligationem fere. D. de oblig. & actionibus. qua in futurum tempus & casum confertur actio. Argumento §. Emptio. Institut. de Emption. & vendit. Ernst.

sci; simulque + aperire, se non fortunae, sed hominibus solere esse amicum. Quae quum faciebat, nemo eum temporis causa facere poterat existimare. ⁵ Nemini enim in opinionem veniebat, Antonium rerum potiturum. ⁶ Sed sensim is a nonnullis optima-
7
tibus

Ernst. Illud *secunda fortuna* a fuisse a scripto cod. ait Schottus; & Leidensi Msc. vox *fundum* aberat. Quare utrumque glossema putabam, ac Nepotem scripsisse: cum illa emisset in diem. Potuit tamen *re fundum* a voce *secunda*, ob similitudinem absorberi. Ut Nepos scripserit, *fundum emisset in diem*: reliqua adjecerit aliquis propter illa, *post calamitatem*. Mox a q. libris abest ei ante *re credidit*. Bofius. Pro quin etiam Voss. A. quod etiam. *Secunda fortuna* absunt Vossiano A. de phrafi in diem emere vide Interpr. ad Phaedr. lib. 1. f. b. 16

3 *Versuram facere*] Uterque Mf. Medicacus legit *usuram facere* sed corrupte. *Versuram facere* quid sit post Festum & Donatum docet Budaeus. Ernstius. Omnes mei *usuram facere*.

4 *Aperire*] Pro declarare, indicare. quidam *apparere* tentarunt. Ego contra libros nihil muto. Schottus. Supra 9. 2. 3. *Neque non fuit apertum*: perspicuum ac clarum. Gebhardus. Camillus Sighicellus mavult *apparere*. Ernstius.

5 *Nemini enim in opinionem veniebat*] Scriptus codex, quo usus sum, disertim: *Nemini enim opinioni veniebat*. Nemini autem dixisse veteres, Priscianus, & Nonius auctores sunt. Plautus Captivis: *Nemini me miseret, nam mei miseret neminem*. Et Lucilius libro 30. *Nemini ingoniam tantum considerare oportet*. Schot-

tus. Non ausim rejicere scripturam Schottiani codicis. Etsi alterum Ciceronianum est. Ut Philipp. 2. 16. *Qui istuc venit tibi in mentem?* Bofius. Leid. m. & Voss. A. *Nemini en. opinioni veniebat*. Sed in opinionem legitur ante temporis in Leidensi meo.

6 *Sed sensim is a nonnullis opt. repreh.*] Verus liber editus & Bofii habent *sensus ejus*. Medicacus Cod. 2. *sed sensim a nonnullis optimatibus ejus rei reprehendebatur*. Cui scripturae favet quoque Medic. Mf. Cod. 1. Ernstius. Auctiores una voce Mf. Schotti & ed. Rom. a *nonnullis opt. ejus rei repreh.* Duabus Medicacii, *ejus rei repreh.* sed alteri eorum provocabulum is aberat. Sim. Bofius, Gruterus & alii ediderunt: *Sed sensus ejus a nonnullis o. r. quod etiam Schottus praefert observat*, 3. 2. ut *sensus* idem sit, quod propositum, consilium, judicium. quomodo passim ea voce, cum alii veterum, tum Noster etiam, usi. vide Indicem. Atque sic & Barthius laudat, explicatque, in *notis ad Phaedrum*. Omnes, ut arbitror, reclamantibus libris. Conjiciebam igitur legendum: *sed sensim is a nonnullis opt. ejus rei repreh.* Ejus rei, subaudi causa: scilicet quod uxorem Antonii juvisset. *re* rei absorptum in Medd. codd. a prima sequentis vocis syllaba. Eo expuncto, mox alii & provocabulum *ejus*, quippe cui nihil respondebat, jugularunt. Bofius
Leid.

tibus reprehendebatur, quod parum odisse malos ci-
ves videretur.

CAP. X.

- 1 **I**lle autem sui iudicii, potius quid se facere par-
esset, intuebatur, quam quid alii laudaturi forent.
2 **C**onversa subito fortuna est. Ut Antonius rediit in
Italiam, nemo non magno ³ [in] periculo Atticum
[futurum] putarat propter intimam familiaritatem
Ciceronis & Bruti. Itaque ad adventum imperato-
rum de foro decesserat, timens proscriptionem. late-
bat-

Leid. m. & Voss. A. *sensum is. C. sensum is. pro optimatibus* Voss. A. & C. *optimatibus ejus.*

1 *Ille autem sui iudicii* kar? in-
tellectus intellige *moderationem*, aut si-
militudinem quid, ut sit. *Ille autem sui ju-
dicii moderationem potius, quid se fa-
cere par esset, intuebatur.* Uti Cic. de
senect. *Novi moderationem animi tui.*
Ernstius. Id est, suum iudicium
sequens, sive id tenens, quod ex
praescripto rectae rationis probaret
ipse, non quod alii ex opinione
vulgi laudaturi essent. *Buchnerus.*
*Schotto l. c. illa duo vocabula, sui
iudicii, glossa videntur, ex ora
adsumtum. Vellem rationem addi-
disset. nam ego quidem nullam vi-
deo.* *Bosius.* Recte locus explicatur
a Buchnero: subintelligitur enim *vir
iudicii sui vel eius*, ut in Catone cap.

1. *Periculum stipendium meruit annorum
decem septemque, & vide eundem
Perizonium, quem ibi citavi, ad
eundem Sanctii librum n. 27.* Hu-
jusmodi vero, qui suo in rebus ju-
dicio utuntur, *sui esse etiam dicun-
tur a Cicerone.* Vide Tib. Wopkens
lib. 1. Lect. Tull. cap. 2. *Pro illi
quod in Edit. Hackiana legitur,*

mei codices alii exhibent.

2 *Conversa subito fortuna est*] Sic
Mss. Manutii, Gif. Schotti, Vul-
go abest *subito*, etiam a Leiden-
si *Bosius.* Mei codices agnoscunt *subito*.

3 *In periculo Atticum putarat*] In
abest a vet. cod. ut saepe in lib. de
vita excellentium Imp. qui vulgo *At-
tilio Probo* falso adscribitur. *Schottus.*
vide Ind. v. *esse. statim futurum a
Laubino est.* Mss. & vet. edd. i-
gnorant. Sic & albi denuo ad
Ind. v. *Ellipsis.* *Bosius.* Soli Vossia-
no C. abest praepositio *in*, qui futu-
rum etiam omittit.

4 *Opem tulerat*] *Supra: P. Vo-
luntio ea tribuit, ut plura a parente
proficisci non potuerint.* Post vero,
Praefectus Fabrum Antonii dicitur.
Schottus.

5 *Iis temporibus*] *Ira V. C. sic su-
pra c. 8, 4. quantum eae paterentur.
hae idem ser. lib. Schottus.* Vulgo
erat, *his temp.* *Bosius.* Hackiana
Editio profert in *his temporibus*, sed
omnes mei codices omittunt praepo-
sitionem: pro *modo hi* Voss. A.
modo ii perpetua variatione.

6 *Habebatque*] Q. edd. *Habebat.*
Bosius.

batque apud P. Volumnium, cui, ut ostendimus paullo ante, ⁴ opem tulerat: (tanta varietas ⁵ iis temporibus fuit fortunae, ut modo hi, modo illi in summo essent aut fastigio, aut periculo:.) ⁶ habebatque secum ⁷ Q. Gellium Canum, aequalem, simillimumque sui. Hoc quoque fit Attici bonitatis exemplum, ³ quod cum eo, quem puerum in ludo ⁸ cognoverat, adeo conjuncte vixit, ut ad extremam aetatem amicitia eorum creverit. Antonius autem etsi tanto odio ⁴ ferebatur in Ciceronem, ⁹ ut non solum ei, sed omnibus etiam ¹⁰ ejus amicis esset inimicus, cosque vel-

⁷ *Q. Gellium Canum*] Meminit & Cicero saepe, ut *lib. 13. epist. 31.* ubi *Canum* in opt. libris scriptum affirmant: & *epist. 41. lib. 14. Canana* filiam ejus Q. Ciceroni filio nuptum dare voluisse colligere licet: quod an e re foret Atticus dubitavit *lib. 15. epist. 21.* Schottus. Bostius Comm. ad Epist. 131. lib. 3. ad Attic. legit *Gellium Canum*. Ernestius. Sic autem recte Mss. Gif. Manutii, & Schotti. Male alii, *Canium*. Nam *Canius* gentis nomen est; *Canus* cognomen Gelliorum. Nemo autem, isto quidem aevo, duo nomina gentilicia habuit. Idem cognomen e libris vet. *Senecae de tranquill. animi cap. 14.* ubi vulgo legebatur *Canius Filius*, restituit Lipsius. A Gif. & qq. edd. aberat pronomen *Quinti*, sed erat in Man. & Sch. ac ed. Rom. Bostius. Leid. & Voss. A. *Gellum Canium*. Voss. C. *Q. Sellium Canium*.

⁸ *Cognoverat*] Q. edd. *cognorat*. Bostius. Pro *puerum* Voss. C. *puer*.

⁹ *Ut non solum ei*] Voss. C. *Ut non solum eis*.

¹⁰ *Ejus amicis*] Ita Lambinus & alii post illum contextum mutarunt.

Qua auctoritate, illi dicant. Ego in Mss. Codd. quos vidi, omnibus, constanter scriptum esse observo: *etiam suis amicis*. Quomodo etiam in veteribus libris editis extat. Ductamen oportet, ut membranaceos libros Medicacos excipiam, in quibus est: *sed etiam omnibus ejus amicis*. Verum *suis* saepe dici pro *ejus* nemo, qui bonos scriptores legit, ignorat. Exempla Pronominum *ejus* & *suis* confusionis habemus alia in hac ipsa Attici vita, inf. cap. 12. 5. *Quia in eorum periculis, pro in suis*. Et cap. 16. 4. *Non enim Cicero ea solum, quae virvo se acciderunt*. Sed audiamus hac de re Casp. Barthium, qui lib. 12. Advers. cap. 13. ita infit. *Si error fuit, non tantus certe, quantum Grammaticae regularum futilium confarcinatores volent*. Cornelius Nepos non in dubio aliquo libro; sed in vita Attici ita scripsit; *sed etiam omnibus suis amicis*. Hic magistellus aliquis ferulam vibret, & omnibus ejus amicis scribendum fuisse arguetur, *nid. in culina*. Vide apud eundem aliorum testimonia adducta. Ernestius. Sic Mss. Gif. & uterque

vellet proſcribere: multis hortantibus tamen, Attici memor fuit officii, & ei, quum requiſiſſet, ubinam eſſet, ſua manu ſcripſit, ne timeret, ſtatimque ad ſe veniret: ſe eum, ¹ & illius cauſa [Gellium] Canum de proſcriptorum numero exemiſſe. ² Ac, ne quod [in] periculum incideret, quod noctu fiebat, praefidium

Medic. Sed alii, & pleraeque edd. vet. ſuis amicis. Quo fit, ut neutrum a Nepote eſſe ſuſpicer. *Boſſius*. Unus Cod. meus Leideniſis exhibet *ſuis amicis*. ſed parum refert, utrum legatur *ſuis* an *ejuſ*. Conſule Cl. Burmannum ad Phaedrum lib. 4. fab. 10. vſ. 2. Obſervationes Miſcellaneas pro Jul. & Aug. 1732. p. 16. & J. Arntzenium ad S. A. Victorem de Viris illuſtr. cap. 22. n. 2. nec in eo magis culpandi ſunt, qui *ſuis* pro *ejuſ* poſuere, quam Graeci, qui *αὐτῷ* pro *αὐτῶν* adhibent, ut docet Ill. Spanhemius ad Callimachi H. in Delum. vſ. 233. τὸ *ejuſ* tamen hic praefert Gronovius de Centes. & Unc. Uſ. pag. 647.

¹ Et illius cauſa [Gellium Canum] Mſſ. Schoppii (Verif. 3, 8.) & Ernſtii, & *ejuſ cauſa Gellium Canum*. Giſſianus: *ſe eum & illius Canum*. Nempe τὸ *cauſa* abbreviatè h. m. cā, abſorſit prima nominis *Canum*. Nepoſ ſcripſit, ut arbitror, & *illius cauſa Canum*. Addidit aliquis e ſuperioribus, *Gellium*; cumque τὸ *cauſa* excidiſſet, omiſſum & provocabulum eſt. Nam vulgo erat, & *Gellium Canum*. Mox libri & edd. vet. habent, *ne quod periculum incideret*. Praepoſitionem *Lambinus* addidit. Deinde, Medic. 2. *praefidium eis miſit*. Verum repugnat, quod ſequitur, *ſed etiam ei quem graviſſimum habebat*. Commate pro-

ximo Giſ. *praefidium fuit*; ſed ſupra ſcriptum, *vel praefidio*. Apparet, prius illud eſſe ab haecitante librario. *Boſſius*. Voſſ. C. hic pro *Gellium* exhibet *Galium*. Pro *exemiſſe* ac Leid. m. *exemiſſet* at. Leid. & Voſſ. A. *Ne quod periculum incideret*. ſed Voſſ. C. *Ne quod in periculum incideret*. Praepoſitio *in* non male additur, ut *incidere in morbum* in Dionc cap. 2. *incidere in inſidias* Livio lib. 2. cap. 30 & ſimilia paſſim apud Cicero-nem alioſque. Attamen facile abeſſe poteſt. Nam *incidere* ſaepe adhibetur pro *accidere* in rebus malis & repentinis, ut ſit *ne quod periculum incideret ſc. ei*. Vide Celeb. Burmannum ad Ovidium 7. Metam. 524. Aut *incideret periculum* erit pro *caderet in periculum*, *incideret in periculum*, praepoſitionis trajectioe Nepoti uſitata: quomodo Ovidius *incidere eſcam*, Virgilius *incidere animos* dixere (Vide Nob. Heiſium ad Halieutic. vſ. 10.) ac deinde Quinctilianus, Tacitus, Symmachus, Appulejuſ & alii loqui ſuere ſoliti, Conſule Cl. Arntzenium ad S. A. Victorem Epitom. cap. 2. n. 6. Quamvis ultimum hoc nemini obrudam: pro *praefidium ei miſit* Voſſ. C. *praefidium & miſit*.

² Ac ne quod in periculum incideret] In nonnullis libris male omittitur *in*. De proſcriptorum periculo, in quo eſſe ſolent afflicti, recte ſentit C. Caefar in elegantiffima Oratione

fidium ei misit. Sic Atticus in summo timore non solum sibi, sed etiam ei, quem carissimum habebat, praesidio fuit. Neque enim suae solum a quoquam auxilium petiit salutis, sed conjunctim: ut apparet nullam se junctam sibi ab eo velle [esse] fortunam. Quod si gubernator praecipua laude fertur, qui na-
vem

ratione ad Senatum apud Sallustium lib. de bello Catilin. Nostra memoria inquit, victor Sulla cum Damasippum, & alios hujusmodi, qui malo reip. creverant (sive uti est in Mf. Cod. Mediceo, qui malum reip. creaverant.) jugulari iussit; quis non factum ejus laudabat? Homines sceleratos & factiosos, qui seditionibus reip. exagitaverant, merito necatos ajebant. Sed, ea res magnae initium cladis fuit. Namque uti quisque domum aut villam postremo, aut rias, aut vestimentum alicujus concupiverat, dabat operam, ut is in proscriptorum numero esset. Idem fuisse factum temporibus Antonii, & in funestis nuptiis Parisiensibus restantur heic Nepos, & magni ingenii scriptor J. A. Thuanus lib. 52. Ernsius.

1 Sed conjunctim] Sed conjuncti, pro, amici, generandi casu vet. nosser & Manutii. Nihil tamen demuto. Schottus. Mox ante Lambinum editi, & Grut. ab eo velle fortunam, omisso *res esse*. Quod verum puto. Bosius. Pro neque enim Leid. neque. pro velle esse. Voss. A. C. velle.

2 Navem ex hieme marique scopulo servat] Hiems saepissime a Latinis pro tempestate adhibetur. Consulant Juvenes Servium ad Virgil. 5. Aen. vs. 11. & 626. Ciofan ad Ovidium 11. Metam. vs. 490. Cuprum lib. 2. Observ. cap. 10. prope finem. Burmannum ad Val.

Flaccum lib. 1. Argonaut. vs. 546. ubi hiemes pro mari crebris tempestatibus moto poni docemur. & Drakenburgium ad Silium Italicum lib. 12. vs. 633. Elegans etiam est verbum *servare*, quod hic notat navem e gravissimo periculo salvam & incolumem in optatum portum perducere. Idem notat apud Livium lib. 1. cap. 12. At tu Pater Deum hominumque, hinc saltem arce hostes: deme terrorem Romanis, fugamque foedam siste. Hic ego tibi templum statore Fovi, quod monumentum sit posteris, tua praesenti ope servatam urbem esse, vorves: Id est liberatam e malo civitatem premente & in pristinum statum redactam. Vellejus Paterculus lib. 2. cap. 82. dixit sensu eodem *servari periculis*. Justin. lib. 5. cap. 7. Non exercitum, cujus virtute servati pulchriora possent moenia exstruere. Virgil. 3. Aen. vs. 209.

Servatum ex undis Strophadum meliora primum

Accipiunt.

Et 5. Aen. 699.

Servatae a peste carinae.

Consule, Lector, Ciofanum ad Ovidium lib. 1. Trist. El. 2. vs. 71. Eodem sensu verbum *Σαζειν* occurrit apud Graecos. Euripid. Hecub. vs. 247. *Εσωσα διατρωος* quod Scholiastes explicat per *επιστάμιον* sc. qui & *σαζειν* per *πισταειν* exponit ad Orest. vs. 711. & per *φυλαξαι* in *υψι*

vem ex hieme marique scopuloso servat: cur non singularis ejus existimetur prudentia, qui ex tot, tamque gravibus procellis civilibus ad incolumitatem pervenit?

CAP. XI.

Quibus ex malis ut se emerferat, nihil aliud e-

git, vs explicant scholia Oxoniae edita ad Sophocl. Ajac. vs. 823. sic *οαβελς εε αλδς* dixit Callimachus Epigramm. 51. vs. ult. & Aelianus lib. 1. V. H. cap. 30. verbo *οαβελς* usus est de eo, qui homines quosdam a morte, ad quam damnari erant, liberat, ultimum istud, quo mox affecti fuissent, supplicium lepido quodam dicto deprecatus, hinc etiam pro sanare & *σωσις* pro medico. Vide Doct. Alberti ad Euang. Matthaei cap. 9. v. 22. quo significantissimo titulo insigniri solent Dii, qui prementia hominum mala deprecati sunt & averterunt, salutemque ei cornam dederunt, ut Jupiter (de quo Ill. Spanhemius ad Aristoph. Plut. vs. 878. & 1176.) Apollo (idem ad Callim. H. Apoll. v. 40.) Diana *Σώτειρα* (ad H. Dian. v. 258.) item Pallas (vide ad H. in Pall. v. 98.) Ceresque (ad H. in Cerer. v. 135.) denique etiam praeter alios Castor & Pollux *σωσις* fuere dicti (Schol. Apoll. Rhod. 1. Argon. 1037. Torrent ad Hor. 1. Od. 3. v. 2. Alberti ad Acta Apost. c. 28. v. 11. & Wesseling. lib. 2. Obs. cap. 17. item Scheffer. ad l. 1. Aeliani) quem titulum deinde per adulationem Ptolemaeo Lagi & Berenicae, aliisque Regibus, nec non Antigono & Demetrio Poliorcetae tribuerunt, ut docent Ill. Spanhemius ad Callim. H. in Jovem vs. 81. & ad H. in Delum.

vs. 166. & Cel. Burmannus in Erud. Dissertat. de Jove Fulgeratore cap. 12. Adde eundem Spanhemium in Dissertatione Quinta de praest. & usu Numism. a pag. m. 380. ad p. 386. Hunc titulum ex hisce videmus aptissime convenire aeternae salutis nostrae Auctori (Vide Euangel. Lucae cap. 2. com. 11.) recteque verti per *servatorem*, vel etiam *conservatorem*, pessime vero per *salvatorem*.

Quibus ex malis ut se emerferat }
Qui pro quibus V. C. Ut se emerferit,
 Schedae Gifanii. *Ut se emerfit,*
 Lamb. Porro *Emergit,* & *Emergit se* veteres dixerunt. Sic in sine Nepos: *Cum biduum cibo se abstinisset.* Cicero de harusp. respons. *Ista serpens, quae hic delitescit, tum se emergit, et fertur illic.* Sic & *Erumpit se,* Attius Epigono, apud Nonium, & Lucret. lib. 4. Virgil. 1. & 4. Georg. & 3. Aen. Caesar lib. 2. Comm. belli civilis: *Portis se foras erumpunt;* & Cic. lib. 16. ad Atticum, *Ne in me stomachum erumpant, cum sint tibi irati;* & Terent. Enochus:

Famme erumpere licet mihi hoc gaudium.

Plura a Paulo Manutio, Aldi F. collecta sunt in 8. lib. epist. ad familiares, epistola 14. Schortus. Lambinus & alii mutarunt *emerferat* in *emerfit*, cum olim esset, *Quibus ex malis ut se emerferat.* Sed cau-

git, quam ut plurimis, ¹ quibus rebus posset, esset auxilio. Quum proscriptos ² praemiis imperatorum vulgus conquereret, nemo in Epirum venit, cui res ulla defuerit. nemini non ibi perpetuo manendi potestas facta est. Qui etiam post praelium Philippense, ⁴ interitumque C. Cassii & M. Bruti, ³ L. Julium

Mo-

sa non est, cur heic nova fingamus, & commiscamur: antiquissimus enim Ms. Cod. ita, ut nos edidimus, legit. Nisi quis putet magis Latine scribi: ut ipse emerferat. quod quidem optime cum sequentibus verbis: quam ut plurimis esset auxilio, conveniret. Verum, nihil muto, cum propter auctoritatem Ciceronis, quam Manutius ad h. l. citat, tum propter, Ruf. Fess. Avienum in descript. orb. terr. qui in eundem modum ita scribit. — *Qua lux se rursus Eoa Emergit pelago.* Neque novum id est apud scriptores, quod similibus verbis quartum casum adjiciant. Praeter ea exempla, quae Manutius & Andr. Schottus dederunt, accipe etiam illud, quod in antiquo Epitaphio Porcii Catonis legitur.

Ne sua servitio premeventur colla tyranni.

Fortia crudeli penetravit pectora ferro.
Apud Plautum in *Trinum.* *Act.* 2. *sc.* 2. *vs.* 1. eadem Syntaxi; *Quo illic homo foras se penetravit ex aedibus.* Quod bis repetitur in eadem scena. Sic Latini scriptores non raro dicunt *se abstinere a re aliqua.* Alia ejusdem generis exempla vide apud Vossium lib. 3. de Analog. cap. 4. & Casp. Barth. lib. 49. *Adversar.* cap. 13. ubi Nepotis hunc locum ita legit *Quibus ex malis ut se emerferat, nihil aliud egit, quam ut quam plurimis, quibus rebus posset, esset au-*

tilio. Ernstius. Leid. m. *ut se emerferit* item Voss. C. Neutris, ut vocantur, verbis Accusativum addere Latinis aequae ac Graecis familiaris est. De verbo *erumpere* consule J. Fr. Gronovium ad Livium lib. 36. c. 7. & Burm. ad Petron. Satur. cap. 124 p. 594. Alia exempla dabit Munkerus ad Fulgentii Virgilian. Contin. pag. 141. Sic Graecis *ἐκ δυν* active sumitur pro *ἐκείνην, παραγίγειν, ἐκείνην.* Vide Schol. Apollonii Rhod. r. Argon. v. 478. & *καταπίπτειν* pro *κατακείρειν.* Schol. Sophoclis in Antigone v. 1172. Consule imprimis Celeb. Burmannum in Dissertat. de Jove Fulger. cap. 4. pag. 29. & 30.

¹ *Quibus rebus posset*] Elegantiama hujus locutionis ostendit Cl. Cor-tius ad Sallust. Cat. cap. 32. n. 2.

² *Praemiis imperatorum*] Imperatoris scr. cod. vitiose. Triumviros enim appellavit Octavianum, Lepidum, & Antonium: & mox [*conm.* 2.] *quum etiam concinnius, quam qui etiam:* quae lectio turbavit non nihil Manutium, ut hyperbaton hic fingeret. Schottus, (Ms. Medic. 2. habet *praemiis imperatoris vulgus.* Ernstius) Et sic quoque edd. vet. habent. Praetuli tamen alteram, cum Grutero: quoniam sequentibus congruentior est, *Bosius.* Voss. A. & C. etiam *imperatoris.* Paullo post pro *res ulla* Voss. C. *res nulla.*

³ *L. Jul. Mucillam*] *Mucillae cognomen*

Mocillam¹ praetorium, & ejus filium, Aulumque Torquatam, ceterosque pari fortuna perculsos,² instituerit tueri: atque ex Epiro his omnia³ Samothraciam supportari jufferit. Difficile [enim] est omnia³ persequi, & non necessaria. Illud unum intelligi volumus: illius liberalitatem, & neque temporariam,

gnomen an alibi reperiatnr, haud scio. *Motacillas* inter cognomina Juliorum recenset *Schottus in Elestis*, & *Indice Annalium Pigbii*. Quod fortassis & heic reponi debet. Est autem proprie nomen aviculae, quae Graecis *αἰσωνυγίς* dicitur. *Bosius*.

1 *Praetorium*] Sic ed. Rom. Col. aliae: melius quam recentiores, quae *praetorem* faciunt. *Bosius*. Leid. & Voss. Voss. A. C. *praetorium*. Pro *perculos* Voss. C. *perculosos*.

2 *Instituerit tueri*] Sic V. lib. noster, & Gifanii cum vulgatis. *Lambinus*, *instituit*: & *jussit*, pro *jussit*: post, [verf. 3.] & *non necessarium* idem leg. *divinabat*: scrip. tamen lib. *necessaria* praeferebat, nisi quod τὸ enim asuit a meis, & *Oberti Gifanii* schedis. *Schottus*. Neque id male. Pro & *non necessaria*, *Freinshemius* conjiciebat leg. *etiam necessaria*. *Lambino* praevit ed. Col. quae legit, & *non necessarium*; & paullo ante, *prosequi*: quod etiam in Rom. invenio. *Quidam* libri, *instituerit tueri*, quomodo *Livius* 34, 59. *Menippus de precari* & *Quinctium* & *patres institit*. *Bosius*. Leid. m. *instituerit*. Voss. A. *instituit*. C. *instituerunt*. pro *jussit* Leid. m. *jusserit*. Pro *difficile enim est* omnes mei *Codd.* *Difficile est*. pro *persequi* Voss. A. *prosequi*.

3 *Samothraciam*] Quae & *Samothrace* dicitur est *Thraciae* insula in mari *Aegeo*: sacra habebatur, &

instar *Ayli* patebat supplicibus, praeterquam homicidii reis. Vide *Liv.* lib. 44. & 45. *Flor* 2. cap. 12. Eo etiam hi post *Philippense* praelium confugerunt *Ernstius*. *solus* Voss. C. *his omnia*, ceteris habentibus *his omnibus*.

4 *Neque temporariam*] *Manutius* exponit *exigui temporis*. falso! Et in alteram interpretando partem *Schottus* quoque errat. Quis enim unquam *temporarium* esse *lentum* audivit? *Temporarius* est, qui spectat tempus, affectusque suos successu fortunae alterius attemperat. Explicavit se ipse paullo superius: *Quae cum faciebat, nemo eum temporis causa facere poterat existimare*. *Curtius* 4, 5, 11. *In eo consilio, ut sunt Graecorum temporaria ingenia, decernunt, ut duodecim legarentur ad regem, qui ob res pro salute Graeciae ac libertate gestas, coronam auream, donum victoriae ferrent. Iidem paullo ante incertae famae captaverant auram, ut quocumque pendentes animos tulisset fortuna, sequerentur*. Ergo *temporaria ingenia*, qui tempore huc illuc vertuntur, felicioribus amici atque adherentes; calamitosi leves ab iis ad felices desultores. *Temporaria liberalitas*, quae caprat felices, & temporis causa largitur, quamdiu sperat fore eundem rerum secundarum cursum. Hanc dispare mente *Curtius* 1, 3, 4. *Madates erat hujus regionis praefectus, haud sane temporarium*

neque callidam fuisse. Id ex ipsis rebus ac tempo-⁴
ribus² judicari potest: quod non florentibus se³ ven-
ditavit, sed afflictis semper succurrit. qui quidem
Serviliam, Bruti matrem, non minus post mortem
ejus, ⁴ quam florente, coluerit. Sic liberalitate u-⁵
tens, nullas inimicitias gessit: quod neque lædebat
quemquam, neque, si quam injuriam acceperat, ⁵ non

ma-

multorum homo: quippe ultima, pro
fide, experiri decreverat. A Scholiarum
Auctore in Aristophanis Ranas Tem-
porarium ingenium optime expo-
nitur, περιπαλον, ἀρχιστονον, κα-
δομιαν τὸς κείτους, αὐτὸς τὸ κέρτιον
μίσθου ἀεὶ διδὸς ἰαυόν. Et temporarii
amici, qui amicitiarum jura non fide,
sed successu ponderant, ut loquitur
Justinus 22, 7, 3. Gebhardus.

1 Neque callidam] Puto scripsit-
se Nepotem neque callidam liberalita-
tem, pro temeraria; ut contra,
temporaria, lenta nimis. Sic calidum
mendacium Plauto: calida consilia,
Ter. in Eunucho, & Cic. 1. offic.
in opt. libris; Vulgati enim libri
callida: Reperies multos, quibus peri-
culosos & calida consilia, quietis cogi-
tationibus splendida & majora vide-
antur. Schottus. Callidam, insidia-
tricem, captatricem. Schottus
Calidam legit, reddique temerariam.
certe non callide. Cotta apud Sal-
lustium: Neque ego callidam facun-
diam, neque ingenium ad maleficien-
dum exereui. Gebhardus. Non cepe-
runt viri docti, quid sit Callida li-
beralitas. Callidi & astuti proprie
dicuntur, qui suum tantum com-
modum respiciunt & ad suam uti-
litatem omnia referunt, non vero
aut reip. aut amicorum. Cic. 10.
ad Attic. ep. 5. Astute nihil sum a-
cturus, sicut in Hispania quidlibet.
Graevius.

2 Judicari potest] Editi aliquot,
indicari potest. non placent & v. lib.
statim, vendicarat. Schottus.

3 Venditavit] Corrupte, qui ven-
dicavit hæcenus legerant, ut intel-
ligatur Atticum non captasse gra-
tiam eorum, qui plurimum poterant
in Rep. sed victis partibus sæpe tu-
lisse opem. Constat enim non am-
buisse favorem Syllæ aut Pompeji
aut Caesaris, vel Antonii, aut Au-
gusti: quin potius pecunia subven-
nisse Pompejanis & Brutianis, eor-
um afflictis rebus. Sic Lud. Vives
epist. quæ penes me est, ad Franc.
Cranefeldum JG. Schottus. Ita Ci-
cero pro Sulla. Fallacissime se alicui
vendidit. Gebhardus. Leid. m. ven-
dicavit.

4 Quam florente] Sic rectius scri-
ptus lib. & Lambin. ut Bruto exau-
diatur: id est, quam opibus & co-
piis valente. Plutarchus enim Bru-
to superstitem fuisse matrem auctor
est. Schottus. Atque sic etiam ed.
Rom. habet. Mf. Ernstii, eo floren-
te. Male autem vulgati, florentem.
Statim ed. Rom. sic liberalitatem u-
tens. quomodo supra cap. 8, 4. se
quid Brutus de suis facult. uti volu-
isset. Nil tamen mutò. Bostius. Leid.
m. & Voff. C. florente. Pro liberali-
tate Leid. m. libertate.

5 Non malebat ulcisci, quam obli-
visci] Si negatio retinetur, legen-
dum mutato ordine verborum, non

ma-

malebat ulcisci, quam oblivisci. Idem immortalis memoria ¹ praecepta retinebat beneficia: quae autem ipse tribuerat, tamdiu meminerat, quoad ille gratus erat, qui acceperat. Itaque hic fecit, ut vere dictum videatur: SUI CUIQUE MORES FINGUNT FORTUNAM.

Ne-

malebat oblivisci, quam ulcisci, quo fortasse modo a Cornelio scriptum est. & ita habet editio nostra Ciceroniana. *Lambinus*. *Vulgati*: neque si quem injuriam acceperat, malebat ulcisci, quam oblivisci. *Script.* noster tamen integris literis: *Neque si q. in. acc. non mallebat ulcisci, quam oblivisci: quam ego mendosam esse, Lambino non temere assentiar: non enim vidit vir bonus Graecorum imitatione saepe Latinos negationes geminasse, quae tamen nihil affirmant. Exempla apponam. M. Tullius: Negant Stoici, nec virtutes, nec vitia crescere. Terent. Negat neque ejus patrem se scire quis fuerit. Et fort. & ejusdem: Neque haud dicas tibi non praedictum, cave. Catullus in Coma Berenices, ut ipse quidem scriptum vidi: Namque ego non nullo vera timore tegam. Tibull. lib. 4. Ne legat id nemo. Propertius lib. 2. Absenti nemo non nocuisse velit. Nam Lucilii Satyr. 17. & Varronis Bimargo, & 2. de vita pop. Rom. M^o Antonius Muretus in Catull. adnotavit. Schottus. Negatio erat etiam in Leid. & ed. Rom. Grut. aliisque. *Bosius*. Consentiant & mei. Vide Cl. Duker. ad Florum 3. 17. in fine. & nos ad Iphicrat. cap. 2.*

¹ Praecepta retinebat officia] Id est ante accepta *negandivra*, ait *Lambinus*, qui pro percepta, uti est in veteribus libris, ita legit. *Ernstius*. Sic V. C. noster: praecepta Lamb.

pro, ante accepta; [*Gracis negandivra*, ut alibi saepe M. Tullius, & Virg. 11. Aeneid. *Excusatque animis, & spes jam praecipit ante*, Schottus. Sed praefero lectionem librorum & edd. veterum. *Bosius*. Solus *Vossianus C.* praecepta. Praecipere & percipere saepius confunduntur in Mss. ut apud Val. Maximum lib. 3. cap. 1. n. 19. ubi vide *Interp.* Pro tamdiu Leid. m. tamdiu ipse.

² Sui cuique mores fingunt fortunam] Elegans *novus*. Ut M. Tullio Nepotem familiariter; sic & scriptis ejus usus apparet. Sic enim Paradoxo 5. *Fortuna, sicut sapiens poeta dixit: Suis ea cuique fingitur moribus.* quod fortasse ex *Plauto* sumptum in *Trinummio*:

Sapiens ipse fingit fortunam sibi.
Et lib. 9. ep. 12. *Odi hominem & odovo. utinam ulcisci possem, sed illum ulciscuntur mores sui.* *Nonius Marcellus* versum illum *Maronis* explicans, libro, ut vocat, *De doctur. indagine*. SED MISERA ANTE DIEM, SUBITOQUE ACCENSA FURORE: *Dubio*, inquit: *potius, quam difficili intellectu vates posuit, SED MISERA &c. cum huic sententiae adversatur versus ejus, Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum.*

Verum sensibilitatis ejus non levis ratio est, quas prima sententia Philosophica accipit intellectum, quas ait, SUI CUIQUE MORES FORTUNAM FINGUNT, omnipotens fortuna esse

de-

Neque tamen prius ille fortunam, quam se ipse, finxit: qui cavit, ne qua in re jure plecteretur.

CAP. XII.

His igitur rebus effecit, ut M. Vipsanius Agrippa, intima familiaritate conjunctus adolescenti

Cae-

desinit: quod Sallustius mire: FORTUNA SIMUL CUM MORIBUS IMMUTATUR: ac per hoc ex ea similitudine jam Fatum ineluctabile esse non poterit, quod ex una causa Fortuna ferri videatur & Fatum. &c. Non dissimile illud Juvenalis Sat. 10. extr.

Nallum nimen abest si sit Prudentia, sed te

Nos facimus Fortuna Deam, coeloque Lucanus.

Eadem Satyra 14. Sed & alia memoria repeto. Praeter Crispi enim illum locum, in tibi & Livii lib. 39. de M. Catone: In hoc viro tanta vis animi ingenique fuit, ut quocumque loco natus esset, Fortunam sibi ipse facturus videretur. Et Macrobius lib. 1. cap. 11. de servorum fortuna: Sibi quisque dat mores, conditionem casus assignat. Huc pertinet & tota D. Jo. Chrysostrami Homilia in illud, Nemo laeditur nisi a seipso. Schottus. Haec sententia primum auctorem habuisse veterem quendam poetam videtur. ut colligere est ex quinto Paradoxo Ciceronis, ubi ait: Sapientis voluntati atque iudicio etiam, quae vim habere maximam dicitur, Fortuna ipsa cedit, sicut Sapiens Poeta dicit: suis ea cuique fingitur moribus. Quis Poeta ille fuerit, incertum, nec huius loci est disquirere, quod faciam suo tempore in Not. ad Sallust. Ep. 1. de Rep. ordin. ad verba: Sed

res docuit id verum esse, quod in Carminibus Appianus ait: Fabrum esse suos quemque fortunae. Est autem mens huius sententiae: Ut cuiusque animus & mores sunt, qui utitur fortuna, ita & hanc plerumque evenire. Unde Sallustius bell. Catil. cap. 2. ait. Fortuna simul cum moribus immutatur. Et infra noster: Suos cuique mores conciliare fortunam. Sapiens enim, qui subducta satis ad vitam ratione est, scit ex usu regere fortunam, & adversa quocumque tolerare ac in bonum vertere. Quo sensu Plautus in Trinummio 2. 2. sc. 2. dixit: Sapiens ipse fingit fortunam sibi. Eone multa quae nescio eveniunt, nisi scitor malus est. Et Columella lib. 1. de re rust. c. 3. Quemadmodum sapientis est furtivos casus magno animo sustinere; ita dementis est, ipsum sibi malam facere fortunam. Jul. Caes. Scaliger in Orat. pro Germanis militibus ad Viennam caesis: Multi sibi fortunam fingunt, pauci faciunt. Loecenius. In Gis. erat una voce auctius: Sui cuique mores fingunt fortunam hominibus. Ut sit versus Senarius. Vix putem a librario esse. Sane Poetae alicujus dictum esse, vel e Cicerone liquet. Bofius. Eadem fere Ernstius.

3 Prius ille] Transponit Gis. ille prius. Bofius.

4 Ne qua in re jure plecteretur] Abest illud jure ab ed. Rom. Col. 2-

litiz-

Caesari, quum propter suam gratiam, & Caesaris potentiam, nullius conditionis non haberet potestatem, potissimum ejus deligeret affinitatem, ¹ praecoptaretque equitis Romani ² filiam generosarum nuptiis. atque harum nuptiarum conciliator fuit ³ (non est enim celandum) M. Antonius ⁴ triumvir reipubl. constituen-

tiisque: sed invenit in suo codice Schottus. Uno consensu Mss. addunt *jure plecteretur*. Non abludit Publius:

Id agas, tuo te merito ne quis oderit. Gebhardus. Dubitat tamen, ex praecedenti in re causa vox sit, an ab aliis *re jure* non jure omissum sit. Mihi posterius vero propius videtur. In q. edd. eodem Schotto referente, a¹luit & praepositio in. Bofius. Mss. consensui erat assentiendum. *Jure plecti* dicitur hic pro merito *plecti*, quod frequenter legitur. Phaedrus fab. 31. lib. 1. *Merito plectimur*. Suet. Vesp. 12. *Merito se plecti, qui triumphum &c. tam inepte senex concupisset.* Sed in re vero, ut ex jure sit natum, neve postea qua accesserit. Non enim solent haec adjungi. Matus ad Ciceronem 11. ad Fam. Ep. 18. *Plecteris ergo, inquit, cum factum nostrum improbare audes.* Graevius. Leid. m. & Voss. A. C. *ne qua in re jure plecteretur.*

¹ Praecoptaretque] Sic V. lib. & diligeret, non deligeret; ut & Festus scrib. docet. Impressi aliquot *perceptaretque*, & statim *generosam* pro *generosarum*. Schottus. Utrumque perperam. Bofius. Paulo ante pro effecit Leid. m. fecit, pro M. Vip-sanus Agrippa, M Agrippa. pro diligeret, deligeret. & Voss. A. C. *generosarum.*

² a. Filiam] Atticam, quam *ὑποχο-*

εστίν Atticam Cicero vocat 6. *epist.* 5. *extrema*. De affectu in eam Attici lib. 7. *epist.* 2. & 5, 19. Heidmannus.

³ Non est enim cel.] Sic liber Schotti. Alii, non enim est cel. Bofius.

⁴ Triumvir reipublicae constituendae] Sic prior legendum esse conjecit juvenis eruditiss. Cl. Puteanus: quam conjecturam suam cum ad me retulisset, ita approbavi, atque adeo arripui, ut non dubitarim continuo receptam scripturam, ut corruptam, damnare. Natum autem mendum est ex antiqua scriptura, quae talis erat, M. Antonius III. vir R. P. C. Cujus gratia, &c. id est, M. Antonius triumvir reipubl. constituendae. cujus gratia, &c. Putavit scilicet scriptor aliquis librarius, litteram C esse inanem & supervacaneam, atque idcirco eam in describendo, vel sciens omisit, vel propterea quod vox proxime sequens ab eadem littera initium capit, imprudens praetermisit. Lambinus. Scriptum extat in veteribus libris tam editis quam Mss. Triumvir Reip. C. hoc est *constituendae*, quam Manutii lectionem praeter loca a Lambino adducta valde confirmat Andr. Dom. Floc. lib. 2. *de potest. Rom. cap.* 32. ubi inter alia haec adfert. *Igitur Tyrannidem praetextu pio magistratus palliare pergentes* (Caesarem, Lepidum & Antonium subaudi) *sele*

tuendae: cujus gratia quum augere possessiones posset suas, ¹ tantum abfuit a cupiditate pecuniae, ut nulla in re usus sit ea, nisi in deprecandis amicorum aut periculis, aut incommodis. Quod quidem ² sub ipsa ³ proscriptione perillustre fuit. Nam quum L. Saufeji equitis Romani, aequalis sui, ³ qui cum eo complures annos, studio ⁴ ductus philosophiae, habitabat, ha-

sefe Triumviros Reip. constituendae appellavere: quorum nutu & auspiciis omnis Resp. niteretur Vid. Val. Prob. in T. R. C. *Ernstius*. Leidenf. & Vossianis A. C. abest constituendae.

¹ *Tantum abfuit*] *Afuit*, multo & concinnius, & venustius, praeferebant membranae. *Schottus*. Mf. Medic. 2. *Tam abfuit*. Sed *Tam* pro *tantum* rarissime legitur. *Ernstius*. Omnes mei *tantum*. Voss. A. & Leid. *afuit*. Pro *deprecandis* male Leid. m. *precandis*. *Deprecari* est depellere. Consule Cl. Burmannum ad *Quinétilian.* lib. 3. *Instit.* Orat. cap. 6. p. 240.

² *Sub ipsa proscriptione*] Sic ed. Rom. Col. Grüt. aliaeque. Pro quo *Lambinus*, opinor, reposuit, *sub ipsam proscriptionem*. quod alii retinuerunt. Atqui utuntur altera ratione etiam optimi scriptores, vide *Indicem*. *Bosius*. Leid. m. *sub illa proscriptione*. Sed Voss. A. C. *sub ipsa proscriptione*. Cl. *Cortius* ad *Cicer.* 1. fam. Ep. 9. n. 1. citat *sub ipsam proscriptionem*. Sed sequamur plurimorum codicum fidem. Consule *Celeb.* *Perizonium* ad *Sanctii Minervam* lib. 4. cap. 6. n. 6. & Cl. *Oudendorp.* ad *Frontinum* lib. 1. *Strateg.* cap. 5. n. 31. & ad lib. 3. c. 9. n. 3.

³ *Qui cum eo complures annos st. d. Phil. habitabat*] *Vulgarem*. qui

complures a. st. d. Ph. habitabat, & prisca lectio confirmat: *Levi* tamen commutatione tenrabam, qui cum plures annos st. d. Ph. habitabat, Ut cum eo addere nihil sit necesse. *Lamb.* *Athenis habitabat* audaci conjectura adjecit. *Schottus*. Ed. Rom. qui cum pl. a. st. d. Ph. habitabat. Ut nos edidimus, emendavit *Vossius*: sequiturque *Gotthofredus* & *Gruterus*. Neque melius quid nunc occurrit. Illa cum eo facile excidere potuere ob sequens *complures*. *Vulgatae* nullus inest sensus. *Schotto* & ed. Rom. *adversatur*, quod statim sequitur *habebatque* *Bosius*.

⁴ *Ductus Philosophiae*] *Ejus Philosophiae*, cujus *Epicurus* auctor fuit; in qua haeresi *Atticus* quoque fuit: *Manutius* ad h. l. & ad *Epist.* 19. lib. 5. ad *Attic.* notat quem errorem etiam *Schottus* erravit. Ceterum miror doctissimum virum levibus de caussis *Atticum* istius sectae affeclam arguere, neque falsum illud consequens animadvertisse. *Epicurei*, uti ait, *sua tantum curabant*. *Atticus* vero sua tantum non curabat, ut ex tota ipsius vira videre est. Ergo fuit *Epicureus*. Si conclusio semper, auctore *Aristorele* 1. *Analyt.* 1. cap. 7. imitari ac sequi debet partem debiliorem, ego concludam. *Atticum* nullo modo *Epicureum* fuisse. Verba *Ciceronis*,

habebatque ¹ in Italia pretiosas possessiones, trium-
viri bona vendidissent, ² consuetudine ea, qua tum
res gerebantur: Attici labore atque industria factum,
ut eodem nuntio ³ Saussejus fieret certior, se patrimo-
⁴ nium amisisse & recuperasse. Idem ⁴ L. Julium Cal-
lidum, ⁵ quem post Lucretii ⁶ Catullique mortem
multo elegantissimum poetam nostram tulisse aeta-
tem vere videor posse contendere, neque minus vi-
rum bonum, optimisque artibus eruditum, ⁷ post
pro-

nis, quae Manutius pro sua sententia citat, quamquam ~~verum~~ nullam mihi fumo, longe aliam patiuntur explicationem, quibus velim addas ejusdem *Epist. 1. lib. 13. ad Fann.* & negotium erit expeditum. Et *lib. 1. de fin.* ubi omnem doctrinam Epicureis adimit, Atticum vero in citata Epistola hominem omni liberali doctrina politissimum vocat. *Ernstius. Philosophiae Athenis* absunt Vossiano A. nec in Cod. C. *Athenis* legitur.

¹ *In Italia possessiones*] Voss. C. *in Italianam possessiones.* ut in Eumene cap. 2. §. 2. Schottus scripsisse Nepotem putabat *in hostium erat potestatem.* de quo loquendi modo Cl. Burmannus ad Quintilian. lib. 6. *Inst. Orat. c. 2. p. 523. Et in Italianam* potest explicari per *intra Italianam.* Vide Cl. Oudendorp. ad Frontin. lib. 1. *strateg. cap. 3. n. 6. Possessiones* vocantur agri, fundi, villae, praedia aliaeque res immobiles. vide Festum, Ciceron. 2. de *Lege Agrar. cap. 21.* & Cl. Dukerum de *Jurisc. Veter. Latinitate* p. 87.

² *Consuetudine*] Vide Ind. Mox ed. Rom. & pleraeque aliae, *factum est:* atque sic rescribendum, *Bosius.* Vide ad Aristid. 3, 3. Nam mei non agnoscunt verbum *est.*

³ *Saussejus fieret certior*] *Saussejus* in membranis recte; sed *fieret clarior* non recte, ut non usquequaque iis fidendum sit. Saussejus Epicureae sectae Philosophus, in qua haeresi fuit & Atticus, *lib. 4. epist. 6. & lib. 5. epist. 19. & epist. 1. lib. 7. Et lib. 13. ad Famil. epist. 1.* Schottus. In *Mf. Cod. Medic. 2.* legitur. *Saussejus fieret clarior.* Verum nullo sensu. *Ernstius.* Discipulum Epicureorum fuisse Atticum, etiam ex *lib. 1. de finib. cap. 5. & 1. de legib. 7.* apparet. Negat tamen Epicureum fuisse Ernstius. Vide, & judica, qui potes, *Bosius.* Paulo ante *pro tum res gerebantur* Leid. m. *tum gerebantur.* Pro *Saussejus.* Leid. m. *Saussejus.* & supra pro *Saussejus, Saussejus.* Pro *certior* Leid. & Voss. A. C. *clarior.* sed in Vossiani prioris margine notatum erat. *al. certior.*

⁴ *L. Julium Calidum*] Sic edidere Gruterus ac Gubhardus. recte. Vulgo, etiam in *Mf. Gif. & Schotti, Calidum* legitur: melius, iudicio Schotti, qui & in *Electis* idcirco *Calidius* cognomen Juliae gentis fecit. Atque sic & *Vossius* hunc nostrum vocat *lib. de Poetis Latinis cap. 2.* Rectius *Barthius*, qui adversar. 37, 8. *Calidum* dixit. Nempe *Calidius* gentis Romanae nomen est.

proscriptionem equitum, propter magnas ejus Africanas possessiones, in proscriptorum numerum a P. Volumnio, praefecto fabrum Antonii, absentem relatum, expedit. Quod in praesenti utrum ei laboriosius, an gloriosius fuerit, difficile fuit judicare: quod in eorum periculis, non secus absentes, quam praesentes, amicos Attico esse curae cognitum est. Neque vero minus ille vir, bonus paterfamilias habitus est, quam civis.

CAP.

aeque ac *Julius*. Atqui ut unus homo duo haberet nomina gentilicia, non est ex more aevi Pomponiani. *Calidus* autem, etsi non memini tibi legere, potuit Juliorum cognomen esse, ut *Thermus*, quod idem significat, Minuciorum fuit. Nisi quis malit legi *Calidianum*; aut *Calicum*: quod posterius *Q. Julii* cujusdam cognomen est in veteri saxo Rom. apud *Gruterum* p. 731. Apud quem & *L. Julium Karicion* invenio pag. 1069, 3. sed id cognomen longius a *Calidio* abit. *Bosius*. Omnes mei *Calidum*. *Calidum* praefert *Cel. Perizonius* in *Epist.* 23. ad *N. Heinsium* prope finem.

5 *Quem post Lucretii*] *Judicium* *Ciceronis* de *Lucretio* examinat, & *Nepotis* laudat *C. Barthius lib.* 38. *Advers.* cap. 7. Vixit hoc aevo & *C. Calvus*, ejus & *Catulli* in *C. Julium Caesarem* mordaces versus *Suetonius* citat in *ejus vita* cap. 49. & 73. *Ernstius*.

6 *Catullique mortem*] Quod hic & alibi *Nepos* honorifice *Catullum* appellasset, *Hendecasyllaborum* ei opus, ad memoriam sempiternam, dedicavit. In cujus poematis & *Mamurra* praefectus fabrum *Caesaris* prosciinditur, & forte hic *P. Volumnius*. De illo *Suton.* lib. 1.

cap. 73. Et hic fortasse locus est; quo celebratum se *Carullus* a *Nepote* in *Chronicis* existimabat:

— Namque tu solebas

Meas esse aliquid putare negas,

Jam tum cum ausus es tunc Italorum

Omne aevum tribus explicare chartis. *Schortus*. *Nugae*. Aliud *chronicon* *Nepotis* & plane diversum ab *Attici* vita opusculum fuit. *Bosius*. *Leid.* *Catullique*.

7 *Post proscrip. equitum*] *M. Gif.* quem *post. p. e.* Repetitur videtur & superioribus. *Bosius*. *Leid.* quem *post. proscriptiones*. *Voss.* *C. quem post. proscriptionem*. *Pro numerum a P. Vol.* *Leid.* numerum *P. Vol.* pro utrum ei *lab* idem utrum *lab*.

8 *Negue vero minus ille vir*] *V. lib.* *Negue vere ille vir*; & a fuit minus ab utroque scripro, nostro, & *Gifanii*. sitque concise dictum, ut *solum*, tantum vel id genus aliud exaudiatur: vel ea forma, qua non modo pro non modo non saepe *M. Tullius*. & *T. bullus*. *Legendus M. Antonius Muretus Variarum lectionum lib.* 10. cap. 7. *Schortus*. Sed nescio, an tibi hujusmodi ellipseos exemplum reperiatur. Potius: si expurgandum est non minus, legerim. *Aequo vero ille vir &c.* *Adfines figurae*

CAP. XIII.

Nam quum esset pecuniosus, nemo illo minus fuit
 1° emax, minus aedificator. Neque tamen non in
 primis bene habitavit, omnibusque optimis rebus usus
 2° est. Nam 2° domum habuit in colle Quirinali: Tam-
 philanam, ab avunculo hereditate relictam: cujus a-
 moe-

A & N facile permutari potuere. *Bosius*. Minus abest etiam Leidensi & Vossiano A. Verbum est post habitus non legitur in Leid.

1 *Emax*] Barthius lib. 35. cap. 9. putat praeter Nepotem & Ovid. neminem dixisse emax. Sed viro Doctissimo in mentem non venit Locus Cic. in Paradoxis 6, 3. Non esse emacem, vestigal est Ernstius. Pro illo Voss. A. ille.

2 *Domum habuit in colle Quirinali*] In valle scriptus liber. P. Victor in VI. regione statim post templum Quirini, collocat aedes Attici: & Cic. 1. de legib. idemque juxta Salutis aedes, lib. 4. epist. 1. Et lib. 12. epist. 45. vicinum Caesarem vocat: cujus statua in Quirini templo posita; Dion. lib. 43. quo in loco aedes Salutis, *Saedis augurium* dicta. Schottus. In valle erat etiam in utroque Medicaeo. De quo amplius cogitent, quibus loca ipsa inspiciendi facultas est. *Bosius*. Voss. A. C. valle, sed in prioris codicis marg. notatum erat al. colle.

3 *Tamphilanam*] *Tamphilanam*, quinque syllabis scriptam vidi, vidit & *Manutius*, qui *Caecilianam* a glossa esse putat; quam *Tamphilanam* quattuor, a *Tamphilo* Romano, appellat *Lambinus*: nam *Tamphilianam*, quae in vulg. legitur, haud scio, an in pomeriis urbis Re-

mae unquam visa, auditave domus est. *Schottus*. Et tamen nuper etiam auctor libri Italici, qui *Ritratto di Roma antica* inscribitur, pag. 90. ubi & effigiem domus illius exhibet, *Tamphiliam* vocatam fuisse scribit. Pudenda in Antiquario ignorantia! *Ernstius* praeferebat *Caecilianam*; quod in Ms. suo sic scriptum repperisset. Verum id haud dubie a mala manu est alicujus, qui quoniam *Caecilii* fuisset, *Caecilianam* dicendam putavit. Potior nobis reliquorum librorum consensus est, qui etsi corrupti, & inter se discrepantes, (legunt enim *Tamphilianam*, *Tamphiliam*, *Pamphiliam*) tamen omnes favent *Tamphilanae*, adversantur *Caecilianae*. Suspiciabar aliquando, Nepotem scriptisse *Caecilii Tamphilanam*; indeque natam varietatem. Sed nunc haud placet. *Bosius*. Leid. m. & Voss. A. *Tamphilanam*. C. *Tamphilanem*.

4 *Antiquitus*] In Ms. Cod. Medic. 1. claris quidem literis scriptum est. *tectum antiquitatis*. Sed corrupte, ut ego quidem existimo. *Ernstius*. Voss. C. *antiquis*.

5 *Plus salis quam sumtus*] Hoc est, tecti architectura plus artis, venustatis, & elegantiae, quam sumptus habebat. Sal enim condimentum omnium. Refertur ad lepores dicendi. *Cat. de carminibus*:

moenitas non aedificio, sed silva constabat. Ipsum enim tectum + antiquitus constitutum, ⁵ plus salis, quam sumptus habebat: in quo nihil commutavit, ⁶ nisi si quid vetustate coactus est. Usus est familia, ³ si utilitate judicandum est, optima: si forma, vix mediocri. namque in ea erant ⁷ pueri litteratissimi, ⁸ anagnostae optimi, & ⁹ plurimi librarii, ut ne pedise-

Qui tum denique habent salem, ac loporem.

Et Martialis lib. 6. Epigr. 44.

Festive credis te, Calliodore, joculari,

Et solum multo permaduisse sale.

Vires ibidem interpretatur de gratia ac venustate aedium, quae per salem plerumque significatur. Schottus. Vide tamen Indicem. Bofius.

⁶ *Nisi si quid vet. eo. est.]* Sic e-didere Lambinus, Gruterus, alii. Ab aliis si abest, Ed. Rom. & Col. *nisi si quidem.* Bofius. Omnes mei *nisi si.* Confule Cl. Duker. ad Flor. 4. 7. 15. *Mox usus est fam. s. u. j. e. absunt a meo Leidensi.*

⁷ *Pueri litteratissimi.]* Per Pueros litteratissimos Josephus Antonius Gonfalus *Comment. in Petron. pag. 30* intelligit *librarios.* Non satis recte. Nam, si literatissimi pueri librarios significant, Auctor hic contra morem suum per tautologiam, quae Philoni lib. *παιρ τ' ισ τ' α ανμαδ'ι-ματα αυδ'ις* infigne orationis vitium dicitur, idem frustra repetit, quando sequitur: *et plurimi librarii.* Sciendum igitur est, Nepotem prius in genere Attici servos describere, fuisse nimirum omnes non tantum mediocriter doctos, sed literatissimos, quosdam *anagnostas*, plurimos *librarios*, ita ut infimus etiam ejus servorum, nempe *pedisequus*, ne-

cessitate id exigente, munera illa obire potuerit. Literati autem olim erant iidem, qui Graeca voce Grammatici hodie vocantur. *Grammatica Graeca*, ait Augustinus, *Latine litteratura nominatur* lib. 2. De Musica. & lib. 2. de ord. *Ernstius.* Librarios non designari, recte monuit *Ernstius.* *Pignorius comment. de servis pag. 116.* videndum ait, an respexerit *Nepos* Grammaticos, quos ipse alibi, & *Messala Corvinus*, apud *Sueton.* de *illustr. Grammaticis*, appellant *litteratos* & *litteratores.* quo & *Ernstius* videtur inclinare. Sed melius est, ut litteris imbutos simpliciter intelligamus: quales erant, de quibus *Cicero pro Sex. Roscio cap. 41.* quorum litteris & urbanitate *Chryfogonus* videri poterat duci. Eodem sensu de *Zosimo* liberto suo *Plinius* 5. epist. 9. *Est homo probus, officiosus, literatus: et ars quidem ejus, et quasi inscriptio, comodus.* Bofius.

⁸ *Anagnostae optimi.]* Habebat & *Plinius* major, qui super coenam legebat librum, & quidem cursim. Ad latus vero notarius cum libro, & pugillaribus. *Plinius* sororis ejus *F. lib. 3. epist. 5.* Infra cap. 14. 1. *Nemo in convivio ejus aliud elegantius audit quam anagnosten.* ubi corrupte scriptum erat *agonasten* in libro, cetera bonae fidei. *Schottus. Ave-*

disequus quidem quisquam esset, qui non¹ utrumque
 4 horum pulchre facere posset. Pari modo artifices
 ceteri, ² quos cultus domesticus desiderat, apprime
 boni. neque tamen horum quemquam, ³ nisi domi
 natum, domique factum habuit: quod est signum
 non solum continentiae, sed etiam diligentiae. Nam
 &

2 *Quos cultus dom. desiderat*] *apud Christianos* dñm erant
 generum, privati, de quibus hic
 Nepos quoque loquitur, qui olim
 erant servi: de quibus vide Meursii
 cap. 3. Auctar. Philolog. & publi-
 ci, qui sacras literas e suggesto in
 Ecclesia recitabant. *Can. perfectis* 1.
Disin. 25. Quo munere aliquan-
 do fundum esse in Ecclesia Julia-
 num Imperatorem Theodoretus scri-
 bit lib. 3. *Hist.* Erastius. Gronovium
 vide ad A. Gellium. lib. 1. N. A.
 cap. 22. n. 14.

9 *Plurimi librarum*] Tres nominat
 Cicero lib. 13. epist. 44. *Pharmacem*,
Antaeum, & *Salvium*; Amanuenses
 & anagnostas hos colligere licuit.
 A studiis & ab epistolis *Alexium*
 nominat lib. 5. epist. 20. & lib. 7.
 epist. 2. & lib. 16. epist. 15. *Attha-*
mam, & *Alexium* amanuenses, lib.
 12. epist. 11. & alterum, epist. 2.
 lib. 7. *Antioleum* & *Thalmonetum* lit-
 teratos nominat, lib. 13. epist. 33.
 & lib. 5. epist. 12. De *Eutycheide*,
 quem manu misit, epist. 15. lib. 4.
 De *Nicanore* lib. 5. epist. 3. & lib.
 6. epist. 2. *Schottus*.

1 *Utrumque horum*] *Utrum horum*
 V. lib. & mox *adprine*, & *desyde-*
rat per *y* scribebat. Corrupte ve-
 ro post: *non imperanter*, pro *non in-*
temperanter. *Schottus*. Quomodo
 & uterque *Medicaeus* habuit. *Ern-*
stianus imperatice, quod neque cor-
 ruptum puto; etsi domino illius
 placuisse video. *Bosius*. *Voss.* C. U-

trum horum: & imperanter pro inem-
peranter.

2 *Quos cultus dom. desiderat*] *Mc.*
Cod. Medic. 2. *desiderabat.* *Ern-*
stius.

3 *Nisi domi natum, domique fa-*
ctum] Id est in familia ejus sive e
 famulis, quos domi alebat, geni-
 tum, & in domo ejus educatum
 atque institutum, nec aliunde qua-
 situm: quo referri possunt, quae
 de proverbialibus locutionibus *domi*
nasci, *alere*, *habere* &c. notat *Celeb.*
Burm. ad *Petron. Satyric.* cap. 38.
 vel in urbe patria ut in *Milt.* cap. 4.
Domi creati decem Praetores. vide *P.*
Manutium ad *Ciceronem* lib. 7. ad
Fam. Ep. 6. p. 314. & *Cel. J. Pe-*
rizon. ad *Sanctii Minervam* lib. 4.
 cap. 4. n. 128. sed priorem senten-
 tiam amplector.

4 *Et potius diligentia*] *Tò potius a-*
 fuit ab optimis illis membranis:
 quam germanam *Nepotis* lectionem
 esse jurare liquet. *potius* enim, ut
 Graeci *μαῖον*, eleganter exaudie-
 bant. Quae res *Dion. Lambinum*
 turbavit, ut in *Datami* *Corn. Ne-*
potis locum glossemate de suo foed-
 daret, quod & se fecisse gloriatur.
Schottus. Vide not. ad 14. 8. 1. *Bo-*
sius.

5 *Elegans, non magnificus*] *Ele-*
gans homo, ad aetatem *Caronis*,
 non in laude, sed vitio ponebatur.
 Sic enim ille, lib. de saeculi sui
 moribus: *Avaritiam omnia vitia ha-*
beret.

& non intemperanter concupiscere quod a plurimis videas, continentis debet duci: + & [potius] diligentia, quam pretio, parare, non mediocris est industriae. ⁵ Elegans, non magnificus; splendidus, ⁵ non sumtuosus; ⁶ omni diligentia munditiam ⁷ non affluentem ⁸ affectabat. suppellex modica, non multa,

vere putabant: sumptuosus, cupidus; elegans, vitiosus; irritus qui habebatur, is laudabatur. Ubi *Elegans* qui nimis laeto amoenoque cultu vituque esset. Post in laudem vertit, ut hoc ipso loco. Lege *A. Gellium lib. 10. Noct. Attic. cap. 2. &*, si vacat, scriptorem inlegantem, & ferreum, *Jo. Bapt. Pium Amotat. posterior. cap. 8.* Schottus. Vocem *elegans* illustravit Cl. Burmannus ad *Phaedrum lib. 2. fab. 2. vs. 4.* & de voce *magnificus* egit *Broukhufius ad Tibullum 2, 6, 11.*

⁶ *Omni diligentia*] *Gif. omnique, An fuit, omni quidem diligentia?* *Bofius.*

⁷ *Non affluentem*] Conjeceram leg. *affluentiam*, cum post opinionem meam a vereri libro, & *Lambino* confirmari gavissus sum. *Schottus.* Nemo non videt, qui priora cum sequentibus his confert, melius legi in *Ms. nostro* & duobus *Med. codd.* & *Schoppii libro. munditiam, non affluentiam.* *Ernst. Munditiam, non affluentiam*, etiam e suis *codd.* legunt *Schoppius* & *Ernstus*, nec aliter laudat *Gronovius ad Livium 4, 13.* eamque lectionem adferre conatus est *Barthius adversar. 145, 41.* Et sane videri possit ut *eleganti magnificus, splendido sumtuosus*; sic *munditiae, seu munditiae, affluentia* opponi. Verum cum in aliis codicibus, & *ed. Rom. Col.* aliisque legatur *affluentem*, nil mu-

tandum cenfeo. neque enim id a librariis profectum possum credere. Alterum autem illud haud dubie gemina, quae in praecedentibus est, oppositio peperit. *Bofius. Leid. m. affluentes. Voss. C. affluentiam.*

⁸ *Affectabat*] *Ernstus* e libro suo producit *allectabat*, additque eadem significatione uti hac voce *Columellam 2, 3.* *Columellae* quidem haec sunt de *bovibus: Cibus cum absunserint, ad aquam duci oportet, sibi quoque adlectari, quo libentius bibant.* Quae quomodo huic loco congruant, perspicere nequeo. Quomodo enim *allectavit munditiam* *Atticus?* Quare nihil muro. *Bofius.* Omnes mei *affectabat*, quod verbum illustrat *Cl. Cortius ad Sallust. Jug. cap. 66. n. 1.*

⁹ *Ut in neutram partem conspici*] Vel deest hic aliquid, ut integra sit scriptura, si ita scriptum sit, *ut in neutram partem nimis conspici possit*; aut, *ut in neutram partem propensus conspici possit*; aut aliquo alio tali modo: vel verbum, *conspici*, mendosum est: & pro eo, *propendere*, seu aliquid aliud tale reponendum: vel hoc totum, *ut in neutram partem conspici possit*, aliunde profectum, & alienum est, non a *Nepote* scriptum. Judicet solers & accuratus lector. *Lambinus.* *Lambinus* sincera haec non esse existimat. Equidem expungere aut obliterare non sum ausus, quod & in *Gisa-*

6 ta, ⁹ ut in neutram partem conspici posset. ¹ Nec hoc praeteribo, quanquam nonnullis leve visum iri putem. quum inprimis lautus esset eques Rom. & non pa-

nii libro scripta compareant. *Sim. Bossius* vir doctiss. exponerebat, ut neque modica conspici posset, neque multa, sed mediocris. Ego vero in m. f. sic repperi: *Supellex modica non multa, ut in neutram partem conspici posset*: qua interpunctione, video facilem locum: ut mediocris supellex fuerit, neque plus aequo, neque minus quam oporteret: ut multa, & ad exsuperantiam, & ad defectum pertineat: sed haec conjectura duntaxat mea. *Schottius*. Sensus omnes facile conjicimus. an vero haec verba exprimendo illi sensui, amplius deliberandum est. Sane illud multa ad defectum quoque trahi posse, nunquam mihi persuaderi siverim: Jam quomodo illud conspici, nude positum quadabit? conspici enim & conspicuum dicimus; quod magnificum est & eminent, non quod deficit. Igitur potius cum *Lambino* credam non esse sincerum h. locum. *Boeclerus*. Torquent sese heic eruditi. Scribo, *modica, non inculta*. *Incultam* intelligo sordidam, ipsoque horrore & squalore conspicuam, ut differentem a munditie vulgari. Quo horrore tum non pauci adfectabant famam, quod aliunde vel ex *Seneca* est notum. *Schfferus*. *Longolius*, *Gothofredus*, *Gruterus*, alii edidere, *supellex non modica, non multa*. quae lectio plana est, sed vereor, ne reclamant libri veteres. Sane Rom. vetustissima priore loco copulam non agnoscit. quamquam & facile potuit expun-

gi, quod videretur ut in superioribus, sic & hoc loco e duobus oppositis (ut Dialectici vocant) removeri prius, admitti sive poni posterius. Quae res & elegantissimum *Gronovium* induxit, ut sicut olim ad *Livii* 22, 24. ita postremo ad 4, 13. eam, quam nos retinimus lectionem, tueretur. Omnes enim antitheses ita esse conceptas, ut quid fuerit adfirmet, quid non fuerit neget. *Elegans, non magnificus; splendidus, non sumtuosus; adfectans mundiciem, non adstantiam*: sic etiam *supellex ei modica, non multa*, h. e. modo, non copia, aestimanda; instrumentum modice, non abundanter, sufficiens, ut in neutram partem notari posset, neque sordium, quia aderat modus, neque luxus, quia aberat superfluum. Huic sensui verba satis esse exprimendo; neque aut *res multa* ad defectum referendum, aut aliam negationem adjiciendam. *Multum* enim interdum esse *nimum*; ut apud *Petronium*, *Multa loquor*; apud *Plautum* *Menaechm.* 2, 2. *homo multus* pro fatageo; apud *Afranum*, *Nonio* laudante, *multa & molesta* mulier. Denique *conspici* tam egestatem, quam opes dici. Ut apud *Ovidium* *Tristium* 2, 113, 114. *domus neque divitiis, nec paupertate notanda; Unde sit in neutrum conspiciendus eques*: (cum quo loco hunc *Nepotis* etiam nobiliss. *Heinsius* comparabat;) & apud *Sueton.* *Claudio* c. 4. *quod conspici & derideri possit*: denique apud *Livium* 34, 4. *quod una-*

parum liberaliter ² domum suam omnium ordinum homines invitaret, scimus non amplius, quam ³ ter-
na millia aeris, peraeque in singulos menses, ⁴ ex e-
phe-

iniquaeque matronarum versur, aequato omnium cultu, ne in se conspiciatur. Haec ille pro recepta lectione. Quam & locus Taciti, ab ampliff. *Loccenio* laudatus, egregie tuetur. Pari fere ratione *Horatius* 2. Satyr. 2, 66. in neutram partem cultus miserum dixit, qui inter luxuriae pompam atque avaritiae fordes media incedit via; ut recte *Torrentius* interpretatur. *Bosius*.

1 *Nec hoc praeteribo*] Abest τὸ hoc ab ed. Rom. Grut. aliusque: absorptum, opinor, a voce proxime praegressa. *Bosius*. Abest *Leidenfi* & *Vossiano C. Lantus* non tam ad divitias ejus, sed ad elegantes splendidas ac magnificas epulas, quibus mensam suam semper instruebat, referri potest. De qua vocis significatione videndi *Heinsius* ad *Ovid.* 4. Met. 762. & *Burmannus* ad *Petronium* cap. 26. item *Torrentius* ad *Val. Maxim.* lib. 4. cap. 4. n. 26. aliique, a quibus docemur tam homines lautos quam ipsam coenam lautam dici.

2 *Domum suam*] Sic *Mf. Schotti*, venustius, illo iudice, & rectius, quam alii in domum suam. Cui libens adsentior. Sed & τὸ scimus, quod paullo post sequitur, suspectum mihi: vereorque, ne sit ab aliquo, qui sensum putabat imperfectum, nisi id infereretur: nempe quia post τὸ putem τὴν εἰς τὴν μερῶν posita erat. quam tolli malim. Et subjicit *Nepos*, paucis interjectis. *Aequae hoc non auditum, sed cognitum praedicamus.* Cur itaque haec diceret,

se id scire? Non audeo tamen expungere, nullo praeunte libro. *Bosius*. Omnes mei domum suam, quamquam alteram lectionem defendi posse superius ostendimus. Pro *ferre* *Voss.* C. fore.

3 *Terna millia aeris*] Lex Furia Testamentaria, non plus quam mille assium legatum, mortisve causae prohibet capere. *Ulp. tit. 1. §. 1.* sed aes pro assibus dixit, auctore *Varrone* 8. de L. L. idem lib. 3. Quod etiam ad h. l. notandum est. Vide *Cujac. lib. 19. Observ. 31. sub fin.* *Ernstius*. Parum hoc visum viris doctis. Nec immerito. *Lipsius* 4. de magnit. Rom. cap. 9. triginta Philippicis aequiparat; alii aliter. Accuratissimo veteris pecuniae interpreti, *Gronovio*, de *sestertiis* 3, 9. sunt sestertii loccl., denarii clxxxviii. cum dimidio, nostri coronati xviii. cum didrachmo & hemidrachmo. Quare *Fr. Hotomannus tract. de re nummaria pag. 87, 88.* mallet, tricena: *Manutius* volebat deleri τὸ aeris, subaudiri-que nummum. quod esset, lxxv. scutaros. Mihi non liquet: attamen xviii. coronatos Attico ad expensas menstruas suffecisse, credere non possum. *Bosius*.

4 *Ex ephemeride*] Hoc est *Diario*. Quanta diligentia veteres Romani in Re familiari fuerint *Ascon. Pedianus* his verbis docet ad 3. *Verrii*. *Moris fuit unquamque domesticam rationem sibi totius vitae suae per dies singulos scribere; quo apparet, quid quisque de redditibus suis, quid*

7 phemeride eum expensum sumtui ferre solitum. Atque hoc non auditum, sed cognitum praedicamus. Saepe enim, propter familiaritatem, domesticis rebus interfuimus.

CAP. XIV.

1 Nemo in convivio ejus aliud ¹ acroama audivit quam anagnosten: quod nos quidem jucundissimum arbitramur. Neque unquam ² sine aliqua lectione apud eum coenatum est: ut ³ non minus animo,

de arte, foenora, lueroe seposuisset quoque die, & quid item sumptus damnive fecisset. Ernstius.

1 Acroama] Vide Plutarch. Sympos. Macrob. & Athenaeum Manutius recte, quod sequatur anagnostes, pro eo qui recitat; non pro re, quae recitatur, exponit: ut Cic. pro Sextio; Non solum spectator, sed actor & acroama. Schottus. Vide Torrent. ad Sueton. August. cap. 74. pag. 113. & Casaub. pag. 150. 8. Plinius lib. 9. Ep. 36. scribit, se eodem modo coenasse; Coenanti, inquit, mihi sic cum uocare vel paucis, liber legitur. Ernstius. Pro aliud Leid. m. aliquid. pro anagnosten Voss. C. agonasten. in quo nec ejus legitur. & pro jucundissimum Leid. & Voss. A. jocundissimum.

2 Sine aliqua lectione] Non alienum esse videtur subungere versus Juvenalis Sat. 2. de literatis & Platoniceis conviviis, qui huic loco non parum lucis asserere possunt:

Nostri dabunt alios hodie convivia ludos.

Conditor Iliades cantabitur atque Maronis

Alfisoni dubiam facientia carmina palmam. Ernstius. Pro neque

unquam Voss. C. neque nequam.

3 Non minus animo, quam ventre] Sic de Platonis coena Timotheus, homo clarus Athenis, & princeps civitatis, cum vidisset eum postridie: *Vestrae*, inquit, *coenae non solum in praesenti, sed etiam postero die jucundae sunt.* Cicero 5. Tusculana, & Demosth. orat. *περὶ σωτηρίας.* Coenatum, ut id per viam moneam, quia quidam his impensius delectantur, per se scriptum repperi: quasi *ὄρε τὸ νόσ.* nam alii *cena*, absque diphthongo malunt. M. Tullius Convivium a convivendo derivasse videtur. Sic enim Cato Major: *Neque ipsorum conviviorum delectationem voluptatibus corporis magis, quam coete amicorum, & sermonibus metiebar.* Bene enim majores accubationem epularem amicorum, quia vitae conjunctionem haberet, Convivium nominarunt; melius quam Graeci, qui hoc idem Compotationem, tum Concenationem, vocant. Sic & lib. 9. ad Familiar. & Macrob. lib. 1. Saturnal. Schottus.

4 Tanta pecuniae] Voss. C. tanta pecunia.

5 In sefertium vicies, &c. neque in sefertium centies] Sic utrobique intro-

mo, quam ventre, convivae delectarentur. Namque eos vocabat, quorum mores a suis non abhorrent. Quum & tanta pecuniae facta esset accessio, nihil de quotidiano cultu mutavit, nihil de vitae consuetudine: tantaque usus est moderatione, ut neque in festertio vicies, quod a patre acceperat, parum le splendide gesserit: neque in festertio centies affluentius vixerit, quam instituerat, parique fastigio steterit in utraque fortuna. ⁷ Nullos habuit hortos, ⁸ nullam suburbanam, aut maritimam sumtuosam villam,

ne-

gre scriptus Schotti codex, illius sententia forte pro *festertiorum*. Quomodo *Hotomanus*, alique in huiusmodi loquutionibus semper *festertium* gignendi casu legendum censuerunt. Sed verum esse in *festertio centies*, jam *Budaeus* vidit, pluribusque docuere *Scaliger*, & *Gronovius*. vide Indicem. *Bosius*. In *festertio vicies* itaque est in vicies centenis millibus nummorum festertiorum, non ut *Cellarius*, & post eum *Hoogstratanus* in *viginti festertium millibus*.

6 *Parique fastigio*] Hinc animi e jus moderationem & aequitatem notam sibi praedicat *M. Tullius*. in *Catone*, quem illi dedicat, initio: ingenuitatem, animique magnitudinem, lib. 1. *epist.* 17. *Schottus*. *Parique vestigio* legi volebat *Barthius* *Adversar.* 145, 41. de quo amplius cogitandum. *Bosius*. Pro *gesserit* *Voss. C. gessit*.

7 *Nullos habuit hortos*] *Ed. Rom.* *Col. aliae habuerit*. quod ex prava interpunctione natum puto: nec admittant, quae sequuntur, *omnisque ejus p. r. constabat &c.* *Bosius*. *Leid. ortos*.

8 *Nullam suburbanam, aut maritimam sumtuosam villam*] Parum credibile

hoc nupero editori, miraturque allatam a *Nepote* fidem, quippe qui saepe domesticis Attici rebus interfuerit. Cur, quae so, o bone? *Habuit*, inquis, *villam Pomponius*, & in illa *Gymnasium Amaltheum*, ut passim a *Cicero* traditum. Unde evidentissime constat, *sumtuosam etiam fuisse illam villam, in qua plenum ornis eruditionis Gymnasium*. In agro etiam *Buthrotio praedia habuit*. Scio habuisse; sed unde tu, sumtuosa fuisse. Sed fac fuisse, suburbana certe non fuere: quippe in *Magna Graecia* sita. Quam lubricum eutem illud, *sumtuosam fuisse villam, in qua* *laudior*, quia illic *omnis eruditionis* fuit *gymnasium*? unde enim nosti, *gymnasium* illic, & quidem *omnis eruditionis* fuisse? *Bibliothecae* nomen esse, haud male docti existimant. Si *gymnasium adjunctum* habuit, *palaestrae*, non eruditionis, id fuit. Jam unde fidem nobis facies, in suburbana fuisse villa? Ego ad *Epiroticas* possessiones pertinuisse puto. Illuc enim profectus erat *Atticus*, cum ista de *Amaltheo Cicero* ad eum scriberet: ut e *proxima epistola* 17. colligo. *Constat igitur haecenus fides narrationi Nepotis, Bosius*.

I. A.

neque in Italia, praeter ¹ Ardeatinum & Nomentanum, rusticum praedium: omnisque ejus pecuniae reditus constabat ² in Epiroticis & urbanis possessionibus. Ex quo cognosci potest, ³ cum usum pecuniae non magnitudine, sed ratione metiri solitum.

CAP. XV.

Mendacium neque dicebat, neque pati poterat. Itaque ejus ⁴ comitas non sine severitate erat, ne-

¹ Ardeatinum] Arretinum, liber calamo exaratus disertim. Habuit & in Thesprotia possessiones; ut colligo ex epist. 3. lib. 6. ad Atticum. Schottus. Etiam Medic. uterque, Arretinum. Gifanianus, Arretinum. Ita vero dictum ab urbe Etruriae, Arretio, (sic enim a Graecis & in vet. inscriptionibus scribitur id nomen) cujus idem, teste Stephano, est Ἀρρετινός. vide Cluver. Ital. Antiq. 2. 3. Bosius. Voss. A. Arretinum C. Arretinum.

² In Epiroticis] Lib. 1. epist. 5. Epiroticam emtionem gaudeo tibi piacere &c. Schottus. Leid. In Epiroticis urbanis poss.

³ Eum usum pecuniae] Usus eum vet. lib. Supra: Tantum affuit a cupiditate pecuniae, ut nulla in re usus sit ea, nisi in deprecandis amicorum aut periculis, aut incommotis. Schottus. Omnes mei Usus eum. pro metiri Voss. C. meriti. pro solitum Leid. solum.

⁴ Comitas non sine severitate; neque gravitas sine facilitate] Sic & M. Tullius haec inter se comparat in Mureniana: Si illius comitatem facilitatemque tuae gravitati severitatisque asperseris. Et in Laelio: Aversitque ad omnem comitatem facilita-

temque proclivior. In Oratore: Quid tam distans, quam a severitate comitas? In Bruto: Scaevolae multa in severitate non deerat comitas. Ad Q. Fratrem: Summa gravitas cum singulari comitate conjuncta. Et: Haec illius severitas acerba videretur, nisi multis condimentis humanitatis mitigaretur. Et ad Cornificium lib. 12. epist. de Sext. Aufidio: Est ita temperatis moderatisque moribus, ut summa severitas cum humanitate jungatur. Idem Gravitatem Comitatus, in Catone majore. Ego (inquit Cato) Q. Maximum, eum qui Tarentum recepit, senem adolescens ita dilexi, ut aequalem. Erat enim in illo comitate condita gravitas. Et in Theodosio Aurel. Victor: Miscere colloquia: sermone cum gravitate jocundo. Schottus. Idem morum temperamentum in Attico laudat Tullius lib. 3. de Legibus: Quid elegantia tua est dignius? cujus vita & oratio consequuta mihi videtur difficillimam illam societatem gravitatis cum humanitate. Loccenius.

⁵ An amarent] Quam amarent scriptum vidi. Reverenter enim amandum, ut & verearis, & ames. Schottus. Atque sic & Lambinus aliique ediderunt. Sed an erat

tiam

neque gravitas sine facilitate: ut difficile esset intellectu, utrum cum amici magis vererentur, ⁵ an amarent. Quidquid rogabatur, religiose promittebat: quod non liberalis, sed ¹ levis, arbitrabatur, polliceri, quod praestare non posset. Idem ² in nitendo ³ quod semel annuisset, tanta erat cura, ⁴ ut non mandatam, sed suam rem videretur agere. ⁵ Nunquam suscepti negotii eum pertaesum est. Suam enim ⁶ existimationem in ea re agi putabat: qua nihil habebat

tiam in Rom. Col. Grut. Gothofr. Gebh. meliusque quadrat. etiam Mf. Ernestii, *an vero amarent*. Bosius. Vossiani A. C. *quam amarent*. Pro polliceri Voss. C. *pollicetur*.

1 *Levis arbitratur, polliceri quod praestare non possit*] Malleum, *posses*. Schefferus.

2 *In nitendo q. s. annuisset*] *Manutio* durum videtur nisi aliquam rem, nisi hic ad ellipsin confugiamus; quae in compositis ab hoc verbo non insolens. Rutgerf. *nitendo*. Boeclerus. *Barthius* conjiciebat, *in nitendo*. Nulla emendatione opus. Potest enim *ἰδεοπαιδῆ* accipi, ut subaudiatur cum praepositione provocabulum relativum. Bosius. Omnes mei *nitendo*. atque ita legendum esse docet Celeb. J. Perizonius ad Sanctii Minervam lib. 3. c. 8. pag. 449.

3 *Quod semel annuisset*] Prisca lectio *annuisset*, quam probo: eamque Gifanti libro exstare affirmat *Manutius*. Schottus. Atque sic & Leid. habuit. Virgilius Aen. 12, 187. *Si nostram amiserit nobis victoria Martem*. Similiter Horatius 4. od. 6. *mirus*. Val. Flaccus 1, 40. *militiam amovere dixit*. vide *Bucknerum in accession*. ad *Theaur. Fabri*. Vulgo edunt, *adnuisset*. Bos. Leid. m. *adnuisset*. Voss. A. & C. *annuisset*. sed in prioris Vossiani margine scriptura est *al. adnuisset*.

4 *Ut non mandatam*] Mf. Cod. Medic. 1. *Ut non mandatam*. Ernest. Omnes mei *mandatam*.

5 *Nunquam suscepti*] Sic vetustus liber; quomodo & *Lambino* leg. videbatur. *Schottus*. Vulgo erat, *missam*; non ita apte. *Bosius*.

6 *Existimationem agi putabat*] Sic in Laelio M. Tullius: *Ut etiam se qua fortuna acciderit, ut minus justae amicorum voluntates sunt adjuvandae, in quibus eorum aut caput agatur, aut fama, declinandum sit de via*. Sic enim in melioris notae libris scriptum vidi, itaque legit *Agellius lib. 1. cap. 3*. non ut in vulgus editum; *aut de capite agitur, aut de fama*. Idem *Papirio Paero*, lib. 9. *epist. ad famil. Privatas causas, & eas tenes, agimus subtilius, capitis aut famae scilicet, ornatus*. Et pro *Caecina*, *Agitur jus civitatis, bona, fortunae omnium civium*. Sic auctor de *Virris illustr.* in *Ti. Graccho*: *Tulit, ut ea familia, quae de Attali haereditate erat, ageretur*. Et *Terent.* in *Heautont.* *Non nunc pecunia agitur. Quod in Phorm. act. 4. scen. 3. Non capitis res agitur, sed pecuniae*. Schottus. Adde *Cl. Burmannum ad*

3 bebat carius. Quo fiebat, ¹ ut omnia Ciceronum, Catonis, Marii, Q. Hortensii, Auli Torquati, multorum praeterea equitum Rom. negotia procuraret. Ex quo judicari poterat, non inertia ² sed iudicij fugisse reipubl. procurationem.

CAP. XVI.

I Humanitatis vero nullum adferre majus testimonium possum, quam quod adolescens idem seni Sullae fuerit ³ jucundissimus, senex adolescenti M. Bruto: cum aequalibus autem suis, Q. Hortensio & M. Cicerone, sic vixerit, ut judicari difficile sit, cui

Ovidium §. Metam. vl. 372.

¹ *Ut omnia M. & Q. Ciceronum, &c.*] Quis sit auctor hujus scripturae nescio, Schottus Lambin. sustinuit. Ipse ex arbitrio Sim. Bosii edidit, ut vulgo habetur. Jan. Rutgers. 2. Var. Lect. cap. 8. emaculat *Catonis, Marii, Hortensii*, ut edidit quoque Chytraeus. Paulo post iterum emendat: sic enim omnia de studiis Principum, vitis Ducum ac mutationibus Reip. perscripta sunt. Gebhardus. Scriptus cod. mendose, ut non Ciceronem Catonis, M. que Hortensii Auli Torquati. In Gifaniano, Catonis Marci, Q. Hortensii, & saepe vet. cognomen nomini praeposuerit, ut inf. non longe: Marcelli Claudii, Scipionis Cornelii, & Nepos Cornelius, apud Plinium aliquoties. Sed illud non ex omnia corrupte exscriptum ab officiante librario. Ant. Augustinus leg. primus docuit: ut omnia Ciceronum, Marci que Catonis, Q. Hortensii. nam enclitica que facta, ob scripturae, ut solet, similitudinem, ex illo Q. praenomine Hortensii. Editi plerique, ut omnia Ciceronis Marci que

Hortensii, vitiose. Lambinus verosic: M. & Q. Ciceronum, Catonis, Hortensii. Schottus. Ed. Rom. Ciceronum, Catonis, Marci que Hortensii. Ad quam scriptorumque codd. lectionem proxime accedit, rei que veritati magis congruit: quam nos reposuimus, praecuntibus Rutgers var. lect. 2, 8. Grutero, ac Nath. Chytraeo. C. Marium filium inter intimos Attici fuisse, apparet e cap. 1, 4. Gebhardus & Keuchenius cum Lambino M. & Q. praenomina Ciceronibus praefigunt h, m. Ut omnia Marci & Quinti Ciceronum, Catonis, Marii, Q. Hortensii, sed in vitis libris. Bosius. Voss. C. Ut omnia Ciceronum, Catonis M. que Hortensii.

² *Sed iudicio*] Fortassis & ex instituto sectae. Nam Epicureus erat, vide supra e. 12, 3. Sed illi dicebant, nec privatim nec publice multa agenda Sapienti. Buchnerus. Schoppius verisim. 3, 8. in M. repperit, iudicio fugisse divino. Sed displicet id Jo. Jac. Pontano Analest. 3, 18. cum in talibus eventuum potius variorum assidua & multiplex ruminatio, quam divinitas, iudicium stabiliat.

cui aetati fuerit aptissimus. Quanquam eum praeci-
pue dilexit Cicero, ¹ ut ne frater quidem ei Quintus
carior fuerit aut familiarior. Ei rei sunt indicio, prae-
ter eos libros, in quibus de eo facit mentionem, qui in
vulgus [jam] sunt editi, ² sexdecim volumina epistola-
rum, ab consulatu ejus usque ad extremum tempus
ad Atticum missarum: quae qui legat, non multum
desideret historiam contextam ³ illorum temporum.
Sic enim omnia de studiis principum, vitiis ducum,
⁴ mutationibus reipubl. perscripta sunt, ut nihil in
iis non appareat, & facile existimari possit, ⁵ pru-
dentiam quodammodo esse divinationem. Non enim
⁶ Cicero ea solum, quae vivo se acciderunt, futura

praebiliat. Mihi glossema videtur, ex illo c. 9, 1. natum: cum ille potius divinus fuerit Bos. Displicuit etiam Erulatio.

³ *Fucundissimus*] Voss. A. C. *fo-
tundissimus*. pro *judicari diff.* Omnes
mei *judicare diff.* nam in Voss. C.
judicaret certe scriptum est pro *ju-
dicare*, saepius enim ibi infinitivis in
e desinentibus t addi solet.

¹ *Ut ne frater quidem Quintus*] Et ne Quinti quidem affinitas tan-
tum in amore momenti apud Atti-
cum, quantum similitudo motum
Ciceronis, habeat. Supra c. 5, 3.
Cicero tamen secundas illi a fratre
in amando tribuit, *lib. 1. epist. 17.*
Schottus.

² *Sexdecim volumina*] Nescio quid
causae est, cur in scripto nostro,
editisque plurimis *undecim* diserte
legatur: etiam in ora M. f. adno-
tatum vidi: ut constantiam mire-
ris, cum *sexdecim* hodie circumfer-
rantur. Schottus. Sic & Medic. 2.
Non miror: Facile enim *Undecim*
mutari potuit in *undecim*. Bosius.
Leid. m. & Voss. A. C. *undecim*.

³ *Illorum temporum*] Sic liber
Schotti. Ed. Rom. aliaeque, *eorum*
temp. Et paullo superius, *qui in*
vulgus sunt editi, omisso *et jam*. Bos-
sius. Pro *desideret* omnes mei *desi-
derat*, iidemque *illorum* pro *eorum*.

⁴ *Mutationibus reipublicae*] Sic le-
gendum, & ita habet liber antiquis-
simus: quamquam in editione nos-
tra Ciceroniata impressum est,
aemulationibus, minus recte. Lam-
binus. Sic & Mss. Gif. ac Schotti.
Alterum etiam in ed. Rom. Col.
aliisque deprehendas, *Rutgerius* cor-
rigebat l. c. ac *mutationibus*, quod
recepit Keuchenius in textum, nec
plane rejecerim. Mox Rom. Grut.
Keach. *nihil in his n. a.* Bosius Con-
sentiunt & mei. pro *perscripta* vitio-
se Voss. C. *scripta* pro *his* Voss. A. iis.

⁵ *Prudentiam quodammodo esse di-
vinationem*] V. C. *quomodo*, ut alibi
in Nepote seu Aemilio Probo. Sup.
c. 5, 1. *Cum ille potius divinus fue-
rit, si divinatio appellanda est perpetua*
naturalis bonitas, quae multis casibus
angetur, neque minuitur. Schottus.

⁶ *Cicero futura praedixit*, &c. ut
vates]

praedixit: sed etiam quae nunc usu veniunt, cecinit ut vates.

CAP. XVII.

I De pietate autem Attici quid plura commemorem? Quum ¹ hoc ipsum vere gloriantem audierim in funere matris suae, quam extulit annorum nonaginta, quum esset septem & sexaginta, ² senunquam cum matre in gratiam redisse, nunquam cum sorore fuisse in

vates] De sua divinatione Cicero ipse ea scribit ad A. Caecinam 6. fam. 6. quae lectione & cognitione digna sunt. adde eundem *Philipp.* 2, 9. 5, 92. Heidmannus. Pauca de multis exempla collegi augurii, & vaticinii Ciceronis lib. 8. epist. 11. *καὲ ἑρμηνεία, νοστὴρ Ἀττικῆς, non ariolans, ut illa, cui nemo credit, (Cassandra scilicet) sed conjectura prospiciens.*

Famque mari magno — non multo inquam [secus possum vaticinari; Tanta malorum impendet] d. r. s. Et libro 8. epistola 3. Et a me est (tuto scis) propter suspicionem huius impendentis tempestatis multo ante provisum. Et epist. 12. Scripseram eas literas, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Et lib. 10. epist. 8. Et tamen, mi Attice, auguria quoque me incitant, quadam spe non dubia, non haec collegii nostri ab Attio, sed illa Platonis de Tyrannide, &c. & statim: Nos tamen hoc confirmavimus illi augurio, quo diximus; nec nos fallit, nec aliter accidit. Corrnat iste necesse est &c. Idem epistola ad Licinium Calvum apud Nonium: Praesentis animus, atque auguras quodammodo, quae futura sit suavitatis. Alibi saepe, quae non vacat colligere. Schottus. Leid. pro cecinit

male *recinit*. *Caneve* proprie dicuntur sacerdotes oracula a diis edita reddentes hominibus, sive futura praecinens. Consule Servium ad Virgilium 3. Aen. 155, 183, 373, 444, & 457. J. Fr. Gronovium lib. 3. Obs. cap. 24. p. 666. Graevium ad Justinum lib. 43. cap. 1. n. 8. & Drakenburgium ad Silium Italicum lib. 13. v. 817. sic Graecis ἀδεν. Thucyd. lib. 2. cap. 21. lin. 28. *Ἐπεὶ μολόγοι τε ἰδοὺ χρηματὶς ἄνθρωπος.*

¹ Hoc ipsum vere] Vero est in V. C. Mox cum esset astitit ab eodem. Lambinus vero addit, cum esset ipse. Schottus. Abesse certe nequit. Illud vero autem dictum fuerit, ut falso, merito, & familia. Sed magis est, ut mendum librarii putemus. Bostus.

² Se nunquam cum matre in gratiam redisse] Quod antiqua inscriptione ita exprimitur. (apud Gruter. p. 795. 6.)

DIS. MANIBUS.

M. JULIO. M. F. QUIRINA. PUDENTI. VIXIT. ANNIS. LXXX. CORNELIA. CALITYCHE. CONJUGI. SUO. KARISSIMO. FECIT. BENE. MERENTI. CUM. QUO. VIXIT. ANNIS. LV. SINE. CONTROVERSIA. ULLA.

En-

in similitate, quam prope ¹ aequalem habebat. Quod ² est signum, aut ³ nullam unquam inter eos querimoniam intercessisse, aut hunc ea fuisse in suos indulgentia, ut quos amare deberet, irasci eis nefas duceret. Neque id fecit natura solum, quamquam omnes ei paremus; sed etiam doctrina. nam & principum philosophorum ita ³ percepta habuit praecepta, ut iis ad vitam agendam, non ad ostentationem, uteretur.

C A P. XVIII.

⁴ **M**oris etiam majorum summus imitator fuit, antiquitatisque amator: quam adeo diligenter habuit cognitam, ut eam totam ⁵ in eo volumine exposuerit, ⁶ quo magistratus ornavit. Nulla enim lex,

Eriusius. Pro cum esset sept. & sexag. Voss. C. sept. & sexag.

¹ *Aequalem]* Sic Mss. Gif. Schotti Savar. Alii edidere, *aetate aequalem.* Bofius. *Aetate meis abest.*

² *Nullam querimoniam]* Vide Ind. Bofius. Voss. C. *nullam nunquam i. e. quorim.*

³ *Percepta habuerat]* Habuit scripta lectio, & iis pro his. Epicuri autem lectam secutus Atticus est, ut supra admonui. Schottus. Voss. A. C. iis.

⁴ *Moris autem maj.]* Forfan quis hic praeferreret *morum*, sed ita solent Antiqui. Vide Cortium ad Sallust. Jug. cap. 7. n. 4.

⁵ *In eo volumine]* Eum librum, *Annalem* inscripsit; ut auctor in *Annibale* indicat: de quo Attici libro plura Cicero in *Orat. Vissius de Historic. Lat. 1. 11.* Loccenius. *Adde not. ad comna proximum.* Bofius. Voss. C. *in eo voluminum*

⁶ *Quo magistratus ornavit]* Ma-

lim ornavit, quomodo *Vossius* legisse video 1. *de hist. Lat. 11.* rescribique & *Barthius* volebat *cap. 1. lectioum Nepotinarum.* Ornavit, i. e. disposuit, &, ut mox loquitur, suo quemque tempore notavit, ordine enumeravit. Sic apud *JCros* ordinare libellos & testamenta. At *magistratus ornare* est in provincias aut bellum euntes rebus necessariis instruere. *Livius 42. 1. magistratus mulus tabernaculisque, & omni alio instrumeto ornabantur.* Non novam est haec duo verba confundi a librariis. Ut apud *Suetonium Julio cap. 18. 1.* ubi vide doctiss. Interpretes *Casaubonum, Torrentium & Berneggerum.* Possis tamen ornare interpretari, elogiis honorare: quod quaternis quinisque verbis eum fecisse, infra *com. 6.* dicitur. *Bofius.* Ornavit *Leid. & Voss. A.* Consulendus de verbis ornare & ordinare *Cl. J. Arntzenius ad Victorem de Viris Illustribus cap. 56. n. 1.*

neque pax, neque bellum, neque res ¹ illustris est populi Romani, quae non in eo suo tempore fit notata: &, quod difficillimum fuit, sic ² familiarum originem subtexit, ut ex eo clarorum virorum propagines ³ possimus cognoscere. ³ Fecit hoc idem separatim in aliis libris: ut M. Bruti rogatu ⁴ Juniam familiam a stirpe ad hanc aetatem, ordine enumeravit, notans, qui a quo ortus, quos honores, quibusque temporibus

¹ *Illustris est populi Ro.] Populi R. Iffanii cod. & editi plerique. [A. lii populo Rom. vel, P. R.] Cicero in Oratore: Cognoscat Orator rerum gestarum & memoriae veteris ordinem, maxime scilicet nostrae civitatis: sed & imperiosorum populorum, & regum illustrium; quem laborem nobis Attici nostri levavit labor, qui conservatis notatisque temporibus, nihil cum illustre praetermitteret, annorum septingentorum memoriam unico libro colligavit. Nescire autem quid antequam natus sis, acciderit, id est semper esse puerum. Nec hoc tantum annorum, sed & Virorum totidem historiam colligasse, ex Plinii lib. 35. patebit infr. Et in Bruto multa, quibus subjungit: Eam utilitatem habuit Attici liber, quam requirebam, ut explicatis ordinibus temporum, uno in conspectu omnia viderem. Et ibidem post paulo ex Attici persona: Eisque nosmet ipsi ad veterum Annalium (sic enim Manutius legit) memoriam comprehendendam impulsus, atque accensus sumus. Ac Cicero eum misisse, ex praemio de claris oratoribus patet. Ibidem: Omnium rerum memoriam Atticus breviter, & perditigenter complexus est. Meminit & Cicero epist. 23. lib. 12. ad Atticum. & Alconius Pedianus in Pisonianam. Tradunt & Antiochi regis filio obsidi domum publica audi-*

scatam: inter quos Atticus in Annalibus. Schottus.

² *Familiarum originem] Quae γαρναροζία Graecis dicitur. Ut nuper Fulvius Ursinus Ro. de patria bene meritus, & Richardus Streinius Austriacus, & Reinccius, Germani, de Familiis accurate scripsere: at nemo eorum, quos quidem viderim, audierim, Familiarum Rom. omnisque Antiquitatis doctior Ant. Augustino, Archiepisc. Tarracon. Schottus. Joan. Glandorpius huc fine dubio respexit, dum lib. de Familiis Romanis ita scribit. Perit nobis thesaurus ingens amissis T. Pompon. Attici familiis, quibus libris nihil esse dulcius testatus est iis, qui notitiam aliquam clarorum virorum expeterent. Vid. Sup. in Hannibal cap. ult. comm. 1. ubi Annalium fit mentio. Erustius. Adde not. Schotti ad comma 6. Ex hoc opere Vossius c. 18. de Philologia fuisse existimat illa de gente Papiria, quae signat Cicero Lib. 9. epist. ad Papirium Paetrum. Bosius.*

³ *Fecit hoc idem] Quidem in vulgatis impressum. Schottus. Errore scilicet a pronuntiatione orto. Bosius.*

⁴ *Juniam familiam] Medic. 1. summarum familiarum. An fuit. Juniorum familiam, ut mox Marcellicum, Fabierum, Aemiliorum? Statim*

bus cepisset: pari modo ¹ Marcelli Claudii, Marcel-
lorum; Scipionis Cornelii, & Fabii Maximi; Fa-
biorum, & Aemiliorum quoque: quibus libris nihil
potest esse dulcius iis, ² qui aliquam cupiditatem ha-
bent notitiae clarorum virorum. ³ Attigit quoque
poëticen: credimus, ne ejus experts esset suavitatis.
Namque versibus, qui honore rerumque gestarum
amplitudine ceteros Romani populi praestiterunt, ex-
po-

tim edd. vet. enumeraverit. Nempe
quia librarii *ad* *tit* pro conjunctione
causali, acceperunt. Deinde *qui a*
quoque ortus: nolim contemni. *Bo-*
fius. Leid. & Voss. A. C. *enumerava-*
verit. Familiam hic pro gente poni
docet Dukerus ad Florum 4, 1,
8. unus Vossianus C. *a quoque or-*
tus. Leid. m. *a quo ortus est*.

¹ Marcelli Claudii, Marcellorum,
&c.] Sic restitui hunc locum fide
Medicaei 2, cum hucusque omnes
ediderint, *de Marcellorum*, nullo
sensu. Nam etiam si cum Schotto
velis, *stirpe, origine*, vel quid simi-
le exaudiri; verbum tamen deest,
ad quod praepositio referatur. qua
expuncta, repetes *domi* illa, *fa-*
miliam ordine enumeravit; & ad *Mar-*
celli Claudii, ad rogatu. Sic plana
omnia. Quare nec in sequentibus
recte a quibusdam editum, *de Fa-*
biorum: ubi praepositionem etiam
Mss. Gif ac. Schotti, & ed. Rom.
atque Colon. non agnoscunt. *Ma-*
nitius pro *Aemiliorum* mallet *Corne-*
liorum: quod Aemiliis ad Scipionem
nihil pertineant, cujus rogatu eam
familiam Atticus enumerasse dicitur.
Eandem ob causam, opinor,
Lambinus idem nomen inseruit,
hunc in modum: *Et Fabii Maximi,*
de Corneliorum, & Fabiorum, & Ae-
miliorum quoque; in vitis libris. Ve-

rum Aemiliorum familiam Scipio
haud dubie ob Africanum minor-
rem enumerari voluit, quippe ex
Aemiliis ortum; eoque *Aemilianum*
vocatam. A. q. ed. abest *ad quoque*
sed habuere scripti, quos diximus.
Bofius. Pro *Maximi* Voss. A. *Maxi-*
mi. De *Corneliorum* &c. ab sunt Lei-
denfi & Vossianis A. C. Pro *Fabio-*
rum & Aemiliorum Voss. A. *Fabio-*
rum Aemiliorum. Ceterum notan-
dum hic *Scipionis Cornelii* poni pro
Cornelii Scipionis & Marcelli Claudii
pro *Claudii Marcelli*, cognomine Gen-
tilicio nomini praeposito, id quod
observarunt post alios Dukerus ad
Florum 2, 2; 11. & Cortius ad Sal-
lust. Catil. init.

² Qui aliquam cupiditatem] Non
est insuper habendum, quod e Medi-
2. laudat Ernstius, *aliquam avidi-*
tatem, nam sic & Cicero in Catone
inexhaustam aviditatem legendi laudat,
3. *definib.* 2. Utitur etiam, & a *cu-*
piditate distinguit *Plautus Mercat. pro-*
log. v. 29. Sed alterum frequenter
Neos adhibet. vide Indicem. *Bo-*
fius. Pro *iis* Leid. m. *his*. Pro *ali-*
quam Voss. C. *aliam*.

³ Attigit quoque Poeticam] Poeticam
Ve. lib. & *ad* ejus a fuit. *Schottus*.
Mox q. edd. *rerum gestarum*. Sed
copulam habebat etiam M. *Schot-*
ti & ed. Rom. Quae si deleatur,
X x 2 lege

6 posuit: ita, ut ¹ sub singulorum imaginibus facta magistratusque eorum non amplius quaternis ² quinisque verbis describeret. quod vix credendum sit, ³ tantas res tam breviter potuisse declarari. Est etiam liber ⁴ Graece confectus, de consulatu Ciceronis. Haecenus Attico vivo ⁵ edita haec a nobis sunt.

CAP.

legeriam, honore & rerum g. a. Bos. Leid. & Voss. A. poeticam C. p. ticam.

1 Sub singulorum imaginibus] Plinius 35, 2. Imaginum amorem flagrasse quondam, testes sunt & Atticus ille Ciceronis, edito de his volumine, & M. Varro, benignissimo invento, insertis voluminum suorum foecunditati, non nominibus tantum septingentorum illustrium, sed & aliquo modo imaginibus. Vide quae in *Elogia* notavi. Servius in *Virgil.* Varronem quoque familias Trojanorum explicasse, D. vero Augustinus, Deorum *Ἰσοστροφίας*, auctor est. Supra Nepos: Et quod difficillimum fuit, sic familiarum originem subtexuit, ut ex eo clarorum virorum propagines possent cognoscere. Messala quoque Corvinus, jam senex volumina de Familiis condidit, ut meminit ibidem Plinius. Et Hyginus Augusti Caesaris libertus lib. 2. de signis coelestibus, Genealogiarum libros suos nominat. De *Papiria* gente quaedam Cic. *epist. ad famil. libro 9. epist. 11.* De *Portia* & apud Agellium 13, 18. ex M. Tullii *Catone minore*. Schottus. Vir incomparabilis *Var. leff. 3, 3.* hoc opus *Amaltheion* dictum censet, ac de eo accipit loca Ciceronis ad *Attic. I, II. & 14. & lib. 9, 18.* ubi legi vult: Inde exspecto *Ἀμαλθεῖαν* illam tuam. Nolle haec tanto viro excidisse. nam *Ἀμαλθεῖον* illud, sive *Amaltheam*, non libri, sed loci, nomen fuisse, ex *epistola*

14. lib. 1. & 20. lib. 3. colligere est, facileque adsentior viris doctis, qui bibliothecam Attici sic dictam censent. Quare neque libro 9. ep. 18. ei voci locus erit. *Bosius.* Vide & Gronovium ad Ciceron. lib. 1. ad *Attic. Ep. 16.* in fin.

2 Quinisque] Ed. Grut. *quinisve*. Parum interest, utrum praeferas: a Mss. tamen & edd. vet. non putem recedendum. *Bosius.* Leid. & Voss. C. *quinisque*.

3 *Tantas res tam breviter potuisse declarari*] Fecit, quod *Catullus* in Cornelio Nepote laudat, ipsum omne aevum tribus explicasse chartis. *Loccenius.*

4 Graece confectus de Consulatu Ciceronis] De quo Cicero lib. 2. *epist. 1.* Puer tuus mihi litteras ab te, & commentarium Consulatus mei Graece scriptum reddidit: &c. Scripserat & Herodes eadem de re, sed quae Ciceronis in Consulatu praeclare facta obscurarent potius, quam illustrarent: lib. 2. ep. 2. Atticus etiam quae minus probat in Ciceronis libris, ea notare miniata cera solitus erat. lib. 15. ep. 14. & lib. 16. ep. 21. Nec Bruto omnia probare potuit, quae de *Oratore* conscripserat. De qua cera *Ang. Politianus Miscell. cap. 53.* Schottus. *Umus* abest *Leidenfi* & *Voss. A.* sed C. & *mus.* Pro de consulatu, *Voss. C. consulatu.*

5 Editae haec a nobis sunt] Sic *Lam-*

CAP. XIX.

Nunc quoniam fortuna nos superstites ei esse voluit, reliqua persequemur: &, quantum poterimus, rerum exemplis lectores docebimus, sicut supra significavimus, suos cuique mores plerumque conciliare fortunam. Namque hic contentus ordine 2 equestri, quo erat ortus, in affinitatem pervenit imperatoris 2 divi [Julii] filii: quum jam ante familiaritatem

Lambinus. A Mff & edd. vet. *haec* abest. *Bosius.* Leid. & Voss. A. tamen addunt *haec*.

1 *Quantum poterimus*] *Potuerimus* vulg. codd. habent, non *poterimus*, ut vetustus liber. *Schottus.* Leid. & Voss. A. C. *potuerimus*.

2 *Divi Julii filii*] Vetustus cod. calamo exaratus concise, *Divi filii*: eleganter, & venuste: addit & calculum Gifanii liber, quem *Mavertius* inspexit. Sic enim in lapid. innumeris, & nummis antiquis, in Triumviratu cufis, quales plurimos videre memini, legitur. IMP. CAESAR DIVI F. III. VIR. ITER. R. P. C. Apud *Ant. Augustinum* aureum nummum vidi, qui lucem adferet *Suetonio* cap. 63. libr. 2. IMP. CAES. DIVI F. AUGUSTUS: Et in averfa parte hic titulus: C. L. CAESARES. AUGUSTI. F. COS. DESIG. PRINC. JUVENT. [Similem argenteum possidet *Sereniff. Princeps* meus DN. BERNHARDUS, Dux Saxoniae; aereum vero, aureumque memorat *Oeco* in *Numismatis Imp. Rom.* pag. 65. delineatque *Gutherius* de *vet. jure Pontif.* 1, 17. sed omnes in adversa parte aliam inscriptionem praefereunt; hanc scilicet: CAESAR AUGUSTUS DIVI F. PATER PATRIAE

Duos ejusmodi argenteos habebat etiam *Liphae* Henr. Mejerus, unum cum nota denarii X. alterum sine ea.] Item aereum apud eundem, duobus capribus, quod rarium est, signatum: in uno latere DIVOS JULIUS praeferebat; in altero DIVI F. AUG. [Exhibent ac interpretantur *Seb. Erixus* de *numismatis* vet. pag. 113. & *deinc. Ursinus* in *Numism. famil. Ro.* pag. 136. ed. *Patin.* ac *Fr. Angelonus* in *historia Augusta*, pag. 7.] *Divos* autem pro *divus* vet. dicebant, idque quoties eadem littera repetebatur, ut & *Davos* pro *Darius*. Est & penes me aereus denarius Octaviani imagine & titulo; AUG. DIVI F. In averfa parte Turulus est, seu albugalerus, pileum Flaminis, ut & filia ostendunt: est & *Secespita*, seu securis, & asperforium, cui *Simpulum* vel *Simpuyium* subjacet, ut in Pontificatu Augusti Caesaris in municipio cufis esse videatur. Sic autem legebatur: C. VAR. RUF. SEX. JUL. POL. II. VIR. Q. id est, *Cajus Varius Rufus, Sextus Julius Pollio, Duumviri Quinquemales*. [Habes apud *Clariff. Patinum* in *Quintilia*, pag. 237. & in *numism. Imp. R.* pag. 37.] *Servius* in illud *Virgil.* 8. *Aeneid.* *Divum genus: Divi* le-

tatem ejus esset consecutus nulla alia re, quam ¹ elegantia vitae, qua ² ceteros ceperat principes civitatis,

gisse quosdam refert; recte meaque idem sententia, idque cum apothecis in Deos relati essent. Et sic fere Graecorum natio, etiam in posterioribus Imp. ut Dion, & ex Dione Xiphilinus & Aelianus de acie instruenda ad Adrianum Aug. Nervae F. *Αὐτοκράτορ Καίσαρ υἱὸς τοῦ Ἀδριανοῦ Σεβαστῆ*. Imperator Caesar, Divi filii, Adriane Augusti. Sic & Tiberio Valerius Maximus, & Domitiano Martialis adulantur: ut Julii & Augusti more, Divos, monstra illa & portenta, etiam vivos adhuc, appellarint. Vitruvius praefat. librorum de Architectura ad Augustum: *Cum concilium coelestium in sedibus immortalitatis parentem tuum dedicavisset, & imperium ejus in tuam potestatem transtulisset*, &c. Schottus. Locum hunc Auctor ipse illustrat, quando paulo post dicit. *Nata est Attico neptis ex Agrippa*, & quae ibi sequuntur plura. Ernstius. Schottiani Gifaniani que codicum lectionem magis etiam, quam quos ille laudavit, quibusque similes plurimos cum nummos; tum lapides vet. apud Antiquarios habes, confirmant nummi, in quibus Augustus pariter IMP. DIVI F. ornito Caesaris, & Augusti nomine, cognomineque, appellatur ut in aereo meo mediae magnitudinis, (cui similes & *Ericus* ac *Angelorus* exhibent) in cujus adversa facie duo capita, (Augusti & Agrippae, ut volunt) cum inscriptione, quam diximus; in aversa, COL. NEM. & crocodilus palmae arbori alligatus, ac duobus ramis insistens. Et in alio apud *Oeconem* pag. 73. in

quo eadem inscriptio, & caput Augusti, in aversa vero parte; Q. MAXIMO ITER. &c. Nempe cum eoque nemo alius inter Divos relatus esset, (nam Cn. Pompei magni nummus, in quo templum cum hac subscriptione CONSECRETATIO, legitur, non una causa mihi suspectus est, ut alibi docebo) addito Julii nomine, quod is ab aliis divis discerneretur, opus non erat. Augustus autem sola *Imperatoris* appellatione, quae illi aequae ac patri Julio loco praenominis decreta fuerat, aliquando designabatur. Quare vix dubito, Julii nomen haec expungendum esse. Quamquam interim non desunt exempla cum nummorum, ut apud *Oeconem* pag. 37, 42, 44, 56, 50, tum saxorum, apud *Gruterum* pag. 58, 1. pag. 177, 1. p. 228, 6, pag. 1084, 2. in quibus idem Augustus *Divi Julii F.* vocatur. Sed in iis ubique *Caesaris* nomen praemittitur. Apparet autem ex hoc loco, scriptum hunc librum antequam Augusti cognomen ei decerneretur. *Bosius*. Leid. & *Voss. C. Divi filii*. Cum *Bosio* facit *Cl. Graevius*.

1 *Elegantia vitae*] *Sup. c. 13. 5. Elegans; non magnificus; splendidus; non sumptuosus*. Deinde humiliores legit scripti cod. & vulgari. *Schottus*. Sed alterum poscunt, quae proxime praecedunt, *dignitate pari*. *Bosius*. Male pro *alia* in edit. *Hack.* legitur *ulla* pro *quia* *Voss. C. quae*. Pro *humiliores* *Leid. & Voss. A. C. humiliores*.

2 *Ceteros principes civitatis*] *Pompejum opinor, M. Antonium, C.*

tis, dignitate pari, fortuna humilior. ¹ Tanta enim prosperitas Caesarem eum est consecuta, ut nihil ei non

ceronem, &c. *Bosius*.

¹ Tanta prosperitas Caesarem] Quorsum de Caesaris felicitate in Vita Attici? Non ignoro in Caesarum inaugurationibus jam inde ab excessu Trajani optimi Principis acclamari solitum; *Sis fortior Caesare, felicior Augusto, melior Trajano*. Verum priscam lectionem facere non possum, quin laudem: *Tanta enim prosperitas Caesarum eum est consecuta*. Quam lectionem confirmat & Giffanii M. f. ut ad Atticum pertinet, quem singularis Principum favor est persecutus, ut nemini esset aequalium inferior, sed magis beatus. *Schottus*. Mihi, ut quod res est, dicam, valde absurdum videtur, dicere: *Tanta prosperitas Caesarum consecuta est eum*, pro: tanto Caesarum favore floruit &c. Sed inde tamen crederem locum ita legendum: *Tanta enim prosperitas eum consecuta est*. De Attico loquitur; quod vel ex eo clarum, cum sequitur, *quod civis Romanus quirit consecutus*. Pronomen *eum*, interpretatus est aliquis in margine adscripta *Caesaris* appellatione. inde in textum recepta, occasionem dedit variandi numerum casumque. Nam Caesaris felicitas etiam hic inferi potuisset, tamen aliis fuisset verbis inserta. poterit etiam ipse litterarum ductus in pronomine varietati lectionis, & mox conjunctioni, occasionem dedisse. Ita nunc sentio scriboque h. l. *Boeclerus*. Suspicio veram esse lectionem, *prosperitas Caesaris in eum consecuta est*. *Consecuta est*, absolute, pro *secuta est*, ut alibi quoque apud Nepotem, Pro

Caesaris in eum, fuit olim contractum, *Caesar. in eum*. Inde factum, *Caesarum eum*. Schefferus. Miror non animadvertisse interpretes, haec non ad Atticum, sed Augustum, referenda esse. Quod vel ex eo, quod nomen illius statim subjicit, intelligere poterant. Quid enim eo opus, si de eodem hic quoque loquitur. Satis erat, si dixisset; *Nata est ei neptis*. Nunc Attico natam ait, ne quis de eo loqui se putet, cujus prosperitatem modo praedicarat. At quorsum de Caesaris felicitate in vita Attici? Ut explicatius traderet, quod dixerat, ceteros civitatis principes dignitate pari, fortuna humilior fuisse. Ait igitur, nemini non parem dignitatem fuisse, fortuna cunctis superiorem. Parem, quia nihil ei non tribuit fortuna, quod cuiquam ante detulerit. Superiorem, quod conciliarit ei, quod nemo adhuc civis Rom. quirit consecutus. Sic enim posteriora haec e Mss. suppleri debent; ne bis idem dicat Nepos, verbis diversis. Nam quod Schottus e suo cod. producit, *quam civis R. p. e.* & ad prosperitatem Attici refert, nauci non est. Lego igitur, *Caesarem eum est consecuta*: nempe Divi filium. Quoniam librarii de Attico haec acceperunt, pro *Caesarem* rescribere *Caesarum*: inde tam mira & contorta, *prosperitas* nata est. Addidit autem Nepos provocabulum, sive famae laudisque adspectu & *prosperitas*, quomodo S. 4. 2. est *Pittacus* ille; Et mox v. 4. *idem ille populus*: sive, ut eo Augustum a Julio Caesare discerneret. Quamquam & ab alio adjici potuit,

non tribuerit fortuna, quod cuiquam ante detulerit; & conciliarit, ¹ quod nemo adhuc civis Romanus ³ quivit consequi. ² Nata autem est Attico ³ neptis ex Agrippa, cui virginem filiam collocarat. Hanc Caesar, vix anniculam, Tiberio Claudio Neroni, Drusilla nato, privigno suo, despondit: quae conjunctio necessitudinem eorum + sanxit, familiaritatem reddidit frequentiore.

CAP.

qui ¹ *Caesarem* jam in *Caesarum* corrupto, accusativum deesse ratus, de suo supplerit. Sicuti contra ea, si a Nepote est, ab aliis tanquam superflua omitti, aut ab ultima vocis *Caesarem* absorberi potuit. Utcunque sit, *Caesarem* legendum, ac de eo hanc periodum accipiendam, non dubito. *Bosius*. Leid. m. *Caesarem* *eum*: *Voss.* C. *Caesarum* *causa*, qui pro *consecuta*, *secutus*.

¹ *Quod nemo adhuc civis R. quivit conf.*] Non potui contemnere hanc optimorum libb. *Gif.* & *Leid.* lectionem: praesertim cum valde frigidum & Nepote indignum sit, quod adhuc omnes editiones occupaverat, *quod civis R. p. c.* *Schotti* liber, *quam civis R. p. c.* ut ad eandem, inquit ille, *prosperitatem* referatur. Ego nullam inde sensum exsculpere possum, nisi addas in praecedentibus, *Et plus conciliarit;* aut pro *quam*, legas *quantam*. Sed utrumque aequè ineptum fuerit. *Bosius*. *Leid.* m. pro *quod*, *quam*.

² *Nata est autem Attico*] Hoc ordine scr. cod. & *collocarat* uterque scriptus, & in *Claudio Tiberii* praenomen astitit. *Schottus*. Antea editi, *Nata autem est*, &c. *collocavit*. *Bosius*. Omnes mei *collocarat*.

³ *Neptis ex Agrippa*] *Suetonius* in *Tiberio* cap. 7. *Agrippinam M.*

Agrippa *genitam*, *neptem* *Pomponii Attici*, ad quem sunt *Ciceronis* *epistolae*, *duxit uxorem*, *sublatoque* *ex ea* *filio Druso*, *Et.* & *Octavio* capite 65. *Schottus*. Pro *anniculam* *Voss.* C. *amielam*, cui *Tiberio* *absent*. Pro *Drusilla* *Voss.* A. C. *Drusilla*.

⁴ *Sanxit*] *Lambinus* leg. *putabat*, *auxit*: *Ernstius* e *Medic.* *codice*, sic *auxit*, *ut familiarit.* *eor.* *reddidit* *clariorem*. Verum nihil mutandum est. Sensus *Nepotis* ille: *ad finitatem* *ista* *veluti* *lege* & *jure*, ac *religione* *quadam* *inter* *eos* *contractam* *necessitudinem*, & *veluti* *sanctam* *effectam*: cum *antea* *libere*, & *ferre* *sine* *ulla* *copula* *amicitiam* *cohererent*. Plus autem est *necessitudo*, quam *amicitia* *aut* *familiaritas*. *Scriptura* *Medic.* *codicis* *ex* *ignorantia* *nata* *est* *elegantissimi* *loquendi* *modi*. Fors tamen *Nepos* *scripsit*, *Et* *familiar.* *r. fr.* *Bosius*. *Voss.* A. *sanxit*.

⁵ *Ab urbe abesse*] *M.* *Schotti*: *ad urbe esset*: *Reciperem*; si *meliores* *codd.* *concinerent*. nam sic *ferre* 12, 3, 4. *tantum se ab invidia futururos*. *Tacitus* 2, 16, 3. *a contumelia*, *quam a laude*, *propius fuerit*. Nunc nihil muto. *Bosius*. *Unus* *Voss.* C. *quia ab urbe esset*. pro *Litteras* *Voss.* C. *litteris*.

⁶ *Quin Attico mitteret*] I. e. *scriberet*.

Quamvis ante haec sponsalia non solum, quum^s ab I urbe abesset, nunquam ad suorum quenquam literas misit, ⁶ quin Attico mitteret, ⁷ quid ageret, imprimis quid legeret, quibusque in locis, & quamdiu esset moraturus: sed etiam quum esset in urbe, & ² propter suas infinitas occupationes minus saepe quam vellet Attico frueretur, ⁸ nullus dies tamen temere intercessit, quo non ad eum scriberet: ⁹ quum modo ali-

beret, per literas certiores faceret. Vide praeter Bosii indicem de hac Elliptica locutione Cl. Graevium ad Justinum lib. 5 cap. 3. n. 7. & Cort. ad Ciceron. lib. 2. ad Fam. Ep. 8. quomodo *mittere* pro legatos mittere vidimus ad Themistocle. cap. 2. Adde Cel. Burm. ad Ovid. lib. 1. Amor. El. 13. vs. 19. & ad lib. 2. El. 2. vs. 5. item Cort. ad Sallust. Catil. 32, 3, & *comparare* pro bellum, exercitum comparare ad Thrasib. cap. 2. n. 2. Pro *quin* Leid. cum.

7 *Quid ageret, impr. quid leg.*] V. C. sic interpungit, *quid ageret imprimis: quid legeret.* Schottus. Sic & ed. Rom. Sed *in* *imprimis* magis congruit ad sequentia. Mox alii, *sed & cum in u. e.* Mutavit fide sui codicis Schottus. Deinde, Mf. Gif. propter *infin. suas occup.* Quae varietas facit, ut *in* *suas* intrusum suspicer. Bosius. Pro *sed &* Leid. & Voss. A. C. *sed etiam.*

8 *Nullus dies tamen temere*] Sic editi. Mf. vero, *Nulla dies tamen intercessit.* Schottus. Ed. Rom. & Grut. *nullus dies tem. int.* Nempe ob similitudinem nunc vox posterior a priore, nunc haec ab illa absorpta est. Bosius. Pro *intercessit* Leid.

m. & Voss. A. *Nullus dies tamen temere intercesserit.* Voss. C. *nullus dies tamen intercesserit.*

9 *Quum modo aliquid*] Dion. Lambrinus pro *quum aliquid*, [ut est in ed. Col. Grut. aliisque] *modo aliquid* reponerat. Non damno interim praeseam scripturam: *quum non aliquid de antiq. ab eo requireret, modo aliquid: quam ei quaestionem poeticam proponeret.* Schottus. *Quum non aliquid*, est etiam in Rom. Mihi optima visa scriptura codicis Leid. eoque in textum recepi. Scilicet nunc incipit speciatim exponere, de quibus rebus Caesar ad Atticum scripserit. Neque verisimile est, cotidie aliquid de antiquitate ab eo requisivisse. Scriptum fuit, *quum non*, indeque natum illud *quum non*, vel e praeced. repetitum est. Bosius. Verbum *proponeret* in hac re proprium est, pro quo etiam simplex verbum *ponere* adhibetur. Vide Interpretes ad Phaedrum lib. 3. fab. 14. v. 8. *Nec quaestionis positrae causam intelligit.* & Daviesium ad Ciceron. de Fato cap. 2. ubi tamen nihil mutandum cenfeo cum Tiberio Wopkens lib. 3. Lect. Pull. cap. 11. p. 297. Cur vero, si codicem Balicolensem pro *contra* *proposi-*

aliquid ¹ de antiquitate ab eo requireret: modo aliquam ei quaestionem poëticam proponeret: interdum ² jocans ejus ³ verbosiores eliceret epistolas. Ex quo accidit, ³ quum aedes Jovis Feretrii, in Capitolio ab Romulo constituta, vetustate atque incuria detecta prolaberetur, ut Attici admonitu, Caesar ⁴ eam reficiendam curaret. Neque vero ab M. Antonio minus absens litteris colebatur: adeo, ut accurate ille ⁴ ex ultimis terris, ⁵ quid ageret, quid curae fibi

tum, contra positam exhibentem defendere voluerit Davifius, non legendum coniecit contra rem positam. Haud dissimili significatione dixit Noster in Pelopida cap. 3. §. 1. Esti se junctum ab re posita est. Pro poëticam Voss. C. petitam.

¹ De antiquitate] Id est, vel ex antiquitate, ut saepe haec praepositio ponitur; vel de antiquitate rei cujusdam vel moris Romani. Sed prius malim, atque putarim hoc fecisse Augustum consilii auxiliique causa, si quae res dubia incidisset. Multa enim tribuit antiquitati Augustus, & citius faciliusque probari existimabat, quae vetustatis exemplo probarentur, quod clarum ex Suetonio cap. 89. Similiter Severus Imperator litteratos, & maxime historiarum peritos, si quae res incidisset dubia, consuluit, ut similibus exemplis ex antiquitate institueretur, de quo Lampridius in ejus vita. Bofius.

² Verbofiores eliceret epist.] Ut Cicerone quoque ab Attico, lib. 16. epist. 11. Schottus.

³ Quum aedes Jovis Feretrii] Admissis ad moenia hostibus, atrox in ipso aditu pugna, adeo ut Romulus Jovem oraret, ut foedam suorum fugam sisteret. Hinc tem-

plum & stator Juppiter Feretrius dictus, quod pacem ferat. Flor. lib. 1. cap. 1. Vid. etiam Liv. lib. 1. Sextus Aurelius Victor cap. 1. de Viris Illustr. Messal. Corvin. lib. de August. prog. & alii. Ernstius. Scripta lectio: Cum aedis Jovis Fer. in cap. ab Rom. constituta vet. atque incuria tecta prolaberentur. Quam ita probro, ut vulgatam non rejiciam. Amplius tamen est, collapsis tantum tectis, non integro aedificio vitium faciente, Attici suavis a Caesare templum Jovis factum tectum instauratum: quod in hoc, quam illo, necessitas reficiendi major incumbat. Schottus. Mihi recepta verior videtur: etsi altera meretur amplius expendi. Ad Ind. v. detegi. Bofius. Pro admonitu Voss. A. ammonitu. Voss. C. ira habet Vetustate atque incuria tecta probarentur, ut Attici monitu &c. Pro a M. Leid. m. ab M. pro vero a M. Antonio Voss. C. videbat M. Antonius. pro colebatur Leid. m. colebantur.

⁴ Ex ultimis terris] Ex Aegypto. Vetustus cod. exultum iis terris praefert. & supra ab M. Antonio: quae utraque olim Lambinus praesentavit, accepta, ni fallor, a Pet. Pitheae, I. C. insigni. Quidam etiam lib. 2.

fibi haberet, certiozem faceret Atticum. Hoc quale sit, facilius existimabit is, qui iudicare poterit, quantae sit sapientiae, eorum retinere usum benevolentiamque, inter quos maximarum rerum non solum aemulatio, sed oblectatio tanta intercedebat, quantum fuit ⁶ incidere necesse inter Caesarem atque Antonium, quum se uterque principem non solum urbis Romanae, sed orbis terrarum esse cuperet.

CAP.

libri, *exul cum litteris*. Supra: [c. 9, 2.] *Hofis Antonius iudicatus, Italia cesserat: spes restituendi nulla erat.* Schottus. In Veterib. libris Mss. & editis quibusdam est *ex ultimis terris*. Sic Sallust. Catil. ait. *Cn. Pompejus in extremis terris bellum gerebat.* Schotto post Manutium significat ex Aegypto. Comment. autem in *Epist. 9. lib. 1.* Cic. aliter explicat. *Ernstius*. Ed. Rom. *exul cum litteris*. Colon. Lamb. & complures aliae, *exul tum his terris*: quod non satis elegans mihi videtur, ac vix ita scripserit Nepos. Ut nos, edidit Gothofr. Gruterus, alii: reperitque sic & *Ernstius* in Mss. codicibus: qui & *Sallustii* loco firmat. Cicero in *Verrem* 5, 57. *Illam vocem, CIVIS ROMANUS SUM, saepe multis, in ultimis terris, opem inter barbaros, & salutem tulit.* cap. 60. *qui usque ex ultima Syria atque Aegypto navigarent.* Bosius. Recte Schottus Cic. 1. ad *Fam. 9.* *Recordare enim quibus laudationem ex ultimis terris miseris, hoc est, ex Sicilia.* *Grævius*. Leid. m. & Voss. A. *Exul cum litteris* Voss. C. *exul tum his terris*, quam lectionem videtur praeferre Clar. Munckerus ad *Hygin. fab. 2.6.* sed Schotti, Bosii, *Grævii*, ac *Broukhufii* ad *Prop. 2, 13, 40.* ab *Hoogstratano* jam citati,

sententiam amplector; consule etiam Cl. Arntzenium ad *Victorem Epitom. cap. 43. n. 1.* & *Cortium* ad *Sallust. Catil. cap. 16. n. 5.*

5 *Quid ageret, quid* Sic eadem membranae: *quid ageret, curae sibi haberet certiozem facere Atticum*, diverso longe sensu. Schottus. Sed praefero vulgatam. *Bosius*. Voss. C. *Quid ageret curae s. b.*

6 *Incidere*] Sic ed. Rom. Col. Lamb. & quae hanc sequuntur. At *Grut.* & alii, *intercedere*. Fortasse neutrum ab autore nostro est. Potest certe posterius et proximo subaudiri; uti c. 8, 2. *uteretur*; & c. 33, 2. *commutare*. Statim *Lambinus* & *Schottus* mallent, *urbis Romae*: quomodo & *Gruterus* edidit. Non opus. Sic & alii loquuntur. ad *Ind. v. urbs*. In Mss. Schotti, ac forsitan & alii, *ad Romae* a compendio scripturae oriri potuit. *Bosius*. Omnes mei *quantam s. incidere n. Leid. m. & Voss. A. C. urbis Romae*, sed utrumque recte dicitur. Vide *Clar. J. Arntzenium* ad *S. A. Victorem* de *Viris Ill. cap. 6. n. 2.*

1 *Septem & septuaginta*] Qui est annus *Climactericus* hebdomadicus magnus, ducto septenario in undecim. Nam *climactericus*, viros praestantissimos extinctos, veteres memoriae monumentaque declaravit.

In

Tali modo quum ¹ septem & septuaginta annos compleisset, atque ad extremam senectutem non minus dignitate, quam gratia fortunaque, crevisset: (multas enim hereditates nulla alia re quam ² bonitate est consecutus:) tantaque prosperitate usus esset valetudinis, ut annos triginta ³ medicina non indigu-

In veteri tamen cod. *septem & sexaginta* duntaxat repperi; nato, ut fit, errore ex singularibus numerorum notis additis, omisissive. Supra anno *sexto & sexagesimo* matrem nonagenariam extulit: & bellum Caesarianum exortum Nepos ait aetatis Attici *sexagesimo*. qui est U. C. 1000IV. Decessisse vero CN. Domitio L. F. CN. N. Aenobarbo, C. Sosio C. F. T. N. Coss. qui est annus 1000XXI. post Ro. condit: Natus itaque Atticus anno DEXLIII. triennio ante M. Tullium, cui & XI. annis superstes fuit. *Schottus*. Voss. C. etiam *septem & sexaginta*.

² *Bonitate est consec.*] Abest verbum substantivum ab edd. vet. moxque habent, *usus est*. Nempe putarunt haec omnia una parenthesis concludi, quod secus est. Eaedem edd. & Grut. Gebh. Keuch. *annis triginta*: quod nescio cur mutarint alii. *Bosius*. A meis abest quoque. mox pro *tantaque* Leid. *nunquam*. pro *esset* *val.* Voss. A. & C. *est* *val.* & pro *annos*, iidem *annis*.

³ *Medicina non indignisset*] Atqui semel atque iterum de imbecillitate Attici queritur Tullius in *epistulis* ad eum, praesertim *lib. 6.* annis ante obitum illius XIV. scripto; ac serius adhuc *lib. 7.* 2. & *lib. 10.* 12, 13. Coniiciebat igitur, in *Analyfi*

vitae Attici, ante nos annos XIX. in ill. Lipsiensis proposita, *thesi* 34. *Jo. Schilterus*, hodie Serenissimo Duci Bernhardo a consiliis aulicis, & Jctus ac Philologus & *τῷ τυχόντι*, nobis non magis sanguine, quam adfectu & amicitia conjunctus, Nepotem ita intelligi se velle, Atticum intra xxx. annos nunquam tam acuto decubuisse morbo, ut singulari Medicorum opera eum uti oportuerit. Cui conjecturae plane acquiesco. Solebant enim praefici Romani saepe sola abstinentia, aut medicina domestica, mederi morbis. Qua de re quaedam habes apud Medicorum hujus aetatis principem, *Guern. Rolsinciam*, collegam ac patronum inprimis mihi venerandum, *lib. 14. Medicinae specialis commentar. ὅς ἐσ' ἄνδρ.* sect. 1. cap. 6. Sane Tiberius Caesar eludobat eos, qui post tricesimum aetatis annum ad internoscenda corpori suo utilia vel noxia alieni consilii indigerent: ut est apud Tacitum 6, 46, 6. ubi Lipsium vide. *Bosius*.

⁴ *Tenesmon*] *Tenasmon*, script. codex, [& edd. Rom. ac Col.] sed Latinis characteribus; alii *tenesmon*; ut & Gifanii cod. Manutius *Tenasmon*, vel *Tenasmon*, *τῷ τῷ τῷ τῷ* leg. arbitrabatur. Est autem *Tenasmon*, vel *Tenesmon* Corn. Celsi li-
bro

guisset: nactus est morbum, quem initio & ipse & medici contemserunt. nam putarunt esse ² tenesmon: cui ³ remedia celeria faciliisque proponebantur. In hoc quum tres menses sine ullis doloribus, praeterquam quos ex curatione capiebat, consumsisset: subito tanta vis morbi ⁶ in unum intestinum prorupit, ut extremo tempore per lumbos ⁷ fistula putris eruperit.

bro 4, 18. Graece Τηνομός, [seu potius *tenesμός*, vel *tenasμός*, vide Rhodium ad Scribonii locum mox laudandum.] cum frequens, sed irrita, desidendi deiiciendique cupiditas est, cum inflammatione ac tumore sedis, mucosa & sanguinolenta quaedam egerentis. Plinius 28, 14. *suillum lac utilissimum Tenesmo: & alibi saepe.* Et Scribonius Largus capite 142. *Tenesmo est irritatio ultimae partis directi intestini, in quo saepius libet desurgere sine causa. Desurgere autem, pro ire in secessum ad exonerandum alvum. ut ex Glossario veteri explicat doctiss. Turnebus Adversar. 17, 17.* Schottus. Crebram & inanem voluntatem egerendi. Plin. lib. 28. *Hist. Nat. cap. 14.* Eadem explicatio legitur apud Hippocratem lib. 2. *Epidem. Sect. 2.* Dysenteriae adfines esse vitium, eamque saepe praecedere, & in eo pauca cruenta & mucosa, cum magna tensione egeri scribit Galen. *comment. ad aphor. 27. lib. 7.* Apud Nicandr. Schol. hunc morbum suo tempore *Βρασμός* dictum scrib. in Alexiph. v. 182. Apud utrumque legitur *Τηνομός*. Manurius scribit *Tenasμός*. Jo. Valder. *Tenasμός*. Bosius *Tenasμός*. Giphani. Lambin. & J. Savaro *Tenesmonis*. Beurerus vero *Tenasmon* Latinis literis. Manurius subsequenter verbis sine ul-

lis doloribus probat *Tenasμός* non fuisse, idque auctoritate Cornelii Celsi. *Ernstius*. Omnes mei *Tenasmon*.

5 *Remedia celeria faciliisque*] Cujusmodi fere sunt, quae recensent *Celsus* & *Scribonius* locis modo laudatis: *Plinius* lib. 20, 6, 9, 12, 17, 21: lib. 27, 8: lib. 28, 9, 14: lib. 30, 7: 32, 6, 9: 33, 6: 34, 18. *Pavellus Aegineta* 3, 41: *Alexander Trallianus* 8, 6: *Plinius Valerianus* 2, 24: *Coelius Avelianus* *tard.* 4, 6. qui & morbi naturam causasque exponunt. *Bosius*.

6 *In unum intestinum*] Corrigebat *Bartholus*: *in unum intestinum*: credo, quod eam tenesmi sedem esse norat. Et sane insolitum non est, has voces permutari invicem a librariis. Sic apud *Macrobius* in *Somm. Scip.* 1, 20. tribus locis una vulgo legebatur, pro *ima*, uti recte *Pontanus* emendavit. Sed heic nulla mutatione opus. *Unum intestinum* idem est, ac *solum*; ut, saepe apud *Nostrum*. adi *Indicem*. *Bosius*.

7 *Fistula putris eruperit. Atque antea &c.*] *Gif. cod.* *fistulae puris eruperit*. Totus hic locus sic in nostris membranis legitur: *fistulae puris erumperet*. (& spatio quod versus dirimit, *fistulae puris erumperet*, alii *fistulae puris erumperet*, alii *fistulae puris erumperet*.)

4 perit. ¹ Atque hoc priusquam ei accideret, postquam in dies dolores accrescere, ² febremque accessisse sensit, Agrippam generum ad se ³ arcessiri iussit & cum eo L. Cornelium Balbum, Sextumque + Peducaem. hos

tres eruperint) atque hoc priusquam ei accideret postquam in dies dolores accrescere. Reliqua absunt, antea quidem morbi diuturnitatem moleste ferebat, & vero a glossa huc intrusa semper suspicatus sum, idemque etiam Jaccho Susso, viro doctissimo, placere audio: & Lambinum recte omisisse video: pugnant enim cum iis, quae non longo intervallo antecedunt: Cum tres menses, sine ullis doloribus, praeterquam quos ex curatione capiebat, consumpsisset. Schottus. Ed. Rom. Col. fistulae puris eruperit. Gifanius & Savaro, &, e tribus, ut ait, optimae notae manuscriptorum, Schoppius de arte Critica, pag. 63. fistula puris, Barthio & Loccenio probantibus. Rigaltius ad Artemidorum pag. 21. laudat: fistulae puris erumperent. Simplicissima, eoque mihi verissima est scriptura Medicacii codicis, pus erumperet. Quomodo Celsus 6, 18, 2. si pus ex iis (ulceribus scil.) profluit. Et paullo post: si pus coepit profluere. Et lib. 5, 28, 8. ubi adaptus est (surunculus) & exiit pus. Ac dubito, an fistula ipsa, quae ulceris species est, recte dicatur erumpere. Nasci potius & oriri, & aperiri dicitur. Adscripserat autem, ut videtur, aliquis in ora, fistulae vocem: quae textui intrusa, tot discrepantibus lectionibus occasionem praebuit, cum alii aliter puris vocabulum, ut ei responderet, transformarent. Bostius. Leid. m. fistulae puris eruperit. Voss. A. fistulae puris

erumperent Voss. C. fistula puris erumperet.

1 Atque hoc priusq. ei accideret] Sic Mill. & edd. Rom. Col. ac reliquae pleraeque. Sed Gruter. & quaedam aliae, nonnulla inserunt, hoc modo: *Atque antea quidem morbi diuturnitatem moleste ferebat, priusquam hoc ei accideret: (vel, accideret:)* postquam vero in dies &c. Quae unde desumpta sint, dicere non possum. *Sebottus* suspicabatur intrusa a glossa, quod repugnant praecedentibus. Hoc voluit, opinor; non potuisse Atticum morbi diuturnitatem moleste ferre, quia sine ullis doloribus fuerat. Verum agnosceat ipse Nepos dolores, etsi non alios, quam quos ex curatione capiebat. Et potuere alii supervenire, cum jam vis morbi in unum intestinum proruperat, ante tamen quam per lumbos pus erumperet: quod extremo demum tempore factum Nepos ait. Jam consilium de vita inedia finienda quinto ante obitum die, ut e cap. 22, 3. apparet, iniiit. Vix igitur prius, quam id ei accideret, ut per lumbos pus erumperet. nam ab eo tempore dies aliquot supervixisse credibile est. Neque enim statim atque pus erupit, mortem adfert. Immo ob hanc ipsam rem videntur accrevisse dolores, febresque accessisse. Non igitur priusquam ei accideret. Proinde videtur omnino aliquid desiderari, ad quod ea verba referantur, cum ad sequentia vix possint. Ac facile fieri potuit ut

hos ut venisse vidit, ⁵ in cubitum innixus: quantum, inquit, curam diligentiamque in valetudine mea tuenda hoc tempore adhibuerim, quum vos testes habeam, ⁶ nihil necesse est pluribus verbis comme-

mo-

ut integer versus excideret, aut ob illud *prins* *ro* *antea*, tanquam idem significans, cum iis, quae proxime sequebantur, omitteretur. Quoniam tamen mihi non constat, num ea in aliquo Ms. codice reperta fuerint, nil definire ausim. Praesertim cum adjici potuerint ab aliquo, qui illa, *hoc prinsquam ei accideret*, de universis, quae antecedunt, acceperit, cum fortasse de extremo tantum tempore deberet. Ceteram quod in ed. Rom. & postrema Boecleri legitur, *accederet*, mendum puto sive typographi, sive librarii. nam idem verbum paulo post sequitur. *Bosius*. Omnes mei *accideret*.

2 *Febremque*] Ed. Rom. & Grut. *febresque*. quomodo Ovidius 1. de Ponto 11, 5.

*Nec dolor ullus adest, nec febribus
uror anhelis.*

Et passim *Cyprianus*, *Tertullianus*, *Lactantius*, ejus aevialii. *Bosius*. Leid. m. *febresque*.

3 *Arcessi*] Quaedam exempla habent, *arcessiri*: unde legendum suspicor, *arciri*. *arrire* autem dicebant veteres, pro *accire*, seu *adire*; r. pro *d.* quod & alii notarunt, & nos quodam alio loco admonuimus. *Lambinus*. *Arcessi*, in utroque scriptum vidi. Quare nescio, cur totiens *Lambinus* *Arcessere* Latinam esse vocem neget tam confidenter, & tantum *Arcessere* in utraque notione, & appellandi, & accusandi, (Latinæ linguae per se

fatis inopis, & angustae terminos coartans) dici jubeat, contra omnem antiquitatem. *Schottus*. Adde *Pareum Lexico Critico*, & *Buchnerum ad Fabrum*, in v. *cico*. Ed. Rom. & Col. habent, *arcessiri*. quod ex *arcessi* (sic enim Nepotem puto scripisse) corruptum videtur. *Grutero*, *Gebhardo*, *Keuchenio* placuit *ro* *arcessiri*. *Bosius*. Leid. m. *arcessiri*. *Voss. A.* *arcessi*. *Voss. C.* *arcessi*. Sed *arcessiri* legendum statuerunt *Cl. Cortius* ad *Sall. Jugurth.* cap. 62. n. 4. & *Oudendorpius* ad *Frontinum* lib. 2. *Strat. c.* 7. n. 12.

4 *Peducaenum*] De *Sex. Peducaeo* Attici familiari, vide *Ciceronem epist.* 1. lib. 10. *Schottus*.

5 *In cubitum innixus*] Non dubitavi veram esse hanc librorum *Gif. Schotti*, ac *Medic. 2.* & ed. Rom. lectionem, etiam *Gebhardo* & *Keuchenio* probatam. Absorpsit in aliis praepositionem ultima proximae vocis littera; Inde vulgatum illud *nixus*. Sic autem & *Cicero* loquitur. vide *Indicem*. *Bosius*. De hoc more loqui incipientium consule *Passeratium* ad *Propertium* 1, 3, 34.

Sic ait in molli fixa toro cubitum.

Ubi praeter *Passeratium* & *Heinsium* etiam *Graevius* in *Epist.* 139^a ad *N. Heins.* legit *nixa toro cubitum*. Hic omnes mei in *cubitum innixus*.

6 *Nihil necesse est*] Sic *Mff. Gif. Savar. Schotti*, & uterque *Medicacus*: nec aliter edidit *Gebhardus* & *Keuchenius*. Reliqui, *nihil opus est*. Forsan neutrum a *Nepo-*

morare. quibus quoniam, ut spero, satisfeci, ¹ me nihil reliqui fecisse, quod ad sanandum me pertineret, reliquum est, ut egomet mihi consulam. Id ⁶ vos ignorare nolui. ² Nam mihi stat, alere morbum desinere. namque his diebus ³ quidquid cibi sumsi, ita produxi vitam, ut auxerim dolores sine spe salutis.

Quare

te est. Sane Plautus ad hunc modum Captiv. 2, 2, 94. *Nihil est, ignotum ad eum mittere: Operam luseris. Nihil est*, id est, nil attinet, non est operae precium, non est opus. *Bosius*. Pro vos testes Voss. A. C. nos testes. & Voss. A. C. *ne-cesse est*. sed Leid. omittit verbum substantivum.

¹ *Me nihil reliqui fecisse*] Haec lectio est Ms. Leid. & edd. Rom. Gothofr. Grut. Gebh. Keuch. sed Col. Lamb. Schotti, & nuperae pleraeque. *nihil reliqui feci*; an librorum vet. auctoritate, *Schottus* nescire se ait: qui haud dubie in scriptis suis alteram repperit. quae mutari non debet. *Satisfacere*, est excusare, pacare. quo sensu Itali dicunt: *Io son sodisfatto*, i. e. acquiesco, contentus sum. Nisi totum illud, una cum illis *nihil quod ad sanandum me pertineret*, a mala manu est: quod valde vereor. Praecessit enim proxime, *satisfeci*; sequiturque statim, *reliquum est*. Et jam dixerat, *magnam se diligentiam in valetudine sua tuenda adhibuisse*. *Bosius*. Leid. & tres Vossiani *me nihil reliqui fecisse*. *Nihil reliqui* est Ciceroniana locutio. Vide *Graevium* ad *Ciceron.* lib. 4. ad *Attic.* Ep. 6. pro ut *egomet*. Leid. & *egomet*. sicut cap. 22. pra ut non ex vita. & non ex vita.

² *Nam mihi stat alere morbum desinere*] Veteres Philosophi, Dioge-

nes Cynicus, aliique praesertim Stoici *ἀστροφειται* magni semper fecerunt, discipulosque suos in assensum violenti hujus consilii traduxerunt, inter quos Seneca facile principem locum obrinet, *Epist.* LVIII. LXX. LXXVII. & passim in suis libris. Et *Epietetus* apud *Arianum* lib. 1. cap. xxiv. Docent id quoque exempla tum illa, quae a Seneca laudantur, tum quae heic sequuntur. Nempe *Democriti*, de quo haec legimus apud *Athenaeum* lib. 11. *Dipnos.* cap. 111. *Fama est*, inquit, *Democritum ipsum Abderitem fuisse ob senectutem pene furiosum, atque cum vitae pertaesus esset, subtrahere sibi nutrimentum singulis diebus consuevisse. Sed cum dies Cerealiū sacrorum esset propinquus, rogantibus mulieribus ne moreretur per id tempus, ut sacra celebrare possent, paruit, & sibi vas melle plenum adferri iussit. Inde ferunt hunc virum multos dies vixisse, cum solo melle vesceretur, atque deficiente melle, post hos dies mortuum fuisse.* Eodem modo *Isoocrates*, autore *Plutarcho*, obiit voluntaria nece, per quatruiduanam inedia, recitatis prius trium *Euripidis* fabularum primis versibus. *Alii* tamen dicunt, e vita cum excessisse, cum novem dies cibo abstinisset. Plura de voluntaria morte vide apud *Cl. virum Carolum Annibalem Fabrotum* amicum nostrum *carissimum Exercit at. V. Elbertum*

ke-

Quare a vobis peto primum, ut consilium probetis meum: deinde, ne frustra dehortando + conemini.

C A P. XXII.

Hac oratione habita, tanta constantia vocis atque ^I hvultus, ut non ex vita, sed ex domo in domum videretur migrare, quum quidem Agrippa cum flens, atque ^S osculans, oraret atque obsecraret, ⁶ ne ad id, quod

Leoninum lib. 14. Emendat. cap. v. comm. 8. cum seqq. Et Casaubonum comm. ad Sueton pag. 134. 15. Ubi viri gravissimi pie docent, illicitum hunc esse vitæ exitum, & non tantum cum lege divina, sed ipsa etiam recta ratione pugnare. Adde sup. a nobis dicta ad vit. Timolcont. cap. 1, 6. Ernestius.

3 Quidquid cibi] Potionisque addit m. f. Ceterum Producere vitam quid sit, explicatum a me exemplisque illustratum memini libro 1: observationum per saturam. Schottus. Statim: Mss. Leid. & q. edd. addita una voce dehortando impedire conemini. Non dubito, aequè ac ³ potitionisque, a glossa esse. Bosius, Voss. A. & C. addunt etiam potitionisque.

4 Conemini] Conari absolute dictum ad res pertinet magnas, quæque non facile expediri possunt. Pene est, ait Barthius, ut fabrilia tractare eos jubeam, qui vocem aliam intendentes, deturparunt, quod non intellexerunt. lib. 29. Adversar. cap. 15. Ernestius.

5 Osculans] Apage hinc oscula, ait Schoppius lib. 3. Verisimil. cap. 8. non enim aegro, cuique mori certum est, competunt. Sanior vetus codex: flens, atque obsecrans oraretne. sed rigido censori Schoppio non ve-

nit in mentem, quod etiam M. Popilius Oppium Gallum familiarissimum suum, moriens ultimo complexu & osculo dignum judicaverit. Val. Maxim. lib. 7. cap. 8, 9. sed in his non sunt positæ opes Romanæ. Ernestius. Ut solebant moribundos Romani: de quo videntur Kirchmannus 1. de finer. Rom. cap. 5. Non igitur est, cur cum Schoppio legamus, obsecrans, ut jam monuit Ernestius. Bosius.

6 Ne ad id, quod nat. cog.] Tò ad delet Lambinus contra libros præcos. Schottus. Lambinum sequuti alii. Nos diutius exfulare passi non sumus, cum etiam in excerptis Mf. Leid. & Ed. Rom. Col. Grut. aliisque inveniremus. Fortasse tamen legi debet, id ad quod n. c. Mox Lambinus, & post eum alii, obstinatione compressit. quomodo Plautus Rudent. 5, 3, 46. Non tacebo unquam alio passio, nisi talento comprimor. Et Merc. 2, 3, 6. Mihi mala res objicitur aliqua Bonum quæ meum comprimit consilium. Verum reliquæ, quas dixi, edd. constanter exhibent, depressit. An fuit, repressit? quo verbo & alibi non semel usus est. Bosius. Leid. & Voss. C. ne ad id, quod.

quod natura cogeret, ipse quoque acceleraret: & quoniam tum quoque posset temporibus superesse, se sibi suisque reservaret: preces ejus taciturna sua obstinatione depressit. Sic quum biduum² cibo se abstinuisset, subito febris decessit,³ leviorque morbus esse coepit. tamen propositum nihilo secius peregit.
⁴ Itaque die quinto, postquam id consilium inierat,

¹ *Compressit*] In aliis libris est *depressit*. Id est *serio contempsit*. Ernstius. Omnes mei *depressit*. & pro *biduo*, *biduum*.

² *Cibo se abstinuisset*. Mf. Cod. noster omittit se, & eodem sensu legit: *cibo abstinuisset*. Verbum hoc & Graecorum ἀπέχεσθαι diversis construi casibus, notum est. Ernstius.

³ *Leviorque morbus*] Haec omnia usque ad *elatus est* omissa ab oscitante scriba, quod, ut saepe accidere observavi, *decessit* his posita vox est: Et a prima ad alteram gradu facto, media omitti saepe solere, facile mihi dabunt, qui libros vetr. cum recens editis aliquando compararunt. Inedia autem, & cibi abstinentia, etiam Silium Italicum, & Marcellinum, homines doctos, extinctos accepimus. Et Hegesiae liber est ἀναπαύσις: quo vita quidam per inedia[m] discedens, revocatur ab amicis. Cicero 1. *Tusc.* Schottus. Adde Ernstium ad c. 21, 6. Bofius. Pro *morbis* Voss. A. *morbis*. pro *secius* idem *secus*. in Voss. C. haec desunt usque ad C. *Sofio*.

⁴ *Itaque die quinto*] In septimum diem quosdam hoc pacto vitam produxisse Lucianus refert tom. 2. p. 389. Add. Hippocr. De Carnib. sect. 3. *fine*. Ernstius. Consule Celeb. Burmann. ad Quinctilian. Declamatione ex novendecim majo-

ribus duodecima cap. 8. in *fine*.

⁵ *Cn. Domitio, C. Sofio*] Cn. Domitio L. F. Cn. N. Aenobarbo, C. Sofio, C. F. T. N. Anno ab urbe condita MCCXXXI. Lambinus. Ante Christum Servatorem nostrum natum xxx. Ernstius Pro Cn. Voss. A. in.

⁶ *In lestitula*] Adi Indicem. Bofius. & Laur. Pignorium de servis pag. m. 273.

⁷ *Ut ipse praescripserat*] Ita solebant Romani. vide Kirchmannum de *funer. Rom.* 1, 4. Bofius.

⁸ *Sepulcrum est juxta viam Appiam*] Quae sepulcris nobilis teste, in *Miloniana Tullio*, in qua & Severus conditus teste Lampridio, & Galienus Imp. ut auctor *Victor* noster. De sepulcrorum autem viis diserte Joannes Kirchmannus de *funeribus Rom.* capite 22. libro 2. & capite 20. cadavera extra Urbem lata, quo de & Hieron. Magius in *Dione Aemili Probi* [ad 10, 10, 3.] disseruit, Schottus. De illustribus aliquot sepulchris in via Appia, vide *Severanum Romae subterraneae lib.* 3, 11. Bofius.

⁹ *Ad quintum lapidem*] Nam in urbe Rom. sepeliri nefas; & jam inde a x. Viris lege XII. veterum; quae his verbis concepta apud Cicero est 2. de *legibus*: HOMINEM. MORTUUM. IN. URBE. NE. SE-

PELLI-

pridie Kalend. Aprilis, ⁵ Cn. Domitio, C. Soffio
Coff. decessit. Elatus est ⁶ in lecticula, ⁷ ut ipse
praescripserat, sine ulla pompa funeris, comitantibus
omnibus bonis, maxima vulgi frequentia. ⁸ Sepultus
est juxta viam Appiam, ⁹ ad quintum lapidem, ¹⁰ in
monumento Q. Caecilii avunculi sui.

PELITO. NEVE. URITO. Credo (in-
quit Cicero) *vel propter ignis pericu-
lum. Quod & Divi Hadrianus, &
Diocletianus Augg, legibus caverunt*
I. Praetor ait. D. De Sepulc. viol. &
I Mortuorum. C. De religiof. & sunt.
funer. qua de re docte, ut omnia,
Anton. Augustinus in duodecim Tabb.
libro singulari de Legibus & Sctis,
quo omnium haecenus diligentiam
industriamque superavit: idemque
in Fests. Pompejum, dict. Novalis.
Via autem Salaria & Latina Romae
sepulchra fieri solita, observavi ex
Juvenalis Sat. 1.

— *Expevar quid concedatur in
illos:*

*Quorum Flaminia legitur cinis at-
que Latina.*

Et Satyr. 5.

*Civrosae vehevis dum per monimen-
ta Latinae.*

Et ex Prudentio lib. 1. contra Sym-
machum :

*Ecce deos Manes cur infitiaris ha-
beri?*

Ipsa patrum monumenta probant :
DIS. MANIBUS illic

*Marmora seeta lego, quacumque La-
tina vetustas,*

*Custodit mores: densisque Salaria
bustis. Schottus.*

10 In monumento Q. Caecilii] Cu-
jus hereditatem crevit ex dodrante,
domumque habitavit, & sepulcrum
moriens tenuit: quam & AETER-
NAM DOMUM vocari in vert. inscri-
ptionibus, litteratisque lapidibus
animadvertere licet. Schottus.

CORNELII NEPOTIS
FRAGMENTA,

Quae reperiri potuerunt omnia:

Olim summo ANDREAE SCHOTTI
studio collecta, scholiisque illustrata:

Nunc recensita, emendata, & alicubi aucta

A

JO. ANDREA BOSIO.

Cujus & breves animadversiones Schottianis
interferuntur.

CURANTE

AUGUSTINO VAN STAVEREN.

CORNELIUS
F. J. O. M. E. N. T. A.

Das erste ANDREA SCOTTI
das zweite, das dritte
das vierte, das fünfte

ANDREA BOSIO

Das sechste, das siebte, das achte
das neunte, das zehnte

CURANTE
AUGUSTINO VON STAVREM.

173

CORNELII NEPOTIS FRAGMENTA,

Quae reperiri potuerunt omnia :

ANDREAE SCHOTTI

Studio Collecta,

Nunc passim emendata & alicubi aucta.

Chronicorum Lib. I.

C A P. I.

De Homero & Hesiodo inter omnes fere scripto-
res constitit, utrumque vixisse ante Romam

CON-

ANDR. SCHOTTUS EPISTOLA AD CORNEL. VALERIUM, FRAGMENTIS NEPOTIS PRAEFIXA.

Quis horum, dicit aliquis, Fragmentorum usus? Nimirum navi tempestate amissa, factaque insigni iactura, consolationi esse solet, tabulas naufragii reliquas collegisse, & Neptuno maris Deo dedicante: bonique consulenda salsamenta, cum deficiamus cibo, juxta Graecorum proverbium. Quem equidem amissa colligendi laborem, non sine exemplo suscepi. Nam M. Varronis togatorum doctissimi, M. Catonis, reliquorumque, *Vertranius Mavrus*, & *Antonius Riccobonus*: M. Tullii Fragmenta, *Car. Sigonius*: eoque diligentius *And. Patricius*: C. Caesaris, *Fulvius Ursinus*: Sallustii Historiarum libros, *Aldus Manutius minor*: & accuratius *Lud. Carvius*, collegerunt. Virgilii vero catalecta, reliquorumque, *Jos. Scalliger*, Galliae ocellus; alii alia ve-

terum deperdita contulerunt. Graecorum Poëtarum, Poëtiarum, Oratorum, & Philosophorum collectanea praetereo, in quibus *Hertelii*, *Ursini*, & *Stephani Douzae* singularis industria elucescit. *Bosius*.

[De Homero] Schottus edidit: *Vixit Homerus ante R. C. &c.* Verum ea non sunt ipsa *Gellii*, nedum *Nepotis* verba, sed a *Schotto* paullum immutata. Quomodo & in sequentibus subinde veterum scriptorum *pro* aliter inflexit, aut ex iis, quae praecesserant, supplevit, alicubi & de suo addidit, quae nusquam apud illos reperire est. Quae omnia nos deinceps suo quodque loco indicabimus; ne quis pro *Nepotinis* accipiat, quae a *Schotto* inserta aut interpolata sunt. Et pleraque in ipso textu ita restituumus, ut ipsa scriptorum, unde desumpta sunt, verba, eaque ex optimis editionibus scriptisve codicibus correctis, repraesentaverimus: ut hoc loco factum est. *Bosius*.

Y y 4

1 D3

conditam, ut Cornelius Nepos in primo Chronicorum: de Homero dixit, ² annis circiter centum & sexaginta.

² ³ Nepoti, & Lutatio ⁴ Romam placet conditam
⁵ Olympiadis septimae anno secundo.

¹ Ar-

¹ De Homero] Post bellum, inquit Agellius, lib. 17. cap. 21. Trojanum, ut Cassius primo Annalium de Homero, atque Hesiodo scriptum reliquit, annis plus centum atque XL. (quidam libri, LX. facili notarum commutatione) ut Cornelius Nepos in primo Chronicorum de Homero dixit, annis circiter C. & LX. Quem lege & lib. 3. cap. 11. Cicero prima Tusculana: Cum apud Graecos antiquissimum e doctrinis genus sit poetarum (siquidem Homerus fuit, & Hesiodus, ante Romam conditam, & Archilochus, regnante Romulo) serius Pieticam nos accepimus. Legendi Suicias & Lilius Gyraldus. Schottus. De Homeri aetate plura habes in Synagoga historiarum Scaligerana, sub rege Joas, & in animadversion. Eusebianis ad num. 908. 965. 996. & 1003. Petavium de doctrina temp. 9. 30. Vossium de Poetis Graec. cap. 2. ac praesertim Salmasium in Plinianis, & Allatium libro de patria Homeri. Boffius.

² Annis cir. centum & sexaginta] Sic fere omnes Latini, Apollodorum sequuti. Graeci valde inter se discrepant. de quo post Eusebium & Syncellum in chronicis, ac Synagogen Scaligeranam, Salmasius in Solinum pag. 866. prolixè. Vossius multo junioem, & Romulo, aut Numae, aequalem facit. Boffius.

³ Nepoti & Lutatio] Etiam heic Schottus ediderat: Roma condita Olymp. sept. &c. Nos ipsa Solini ver-

ba reposuimus. Boffius.

⁴ Romam conditam] Cincio, inquit Polyistor cap. 1. Romam duodecima Olympiade placet conditam: Pictor: octava: Nepoti, & Lutatio, opiniones Erastus sibenis comprobantibus, Olympiadis septimae anno secundo: Pomponis Attico, & M. Tullio, Olympiadis sextae anno tertio. Adeo variae sunt, & repugnantes historicorum hac de re sententiae: sed Onuphrii Parrivii, hominis sane diligentiss. scrinia compilare religio sit. Schottus. Vide eum in Commentar. ad 1. Fastorum, & de tempore Romae conditae plura apud principes Chronologorum, Scaligerum lib. 5. de emend. temp. Petavium de doctrina tempor. 9. 47. & deinceps, ac parte 2. Rationarii, 3. 2. itemque Calvisium Isagog. chronol. cap. 10. Jac. Capellum in histor. sacr. & exot. V. T. anno M. 3246. Willb. Langium de annis Christi 2. 11. Reinhold. Franckenbergerum Compend. chronol. lib. 2. sect. 2. cap. 4. Aegid. Strauchium Breviar. chronolog. 4. 17. &, qui novissime id argumentum diligenter persequutus est, Ricciolum Chronolog. reform. lib. 4. cap. 2. Boffius.

⁵ Olympiadis sept. anno secundo] Sic & Polybius, antiquissimam Anichensium tabulam sequurus, existimavit: ut e Dionysio Halicarn. cognoscimus. Atque hoc anno in eunte, Periodi vero Jul. 3663. urbem conditam, censet quoque, pluribusque docere conatur Cl. Lav-

gins

1 Archilochum Nepos Cornelius tradit Tullo Hostilio Romae regnante jam tunc poematis clarum & nobilem. *A. Gell.* 17, 21.

M. 2 Manlius Romae, qui Gallos in obsidione Capitolii obrepentes per ardua depulerat, convictus est consilium de regno occupando iniisse: damnatusque capitis, e saxo Tarpejo, ut M. Varro ait, praeceps datus est: ut Cornelius autem Nepos scriptum reliquit, verberando necatus est.

3 Alexander Magnus Pellae oritur, ut Nepos edit,

gus loco modo laudato. Esti plerique Olymp. sextae tertio quatuorve conditam censent. Verum res tota adhuc incerta est. *Bosius.*

1 *Archilochum*] Atqui M. Tullius Romulo regnante poematis floruisse tradit, *Tuscul.* 1. & a Romuli excessu quadraginta quatuor post annis regnare Tullius coepit. Potuit sane trium Regum aetati superesse; at tot annis clarum, & nobilem fuisse poematis, non facile crediderim: vide *Herodotum Clio*, & *Eusebium in Chronicis*. *Terentianus Maurus* hunc in poetica imitatum esse Aristophanem ait:

*Aristophanis ingens micat solertia,
Qui saepe metris multiformibus no-
vis*

*Archilochum arte est aemulatus Mu-
sica.* Schottus.

Clemens Alex. 1. *Stromat.* Simondi coaevum facit, atque jam cognitum fuisse post Olympiadem xx. *Eusebius Chronico*, utriusque meminit ad Olympiadem xxix. ann. 2. Alii Olympiade xxxiii. floruisse scribunt. Vide *Voss. de poet. Graec.* cap. 3. *Bosius.* Adde Perizonium ad *Aelian.* lib. 4. V. H. cap. 14. & ad lib. 10. cap. 33.

2 *Manlius*] De hoc, *Aurelius Victor de viris illust.* cap. 24. Quem libellum primi nos, quod praefisciini liceat, suo auctori reddidimus, Cornelio Nepoti, vel Plinio Nepoti ab Italis attributum: Erratque *Catellinus Cotta* J. C. qui in *Chronicis*, aliter atque in *Viris illustribus*, narrare Nepotem potuisse assermat: nisi pugnanti dicere fas est Historico. Nec enim hac rima commode dilabi Cotta potest: cum illa historiae lex sit, ne quid falsi & repugnans dicat, auctore *Cicerone*. Schottus. *Marci* praenomen huic *Manlio Livius* quoque tribuit: sed *Diodorus Aulam*, *Dionysius Halicarn.* *Titum* vocat. *Bosius.*

3 *Alexander Magnus*] Observarunt rerum curiosi, eadem, qua natus est, nocte, Dianae templum, unum in septem mundi miraculis, conflagrasse Ephesi, *Cicero* 2. *de Div.* Vide *Petrum Victorium Variarum lect.* 16, 15. & *Haad. Turneb. Adversariorum* 27, 4. De qua templi deflagratione ejusdem *Solini* liber duorum veterum *Toleranae* biblioth. scripturam repraesentare. Sic enim legunt, quam vulgati concinnius: *Namque Herostatus, ut nominis sui memoriam fama sceleris extenderet.*

dit, M. Fabio Ambusto, Tito Quintio Capitolino Coss. post Romam conditam 1 anno trecentesimo octogesimo quinto. *Solin. c. 40. Polybist.*

6² P. Terentius maxime familiariter vixit cum Scipione

deret, sicut ipse confessus est, inconditione nobilis fabricae manu sua struxit, adipiscendae latioris fama. Verus, & honesta locutio, ubi causa vel gratia exaudiatur: in aliis etiam auctoribus redhibitionis jure, Graecorumque exemplo restituta Prisciani auctoritate, lib. 19. *Grammat.* Regnasse autem Alexandrum ferunt annos duodecim. Nam annos natus xx. patri Philippo succedens, Macedoniae regnum suscepit, ut *Plutarchus* & *Arrianus* scribunt, & aetatis secundo & tricesimo obiit, Olymp. 114. Consules autem hi in Fastis Capitolinis an. 399. ab U. C. non quadringentesimo, ut qui Fastos sarcinarunt, *Sigonius* & *Onuphrius*, putant: quo *Livius* disertè C. *Salpiciem Peticum* 111. M. *Valerium Poplicolam* Coss. nominat, lib. 7. a cujus calculo recessit *Cassiodorus*, contra atque eisdem annotarunt: quod est diligenter a *Mart. Antonio Delrio* civi meo, homine doctissimo in *Solin.* observatum: qui & haec de consulibus a veteribus libris abusuisse monuit. *Orosius* in annum 409 post Rom. cond. natalem retulit, & 526. regnare coepisse, lib. 3. cap. 7. 16. & 20. Schottus. Reposui-mus & haec ipsa *Solini* verba. nam Schottus ediderat, *Alex. M. Pellaeus* M. Fabio &c. *Bosius*,

I Anno trecent. octog. quinto] Hunc numerum, si *Salmasio* credimus, omnes libri Mss. omnes typis excusi praeferrunt: antiquissimi quique ple-

nis planisque omnibus litteris, alii numeralibus notis expressum. *Delrius* tamen & *Grasserus* ediderunt; *tr. cent. nonagesimo nono*: uterque Mss. codd. instructus: quoniam in iis ita scriptum hoc loco se repperisse *Grasserus* non ait: *Delrius* in suis totum hunc locum non haberi restatur. *Camers* corrigebat anno quadringentesimo. Ceterum ut vulgo legitur, haud dubie in duobus illis *Toletanis* repperit *Schottus*. Alias enim varietatem scripturae adnotasset. Et tamen certum est, eo U. C. anno non modo hos, sed nullos omnino consules fuisse: rexisse vero urbem tribunos militares consulari potestate. Quare *Delrius* opinabatur, negligentis librario errandi causam fuisse, quod cum anni 384 ultimum tribunum, M. *Fabium Ambustum*, sequentis anni primo, L. *Quintio Capitolino* conjunxisset; novo quodam emendandi genere, anni 385. eos consules effecisset: deinde animadverso, *Ambusti* Coss. collegam praenomen *Titi* habuisse, L. in T. commutatum. *Salmasius*, etsi coniecerat leg. anno cccclxxxv Nepotemque sequutum aeram *Pistoris*; mavult tamen hallucinationem *Solini* esse, qui & a libi pro libito finxerit paria consulum, quae nunquam fuere. Aliam enim lectionem vix admittere constantem hanc in omnibus libris scripturam. De tempore quo ortus *Alexander*, plura *Chronologi* paulo ante laudati, & in *Chronico* suo

pione Africano, & C. Laelio, &c. quamvis Cornelius Nepos³ omnes aequales fuisse tradat.

CORNELII NEPOTIS

Exemplorum Lib. II.

CAP. II.

4 A virgine Vestale.

suo Jac. Ufferius. Bosius.

2 P. Terentius] Schottus edidit: P. Terentius Scipionis Africani & C. Laelii aequalis. Malui ego ipsa Donati, seu potius Suetonii, verba repraesentare. Integer locus sic habet: *Cum multis nobilibus familiariter vixit, sed maxime cum Scipione Africano, & C. Laelio: quibus etiam corporis gratia conciliatus existimatur. quod & ipsum Fenestella arguit, contendens utroque majorem natu fuisse: quamvis & Cornelius Nepos aequales omnes fuisse tradat.* Ceterum nescio cur haec Schottus e Chronicis desumpta putet, cum ea, quae Donatus sequenti pagina de C. Laelio, ut opinor, ex eodem libro narrat, infra cap. 6, 1. inter incerta retulerit. neque credo Nepotem, tam multa de Terentio in Chronicis, ex quo libello, sed potius, in *Viris illustribus*, aut alio quodam opere, dixisse Bosius.

3 Aequales omnes fuisse] Quin potius utroque major natu. Terentius enim natus, si eidem Donato fides habenda, Cn. Cornelio Lentulo, P. Aelio Paeto Coss. anno, ni fallor, 1011. post U. C. Mortuus vero Cn. Cornelio Dolabella, M. Fulvio Nobilitore Coss. anno U. C. DXXV. Scipio vero Africanus minor, natus Ap. Claudio Pulcro, M. Sempronio Tuditanico Coss. an-

no 1011. post R. C. quo tempore Terentius sextum decimum annum agebat. Anno vero tricesimo quinto Andriam docuit: qui est U. C. 1038. cum Scipio ageret undevicesimum. Laelius vero Scipionem paullulum aerate antebat, ut ipse in sui nominis dialogo Ciceroniano: *Ut prius, inquit, introieram in vitam, sic prius exivam de vita.* Ubi tamen Terentium familiarem suum vocat Laelius; non, ut quidam falso crediderunt, Cicero, ne majori quidem Africano aequalis, quo moriente Terentius sedecim fere annos natus erat. Schottus.

4 A virgine Vestale] Pro Vestali: quia non personam, sed rem significat. Sic Sospater Carisius. Schottus. Legge, quia non rem, sed personam (vel, quia personam, non rem) significat. Hoc enim discrimen passim eo libro inculcat; Ablativos scilicet hujusmodi, si homo sic vocetur, in E; si res, in I. finire. In v. Aedile, pag. 96. edit. Putschii: *Nomina quaecumque genitivo singulari IS finiuntur, oportet ablativo singulari E littera terminari. A prudente, ab homine. quod si adjicias aliquid, per I debet dici, A prudenti consilio.* Et paullo post: *Agile, ab agili, si de persona dicitur, dici debet. quod si rem significabis, ab hoc agili dici debet.* Pag. 97. *Cereale,*
ab e-

LIB.

- 2 ¹ Cornelius Nepos exemplorum quinto litteris mandavit, ² multis in Senatu placuisse, ut ii, qui redire nollent, datis custodibus ad Hannibalem deducerentur: sed eam sententiam numero plurium, quibus id non videretur, superatam, eos tamen, qui ad Hannibalem non redissent, usque adeo ³ intestabiles invidiosque fuisse, ut taedium vitae ceperint, necemque sibi consciverint. *A. Gell. 7, 18.*

CORNELII NEPOTIS

Illustrium Virorum Lib. II.

CAP. III.

4 Subinde.

LIB.

ablative E terminabitur, si homo sit: Cereali, si res sit & fructus. Adde pag. 102, 106, 108, 111, 115, 119. Quam recte autem ista se habeant, docebit *Vossius de analogia 2, 11. Bosius.*

1 *Corn. Nepos*] Ipsa sunt Gellii verba, omissa a *Schotto*, qui sic repraesentavit hunc locum: *Multis in Senatu placuit, ut qui captivorum Romanorum ab Annibale redire nollent, d. c. ad An. ded. sed ea sententia n. pl. q. id n. v. superata: ii t. q. ad A. n. r. v. adeo detestabiles invidiosque fuerunt, ut t. v. c. n. f. c. insertis alicubi, quae Gellii non erant; contra ea omiſſis, quae erant. Bosius.*

2 *Multis in Senatu*] Gemina sunt, quae in *Cicerone 1. 13.* tametsi non in omnibus editionibus, leguntur: ubi fidem hosti datam, servandam esse docet: *Secundo.* inquit: *Punico bello, post Camensensem pugnam, quos decem Hannibal Romam misit, adstrictos iurejurando, se redituros esse, nisi de redimendis iis, qui capti erant, impetrassent: eos omnes Censores quoad*

quisque eorum vixit, cum pejerassent, in aerariis reliquerunt: nec minus illum, qui iurejurandi fraude culpam inierat. Cum enim permissu Hannibalis exisset e castris, rediit paullo post, quod se oblitum nescio quid diceret: deinde egressus e castris, iurejurando se solutum putabat; & erat verbis; re non erat. Semper autem in fide, quid senseris, non quid dixeris, cogitandum est. Haec ille. Schottus. Habes eandem historiam, & lib. 3, 32. Vide. Bosius.

3 *Intestabiles*] Sic habent edd. quas vidi. quomodo lex XII. Tabularum, tab. 7. *improbus intestabilisque esto.* Et *Horatius 2, sat. 3. 181. intestabilis & sacer esto.* Et credibile est, *intestabiles* habitos, qui fidem deseruerant, hosti dariam. *Schottus* ramen edidit, *detestabiles*, vide quae apud *Gellium* praemittuntur. *Bosius.*

4 *Subinde*] Quo & *Brutus*, & *Caelius*, frequenter usi sunt. *Carisus* lib. 2. *Gramm. Schottus.*

LIB. XV.

1 Harum partum.

LIB. XVI.

2 A fratre patrule.

INCERTA QUO LIBRO

Virorum Illustr. posita.

Karthago antea speciem habuit duplicis oppidi, 2
3 quasi aliud alterum amplecteretur. cuius 4 in-
terior

5 *Harum partum*] Sic Caesar in Analogicis, & Ennius. Idem Sospiter: *Jamque fere quatuor partum pro partium*: quod hodie obtinet. Sic & 12. *Philippica* Ciceronis M. Antonius Muretus vir doctiss. reperit in illis Vaticanæ Bibliothecæ membranis: *Cum omnes actiones horum mensum*, pro, *mensum*. Et in epistola ad Ap. Claudium: *Prope jam undecim mensum provinciam factam esse gaudebam*. Et ad Trebatium: *Nam primorum mensum literis commovebat*. Itaque in Pand. Florent. repperisse se perpetuo, affirmat *Ant. Augustinus*, vir summae & fidei & doctrinae. Sic & Fortunatianus in carmine Paschali: *mensum decus*. Schottus. Vide de his & similibus *Vossium de analog.* 2, 14. Sed Charisii locus aliter interpretandus est, quam vulgo legitur. Putschius edidit: PARTUM. Caesar de analogicis, HARUM PARTUM. *Cornelius Nepos in illustrium decimo quinto. Et Ennius, JAMQUE FERERE QUATUOR PARTUM*. Distingue: PARTUM, Caesar de analogicis. HARUM PARTUM, *Corn. Nepos &c.* *Bosius.*

2 *A fratre patrule*] *Rem necessitudinis, sed personam, ostendat. Quae Carisii*, (ut pleraque illius, mutila sunt & corrupta,) integra esse praestare non ausim. Ablativorum enim terminationes, *e*, vel *i*, sic fere distinguit; quod vel rem, vel personam designent ut supra de *virgine Vestale*. Sed cum auctorem propediem *Lud. Carrio* noster de vet. libro integriorem dabit, *Schottus*. Verba *Charisii* haec sunt, lib. 1. *Instit. Grammaticarum*: PATRUELE. ABHOC PATRUELE. *Cornelius Nepos illustrium virorum lib. XVI.* A FRATRE PATRUELE, *inquit, rem necessitudinis, sed personam ostendat*: Quae corrupta esse, manifestum est. & videtur aliquid excidisse. Tentabam igitur: *cum non rem necessitudinis, sed pers. ostendat*. Repetenda haec quae modo diximus ad illa: *A Virgine Vestale*. *Bosius.*

3 *Quasi aliud alterum*] Subintell. oppidum. als wann eine Stadt in der anderen stunde. *Aliud pro alterum*, ne eadem vox reperenda esset. Sic saepe *Plautus & Appulejus*, ut dudum eruditus observatum. *Flo.*

terior pars Byrsa dicebatur, interior Magalia. Hujus rei testis est C. Nepos in eo libro, qui Vita Illustrium inscribitur. *Serv. ad 1. Aen. 372.*

Florus 2, 15, 11. *Byrsa, quasi altera civitas.* Bofius.

4 Interior pars Byrsa] Servius ad illud 1. Aeneid.

Marktique solum, facti de nomine Byrsam.

Sic & in Antverpiensi Emporio, Europae celeberrimo Meditullio, *Byrsa* (augustissimum id aedificium, peristylis exaedificatum, & insula) hodieque appellatur, quo bis quotidie mercatores frequentes negociandi causa conveniunt, quod anno clo. lxxxiii. casu iterum deflagrasset: quomodo saepe capitolium Romae. A corio ducta appellatio, Carthagine quo demensio facta est, quod *Byrsam* vocari Graecis *Appianus in Libycis* auctor est: unde hodieque crumenas, *byrsas* appellamus. Vide & *Eusebium in Dionysium Afrum.* (vf. 195.) *Iustinus 18, 5, 9.* Historiarum Philippicarum: *Emto loco, qui corio byris tegi posset, in quo festus longa navigatione socios, quoad proficisceretur, reficere posset: corium in tenuissimas partes secari jubet, atque ita majus loci spatium, quem petierat, occupat: unde postea ei loco Byrsae nomen fuit.* Sic Athenis *αιετοπολις* erat, in qua Pallas: Romae Capitolium, in quo Jupiter colebatur. *Strabo lib. 17. Geographiae:* *α Καρχηδώνος ἔστι Χερσονήσος τινὸς ἰδρυταί τε μίσθω τῆ πύλῳ τῶν ἰν ἀκρόπολι, ἢν ἐκάλεον Βύρσαν, ὁ φησὶ ἰαντὸς ὀρθία κύκλιον περικυκλῆν.* *Donatus in Virg.* hoc a scriptoribus fictum ait, quod Carthaginenses nummis ex pelle factis uterentur, ut & *Plato in Dialogis.* *Schottus.*

Byrsa idem est, ac *arx*, *ἀκρόπολις*, quomodo *Strabo* vocat: & *Appianus τὸ ὀχυρωτάτων τῆς πόλεως.* Ebr. *בצר* *Bostra*, a *בצר*, quod *minuire* est. Id Graeci suo more mutantur in *Βύρσα*. nam quod de taurino corio *Livius 34, 61. Appianus Punicitis, Justinus 18, 5, 9. & 10.* alii que narrant, dudum a cordatoribus exploratum est. Vide *Scaligerum ad Eusebii mem. 804.* & *πολυμαθῆσαι* *Bochartum de coloniis Phoenicum 1, 24.* *Bofius.* Inspice etiam, si liber, *Observationes Miscell. pro Nov. & Dec. 1732. p. 306, 307, & 308.*

1 Exterior Magalia] Idem Servius Honoratus in 4. Aeneid. *Magalia* Afrorum castas, & *Mapalia* idem significare denotat, sed hoc corripere primam, illud producere. Idem 4. *Georg. Et raris habitata mapalia testis.* Vide *Sallustium Jugurt. & Festum.* *Carisius Sospiter: Magalia, καρχηδών Ἀφρών. Mapalia, κελύβων ἀφρών.* Sed utrobique *Ἀφρών* leg. censeo. *Schottus.* *Magalia* pro *Magaria*, quod verum nomen esse, *Servius & Isidorus Orig. 15, 12.* movent, dictumque a *Magar*, quod *Poenorum* lingua *villam* significet. Nempe ab Ebr. *גור* vel *גור* est *גור* *magur* habitatio, & ea nominum forma, quae Arabibus usitatissima est, *גור* *magar.* vide *Boch. art. l. c.* & incomparabilis *Reinesii* nostri *ιστορικῆ* *linguae Punicae cap. 8, 7.* Hoc nomine vulgo quascunque castas Afrorum appellatas Grammatici veteres docent. *Charisii verba e lib. 1. Grammat. Instit. adduxit Schottus.* *Diomedes lib. 1. Magalia, castae Afrorum.*

1 Propius Grammatico accessi.

2 Albinus, qui cum L. Lucullo consul fuit, 3 res 4
Romanas oratione Graeca scriptavit. In ejus Hi-
storiae

forum. Appiano ea pars Carthaginis dicitur *μίζαα*; qui & describit. *Magaria* Plautus dixit vero nomine, *Poenul. proem. vers. 86.* ubi de duabus puellis Carthaginensibus: *Cum nutrice una periere a Magaribus.* Sic enim Mss. Palatini, Grutero teste. Veteres edd. *Megaribus* habent. quod de loco Carthagine arboribus confito, moenibusque munito, (quem Appianus *μίζαα* vocari ait) interpretatur *Petitus miscellan. 2, 1.* *Bosius.* Adde *Cortium ad Sallust. B. Jug. cap. 18. n. 8.*

1 *Propius Grammatico*] Citat idem *Diomedes* Ciceronis illud ex 1. lib. epist. ad Att. *Proximus Pompejo sedebam:* Et cum accusandi casu ex Pisoniana: *Proxime Pompejum sedebam.* Sallustius *Caeciliano: Primo magis ambitio, quam avaritia, animos hominum exercebat: quod tamen vitium propius virtutem erat.* Sed de Avaritia vide *M. Catonis* verba apud *Agellium 11, 2.* *Schottus.* Si vulgaram lectionem *Diomedis* sequimur, haec *Ciceronis*, non *Nepotis*, verba fuerint. Sic enim ex ed. *Putschii* verba Grammatici habent: *PROPE, prope me est, ut dicit Cicero in Pisonem, PROXIMUS POMPEJUM SEDEBAM. Sed & Dativo casu idem Cicero dixit ad Atticum, PROPIUS GRAMMATICO ACCESSI. Nepos in illustri. Sallust. PROXIMA CARTHAGINI LOCA.* Sed locus haud dubie corruptus est. nam illa *Propius Grammatico*. nusquam hodie in epistolis ad *Atticum*, quod sciam apparent. Ista vero lib. 1. ep. 14. cujus initium

Vereor, ne putidum sit, legimus: Proximus Pompejo sedebam. intellexi hominem moveri. quamquam ibi Laetianus, Simeo Bosius & F. Gruterus emendent proxime Pompejum; sed perperam. ut e Diomede colligitur. Sic igitur hunc locum distinguendum censeo: Sed & Dativo casu idem Cic. dixit ad Atticum. (subintellige: Proximus Pompejo sedebam.) PROPIUS GRAMMATICO ACCESSI, Nepos illustribus. Sallust. PROXIMA &c. Atque sic & Schottus videtur interpunxisse. Bosius. Vide ad Hann. c. 8.

2 *A. Albinus*] Forte ex *M. Catonis* vita, quae & virorum illustrium erat, depromptum: nam, quod vulgo circumfertur, pars duntaxat esse videtur. Refert & *Plutarch. in Catone, & A. Aephtegmatis.* *Scripterat, inquit, Postumius Albinus historiam Graeco sermone: veniamque a lectoribus petebat: quem subsannans Cato, dandam ei veniam aiebat, si decreto Amphictyonum coactus scripsisset. Cic. in Lucullo: Legi apud Clitomachum, cum Carneades & Stoicus Diogenes ad senatum in Capitolio starent, A. Albinum, qui tum P. Scipione, & M. Marcello c. ss. Praetor esset, eum, qui cum arvo tuo Lucullo consul fuit, sane doctum hominem, ut iudicat ipsius historia, scripta Graece, jocantem dixisse Carneadi: Ego tibi, Carneade, praetor esse non videor, quia sapiens non sum; nec haec urbs, nec in ea civitas. Tum ille, Huc Stoicus non videris. Et 1. de Finibus initio: A Scaevola est Praetor salutatus Albinus Albinus, ut lepide Lucilius:*

Grac-

storiae ¹ principio scriptum est ad hanc sententiam: neminem succensere sibi convenire, si quid in his libris parum compositae aut minus eleganter scriptum foret.

Graecum te Albuti: quam Romanum atque Sabinum

Municipem Ponti, Titi, Anni, Centurionum,

Praeclarorum hominum, ac primum, significumque.

Maluisti dici. Graece ergo Praetor Athenis

Id quod maluisti, te, cum ad me accedis, saluto.

χαῖρ' inquam, Tite, ἡλιερες, turμα omni, cohorsque

χαῖρ' Tite, hinc Muti jam Albutius, hinc inimicus. Schottus.

3 *Res Rom. orat. Graeca scriptitavit*] Romanos qui Graece scripserint, hos memorare licet. *Claudius Aelianus*: ut ipse de se *ποικιλῆς ἰστορίας lib. 2. cap. 38.* & alibi. *Suidas* enim Praenestinum facit *Philostratus* vero, licet Romanum, ita Attico tamen scripserit, ut Atticis Athenis natus educatusque videatur. Apud *L. Florum*, seu quisquis est auctor, Epitomae Livii lib. 53. *Cajus Julius* senator Graece res Romanas scripsit. Et *Justinus* initio *Philipp.* Historiae, multos ex Romanis, etiam Consularis dignitatis viros, res Romanas Graeco peregrinoque sermone in historiam contulisse. Errant enim pueriliter, qui eundem Justinum philosophum & Christianum fuisse putant. *Pueris nobis*, inquit Cicero *Tusc. v. Cn. Aufidius*, Praetorius in senatu sententiam dicebat, nec amicis deliberantibus deerat, & Graecam scribebat historiam, & videbat caecus in litteris. Ipse quoque Cicero praeterquam quod versibus Latinis de *Consulatu suo* li-

bro tres conscripsit, totidem Graece edidit, qui liber totum *Isocratis* *μυεθῆκτων*, atque omnes ejus discipulorum arculas, & nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsit, ipsamque etiam Graecam nationem conturbavit, & plane a scribendo deterruit. Sic lib. 1. & 2. ad *Atticum*. *L. Lucullus* historiae suas Graece conscripsit. *Cic. lib. 1. epist. 19. ad Atticum*, & cum *Sicenna* historico serio contendisse dicitur, profa ne, an numeris adstricta oratione, Graeca, Latineve conscriberet bellum *Marcicum*; & sortitum Graecam orationem, *Plutarchus* auctor est: quam ipse historiam editam viderit. Contra *Ammianus*, *Appulejus*, *Macrobius* extra *Italicum* solum nati, Latine scripserunt. Ille se Graecum fateatur in *Historia*, hic *Madaurensem* in *Apologia*. *Macrobius* praefatione *Saturn.* sub alio se ortum coelo affirmat. Omitto reliquos *Afros*, *Cyprianum*, *Tertullianum*, *Anobisium*, *Fulgentium*, ceteros. Sed & in *Senecae Rhetoris Controversiam* 26. de Romanis Graece scribentibus dicere memini. *Schottus*. *Catonis* reprehensioni respondet, *Albinique* institutum tuetur *Vossius de hist. Graec. 1. 10* qui & tres illius ex hoc opere versus, *Prisciano* laudatos, refert. *Bosius*.

1 *Principio*] *Macrobius primo.* & statim: si quid in illis libris. Verum *Macrobius* non verba, sed sensum verborum *Albini* retulit Unde mox pro illis: *Graeca oratio nobis alienis forma est*, posuit: & *eloquium Graecum*

foret. nam ¹ sum, inquit, homo Romanus, natus in Latio: Graeca oratio a nobis alienissima est. Ideoque veniam gratiamque malae existimationis, si quid esset erratum, postulavit. ² Ea quum legisset M. Cato: Nae tu, inquit, Aule, nimium nugator es, quum maluisti culpam deprecari, quam culpa vacare. Nam petere veniam solemus, aut quum imprudentes erravimus, aut quum expulsi peccavimus. Tibi, inquit, oro te, quis perpulit, ut id committeres, quod priusquam faceres, peteres, ut ignosceretur. Scriptum hoc est in libro Cornelii Nepotis ³ de illustribus viris.

CORNELII NEPOTIS

Lib. I. de Vita Ciceronis.

CAP. IV.

Cornelius Nepos, & rerum memoriae non indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maxime, ⁴ amicus

cum a nobis alienissimum est, forte, ut melius Graeca exprimeret. Bofius.

¹ *Sum, inquit, homo Rom.]* Nescio cur Schottus verbum inquit omiserit, quod apud Gellium Macrobiumque lego. Bofius.

² *Eam quum leg.]* Macrob. *Ea cum leg. & paullo post: cum imprudenter erravimus, aut cum nocentem imperio compellentis admisimus. Te, inquit, oro, quis perpulit, &c. peteres, uti ignosceretur.* Cetera quae Gellius subicit, eodem Macrobio absunt: qui non commemorat, unde haec hauserit. Schottus & Savaro e libro de Carone desumpta putant, cujus supra 24. 3. 5. Nepos meminuit. Bofius.

³ *De illustribus viris]* Cod Tor-naclii addebat: XIII. Quod non puto spernendum. Bofius.

IN VITAM CICERONIS.

Natus Cicero, anno U. C. ¹⁰⁹XLVIII, C. Atilio Serrano, Q. Servilio Caepione Cons. Adolefcens contra L. Sullae dominantis opes pro Sex. Amerino dixit, quae exstat oratio. Off. 2. Et primam causam in Bruto egit, publicam scilicet (nam pro Quinctio privatam apud Aquilium Gallum judicem egit) aetatis xxvii. anno, U. C. ¹⁰⁷LXXII. In Oratore, adolescentulum dicit se eam causam egisse. vide Fabium Quinctil. lib. 12. 6. Dixit & pro Q. Roscio Comedo, anno ¹⁰⁶LXXVII. post Urbem Cond. Schottus.

⁴ *Amicus familiaris]* Sic edd. Gellii l. 15. c. 28. quibus utor. Schottus copulam addit, familiarisque. Bofius.

cus familiaris fuit: atque is tamen in primo librorum, quos de vita illius composuit, errasse videtur, quum eum scripsit ¹ tres & viginti annos natum primam causam iudicii publici egisse: Sextumque Roscium parricidii reum defendisse.

- 2 Frustra ² Tullium suspicimus. Refert enim Cornelius Nepos, se praesente, ³ iisdem paene verbis, quibus edita est, eam ⁴ pro Cornelio seditioso Tribuno defensionem peroratum.

CORN.

¹ *Tres & viginti annos*] Aetatis septimum & vicimum agebat Cicero, cum Roscium defendit, ut *Asconius Pedianus*, diligens ejus interpretes, apud *Agellium*, & *Fabius lib. 12, 6.* auctor est. De aliis Oratoribus *Tacitus*, sive is *Quintilianus* dialogus est: [*cap. 34, 8.*] *Nono decimo aetatis anno, L. Crassus C. Carbonem: uno & vicesimo Caesar Dolabellam, altero & xxx. (alii legunt, altero & xx.) Asinius Pollio Catonem: non multo aetate antecedens Calvus Patrum iis orationibus insecuti sunt, quas hodieque cum admiratione legimus.* Schottus.

² *TULLIUS me praesente*] Conjectura ductus, *Vitae Ciceronis* addidi, in quo si quid peccatum, peccatum ignorantia est, in tanta rei obscuritate, a memoriae longe remota. *D. Hieronymus ep. 71. ad Pamphilius*, adversus errores Joannis Hierosolymitani; (quem eo reprehendit, quod se ex tempore de fide, & omnibus Ecclesiasticis dogmatibus, disputasse gloriaretur: *Non est mirari, inquit, Demosthenem, qui pulcherrimam orationem contra Aeschinem multo tempore dicitur exarasse. Frustra suspicimus Tullium. Refert enim Cornelius Nepos se praesente &c.* Schottus. Reposui & haec verba

Hieronymi. nam Schottus aliter inflexerat: Tullius me praesente &c. peroravit. Bofius.

³ *Iisdem quib. edita est*] De *Miloniana* ferunt, non iisdem, quibus habita est verbis editam, sed multo speciosorem factam, cum Milo esset Massiliae, quo condemnatus in exilium profectus erat. *Asconius Pedianus, Fabius lib. 4. cap. 3. & Dio. lib. 40 Hist.* Schottus.

⁴ *Pro Cornelio seditioso Trib.]* De hac ipse in *Hortensio*, qui liber scriptus erat de laudibus Philosophiae, apud *Lactantium lib. 6. c. 2.* Male se vel in unum parvum de *Officio libellum*, quam longam orationem pro seditioso homine Cornelio. Longam vocat, quod, ut ex *Asconio Pediano*, cui, quae illius orationis ex naufragio superfuerunt, fere debentur) colligas, viginti amplius folia implere potuerit: cum qua nulla earum, quae exstant, comparanda est. & *Plinius lib. 1. epist. 20. in hunc grandem librum*, omnia quae per dies quatuor latius dixerat, coartasse dicit *Ciceronem*; *Nepos vero iisdem, quibus edita est, verbis peroratum.* Quae pugnare videntur. Meminit ejus orationis, praeter *Fortunatianum*, & *Marcianum Capella*, in *Rhetoricis* uterque ille, pro *Corne-*
lio

CORN. NEPOTIS

Lib. I. Epistolarum ad Ciceronem.

CAP. V.

Tantum abest, ut ego magistram esse putem vitae Philosophiam, beataeque vitae perfectricem; ut nullis magis existimem opus esse magistris vivendi, quam plerisque, qui ² in ea disputanda versantur. Video enim magnam partem eorum, qui in schola de pudore & continentia praecipiant argutissime, eosdem in omnium libidinum cupiditatibus vivere.

M. TULLII CICERONIS

AD CORN. NEPOTEM.

Epistolarum Lib. II.

Itaque nostri, quum omnia, quae dixissemus, dicta ² essent:

lio majestatis, vocat. Hic, in oratione, inquit, pro Cornelio, primo re-
futata sunt crimina, quae secuta sunt
Tribunatum: post ad ipsum Tribuna-
tum recursus est factus: quae dispositio
artificialis, ut diximus, nominatur.
Secundam etiam pro C. Cornelio
a Pediano, ubi de illius seditioso
Tribunatu, aliisque laudari video.
Schottus.

IN LIBRUM EPISTOLARUM
AD CICERONEM.

Nepotis, Tulliusque epistolas inseru-
imus, tamen libri Virorum illu-
strium series interrumpi videatur,
quod nusquam melius collocari pos-
sent. Schottus.

1 lib. 1, Epistolarum] In editione
Lactantii lib. 3, cap. 15. Divin In-
stitution. Plantiniana, a Mich. Tho-
masio, & nupera Lugdunensi a Ser-
vatio Gallaeo, adornata, quibus in

praesenti utor, non inventio, quo
libro epistolarum haec Cicero scri-
pserit. Sic enim Lactantius: Ne-
porque (vel, ut alii melius, Nepas
quoque) Cornelius ad eundem Cicero-
nem ita scribit; Tantum abest, &c.
Nec aliter in Mss. suis Thomasio
legit. Sed neque Gallaeus praeter
jam laudatam, ullam hoc loco scri-
pturae discrepantiam in Variis suis
commemorat. Bosius.

2 In ea disputanda versantur] Sic
habent edd quas modo dixi. Quo-
modo Plautus prol. Menaechem v.
50 Ut hanc rem vobis examissim dis-
putem. Et Cicero, cum alibi, tum
1. Tuscul. 4. Ponere jubebam, de quo
quis audire veller: Et id aut sedens,
aut ambulans disputabam. quamquam
aliter ibi legit Gebhardus in Crepion-
dis 1, 13. & in notis ad hunc lo-
cum Ciceronis, quae Gruterianae
editioni insertae sunt. Schottus ta-
men:

essent: quae facete & breviter, & acute locuti esse-
mus, ea proprio nomine¹ appellari² dicta voluerunt.

Ad eundem, ex libro incerto.

3 Hoc restiterat etiam, ut a te fictis³ aggrederer
donis.

4 Qui habet, ultro appetitur: qui est pauper, 4 as-
pernatur.

² Quid

men: in ea disputando versantur. haud scio, an praecantibus libris. *Bosius*. Vide, quae notavi ad *The- mistocli*. cap. 9. §. 4.

¹ Appellari dicta voluerunt] Adeo carum Nepotem Cicero habuit, ut joca seria cum illo, praeter ceteris libenter communicarit. Vide *epist. 5. lib. 16. ad Atticum*. Ciceronem vero natura dicacem fuisse, & jocularibus, (ut fere ingeniosi solent, risus captandi gratia,) quae & den- tibus non carerent, mirifice delectatum; ex jocos *lib. 2. de oratore* discas, quae olim acute *Adrianus Turnebus*, Galliae lumen, explicavit. *Macrobius* etiam *Consularem scurram* ab inimicis, ut a *Vatinius*, audisse, & a *L. Papirio Pacto scurram velitem* appellatum, affirmat; *lib. 2. Saturn. cap. 1.* Libertumque ejus, *Tullium Tironem*, de patroni jocos libros composuisse, *Fabius Quintil. auctor lib. 6. c. 4.* idemque *Macrobius*, quem vide & *c. 3. lib. 2.* & *Plin. lib. 5. ep. 3.* & *lib. 7. ep. 4.* ipsum *Ciceronem Philippica 2.* & *lib. 9. ad Papirium Paetrum*, ubi multa jocosa: *epist. praesertim 15.* *Ego*, ait, (existimes, licet, quod lubet) mirifice capior facetiis, maxime nostratis. *Schottus*.

² Dicta] *Schottus*, *dicteria*, quod nescio quibus in libris invenerit. nam in optimis edd. haec & toto

isthoc capite dicta excusum video. idque recte. Uno tamen loco *Pontanus* e; *Mf. cod. dicteria* reponi voluit, *Bosius*.

³ Aggrederer donis] *Passive dixit, ἐπιπροσβαίνω*, inquit *Priscianus lib. 8. Gramm. de significationibus, vel generibus Verborum*. *Bosius*. Deponencia saepe passive usurpantur: consule *Passeratium ad Propertium lib. 1. E. 2. v. 5. ad E. 19. v. 6.* & ad *lib. 2. El. 16. v. 33.* *Lambinum ad Horatium 1. Od. 1. v. 25.* *Munkerum ad Hyginum fab. 1.* & *Cortium ad Sallust. Catilin. cap. 7. n. 3.* Verbum habere hic ponitur pro divitem esse. Vide *V. V. D. D. Burm. ad Phaedr. in Prologo libri 3. v. 21.* & *Drakenburg ad Sillum Italicum 5, 264.* quomodo Graecis ἐχεν. *Euripid. Phoeniss. 408.* καὶ τὸ μὴ ἐχεν. *Consule Lamb. Bos de Ellips. L. Gr. p. 192, 193.* & *Elfner. ad Euang. Lucae c. 18. comm. 24.*

⁴ Aspernatur] *Passive ἐχθροποιέω*. Idem Cicero ex *Oeconomico Xenophontis: Homo ex eo numero hominum, qui apud nos hoc nomine d'quantur*. *passive, ἀξιδέω*. Et *Ennius: Affectari se omnes cupiunt: ἀνορέδω*. Vide id genus innumera *lib. 8. Prisciani: apud quem & Cicero in Antonium, lib. 11. (lege libro 3.) quem ipse ementitis auspiciis vitiosum fecerat. Ementitis, ἀνορέδω*. *Bosius.*

¹ Quid?

1 Quid? oratorum quem huic antepones eorum, qui nihil aliud egerunt? quis sententiis aut acutior aut crebrior? quis verbis aut ornatior aut elegantior? *Suet. Caes. 55.*

2 Ut Tullius docet, crudelitatis increpans Caesarem in quadam ad Nepotem epistola. Neque enim quidquam aliud est felicitas, inquit, nisi honestarum rerum prosperitas. Vel, ut alio modo definiam, Felicitas est fortuna adjutrix consiliorum bonorum: quibus qui non utitur, felix nullo pacto esse potest. Ergo in perditis inpiisque consiliis, quibus Caesar usus erat, nulla potuit esse felicitas. feliciorque meo ju-

1 Quid? oratorum] Idem Cicero ad Brutum Oratores enumerans, negat se videre, cui Caesar debeat cedere: atque cum elegantem, splendidam quoque, ac etiam magnificam, ac generosam rationem dicendi tenere. Et Atticus ibidem ita iudicabat, illum omnium fere oratorum Latine loqui elegantissime, scripserit & de Analogia ad M. Tullium, verborumque dilectum originem esse Eloquentiae dicere solitam. Sed de his multi multa. *Schottus.* Pro huic Schottus edidit Caesari, quod de eo sermo fit. Nos verbum Nepoti usurpatum retinendum putavimus. *Bosius.*

2 Ut Tullius docet, &c.] Etiam hoc in loco malui reponi ipsas *Ammiani iheros.* ex Lib. 21. extr. cum *Schottus* recidisset, quae illius sunt propriae. quae tamen vel ideo retineri debent, quod non fatis liquet, ejusdem Nepotis an *Ammiani* sint illa, vel ut alio modo definiam, & quae sequuntur. *Bosius.*

3 Nulla potuit esse felicitas] De hac ipsa Caesaris felicitate Cicero Philipp. 2. *Caesar Alexandria se recepit felix, ut sibi quidem videbatur*

mea autem sententia, nisi qui Reip. sit felix, felix esse nemo potest. Ubi, ut in *παρὰ δ' ε* moneam, in vet. lib. legitur: *mea autem sententia, qui Reip. sit infelix, felix esse nemo potest.* [quae postrema sic & in nostris membranis lego; nam priora in iis desunt.] Ut Nero Caesar, & Sylla, quamvis huic *Felicitis* cognomen datum. Vide ad *Atticum lib. 7. epist.* De Augusti felicitate quaedam supra, in *Attici vitam.* [ad 25, 19, 1.] *Schottus.*

4 Id quod cupieras] Regnum assefectasse Manlium, servato Capitolio, supra in *Chronicis*, ex *Agellio* & *Cicerone Philipp. 2.* *Schottus.*

5 Haec quidam veterum] *Andr. Patricius*, Polonus, cujus singularis in Ciceronis reliquiis a *Sigonio* comportandis diligentia, in explicandis industria eluxit, non per omnia Tullianis verbis haec esse concepta putat: in cujus sententiam libenter facio ut concedam: tamen quia in his scalmis & naufragii tabulis, pleraque talia sunt, ut iisdem omnia auctorum verbis perscripta esse praestare non possimus, nec quem in integro situm partes illae tenue-

judicio Camillus exsulans, quam temporibus iisdem Manlius, etiam si, + id quod cupierat, regnare potuisset.

8 Haec quidam veterum formidantes, cognitiones actuum variorum, stylis uberibus explicatas, non edidere superstites, ut in quadam ad Cornelium Nepotem epistola Tullius quoque testis reverendus affirmat.

9 Sententiae illius Tullianae ignarus, docentis, 6 infelices esse eos, qui omnia sibi licere existimarunt.

Idem

rint, in tanta rerum caligine difficile admodum conjectu sit; apponere volui: sive Ciceronis ipsius oratoris eloquentissimi verbis conscripta, sive Marcellini hominis Graeculi, verbis horridis conservata ea, ad posteritatemque transmissa: quae sensum, fide bona, repraesentantur. Fors sit merces leviores, crasso filo, de tantae navis iactura, consolationem aliquam adferre, preciumque facere, queant: Contenti igitur simus hoc Catone. Ceterum de periculis agit, in quae vocari plerumque historici solent; *pericula*, inquit, *veritati contigua*. Non longe abiero. Cremutius Cordus, quod laudato Bruto, Cassium *ultimum Romanorum* dixisset, a Tiberio mori iussus est, ut auctor est Dion, & Tacitus *Annali* 4. 34. Junius Rusticus, quod Paeti Thraseae, & Helvidii Prisci laudes edidisset, appellaretque eos viros sanctissimos, Domitianus occidit Sueton. Nam paullo aliter in *Agricolae vita* Tacitus: qui Paetum laudasset, *Avulenum Rusticum*; qui Helvidium, *Hevenatum Senecionem* vocat. Addit, in *libris eorum saevitum*, ut & in Cremutii Cordi, de quo disserui ad *Senecae Rhetoris*

Controversiar. librum 6. Praefat. Nota crudelitas ejusdem, in Hermodem Tharsensem, & Metium Pompeianum: perstringitur itaque a *Juv. Satyr. 7.* Schottus. *Sehotus* edidit: *Quidam vet formidantes ea, quae scriptoribus historiae suorum temporum solent saepe fraudi esse. atque invidiae, cognitiones actuum variorum stylis jam uberibus expl. non ed. Superstites.* Ingens viri alias non mali audacia! quippe non solum pro Ciceronianis vendit, quae Ciceronis non esse facile omnes perspicunt, qui purissimi scriptoris aurum ab *Ammiani* luto norunt discernere: sed etiam pluscula de suo inseruit. *Ammianus* enim postquam dixerat, sibi *adulque consinia propioris memoriae* progressu convenire tam referre a notioribus pedem, ut *pericula veritati saepe contigua, & in-tempestivi censoris declinantur*; solum ista subjicit, quae nos haec repraesentavimus. *Fofius.*

6 *Infelices esse*] Suspicor, vel ab ipso *Marcellino* conformatum hoc ex superioribus; vel sane ex eadem *Ciceronis epistola* desumptum: loci affinitate persuasus, quod in eodem ipso 26. *Marcellini* reppererim utrumque: hoc extremo libro; illud

Idem ad Atticum de Nepote. Lib. 16. Ep. 5.

1 Nepotis epistolam expecto, cupidus ille meorum, qui ea quibus maxime γαυραῖα, legenda non putet? & αἰς μετ' ἀμύμωνα: tu vero ἀμύμων, ille quidem ἀμύμων.

2 Male narras de Nepotis filio, valde mehercule moveor, & moleste fero. nescieram omnino esse istum puerum. *Ep. 14.*

non procul ab initio. In qua quidem re integrum cuique est a me dissentire: non admodum enim laborabo, ut persuadeam; nec vehementer contra pugnabo. Non dissimile illud quod D. Augustinus lib. 5. *Civitatis Dei cap. 27.* laudat: O miserum, cui peccare licebat: quod de C. Cinna ait Cicero 5. *Tusc.* Et in *Hortensio*, apud eundem Augustinum lib. 13. cap. 5. de *Trinitate*: Velle, quod non deceat, id est ipsum miserum: nec tam miserum esse, non adipisci, quod velis, quam adipisci velle, quod non oporteat. Plus enim mali pravitatis voluntatis adferri, quam fortuna cuiquam boni. Quem locum eo libentius recitavi, ut, qua possem, ex eodem Augustino de *Vita Beata*, integrarem: truncatum enim haecenus a Sigonio, & Patricio, hominibus sane diligentissimis, allatum doleo, & miror. Schottus.

1 *Nepotis epistolam*] Homeri locum respexit, ut fere in his epistolis, cum ad amicissimum familiarissime scriberet. Versus Homeri est: Τὰν ἀνδρῶν Δαναῶν μὴ ἀμύμωνα μὲν ἔστω. Explicat vero acute, ut omnia, doctiss. Turnebus 9 *adversar. cap. 22.* Schottus. De *Nepote* nostro & Schoppius hunc locum accepit in *paradoxis litterariis epist. 5.* atque unum trium millium instar esse posse.

Hic

Adponemus verba ejus, quoniam lucis aliquid Ciceronianis adferre queant, & liber in paucorum manibus versatur. *Attico*, inquit, scripserat *Nepos*, maxime se Ciceronis epistolas facere, vehementerque adeo cupere, ut eorum epistolarum volumina edatur. Hujus rei Ciceronem *Atticus* certiorum faciens, ei gratulandum duxit, cum tanti a *Nepote* foret, qui praesertim unum omnium elegantissima scriberet, & ab ipso Cicerone alter esset, ut ut ab *Achille Ajax*, qui *Homero* describi solet fortissimus.

Τὰν ἀνδρῶν Δαναῶν μὴ ἀμύμωνα μὲν ἔστω.

Ex Graecorum alius post inculpabilem Achillem.

Respondet ergo Cicero, permirum sibi videri suas a *Nepote* expecti, quem tam elegantis ac fastidiosi iudicii esse comparisset, ut etiam illa, de quibus ipse maxime sibi placeret, aspernaretur. Ceterum non se, sed *Atticum* esse illum, qui cum *Achille* comparari debeat, omnique reprehensione vacet. *Nepotem* vero profus in Latine scribendo divinum esse, eoque incomparabilem. *Bonilius.*

2 *Male narras*] De *Cornelii filio* nihil dum repperi: quare valde ambigo, sitne hic cognationis nomen *Nepos*, vel *Cacchii* alicujus *Metelli* cognomen. Superiora vero, quod

Hic SCHOTTUS inseruit Catonis & Attici vitas.

CORNELII NEPOTIS

FRAGMENTA

*Incerta partim quo libro posita, partim quibus
verbis concepta.*

CAP. VI.

Nepos auctore certo comperisse se ait, C. Laelium
quondam in Puteolano ¹ Kalend. Martiis admo-
nitum ab uxore, ² temperius ut discumberet, peti-
isse, ab ea ne interPELLARETUR: ferius tandem ingressum

de docto homine fermo fit, ad no-
strum hunc pertinere conjeci, ni-
hil ut affirmem tamen. Suspicio-
nem proposuisse contentus, ob eam,
quae Ciceroni cum Nepote summa
intercessit, necessitudinem, in iis,
quae ad familiarissimum utriusque
T. Pomponium Atticum militiae
sunt, epistolis minime praeteriisse:
nam & libro 2. Nepotis facta men-
tio est. Schottus. Vix dubito, haec
ad eundem Nepotem pertinere, ad
quem praecedens locus: non autem
ad Caecilium aliquem, ut Schot-
to in mentem venit. Bosius.

¹ Kalend. Martiis] Quae Matro-
nalia dicebantur, eo quod Mariti
pro conservatione conjugii suppli-
cabant, & erat dies proprie festus
matronis. Sic Horatii Scholiastes in
librum 3. Carm. Oda 8. Hinc Mar-
tialis easdem Saturnalia muliebria
vocat, & Juvenalis, Kal. Martias,
femineas. Vide Festum, & Tibullum
lib. 3. & 4. Schottus.

² Temperius discumberet] Sic e-
dendum curavi, pro, maturius:
licet in vulgus editi libri Temporius
fere praeferant. O & E frequenter
commutari solent, ut in Revorti,

animadvorti, adversus, & id genus
alia, quae post in E conversa.
Primum igitur Temperi, post, Tem-
pori, ut Plautus Persa, & Rudente.
Et Nepotis aequalis, Cicero, libro
9. epistola 16. ad Papirium Paetum:
Ovidius vero & Columella Tempo-
rius dixerunt, quod recentius est: il-
lud antiquius. Sic & Pigneri, &
Pignori dixisse veteres, auctor Pri-
scianus libro 8. Sic legendum illud
Juvenalis lib. 3.

— Viginti millia fenus

Pigneribus positis, argenti vascula
puri.

Et Ovid. 7. Metam.

— Quod das mihi, pignero omen.

Hoc est, pigneri accipio. Ad e-
undem modum Apellinem & Apol-
linem; ferda bos, pro ferda dice-
bant, ut auctor Sex. Pompejus. A-
graeus vero litterator hoc discrimen
collocat: Pignora rerum; pi-
guera liberorum, & affectionum. Le-
gendum igitur in Prudentio libro
1. adversus Symmachum.

Inde puellarum ludibria, pignera,
partus.

Schottus. Editi omnes, temporius.
quo cum Ovidius & Columella quo-
que

triclinium dixisse, non saepe in scribendo magis successisse sibi: deinde rogatum, scripta illa proferret, pronuntiassse versus, qui sunt in *εαυτον τιμορουμενω*:

Satis pol proterve me Syri promissa hac induxerunt,

Donat. in vita Terentii.

L. ¹ Otacilius Pilitus Rhetoricam professus, Cn. ² Pompejum Magnum docuit; patris ejus res gestas, nec minus ipsius, compluribus libris exposuit: ³ primus omnium libertinorum, ut ³ Cornelius Nepos opinatur, scribere historiam orsus, non nisi ab honestissimo quoque scribi solitam.

Cornelius Nepos in libello, quo distinguit litteratum ab erudito, ³ litteratos vulgo quidem appellari ait

que urantur, id retinendum censeo. Nepotis aeo sicuti non dicebant *temperere*, sed *tempore*; ita nec *temperius* sed *temporius* extulisse credi par est. *Bosius*. *Temperius* tamen olim *Veteres* dixisse docet Cl. *Burmamnus* ad *Ovid.* 4. *Met.* 198. qui *Auctori* suo & *Columellae*, *Codicum* auctoritate ductus hanc vocem restituit.

1 *Otacilius Pilitus*] Ediderat hunc locum *Schottus* mutilate: L. *Otac. Pil. primus o. l. scribere hist. orsus, n. n. ab h. q. ser. solitam. Cn. enim Pompeji M. quem docuit, patrisque ejus res gestas compl. l. exp.* Vides, nonnulla immutata, quaedam & ransposita ab eo esse, quae nos e *Suetonio de Cl. Rhet. c. 3.* restituumus. *Bosius*.

2 *Primus omnium libertinorum*] Sic *Terentius*:

Servum hominem causas orare, leges non sinunt.

Militare etiam servi prohibiti. *Macrobi.* 1. *Saturn.* cap. 11. Et *Mamertinus* *Cof.* in suo ad *Julianum Paegeyrico*, queritur, *Juris* scientiam sic evulisse, ut *libertinorum* hominum esse artificium diceretur.

Et artes liberales dictae, *Martiano Capellae*, quod *libero*, non *servili* homine dignae. *Schottus*.

3 *Corn. Nepos*] Etiam hoc loco integra *Suetonii* verba e cap. 4. de *Ill. Gramm.* reposui: cum *Schott.* omisis prioribus, tantummodo exhibuisset posteriora, h. m. *Corn. Nepos litteratos quidem vulgo appellari ait, &c.* *Bos.*

4 *Litteratos quidem*] Locus hic duplici mendo suspectus: nam quod in vulgatis *Tranquilli* legitur, *Corn. Nepos* in libello, quo distinguit litteratum ab erudito: putabam quodam scripisse: & ex compendio litterarum mendum natum: nec enim titulum libri rueri ea *επιμαχη* potest; liber quo distinguitur litteratus ab erudito: *Apagethis* cum istis ineptiis, Deinde ab interpunctione laborat; quod in hanc diem a nemine admonitum, quod sciam, valde miror: ne quidem ab *Ab. Statio* *Lusitano*, & *E. Vineto Gallo*, qui *Scholii* illustrarunt. Equidem sic interpungebam: *Ceterum propria sic appell. poetarum interpretes, qui a Graecis Grammatici nominantur. Eisdem*

ait eos, qui aliquid diligenter & acute scienterque possint aut dicere aut scribere: ceterum proprie sic appellandos poetarum interpretes, qui a Graecis ῥηγματινοὶ nominentur.

CAP. VII.

12 Praeter Physicos, Homerumque, qui universum orbem mari circumfusum esse dixerunt, Cornelius

litteratos, (lego litteratores) vocatos Messala Corvinus in quadam epistola: (repetendum ἀπὸ τοῦ αἰ, ait, aut simile quid exaudiendum) Non esse sibi dicens rem cum Furio Bibaculo, nec cum Sigida quidem, aut litterato Catone: Significat enim haud dubie Valerium Catonem, poetam sanul, Grammaticumque notissimum. Memini Jacobum Bongarsium, quicum Lutetiae mihi omnia amicitiae jura communia, dum Justinum, Trogi abbreviatorum, quem nuper emendatorem dedit, moliretur; Mediolanensem mihi Suetonii codicem, formulis centum abhinc annis, & quod excurrit, excusum ostendere, in quo ita scriptum repperi, in quadam epistola scribit. Quisquis ille fuit, vidit locum corruptum: At quod contra libros scriptos de suo addidit, non probo. Agellius lib. 18. cap. 9, in veteri m. f. Buslidiano apud Gul. Canterum Novar. lect. libro 10. cap. 6. Tam ex his qui aderant, alter litterator fuit, alter literas sciens, id est, alter docens, doctus alter. Et Catullus:

*Munus dat mihi Sulla litterator.
Cicero quoque 1. de Finibus: Non satis politum iis artibus, quas qui tenent, eruditi appellantur. Qui vero hic Sigida; forte Ticiada appellandus, de quo idem Tranquillus in Valerio Catone, ubi & Bibaculi me-*

minit: quod & Turnebum animadvertisse video Advers. 13, 11. Schottus. De posterioribus Suetonii verbis facile adsentior, legendum litteratores vocatos; neque Nepotis ea esse, sed ad Messalam pertinere. Id enim docent, quae proxime subjiciuntur. Quamquam & legi potest: Eisdem litteratores vocat Messala (vel M. Messala) Corvinus. Sed ἡμεῖς ἐπιπέδω libelli Suetoniani nollem in dubium vocatam. Nam plane eodem modo Plutarchus suorum uni titulum fecit, πρὸς ἀντιε διαλέξεν ἢ κὼδαντ τὸ φίλν. Ut similes aliorum inscriptiones nunc taceam. Bofius.

1 Γεγματινοὶ] Sic rescripti editiones Suetonii recentiores sequutus; & poscere videbatur additum Graecorum nomen. nam Schottus Latinis litteris nomen id expressit. Bofius.

2 Praeter Physicos] Hinc sumit Plinius libro 2. cap. 67. Nepos, inquit, de Septentrionali circuitu tradit, Q. Metello Celeri, C. Afranii in Consulatu collegae, sed tum Galliae proconsuli, Indos a rege Suetorum dono datos, qui ex India commercii causa navigantes, tempestatibus essent in Germaniam abrepti. Strabo vero Amasensis, nobilis ille Geographus, libro undecimo, Herodoto in Melpamene, Heraclidæ Pontico, Posidonio eadem

lius Nepos, ¹ ut recentior, ita auctoritate certior
[tradit:] Testem autem rei Q. Metellum Celerem
adjicit, cumque ita retulisse commemorat. Quum ²
Galliis proconsul praesset, ² Indos quosdam ³ a rege

eadem Cornelio Nepoti narranti-
bus, non credit, quosdam ab In-
dia ad Gades usque & Germaniae
littora navigasse. De Oceani na-
vigatione, lege & *Senecae Rhetoris*
Suaforiam t. cui titulum hanc de
vet. codice libro 1. Observat. per
Saturam reddidimus: *Deliberat A-*
lexander an Oceanum naviget. Schor-
tus.

¹ *Ut recentior, ita auctoritate cer-*
tior, tradit. Sic in scriptis libris
repperit *Vossius*. Vulgo editur: *ut*
rec. auctoritate, sic certior tradit. *Vos-*
sius utrumque aequè ineptum ex-
istimat, legitque *ut recentior auctor,*
ita certior. Atque sic fere *Plinius*
6, 27. *Dionysium terrarum orbis situs*
recentissimum auctorem. *Tacitus A-*
gric. 10, 3. *Livius veterum, Fabius*
Rusticus recentium eloquentissimi aucto-
res, ut tradit forsan e *Plinio* huc in-
trusum est quomodo & plurale tra-
dunt infra *comm.* 8. insertum. Sic
autem eopse loco *Plinius*: *Nepos*
Cornelius auctor est, Eudoxum quen-
dam & c. vide vers. 4. Vossius.

² *Indos quosdam*] De veris sive
Asiaticis plerique accipiant eorum
qui jam olim totum terrarum or-
bem circumnavigatum volunt. Qui-
bus facile largior, non modo *Me-*
lam Pliniumque, sed etiam Nepo-
tem, ipsumque fortasse Metellum,
eos pro veris habuisse. Sed ut ex
orientali India, sive per Aethiopi-
cum, sive, quod plerisque placere
video, per Septentrionalem Ocea-
num ad Germaniae littora navi-

gasse credam, nondum adduci pos-
sum: qui sciam, etiam hodie, aut
impossibile, aut saltem difficilli-
mum esse, per Septentrionem in
Indiam enavigare: in Africa vero
exteriori ne unius quidem litoreis,
aut promuntorii, aut montis, nec-
dum urbis provinciaeve apud *Strab-*
onem aliosque veterum mentionem
fieri; immo adhuc *Ptolemaei* ae-
tate creditum, Asiam ultra mare
Indicum Africae cohaerere. Sed
de ea re plura nos alibi. *Cornelius*
Wietstietus constanter tenebat, *Indos*
hosce non ex ultimis Orientis aut Occi-
dentis partibus, sed ex Laboratoris,
Esforilandiae, aut vicinis terris ve-
nisse; ea quidem fiducia, ut confi-
deret secum sensurum, quicumque cli-
matis rationem, & quae de illis ter-
ris narrantur, expendere. Sed ei
objicit *Pontanus in descriptione choro-*
graph. Danae, pag. 764. totam il-
lam borealem plagam olim late per-
viam creditam, & has terras, ae-
que ac reliquam Americam, veteri-
bus plane incognitas fuisse. Ver-
um etsi terrae aut nullae illie esse
crederentur, aut ignotae essent,
non tamen eo efficitur, nullos inde
incolas ad littora Germaniae tem-
pestatibus abripi potuisse. Potius
illud objecerim, non videri tum
eas regiones habitatas. *Vossius* Indis
similes intelligi vult, arbitraturque
veros fuisse Britannos, glasto fu-
catis corporibus Aethiopum colo-
rem imitantes: quis nondum noto
isthoc Britannorum more, *Metel-*

Baetorum dono sibi datos: unde in eas terras devenissent, requirendo, cognovisse, vi tempestatum ex Indicis aequoribus abreptos, emensosque, quae intererant, tandem in Germaniae littora exiisse. *Mela* 3, 5.

3 ¹ Largitudo.

4 ² Eudoxus quidam avorum nostrorum temporibus, quum

lo pro Indis obtulsi sint. *Bosius*.

3 *A rege Baetorum*] Baetorum nomen ex optimis aliquot codicibus *Mela* restituit *Vossius*; cum in aliis legeretur *Bojorum*, *Botorum*, *Lydorum*, & in editis plerisque, ut est apud *Plinium*, *Suevorum*. Baetos autem interpretatur Batavos, ab agro *Betua* vel *Battua* nomen adeptos, quos & *Strabo* *Baetes* vocet: atque sic eos appellari ait etiam in lapide in Batavia invento, ubi *colortis Baetorum* sub Imp. Antonino sit mentio. Fortassis & apud *Strabonem* *Baetos* rescribi debent. *Bojis*, ut recte *Vossius* monet, nullus heic locus, cum toti sint mediterranei: *Suevos* libri respuunt; *Plinius* autem, ut solet, pro *Baetis*, ignoto sibi, ut videtur, nomine, eos supposuit. *Bosius*.

¹ *Largitudo*] Verba *Carisii*: *LARGITUDO* nusquam invenitur, nisi apud *Nepotem*. *Bosius*.

² *Eudoxus quidam*] *Ibidem* *C. Plinius*: *Nepos Cornelius auctor est, Eudoxum quendam sua aetate cum Lathyrum regem fugeret, Arabico sinu egressum, Gades usque pervectum. Mulroque ante eum Coelius Antipater, vidisse se, qui navigasset ex Hispania in Aethiopiam commercii gratia. Et Martianus Capella, Plinii aemulus, libro 6. qui est de Geometria: Cornelius auctor affirmat, quendam Eudoxum fugientem regis insidias ex Arabia in Gaditana pervenisse refugia.*

*Coelius Antipater se hominem vidisse confirmat, qui negotiationis ardore in Aethiopiam ex Hispania navigasset. Idem Cornelius post captos Indos per Germaniam navigavit. Quae postrema se corrupta clamant, leg. que recta interpunctione: Idem Cornelius post captos Indos per Germaniam navigavisse. Truncata enim ex superioribus Plinii verbis exscripta quis non videt? Schott. Apud Martianum malebam olim, Idem Corn. posuit, captos Indos per Germ. navigantes. Quod neque nunc displicet. Keuchenio tamen durissimum videbatur. Vellem causam adjecisset. Forfan id posuit ei non placebat. Atqui sic etiam alii illius aevi locuti. Priscianus lib. 6. INCUS etiam INCUDES; quod ponit Nonius Marcellus de doct. indagine. lib. 19. Nonius Marcellus sic ponit; SAPIVI pro SAPUI. Et quid dico, illius aevi? Purissimi ab hoc loquendi modo non abhorrent. Noster 16, 3, 1. se junctum ab re posita, ubi vid. not. Seneca Suasor. 6. extrema: Solent Scholastici declamatores ponere. Deliberat Cicero, &c. idem suaf. 1. Eleganter in *C. Cassii* epistola positum. Controv. 1. Durum sensum videbatur non pure posuisse in narratione. Controv. 12. Haec subinde refero, quod aequae vitandarum rerum exempla ponenda sunt quam sequendarum. Quintilianus 2, 17. Ponuntur haec quoque in 2. Ciceronis libro de oratore contradictionis. Plinius 32, 11. His adji-*

quum¹ Lathurum regem Alexandriae profugeret, Arabico sinu egressus, ² per hoc pelagus, ut Nepos adfirmat, Gades usque pervectus est. *Mela* 3, 9.

³ Paphlagonia insignis loco ⁴ Heneto, a quo, ut Cornelius Nepos perhibet, Paphlagonες in Italiam transvecti, mox Veneti sunt nominati.

Fauces Oceani T. Livius, ac Nepos Cornelius latitudinis tradiderunt, ⁵ ubi minimum, VII M. pass. ubi vero plurimum, XM. *Plin.* 3. *prooem. ibid.* 3, 17.

⁶ Melpum opulentia praecipuum, quod ab Infubribus, & Bojis, & Senonibus deletum est eo die, ⁷ quo Camillus Vejos ceperit, Nepos Cornelius tradidit. *Plin.* 3, 17.

Ultra Aquilejam VIM. pass. Formio amnis, ab Ravenna ⁸ CLXXXIX. pass. antiquus Italiae auctus

ter-

mus apud Ovidium posita nomina Neque refugit priscis puritate atque elegantia dictionis equiparandus, Aug. Buchnerus. cujus ista sunt in commentario nondum edito ad Agricola Taciti cap. 5. Confirmat conjecturam nostram, quod infra cap. 18. ponit, EOQUE INITIO &c. Bos.

¹ *Lathurum profugeret*] *Profugere* cum quarto casu construitur. V. Th. Muncker. ad Hygin. fab. 277.

² *Per hoc pelagus*] *Africum* addit Schottus; & mox edidit *profectus est*. Utrumque libris reclamantibus. *Bos.*

³ *Paphlagonia*] *Mutilate* Schottus: ab *Heneto Paphlagonες*. *Bosius.*

⁴ *Heneto a quo Paphlagonες*] *Solinus* c. 44. ex *Plinio* libro 6, 2. *Paphlagoniae Henetos adjicit Nepos Cornelius, a quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos credi postulat. Cirat & Rodericus, Toletanus Archiepiscopus, libro 1. Chroniconum Hispaniae, cap. 2. forte ex D. Isidoro, quem fere sequitur. Terentianus Maurus:*

Quos Homerus dixit Ένεας, ille Venetos autumat. Schottus.

⁵ *Ubi minimum*] *Mf. codex Chifletii; ubi minus.* *Bosius.*

⁶ *Melpum*] *Sunt qui putent esse Meleium municipium nobile & ditissimum: estque in Orbis. de quibus multa Zanchius Bergomas ad Petrum Betulium, & Gaudentius Merula lib. 1. Antiquit. Galliae Cisalpinæ cap. 9. Schottus.*

⁷ *Quo die Camillus Vejos*] *De die* nondum in Fastis aut Diariis comperi: annus est in iis Tabulis marmoreis, quo de Vejentibus Dictator primum triumphavit, cccclvii. *Livius* libro 5. & rursum *Plinius* libro 33, 7. *Plutarchus* *Camillo: Vaerius* 4, 1. *Agellius* 17, 21. *Diodorus, Florus, Eutropius, & Auctor de viris illustribus* Schottus. *Protradidit Schottus edidit, tradit.* *Bosius.*

⁸ *CLXXXIX. pass.*] *Sic Dalechampsius edidit. Schottus* autem & *& Latius: CLXXXIX. M. pass. Et mox:*

terminus, nunc vero Istriae: quam cognominatam a flumine Istro in Adriam effluente a Danubio amne, eidemque Istro ex adverso Padi fauces, contrario eorum percussu mari interjecto dulcescente, plerique dixerunt falso, & Nepos [Cornelius] etiam Padi accola. *Plin. 3. N. H. 18.*

C A P. VIII.

- 1** Apes² in longitudinem XM. pass. patere a superno mari ad inferum, Caelius tradit: Timagenes³ XX M. pass. deductis in latitudinem, Cornelius Nepos CM: T. Livius tria M. stadiorum: uterque diversis in locis. *Plin. 3, 19.*
- 2** Inter duos Bosphoros, Thracium & Cimmerium, directo cursu, ut auctor est Polybius, 4 10 M. passuum intersunt. Circuitu vero totius Ponti 5 vicies semel centena quinquaginta M. ut auctor est Varro, & fere veteres. Nepos Cornelius trecenta millia quinquaginta adjicit. *L. 4, 12.*

mox: antiquus aetate Italiae terminus. Statim rō tradunt a fuit a duobus Mff. & recte. *Bosius.*

1 Plerique dixerunt falso] *Aristoteles de Histor. animalium 8. & πνεύματων ἀνοσμάτων: Strabo libro 7. Geograph. Apollonius Rhodius, & Me-la lib. 2.* Quos miror omnes cum Nepote, Falstatis argui. Supra pro eidemque, codex Toletanus M S. eodemque auferendi casu praefert. *Schottus.* Atque sic & e suis legebat *Pintianus*; ad stipulante etiam *Chiffletiano*: a quo mox *Cornelii* nomen aberat. In alio fuit, ex adverso Padi faucibus. Forfan legendum est, ex adverso Padi fauces. quo loquendi modo Nepos, alii que usi. vide ad 2, 3, 4. Paullo ante in omnibus editionibus inve-

¹ In nio, Danubio amne. nec scripti variant. *Bosius.*

2 In longitudinem] Sic editum apud *Plinium.* *Schottus* tamen, in longitudine. *Bosius.*

3 XX. M. pass.] Scriptus *Toletanus* codex, quem inspeximus, sic interpungit: xxiiii. m. pass. deductis. in latitudinem autem *Corn. Nepos* ctm. *Schottus.* Atque sic & edd. *Plinii* interpungunt. *Bosius.*

4 10 M passuum] Haec quoque omnium, quas vidi, editionum lectio est. *Schottus,* & reliqui dederant ctm. nisi operarum lapsus est. *Bos.*

5 Vicies semel centena quinquaginta M.] *Toler* idem: vicies semel M. ut auctor est *Varro.* & fere veteres semel quinquaginta. *Nepos Cornelius* ccc. M. L. adjicit. *Schottus.*

1 In ora Oceani, colonia Augusti, Julia Constan-
tia, &c. & ab ea XXXII M. pass. colonia a Clau-
dio Caesare facta Lixos. Ibi regia Antaei, certamen-
que cum Hercule, & Hesperidum Horti &c. Exstat
in ea & ara Herculis, nec praeter oleastros aliud ex
narrato illo aurifero nemore. Minus profecto mirentur
2 portentosa Graeciae mendacia, de iis & amne
Lixo prodita, qui cogitent, nostros nuper paullo
minus monstrifica quaedam de iisdem tradidisse: prae-
validam 3 hanc urbem, majoremque Karthagine ma-
gna: praeterea ex adverso ejus sitam, & prope im-
menso tractu ab Tingi: quaeque alia Cornelius Ne-
pos avidissime credidit. *Lib. 5. c. 1.*

Aliqui inter Pontum & Caspium mare CCCLXXV M. 4
pass. non amplius interesse tradiderunt: 4 Cornelius
Nepos CCLM. *Lib. 6, 1.*

Polybius in extrema Mauritania contra montem
Atlantem a terra stadia octo abesse prodidit Cernen.
Nepos Cornelius 5 ex adverso maxime Karthaginis a

CON-

1 In ora Oceani] Ediderat Schot-
tus: Minus prof. mir. Gr. mendacia
de hortis Hesperidum, & amne Lixo
prodita, &c. Atqui Plinius non de
his solis loquitur, sed de aliis e-
tiam de quibus praecesserat. Quare
quae ex iis necessaria videbantur,
praemisimus Bofius.

2 Portentosa Graeciae mendacia]
Et quidquid Graecia mendax Audet in
historia. Juvenalis Sat. 10 Lixa,
Lybiae civitas, inquit Stephanus ex
Alexandro libro 1. Lybicum; a Lixo
flumine. Schottus.

3 Hanc urbem] Lixos: nam de
Cerne mox lib. 6, 80. Carthagini
quoque objacere supra Plinius: A
Claudio Caesare colonia facta Lixos:
vel fabulosissime ab antiquis narrata
ibi regia Antaei, certamenque cum Her-

cule, & Hesperidum horti. Affundi-
tur autem huic aestuarium e mari, fle-
xuoso meatu, in quo Draconis custodiae
instar fuisse nunc interpretantur. Exstat
in insula, & ara Herculis: nec prae-
ter oleastros, aliud ex narrato illo au-
rifero nemore. Bofius.

4 Corn. Nepos CCLM.] Duo Plin-
nii m. ff. CCLM. numerant. Schot-
tus. Idque Pintimus concinnius cen-
set, ne sit tanta in numero diffe-
rentia inter Nepotem & ceteros
auctores. Quare & nos ita rescrip-
simus. nam vulgo erat, CLM, Bo-
sius.

5 Ex adverso Carthaginis] Sic &
Hanno, e quo Is. Vossius in notis ad
Scylacem pag. 24. Cornelium haec
depromisse censet, ἐν τῷ ἀντικείθεν
αὐτῆς ἐκ τῆς μεγίστης καὶ ἐδδὲ καὶ ἀπὸ

continente passus mille: non ampliorem circuitu duobus millibus. *Lib. 6, 31.*

- 6 Nepos Cornelius, qui Divi Augusti principatu obiit: Me, inquit, juvene¹ violacea purpura vige-
bat, cujus libra denariis centum venibat; nec multo
post rubra Tarentina. Huic successit dibapha Tyria,
quae in libras denariis mille non poterat emi. Hac
P. Lentulus Spinther, Aedilis Curulis, primus in
praetexta usus² improbatur: qua purpura³ quis non
jam, inquit, tricliniaria facit? *L. 9. c. 17. & 39.*
- 7 Onychem etiam tum in Arabiae montibus, ⁴ nec
usquam aliubi nasci putavere nostri veteres: sed & in
Ger-

Καρχυδών. Atque sic & Palaephatum 32. interpretatur *Vossius*, cum ait, *Karvatus* (sic enim legi volunt pro *Karvatus*) Libyam arare & *Karvatus* quoniam alibi (in not. ad *Melae 2, 7.*) putat, *Palaephatum* ac *Diodorum* item *Siculum*, confudisse *Cernen* cum *Cercinna*, perperam acceptis *Hannonis* verbis: καὶ εἰδὸν autem exponit, in eadem parallelo: sed negat, ipsum *Hannōnem* sic sensitse. Utcunque sit, ex adverso *Carthagini* non potest ita accipi, ac si *Cernen* intra columnas *Herculis* prope *Carthaginem* in ipso sinu sitam existimavit. *Bosius.*

1 *Violacea purpura*] De variis purpurae generibus post *Plinium*, *Caelium*, *Bayssum*, alios, accurate *Salmasius* in notis ad *Tertullianum* de *Pallio*, & *Octav. Ferrarius* in *De re Vestitaria*, praecipue *lib. 2. cap. 7.* Qui videri possunt. *Bosius.*

2 *Improbatur*] Sic *Mf. Vulgati*: improbatur, quod video summos viros non improbasse. mox *Schottus* ediderat, nam purpura quis non, inquit, tricliniaria facit? Nos *Pliniana* reposuimus, quae & viri docti,

quos modo laudavimus, non aliter laudant. *Tricliniaria* vero *Salmasius* ait esse accubitalia, quibus accubita vel lecti tricliniariae sternuntur, in not. ad *Tertull. pag. 175* *Bosius.*

3 *Quis non tricliniaria facit*] Ad-
dit de suo *Plinius*: *Spinther aedilis* fuit, urbis conditae anno septingentesimo, *Cicerone* *Cof.* *Dibapha* tunc dicebatur, quae bis tineta esset, veluti magnifico impendio, qualiter nunc omnes paene commodiores purpurae tinguntur. Haec postrema *Plinio* ab aliquo adjecta asserere aude-rem, nisi in *m. f. Toletano* antiquiss. reperissem. In *Consulatu* vero *M. Tullii* nimis rotundus numerus est, qui est in *Fastis Capitolinis* extra controversiam annus 1090. post *U. C.* collega *C. Antonio*: *P. vero Cornelius Lentulus Spinther*, *Ciceronis* in primis studiosus, *Cof.* post fuit, anno 1096. cum *Q. Caecilio Metello Nepote*. *Schottus.*

4 *Nec usquam aliubi*] Sic editum in *Plinio*, quod mutari non debuit. passim enim *Plinius* ea voce utitur. *Schottus* tamen habet alibi. Er mox, sed in *Germ. put. vasis in f. primum.*

At

Germania potoriis & primum vasis inde factis dein pedibus lectorum fellisque, Cornelius Nepos tradit magno fuisse miraculo, quum P. Lentulus Spinther amphoras ex eo & urceos ¹ magnitudine cadorum ostendisset: post quinquennium deinde, triginta duorum pedum longitudine columnas vidisse se.

CAP. IX.

² Νέπωσ δὲ Κορνήλιος ἔχ' ὑπὸ γήρεωσ φησὶν ἔδὲ νόσσοσ ἀγάλ-
λάξαι τὴν Λύκελλον, ἀλλὰ Φαρμάκοισ ὑπὸ τινὸσ τῶν ἀπε-
λευ-

At longe aliter edd. Dalech. & Latii: *putavere nostri veteres: Sudines in Germania. Potoriis &c.* Alius legēbat, *veteres. In Germania tamen apud Sudines reperitur. Potoriis &c.* Nimis id quidem audacter. Mihi placet emendatio Salmastii in Exerc. Plin. pag. 558. *Sudines & in Carmania.* Nam paullo post idem Plinius de Alabastrite, quem eundem onychi facit: *Nascitur probatissimus in Carmania.* Et lib. 37, 2. de gemma onyche: *In gemman transfilit ex lapide Carmaniae. Sudines dicit in gemma esse candorem &c.* Nos scriptorum codd. lectionem repraesentavimus Dalechampio laudatorum. In Vossiano mox fuit, *Nepos Cornelius tradidit, magno fuisse miraculo.* Bosius.

¹ *Magnit. cador.* Sic Mff. At Ed. Dal. & Latii: *Chioriam magnit. cadoram*, praecunte Hermolao Barbaro; suffragante τὸσ πέννυ Grotio. qui videndus ad hunc Plinii locum. Fuit etiam in quibusd. libb. *columniam*, pro *columnas*; magisque placet. Bosius.

² Νέπωσ δὲ Κορνήλιος.] Idem Plutarchus in libello: *Ei περὸσ ὑπὸ γήρεωσ πο-
λιτικῆσ. Λυκελλον δὲ Φαρμάκοισ ἔδὲ νόσσοσ*

γὰρ ἂν τις ἴσσοι δεινότεροσ σφραγισσοσ ὅτ' τὸσ περὸσ τὸ φροσὶν σονέχων. ἐπιτὶ δὲ μὲθ' ἑκὸσ ἑαυτὸν εἰσ βίον ἀτρακτον κὲ δὲ-
αιταν εἰκερὸν κὲ ἀφροσντι, ὡσπερ οἱ σπόγγοι ταῖσ γαλιωαῖσ ἐννεκρωθῖσ κὲ καταμαρανθῖσ, εἶτα Καλλιδοτῆ τινὶ δὲ ἀπὸλυθῖσων βῖσκειν κὲ τιδασσειν περὸσ-
ἔχων τὸ γῆρεσ, ἰδοκῆ κατασφραγμακῶσ-
δω φῖλτροισ ἀπ' ἀσπῶ. κὲ γοντῆμασ-
σιν, ἄχει δὲ Μάρκοσ ὁ ἀδελφὸσ ἀπὸ-
λάσσοσ δὲ ἀνδρωπον, αὐτὸσ ἀνοσμέ κὲ
ἐπιδιαγῶγῆ δὲ λοσπὸν αὐτῶ βίον, ἔ πο-
λὸν χροσνθῶσιν i. e. Inter Romanos non
invenies multos Lucullo meliores imp-
ratores, dum is rebus gerendis curam
impendit. Ubi vero sese in vitam otio-
sam domi delitescens, & curis vacuus,
demisit, Spongiae instar tranquillitate
enecatus & contabescens, ac Callisthe-
ni libertorum imi se alendum suamque
senectutem cicurandam tradens, credi-
tus fuit ab eo veneficiis, & amato-
riis poculis corruptus, donec Marcus
frater, hoc remoto, ipse reliquam fra-
tris vitam (non longam quidem illam)
paedagogi in morem curavit. Haec
ille. Ex quibus patet error eorum,
qui *Vivorum illustrium* auctorem in
Nepotis familiam, obtorto collo,
retraxerunt: iniqui, me Hercule,
Familiarum, legitimorumque libe-
rorum

λευθέρων Καλλισθένης διαφθαρέντα. Ἡ τὰ δὲ φάρμακα δοθῆναι μὲν ὡς ἀγαπῶλο μᾶλλον ὁ Καλλισθένης ὑπ' αὐτῆ, τοιαύτην ἔχειν δοκῆντα τὴν δύναμιν. ἐκστῆσαι δὲ ἢ κηλίσαι τὸν λογισμὸν, ὡστ' ἔτι ζῶντ' αὐτῆ, τὴν εὐσίαν διοικεῖν τὸν ἀδελφόν.

Cornelius Nepos ait: non senio, neque morbo alienata mente fuisse Lucullum, sed a quodam liberto Callisthene venenis corruptum. Datum autem esse venenum, ut Callisthenes impensius ab eo diligeretur, quod ejusmodi vi pollere id putaret. Ita vero alienasse & solvise mentem ejus, ut adhuc viventis facultates frater procuraret.

- 2 Νέπως ὁ Κορνήλιος Φησὶν, ἐκείσεα, βράττα δὲ θραυμ-
βεύσαντ' ἀπὸ Λυσιτανῶν θυγατέρα γῆμαι γάτον.

Cornelius Nepos non Crassi, sed Bruti, ejus, qui de Lusitanis triumphavit, filiam nuptum Cajo datam, ait.

- 3 Ἀνίβα δὲ τ' μὲν ἄλλων, ἐλάχιστ' ἦν λόγῳ, ἢ Μάρ-
κελλον δὲ πεπλωκέαι πυθόμεντ', αὐτὸς ἐξέδεραμεν ἐπὶ τ'
τόπον. ἢ τῶ νεκρῷ πρῶταίς, ἢ πολὺν χρόνον τήντε βίωμην
ἔ σώματ' καταμαθῶν ἢ τὸ εἶδ'τ', ἔτε φωνὴν ἀφῆκεν
ὑπερήφανον, ἔτε ἀπ' ὕψεως τὸ χαῖρον, ὡς ἀντις ἐργάδη
πολέμιον ἢ βαρὺν ἀπεκτονῶς ἐξέφηνεν. ἀλλ' ἐπιθαυμάσας
ἢ τὸ παρῆλογον τὸ τελευτῆς, τ' μὲν δακτύλιον ἀφείλετο.

τὸ

rorum Censores. Sic enim in Lucullo Aurelius Victor, cui nos parenti eum olim partum reddidimus: Cum alienata mente desipere coepisset, intela ejus M. Lucullo fratri permessa est. De Callisthene, ut vides, verbum nullum: Aut alio igitur Nepote usus Plutarchus, aut falsa illa censoria Itolorum notio est, Heronolai Barbari, Catelliani Cottae, Domitici Machabei, & aliorum. *Bosius.*

1 Τὰ τ' φάρμακα &c.] Nescio cur haec Schottus omiserit, cum & ipsa Nepotis sint. *Bosius.*

2 Μάρκελλον ὃ πεπλωκέαι πυθόμεντ'] Cicero Catone: M. Marcelli interi-

tum ne crudelissimus quidem hostis honore sepulturae carere passus est. Crudelissimum autem Hannibalem vocat. Livius lib. 27. Valer. lib. 5. cap. 1. sine: Silius Ital. lib. 12. Orosius 4. 18. Aurel. Victor, de Viris Illustrib. Marcellus quinquies Consul, insidiis Annibalis deceptus & magnifice sepultus. ossa Romam remissa, a praedonibus intercepta perierunt. Quis scit an haec ad librum exemplorum V. ubi & Hannibalis mentio fit, pertineant? Schottus.

3 Τὸ παρῆλογον τὸ τελευτῆς] Apud Plutarchum in edd. Paris. & Francof. excusum invenio τ' τελευτῆς, nec discre-

τὸ δὲ σῶμα κοσμήσας πρέποντι κόσμῳ ἢ περὶ σείλας ἐπιτίμως
 ἔκαυσε, ἢ τὰ λείψανα συνθεῖς εἰς κάλλην ἀργυρεῖν, ἢ
 ἢ χρυσὸν ἐμβαλὼν εἴφανον, ἀπέσειλε πρὸς τὸ ἦν. Ἔ δὲ 4
 Νομάδων τινὲς περὶ τυχόντες τοῖς κομίζουσιν, ὡρμησαν ἀφαι-
 ρεῖσθαι τὸ τεῦχος. ἀντιλαμβανομένων δὲ ἐκείνων, ἐκβιαζό-
 μενοι ἢ μαχόμενοι διέεργον τὰ ὄσα. πυθόμενοι δὲ ἄντι- 5
 βας, ἢ πρὸς τὰς παρόντας εἰπῶν, ἐδὲν ἄρα δυνατὸν γενέ-
 σθαι ἀκοντῶν θεῶν, τοῖς μὲν Νομάσιν ἐπέθηκε δίκην, ἐκ ἐπι-
 δὲ κομίδης ἢ συλλογῆς ἢ λειψάνων ἐφρόντισεν. ὡς δὲ ἢ
 θεῖν τινα ἢ τὸ τελευτῆς ἢ τὴν αἰαφίας πρὸς λόγους ἔτω τῷ
 Μαρκέλλῳ γενομένης. Ταῦτα μὲν ἐν οἷσι Κορνήλιον Νε- 6
 πῶτα ἢ Οὐαλέριον Μάξιμον ἰσορήκασιν. Δίβρι. δὲ ἢ Καί-
 σαρ ὁ σεβαστὸς κομισθῆναι τὸ ὑδρίαν πρὸς τὸ ἦν εἰρήκασιν,
 ἢ ταφῆναι λαμπρῶς.

*Hannibal vero quum reliquos minimi faceret, Marcellum cecidisse audito, ipse ad locum accurrit: cadaverique adfistens, diuque corporis robur & formam contem-
 pla-*

discrepant Mss. quorum variae in editionibus illis subjiciuntur. *Bosius.*

ἢ χρυσὸν εἴφανον] De Corona antiquitas imposita mortuis *Cicero pro Flacco*, & *Pet. Victorius* 2, 7. *Variar. lect.* *Valer. Max.* lib. 5. cap. 1. de Antipatro, & hoc ipso Marcello: ubi forte aurea leg. Ad quem Maximi locum *Plutarchum* respexisse autumo in vita Marcelli. ταῦτα μὲν ἐν οἷσι Κορνήλιον Νεπῶτα, ἢ Οὐαλέριον Μάξιμον ἰσορήκασιν. *Schottus.* De more coronas aureas mortuis imponendi plura habes in Indice, v. *corona*. Apud *Valerium* non opus pro laurea reponere auream, quam & *Freinshemio* sic visum, ad *Curtii* 5, 13, 31. Neque necesse est, in codice *Valerii*, quem *Plutarchus* legit, sic fuisse scriptum, uti quidem nuper vir doctus ad hunc *Valerii* locum censebat. Nam ille de

corona cadaveri imposita, cum eoque combusta; *Plutarchus* autem de ea, quae reliquiis ad filium destinatis superimposita est, loquitur. Neque satis constat, an *Plutarchus*, ut viri docti volunt, ad ea respexerit, quae *Valerius* 5, 1. ext. 6. de funere Marcelli retulit. Nam ea pauciora sunt, quam ut a *Plutarcho* heic laudata videri queant, nisi dicas solum hodie *Valeriani* operis epitomen superesse: in quam sententiam *Vossium de histor. Lat.* 1, 2: i propendisse video. Sed & apud *Plutarchum* heic Mss. codex *Vulcobianus*, Οὐατέριον, alius Οὐαλέριον habuit. quod posterius an heic reponi debeat, dispiciunt doctiores, quamquam non ignoro, *Valerium Max.* alibi *Plutarcho* fuisse laudatum; *Bosius.*

platus, neque superbam ullam emisit vocem, neque vultu laetitiam (ut consentaneum erat cum, qui tam molestum & gravem hostem interfocisset) prae se tulit: sed inopinatum viri exitum miratus, annulum ei abstulit, corpus digno habitu ornatum, vestibusque decentibus amictum cremavit. reliquias in urnam argenteam lectas, aurea superaddita corona ad filium misit. Sed quidam Numidae, quum in ferentes ea incidissent, adimere vi conati sunt: illis reluctantibus, ac vim vi repellentibus, ossa disjecta sunt. Hannibal hoc audito, ad eos qui aderant; Nihil, inquit, utique Diis invitis fieri potest: sumto de Numidis supplicio, nullam praeterea de Marcelli reliquiis colligendis curam habuit: ut qui Dei alicujus numine Marcello hunc exitum vitae, & sepulturae privationem ita praeter omnium opinionem evenisse crederet. Haec Cornelius Nepos & Valerius Maximus narrant. Livius & Augustus Caesar, perlatam ad filium Marcelli urnam, & honorifice sepultas ejus reliquias perhibent.

- 7 Ἀντίβαν δὲ Μάρκελλον, ὡς μὲν οἱ πρὸ Πολύβιον λέγουσιν, ἐδὲ ἅπαξ ἐνίκησεν, ἀλλ' ἀγίτητον ἀνὴρ δοκεῖ διαγενέσθαι μέγιστα Σκιπίωνος. ἡμεῖς δὲ Διόσω, Καίσαρα ἢ Νέπωτι,

1 Et Nepoti] Mirum, a Nepote hoc fuisse litteris consignatum; cum supra 23, 5. & 6. invictum Hannibalem faciat. Bofius.

2 Turdos coeptos saginari] In Turdario. Martialis lib. 13.

Inter aves turdus, mecum si judice certes:

Inter quadrupedes mattya prima lepus.

Unde in M. Druso Virorum illustrium locum recte, ni fallor, emendavimus: Philippo Consuli, legibus agrariis resistenti, ita collum in comitio obtorsit, ut multus sanguis efflueret e naribus: quae ille luxuria comprobans,

mortē jam detrudi se dicebat. Nos de vet. libro ὡς ἔχων: quem ille, luxuriam opprobrians, murmurans de turdis esse dicebat: qua de re plura lib. 1. Observationum per Satiram. Schottus. De turdis & earum saginatione ac precio, plura Lud. Nominus de re cibaria 2, 29. qui & cap. 32. pluscula de gruibus suppeditabit. Bofius.

3 Ciconias magis placere] Elegans carmen exstat in Petronii Arbitri Satyrice, de ciconia:

Ciconia etiam grata, peregrina, lo-
spita;

Pistatitcultrix, gracilipes, crotalifera,

Avia

πωτι, ἢ τῷ ἑλληνικῶν τῷ βασιλεῖ Ἰόβα πιστεύομεν, ἢ τῶν
τινῶν ἢ τροπῶν ὑπὸ Μαρκέλλου τῷ σὺν Ἀννίβη γενέσθαι.

*Hannibalem Marcellus, ut Polybius narrat, ne semel
quidem vicit, sed invictus hic vir fuisse videtur usque ad
Scipionem. Nos autem Livio, & Caesari, ¹ & Nepo-
ti, & ex Graecis scriptoribus regi Jubae credimus, ali-
quotiens Hannibalem a Marcello victum, & in fugam
versum esse.*

C A P. X.

Cornelius Nepos, qui Divi Augusti principatu r
Cobiit, quum scriberet ² turdos paullo ante coe-
ptos saginari, addidit ³ ciconias magis placere, quam
grues: quum haec nunc ales inter primas expetatur,
illam vero nemo velit attigisse. *Plin. 10, 23.*

⁴ Apud antiquos piscium nobilissimus habitus aci-
penfer, &c. Postea praecipuam auctoritatem fuisse
lupo & asellis, Cornelius Nepos, & ⁵ Laberius, poë-
ta mimorum, tradidere. 9, 17.

Magnitudo ⁶ loto arbori, quae piro: quamquam
Nepos Cornelius brevem tradat, &c. Vinum quo-
que exprimitur illi, simile mulso, quod ultra denos
dies

*Avis exsul hiemis, titulus tepidi
temporis.*

Nequitiae nidum in cacabo fecit meo.

Quem tamen aliter legit, explicat-
que Had. *Funius libro 6. animadv-
ersorium, cap. 15.* Schottus. Pro teti-
gisse apud Plinium invenio, attigisse.
Bosius.

⁴ Apud antiquos] Etiam hunc
locum mutilaverat Schottus, inserta
quoque vocula, hunc in modum:
*Præcipuam olim auctoritatem fuisse lu-
po, &c.* Bosius.

⁵ Laberius poeta mimorum] De
quo *Macrobius 7.* & *Seneca noster*

*Rhetor Controvers. 18. de parricidii ac-
cusato.* Schottus. Adde *Vossium de
Poetis Lat. cap. 1.* Bosius.

⁶ Loto arbori] Unde Lotophagi,
de quibus *Homerus Odys. 9.* & *Scho-
liastes*, & de herba *Theophrastus lib.
4. de Plantis cap. 9.* *Dioscorides lib.
1.* & *Plinius lib. 13.* Schottus. De
utrisque fusc *Salmasius in Plinianis.*
Mox *M. Chiff. brevem tradit.* Pro
illi, Schottus huic: alii. illo; non
male. Dein quidam, ultra duas dies,
Idem Schottus omisit illa, *baccarum
contusas* &c. quae tamen pariter a
Nepote sunt. Bosius.

dies negat durare idem Nepos; baccasque contufas cum alica ad cibos dolio condi. 13, 17.

4 ¹ Scandula contectam fuisse Romam usque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis LXX, Cornelius Nepos auctor est. 16, 10.

5 Cornelius Nepos tradit ante Sullae victoriam duotantum triclinia Romae fuisse argentea. 33, 11.

6 Primus invenit lineas colorare, testa, ut ferunt, trita, Cleophantus Corinthius. ² Hunc, aut eodem nomine alium fuisse, quem tradit Cornelius Nepos secutum in Italiam Demaratum, Tarquini Prisci Romani regis patrem, ³ fugientem a Corintho injurias Cypseli tyranni, mox docebimus. 35, 3.

Pri-

¹ *Scandula contectam*] Scandula, quasi Scindula, assulae, non ferra, sed bipennibus productae: nisi potius a scandendo. Hinc scandulare tetraon Apulejo libro 3. fabulae Milefiae, & Jurisconsultis Scandularii, l. Quibusdam. D. de jure innumit. Vegetius libro 2. de re militari, capite 23. *Tempore hiemis de tegulis, vel scandulis: quae si deessent, certe de camis, ulna, vel culmo porticus tegetetur, Scandulae autem e robore aptissimae.* Vitruvius libro 2. cap.

1. *Montium accolae crustis marmoreis tecta contegunt; alii plumbi laminis. Septentrionales nostri harundine domus suas operiunt, duranteque aervis tecta alta.* Idem Plinius 16, 33. Penes Germanos tegularum usum non fuisse; sed materiei informi domum tegere solitos, auctor est Tacitus. Culmis etiam tecta concinnarunt, unde cubnina. Seneca ad Lucilium: *Culmis libros textit, sub marmore atque auro servitus habitat.* Schottus. In q. libris fuit, *Scindulam non contectam fuisse Romae.* Dubito, an id admittat historia. Bosius.

² *Hunc, aut eodem &c.*] Dederat Schottus, *alium fuisse tradit Cornelius Nepos, &c. omittis illis, mox docebimus.* Longe alio sensu, quam apud Plinium legitur. E cujus verbis apparet, Nepotem solum dixisse, Cleophantum quendam Corinthium secutum in Italiam Demaratum, &c. cetera Plinii sunt. Quare vel totus locus referendus erat, vel illa, aut eod. nomine alium fuisse, omittere. Bosius.

³ *Fugientem a Corintho*] Hic quoque locus, praeter Livii & Ciceronis auctoritatem Tuscul. 5. veterumque librorum consensum, nos manuduxit, ad veram in Viris illustribus lectionem constituendam, cap. 6. L. inquit, *Tarquinius Priscus, Demarati Corinthii filius, ejus, qui Cypseli tyramidem fugiens in Etruriam commigravit. Ipse Lucumo diebus urbe Tarquiniis profectus, Romam petiit.* Alius vero hic locus falso persuasit, ad Nepotem, scriptorem illum Virorum illustrium, esse referendum. Schottus.

Primum Romae parietes cruxta marmoris operuisse 7 totius domus suae in Coelio monte Cornelius Nepos tradidit Mamurram, Formiis natum, equitem Romanum, ¹ praefectum fabrum C. Caesaris in Gallia, &c. Adjecit idem Nepos, eum primum totis aedibus nullam, nisi e marmore, columnam habuisse, omnes solidas e Carystio, aut Lunensi. 36, 6.

CAP. XI.

² **A**edis Martis est in circo Flaminio architectata ¹ ab Hermodoro Salaminio.

³ Non amplius ter bibere Augustum solitum super ²

COE-

¹ Praefectum fabrum C. Caesaris in Gallia] Addit C. Plinius: Neque indignatio sit, tali auctore inventa re. Hic namque est Mamurra Catulli Veronensis carminibus profectus: quem [ut res est domus ipsius] clarius quam Catullus dixit habere, quid, quid habuisset Comata Gallia: [Namque] adjecit [idem Nepos] eum primum totis aedibus nullam, nisi e marmore, columnam habuisse: omnes solidas e Carystio, aut Lunensi. Quem locum sic videtur ille Jof. Scalger, Julii Caesaris F. Galliae lumen, restituit: quem Metrodorus Scepsius clarus, quam Catullus, dixit. &c. Mox, Namque idem Nepos, obicit, Catullus versus apponam.

Quis hoc potest videre? quis potest pati?

Nisi impudicus, & vorax, & aelo, Mamurram habere, quod Comata Gallia

Habebat missi, & ultima Britannia

Chinade Romule, hoc videtis, & fere?

Schottus. Pro illis, Namque adjecit idem Nepos, etiam in q. Mll. solum-

modo legitur unica vox, addiditque, & absunt illa aut Lunensi; ac pro Carystio, est, a Carystio. Bofius.

² Aedis Martis architectata ab Hermodoro] Sic & machinata nostrorum. Sallustius Hist. libro 2. At Lucullum regis cura machinata fames brevi fatigabat. Sed de his supra ad Epist. dicere memini. Architecti vero Hermodori sic meminit Vitruvius lib. 3. cap. 1. Architect. Quernadmodum est in porticu Metelli Foris Sciatoris Hermodori. ut emendat Turnebus lib. 11. Advers. cap. 2. Meminit & M. Tullius lib. 1. de Oratore. Schottus. Pro Aedis male Schotto editum, aedes. Aedis, aegranas, pro aedes. Bofius.

³ Non amplius ter bibere] Sex. Aurelii V. Aris, vel ut disertim Jac. Cujacii Jctorum nostri seculi facile principis scriptus codex praefert, Victorini Epitoma: Cumque esset cibi ac vini mulcum; aliquatenus vero somni, abstinens, serviebat tamen libidini usque ad prebrum vulgaris famae. Sic enim legend olim docuimus: vini enim natura parcissimum Augustum libro 2. Tranquillus auctor

coenam, in castris apud Mutinam, Cornelius Nepos tradit.

- 3¹ In extrema Britanniae parte Memma, quam Cornelius etiam Annalium scriptor, narrat metallis plurimis copiosam, herbis frequentem, & his feracior omnibus, quia pecora magis, quam homines, alat. Labi vero per eam multa quam maxima relabique flumina, gemmas margaritasque volventia.

EPI-

est, cap. 77, Schottus. Reposui-
mus & haec verba Suetonii: nam
Schottus mutilaverat; Non a. t. b.
Augustus solitus &c. omissis illis,
Corn. Nepos tradit. Bosius.

1 In extrema Britanniae parte] Saep-
pe multamque dubitavi utri Corne-
lio, Nepoti ne, an Tacito, cujus ho-
dieque Annales, licet mutili, in ma-
nibus doctorum hominum versan-
tur, haec darem; sed dum insulam,
oras Britanniae legendo, saepe e-
tiam in altum euectus, diligenter
investigo, Monam quidem 14. An-
nali, & in Agricolae vita repperi;
Memnae vero, vel, ut alii libri Mi-
niae, nec vola nec vestigium. Xi-
philinus vero ex Dione: Britannorum,
inquit, duo sunt genera, Caledonii &
Maenatae. Quae vox Maenata a Mo-
na longius recedit. Quare in eam
veni sententiam, ut nostro adscri-
bendum censerem, dum alteruter
e tenebris integer appareat: & Chro-
nica Nepos, ut dixi, conscripsit;
quos libros forasse Gothus ille For-
nandes, sive is Jordanus est, Anna-
les vocavit; secutus, ut suspicor,
aliquot Gothicarum rerum scripto-
res, quorum, praeter nomen inane,
nihil ad nos pervenit: quem
admodum libro priore Epiromam
illam L. Annaei Senecae, quae vul-
go L. Floro attribuitur, exscripsisse

observavi. Schottus Plane adsentior
Fr. Lindenbrogio, Corn. Tacitum si-
gnificari. nam ex eo magnam par-
tem hanc narrationem hausitam esse,
vel illa fidem faciunt, quae
Fornandes subjicit: Silurum colorati
vultus, vorto plerique crine & nigro
nasuntur. Caledoniam vero incolentibus,
vuitilae comas, corpora magna &c. Quae,
& alia Fornandi dicta, paene totidem
verbis in Agricola Taciti leguntur. Vi-
de eum cap. 10. & segg. Perperam
igitur inter Fragmenta Nepotis relata
sunt. Bosius.

IN EPISTOLAM CORNELIAE.

Unde hoc fragmentum sit, ostendit Schottus pag. 177. Ubi dubitare videtur, an legitimum sit. Ego non incommode Corneliae adscribi posse putem: ita eleganter apparet Buchnerus. Schotti haec sunt ea de re verba in epist. ad lectorem, Notis suis in Fragmenta Nepotis subnexa. Nunc, inquit, Corneliae matris Gracchorum (cui eloquentiam, teste Cicervone & Fabio, acceptam referebant) epistolae fragmentum adijciam: quod legitimumne sit, aut a declamatore aliquo, ut solet, conformatum, nunc non disputo. Parva sane papyri reliqua, repertum in vet. libro Abbatiae Farsulanae, mihi quae ab Ant. Augustino Archiepisc. Tyrason. viro clarissimo per-

EPISTOLA
 CORNELIAE MATRIS
 GRACCHORUM.

CAP. XII.

Dices pulchrum esse inimicos ulcisci. Id neque ¹ majus, neque pulchrius cuiquam, ² atque esse mihi videtur; sed si liceat republ. salva ea persequi. Sed quatenus id fieri non potest, multo tempore, ³ multisque partibus inimici nostri non peribunt; atque uti nunc sunt, erunt potius, quam respubl. profligetur atque pereat.

Eadem alio loco:

Verbis conceptis dejerare ausim, praeterquam qui ³ Ti-

humaniter oblatum, post idem a Cl. V. Jacobo Bongarsio descriptum e Britannico exemplari, e Germania dono missum, Cornelianis addendum putavi. Haec Schottus. Repperit & Sarvaro in suo, & Gifanii Petaviique codicibus vitae Attici adjunctam. Pro genuina etiam exhibet, & alicubi corrigit Pighius tomo 3. annalium Rom. hoc ei titulo praefixo: Epistolarum fragmenta duo Corneliae P. F. Gracchorum matris ad C. Sempronium filium, Tribunatus plebis Candidatum; ex Corn. Nepotis libro de latinis historicis. Quae sumpta sunt; quo, Sarvaro probari ait, fragmenta haec excerpta esse e libro Nepotis de Latinis historicis. Denique ut Corneliae insigne fragmentum etiam Janus Rutgersius exhibet, ac locis aliquot restituere conatur Variar. lectio. 5, 12. Bosius. In Voss. A. Verba Corneliae

Gracchorum matris ex Cornelii Nepotis libro excerpta. Voss. C. Corneliae Graecorum matris ex Cornelii Nepotis libro excerpta. Epistola haec in Voss. C. sequitur Catonis vitam.

¹ *Dicis] Voss. A. dicas. pro pulchrum Voss. C. pulcherrimum.*

² *Atque esse mihi vid.] Tò esse non est apud Pighium. Idem ruox conijcit leg. eos persequi. vers. 3. idem edidit, qui Ti. filium necarunt. malletque statim quantum tu ob h. r. versu 4. idem & Rutgersius habent; quos antehac habui liberos. Et pro partis eorum habet in primis partis. Partis autem pro partes accipit; recte. sic enim inflexere veteres. Mox, uti quam min. & adversum meam sent. putatque post rò facere deesse verbum resistere, vel simile quid. Non opus. Bosius. Pro esse mihi Voss. C. mihi esse. Pro profligetur Voss. A. profligetur.*

Tiberium ¹ Gracchum necarunt, neminem inimicum tantum molestiae, tantumque laboris, quantum
 4 te ob has res, mihi tradidisse: quem oportebat omnium eorum, quos ante habuerim liberos, partis eorum tolerare: atque curare, ut quam minimum sollicitudinis in senecta haberem, utique quaecunque ageres, ea velles maxime mihi placere: atque uti nefas haberes rerum majorum adversum meam sententiam quidquam facere. Praesertim mihi, ² cui parva pars vitae superest, ne id quidem tam breve spatium potest opitulari, quin & mihi adverseris, & republ. proffliges. Denique ³ quae pausa erit? & quando desinet familia nostra insanire? & quando modus ei rei haberi poterit? & quando desinemus, & ha-

¹ Gracchum necarunt] Voss. A. Gracchum, necharunt. Voss. C. Gracchum; qui pro tantum molestiae tantumque, tantae molestiae motatumque. & pro partes, partibus. pro ageres, agens.

² Cui parva pars vitae superest] Aliter Schottus interpungit: cui parva p. v. superest. Ne id quidem &c. Similiter Pighius: cui parva p. v. restat. Ne id qu. breve spatium eam pot. opit. Et pro eam conjicit legendum jam. Rutg. mallet interrogative legi: quin & mihi adverseris, & republ. proffliges? Bos. Voss. C. in tam parvas pausas vitae. pro at ne id Voss. A. ne id. pro adverseris iidem adverses.

³ Quae pausa erit] Alii: quae causa erit? corrupte, ut opinor. mox Rutgerf. leg. & habentes & praebentes molestiis, desipere? quod fateor me non capere. Extremo hoc verficulo idem Rutgerf. scribendum ait perturbanda respubl. Sed nihil mirandum. Perpudescet miscenda republ. dictum, ut pudet d. E. u. apud Tacit. Agr. 32. 3. & similia alia. Bosius.

Voss. C. pausas. Pro rei haberi, ei rei LXVI. pro absentes & praesentes, habentes & praebentes.

⁴ Post me] Omisit Rutgerf. incertum an studio. Pighius vero, per me. Et mox, sentiam, ubi non ero. Parentabis &c. Bosius. Haec verba non habet Vossianus A. pro facito Voss. C. facite. pro pudebit. Voss. A. pudet. pro parentabis Voss. C. parentibus.

⁵ Et invoc. Deum parentem. In eo tempore] Rutgerf. edidit: & invoc. Deum parentem in eo tempore. ne pudet &c. Sed ait haec parum sana sibi videri. Igitur conjicit leg. invocabis Deum parentem nomen. Eo tempore &c. Nobiliss. Mercerus in notis ad Aristaeneti 2. ep. 8. exponebat Deum parentem, Οὐρανίου πατέρα, ἢ πατρὸς. Salmasius in Exercit. Plinian. pag. 412. putat scriptum fuisse: & invocabis D. M. parentis. Eo tempore ne pudeat &c. Mallet tamen, in eo tempore. quomodo & Nepos alicubi loquutus est.

habentes, & praebentes, molestiis desistere? & quando perpudescet miscenda atque perturbanda republ. Sed si omnino id fieri non potest; ubi ego mortua ero, petito Tribunatum, ⁴ post me facito, quod libebit, quum ego non sentiam. Ubi mortua ⁸ ero, parentabis mihi, ⁵ & invocabis Deum parentem. In eo tempore, ⁶ non pudet te eorum Deum ⁷ preces expetere, quos vivos atque praesentes, relictos atque desertos habueris? Ne ille ⁸ finat Jupi- ⁹ ter, te ⁹ ea perseverare, nec tibi tantam dementiam venire in animum; & si perseveras, vereor in omnem vitam tantum laboris culpa tua recipias, uti in nullo tempore tute tibi placere possis.

⁶ Non pudet] Pighius conjicit, *pudebit*. Mf. Savaronis: *ne pudet*. Unde Rutgerf. *ne pudeto*. Salmasius; *ne pudeat*. Mihi optima videtur, quae in textu habetur. *Bosius*.

⁷ Preces expetere] V. Ind. preces. *Bosius*.

⁸ Finat] Pigh. *finis*. mox Rut-

gerf. emendat, *te eo perseverare*. Et statim: *tu te tibi placare possis*. quomodo Horatius 1. epist. 18. *quia te tibi reddat amicum*. Alteram tamen Plautus firmat *Perfa* 1, 1, 30. *Si tute tibi bene esse potes pati*. *Bosius*.

⁹ Ea perseverare] Voss. C. *perseverare*.

CHRONOLOGIA
IMPP. GRAECIAE

APUD

CORNELIUM NEPOTEM,
Per OLYMPIADAS.

*Ex Herodoto, Thucydide, Xenophonte, ac
potissimum Diodoro.*

OLYMPIADIS LXII. annus IV. putatur Urbis conditae Varronianus
225, & incidit in annum Periodi Julianae 4185; ante aeram vero
Christianam 529.

*Cyrus occidit in bello contra Massa-
getas. Nepos 21, 1, 2. vide Petavii
Rationar. tempor. parte 2. lib. 3. c. 9.
& 10. Uffer. amal. V. T. ad ann. mund.
3475. Riccioli Chronologiae reform. 5,
7, 1. &c.*

OLYMPIAS LXIII.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMPIAS LXIV.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

*Darius Hyftaspis F. regnum Persa-
rum adipiscitur. 21, 1, 2. Petav. de
doctr. temp. 10, 18. Ricciol. 5, 7, 3.
Selden. canon. chron. ad au. P. 1. 4197.*

OLYMPIAS LXV.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYM.

OLYMPIAS LXVI.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMPIAS LXVII.

1. Circa hoc tempus *Miltiades* Cimonis F. in Chersonesum mittitur. *Nepos lib. 1. & 2. vid. Petav. part. 1. R. T. lib. 2, 8.*
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMPIAS LXVIII.

- 1.
2. *Miltiades*, Chersoneso relicta, Athenas redit. 1, 3, 6.
- 3.
- 4.

Darius Scythis bellum inferre discernit : pontemque in Istro facit. *Nep. 1, 3, 1.*

OLYMPIAS LXIX.

- 1.
- 2.
- 3.
4. Atheniensium auxilio Iones Sardes expugnant. *Nep. 1, 4, 1. Herodot. 7, Petav. D. T. 13, & Ricciol. in chronico magno. Sed Ufferius an. 3504. quadriennio post contigisse vult.*

OLYMPIAS LXX.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMPIAS LXXI.

- 1.
- 2.
- 3.
4. *Themistocles* archon persuadet Atheniensibus, ut portum Pyraei, & classem novam exaedificent. 2, 2, 1, & 2, 6, 1. *Plut. Herod. Polyæn. 1. Ita Simson. in chron. cathol.*

OLYMPIAS LXXII.

- 1.
2. *Darius* Datin & Artaphernem adversus Graecos cum classe 700 navium

3. *Miltiades* Cimonis Filius Atheniensium Dux Darium vincit, una cum *Aristide* cognomento Justo. 1, 5, 5.
4. *Miltiades* Partum infeliciter aggressus, in vincula conjicitur, & in iis obit, juxta *Petar.* 1, 3, 2. & *Labbeum*, aliosque. *Nepos* 1, 7, 6. *Plut. Cimone.*

vium mittit. Hi Eretriam capiunt; inde in Atticam accedunt. 1, 4, 1, & 2.

Pugna Marathonica Darius Persarum rex profigatur. *Herod.* 6. *Thucyd.* 1. *Dionys. Gell.* & *Nepos* in *Miltiade* c. 5, 5. Alii in ann. 2. aut 1. conjiciunt. Vid. *not. ad l. c. Nepotis*: ibique laudatis adde *Uffer. annal.* V. T. ad *ann. M.* 3514. *Ricciol. Chronol. reform.* 3, 3, 7.

OLYMPIAS LXXIII.

- 1.
- 2.
- 3.

Xerxes Dario Hytaspis F. mortuo succedit. 21: 1, 2. *Herodot.* 7. Vide *Petar.* 2, 3, 10. *Ricciol.* 5, 7, 4.

- 4.

OLYMPIAS LXXIV.

- 1.

2. *Aristides* Ostracismo urbe pellitur ab ingratis civibus. *Diod. lib.* XI. *Plut.* & *Nepos* 3, 1, 2. vid. *not. ad* 3, 1, 5. *Sinpson.* ad an. 4. Ol. 73. refert.

- 3.

4. *Themistocles* oraculum interpretatur de muris ligneis. 2, 2, 6.

Xerxes in Asiam proficiscitur, & hinc Sardinibus exacta, vere transit in Graeciam. *Plutarch.* *Themist.* & *Aristid.* *Diod.* 11. *Fustin.* 2. *Nepos* 2, 2, 4. & 5. Vide ibi *not.* & illie laudatis adjice *Ricciolum* 3, 3, 8. *Selden. Canon. Chron.* 4233.

OLYMPIAS LXXV.

- 1.

- Aristides* ante tempus ab exilio revocatur. *Plut. Nepos* 3, 1, 5. *v. not.*

Bellum Persicum *Xerxis* in Graeciam Athenae incensae. 2, 2, 4. 3, 1, 5.

Pugna ad Thermopylas duce Leonida. qua 300. Spartani caesi. 2, 3, 1. *Pugna ad Artemisium* Persarum infelix.

2. *Aristides* Athen. & *Pausanias* Lacedaemon. cum *Mardonio* pugnant. 3, 2, 1. 2. & 4, 1, 2.
3. Athenienses consilio *Themistoclis* muros suos instaurant, repugnantibus Spartanis. *Diod. lib. xi. P. ut. Nep. 2, 6. & 7.*
4. Eiusdem suafu *Piraei* portus Athenis absolvitur. *Diod. ibid. Thucyd. 1. Nep. 2, 6, 2. Sic & Petavius ac Simsonius. Sed Ufferius* conjicit in annum 3. Olymp. 76. *Aristidis* aequitate Graecorum imperium ad Athenienses defertur, & societatem ineunt. 3, 2, 2. Eiusdem opera aerarium Graeciae in *Delo* constituitur. 3, 3, 1.
- felix. 2, 3, 2. *Xerxes ad Salaminem* victus fugatusque a *Themistocle*. 2, 4, 5. &c. *Plut. Herod. 7. Diod. alii. vid. not. ad 2, 5, 3.*
- Pugna ad Plataeas*, duce Persarum *Mardonio* occiso, & altera eodem die ad *Mycalem*. 4, 1, 2. *Herodot. 9. Diod. 11. Plut. Aristide, aki.*
- Lacedaemonii* *Pausaniam* cum classe communi in *Cyprum* mittunt. 4, 1, 4.

OLYMPIAS LXXXVI.

1.
2.
3.
4.
- Lacedaemonii* maris imperium affectant. *Diod. Nepos. 3, 2, 2. &c.*

OLYMPIAS LXXXVII.

1.
2. *Themistocles* Ostracismo pulsus, Athenis, & absens proditionis damnatus, ad *Admetum*, hinc ad *Xerxem* (sive *Artaxerxem*) fugit. 2, 8, 9. *Diod. 11. Plut. Aliter Ufferius. vide not. ad 2, 9, 1.*
3. *Cimon* Atheniensium dux vincit *Persas* praelio navali ac terrestri eodem die. 5, 2, 2. & 3. *Diod. 11. Plut.*
- Bellum in Persas I.* ad *Eurymedontem* fluv. *Diod. & Polyæn.*
- 4.

OLYMPIAS LXXXVIII.

1.
2. *Aristides* obit, secundum *Simson. Nepos 3, 3.*

3, The

3. *Themistocles* Magnesia moritur.
2, 10, 4. *Thucyd.* 1. vide *Uffer.* 4,
3538. *Petavius* triennio post ob-
iisse conjicit.

4.

Xerxes Persarum Rex ab *Artabano*
trucidatus. Succedit *Artaxerxes Ma-*
crochir. *Diador.* lib. xi. *Ctesias.* *Ne-*
pos 21, 1, 5. vid. *Petav.* R. T. part.
2. lib. 2. 10. *Ricciol.* 5, 7, 4. Sed
Ufferius fere novennio integro ini-
tium ejus anterieus facit, ad A. M.
3531.

OLYMPIAS LXXIX.

1.

Thasii, qui ab Atheniensibus defe-
cerant, a *Cimone* victi. *Thucyd.* *Diod.*
xi. *Nepos* 5, 2, 5.
Bellum in Persas II.

2.

3.

4.

OLYMPIAS LXXX.

1. *Cimon* ostacismo ejicitur. 5, 3, 1. *Bellum Corinthium* excitatum a *Me-*
*garen*sibus.
Diador. 11.

2.

3.

4.

OLYMPIAS LXXXI.

1.

2. *Cimon* in patriam revocatur. 5,
3, 3.

3.

Atheniensium cum *Lacedaemoniis*
per *Cimonem* foedus quinquennale.
Diod. lib. xi. *Thucyd.* 1. *Nep.* 5, 3, 3.
Petav. a. P. f. 4264. & *Labbeus* in
annum 4. *Olymp.* 82. conjiciunt.
Sed *Nepos* quinto exsili anno id fa-
ctum ait.

4.

OLYMPIAS LXXXII.

1.

2.

3. *Cimon* Persas in *Cypro* vincit, *Bellum in Persas III.* ab Atheniensi-
& maris imperium suis vindicat.
Diod. Plutarch. *Thucyd.* lib. 1. &
Nepos 5, 3, 4.

4. *Gi-*

4. *Cimon* in Cypro moritur. *Aucto-* Persae a *Cimone* Athen. duce victi
res iidem. pacem cum Atheniensibus compo-
nunt. *Diod. xi. Thucyd. 3.*

OLYMPIAS LXXXIII.

1. *Bellum Lacedaemonium III.* gestum
a Lacedaem. cum Megarenibus.
Diod. lib. 12.

2. *Athenienses* ad *Coroneam* victi a
Boeotis. *Diod. 12.*

3. *Agesilaus* nascitur. *Bellum Euboicum* duce *Pericle* cum
Euboensibus gestum. *Diod. lib. 13.*

4.

OLYMPIAS LXXXIV.

1.

2.

3.

4. *Bellum Samium*, quo *Samii*, qui
desecerant, anno seq. in potestate
Atheniensium veniunt *Pericle* du-
ce. *Diod. lib. 13.*

OLYMPIAS LXXXV.

1. *Bellum Byzantium*, quo *Byzantii* sub-
acti. *Diod. lib. 12.*

2. *Bellum Corinthium & Corcyraeum*.
Diod. 12. Thucyd. 1.

3. *Corinthiorum & Corcyraeorum* ad bel-
lum apparatus. *Diod.*

4.

OLYMPIAS LXXXVI.

1. *Corcyraei* vincunt *Corinthios* auxi-
lio Atheniens. *Diod.* Sed *Petavius R.*
T. 1, 3, 6. & D. T. lib. 13. ac *Lab-*
bens in annum seq. conjiciunt.

2.

3.

4.

OLYMPIAS LXXXVII.

1. *Bellum Peloponnesiacum* incipit. *Diod.*
l. 12. Thucyd. 2. & 3. non a. anno
2. ut volunt ex *Diodor. alii. v. Pe-*
tav. 2, 3, 11. Strauch. breviar. chro-
nal. 4, 28. Langium de ann. Chr. 2, 16.

2.

3.

4.

OLYMPIAS LXXXVIII.

1.

2. Athenienses duce *Chabris* & *Lache-*
Bbb te

te prospere ad Syracusas pugnant.
Diod.

3.

4.

Artaxerxi Reg. Persarum mortuo
succedit *Xerxes*. *Diod.* Alii biennio
post id contigisse volunt. v. *Simf.*
an. 3582.

OLYMPIAS LXXXIX.

1.

2.

3.

Inter Athen. & Laced. 50 anno-
rum *induciae* fiunt; post annos 8.
dissolutae. *Thucyd.* 5. Alii eas in an-
num praeced. conjiciunt.

4.

OLYMPIAS XC.

1.

2.

3.

4. *Alcibiades* instaurat Rempub. Ar-
givorum. *Diod.*

Athenienses *bellum Siciliense* susci-
piunt.

OLYMPIAS XCI.

1. *Alcibiades*, *Nicias* ac *Lamachus*
duces Athen. ad bellum cum Syra-
cusanis gerendum missi. *Diod. lib.*

13. *Thucyd.* 8. *Nep.* 7, 3, 1.

2. *Alcibiadis*, quod contra Remp.
conjurasset, postulatio & fuga ad
Spartanos. *Diod. Nepos* 7, 3, 3, 7,
7, 2. *alii.*

Pugna ducum Atheniens. cum Syra-
cusanis. *Diod. l.* 13. Alii anno seq.
contigisse putant.

3.

4.

Bellum Decelicum. *Decelia* munitur
a Spartanis *Alcibiadis* jussu contra
Athenienses, 7, 4, 7.

OLYMPIAS XCII.

1. *Alcibiades* exsul agit cum Athe-
niens. ut restitueretur in patriam.
Diod lib. 13. *Thuc.* 15. *Nep.* 7, 3, 5.

2. *Alcibiades* ab Atheniensibus revo-
catur. *idem auctores.*

Athenienses duce *Thrasyllo* & *Thra-
sybulo* navali praelio *Lacedaemonios*
ducemque *Mindarum* vincunt. *Di-
od.* 13.

3. *Conon* sedat *Corcyrae* seditionem.
Diod.

Athenienses iisdem ducibus *Lace-
daem.* vincunt navali praelio ad *Cy-
zicum*, duce eorum *Mindaro* oc-
cifo.

cifo. *Diod. ibid. Thucyd. Xenoph. 1.*
Ufferius id triennio postorius facit
 priori.

2. *Alcibiad. & Thrasylbulus* in Thracia prospere pugnant. *Diod. ibid.*

OLYMPIAS XCIII.

1. *Alcibiades* Athenas reversus, fit summus Imp. & brevi exulat. *Diod. ibid. Nep. 7, 7, 1.*

Atheniensium ad Andrum cum *Lacedaemoniis* pugna, ducibus *Alcib. Adimanto & Thrasylbulo.* *Diod. Nep. 7, 7, 1.* Athenienses *Conon* duce male pugnant cum *Callicratide* ad *Merhymnam*, & altera pugna ad *Mytilenem.* *Diod. lib. 13.* Factum hoc alii censent anno seq.

2.

3.
 4. *Conon* ad *Euagoram* Cypri Regem fugit. *Diod.*
Lysander Athenas capit, & triginta tyrannos eis inponit. 8, 1, 5.

Dionysius senior *Syraculis* tyrannidem obtinet. *Dionys. Halic. l. 7.*
Athenienses a *Lacedaemoniis* ad *Aegos Potamos* a *Lysandro* debellati. *Diod. l. 15. Nepos 6, 5, 4, 7, 9, 1, 9, 1, 2.*

OLYMPIAS XCIV.

1. *Alcibiades* in Phrygiam fugit, & illic opprimitur. *Diod. Plut. Nepos 7, 10, 6.*
 2. *Lysander* accusatus, absolvitur. *Diod. Nep. 6, 3, 4.*
 3.
 4. *Thrasylbulus* devictis tyrannis, Atheniensibus libertatem restituit. 8, 3, 1. *Græc. Diod. 13, 14. Xenoph. ver. Gr. 2.*

Finis belli Peloponnesiaci. v. *Potam. D. T. 10, 28. R. T. 1, 3, 9.*

OLYMPIAS XCV.

1.
 2. *Conon* Athen. exsul *Perficæ* classis præficitur adversus *Lacedaemonios.* *Diod. lib. 14. Nep. 9, 2, 2.*
 3.
 4.

OLYMPIAS XCVI.

1. *Agessilai* cum *Persis* in Asia bellum. 17, 2, 2. *Diad. 14.*
Lysander, dux *Lacedaem.* ad *Hali-*

- artum interfectus. 6, 3, 4 *Diod.* 14.
2. *Conon* vincit *Periarctum* *Lacedaemon*. classis praefectum ad *Cnidum*. *Diod.* *Xenoph.* *Plut.* *Agefilao*. *Nep.* 9, 4, 4. Alii anno seq. id evenisse volunt. vid. *Uffer.* a. 3610.
3. *Conon* muros *Athen.* ope *Thebanorum* restituit, & a *Tiribazo* custodiae traditur. 9, 4, 5. 9, 5, 3. *Diod.* 14.
4. *Iphicrates* ad *Corinthum* feliciter pugnat. *Diod.* 14. & *Nepos* 11, 2, 3. Deponit Imperium, & *Chabrias* succedit.

Bellum Sociale Lacedaemonium.

Lacedaemonii a *Conone* victi, post ad *Coroneam* duce *Agefilao* prospere pugnant. *Diod. Nep.* 17, 4, 5.

Belli Corinthiaci initium. *Diod.*

OLYMPIAS XCVII.

1. *Thrasylbulus* cum classe missus in *Thraciam* & *Lesbum*. *Diod.* 14.
2. *Agefilao* Rex *Lacedaem.* agrum *Corinthium* populatur 17, 5, 1. &c.
3. *Thrasylbulus* ab *Aspendiis* necatus. *Diod.* 14. *Nepos* 8, 4, 4.
- 4.

OLYMPIAS XCVIII.

- 1.
2. *Chabrias* *Euagorae* adjutor datus, totam *Cyprum* devincit 12, 2, 2. *Xenoph. rer. Gr.* 5. Ita *Uffer.* a. M. 3617. Alii Olympiade 97. conrigisse volunt. v. *not.*
- 3.
4. *Datames* ab *Artaxerxe* *Ciliciae* praeficitur. *Diod. Nep.* 14, 1, 5.

OLYMPIAS XCIX.

- 1.
- 2.
- 3.

Lacedaemonii, duce *Phoebida*, arcem *Thebarum* *Cadmeam* occupant. *Diod. Aristid. Polyb. Nep.* 16, 1, 2. *Bellum Laonicum Boeoticum.* *Diod.* 1, 15. *Aristides*: *Isoer.* in *Panegyrico.*

OLYM-

OLYMPIAS C.

- 1.
- 2.
3. *Thebani exsules ope Atheniens. Cadmeam recipiunt. 16, 3, 3. Diod. Xenoph. alii.*
4. *Agefilai in Boeotiam expeditio. 12, 1, 2.*
Chabriae victoria de Spartanis. ibid.
*Chabrias Acotin Aegypti R. adju-
 tum profectus, Athenas revoca-
 tur. 12, 2, 3. Diod.*
*Idem novo pugnae genere Boeo-
 tos servat. 12, 1, 2. Diod. 15,*
Iphicrates ab Athen. auxilio regi Bellum Lacedaem. L.
*Perfarum Artaxerxi mittitur. 11,
 2, 4. Diod.*

OLYMPIAS CI.

1. *Timotheus Lacedaemonios ad Leu-
 cadem superat. 13, 2, 1. Diod lib.
 15. Xenoph. lib. 5.*
2. *Chabriae interfecto succedit Iphicra-
 tes. Diodor. ibid. Alii tamen Cha-
 briam demum post aliquot an-
 nos, bello sociali, periisse vo-
 lunt, vide Simson. adan. M. 3629.*
*Lacedaemonii maris imperium relin-
 quunt Atheniensibus. 13, 2, 2. Diod.
 15.*
3. *Timotheus Corcyraeis contra La-
 cedaemon. subsidio mittitur. Di-
 od. 15.*
*Item Iphicrates, Diodor. Xenoph.
 Frontinus. Nepos 11, 2, 1.*
*Iphicrates exercitui conductitio Pharnabazus cum Iphicrate adversus
 praefectus adversus Aegyptios Aegyptios profectus.*
*proficiscitur, & paullo post A-
 thenas revertitur. Diod. & aliter
 paullo Nepos 11, 2, 4.*
- 4.

OLYMPIAS CII.

- 1.
2. *Epaminondas Spartanus ad Leu-
 ctra profligat. 15, 8, 3.*
*Boeoticum Bellum.
 Pugna Leuctrica Spartanorum cum
 Bbb 3 Theg.*

Thebanis. *Diod. & al. v. Petav. de doctr. temp.* 10, 31. *Selden. can. chron.*
 Alii in annum seq. conjiciunt

3. Iphicrates Euridicen defendit. 11,
 3, 2. *Aeschin. de falsa leg.*

4. Epaminondas Laconiam invadit, Spartam capit, Messenem restituit. 15, 8, 4. *Græc. Diod. & alii.*

Iphicrates Lacedaemoniis adversus Arcadas auxilio mittitur.

Pelopidas & *Epaminondas* Arcadibus auxilio a Thebanis mittuntur. *Diodor. Plutarch. in Pelop. Justin. lib. 7. Nepos 16, 4, 2. alii.*

Bellum Laconicum Arcadicum Lacedaemoniorum cum Arcadibus.

Boeoti duce Epaminonda in Peloponnesum ingressi, & a *Chabria* Atheniens. duce repulsi. *Diod. Xenoph.*

OLYMPIAS CIII.

1. *Pelopidas* ab Alexandro Pheraeo in vincula conjicitur. *Diod. Plut. Nepos 16, 5, 1. Pausanias in Boeot.*

2. *Epaminondas* exercitum Theban. incolumem domum reducit. 15, 7, 2. *Plut. Pelopida.*

Pelopidas liberatur. 16, 5, 2. *Diod.*

3. *Epaminondas* in Peloponneso bellum gerit. 15, 7, 3. *Diod.*

4.

Thebanorum cum Arcadibus bellum. Dionysius Syracusarum Tyrannus moritur. Nepos 21, 2, 3. Eusebius in Chronico: alii.

Bellum Arcadum & Eleorum. Diod. lib. 15. Xenoph. Justin. Front.

OLYMPIAS CIV.

1. *Pelopidas* praelio adversus Alexand. Pheraeum victor cadit. *Plut. Nepos 16, 5, 4. Diod.*

Timotheus in Thraciam profectus, Potidaeam, & Toronem occupat. *Diod. lib. 15.*

2. Cum Olynthiis bellum gerit. *Nepos 13, 1, 2. Demosthen. Olynth.*

2. *Epaminondas* Spartam iterum tentat. Lacedaem. ad Mantineam vincit, ibidemque interficitur. 15, 9, 1. *Græc. Diod. & alii passim.*

3. *Agésilas* & *Chabrias* a Rege Persarum ad Tachum Aegypti Regem deficiunt. 17, 8, 2. 12, 2, 3. *Diod. 15. Polyæn. 3.*

Agésilai interitus. *Xenophon. Plut.*

Thebani Epaminonda perorante de maritimo imperio comparando cogitant. *Diod. Pausan. Bœoticis.*

Pugna Mantineensis duce Epaminonda.

Artaxerxi Mnemoni Regi Persarum mortuo succedit Artaxerxes Ochus. Alii tamen triennio ante obiisse volunt. v. *Petav. D. T. 10, 29. & l. 13. Labbeum a. M. 3688.*

Diod.

Diod. Nepos 17, 8, 6.

Datames ab *Artaxerxe* deficit, 14, 5, 5. & *deinc. Diod.* 15.

Chabrias *Nectanebo* regnum constituit. 12, 2, 1.

4

OLYMPIAS CV.

1. *Philippus Macedo* regnare incipit. *Diod.* 16. *Iustin.* 8. &c.
2. *Chabrias* cum *Charete* adversus *Atheniensem* socios, *Chios*, *Rhodos*, *Coos* & *Byzantios*, missus, in praelio occubuit. *Diod.* l. 16. & *Nepos* 12, 4, 1. &c. *Dionis* fuga & praeparatio ad bellum cum *Dionysio*. *Diod. ib. Ael. lib.* 12. *Variar. Hist. cap.* 44. *Nepos* 10, 4, 1. &c. Sed fugam *Simfonius* vult contigisse biennio ante.
4. *Dionis* felix cum *Dionysio* bellum. *Plut. Diod. Nepos* 10, 3, 5. *Alexandri Pheraei* interitus. *Diod. Plutarch. & alii.*

OLYMPIAS CVI.

1. *Iphicrates* & *Timotheus* ab *Atheniensibus* multantur. 13, 3, 5. *Dion* *Syracusas* in libertatem vindicat. *Diod. lib.* xv 1. *Athenienses* cum *Sociis* acriter pugnant; ducibus *Charete*, *Iphicrate* & *Timotheo*. *Diod. Nepos* 13, 1, 2. Nascitur *Alexander M.* vid. *Petav. R. T.* 2, 3, 12. *Usser. a. M.* 3648.
2. *Dion* moritur annos natus circiter LV. *Euseb. in Chron.* (ubi vitiose *Dionysius* pro *Dion* legebatur;) *Nep.* 10, 9, 6. *Petavius D. T. lib.* 13. & *R. T.* 1, 3, 10 *Simfonius*, *Labbeus*, aliique anno seq. obiisse volunt.
- 3.
4. *Chares* Sextum capit. *Diod.* *Philippus* oculum in expugnatione *Methones* amisit. *V. Vitae comparatas Schotti.*

OLYMPIAS CVII.

- 1.
2. *Phocion* *Athen.* *Perfarum* dux est contra *Cyprios*. *Diod. l.* 16.
- 3.
- 4.

Bbb 4

OLYM.

OLYMPIAS CVIII.

- 1.
2. *Iphicrates* Athen. dux Dionysii Siculi naves auro donisque Apollini Delphico consecrandis onustas intercipit. *Diod.* *Dionysius* junior Syracusas recuperat, anno decimo, postquam a Dione pulsus erat. 20, 2, 1. *Diod.* 16. *Plut.*
- 3.
4. *Timoleonis* in Siciliam expeditio. *Hicetas* Princeps Syracusarum a *Timoleonte* superatus. 20, 2, 3.
20, 2, 1.
Syracusas in libertatem restituere conatur. *Diod. Nepos* 20, 3, 3. *Plutarch.*

OLYMPIAS CIX.

1. *Timoleon*, pulsus Poenis, Syracusis potitur. 20, 2, 4.
2. Remp. Syracusar. instaurat, ejecto Dionysio. 20, 3, 1. &c. *Diod.* 16.
3. Contra *Siculos* rem feliciter gerit. *Diod. Nepos* 20, 2.
4. *Phocion* Athen. dux Clitarchum Tyrannum Eretrie a Philippo constitutum proffigat. *Diod.* l. 16.

OLYMPIAS CX.

1. *Timoleon* Carthaginensium exercitum ad Crimesium superat. *Plut. Nepos* 20, 2, 4, *Diod. Polyæn. lib.* 6.
2. *Timoleon* Carthaginensibus pacem petentibus concedit, & Mamericum capit. 20, 2, 4. *Diod.*
Idem toti Siciliae pacem ac libertatem restituit. 20, 3. *Diod.*
3. *Rugna ad Chaeroneam*, qua Philippus Athenienses vicit. *Diod. Dionys. ad Armaetum. Pausan. in Attic. alii.*
4. *Timoleon* moritur. *Nepos* 20, 5, 4. *Plutarch.*

OLYMPIAS CXI.

1. *Philippus* Rex a Pausania satellite occiditur. *Diod. lib.* 16. *Nepos* 21, 2, 1. & alii. *Alexander M.* Philippo Patri succedit.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMPIAS CXII.

- 1.
2. *Alexander* debellat Darium ad Arbela.

3.
4.
bella. v. *Petar.* D. T. 10, 36. R. T. 2, 3, 12. *Strauch. brev. chronol.* 4, 30.

OLYMPIAS CXIII.

1.
2.
3.
4.
Hebhaestionis mors. Nepos 18, 2, 2. *Aelian. lib.* 12, 7. & alii.

OLYMPIAS CXIV.

1.
2.
3.
4.
Alexander Babylone moritur, vel veneno, vel intemperantia. 21, 2, 1. *Diod.* 18. *Curt.* 10, alii v. *Petar.* l. c. & in *Paralip.* p. 859. *Ussar. d. M.* 3681. *Strauch. breviar.* 4, 31. *Antipater* & *Craterus* Aetoliam deficientem oppugnant. *Diod.* *Persiccas* interficitur. 18, 5, 1. *Diodor.* *Antipater* rebus Macedonicis praeficitur. 18, 5, 1. *Eumenes* vincit *Craterum* & *Neprolemum*. 18, 3. & 4. *Diod.* Idem ab exercitu *Alexandri* hostis judicatur, & ab *Antigono* Norae obsidetur. 18, 5.

OLYMPIAS CXV.

1.
2.
3.
4.
Eumenes fit regum tutor, bellumque adversus *Antigonum* comparat. 18, 6, & 7. *Phociam* ad *Antipatrum* proficisci recusat, & paulo post necatur a civib. suis. *Plut. Nep.* 19, 4, 3. *Eumenes* in *Persiam* copias suas hiematum dividit. 18, 8, 1. *Eumenes* adversus *Antigonum* bellum gerit, & *satrapae* Orientis se conjungunt. 18, 2, 1. &c. *Nicanor* a *Cassandro* Athenas missus *Piraeum* occupat. 19, 2, 5. *Argyraspidum* phalanx *Eumeni* adjuncta frustra ab *Antigono* & *Ptolemaeo* sollicitatur. *Diod.*

OLYMPIAS CXVI.

1. *Eumenes* cum *Antigono* anceps praeliam. Ab *Antigono* capitur, & occiditur. *Diod. Nepos* 18, 10, 2. (*Petar.* ait anno decimo ab *Alex.* obitu sublatum. qui in ann. 2, aut 3. hujus Olymp. incidit.)

2.
3.
4.

CHRONOLOGIA

annorum Catonis,

A. SCHOTTO

AUCTORE.

M. PORCIUS. M. F. CATO CENSORIUS.

Anno U. C.

521. Natus, M. Aimilio Lepido, M. Poblacio Malleolo Coss. Sic enim ipse apud *Cicer. de Senect.* differens: *Anno postquam primum Cos. fuerat Q. Fabius Maximus Verrucosius, qui Tarentum cepit, ego natus sum.* Alii 519. anno natum putant, L. Postumio Albino, Sp. Carvilio Maximo Coss. In his *Kar. Lærgius* Gandenfis vir doctiss. legitque, *Anno post Consul primum fuerat, quam ego natus sum.* quomodo & in ver. lib. scriptum se repperisse *Aldus Mamutius minor* affirmat. [*vide notas ad 24, 1, 2.*]
539. Annos natus XVII. primum stipendium meruit, & militavit ad Capuam sub eodem Fabio IV. Consule. *Corn. Nepos in vita Cat. c. 1, 2.* Alii XIX. numerant, ut altero anno a primum Cos. Fabio Maximo natus sit Cato. [*vide not. l. c.*]
544. Aetatis XXIV. si a natali DXIX. numeres, ad Tarentum stipendium fecit, Fabio V. Cos. ut ipse apud *M. Tullium de Senect.* disputans.
545. Aet. XXV. Tribunus militum in Sicilia fuit M. Claudio Marcello V. T. Quinctio Crispino Coss. *Cicero Cat. majore, & Nepos hic Cornelius c. 1, 2.* [*vide quae diximus ad eum locum.*] C. Claudii Neronis Cos. castra sequitur; strenuus habitus & laudatus re bene gesta in praelio Senensi ad Metaurum, quo cecidit Asdrubal, exercitu Alpes trajiciens, ut copias cum Annibale fratre conjungeret. *Livius 27. & Nepos l. c.*
548. Quaeſtor obtigit P. Scipioni Africano majori, in Africa Proconsuli, a quo perpetuo dissensit; Augur, annos natus XXVIII. P. Corn. Scipione Afr. P. Licinio Crasso Coss. *Livius 29. & C. Nepos c. 1, 3.* M. Tullius vero in *Bruto, & Catone*, & in seq. DXLIX. Cethego & Tuditano Coss. Quem locum *Andr. Patricius in 2. lib. Cic. de Repub.* sic concinnabat: *Cum eo (Fabio) quartum Cos. adolescentulus miles ad Capuam*

- Anno U. C. Capnam profectus sum, quintoque anno post Tarentum. Tunc Quae-
stor: quem magistratum gessi Coss. Tuditano, & Cethego. Deinde
Aedilis. Quadriennio post factus sum Praetor, cum quidem ille
admodum senex, suavis legis Cinciae, de donis & muneribus,
fuit. Ex Cic. inf. ubi de sodalitatibus & magnae Matris De-
um sacris, & in Bruto. Aliter Corradus & Lambinus: quo-
rum hic comm. in Aemilium Probum, bis Quaestorem facit.
[Lambini lectionem probabat etiam Langius. Expungunt autem il-
la de aedilitate & praetura. quod etiam, sed paulo aliter, facit
Pighius ad con. U. C. 549. vide not. Gruterianas ad Cic. l. c.]
Non sequor. [Quaesturam tamen anno sequenti demum gessisse,
verum est. qua de re diximus in notis ad 24, 1, 3.]
551. Quadriennio post Aedilis plebis factus, cum C. Aelio, qui
hic C. Helvius appellatur, & a Livio lib. 32. [et 38.] Cato
in Cic. dialogo de Senect. ut quidem vulgo interpungitur. A-
gebat tum fort. annum aetat. 31.
555. Praetor quadriennio post, Sardiniam provinciam obtinuit.
Q. Ennium poetam inde deduxit. Liv. 31, & 32. *annal. ab*
U. C. Cicero in Cat. [ex vulg. lectione] & Plut. & Nepos hic c.
1, 3. A quo postea in Graecis, licet senex, est institutus.
Plin. 7, 30. Valer. Max. 8, 7. & D. Hieronym. epistol. ad Ne-
potian.
558. Consul cum L. Valerio Flacco, quo auctore Romam e Sa-
binis commigraverat. In hoc magistratu totam citeriorem
Hispaniam quae rebellaverat, pacavit, bello ab Emporiis
inchoato: adjuvante P. Manlio Praetore. *Veget. 2, 3. & 1,*
8. Hic ejus abstinentia eluxit, & frugalitas. Plinius & Ap-
ulejus. Matronis cultum repetentibus Oppia lege ademptum,
restitit. Lege Livium 33, Plutarch. Valer. 9, 1. Nepotem cap.
2, 1.
559. Hoc anno Proconsul ex eadem provincia de Senatus senten-
tia triumphavit. *Plut. Fasti Capitolini, Appianus Ibericis, Fron-*
tinus, Florus & Zonaras. [Nepos l. c.]
562. Legatus (non, ut Cic. in Cat. memoriae vitio, Trib. mili-
tum) Manii Acilii Glabronis Cos. *Auctor de viris illustr. Fe-*
stum vide in Ordinarium; & in Oratores. Livium 36. Appia-
nus, & Justinum 31.
569. Aetatis XLIX. Censor gravissimus cum L. Val. Flacco, L.
Quintium Flaminium, Titi fratrem, senatu movit, & in
aerarium redegit, quod ad scorti spectaculum, Gallum re-
um jugulasset. Luxuriam hominum repressit, quae inci-
piebat pullulare. In quo honore, quod tam severe prae-
fuisset, Censorii cognomen tulit. *Livius 39. Plut. in Cat. &*
Cicero, irem in Bruto. Fasti Capitol. Val. Max. 2, 9. & 4, 5.
Nepos hic c. 2, 3. & Seneca Rhetor controvers. 2. ubi plura no-
taimus.

- Anno U. C. Octogenarius jam, [immo major octogenario, nec ante annos
 600. U. C. 503. vide not. ad 24, 1. 2. & infra ad annum 605.]
 Ser. Sulpitium Galbam, qui Lusitanos Praetor diripuit,
 vehementi oratione accusavit. *Auctor. de viris illustr. Valer.*
Max. 8, 7. Non (ut Livius 39. & Plut.) nonagenarius, nam
octogesimo quinto aetatis mortuum constat.
604. Initio tertii belli Punico Carthaginem, nova molientem, de-
 lendam censuit; certatumque in ea sententia, de Reip. sa-
 lute & commodo, cum P. Scipione Nasica, qui servandam
 urbem, ne otio & ignavia in luxum juvenus Ro. ut acci-
 dit, dilapsa, civilia arma tractaret, censebat. Pervicit ta-
 men sententia Catonis. *Livius, Florus, & Auctor de viris*
illustr.
605. Hoc anno mortuum puto, 85. annos natum, L. Marcio
 Censorino, M. Manilio coff. Paterculus vero male, P.
 Censorino, M. Manlio coff. Cicero Bruto: Cato, inquit,
 annos quinque & octoginta natus excessit e vita: cum quidem ex
 ipso anno contra Ser. Galbam ad populum summa contentione dix-
 isset. *Valerius* vero 8, 1. & 7. octogimum sextum annum
 agentem adversus Galbam perorasse ait. *Plinius* 14, 4. sex-
 centesimo U. C. mortuum, rotundo numero dixit. Non
 recte, ut puto, *Plutarch. ἐννεήκοντα* Catonem, & *Livius* no-
 nagenario majorem faciunt.

HENRICI ERNSTII CHRONOLOGIA

HISTORIAE

T. POMPONII ATTICI.

Anno Urbis 644. Triennio ante M. Tullium Ciceronem. *Q. Caec. Metello Numidico & M. Junio Sulla Coss.* Tit. Pomponius Atticus nascitur. *cap. 1, 2.*

Anno Urbis 666. Ciceronis 20. *Cn. Octavio & L. Cornelio Cinna Coss.* Athenas se contulit Atticus, annum agens vigesimum tertium: quando anno proxime praecedente P. Sulpitius Rufus Trib. pl. a Sulla interfectus est *c. 2, 2.*

Anno Urbis 674. Cic. 28. *P. Servilio Vatia, & Ap. Claudio Pulchro Coss.* Athenis Cicero Epicureos, Phaedrum, & Zenonem, frequenter cum Attico audivit, ut ipse ait *lib. 2. de Finib. & Tuscul. 3. & Acad. 1.*

Anno Urbis 688. Ciceronis vero 42. *L. Aurelio Cotta, & L. Manlio Torquato Coss.* aetatis anno 45. cum jam annos 22. Athenis commoratus erat, Romam remigravit. *c. 4, 5.*

Anno Urbis 692. Ciceronis 46. ipsius Attici 49. cum legati locum obtinere posset apud *Q. Ciceronem* Asiae praetorem, nolēbat. Quo anno Romae Coss. erant *M. Pupius Piso, & M. Valerius Messala. c. 6, 4.*

Anno Urbis 697. Ciceronis 51. *Cn. Cornelio Lentulo, & L. Marcio Philippo Coss.* pridie Idus Febr. T. Pomponius Atticus Piliam uxorem duxit, annum agens aetatis 54. in quibus nuptiis Cicero coenavit. *Epist. 3. li. 2. ad fratrem.*

Anno Urbis 703. Ciceronis 57. Attici 60. *L. Aemilio Paulo, & C. Claudio Marcello Coss.* Caesarianum bellum incidit: quod sequenti anno prorsus in flammam abiit. *c. 7, 1.*

Anno Urbis 709. Ciceronis 63. Attici 66. *C. Jul. Caesar*, quem ipse una cum *M. Antonio* consul esset, a conjuratis in Pompeji curia 23. plagis confossus est. Sequenti anno Antonius Mutinam circumfedit, Brutumque oppugnavit: hostis patriae judicatur. Sed a Lepido recipitur. *cap. 9, 1. & 2.*

Anno Urbis 710. Ciceronis 64. Atticus, natus annos 67. matrem nonagenariam extulit. *c. 17, 1.*

Anno Urbis 712. Attici 68. *M. Brutus & C. Cassius* ab Octavio, & Antonio ad Philippum victi, sibi met ipsis violentas manus intulerunt. *c. 11, 2.*

Anno Urbis 721. cum Atticus 77. annos compleisset, decessit & sepultus est, qui erat annus 30. antequam DEUS noster JESUS CHRISTUS in carne apparuit: Cui una cum Patre & Spiritu Sancto sit laus, Honor & Gloria.

A D.

ADDENDA & EMENDANDA.

- Pag. 17. *Qualem cognitum judic.* Vocem *cognitus* inlustrat cl. Burmannus ad Ovidium 12. *Metam.* v. 69.
37. In Not. B. lin. 22. pro *proaem lege prooem.*
51. A. lin. 12. Adde. De verbo *hortari* consule Graevium ad Justin. 2, 4.
56. In Not. A. lin. 22. Adde. Huc refer, quae notat Cortius ad Cic. 9. *Fam.* 20, 5. & ad Sallust. *Cat.* 12, 4. quomodo & Graeci locuti sunt, & inter alios Theocritus *Idyll.* 5. v. 98. dixit ἐς ἡλιάν, ἀντι τῷ ἰσ τὸ ἐργάζεσθαι ἡλιάν, teste antiquo Scholiaste.
60. B. lin. 34. Adde cl. Burm. ad Quinctilian. *Declam.* 261.
65. B. lin. 21. pro *Victorium ad Ciceron.* lege *Victorium & Cortium ad Cic.* quem vide & ad Sallust. *Fragm.* p. 934.
67. B. lin. 39. Adde, Meos tamen codices defendunt satis, quae profert Cortius ad Sallust. *Catil.* 51, 11.
76. B. lin. 20. pro 1732. lege 1732.
80. A. lin. 18. Adde Gronovium ad A. Gellium lib. 2. N. A. cap. 22.
102. A. lin. ult. Adde. Quam lectionem etiam praefert Cortius ad Sallust. *Catilin.* 44, 5.
114. B. lin. 16. Adde & J. Arntzenium ad S. A. Victorem de *Viris illust.* cap. 17. n. 4.
141. B. lin. 4. Adde. De hac constructione vide Indicem in verbo *dico.* Burm. ad Ovidium 5. *Fast.* 597. & Duker. ad *Florum* 2, 6, 45.
143. B. lin. 19. Post *ponenda sit* adde *vide ibi Cortii notas.*
157. A. lin. 14. Post *saepius* adde J. Arntzenium ad Victorem de *Viris illust.* 42, 6.
162. B. lin. 37. Adde Cortium ad Sallust. *Jug.* 61, 1.
172. B. lin. 29. Adde Gronovium de *Centes.* & *Unc. Us.* pag. 647.
173. B. lin. 17. Lege *Delphos videtur retinendum.*
185. A. lin. 7. Pro *autem* lege *autem.* & B. lin. 7. post *Secl.* 38. adde *Auctorem vitae Virgilianae p. 3. Fama est, eam libidinis promioris in pueros fuisse, sed boni ita eum pueros amasse putaverunt, ut SOCRATES ALCI-BIADEM, & Plato suos pueros.*
193. A. lin. 24. Adde. Falsterus in *Amoenitatibus philologicis* legendum putat *Eumolpidas sacerdotes a populo coactos.* quoniam nemo ex ejus sententia in dubium vocare potest, quin Eumolpidae fuerint feminae; quem docte refutaverunt Eruditi Lipsienses in *Actis M. Aprilis* 1733. p. 175.
218. B. lin. 2. Adde. Suidam in ἐν Κλάρω docentem. Σύνδης τοῖς πελαγοῖς τὸ λέγειν ἐπὶ μὲρ τῷ Θεῶν ὃ ἐν Μελίῃ, ὃ ἐν Κλάρω; ἐπὶ τῷ ἀνθρώπων Ὁ ΕἰΚ ΚΛΑΡΟΥ, αἰσάτως ἢ ἐπὶ πάσης πόλεως ἢ γῆρας.
234. B. l. 29. Pro *πρῶτω* lege *πρώτω.*
259. A. lin. 25. Pro *ἰ-ξυσίας* lege *ἰξ-υσίας.*
261. B. lin. 5. Pro *ex Dionis* lege *ex Dimonis.*
268. B. lin. 20. Pro *faciente* lege *ferente.* *Ibid.* lin. 18. pro *hec* lege *hic.*
278. A. lin. penult. Adde Burm. ad Quinctilian. *Declam.* 19, 16.

ADDENDA ET EMENDANDA.

283. B. lin. 2. Adde. Hanc lectionem praefert Cortius ad Sallust. Jugurth. 45, 3.
300. A. lin. 28. Pro *et Bosium* lege *et Sim. Bosium*.
303. B. lin. 10. Adde *Thressa* retinendum; Thressae enim mulieres Graecis despectae erant. Consule Nobiliss. Nic. Heinsium & Burmannum ad Ovidium Ep. 19. Heroid. v. 100. De scriptura vocis *Coti* consule cl. Torrenium ad Valerium Maximum lib. 3. cap. 7. Ext. 7.
317. B. lin. 27. Dele *sed*.
318. A. lin. 2. Adde cl. Arntzenium ad Victorem de Viris ill. cap. 42. n. 2.
320. A. lin. 33. Pro *qui curru vel navi vehuntur* lege *qui curru vehuntur*.
322. B. lin. 20. Post 182. Adde Casaub. ad Suetonii Caesarem cap. 76.
352. A. lin. ult. Postea comperi de hoc verbo latius disputasse J. Arntzenium ad Victorem de Caesarib. cap. 16. n. 2.
363. A. lin. 10. Pro *Witiosus* lege *Witiosius*. & B. lin. 9. post *vs. 682.* adde J. Fr. Gronovium ad Livium 33, 8.
367. B. lin. 12. Pro *ευναν* lege *ευναν*.
386. B. lin. 1. Pro *nihil sine lege nihil domi militiaeque sine*.
390. A. lin. 32. Adde. Conjecturam Bosii rejicit Tib. Wopkens lib. 2. Lect. Tall. cap. 1. p. 121.
410. B. lin. 21. Pro *Ovidium vs. 99. lege Ovidium 1. Met. 99.* Et lin. 23. post *vs. 422.* adde. Nonnunquam tamen etiam remotioris substantivi genus praevalet. Vide Burm. ad Ovid. 4. Met. vs. 177, & laudatos Lipsenses.
412. B. lin. ult. Adde Tenuium ad Frontinum lib. 3. Strateg. cap. 17. n. 7.
469. A. lin. 33. Pro *caeterum* lege *denique*.
478. B. lin. penult. Pro *Genitivo* lege etiam *Genitivo*.
487. A. lin. 10. Adde. Recte contra Gebhardum ac Magium Nepotem defendit cl. Bosius. Si de Graecorum nocte in tres tantum vigiliis, Romanorum vero in quatuor divisa, elegantissimam dissertationem legere velis, adi Cel. Drakenburgium ad Silium Italicum 4, 89.
493. A. lin. 9. Pro *Nec necesse est, ut cum Boeclero forma venustus. lege Itaque non necesse est ut ita.*
503. A. lin. 27. De hoc loquendi modo latissime egit Cl. Burmannus ad Val. Flacc. 6. Arg. 647.
547. B. lin. 12. Pro *Arzten* lege *Arntzen*.
582. B. lin. 21. De verbo *convenire* vide Cl. Burm. ad Ovid. 1. Metam. 41.
590. B. lin. 3. Pro *Passar.* lege *Passer*.
596. B. lin. 26. Pro *Rheda* lege *rheda*.
640. A. lin. 1. Pro *nusquam* lege *nusquam*.
642. B. lin. 8. Post *Servius fluctuat.* Adde, quae ad vulgatam lectionem Prudentii Cathem. III. 11. *Trina superne regat pietas* defendendam recte adducuntur in Observ. Misc. pro Nov. & Decemb. 1733. p. 321.

I N D E X

I N

CORN. NEPOTEM.

Primus numerus vitam; secundus caput cujusque vitae; tertius versiculum capituli notat. Litterae Fragm. vel Fr. designant Fragmenta; Lamb. Schott. Sav. ea quae ex commentariis notisque Lambini, Schotti, atque Savaronis; Boecl. Loccen. Vorst. quae ex indicibus Boecleri, Loccenii, Vorstii sunt desumpta.

CURANTE

JO. ANDREA BOSIO.

A.

A Condiscipularu conjunctissimi vivere cum aliquo 25, 5, 3. a fundamentis disjicere arcem *en. Depositionis, funditus* 20, 3, 3. domum 23, 7, 7. a lassitudine acquiescere 14, 11, 3. a puero in exercitiis versatus, *inde a pueritia* 5, 2, 1. a stirpe ad hanc aetatem, *ab initio familiae & originis.* 25, 18, 2. ab adolescentia usque ad extr. aetatem 24, 2, 4. ab consularu usque ad extr. tempus 25, 16, 3. *In his omnibus tempus significatur.* ab Lacedaemoniis summa imperii maris transferitur ad Athenienses, *illis adempta, confertur Atheniensibus,* 3, 2, 3. ab tam tenui initio tantae ope. profligatae, *tam parva occasione,* 16, 2, 3. *E quibus locis simul apparet, quod AB etiam ante consonas poni solere: cujus rei exempla praeterea habes* 1, 3, 3. 10, 1, 2. 31, 2, 2. 17, 7, 3. 18, 10, 3. 23, 3, 4. 23, 12, 3. ab aliquo magnas praedas facere 12, 2, 3. *nisi tamen quod a glossama est. v. not.* ab anno viges. *inde ab anno aetatis vic. denso vide not.* 18, 13, 1. ab janua pro-

spicere 23, 12, 4. *nisi malis ad praeced. puer referre. v. infr. v.* Janua ab interitu retraxit Thebas Epamin. 15, 8, 4. ab invidia tantum se putabant futuros, *absuturos, remotos, liberos futuros.* 12, 3, 4.

Abalienare aliquem rebus suis, *ad desolationem impellere,* 17, 2, 5. *sic 2.* abalienata oppida 22, 2, 2. adde alienare.

Abdere se penitus in Thraciam 7, 9, 1. *veluti in finem securitatis. de eo, qui suam fortunam oculere studet.* Boecl. *Sic Caesar 6. B. Gall. ne desperata salute se in Menapiis abderet. Et Cicero 13. ad famil. 29. abdidit se in intimam Macedoniam. Et 7, 18. Abdo me in Bibliothecam. adde infr. penitus.*

Abesse tantum a cupiditate pecuniae, *ut* 25, 12, 2. a societate sceleris, *ut* 20, 1, 3. ab insolentia, *ut* 17, 5, 2. *adeo vacare hic rebus: elegans formula: pro qua alii malunt, tantum abest, ut cupidus esset pecuniae, ut potius &c. tantum abesse ab invidia, quantum* 12, 3, 4. *in ead. vulg. Sed ibi leg. est ab invid. futuros. vid. not. tantum abest ut putem, adeo non puto, Fr. 5, 1. abest*

RERUM ET VERBORUM.

1. abest hoc a persona principis, non deest *f. p. 15, 1, 2.* abesse ab urbe, peregre esse, 25, 20, 1. ubi tamem *cod. Schotti*, ab urbe esset. *v. not.* abest haec urbs ab illa tot millia pass. distat 23, 6, 3. 1. 4, 2. longe aberat ab his regionib. 14, 4, 3. Abhorrere a consilio alicujus 1, 3, 3. *opp.* accedere ad consilium. *ibid.* non abhorrent ejus mores a meis, de similitudine morum, 55, 14, 1. Abjicere aliquid in propatulo sine re jacere, tanquam rem vilem, 23, 9, 3. abjectus opponitur florenti 25, 8, 6. Abit res a consilio ad vim pugnantium, in praelio scil. 8, 1, 4. Abrogare alicui imperium 15, 7, 3. magistratum 7, 7, 3. Abripere, quae regi portantur intercipere 14, 4, 2. cives alicujus gentis, captivos abducere, 1, 4, 2. abripi vi tempestatum, de navigantibus, *Fragm.* 7, 2. Abscedere oppido, quod oppugnabatur, 11, 2, 5. non abscedere prius, non desistere a pugna 15, 9, 1. Absens, absentis imperium abrogatum 7, 7, 3. absens damnatus conditionis *Themist.* 2, 8, 2. sustulit T. Sempronium Hannibal, scil. per Magonem fratrem, 23, 5, 3. absentis abrogant magistratum Alcibiadi Athenienses 7, 7, 3. absentem accusant *Themistoclem* legati Athen. 2, 8, 2. reum faciunt *Alcib.* Athenienses, 7, 4, 3. absentes damnantur, qui exere. deseruerant 18, 5, 1. absente bono ducis res pejus administratur 9, 1, 2. absentia levandae mvidiae quaesita 12, 3, 4. *v. ad utrumque locum not.* Absolvi capitis sub. a poena vel crimine, vel in judicio. *vide Voss. de construct.* cap. 26, 1, 7, 6. judicio alioquo 11, 3, 3. Abstinere se cibo 25, 22, 3. pro quo vulgo obrinet, abstinere cibo. Sic Caesar B. C. 8. paucis diebus se se cibo abstinnisse. *Cic. 7. epist.* 26. me ostreis & muraenis abstinebam. *v. Voss. de construct.* c. 22. & *Jo. Rhodii Ind. Scribenii.*

Abstinencia Epamin. tentata, *animas scil. adversus pecuniam invicti* 15, 4, 1. Aristidis 3, 1, 2. 3, 3, 2. *Cic. ad Att. Ep. 17.* Sic in provincia nos gerimus, quod ad abstinentiam, ut nullus terentius infumatur &c. *Idem offic.* 2. Nulla alia re conciliare facilius benevolentiam multitudinis possunt, quam abstinentia & continentia. *Lamb. Sic:* abstinentiae signa, continentiae; opponitur enim libidini aut luxuria. 17, 7, 4. *vid. not.* Abstrahi a re majore 14, 4, 3. Plus est quam abduci. nam vim & coactionem involvit. *v. Donat. ad Terent.* *Adelph.* 5, 3, 57. *Lucrinius* 3, 261. abstrahit invitum patrii sermonis egressus. Abundare copiarum omni genere 18, 5, 2. abundans omnium rerum via 18, 8, 5. Ac, pro, quam, aliud facturus, ac pronunt. 17, 3, 4. aliter ac sperabat 22, 2, 1. non secus ac 10, 2, 1. *Pro. sicut.* pari diligentia ac in bello 23, 7, 5. pari ac dictator imperio, de magistro equitum 23, 5, 3. Acarnanas (populum Epiri) adjunxit Atheniensibus Timotheus 13, 2, 1. Ita quidem vulgo editur: sed leg. Athamanas. *v. not.* Accedere Africam 23, 8, 1. aflu 2, 4, 1. Lemnum 1, 1, 4. ad Atticum 1, 4, 2. ad amicitiam alicujus 18, 1, 4. ad consilium aliquod, consensum & approbationem notat, 1, 3, 5. alicui sequi consilium alicujus *v. 6.* cui oppon. mox; abhorrere a consilio. ad hastam 25, 6, 3. Sic ad hastam suam accedere dixit *Levius* 43. alii, ad vectigalia. *vid. Gronov. ad Senec. epist.* 101. & *infra v. hasta.* ad manum, collatis signis demicare 18, 5, 2. ad tempus capessere tempus. 9, 1, 1. propius muros 1, 7, 2. accedit mihi animus 1, 4, 5. accesserant ad corporis firmitatem plura animi bona, juncta erant firmitati corp. 15, 3, 1. accessisse febrem sensit supervenisse priori morbo (cui & rursus decessit c. 22, 3.) 25, 21, 4. *Alia*

Ccc

Talione

ratione febris accedere dicitur, cum paroxysmus advenit.

Accessio facta est pecuniae 25, 14, 2.

Accelerare sibi aliquid 25, 22, 2.

Accersi ad se aliquem iubere 25, 21, 4. Sic enim leg. videtur pro accessi, vel accessiti, quae aliis placent. vide notas.

Accidit casu, ut 13, 12, 1. hoc secunda victoria 16, 5, 4. accidit, ut 7, 3, 2. & 25, 20, 3. existimans id quod accidit, evenit, subssecutum est, 14, 4, 3. sicut tuum accidit 7, 7, 2. accidit hoc ei. de novo symptomate morbi, 25, 21, 4. huic, quod ceteris mortalibus 9, 5, 1. calamitas Lacedaemonis 17, 6, 1. accidunt opera alicujus res adversae, secundae 7, 6, 2.

Accipere calamitatem 9, 1, 3. conditionem, acceptare, ratum habere id, quod offertur 14, 8, 6. fidem, velat. dare 14, 10, 2. imperium ab exercitu 22, 3, 3. injuriam, adfeci injuria, 25, 11, 5. vulnus 10, 6, 2. 14, 6, 1. 15, 7, 5. celeriter quae traduntur, de docilitate discipuli, 25, 1, 3. ubi tamen alis malum arripere. v. not. libenter, audire 23, 2, 4. accipiebat lacrimans talem benevolentiam civium, excipiebat, vel, audiebat. accipitur hoc auribus, de iis, quae fama innotescunt: oppon. oculis cernere, 20, 2, 2. Sic Cicero Phil. 8, 10. Haec auribus accipere potuistis. M. Seneca suas. 1. proptiis auribus accipitur. Quintilian. declam. 337. Intellego avertis aurib. accipi hanc partem orationis. acceptus male, qui praeflo susus 18, 8, 1. Metaph. desumpta a convivio. vid. Thesaur. Buchneri.

Accredere pro credere, 14, 3, 4. quo usi & Cic. ad Att. 6, 2. Plaut. Afin. 5, 2, 4. Lucret. 3, 870. Horat. 1. epist. 15, 25. Columella 1, 1, 3. Ead. ratione Lucretius 4. dixit adopinari.

Accrescunt dolores 25, 21, 4.

Accubare in acta, accubitu humili, 17, 8, 2. in convivio 16, 3, 2.

Accurate scribere 6, 4, 1. accuratius agere cum aliquo majori industria rem agere, 7, 10, 2. accuratissime accurate 6, 4, 2.

Accusare avaritiam alicujus, pro, accusare aliquem avaritiae. 6, 4, 2. Similiter Cicero 7. ad fam. 17. Superbiam tuam accusant. Idem ad Q. Fr. dixit accusare inertiam adolescentum: Justin. 2, 15. tarditatem collegarum. Vorst. accusari hoc crimine 6, 3, 4, 15, 8, 1. crimine Pario 1, 8, 1. Utrouque subaudiendam praepositi. de, docent Schopp. Gramm. Philos. p. 87. Voss. de construct. c. 26. accusari capitis 4, 2, 6. subint. in judicio, vel in causa, actione, vel de poena. proditionis 1, 7, 5. sub. de crimine, vide Sallustii Minervam lib. 5. pag. 293. Schopp. Gramm. Philos. p. 63. Voss. l. c. Nec officit, quod etiam dicimus damnare aut pleedere capite. nam illuc genus poenae; heic, criminis indicatur.

Ace urbs Phoeniciae; sic enim legendum, movit Bongars. ad Justin. prol. 10. alique. vide not. 14, 5, 1. & 5.

Acer ἄκρῳ, ἄκρῳ, asper, iracundus, irritabilis 13, 3, 5. acris instare 18, 4, 2. premere adversarios 23, 11, 5. acerrimus vir promptissimus, expeditiss. 7, 5, 1. Servius ad Aen. 1. quidam acrem in unamquamque rem vegetum ac nimium tradunt. Sic acerrima mens Divi Augusti ap. Tacit. hist. 2, 76, 4. acerrimus leo 18, 11, 1. concursus constitus 18, 4, 1. acerrime occupatus in apparando, summo studio 23, 1, 7.

Acerba mors, luctuosa tanquam praematura 5, 4, 3. Curr. 9, 6, 19. metaph. ducta a frustib. arborum, qui ante maturitatem acerbi sunt. Servius ad illud Aen. 6, 429. funere merita acerbo: Immaturo; a pomis translatione facta. acerbis imperium, mox vers. 3. expon. quo quis crudelissime se gerit. 18, 6, 2. Sic acerbitas rigor. opp. obsequio, 10, 6, 5. Cic.

R E R U M E T V E R B O R U M .

Cic. ad Q. Fr. 1, 1. si implacabiles iracundiae sunt, summa acerbitas est. Similiter nisi Caesar 1. B. C. 32. & Liv. 44, 10. acerbitas temporis pristini, indigna prae. t. illata 7, 6, 3. Ita Tacitus usurpat 2. A. 71, 3. & Suet. Calig. 2. acerbitates rerum & verborum. Boecl. Adde Tacit. 30, 71, 4. & Thes. Buchneri.

Acharnana civis Acharnis oriunda vel illic habitans, v. not. 2, 1, 2.

Acheruns. ab Acheunte redimere. ab inferis & sepulcro 10, 10, 2. Cic. or. post redit. in Senatu dixit excitare ex Acherunte. Lambinus.

Acies pro praedio 23, 5, 4. sic: acie decernere, vel contendere 1, 4, 4. acies instructa, opp. praedio fortuito & in itinere commisso 18, 8, 1. acies instructa e regione sc. hostium 1, 5, 3. navium (vel classium) constituitur 23, 11, 1. in aciem producere aliquot peditum & equitum millia 1, 5, 4.

Acquiescere, significanter, de morte, vitam laboriosam secuta 23, 2, 5. acquiescere a lassitudine 14, 11, 3.

Acroama 25, 14, 1. alluditur autem ad acroamata conviviorum i. e. symphonicos. vid. Laurent. Pignor. de servis, & Muret. l. 6. var. lect. c. 15. Boecl. Adde laudatos Ernstio in not. ad h. l. & Andr. Domazium in not. ad Chrysostomum pag. 700. Buchner. in access. ad Fabrum.

Acta 17, 8, 2. pro littore, e Graeco ἀκτῆ, quae proprie vox Attica, juxta Strab. lib. 1. & Photium cod. 279. Latini praeter Nep. nisi Virg. Aen. 5. & Cic. pro Coelio & in Verrem 5, 31. ac 36. Val. Flacc. 1, 742. & 5, 96. Auson. in periocha Odysseae 6. Paulin. epist. 4. ad Ausonium: Prudent. in Symmach. 1, 136. vid. Muret. var. lect. 1, 3. Accurs. ad Auson. l. c. Brodae miscell. 2, 8. Turneb. advers. 3, 1. Cujac. observ. 8, 1. Cusanb. ad Suet. Aug. 72. Barth. advers. 44, 11. Salmas. exerc. Plin. p. 809. Alard. & Weitz. ad Flaccii 5, 96. If.

Voss. addend. ad peripl. Scylacis: & Glossae Isonis ad Prudentii l. c.

Actaci, Attici, Athenienses 8, 2, 1. ab Acte, sive Actaea; sic enim Attica olim dicta. v. not. & Bochart. Hieroz. sic. part. 2. lib. 2, 6.

Actor. vide infr. post agere.

Acumini ingenii inservire, excolere acumen ingenii, 7, 11, 3. Acuminis voce usus & Cic. Tusc. 1. & 1. de orat. Lamb.

Acutus ad fraudem callidus 10, 8, 1. sententiis argutus, de oratore, Fr. 5, 5. acutum imperitoris cogitatum, subtili, callidum inventum; consilium, 14, 6, 8. Sic: acute loqui, de josis sive dilectis, Fr. 5, 2. scribere aut dicere, Fr. 6, 3.

Ad adventum imperatorum, ubi adveniant, 25, 10, 2. sic: ad famam, ubi fama exiit. ad nostram consuetudinem, sub. comparata, relata, vel, si referantur: 15, 3, 3. vulgo sic essent: respectu nostrae consuetud. vid. Gifan. append. observat. p. 278. Sic Terent. Eun. 2, 3, 69. Nihil ad nostram hanc. add. Buch. de commut. vat. dic. 1, 22, 2. ad nostram memoriam, usque ad 2, 10, 3. sic: ad senectutem 11, 3, 3. 25, 5, 1. c. 21. 1. ad extremam aetatem 25, 10, 3. ad eam finem quoad tandem, donec 15, 2, 5. alibi usque eo. vid. not. ad interfectionem gesta bella 18, 3, 1. usque ad Sulpicium & Aurel. couff. 23, 7, 1. In his omnib. terminis ad quos significatur, ad Rhodios de inservi- pro ipsi libro 23, 13, 2. sic: ad exteros testimonium dare alicui 6, 4, 1. ad hanc sententiam, in hanc sent. hoc sensu, Fr. 3, 4. ad quantum lapidem sepulchri quinto ab urbe lapide 25, 22, 4.

Adamare 10, 2, 3.

Addere in edictum res novas 24, 2, 3. rotidem naves ad superiores 2, 2, 8. addi ut supra nihil posset 25, 4, 1. ubi tamen rō addi quid. omittunt v. not.

Abdubito illud, utrum sciente an imprud. sit factum 9, 5, 4. Eleg. for-

I N D E X

- formula de re incerta iudicium suspendentis. Sic alibi accedere dixit.*
- Addere** ad 2, 2, 8.
- Adducere** exercitum subsidio alicui 18, 6, 4. exercitum in eam consuetudinem, ut 11, 2, 2. aliquem alicui in suspicionem, *suspectum reddere* 23, 2, 2. adduci precibus alicujus, *permoveri* 10, 2, 3. ab aliquo ad desperationem 18, 12, 1. adduci in opinionem 14, 6, 6. adducitur fermo ad finem, 15, 3, 4. *vid. not.*
- Adeo** ut exaudiri posset 10, 9, 4. adeoque & adeo, 1, 5, 5.
- Adesse** praesentem esse. Si adfuisset 9, 1, 3. quamdiu adfuit, *opp. mox absens*: 25, 3, 2. in magnis rebus. consilio sc. & opera. 10, 1, 3. qui aderant, sc. in militia, *sive comitatu*, 4, 3, 2. omnibus periculis in bello scil. 16, 4, 2. alicui in consilio 18, 1, 6. *sic Cic. pro Quintio*: qui tibi in consilio adfuit. *In Verrem*: ut sibi in consilio adessem. Lamb.
- Adhibere** celeritatem 18, 9, 2. curam diligentiamque in tuenda valetud. 25, 21, 5. memoriam nullam contumeliae, *ea ad ultionem non uti* 15, 7, 2. modum sc. narrationi 15, 4, 6. vim 4, 4, 3. adhibetur matrifamil. in convivium, *adducitur praefat.* 7.
- Adhuc** hucusque, usque ad hoc tempus, 1, 5, 5. & in quibusd. codd. 25, 19, 2. *Sic & alii. vid. Vorst. de Lat. merito susp. cap. 18. & Bach. Thes. Fabri. Vulgo haec tenent.*
- Adjacere** mare. jacere, situm esse ad mare 13, 2, 1. Ita plane Frontinus 3, 9, 5. ab ea parte murorum, quae mare adiacebat. *Sic recte membranae vett. vid. Kenchen. ad eum locum. Simili constructione Lucret. 5, 545. Usque adeo magni refert, quid quae adiaceat res. vid. Ind. Giffanii. Subint. vero ad. Integre Mela 1, 7. Hadrumentum &c. hinc ad Syrtim adjacent. adde infr. jacere.*
- Adimantus** collega Alcibiadi datus 7, 7, 1.
- Adipsi** victoriam 12, 1, 3. gloriam
- facto aliquo 1, 2, 3. ex re aliqua 12, 2, 2.
- Adire** ad aliquem 2, 7, 1. 4. 10, 8, 1. 23, 2, 3. adire maximos labores 20, 5, 2. periculum venire in peric. 13, 4, 3. *sic saepe Curtius. vid. Ind. Freinsh. aditus ad aliquem patet* 1, 8, 4. aditum conveniendi dare petentibus potestatem se adveniendi & colloquendi, 4, 3, 3.
- Adjungere** aliquid, addere iis, quae dicta sunt 15, 10, 4. & in Ms. Schotti 21, 1, 1. *Sic*: hoc adjunxit sc. multis quae commemorat 23, 3, 3. adjungere sibi aliquem conciliare, in familiaritatem & amicitiam adflescere 18, 2, 3. adjungere consilio urbes multas ad amicitiam (aliquorum) adducere ad societatem & foedus 7, 5, 6. *Sic* adjungere municipia dixit Tacit. h. 1, 70, 3. adjungere bellicosas (vel, reges & bellicosas) nationes, aut reges bellicosae nationis, sc. ad amic. 23, 10, 2. aliquos socios, facere 13, 2, 1. amicum sibi cupiebat adjungi eum, 7, 9, 5. insula adjuncta oppido conjuncta, *adjacens*, 10, 5, 5.
- Adjuvare** barbaros, scil. copis & milite in bello, 1, 7, 1. adjutum aliquem venire ad adjuvandum 20, 2, 4. adjuvari ab aliquo in re quapiam 18, 10, 3. opibus alicujus 20, 2, 2. adjuvari in aliqua re non minus prudentia quam felicitate: *aeque prudentia sua, quam fortuna, obtinere, ut res bene succedat*, 1, 2, 2.
- Adjutor** datus, collega gerendi belli 9, 4, 2. alicui 12, 2, 2.
- Admetus** rex Molossorum 2, 8, 3.
- Administrare** bellum, de duce, qui gerit bell. 12, 2, 1. 18, 5, 1. legationes per aliquem, adhibere aliq. ad obeundas legationes 10, 1, 4. provinciam bene, componere ac iuri 7, 3, 3. administratur respUBLIC. jure, potentia 24, 2, 2. administrata eo pejus res est, de damno belli 9, 1, 2.
- Admirari** aliquem, *venerationem not.* 10, 2, 3. in re aliqua 1, 11, 5. *sic* ad.

RERUM ET VERBORUM.

admirationem sui injicere alicui
reverentiam 11, 3, 1. admirabile in-
 primis hoc fuit in eo, *insigne ad*
gloriam 17, 7, 3. quae videbantur
 admiranda in Italia Hispanisque
notatu, observatu digna, 24, 3, 4.

Admittere aliquem ad se domum,
aditum ei permittere in domum suam
 20, 1, 5. admittere aliquid, *agen-*
dum suscipere 25, 15, 2. in edd.
 vulg. Sed leg. est *annuisset*. v. not.
 admittere scelus, *perpetrare* 15, 6,
 3. *sub. in se, quomodo Cic. Phil. 2.*
 Ea in te admisisti. Et auctor ad
Herennium: Adversarii hoc in se
 faciunt admisissent. Vorf. admitti,
propria vox de aditu ad principem 14,
 3, 4. sic: nemo sine hoc admitti-
 tur de magistro admissionem apud
Persus 9, 3, 2. admitti ad officium
 aliquod *adhiberi* 18, 1, 5. in num-
 erum (*praefectorum*) *adsumi, ad-*
scisci inter praefectos, 6, 1, 5.

Admodum adolescentulus omnino
 valde 22, 1, 1. non admodum multi
 23, 1, 1.

Adolescens, de viro 25, 8, 2. Et c. 16,
 1. Ita solebant Romani, ap. Sueton.
Aug. 20. de 30. ann. habente. Boecl.
vid. Mann. Comm. in epist. Cic. ad
fam. 2, 1, pag. 78. Pari modo Graeci
viros νεανίσκος Et νεανίσκος vobis, immo
νεανίσκος Et νεανίσκος, Ebraei
ד'י i. e. pueros vocant. vide
quae diximus exercit. philolog. ad 2.
Tim. 2, 22. c. 3. §. 9. Et 10. illustris
 22, 3, 2. seni jucundissimus ut se-
 nex adolescenti, 25, 26, 1. senem
 severum aequalibus in familiari-
 tate anteponeus 15, 2, 2. adole-
 scentulus 24, 1, 1. de XXII. anno-
 rum juvene 25, 2, 4. tot enim an-
 nos tum Atticus habuit. *vid. Chrono-*
logic. Ernstii. adolescentulus
 quidam Argilius. *de viro* 4, 4. I-
 nam Thucyd. Argilium hunc *andrea*
 vocat. admodum adolescentulus.
 v. admodum 22, 1, 1. adolescen-
 tiae ineuntis vitia incipienti 2, 1,
 1. sic: ineunte adolescentia 7, 2,
 2. adolescentiae initium durum

5, 1, 1.
 Adoptavit Atticum testamento Q.
 Caecilius 25, 5, 2. v. not. Ernstii,
 Cujac. obl. 7, 4. Perit. ad LL.
 Attic. 2, 7.

Adorior oppugnare 8, 2, 5. demer-
 gere 10, 6, 1. ut alias: aggredior
 hoc facere, *conatum cum effectu*
 notat. Boecl. Tueri forsan haec loca
 possunt vulg. *lectionem apud Tacitum*
Agr. 25, 4. oppugnasse ultra ca-
stella adorti. vide tamen, quae ad
eum loc. Gronovius adnotavit. adori-
rii Dodonam, de conatu corrup-
pendi sacerdotes Dodonacos 6, 3, 2.
 imprudentes 18, 9, 6.

Adrumetum, Colonia Phoenicis in
 Byzacio; *vid. not. 23, 6, 3.*

Adscitus lepor, opponitur nativo 25,
 4, 1.

Adventare 18, 3, 3. adventat classis
 1, 7, 4.

Adventus 22, 1, 2.

Adversus casus 14, 5, 4. si quid ad-
 versus accidisset 14, 5, 3. adversum
 tenere proficiscentibus. *de vento*
qui proficiscentibus suo status est con-
trarius, qui contra spirat 1, 1, 5. v.
 not. adversum Athenas, e regione
 2, 3, 4. sic edd. vulg. Sed leg. ex-
 adversum. *denovo v. not.*

Adversus arma ferre 17, 4, 6. Sic
 Cic. 1. offic. 12. qui contra ferret
 arma. Auctor ad Heren. 4, 39. qui
 contra tulerint arma. Vellej. 2, 28,
 4. nec tamen in eos, qui contra
 arma tulerant, saevitum. Boecl.
 Est v. locutio elliptica. Integre Livius
 37, 53. qui adversus vos arma
 tulerint. adversus resistere 16, 1,
 3. Et hunc locum similitudo & con-
 sensus libror. tuncur. Boecl. v. not.
 adversus aliquem esse 22, 2, 2.
 facere 18, 8, 2. stare 17, 5, 4. hunc
 adversus imperator habitus 9, 2, 2.
 In his omnibus hostilitas indicatur.
 hoc adversus jus hospitii est, re-
 pugnat ipsi hosp. 23, 12, 3. adversus
 aliquem venire, 23, 4, 2. mox v.
 4. obviam venire. Plauto ac Te-
 rentio est adversum ire. v. Buchn.
 Thesaur. v. Versus, ex adverso Padis
 faucibus

I N D E X

- fauces (vel faucibus) Fr. 7, 8. nisi tamen legendum est exadvertus. v. not.
- Adversari alicui, de dissensione civili 2, 12, 8.
- Adversarius, de aemulo, sive eo qui factionem comparat 10, 7, 1. in republ. administranda, ἀντιπαρῆς 15, 5, 2. ἀντιπαρῆς Plutarch. in Aristide. ἀντιπαρῆς est apud Plutarch. ἀντιπαρῆς in amat. narrat. Boecl. adversarius populus. hac voce notatur τὸ φιλαρτίον, sive adversandi premendique superiores libido 13, 3, 5. Ita Boecl. Sed Clar. Schaefferus referebat ad voc. potentiae, v. not. adversarii, obrectatores, aemuli, qui accusant in iudicio 13, 7, 3. & c. 8, 2. hostes 2, 4, 3. 14, 6, 2. & saepe. adversaria factio 16, 1, 2. quae mox cap. 2, 4. dicitur, adversariorū factio.
- Adulterii suspicionem habere 15, 5, 5. vide habere.
- Advocare concionem 7, 6, 4.
- Aedes Jovis Feretrii, templum, sanum, 25, 20, 3. sic: aedes Minervae 4, 5, 2: Proserpinae 10, 8, 5. Martis Fr. 11, 1.
- Aedium locus primus, ἀεθυεῖον, atrium praefat. 6. v. primus. pars interior praef. 7. v. not. ad utrumque loc.
- Aedificare classem 2, 2, 2. mox: efficere. sic: ad aedificandas classes 3, 3, 1. Ita & Cic. pro L. Manil. & Caesar loquuti: tueturque Buchn. de commut. rat. dic. 1. 11, 1. aedificantes Athenienses muros suos instaurantes 2, 6, 2. aedificator, qui studio aedificandi ducitur 25, 13, 1. sic Flor. 1, 8, 4. & Columella 1, 4. v. not.
- Aedificium, non aedificio, sed silva, constabat amoenitas domus non structura sumptuosa 26, 13, 2. v. domus.
- Aedilis plebis, ad differ. atdil. curulinam & cereal. 24, 1, 3.
- Aegae, Macedoniae oppidum 21, 23, 1.
- De etymo v. Bocharti Canaan 1, 13, Ptolemaeo est Αἴγαια.
- Aegates insulae 22, 1, 3. sitae in mari mediter. juxta Siciliam, vulgo perperam Aegades. v. not. De iis prolixo Cluver. Sicil. antiq. 2, 15.
- Aeger vulneribus 17, 5. sub. praeposit. a vel ex.
- Aegos flumen, urbs Hellepontii 6, 1, 4. 7, 8, 1. 9, 1, 2. Graecis, ut Xenophonti, Aristot. Plutarcho, Diode. Sic. Stephano, Αἴγος πηλασσί. Singulani numero, ut noster, etiam Plinius 2, 58. & 4, 10. ac Mela 2, 2. extulere. Lamb. Adde Scalig. ad Euseb. num. 1551.
- Aegyptus nota Africae provincia, 18, 3, 2. Aegyptius rex 11, 2, 4. Aegyptia classis 12, 2, 3. Aegyptiorum munera Aegestae missa 17, 8, 4.
- Aemilius L. Paulus occisus 23, 4, 4.
- Aemulari alicquem, contendere de gloria cum eo, 15, 5, 6.
- Aemulatio tantae laudis est inter hos 25, 5, 4. ubi & mox, sicut & c. 10, 5. disting. ab obrectatione, rerum maximarum inter hos intercedit 25, 20, 5. mox: incidit. nisi tamen id a glossa est. aemulatio ducum 7, 8, 4. potentiae inter civitates 2, 6, 2. & 3, 2, 7, 6.
- Aeneae coronae Alcibiadi donatae 7, 6, 3. nisi locus corr. est v. not. statuae pecunia completae 23, 9, 3. Pelopidae interfectio donatae 16, 5, 5. nisi potius aereae coronae fuerunt. de quo adi not.
- Aeolia Asiae regio ad mare Aegeum, inter Troadem & Ioniam. Eam restitueve Atheniensib. conatur Canon. 9, 5, 2.
- Aeolis, ejusd. reg. nomen: Ex Aeolide principes secum deducit Darius 1, 3, 1.
- Aequalis alicui vel alicujus, ejusd. aetatis ἀἰσχροῦ 3, 1, 1. sic: aequalis 15, 2, 2. 25, 1, 3. prope aequalis (q. add. addunt aetate) solior 25, 17, 1.
- Aequae bene uti oculo dextro, sub. ac altero, vel sinistro. 23, 4, 3. aequae

aeque bonus patefam, quam civis, sic leg. videtur 25, 13. 1. ubi vulgo ed. neque. Aequae quam pro ac dixere etiam alii. v. Buchn. Thes. v. Aequae.

Aequiparare aliquem labore, corporisque viribus 7, 11, 3. aequiparabat dignitatem ipsam urbis portus Piraeici 2. 6, 1. Sic Virgil. Nec calamis solum aequiparas, sed voce magistrum. Lamb. Uti eodem sensu Liv. 37, 53. Sueton. Aug. 94. Ner. 53. & alii.

Aequus, non aequus alicui locus, incommodus ad pugnam 1, 5, 4. Caesari 6, 34. iniquus. v. not. aequam conditionem versurae non habere non invenire, qui aequo ac modico favore mutuum det pecuniam, quo dubitata sua solvat 25, 2, 4. vid. Salmaf. de modo usur. cap. 7. p. 300. & seqq.

Aequitas Aristidis 3, 2, 2. conjungitur cum justitia & innocentia, idemque est ac lenitas sive clementia, ut apud Sallust. Catil. cap. 9. Buchn. Thes. Boeck. exp. justitia, cui opponitur *ωραγογία* & intemperantia Pausan. v. 3. Sic: aequitate summa res Chersonesi constituit Milt. 1, 2, 2. Quod de ead. lenitate exp. Buchn. in comment. Sed Cl. Ravus putabat simplicissime, & ex proprietate vocis intelligendam aequitatem juris, jus aequabile, *ισοροπία*, ubi aliquid aut omnibus licet facere, aut non licet, ut loquitur. Marius Victorinus in comm. ad Cicero. 1. Rhetor. vel, ut est apud Livium 3, 34. omnibus summis infimisque jura aequantur, quomodo & Boecklerus de civili formato statu accepit haec verba. aequitas animi, mediocribus & praesentibus contenti 8, 2. 4. quomodo & Cic. in Pullum & de Senect. hac voce usus. v. Thes. Buchneri.

Aequora Indica, mare Indicum, Fr. 7, 2.

Aetis terna millia, Gronovio nostri coronati 13. cum drachmo & hemidrachmo, sed lacus corruptus videtur,

legendumque tricena, vel tria aetis delendum, vid. not.

Aerarium commune sc. civitatis 3, 3, 3. sc. militare 3, 3, 1. privatum 25, 8, 3. aerarii augendi ratio 23, 7, 5.

Aes alienum inveterasit indulgendo 25, 2, 5. vid. inveterasco. cre-scit multiplicandis usuris, ibid.

Aestimare litem, aestimata est lis ejus tot talentis 1, 7. 6. 13, 3, 5. damnatus est tot talentis, intelligitur enim ipsa pecunia multatitia, aestimatione delicti decreta, hinc addit Noster 1, 7, 6. tot talentis aestimatam Miltiadis litem, quantum in classem sumtus factus erat. ex antecedenti consequens notatur, i. e. ex aestimatione delicti, multa, ut lis sumatur pro discipulatione litis tota & culpa, quae in judicium vocatur. Sic in crimine repetundarum, aestimatio litis & exsilium, ordinaria poena. aestimatus, inquam, furtis, aurtione quaeritur ex bonis damnati ea pecunia, interdum cum aurtario dupli aut quadrupli. Apud Jeros litis aestimationem offerre, est, rei litigiosae pretium persolvere. Boeck. adde Sigon. de judiciis 2, 23. & Pollet. hist. Fori Rom. 4, 10. aestimatam litem solvere populo, pecuniam multatitiam aestimatione delicti decretam, 5, 1, 1. magni aestimata hujus opera 24, 1, 2. in edd. vulg. Sed leg. est existimata. v. not.

Aetas puerilis 25, 1, 2. extrema, senectus 24, 2, 4. 25, 10, 3. aetas extrema imperatorum, ultima tempora imp. sive tempus ultimorum imp. 13, 4, 4. aetas ejus cecidit in ea tempora, tempus vitae, vixit in tempor. 18, 1, 2. Sic: aetas nostra tulit hunc 25, 12, 4. aetatis ejusdem est, aequalis, v. v. eodem tempore 7, 11, 1. aetatis suae primi 11, 1, 4. omnium formosissimus 7, 1, 2. aetatis vacatio senectutis immunitas a bello 25, 7, 1. v. not. aetati omni aptissimus, hominibus cujuscuque aetatis 25, 16, 1. aetate proventus senex 20, 4, 1. proximus (alieni) qui vixit prope ad tempus 2, 9, 1.

I N D E X

Affectare munditiam, sectari 25, 13, 5. *pro quo frustra Ernst. mallet e suo cod. adlectare v. not.*

Afferre manus (alicui) de interfectione, caede 20, 1, 4. Petron. attulisse damnatas manus. adferre alicui vim, ead. *signif.* 18, 12, 3. *Sic*: adfertur huic vis 10, 10, 1. *Porsini eadem usi Cic. Phil.* 12. & *Ovid. ep.* 17. *ac de arte am.* 1. (*vid. nobiliss. Heins. not. ad loc. priorem*) & *sensu paullo diverso Justin.* 18, 7, 8. non tamen vim adferre religioni ausus est. adferre multa nova in re militari, invenire, excogitare, 11, 1, 2. avertit haec res deformitatem, deformem efficit 17, 8, 1. detrimen tum rei familiari 25, 2, 3. afferunt hoc nuntii. nuntiatum hoc 1, 3, 3. affertur epistola ab 16, 3, 2.

Afficere aliquem magnis muneribus donare 17, 3, 3. poena 23, 8, 2. poenis gravibus 17, 4, 8. affici exilio 8, 3, 1. morbo 23, 4, 3.

Affinis vir sororis (haec enim propria vocis acceptio. *v. Savar. ad h. l. & not. in Sidon.* 5. *carm.* 20.) 20, 1, 4. ita affinitas 10, 1, 3. affinitate conjungi cum aliquo tanquam generum cum focero 4, 2, 3. nam & hi affines sunt invicem: sic affinitatem alicujus deligere 25, 12, 1. in affinitatem alicujus pervenire, tanquam avum uxoris privigni illius 25, 19, 2. ob affinitatem non expers periculi, tanq. consobrinus uxori fratris 25, 2, 1.

Affumabat, id fore. denuntiabat, a libi: 2, 4, 2.

Afflictae res 9, 2, 1, i. e. inclinatae, accisae. Justin. 4, 5, 2. dum res quamvis afflictae, nondum tamen perditae forent.

Affluens mundities, abundans, luxuriosa 25, 13, 5. ubi tamen alii legunt adfluentiam. *v. not. Usus ea voce non semel Cicero, ut pro Archia, pro Cluentio &c. Voss. affluentius vi- vete, splendidius* 25, 14, 2.

Afros facilius se corrupturum existimabat Lyfander sacerdotis Jovis Haemmonis in Libya, 6, 3, 2. Afri-

canorum fortissimi Hamilcar & Hannibal 21, 3, 5. Africanæ possessiones, sitae in Africa 25, 12, 4.

Agamemnonis belli gloriam conse- qui, magnam gloriam bellicam 15, 5, 5.

Agere aliquem ante se, ut feram bestiam, 14, 3, 2. *Sic de adultera Tacitus Germ.* 19, 2. nudatam maritus per omnem vicum verberare agit. agere cum aliquo, colloqui, consilia agitare 10, 2, 5. ut aliquam sibi uxorem det, agimus 14, 3, 2. tractare, transigere 5, 1, 3. *Sic*: agere per literas quae quis cogitat, opp. colloqui cum aliquo, 9, 3, 3. bellum, administrare 23, 8, 3. quod perperam mutari vult Lamhin. *v. not.* causam populi, studere democratiae factionem popularem fovere, 19, 3, 1. gratias diis 20, 4, 3. lege cum aliquo 20, 5, 2. *vide Lex.* rem mandatam ut suam 25, 15, 2. egit nihil aliud, quam ut plurimis esse auxilio *περιεχου* magnae contentio- nis ac studii; alibi: nihil aliud molitus est. 25, 11, 1. non aliud quidquam egit quam armavit regem 23, 10, 1. Oratores qui nihil aliud egerunt, qui unice oratorio studio incubuerunt. *Fr.* 5, 5. aguntur diligenter vigiliae in castris 8, 4, 4. ad agendam vitam uti praeceptis philosophorum, ad usum vitae transferre praecepta: opp. ad ostentationem, 25, 17, 3. si quid de se agi vellent scit. in judicio 7, 4, 1. agitur id, consilia il- luc tendunt 2, 5, 1. rescit quid a- geretur, i. e. strueretur, pararetur 14, 2, 4. quid ageretur ignorabant: additur *επιθυμιας* aut quare fieret. nam quid rei ageretur, videbant non item cur & quo consilio. Quare in his omnibus locis subaud. est ne- gocium aut consilium; ut in si- militib. locutionib. volunt Sanctius lib. 4. *Minervae p.* 292. & 324. *S. hyp. Gr. Philos. p.* 68. agitur in ea re existimatio alicujus, vertitur 25, 15, 2. *v. not.* si qua res major alta est

RERUM ET VERBORUM.

est 25, 4, 4. nullis agi casibus, agitari, demoveri a proposito animi 25, 9, 1. Opp. minui. Quare quid, legi maluit augetur, v. not. actorem auctoremque in omni procreatione reip. habere aliquem, 25, 3, 2. Buch. in *Thef.* ait auctorem esse, qui suadet praecipitve rem, & rationem gerendi monstrat: auctorem, qui administrat ac curat. Aliter Ernstius v. not. ejus. Caesar I. Civil. illo auctore atque agente.

Ager, regio 23, 5, 1. ager Troas 4, 3, 3. agro donati liberi Pelopidae 16, 5, 5. agellus de tenui possess. 19, 1, 4. ager Falernus, regio Campaniae fertilissima ad Vulturnum fl. de qua Cluver. Ital. antiq. 4, 5. Merula *Cosmog.* special. ager Troas, Phrygia minor, regio Asiae circa Trojam urbem, 4, 3, 3.

AGESILAUS Lacedaem. rex factus in Asiam bellatum proficiscitur 17, 2, 2. inducias ant Tisapherni v. 3. & servat quorundam perfido v. 5. Phrygiam populatur c. 3. 2. Ephesi militem exercet c. 3, 3. domum revocatur c. 4, 1. Athen. & Bœotias apud Coroneam vincit v. 5. vilioriam clementer exercet v. 6, 7. Corinthii belli victor, urbe abstinet c. 5, 3. & 4. consilium ejus subitum c. 6, 2. munificentia & modestia in cultu cap. 7. corporis bonis infelix c. 8, 1. contemptus ab Aegyptiis v. 2. &c. moritur v. 6. summus dux 12, 1, 2. nomine potius quam potestate rex 21, 1, 2. ei comparatus Chabrias 12, 2, 3.

Aggredi aliquem, impugnare 14, 9, 5. bello persequi, bellum inferre, 14, 4, 1. adversarios adoriri, irruere in adv. 2, 4, 4. aliquem ferro 7, 10, 4. aggredi aliquem absentem, accusatione scil. in judicio, 7, 4, 2. ab aliquo donis factis, passive, pro invadi, tentari, Fr. 5, 3. v. Voss. de analog. 3, 6.

Agis rex Laced. filium relinquit Leorychidem 17, 1, 4.

Agitare aliquid mente 22, 1, 4. i. e.

cogitare. Sic apud Justinum agitare animo. vid. Ind. Freinshemii. agitandi equos spatium non erat, exercendi cursu; circumagendi in campo, 18, 5, 4. agitur navis in portu, provehitur, movetur, 10, 9, 2.

Agnonides (Atheniensis) Phocionem prodicionis accusat, 14, 3, 4.

Agnoscere aliquem scil. quisnam sit, 14, 3, 4. natum statim atque natus fuit, sc. pro filio; mox: sum esse dicere 17, 1, 4. Sic apud Curt. 8, 8, 12. Alexander: Jovis oraculo agnoscor. Et August. ap. Suet. c. 65. ex nepte Julia editum infantem agnosci alique vetuit.

Agreste amiculum 14, 5, 2. v. amiculum.

Agricola sollers qui tenet art. agriculturæ, 24, 3, 1.

Agrippa M. Vipsianus filiam Attici ducit 25, 12, 1.

Ala equitum, herærica dicta sc. in exercitu Alex. M. 18, 1, 6. ei praefuit Eumenes, ibid. & 18, 13, 1. De alis veterum, praesertim Romanis, plura Lips. de Mil. R. 3, 7. Savil. pag. 381. Herm. Hugo de milit. eq. 3, 5. quaedam & Salmasi. de re milit. c. 9. & Schelius not. ad Hign. pag. 66. & deinceps. Cincius apud Gell. 16, 4. Alae dictæ exercitus equitum ordines, quod circum legiones dextra sinistraq. tanquam alae in avium corporibus locabantur.

Alacrior ad rem gerendam factus Pausan. Xerxis voluntate cognita, amplius excitatus, 4, 2, 6.

A. Albinus cum L. Lucullo consul fuit, Fr. 3, 4. scriptavit res Rom. oratione Graeca. ibid.

ALCIBIADES. Eo in virtutibus & vitiis nihil excellentius 7, 1. quomodo educatus c. 2. dux bello Peloponnes. delectus c. 3. ab inimicis accusatus, & a magistratu Athen. revocatus ad dicendum causam c. 4. Lacedaemonem demigrat. ibid. vers. 6. hinc ad Tisaphernem c. 5. restituitur inde ab Athen. quorum res

- praecclare gerit. *ib.* v. 6, 7. magno applausu excipitur, abolita devotione c. 6. rursus in invidiam recidit c. 7. Philoclen ad occasionem rei consociandae frustra excitat c. 8. ad Pharnabazum se confert. c. 9. cuius opera perit c. 10. ejus elogium c. 11.
- Alcmaeon** (*Amphiarai vatis Graeci, & Eriphiles F.*) matricida 15, 16, 2.
- Aler** morbum desinere non ultra fovere, adsumto cibo 25, 21, 6. idem agellus eos alet, sustentabit, necessariae vitae suggeret, 19, 1, 4. nolo, meis impensis ali eorum luxuriam i. e. instrumenta illis suppeditari lux. *ib.* ali publice sustentari sumtu publico 3, 3, 3.
- Alexander M.** Babylonem moritur 18, 2, 1. morbo consumitur 21, 2, 1. ejus filius e Roxane scil. patri cognomine. *vid. not.* 18, 6, 2. liberi v. 3. & c. 2, 2. acc. 13, 3. *vid. infra* liberi amici post mortem ejus praefecti appellati 18, 13, 2. postea reges. *ibid.* 21, 3, 1. quando & ubi natus. *Fr.* 1, 6.
- Alexander Phraeus** tyrannus Pelopidam in vincula conjicit 16, 5, 1. eum Epam. bello persequitur, *ibid.* v. 2. equum in eum concitavit. v. 4.
- Alexandrea**, urbs celebris Aegypti, 21, 3, 4. *v. not.*
- Alienum** non videtur hoc, intempesivum aut ἀνορον 1, 6, 1. Sic Cic. *Verrin.* 5, 67. non est alienum meis rationibus. alienum aes. *vid.* aes. alienissimus alicui locus, ad pugnandum plane invidiosus. oppon. opportunus 2, 4, 5. sic Caesar *B. Gall.* 1, 15. alieno locu praelium committunt. *sup.* 1, 5, 4. non aequum dixit. alienissima a me est oratio Graeca, non satis adfectus sum Graeco sermone, non satis in eo sum exercitus. *Fr.* 3, 4. alienae est civitatis sub. civis; vel homo. alibi natus, extraneus, 8, 1, 2. alienae opes alterius, 21, 3, 4. 23, 1, 3. alienari timore ab aliquo, favorem timore in odium mutare 7, 5, 1. alienatae insulae quae defecerant 5, 2, 4. sic oppida alienata in quibusd. *edd.* (*libri enim meliores habent abalienata*) 22, 2, 4.
- Alienigena peregrinus**, quippe extra Macedoniam natus; de Eumene 18, 7, 1.
- Aliquanto** ἄρρατικῶς, multo, longe, haud paullo 10, 3, 3.
- Aliubi** pro alibi. *vid. not. Fr.* 8, 7. Sic & alii. *vid. Theod. Canter. not. ad lib. 1. Arnobii pag. 8.* Restituenda haec vox Senecae *epist.* 92. in illis sub finem: Scit alibi positas esse divitias, quam quo congeruntur. Exserte membranae bibliothecae Academiae Argentoratensis, olim nobis inspectae; scit aliubi positas.
- Aliud nihil egit** quam ut 25 11, 1. molitus est quam ut 6, 1, 4. neque aliud quidquam egit quam armavit 25, 10, 1. nihil aliud quam bellum comparavit, ἀρρατικῶς, (*sub.* enim egit, vel molitus est) 17, 2, 4. Ubique singulare studium inuitur. aliud oppidum complectitur alterum, pro, alterius *opp. v. not. Fr.* 3, 2. alias munitiones incendit, alias disjecit, quasdam, 18, 5, 7.
- Alpes** Italiam ab Gallia sejungunt 23, 3, 4. transit eas Hercules Grajus, & post eum Hannibal, *ibid.*
- Alpici**, alpinum habitatores. alii malunt Alpini. *ib.*
- Alter collegarum**, *sub.* e numero, unus ex duobus 15, 7, 3. Sic: alterum cornu, 16, 4, 3. alterae alae, pro alteri, 18, 1, 9. *v. not.* altera factio scil. ἀντιρροχῶν 10, 1, 4. Plura de hoc vocis signif. Gronov. de pecun. *vet.* 4, 5. altera persona, unus ex duobus, quibus respubl. plurimum debet. additur: secunda tamen, ut referatur ad superiorem & primum 16, 4, 3. Boecl. Nempe alter unus e paribus, secundus inferior est. Eumenius *panegy.* c. 14. Rom. eloquentiae non secundum, sed alterum decus. altero tanto longior, 18, 8, 5. Sic Cic. de *pers. oration.* altero tanto, aut sequi-

- majorum.
- A**mare litteras 25, 1, 2. amator antiquitatis 25, 18, 1. amatores adolefcentulorum. *praef. 4. v. not. & adde Rittersh. not. ad Phaedr. fab. 59. pag. 128.*
- A**mbitione magna deducere aliquem, vehementi studio & contentione, & cum ostentatione quadam *sen. ut alii exp. φησισμας, honorifico apparatus ac comitatu. 20, 2, 2. Lambinus exp. gratiam ejus aucupans, illustratque phras. Ciceronis, qui 1. ad Attic. 15. ambitiose corrigere, & epist. 13. sine ambitione commendare dixit. Non satis apte, ut arbitror. Fortasse magis congruat illud Justini 7, 3. cum admitti magna ambitione aegre obtinissent. ambitus largitiones, captatoriae donationes in ambiendis per malas artes honoribus. id enim ambitus voce notatur. Boecl. 25, 6, 2.*
- A**micus non fortunae, sed hominibus Atticus 29, 9, 5. non amicus populi potentiae Pisander, non favens, nec εὐνοουεταίος, sed, ut mox additur, optimatum fautor, 7, 5, 3. amicus non magis tyranno, quam tyrannidis, (sen, ut alii, tyrannidi) Philistus 10, 3, 2. De variis hisce circa formas imperiorum hominum studiis v. Clapmar. de arcan. 2, 17. Boecl. amicus, etsi infirmus, non deserendus 25, 8, 6. amicus nullam sibi vult separantem ab amico fortunam 25, 10, 3.
- A**micior omnium libertati, quam suae dominationi, qui potius respicit libertatem communem, quam quid suae dominationi conducat, 1, 3, 6. amiciores conciliantur homines ea re, magis amici redduntur 17, 2, 5. quam lectionem frustra Lamb. sollicitat. v. not. amicissimus Romanis 23, 10, 2. amice cogitare aliquid de Romanis φίλα φρονίμ *φρονίμ. Lambin. 23, 2, 6.*
- A**mici Alexandri M. 18, 2, 4. 21, 3, 1. Regis Persarum sc. 1, 3, 2. Ita vocantur principum consiliarii, pra-

felli, proceres. Boecl. Plura de amicis regum eorumque variis generib. Lipsius ad Ann. 6. Tac. nota 29. & comm. in Senec. de benef. 6, 33. num. 229. Salmas. ad hist. Aug. pag. 47. & 306. Bernegg. ad Sueton. Caes. c. 72. & in Justini. 9, 8. 17. ac 34, 3, 3. Rave Comm. in Mithrid. Nepotis pag. 23, &c. Sic; amicis uti aliquibus 18, 12, 3. amicorum concilium habere, 15, 3, 5. facultatibus in se tuendo caruit; fide ad alios sublevandos usus Epamin. 15, 3, 4. amicorum filias pauperes quomodo daturis Epamin. 15, 3, 5. amicus officia praestanda sine factione 25, 8, 4. officia urbana praestare 25, 4, 3. amicis servire. *vid. serv. cum amicis omnia communia fuerre Epamin. 15, 3, 5.*

Amicitia Attici & Gellii Cani, in ludo contracta ad extr. aetatem crevit 25, 10, 3. simulata 10, 3, 1. amicitiae fidem praestare 18, 2, 3. locum hunc tenuit apud eum 18, 1, 6. amicitiam alicujus sequi, partes, societatem, 15, 6, 1. gerere absentem 14, 10, 3. magnam sibi parere cum aliquo 7, 7, 5. ad amicitiam alicujus accedere 18, 1, 3. in amicitiam intimam alicujus pervenire 7, 4, 3. alibi: in intimam familiaritatem, v. familiaritas, amicitia simulata capi 14, 11, 1. ab amicitia regis deficere, de rebell. 9, 2, 2. in amicitia nunquam cum aliquo esse semper inimicum ei 23, 2, 4. nemo hunc antecedit 7, 9, 3. plus valet similitudo morum, quam affinitas 25, 5, 3.

Amiculum suum minus bene vestitis dedit Cimon 5, 4, 2. amiculum agreste duplex, indumentum humilium 14, 3, 2. Virgilio Aen. 5. duplex amictus; Horat. 1. epist. 17. duplex pannus. Lambin. Octav. Ferrar. de re vestiar. part. 2. lib. 1, 9. & 10. putat duplex vestimentum dictum, quod densam crassamque ac duplici filo contextum & villosam esse; vel quod duplici panno

- confertur.* Graecis est *χαλκω δεινῶν*.
De amiculo idem parte 1. lib. 3, 19.
- Amita** *Thyi* 14, 2, 4.
- Amittere** animam in vulg. edd. sed aliter
MSS. vide not. & emittere. 15, 9,
3. fidem, de persid. 18, 10, 2. O-
ptimates, eorum favorem 10, 7, 2.
amissus amissio, iactura, 7, 6, 2. v.
not. amissa recuperare. 13, 3, 2. v.
recup.
- Amplicitia** Athenis sancita a *Thrasylulo*
8, 3, 2. v. not.
- Ammon**, (sive *Hammon*) cognom.
Jovis 6, 3, 2. de quo prolixè *Voss.* de
idololatr. 1, 27. & 32. lib. 2, 11.
Freinshem. Ind. *Curt.* *Bochart.* in *Phal.*
1, 1. *Kircher.* *Obelisc.* *Pamphil.* 1. 4.
pag. 270. seqq. & in *Oedip.* *Aegypt.*
tom. 1. *syntagm.* 3. &c.
- Ammonitu** alicujus 25, 20, 3.
- Amoenitas** domus, id quod domui
amoenitatis causa conjunctum est 25,
13, 3.
- Amor** in patriam 8, 1, 1. civium
quod exprimit, nullam habet in-
vidiam opp. vis. 8, 4, 1. tantum a-
morem omnium habere, ut 20,
3, 4. non magis amore quam
more ductus 5, 1, 12. elegans *ατρα-
νιδνει*. Sic *Symmach.* 3. *epist.* 59.
quae dudum aliis ex more delata
sunt, nobis amore servata. *Sidon.*
9. *epist.* 4. ne forte videatur ipse
plus literas ex more deposcere,
quam nos ex amore dictare. a-
more populi superari ab aliquo,
favore ac studio 10, 4, 1. Venereo
diligere puerum 4, 4, 1. nisi tamen
glossema est. v. not.
- Amoveretur** victus quotidianus subtra-
hitur. 18, 12, 3.
- Amphipolis** oppid. *Thraciae*, sic dictum
quod utrinque *Strymone* fl. allueretur.
Lamb. 5, 2, 2.
- Amphoras** plumbo complet, sum-
mas auro & argenteo operit *Han-
nibal* 23, 9, 3. ex onyche ostendit
Lentulus *Fr.* 8, 8.
- Amplectitur** aliud oppidum alterum
in se complectitur, continet, *Fr.* 3, 2.
- Amplum** funus 18, 4, 4. *Alis* munus.
- sed vid. not. amplissima civitas 7,
1, 2. amplissimus triumphus 24, 1,
3. amplitudine rerum gestarum
praestare ceteros 25, 18, 5.
- Amplius**, plus, vel plures. non am-
plius quam triduum 22, 2, 4.
quam terna millia aeris 25, 13,
16. nolo amplius, quam 100. ju-
gera 8, 4, 2. amplius C millia
sub. quam 22, 2, 4. sic: non
amplius centum adolescentuli 16, 2,
3. non amplius mille hominum,
14, 8, 3. non amplius quaternis
quinisve versibus describere ali-
quid 25, 18, 6. Sic *Livius* 42. am-
plius septingenti; & alibi plus se-
ptingenti, ducenti, &c. At in
seqq. idem est ac praeterea, ulterius.
neque amplius requisivit, sub. ali-
quid praeter coronam, 8, 4, 3. ea de
eo praedicarunt, atque hoc am-
plius 7, 11, 2. neque huc amplius
quam pellis est injecta, aliquid
praeter pellem, 17, 8, 2.
- Amyntas** Macedo 11, 3, 2. ejus filius
Philippus rex 21, 2, 1.
- An pro annon. dubito an hunc pri-
mum ponam 8, 1, 1. v. dubito.
- Anagnosten** jucundissimum in con-
vivio audire 25, 14, 1. *anagnostae*
optimi 25, 13, 3. *sevororum* nomen
qui super mensam legebant librum. v.
Pignor. de servis. *Boecler.* *Adde*
Meyers. *anctar.* *philol.* c. 4. & *Thef.*
Buchneri.
- Anastrophe**, hunc adversus pro adv.
hunc 13, 4, 3. nihil erat super 7, 8,
1. & saepe alibi.
- Ancipite** periculo premi. utrinque
instante hoste 2, 3, 3. & ap. *Flor.* 4,
11, 6. certamen, *Justin.* 11, 9, 9.
ancipitib. locis premi 14, 7, 3.
- Ancora**, in ancoris tenere navem
2, 8, 7. Sic apud *Caesar.* in an-
coris stare, consistere. v. *Buchn.*
Thef.
- Andocides** unus e decem Graeciae ora-
torib. de quo vid. *Plutarch.* in *vitis*
Rhetor. & *Photius* in *Biblioth.* *Schoett.*
7, 3, 2. Male MSS. quid. *Andocli-*
des vel *Androcides* exhibent.
- Anfractus** longior vias 18, 8, 6. &

RERUM ET VERBORUM.

18, 9, 6. *ſe ap. Cicer. Partit. or. anfractus (orationis) non longus; Lucret. 5. anfractus inopares Solis Accium, laudante Varone 5. de L. Latin. anfracta terrarum. Lam- binus.*

Anguſto mari configere 2, 4, 5. anguſtias quaerere, *ſcil. mari, ne quis multitudine navium hoſtilium circumveniat*, 2, 3, 2. anguſtiis locorum claudere adverſarios 14, 8, 4. claudi 22, 2, 4. ab hoſtib. 15, 7, 1.

Anicia, Attici conſobrina, uxor Ser. Sulpicii, 25, 2, 1.

Anima eum relinquit, moritur 18, 4, 2. animam deponere, 23, 1, 3. efflare 4, 5, 4. emittere 19, 9, 3. ubi v. not.

Animadvertere aliquid conſiderare 15, 6, 2. conſpicari 16, 5, 4. in aliquos, de cenſore propria vox. hinc animadverſio cenſoria, diſtincta a iudicio, ut tradit Cicero pro Cluentio. 24, 2, 3. animadverſa varietas fortunae, obſervata 13, 4, 1.

Animatae bene inſulae, in obſequio mantes, oppon. alienatae 5, 2, 4. apud Suet. Vit. 7. male animatus exercitus erga Pr. Boecl. Et ap. Cic. in ep. focii inſirme animati.

Animus pro fiducia conſtantiaque. animus accedit civibus 1, 4, 5. quod Caefar 3, B. Civ. ſic extulit: tantum fiduciae ac ſpiritus Pompejanis acceſſit. animi magnitudinem res exiles etſi non frangunt, tamen imminuunt, magnanimitatem, 18, 5, 1. animo bellare cum aliquo, conſiliis, alios adv. eum concitando, & ad bellum ei infer. inſtigando, cum opere atque manu, quippe opib. deſtitutus, non poſſit, 23, 1, 3. Sic: animo pugnare magis quam corpore 18, 4, 2. animo meditaturo proficiſci & regem adoriri, 17, 4, 1. Utrobique videtur ſubaud. praepoſ. in: quomodo Terent. dixit in animo cogitare. & Barnabas ἐν καρδίᾳ μετῶν; Alibi Terentio eſt ſecum meditari. v. not. & Buchn. Theſ. v. meditor, & ſe commut. rat. dic. 1, 21, 7. animo

iſto eſſe, id conſilii habere 18, 11, 4. v. eſſe. eodem eſſe erga, ſcil. hoſtili 23, 10, 1. magno eſſe, 11, 3, 1. maximo eſſe μεγᾶλόθυρον, 15, 3, 1. oppugnare imperium aliquid, fiducia & conſtantia max. 10, 5, 3. fidenti & inſeſto efficere ut 22, 3, 1. animo bono facere aliquid, propoſito non ſceleſto 17, 6, 2. aequo ferre aliquid, ſine indignatione 10. ſine obſtrektione 25, 1, 3, 6, 4. Sub- aud. a. in hiſ omnibus praepoſ. cum Integro Ennius: Optima cum pulchris animis Romana juventus. vide inſ. eſſe. animo meditari conciſe dictum pro in animo med. 17, 4, 1. niſi forſ leg. in animo. vide not.

Annibal vide Hannibal.

Anno vertente conſicere iter, 10, 10, cuius ſc. curſus natura vertitur eodem, ubi incipit, 17, 4, 4. Cenſorino de D. N. c. 19. eſt natura, dum ſol percutrens 12. ſigna, eodem, unde profectus eſt, redit. Phraſi hac aliquoties uſus Cic. ut 2. de nat. deor. or. pro Quinctio, Philipp. 13. Lamb. annorum octoginta ivit in Aegyptum, ſub. vir, vel homo cum eſſet, 17, 8, 2. ſic: annorum VII & LX cum eſſet 25, 17, 1. annorum nonaginta extulit matrem, annos XC natam, ibid. annorum L imperium 10, 5, 3. multorum tyrannis, ibid. verſ. 2. annos 30. medicina non indigere, ſub. per, vel intra. 25, 21, 1. Alia tamen edd. annis; ſic ſub. eſſet in.

in Annali ſuo ſub. libro, 23, 13, 1. vid. Voſſ. de analog. 1, 41.

Annicula. vix anniculam Caefar deſpondit neprem Attici, ſub. puellam exiſtentem. ſic anniculus L. 6. D. de hiſ qui ſunt ſui vel alieni jur. L. 26. de pact. dor. Loe- cen.

Annuere. quod ſemel annuiſſet, ſic enim leg. 25, 13, 2. v. not. Tranſſive dici voluit. Malim ſubaudiri ob vel ad.

Ante.

- Ante.** ut ostendimus paullo ante, *sub. haec; in superiore libri parte, in praecedentibus* 25, 10, 1. & *alibi.* ante alios unus carissimus, *prae aliis* 25, 3, 2. ante hoc tempus usque in *h. t.* 13, 2, 3. Sic: ante id tempus 3, 2, 3. ante haec sponsalia 25, 10, 1. ante hujus adventum 22, 1, 2. ante hunc natum 15, 10, 4. ante illum imperatorem, *antequam ille esset imperator* 11, 1, 3. 15, 8, 3. ante oculos civium esse *sub oculis, in conspectu,* 12, 2, 3. ante se agere aliquem 14, 3, 2. paucis ante gradibus, *quam* 4, 5, 2.
- Antecedere** aliquem *praeforri, sc. in amicitia* 18, 2, 3. in re aliqua *superare, antecellere,* 7, 11, 4. in amicitia (alicujus) 18, 2, 2. 7, 9, 3. condiscipulos doctrina tanto, *ut: mox: superare in artibus* 15, 2, 2. aliquem honore 8, 4, 3. fortitudinem 23, 1, 1. rerum gestarum gloria 21, 2, 1.
- Anteferre** bello pacem, *bellum deponere, pace mutare* 15, 5, 3. libertatem civium fratris saluti malle fratrem interfici, *quam libertatem suppressi, conf. v. seq.* 20, 1, 3. anteponuntur res gestae hujus omnium virtutibus 15, 1, 4. religionem irae, *illius respectu huic frenos imponere* 17, 4, 6. antefertur consilium alicujus 20, 3, 6.
- Anteire** aliquem auctoritate 12, 4, 1. virtute 8, 1, 3.
- Anteponere** alicui 18, 1, 2. in familiaritate 15, 2, 2. quem oratorum huic antepones *praeferes?* *Fr.* 5, 5.
- Antigonus** persequitur Eumenem 18, 5, 2. obsidet, *v. 4.* &c. imperium capit 21, 3, 1. in praelio cadit 21, 3, 2.
- Antiochus Magnus, rex Syriae, rex potentissimus** 23, 2, 1. non paret consiliis Hannibalis, *magno suo malo* 22, 8, 3. &c. ei legati Rom. Hannibalem in suspicionem adducunt, 23, 2, 2.
- Antipater** inter praecipuos amicos *Alex. M.* 18, 2, 2. ei summa rerum decernitur 5, 1.
- Antiquitatis amator** Atticus 25, 8, 1. antiquitatem diligenter habuit cognitam, & *toram uno volum. exposuit, ibid. ea quae complectantur.* *ib. v. 2.* de antiquitate aliquid requirere ab aliquo, *de reb. & ritib. priscais,* 25, 20, 4. *v. not.* antiquitate generis florere 1, 1, 1. antiquitus constitutum rectum 25, 13, 18, 2.
- Antistat** eloquentia innocentiae, 3, 1, 2. *Verbum elegans, inquit Barthius, sed non adeo usu tritum quin ap. paucos reperiat. v. cum Adv. 34, 6. & Lud. Carrion. antiq. lect. 2, 19. Savar. ad Sidon. 7. ep. 14.*
- Antistites Jovis, sacerdotes** 6, 3, 3.
- Antonius M. hostis judicatus** eedit Italia 25, 9, 2. redit in eam, 25, 10, 1. triumvir reip. constituendae 25, 12, 2. absens litteris colit Atticum 25, 10, 4.
- Antonomastiae exempla. vid. in Laco, Barbarus, Nomen.*
- Anulum suum moriens Alex. M. dat** Perdiccae, *tanquam insign. traditi imperii* 18, 2, 1. *v. not.*
- Apenninum** transit Hannibal, 23, 4, 2. *Mons est Italiam dividens, ab Alpibus ortus: Livio aliusque Panninus. de origine nominis post alios Borchart. in Canaan 1, 11.*
- Aperire, ostendere, declarare,** 13, 6, 4. 25, 9, 5. *sic: aperuit in bello, qualis esset. (Sic enim leg. est; Non, ut vulgo editur, apparuit. v. not.)* 14, 1, 4. aperuerunt quid sentirent, 18, 13, 3. aperit domino navis quis sit significat, *manifestat se* 2, 8, 6. *sic: aperit huic, quid comperisset* 4, 4, 5. id si ei aperuisset 7, 9, 5. aperite alicui suos sensus 10, 8, 2. aperit se res ipsa, *facto ipso veritas dictorum confirmatur* 4, 3, 7. aperit hoc dementiae ejus, *indicat* 16, 3, 2. apertum est mihi, *scio* 3, 9, 1. apertum fuit, *eum fuisse repturum regi Aliam apparuit reipsa* 9, 2, 3. aper-

RERUM ET VERBORUM.

apertum crimen harum rerum nullum erat, non satis constabat de illo crim. non poterat ullius crim. convinci, 4, 3, 7. Sic: apertum id est alicui, constat ei de eo. 9, 3, 1.

Apollinis consilium, Atheniensibus per oraculum Delphicum datum, 2, 2, 7.

Apollinis donum dat Pausan. 4, 1, 3.

Apollinem consulunt delecti colonorum Athen. oraculum Apollinis Delphicum 1, 1, 2.

Apollocrates Syracusas obtinet 10, 5, 6.

Apophtegmata Epaminondae 15, 5, 4. & 5. c. 6, 3. c. 9, 4. c. 10, 1. Phocionis 19, 4, 1. & c. 4, 3.

Apparare bellum magna industria, moliri, comparare, 17, 3, 2. Pro quo alibi ἀποσκευάζω: in apparando acerrime esse occupatum 23, 7, 1. adde comparare. sic: apparatur bellum 7, 3, 2, apparabat has res, moliebatur 18, 2, 3. apparatus, conjung. munitionibus; de operibus ποτιστηρίων 18, 5, 7. regius de entis 4, 3, 2.

Apparere alicui, ministrare, de honoratioris ministerio 18, 13, 1. cap. 5. 1. dixit ad manum esse. Virg. 12. Aen. in limine regis adparent, ubi Servius: Apparent, id est, praefito sunt ad obsequium. Loccen. apparere res non possunt, nisi clare cognoscis 14, 1, 2. Sic, hoc minus lucide apparet ei 16, 1, 1. apparent armati conspiciuntur, 23, 12, 4. apparet hoc jam omnibus, ita esse intelligitur 18, 10, 3. apparuit qualis esset 14, 1, 4. in edd. virg. sed in melior. lib. est aperuit. vid. not.

Appellarunt Athen. illam legem (de avaritia) oblivionis, Graeca voce ἀμνηστία vocarunt, quae Latinae oblivionis respondet. 8, 3, 2. Sic Augustin. 1. de peccat. merit. c. 24. ait: Christianos Punicos baptisma salutem, sacramentum corporis Christi vitari vocare, vocabulis scil. Punicis, quibus Latina ista significatione responderent. Voss. vide ejusd. miscellan. Academ. c. 12. appellasse omnes

libros historiarum Origines videtur Cato inscripsisse, titulum Originum eis imposuisse, 24, 3, 3. appellari cognomine Justii, vocari, 3, 1, 2. appellari regem, regis titulo honorari, 18, 13, 2. appellari cognomine 3, 1, 2. appellatus est, ut vellet compellatus, rogatus 25, 8, 3. Sic Plaut. & Terent. ut Phorm. 15, 8, 22. Demipho te appello.

Appellere classem ad Ciliciam 8, 4, 4. appulsa ad Euboeam classe 1, 4, 2. Ira & Cicero ac Livius loquuntur: male vero, quibus navis dicitur appellere, vid. Cl. Voss. de Latinit. merito susp. c. 16.

Appetere majores res, de incivili elatione 4, 2, 2. appeti ultro, haberi in pretio, amari. Fr. 5, 4.

Appia via 25, 22, 4. v. not.

Applicare se ad societatem alicujus accedere 3, 2, 3.

Apponuntur (alicui) custodes, 10, 5, 5.

Apportare, quae apportavit, sectum attulit, 7, 9, 2.

Apprime bonus valde 25, 13, 4. quomodo alii: apprime doctus, nobilis, obsequens.

Appropinquat adventus hujus 11, 2, 5. ver. 18, 5, 6.

Apud Massageras cecidit in regione Massagetarum, apud Cadmeam, juxta, prope, 15, 10, 3. sic: apud Aegos flumen 6, 1, 4. Artemisium, 2, 3, 2, apud Mycalen 5, 2, 2. nisi glossema est: v. not. apud Rhodanum, Padum, Trebiam, Trafinenum 23, 4, 1, 2, 3. & c. 6, 2. apud Venuisiam c. 5, 3. Zamam c. 6, 3. & c. Atque sic & alii. v. not. ad 23, 4, 1. apud maxim. magistratum dicere coram magistratu, 6, 4, 3. apud aliquem multum valere 9, 2, 1. legati locum obtinere, in comitatu alicujus, 25, 6, 4. cum apud eum esset summum imperium populi, penes eum, cum praetor esset 19, 2, 4.

Aprus ad omnes res 7, 1, 2.

Apulia, Italiae regio 23, 4, 4.

Aquilo ventus 1, 1, 5. mox: ventus boreas

- boreas 1, 2, 4. v. ventus. a septentrionibus oritur 1, 1, 5.
- Arabicus sinus, recessus maris Erythraei ad littora Arabiae, Fr. 7, 4.**
- Aram tenens jurat ad eam deductus Hannibal, more sc. recepto; de quo vid. not. 23, 2, 4. in aram confugit Argilius 4, 4, 5. v. confug. in ara confidet v. 4. pro quo mox; sedet. arae paci publice factae 13, 2, 2. aras conservat omnes apud barbaros Agesilaus 17, 4, 2.**
- Arbitrari aliquid non sine causa, sic existimare, opinari 7, 6, 2.**
- Arbitrium electio 9, 4, 1. arbitrio alicujus rem permittere, tractationem rei penitus committ. 22, 1, 3. arbitrio hujus unius geritur resp. 7, 7, 1. omnia geruntur, de summo imperio 9, 2, 2. arbitrio ejus hoc fit, 3, 3, 1. alieno vitam dimittere 23, 12, 5.**
- Arcades, populus Graeciae in Peloponneso 15, 6, 2. Arcadium conventus. v. Conv. ex Arcadia hospes e regione Arcadium adveniens 7, 10, 5.**
- Arcanum dominationis, in translatione gentium subactarum 1, 4, 2. imperii, in demandanda urbium custodia 1, 3, 2.**
- Arcessere aliquem advocare, 10, 2, 2.**
- Arcessi eum iussit ad se 25, 21, 4. ubi tamen videtur leg. accersit. v. not. & de utroque verbo, Buchner. Thes. v. cieo.**
- Archias unus e magistratibus Theb. 16, 3, 2. nisi nomen corr. est.**
- Archias hierophanta Theb. ibid. sed videtur leg. Archino vel Archinoo v. not.**
- Archilochus poeta quando claruerit, Fr. 1, 3.**
- Ardeatinum praedium 25, 14, 3. sed leg. est Arretinum. v. not.**
- Arete 10, 1, 1.**
- Argentea triclinia. v. triclin.**
- Argilius quidam adolefcentulus, 4, 4, 1. Thucyd. ἀργίλιος ἄγχι τῆς Ἀργίνας; scil. ex Argilo Thessalia urbe. neque enim puto nomen viri esse.**
- Argi, oppidum in Peloponneso 21, 2, 2.**
- Argivi Alcmaeon & Orestes, Argis orti, 15, 6, 2. in Argivos invenitur Epamin. civis Argivorum 15, 6, 1. & 2.**
- Arguere, crimini dare; arguebant, noluisse Cymen capere, 7, 7, 2. argui crimine aliquo, convinci 4, 3, 7.**
- Argutissime in scholis praecipere, de subtilitatibus philosophorum, Fr. 5, 1.**
- Aridaeus 14, 6, 1. in q. edd. sed v. Arfidaeus.**
- Ariobarzanes praef. Lydiae & Ioniae, 14, 2, 5. ejus filius Mithridates, 14, 10, 1.**
- ARISTIDES cognomine Justus appellatus 3, 1, 2. oblectatione Themistoclis exsul factus, ibid. belli Persici necessitate restitutus v. 5. praetor in praelio apud Plataeas 3, 2, 1. justus, aequus, innocens, v. 2. abstinens 2, 3, 2. pauper moritur ibid.**
- Aristomache soror Dionis, uxur Dionysii sen. 10, 1, 1.**
- Arma pedestria, quibus utuntur pedites 11, 1, 3. armorum officinae ab Agesil. institutae 17, 3, 2. arma abjicere noluit Chabrias, metu flagitii militaris 12, 4, 3. v. not. arma fumere (q. edd. capere) armari in hostem 14, 4, 5. conferre cum aliquo, dimicare 18, 3, 6. ferre cum aliquo contra aliquem, esse in diversis partibus 25, 4, 2. adversus ferre 17, 4, 6. Sic alii: contra ferre. v. sup. advers. inferre alicui, bellum inf. 23, 2, 1. alicujus superare consilio vim armatam eludere stratagemate 23, 11, 7. a patria accepta tradere adversariis non est virtutis, a bello desistere & hosti cedere, 22, 1, 6. ad arma vocare vulgus, sc. capienda, 6, 3, 3. armis dimicare cum 1, 1, 2. parem non esse (alicui) vi, copius bellicus, opp. dolus 23, 10, 4. sic: armis alicujus vinci, potentia, robore bellicis opp. consilio. 23, 4, 1. relictis, regione decedere, ab armis discedere regionemque liberam relinquere, 22, 1, 5.**

Armare

RERUM ET VERBORUM.

Armare aliquem aduersus aliquem
ad arma instigare 23, 10, 1. armare
se imprudentia alterius, suis con-
siliis ab imprudentia alterius robur
mutuari 10, 8, 3. v. not.

Armari studiose disting. ob ornari.
utrumque de militib. 17, 3, 2.

Armata navis, armamentis sive instru-
mentis nauticis instructa: quibus si
privatur, exarmari, vel exarmata
dicitur. vid. not. & Senec. patrem praef.
contr. 7. filium epist. 33. & ibi Lipsium.
10, 9, 2. in Mf. Boecl. armatorum
10. millia milium, 1, 5, 1. arma-
tis ornare navem 10, 9, 2. sic Suet.
Claudio: armatos iurare in nomen
suum passus est.

Armaturae levis maximus numerus,
sub. militum 14, 8, 2. armatura
vetus Atheniensium 11, 1, 3.

Armenii ex Armenia Asiae regione or-
ti, 14, 8, 2.

Armillae aureae 14, 3, 1. De hoc or-
natus genere post alios Ruben. Elef.
1, 38. & Tho. Bartholin. opusculo
pecul.

Arretinum praedium Attici. sic leg.
v. not. 25, 14, 3.

Arripere studium litterarum magna
aviditate incumbere studio lit. 24, 3, 3
2. Cic. in re eadem: Sic avide ar-
ripui eas (Graecae literae) quasi
diuturnam sitim explere cupiens.
arripere celeriter quae traduntur,
de solertia ingen. 25, 1, 3. ex emend.
Manutii & pleyoromque aliarum: sed
rectum est accipere. vid. not.

Ars. arte nova praelium commit-
tere, nova ratione: singulari invento
1, 5, 3. nisi loc. corr. est. v. not.
Quaquam sic & Florus 4, 2, 32.
nova Pompejanorum arte; actis
sub mare funibus. Noster etiam 18,
8, 4. novum consilium eod. sensu
dixit. Nec discrepant Mf. Boecl. Leid.
& Bavarici b. l.

Aridaeus filius Datamis 14, 6, 1. sic
meliores libri. Alius est Aridaeus.
v. not.

Artabanus Xerxem interficit 21, 1,
5.

Arrabazus (Pharnati F. Thueyd. 1.

Herodot. 9.) a Xerxe ad Pausan.
mittitur 4, 2, 5.

Artaphernes classi praeficitur a Da-
riō 1, 4, 1.

Artaxerxes Macrochir rex Pers. 21,
1, 3. pulcherrimae corporis for-
mae laudem habet v. 4. fortissimus
Persarum, ibid. morbo moritur; ibid.
veniam dat Themistocli ad se ve-
nienti, 2, 9, 1. & c. 10, 1. magnis
eund. munerib. donat 2, 10, 2, 3.

Artaxerxes Mnemon, alius rex Pers.
21, 2, 3. iustitiae fama floruit, v.
4. Aegyptiis bellum illaturus Iphi-
cratem exercitui praefecit 11, 12,
4. obit 21, 2, 4. apud eum numero
militis fuit Datames 14, 1, 3.

Artaxerxes duo 21, 1, 3.

Artemisium; promontorium Euboeae de-
script. a Plutarch. in Themistocle, 2,
3, 2.

Artibus optimis eruditus 25, 12, 4.

Artifices 12, 1, 3. quos cultus do-
mesticus desiderat 25, 13, 3. ad vo-
luptatem & lucrum locata eorum o-
pera. sunt autem eiusmodi servorum
nomina: Gladiatores, agitatores,
funambuli, palaestricae, pictores,
caelatores &c. vid. Laur. Pignor.
de servis. Boecler. Cic. pro Sex. Ro-
scia. c. 41. omnium artium pueru-
los dixit.

Arx Athenarum 5, 2, 5. Simpliciter arx
dicitur 2, 2, 8. De ea plur. Mausius
integro libro, quem Cecropiam inscri-
psit.

Arx munita ad urbem obsidendam
29, 3, 3. mex: propugnaculum ty-
rannidis, imposita cervicibus urbis,
ut loquitur Curtius 7, 7, 1. & c. 6.
claustrum perdonitorum vocatur
urbs simul de causa condita. Tac. Agr.
16, 1. sedem servitutis memorat.
Boecl.

Arx oppidi 16, 1, 2.

Ascendere gradum eum, ad eum ho-
novem 19, 2, 3. sic & Cic. pro Mur.
& 2. offic. sub fin. Lamb. navem
in Mf. Leid. (ubi reliqui habent con-
scend. v. not.) 23, 7, 6. in navem
2, 8, 6. in edd. vulg. Sed ibi vid.
leg. descendere, v. not. in itie-

D d d m m m

mem 7, 4, 3.
Afciscere civitatem, *jus civitatis*,
civem fieri 25, 3, 1.
Afellis piscib. olim praecipua aucto-
 ritas in *ibis* Fr. 10, 2.
Asia una e trib. Orb. vet. partibus, 1,
 3, 1. succubuit Europae i. e. Asia-
 tica vis (Persorum) Europaeis (Grae-
 corum viribus) succubuit 2, 5, 3. Boecl.
Asiae pars 18, 3, 2. qui Asiam in-
 colebant Graeca ling. loquentes
 1, 2, 2. v. not. in *Asiam* transit
Alcib. 7, 9, 3.
Aspendii 14, 8, 2.
Aspergi infamia 7, 3, 6. Sic & Cic.
pro Coel. c. 10. aspergi rumore Curt.
 10, 10, 8: contumelia, *Apulej.* 8.
Asperitas difficillima natura, quales
δυσκολα vocantur Graecis 25, 5, 1.
disting. a severitate, cuius excessus
 est. v. Boecler. *Ind. Vellej.*
Aspernari conditionem, recusare pa-
 titionem 5, 1, 4. aspernatur pauper
 despicitur, *passive* Fr. 5, 4 v. not.
Aspicere hunc in acie nemo ausus
 fuit *ἀσπίδα ὄψασθαι, ἀσπίδα ὄψασθαι, crectis*
 & irretortis oculis inuerti. Lamb. 15,
 8, 3. v. not. aspiciunt hunc milites,
 reverentur, 12, 4, 1. aspectu ipso
 cuius injicere admirationem tui,
ob formam imperatoriam scil. 11, 3, 1.
dentio v. not.
Aspis Cataoniae dynastes 14, 4, 1.
Asportare sua aliquo, illuc conferre
 2, 2, 8. Vetus *Onumesticon* Piraeo
 in not. ad *Apul. p. 209.* laudatum:
Asportare, *ἐπιφέρειν.* Cl. *Vorstius* ma-
 lebat, *ἐνδύειν.* *Glossarium*: asportavit,
ἐξορροίστατο. asportare aliquid
 secum in *Ms. Schott. & q. edd.* 23,
 9, 5. sed leg. est ducere. v. not. Sic
 a. & alii *passim.* de quo *adifis* *Vorst.*
de Latin. mer. susp. c. 14.
Afflecia praetoris, de legato ejus 25,
 6, 4. Sic affleciae legatorum, Cic.
in Verr.
Assimulare consuetudinem castrorum
 factis sc. castrorum ritu ignibus, 18, 9, 4.
Asty (Graecum est *ἄστυ*, urbs, oppi-
 dum, de *Athenis* peculiariter &
ἄστυς ritu dictum) 2, 4, 1, 7, 6, 4.

v. *Interpp. ad Terent. Eun. 5, 5, 17.*
Saxar. ad Sidam. 1, ep. 6. Voss. Inq. It.
Orat. 4, 10, 5. & c. Non contineri ta-
 men hoc nomine *Pyraecum*, censet
Buchn. Thes.
Astyli periphrasis 4, 4, 4.
Athamanes, gens *Epiroica* *Acarna-*
niae & Aetoliae vicina. Sic enim leg.
 est, non *Acarnanes*, 13, 2, 1. v. not.
Athenae civitas clarissima 8, 2, 1.
 splendidissima 7, 11, 2. antiquitate,
 humanitate, doctrina praestitit est
 mnes 25, 3, 3. propugnaculum off-
 barbaris oppositum, *ἑστραία ἢ*
φυλακῆρον ἢ Ἐπιδόσ. *Pinlaro &*
Aristidi ob id dictum. Boecl. 2, 7,
 5. ceteris gentibus imperare con-
 fuerat 9, 3, 4. viduae *Lacedae-*
monis servivit 7, 9, 4. 8, 1, 5.
 liberantur per *Cononem* 9, 4, 4.
 devictae a *Laced.* scil. 9, 1, 2.
Athenas incendio delet *Xerxes* 2,
 4, 1. *Athenarum* arx ex manubiis
 ornata 5, 2, 5. *Athenis* duae fa-
 ctiones 19, 3, 1. De hac urbe, e-
 jusque varia fortuna, egregio *Mour-*
sin in *Athenis Atticis*, & *Evriana*
Attica egit.
Athenienses colonos Chersonesum
 mittunt 1, 1, 1. auxilium a *Laced.*
 petunt 1, 4, 3. bellum contra *Dari-*
um comparant 1, 4. & 5. praelium
 committunt & profligant *Persas* 1,
 5. quale praecipuum *Miltiadi* tribue-
 rint, 1, 6. quale *Thrasymbulo* 8, 4, 1.
 infulas, quae barbaros adjuverant,
 bello persequuntur 1, 7. *Miltiadem*
 mutant 1, 7. & 8. classem aedifi-
 cant, 2, 2, 2. 3. petuntur a *Xerxe*,
 bello sc. 2, 2, 6. *Apollinis* consilio
 oppidum relinquunt v. 8. consti-
 gant cum *classariis* *Xerxis*, 3, 1, 2.
 triplicem *Piraei* portum consti-
 tuunt 3, 6, 1. victoria *Marathonia*
 & *Salaminia* magnam gloriam
 consequuti v. 3. legatos *Spartam*
 mittunt 2, 6. & 7. cur urbem mu-
 ris sepsissent 2, 7, 4, 5. *Themista-*
cle expellunt, damnans & prosequun-
 tur, 2, 8. *Amphipolim* 10000. in
 coloniam mittunt. 5, 2, 2. *exilio*
 mul-

RERUM ET VERBORUM.

evulsant Arifidem. 3, 1, 2. *Cimonem* 5, 3, 1. *revocant eund.* v. 3. *bellum indicunt Syracufanis* 7, 3, 1. *capitis damnant Alcibiadem* 7, 4. *recipiunt c.* 6. *magiftratum ei abrogant,* c. 7. *exhausti pecunia* 7, 8, 1. *Chabriae ftatuam panunt* 12, 1, 3. *Euagoram adjuvant* 12, 2, 2. *oppugnant Chium c.* 4. *Samum, & capiunt* 13, 1, 2. *undique bello premuntur* 13, 3, 1. *expellunt & damnant Phocionem* 19, 3. & 4. *Athenienfes clari viri quem exitum habuerint* 20, 4, 3. *Athenienfium dominationem refringere conantur* *Laced.* 6, 1, 4, 5. *opes fenefeunt* 7, 5, 3. *inducunt Lacedaemoniis bellum* 9, 2, 4. 17, 4, 1. *cum Boeotiis aliisque focis vincuntur apud Coroneam* 17, 4, 5. *Athenienfium claffis contra Xerxem,* 2, 3, 2. *muros refiftit Themift.* 2, 6, 1. *quales illi verf.* 4. *sub Athen. poteflatem redigit Milt. Lemuum* 1, 1, 3. & c. 2, 4. *Cyclades* 1, 2, 5. *Athenienf. fit hoftis bellumque inferit Darius* 1, 4, 1. 2. *Athenienfes belli navalis peritiffimos facit Themift.* 2, 2, 3. *ad eos fummam imperii maximam transfert Ariftides* 3, 2, 3.

Athletae 12, 1, 3. *ad Athletarum ufum pertinet magnitudo virium* 15, 2, 4.

Atque, cum totidem navibus atque erat profectus quos nav. 1, 7, 4. *patri atque ille imperio effe quo* 23, 2. *alio atque videri volebat quam* 2, 6, 3. *fic: alia atque antea fentire* 23, 2, 2. *atque etiam & praeterea* 18, 8, 7.

Attendere animum ad cavendum 7, 5, 2.

Attica regio Graeciae, ubi Athenae fitae 1, 4, 2. 7, 5, 7. *Attici Athenienfes* 8, 2, 1. *in edd. vulg. Sed ibi leg. Actaeorum. v. not.*

ATTICUS (T. Pomponius) *equeftri loco bene educatus eruditusque* 25, 1, 1. & c. *Cinnano tumultu Athenae ftudiorum cauffa migrat c.* 2. *liberalitate Athenienfes devincit v.* 4. & c. *a qui-*

bus ample honoratur c. 3. *Syllae gratus c.* 4, 1. & 2. *amicos Romae non deftituit v.* 3. *redit Romam v.* 5. *Caecilii, avunculi obfequio conciliati heres fit c.* 5, 1. & 2. *Ciceroni & Hortenfio acenuis perfamiliaris v.* 4. *belli civilibus, honoribus, litibus, praefecturis abftinuit cap.* 6. *Caefari gratus, nec Pompejo invidus c.* 7. *acervii privati factionem difjecit c.* 8. *Brutum abjectum levat, nec Antonium potentem adulaat v.* 6. *rurfum ejufdem Italia pulfi uxorem & liberos, ac familiares. inquit c.* 9. *a quo reduce & potente confervatur cap.* 10. *prudencia ejus in civilibus turbis v.* 6. *fides & liberalitas erga amicos cap.* 11. *quorum p. vicula & incommoda levavit cap.* 12. *industria ejus & moderatio in re familiaris. cap.* 13. *in convivio & voluptatis inftrumento caufus cap.* 14. *virtutes opuscularum cap.* 15. c. 16. c. 17. *scripta & libri cap.* 18. *cum Angulo affinitas & familiaritas cap.* 19. & 20. *morbus & confilium finendae vitae cap.* 21. *obitus ac exfequiae cap.* 22. *Atticus fcripfit hiftorias* 23, 13, 1.

Attingere aliquem exponendo fcil. de eo 21, 1, 1. *poeticen, aliquid operae in illo ftudio ponere* 25, 18, 5. *Siciliam, eo pervenire* 10, 5, 3. *fummas fub. reiam, excedit dioxidus opp. res explicare.* 16, 1, 1.

Avare multa facere 6, 4, 1.

Auctor. (*fic enim feribendum, non autor, vel author. vid. Buchn. Thef. in Autor. & Vorft. de Lat. mer. fufp. c.* 25. *quosque hic laudat.*) 16, 3, 3. *hunc auctorem probamus, huic potiffimum credimus* 2, 10, 4. *auctor actorque in omni procurat. reip. v. fup. actor. auctores Cadmeae oppugnandae, quorum impulfus, ut c.* 1, 2. *loquitur, Cadmea occupata.* 16, 3, 3.

Auctoramentum *fic nonnulli legunt pro ornamentum* 25, 7, 2. *v. not.*

Auctoritas *magna apud omnes in hoc eft* 1, 8, 4. *fic: auctoritas tanta eft in illo ut* 13, 3, 2. *ejus eft in hac re magna, ipfius auctoritati hic magnopere creditur* 6, 4, 1. *aucto-*

I N D E X

- titati majorum natu cedere 13, 3, 4. auctoritatem magnam pugna aliqua sibi constituere 9, 5, 2. auctoritate tantum posse apud aliquem, ut 10, 3, 3. auctoritate atque consilio alicujus bellum indicare 7, 3, 1. alicujus impelli 1, 5, 2. moveri tantum, ut ad fidem scilicet habendi, 9, 4, 1. auctoritate plurimum valere apud exercitum 5, 2, 1.
- Audax & factiosus** *δραστήριος, ερασιματός* 6, 1, 3. audacius instare hostes, sive hostibus 15, 7, 1.
- Auderi.** si animadverterent, auderi (vel, ut alii, audere, scilicet eos) dimicare 1, 4, 5. v. nos.
- Audire.** quod quidem nos audierimus, 3, 1, 3. Formula eleg. corrigendi, quae generalius dicta sunt 3 cui aequipollent ista: quod quidem sciam, meminerim, &c.
- Audiendo** facillime discitur 15, 3, 3. audiendi studiosus, *φιλόκομος*, 15, 3, 2. male infuerus. Sic passim veteres. v. Thes. Buchneri.
- Audientes** dicto duci copiae, obediens, obsequentes, 11, 1, 2. imperatoribus 6, 1, 2. iussis magistratuum 17, 4, 2. regi 14, 2, 3. Dicto ex consuetudine formulae semper ad audiens refertur. Boecler. v. Gronov. ad Liv. 29, 20. & Th. Buchneri. itemque Cl. Vorstius de Lat. falso susp. p. 134. & deinceps.
- Augere** divitias a patre relictas muneribus tyranni 10, 1, 2. gloriam a patre acc. virtutibus 13, 1, 1. officium aliquod alia liberalitate 25, 2, 6. gratia alicujus possessiones suas 25, 12, 2. augeri adjuvante ab aliquo, promoveri ad majora ope consiliique alicujus 19, 2, 3. augentur cives agro, urbibus, locupletantur 13, 1, 3. augetur aliturque luxuria horum meis impensis, fovetur, crescit, 19, 1, 4. multis rebus similitas horum, 10, 3, 1. augentur opes alicujus, de potentia 8, 2, 4.
- Aulicorum** invidia 14, 5, 2.
- Avectere** puppes navium, de recedentibus 23, 11, 6. avectere aliquem a societate alicujus 7, 4, 7. aversum ferro transigere aliquem, a tergo, 14, 11, 5.
- Aviditatem** notitiae clar. virorum habere, sic 25, 13, 4. MS. Med. 2. pro cupiditate. v. not.
- Avocare** cives a bello 15, 5, 3. Proba lectio. nam avocandi verbum de otio & voluptatibus frequenter usurpatur. v. Gronov. ad Liv. epit. 69.
- Aurelius C.** consul 23, 7, 1.
- Auri** magnum pondus, magna vis auri 15, 4, 1.
- Auribus** accipere 20, 2, 2. v. sup. accip. ad aures regis perveniunt consilia. 1, 3, 6. Similiter Graeci: *eis τῶν ἀτρα ἰσθῶν* v. Zenob. 3, 9.
- Auspicii** regii simulacrum 18, 7, 2.
- Autem.** Saepe inservit connexioni. sic: De pietate autem Atlici &c. 25, 17, 1.
- Avromartias** sacellum Deae 20, 4, 4. vid. Plutarch. regi *εὐραματίας*: & Gyrald. in hist. deor. syntag. 16. Non assequimur rem. qui per casum, (ut fecit Cruserius) sive, ut Lambinus, per casum fortuitum vertunt. Melius Xylander, Fortem Fortunam. Coluit haud dubio cum Siculis hoc nomen Timoleon, eo respectu, quo fortuna omnium actionum laborumque humanorum domina & moderatrix credita est, ut sit illa ipsa *ἀζαδὴ τῶν αἰώνων* multa Graeci Romanique monumenta consecrarunt, cuius cultum ex veteri animat Selden. de Diis Syr. syntagm. 1. c. 3. Retulit ad hujus Deae auspicia ac nomen quicquid habuit Timoleon successum, unde pater scilicet ex ipsa historia, qualis Dea, & quo sine culta. Boecl.
- Autophradates,** Lydiae satrapes persequitur eos, qui ab Artax. decederant, 14, 2, 1. De orthographia nominis hujus v. Keuchen. ad Frontin. 1, 4, 5.
- Avunculum** habere aliquem 25, 5, 1.
- Auxilium** salutis suae perere, 25, 10, 5. auxilio esse alicui, quibus rebus quis potest, promptissimo adjuvan-

RERUM ET VERBORUM.

juvandi significatur 25, 11, 1. alicui venire 8, 3, 1. proficisci 13, 1, 3. auxilio celeri opus est 1, 4, 3. auxilio ejus expugnata urbs, 1, 4, 1. auxilia petere, impetrare *militaria* sc. *sive copias auxiliares*, 22, 2, 3. *Haec enim proprie dicuntur auxilia. vid. Thes. Buchn. & Lips. de mil. R. 1, 7.*

B.

Babylon. Babylone moritur Alex. M. *urbe Chaldaeae*, 18, 2, 1. 21, 2, 1.

Baebius Cn. Tamphilus conf. 23, 13, 1. M. Tamphil. conf. *ibid.*

Bagoas ad Alcib. interfic. mittitur. *sc. Mss. 7, 10, 3. Lamb. ed. Bagoas, quod nomen Persicum fuisse, quo spades designarentur, observant Freinsheim. Ind. Curt. Horius ad Sulpic. pag. 323. alii. v. not. Restituendum forsitan & Arriano Indicis pag. 546. ubi vulgo est μάγας.*

Balbus L. Cornelius 25, 21, 4. v. Cornel.

Barba promissa, seu, ut alii, proluxa 14, 3, 1. v. not.

Barbatus per antonomasiam de Xerxe 2, 4, 5. de Pharnabazo duce Persico, 9, 4, 3. de Tissapherne satrapa Pers. 17, 3, 1. barbari de Persis 1, 7, 1. 3, 2, 1. de Thracibus 1, 2, 1. de Aspendis 8, 4, 4. barbari quidam *indeseruit* 18, 3, 5.

Barcas cognomine Hamilcar 12, 1, 1. v. not.

Beatus, *ἄγιος*, homo non beatissimus, non ditissimus, qui non quidem in magna re neque tamen pauperimus est. 17, 8, 2. v. *Thes. Buchn. v. Non. beatae vitae perfectrix non est philosophia, Fr. 5, 1.*

Bellum Aegyptium in Aeg. *gestum* 14, 3, 5. civile Caesarianum 25, 7, 1. Corcyraeum 2, 2, 1. Corinthium 17, 5, 1. Peloponnesiacum 7, 3, 1. 8, 1, 3. 9, 1, 1. 16, 1, 3. Persicum 2, 2, 3. Punicum I. 22, 1, 1. II. 22, 4, 3. I. & II. 24, 3, 3. sociale 11, 3, 3. Troicium ad Trojam *gestum*,

14, 2, 2.

Bellum intestinum exardescit diuturnitate mali externi 22, 2, 1. navale 2, 2, 3. omne confertur circa Corinthum, *illa sedes belli legitur* 17, 5, 1. conflatur inter Aegypt. & Pers. 12, 2, 3. sedatur 14, 8, 6. belli calamitates, quas bellum parere solet, *bellicae*, 22, 1, 3. gloria Agamemnonis *bellicae*, *reb. bello gesta* parta 15, 5, 5. magna Paulaniae 4, 5, 4. Sic: belli gesta Hannibalis in M. Boecl. 23, 13, 13. v. not. belli imperitus dux 15, 7, 1. peritus 15, 3, 1. belli inscientia 15, 7, 4. propter belli diuturnitatem, *desertae regiones & urbes* 20, 3, 1. belli praetextus, *auxilium hostibus latum* 1, 4, 1. 7, 1. *ἄντιπάλαιος* impotentiae aliorum 6, 1, 4. ad belli utilitatem pertinet velocitas 15, 2, 4. bello anteferte pacem 15, 5, 3. bellum agere, *opp. suscipere*, 23, 8, 3. v. not. apparare magna industria 17, 3, 2. comparare omni ratione, 10, 5, 1. comp. adversus aliquem 18, 7, 1. componere *pacem* facere 22, 1, 5. conficere cum magno labore & longinquo temp. 2, 4, 4. totum delere, *eleganter de subito & insperato sine proposito, hostibus impetu oppressis*. Boecl. 7, 8, 6. Barthio mira locutio *videbatur*. ducere, *trahere*, *per moram gerere*, *opp. conficere*, bello decernere, *debellare*. Boecl. 7, 8, 1. 14, 8, 5. v. *inf.* ducere. *facere* alicui, *inferre* 10, 4, 3, & 17, 2, 1. Sic Cic. 6. Verr. & Curt. 2. Tacit. 3. Ann. 18, 1. &c. gerere adversus aliquem cum aliquo, 12, 3, 1. v. cum. in aliquem 6, 1, 1. inferre alicui terra & mari, 21, 1, 3. in Italiam 21, 4, 2. 2, 2, 4. bellum elam parare alicui, *comparare adversus* 7, 9, 5. renovare 7, 2, 3. 22, 1, 4. suscipere adversus aliquem 14, 8, 6. bello exercitatus 15, 5, 4. strenuus 12, 1, 3. superiores 7, 4, 7. devincere totam insulam 12, 2, 2. persequi aliquos 9, 4, 1. 16, 5, 2. premi undique

D d d 3.

133.

I N D E X

- 13, 3, 1. opprimi 14, 9, 1. subigere *urbem aliquam*, 13, 1, 2. in bello nihil contemnendum 8, 2, 3. bello paritur pax 15, 5, 3. a bello avocate aliquem, *ibid.*
- Bella gesta Hannibalis 23, 13, 3. *nisi e Ms. Boecl. leg. belli. ad internecionem* 18, 3, 1. bellerum duces 24, 3, 4. bella multa administrare 12, 2, 1.
- Bellare 2, 5, 1. adversus aliquem 2, 9, 2. cum aliquo 20, 2, 3. 21, 2, 2. animo cum aliquo. *v. animus* 23, 1, 3. bellatum mittere aliquem 9, 2, 2.
- Bellicosus, πολεμικός, 20, 2, 2. bellicosae nationes 23, 10, 2. *si tamen integer est locus. v. not. bellicosissimae gentes*, 22, 4, 1.
- Bene. *cum nota approbationis sita Graec. sumν καλᾶς. Boecl. 8, 4, 2.*
- Beneficio aliquo uti, 25, 3, 1. beneficia accipere 25, 11, 5. meminisse, praecepta retinere memoria, *ibid. tribuere, ibid.*
- Bene meriti, qui nobis benefic. contulere 18, 6, 5.
- Benevolentia civium, pro pignoribus & document. *benevol.* 7, 6, 3. benevolentiam magnam alicujus consequi 14, 5, 2. benevolentia tenere, quod alii imperio 20, 3, 5.
- Benignitas, beneficentia, de praestito auxilio 20, 2, 2.
- Bestiae ferae comparatus captus hostiu 14, 3, 2. *ut alibi leoni* 18, 11, 1.
- Bithyni, incolae Bithyniae 23, 11, 4. Bithynia provincia Asiae minoris 23, 11, 2.
- Blandus *disting. ab affabili* 7, 1, 3.
- Blito Sulpicius historicus Rom. in 9. *edd. & Ms. Boecl. 23, 13, 1. v. not.*
- Boeotii (sive Boeoti) 15, 8, 3. bellum indicunt Lacedaemoniis 9, 2, 4. 17, 4, 1. *apud Mantineam fortiter pugnant* 15, 9, 1. & 2. magis infirmitati corporis, quam ingenii a camini inferviant. 7, 11, 3. *quod alibi sic essentur: plus ei genti virium inest, quam ingenii* 15, 5, 2. *v. not. ad utrumque loc. & ad id*

- Jo. Ruaid. in vita Plutarchi c. 3.*
- Bonus civis, significanter de eo, qui habitus statusque civitatis amans, officii civilibus servit, Boecl. 11, 3, 2. paterfamilias 25, 13, 1. vir 25, 12, 4.
- BONUS, cognomen in virtutis honorem Phocionis datum 19, 1, 1. *Gracco Xenoc, quod Loccen. pro leni & benigno capiendum existimat, quomodo Nepos 1, 8, 3. bonitatis voce usus est & c. bono animo facere, consilio non scelesto* 17, 6, 2. boni omnes comitantur funus Attici 25, 22, 4. bonarum rerum ignorantia, ἀβητηγία vel ἀβητηρία. (nam & Graeci ἀβητες, explicatur, τὸ βέλτιον μὴ γινώσκον) 17, 8, 5. constat autem hoc vitium rusticitate sinisteritate & sensuum ἀγνομία, ἀκροσία, ἀναίδουα. Boecl. *v. not. Lucret. 1, 728. regio rebus opima bonis. Et 3, 1018. explere bonis rebus.*
- Bono quodam naturali lucrifacere quaedam scil. obtinendae apud omnes gratiae 8, 1, 3. bona multa ab natura habere dotes animi corporisque, 10, 1, 2. animi virtutes 15, 3, 1. bona alicujus (i. e. possessiones) publicare 7, 4, 5. 23, 7, 7. alicujus vendere 25, 12, 3. *sc. tanquam proscripti. bona neque plura reminisci, neque majora consequi posset hic, quam vel fortuna vel natura (ei) tribuit, de eximio naturae ac fort. dotib. quib. Alcib. excellabat.* 7, 2, 1.
- Bonitas excellens hominis, virtus & moderatio animi 20, 5, 1. bonitatis Attici exemplum morum facilitatis. Inducitur τὸ ἠθικὸν ἢ ἐνέμιον, quod Porphyrogeniti characteres Ulyssi tribuunt. Boecl. 25, 10, 3. *sic: bonitate consequi aliquid* 25, 21, 1. bonitas naturalis perpetua, τὸ εὐγαιεῖ τ' ἀεγίνεσθαι notat, & moderari caustique iudicii constantiam 25, 9, 2. *conf. v. 7. & 25, 7, 3. δαυμασὴ παρὰ τὰς ἐν τῇ πολιτείᾳ μεταβολὰς ἢ ἐνταδεῖα. Plutarch. in Aristid. Boecl. bonitate retinere potestatem,*

RERUM ET VERBORUM.

tem, acuitate civilis imperii, lenitate, 1, 8, 3. v. not.
Boreas ventus, qui antea Latine, aquilo 1, 2, 4.
Borni castelli nomen in Chersoneso Thraciae ad Propontidem. Ortelius inter Paphien & Byzanthem collocat. 7, 7, 4.
Brevi ἰσχυροῦς, 2, 4, 4. Integre: brevi tempore 1, 2, 1. 2. 1, 4. sub. in, vel a.
Brutus M. (interfectus Caesaris) adolefcens familiariter utitur Attico 25, 8, 1. proficiscitur in exilium v. 5. ejus familiaris C. Flavius v. 3. interitus c. 11, 2. abjecto Italiae cedenti peena mittit Att. c. 8, 6. penes Brutos est respubl. Rom. 25, 8, 1.
Byria interior. pars Carthaginis. Fr. 3, 2. v. not.
Byzanthem (sic nonnulli leg. ubi alii: Byziam, Bizam, vel Biram exhibent) munit Alcibiades, oppidum s. castellum Thraciae. v. not. 7, 7, 4.
Byzantium urbs Thraciae, hodie Constantinopolis, 4, 2, 2.
Byzantii bello subacti 13, 1, 2.
Byzia castelli nomen 7, 7, 4. in edd. vulg. Sed ibi Ortelius & Vossius legunt Byzantha. v. not.

C.

Cadere praelio, de morte bellica proprie 4, 1, 2. in bello 14, 1, 4. in praelio 14, 6, 1. cadit horum imperii majestas, evertitur imperium 16, 2, 4. in edd. vulg. sed leg. est concidit. v. not. res cadit praeter opinionem, id est, evenit 1, 2, 3. Metaph. a lapsu alvae. v. Thef. Buchn. cadere in suspicionem alicujus, suspectum fieri 4, 2, 6. Sic Cic. pro Mil. & Philipp. II. Lamb. aetas ejus cecidit in ea tempora, 18, 1, 2. ubi tamen alii incidisset. v. not.
Cadorum magnitudine amphorae ex onyche, Fr. 8, 7.
Cadmea vel Cadmia, arx Thebana, dicta a Cadmo conditore Thebarum, occupatur a Phoebeida Laced. 16,

1, 2. recuperatur a Pelopida c. 3, 3. 15, 10, 3. apud eam pugnatur cum Laced. 15, 10, 3.
Caduceum κρονοῖον. tabellarius cum caduceo, caduceator, ἰατροῦς, 23, 11, 1. De forma caducei; post alios Phil. Caecilii ad Curtium 3, 1. Ego in numis & sigillis vet. varias observavi: de quib. forsitan alias.
Cadusii, inter mare Caspium & Pontum sita gens 14, 1, 4. v. Strab. II. Scyth. & Plin. N. H. 6, 17.
Caecilius Q. eques R. d'fficii natura 25, 5, 1. testamento adoptat Atticum v. 2.
Caedes magna fit, multi occiduntur, ut mox additur, 15, 9, 2. caede confecta 10, 10, 1.
Caerimonia summa colitur hoc sacerarium, sanctitas religionis inviolabilis notatur 2, 8, 4. Sic Tac. 14, 22, 7. caerimoniam loci appellat. Boecler.
Caesar (sc. Julius) occisus 25, 8, 1. ejus interfectores 25, 8, 3. summus orator Fr. 5, 5.
Caesaris (sc. Octavii) potentia 25, 12, 2. prosperitas 25, 19, 3. ei conjunctus familiaritate int. M. Agrippa c. 12, 1. Atticus cap. 15, 2, 4.
Caetarianum civile bellum, inter Caesarem & Pompej. 25, 7, 1. v. not. Ernstii.
Calamitas illa accidit, clades, 9, 1, 3. sic: calamitatem accipere 9, 1, 3. calamitatem eam moderate ferre, de caritate 20, 4, 1. calamitates belli, τὰ δειρὰ πολέμου 22, 1, 3.
Calces remittere, rejicere, calce ferire de equis 18, 3, 4. v. not.
Califeri, scil. exercendo agitandoque, de equis 18, 3, 4.
Calidus L. Julius, poeta 25, 12, 4. nisi corruptum est. v. not.
Callias Atheniens. divitiis clarus 5, 1, 3. De eo & disob. aliis hoc nomine plura Gronov. obs. 4, 9.
Callicrates civis Athen. Dionem interfici curat. 10, 8, 1.
Callidus homo, versutus, vit. qui

consilio pollet 14, 10, 1. **callida liberalitas**, infidiosa, captatoria, quae non honesti studio sed tempori datur & militati 25, 11, 3. **ratio consilium prudens**, opp. demens 4, 3, 1. **callidum inventum strategema** 18, 5, 4. **callidissimum omnium vir** *ἄλλοτρεπέτης* 23, 9, 2. sic *Tact. h.* 23, 1. **callidus rei militaris imperator** 23, 5, 2. **callide cogitare**, perire, follester, sapienter, ut nihil te lateat, fugiatque 14, 8, 4. **Ita callide intelligere dixit Terent. Andr.** 1, 2, 27. **Buchner. Adde comment. Boetii pag. 31. & deinceps. callidissime conicere de futuris, perspicacissime & providentissime** 2, 1, 4. **vid. denuo Boet. comment. p. 21. & segg. calliditate omnes vincere follertia** 18, 1, 3.

Calliphron satrator 15, 4, 1.

Callistratus Atheniensium legatus 15, 6, 1.

Camillus felicius Manlio *Fr.* 5, 7.

Camillares pater Datamis 14, 1, 3.

Campus. in campo castra ponere 23, 5, 4. **campestrina loca** 18, 5, 6.

Canere, vox propria de oraculis, varibus, poetis. cecinit, ut vates 25, 16, 4.

Canes venatici 16, 2, 5.

Canus Gellius 25, 10, 2. *v. not.*

Cannensis pugna, apud Cannas pugnata 23, 5, 4.

Cantare ad sonum chordarum 15, 2, 1. **tibiis carmina, ibid.**

Capere aliquid consilii novi 18, 8, 4. **consilia inimica patriae, sibi** 4, 3, 3. **de summis rebus** 18, 7, 2. **dolores ex curatione morbi** 25, 21, 3. **fructum oculis ex casu alicujus, oculos oblectare, pascere** 18, 11, 2. *v. inf. ocul. de rep. nihil praeter gloriam ex administrat. resp.* 15, 3, 4. **honores, divitias per aliquem** 25, 7, 2. **imperium invadere** 21, 3, 1. **locum editum occupare** 17, 6, 2. **magistratus summos** 19, 1, 1. **naves** 9, 4, 4. **50. talenta vectigalis ex castro aliquo** 7, 9, 3. **urbem** 15, 5, 6. **aliquem consilio, perfidia**, 14, 11, 5. **humanitate**

adeo, ut 7, 9, 3. **elegantia vitae** 25, 19, 2. **Utrouque loco idem est ac conciliare sibi; metaph. a captivis dicta. capere praedas** 14, 10, 2. **tactidum vitae** *Fr.* 2, 2.

Capi bello 21, 3, 3. **consilio opp. circumveniri multitudinem** 18, 5, 3. **dicto, secunda fortuna alicujus subigi** 1, 2, 5. **dolo** 14, 10, 1. **decipi: non enim Dat. captus, sed interfectus est. sic: capi simulata amicitia** 14, 11, 5. **miseri cordia alicujus** 2, 8, 7. **humanitate & doctrina alicujus, affici, delectari** 25, 4, 1. **capiuntur honores** 25, 6, 2. **captos civis quomodo redemerit Epanim.** 15, 3, 5.

Capessere remp. Cicor. accedere ad remp. de gerendis magistratib. Boet. 2, 2, 1. **Similiter Vellej.** 2, 94, 3. **Tacit.** 11, 24, 2. 12, 41, 1.

Capillo longo esse 14, 3, 1.

Caput interfecti relatum ad mandantem 7, 10, 6. **caput Graeciae, urbs domina, princeps, imperans ceteris** 15, 10, 4. **capitis accusari** 4, 2, 6. **abfolvi, de reo capitis, cui vita conceditur** 1, 7, 6. **damnare** 4, 3, 4. **damnari** 7, 4, 5. 18, 5, 1. **Sunt autem haec omnes loquutiones ellipticae ac subaudiendum in causa, (quae vox in verbo accusare continetur) in judicio, in vel de crimine, de damno, vel simile quid. vid. supr. accusare. Nec officit, quod etiam dicitur. damnare capite. nam & heic praepos. de subint. debet. Altero autem ablativo crimine in his talibus opus non est: cum alter ille sufficiat. Cum autem dicimus arguere criminis, damnare sceleris, pariter ablativus alius cum praeposit. subaud. est, quicumque demum fuerit. nam ut a verbo Genitivum regi credamus, analogia Latini sermonis non patitur. capitis causam dicere, v. dicere. 11, 3, 3. 19, 2, 3. capitis judicium, 15, 3, 8. periculum adire vitae** 13, 4, 3.

Capitulatum, ut patet de Summatim 24, 3, 3. **Usus & Plin. N. H. 2, 12.**

Capitolium arx Rom. 25, 20, 3. *D.*

RERUM ET VERBORUM.

es post alios prolixè pec. tract. Just. Requirit.
Cappadoces 14, 8, 2. Cappadocia Eumeni data *Asiae regio* 18, 2, 2.
Captiani, gens *Asiatica* 14, 8, 2. *Ubi tamen Schott. legend. conjicit Caspiani Lascen. Caspiani a Caspe urbe Africae, de quib. Sallust. Jug. 89, 5. v. not.*
Capua urbs *Campaniae* 23, 5, 1.
Cardaces genus militum apud Persas, male vulgo Gardates 14, 8, 9. v. not.
Cardianus, ex urbe *Cardia in Chersoneso Thraciae* (de qua Stephanus, Plin. 4, 11. Ptolemae, 3, 12. & Scholiast. Aristoph. ad Aves) orsus 18, 1, 1. v. not.
Cares Lemni incolae e Caria Asiae regione, orismar 14, 13, 3. Caria 17, 3, 1.
Carere facile aliqua re, non admodum desiderare rem 19, 13, 3. sic: caruit amicorum facultatibus in se tuendo, non est usus, nam opp. max fide usus est. Neque igitur recte vir doctus resilli Lambinum, qui carere exp. uti nolle. Et carere non semper necessitatis esse, quò facile in exemplo, praeced. ostendit, patria, de exsule 16, 1, 4. suspitione, de quo nulla est suspicio, 4, 3, 5.
Carior fit aliqua re omnibus observantia alicujus 25, 6, 5. v. not. carius nihil habere existimatione sua 25, 15, 2. carissimum habere aliquem maxime diligere, 19, amicum 25, 10, 5.
Caritas patriae 7, 5, 1. 7, 8, 1. 15, 4, 2. v. patria. Caritatem ita distinguit Cic. in partit. orat. 16. ut Caritas sit deorum, patriae, parentum, & amor fratrum, conjugum, liberorum, familiarium. Boeckl.
Carthago. v. Karthago.
Casa domus exigua, sugarium, 7, 10, 4. ex emend. Schoppii. v. not.
Cassander unus e successor. Alex. M. nomen regum sumit 18, 13, 3. Macedonia pellitur 19, 3, 2. cum eo sentiunt optimates Athen. 19, 3, 1.
Cassius C. interfector Caesaris floret,

25, 8, 1. exsular v. 5. interit e. 11, 2.
Castrum 7, 9, 3. 18, 5, 9. munus muro locus, nisi poster. loco leg. est: castra de quo v. not. castellum exigu. castrum (vide tamen Thes. Buehn.) aedificare, adornare, 23, 12, 3. in castellum confugere 18, 5, 3. in castello se tenere 23, 12, 3. munitissimum 8, 2, 1. castella communire, exstruere; ut sint clausura servitutis 7, 7, 4. castellis idonea loca 1, 2, 1. castellis munita regib 14, 4, 2.
Castra in pl. nota signif. militari. castra fiunt 1, 4, 5. castra navica, de statione navium. 23, 11, 6. Liv. 30, 9. castra navalia dixit. Gebhard. vid. Cl. Scheffer. de Mil. nav. vet. 3, 4. castrorum consuetudo, scilicet ingnium faciend. de quibus Lips. in milit. Rom. v. not. 18, 9, 4. castra habere alicubi 23, 5, 1. juxta hostes 7, 8, 5. ponere 14, 11, 4. in campo 23, 5, 4. his locis 14, 6, 2. loco idoneo facere 1, 5, 2. movere 14, 8, 4. sic: castra moventur, ἀναχωρεῖς ἑσποδῆς 18, 12, 4. castra alicujus sequi, militare apud aliq. 24, 1, 2. 25, 7, 2. in castra proficisci cum aliquo, in militiam ire 23, 2, 4. castris uti, bello operari dare, bello exerceri, opp. palaestrae 15, 5, 4. in castris esse cum aliquo, ut modo castra sequi, 23, 13, 3.
Casum alicujus lacrimare, acerbam fortunam 7, 6, 4. nisi leg. casu. v. not. casu accidit, ut 23, 12, 1. ubi quò casu Lamb. perperam superstitiam putat. casu alicujus retardati, caede in praelio lethaliter vulnerati 15, 9, 2. ex casu alicujus fructum oculis capere, infortunio; de captivo 18, 11, 2. casu locus incensus, forte fortuna, 1, 7, 3. casus mirabiles, eventus memorabilis observationis 20, 5, 1. casus adversos hominibus, secundos fortunae suae tribuunt reges 14, 5, 4. v. not. casibus nullis agi, minui, varietate sc. temporum eventuumque 25, 9, 1.
Cataonia regio Asiae, Cappadociae vicina

Anna, eius & Plinius 6, 2. *meminit* 14, 4, 1.

CATO XVII. annorum, stipendium primum meruit 24, 1, 2. *Quaestor*, Aedilis pl. v. 3. *Praetor* v. 4. *Consul triumphavit* c. 2, 1. *Censor luxuriam coercuit* v. 3. *inimicitias suscepit* reipubl. causa v. 4. *eius elogium* c. 5, 1. *studia* v. 2. *scriptura* v. 3. &c. *dictum elegans* Fr. 3, 5.

Catullus poeta elegantiss. 25, 12, 4.

Carulus Q. *Lutatius pacem facit cum Karthag.* 22, 1, 6.

Causa damnationis, movens aliq. ut damnet alium, opp. *crimini seu praetextui*, 1, 8, 1. *causam interponere, praetextum, colorem, nequaquam*, 3, 7, 1. *interferere*, 1, 3, 1. v. not. & Th. Buchn. ac Boecl. *chrestomath.* *Terent. sic: causam bellandi reperire* 22, 3, 1. *idoneam nancisci* 2, 6, 1. *hanc causam dicitabant esse belli* 6, 1, 4. *causam omnem transferre in aliquem culpam rejicere*, & ut mox additur, *illius opera factum contendere ut.* 15, 8, 1. *causam dicere, se. in iudicio* 7, 4, 3. *capitis, in iudicio capitali pro se verba facere* 11, 2, 3. 19, 2, 3. *iudicii publici agere, de causidico*, Fr. 4, 1. *causa cognita, in iudicio examinata* 7, 7, 6. *causa tua, mea istud facio, quoniam mea interest*, 15, 4, 4. *super causa tali mitti, negotio*, 4, 4, 1.

Cedere, praebere se necessitati, non luctari adversus impotem. *popul.* 3, 1, 3. *Tale est: cedere invidia* 5, 3, 2. *cedere alicui in re nulla*, 12, 2, 3. *alicujus auctoritati, i. e. alicui, propter auctoritatem* 13, 3, 4. *peritinae* 22, 1, 6. *Italia* 25, 9, 2. *sic Justin.* 31. 5. *qui & cedere alieno regno dixit* 29, 2. *cedere hosti, de duce belli*, 22, 1, 2. *sic: cedere loco, in praetio* sc. 12, 1, 2. *cesserunt haec ei prospere de rebus gestis, secundoque eventu* 14, 1, 2.

Celare aliquem quod paratur 23, 2, 6. *celare commissa* 15, 3, 2. *eclari*

hoc non potuit ei 7, 5, 2. *celatum est hoc minus diligenter* 9, 5, 3.

Celebrare sc. *funus. de officio exsequiarum.* 29, 5, 4. *hoc celebratum est fama* 12, 1, 3. *maxime* 11, 2, 3. *Sic. Cic. omnium sermone celebratum, pro dom. & pro Cluent.* Lamb.

Celebritas. in celebritate versari, in loco aedium, quo plures commeant, quem multi assidue celebrant & frequentant praef. 6. *Cic. 3. ad Att.* 7. *Odi celebritatem, fugio homines.* Et 12, 13. *Me haec solitudo minus stimulat, quam ista celebritas.* *Sic apud Tacit. h. 2, 64, 1. celebritas viarum; & ap. Quinilian. decla.* 265. *celeberrimae viae.* Et ap. *Cic. in Part. Orat. celebres loci opp. deserti.* C. Schopp. *Verif.* 2, 10. *Gronov. obs.* 3, 16. & *Thef. Buchneri.*

Celeria remedia 25, 21, 2. *Vir clariss. exp. laxantia, digerentia, resolventis, quae pellunt obstantia, ut Horat. loquitur Sat.* 2, 4. *Nescio, an hunc sensum admittat, quod additur, faciliaque. celerius factum, praesentiove consilio* 14, 6, 8. *celeritate consequi aliquid conficiendarum rerum* 14, 5, 2. *tanta uti, si. expeditionis, itineris*, 17, 2, 2. & cap. 4, 4. *sic: celeritas consilii universis saluti fuit* 17, 6, 2. *celeritate ingenii omnes vincere, a7 xnoia.* 18, 1, 3. *celeriter arripere quae traduntur: signifi. docilitas ingenii*, 25, 1, 3. v. not. *effecta classis, intra breve tempus*, 2, 2, 3. *pervenire ad principatum* 5, 2, 1. *pecunia deesse coepit* 10, 7, 2. *poenitet hunc ejus facti* 5, 3, 2. *reperire quae opus*, 2, 1, 3. v. not. *restitutur haec urbs* 16, 3, 3.

Censoris munia 24, 2, 3.

Censorius, qui aliquando censorum gessit, 24, 1, 1. *Alii Censorinus vel confobrinus. male, vid. not.*

Centenius C. praetor cadit 23, 4, 3.

Cera circumfundunt Amici Agelilarum sc. ut servaretur a corrupt. 17, 8, 7. v. not.

RERUM ET VERBORUM.

Ceraunus cognom. Ptolemaci 21, 3, 4. quod ideo nactus est, quod in bello quasi fulmiparet. Lamb.

Cernitur hoc oculis, plus est quam quod opp. accipi auribus 20, 2, 2.

Certamen est mihi cum hoc de principatu: accumulatio, 2, 6, 3.

Certum hominem ad aliquem mittere, Thucyd. ἀνδρα μισόν, 4, 2, 4. certos homines mittere ad aliquem 7, 10, 1. ad montes 18, 9, 3. certos praeficere forib. qui non discedant 10, 9, 1. de destinatione peculiarium ad res obundas. sic eleganter dicimus: per certos homines omnia rescire poterat. Boecl. certam diem praestituere alicui 12, 3, 1. certiorum facere aliquem id agi 2, 5, 1. certe, vel certo, vincere 22, 1, 4. si integer est locus, v. not.

Ceryces, sic nonnulli legunt 7, 4, 5. & 7, 6, 5. sed v. not.

Ceterum, sed 18, 8, 5. ceterus regius cultus, reliquus, 14, 3, 1. cetera Graecia reliqua pars Graec. 4, 2, 4.

Cethegus P. Corn. cof. 22, 13, 1.

CHABRIAS Athen. clarus invento quodam in praelio 12, 1, 1. & 2. item bellis in Europa & Aegypto, Cypro c. 2, 1. & 2. Aegyptios sponte iuvat & ideo domum vocatur c. 3, 1. plurimum aberat patria v. 3. telis hostium perit c. 4, 3.

Chalcioecus, 4, 5, 2. aedes Minervae Lacedaemone, ita dicta quod aereum esset templum, ut Livius ait, sive quod aedificatum a Chalcedensib. v. not. Nisi malis ipsius deae nomen esse; sane ἀγὼν ἢ Ἀθῆναι; ἢ χαλκίαιες vocant Thucyd. lib. 1. Diod. Sic II. Themistoc. epist. 2. Polyæn. 8. Pausan. Phocicis, & Laconicis &c. ἢ γὰρ ἢ χαλκίαιες Chrysermus apud Stobaeum 157. & ex eo Plat. in parall. Gr. & Rom. & lib. de fluminibus: sicut τὸ ἢ χαλκίαιες τῆς αἰῆς. Polyb. 4. Polyæn. 2. & Plin. in apophth. Lacon. Pluscula de eo Meurs. miscell. Lacon. 1. 3. Describit Pausanias Laconicis.

Chalcis urbs Euboeae 12, 3, 5.

Chaones gens Epirotica 13, 2, 1.

Chares Athenis honoratus & potens 12, 3, 4. plurimum in Sigaeo vixit, ibid. adversus eum sobornat Phocionem Demosthenes 19, 2, 3. non satis in eo praefidii creditur 13, 3, 1.

Charonis Theb. domus 16, 2, 5.

Chersonesus sc. Thraciae peninsula usq. ἰσόχλω sic dicta Straboni magna, in eam coloniam deducit Miltiades, totaque regione potitur 1, 1. & 2. perpetuam ibi dominationem obtinet 1, 8, 3. inde Athenas demigrat 1, 3, 6.

Chiliarchus Tithraustes secundum gradum imperii tenet apud Persas 9, 3, 2. v. Freinsh. Ind. Curtii.

Chium oppugnant Athen. insulam maris mediterr. quae hodie Scio dicitur, 12, 4, 4.

Chorda. ad chordarum sonum saltare, citharae scil. 15, 1, 1.

Cibaria cocta dierum decem, 18, 8, 7. v. not. nisi & Cicero ac Caesar hac voce. v. Thes. Buchn. Frontinus etiam dixit 4, c. ult. cibaria parare. Sallustio & Plauto ap. Varron. 6. de L. Lat. est cibus coctus.

Cicero M. Tull. aequalis Attici & amicis 25, 1, 4. c. 9, 3. ejus epistolarum ad Atticum elogium: c. 16, 3. & 4. Hortensii in eloq. acutus c. 5, 4. invisus Antonio & infensus, cap. 10, 4. c. 9, 3. futura praedixit, ut vates c. 16, 4. quando primam causam iudicii publici egerit, Fr. 4, 1. defensionem pro Cornelio iisd. paene verbis, quib. edita est, peroravit. ibid. v. 2.

Ciconiae in deliciis ciborum Fr. 10, 1.

Cilices e Cilicia, reg. Asiae min. oriundi 18, 8, 2. Ciliciae portae. 14, 7, 2. vid. portae.

CIMON Atheniens. ob parentis militiam in vincula compactus 5, 1, 5. a sorore liberatur v. 4. ad principatum pervenit c. 2, 1. ejus res gestae cap. 2. astracisim eiecit cap. 3. revocatur cap. 3, 3. ejus liberalitas c. 4. mors c. 3, 4.

Cin.

Cinnanus tumultus a L. Corn. Cinnana Conf. excitatus, v. not. Ernſtii. 25, 2, 2. Cinnanae partes, qui Cinnanae caussam tuebantur, ibid.

Circa, qui circa sunt, antea, sui 18, 10, 4. οἱ περί τῶνα. sic Livius 1, 40, de comitatu Tarquini regis: qui circa erant. v. Casaub. ad Sueton. Caes. c. 27. & Thes. Buchn. Terent. Eun. 3, 5, 35. quae circum illam essent. Seneca controv. 11. illi circa erant sodales.

Circiter annos 80, 24, 2, 4. circiter millia trecenta 23, 6, 3.

Circulus 15, 3, 3. [Gr. κύκλος] coetus vulgo coentium ac fabulantium, qui collatis capitibus videntur veluti orbem facere, ait Lipsius, Notandus hic mos in circulis philosophandi differendique, Sophistis usitatus. hi enim ubi scirent convenire frequenter homines, in foro, in circulis, disputationes & imdeſerſe suas recitabant. hoc Senecae ep. 40. & 54. est circulari. scil. circulis se venditare, aut, ut Lips. recte explicat, circulos quaerere, aut facere: accipitur enim circulari vox de erroribus, vagantibusque sophistis, qui eloquentiam suam per urbes circumferrebant, de quibus v. Cresoll. theatr. Rhet. l. 3, c. 3. quem loca Senecae distinxisse accuratius mallet. Non enim statim sunt negotiorum qui circulantur: & genius dictionis & consuetudo differendi magis, quam genus vitae, exprimitur interdum notione circulantium, Boecl.

Circumdare domum multitudinem cingere 23, 12, 4. circumdari amiculo vestiri 14, 3, 2. circumdatur portus moenibus 2, 6, 1.

Circumfundere aliquem cera de cadavere 17, 8, 7. circumfundi concursu hosti. 12, 4, 2.

Circumiri multitudinem 2, 3, 2. 14, 6, 2. pro a multitudine. Sic Cic. Philipp. 13. circumiri totius belli fluctibus. circumiri ab hostibus, integre: 14, 7, 3. quomodo & Frontinus laquatur 2, 3, 17.

Circumfideri in castello, obsideri 18,

5, 4.

Circumvehens Peloponnesum se, classe 13, 2, 1. circumvehens dixit auctor pro circumvolutus: ut epus vehens pro equo veltus. Boecl. Videtur autem subaud. se circum. nisi posterius ex ipso verbo ad accusat. loci trahere mavis.

Circumvenire multitudinem, alibi: claudi 18, 5, 2. & in Ms. Bavar. pr. 2, 3, 2. ubi vide in not. locum similem Sallustii. circumventus insidiis 23, 4, 3.

Circus Flaminius Fr. 11, 1.

Citari victorem voce praeconi declarari, proclamari, praef. 5. Pertinet huc proprie locus Cic. ep. lib. 5, 12. praecones ludorum gymnicorum, cum ceteris coronas imposuerunt victoribus, eorumque nomina magna voce pronuntiarunt, cum ipsi ante ludorum missionem coronas donantur, alium praecone adhibent, ne sua voce ipsi victores esse praedicent. Boecl.

Citerior Hispania 24, 2, 1. Tarracensis provincia. vid. Hispania.

Citharizare, κίθαρίζειν, canere cithara 15, 2, 1.

Citium oppid. Cyprī, patria Zenonis Stoici, 5, 3, 4.

Civis bonus habetur Atticus, ob virtutes & officia societatis civilis 25, 13, 1. civis Archarnana, oriunda Archarnis, 2, 1, 2. civis gentis aliquus 1, 4, 2. civis sui ejusdem civitatis membra, 1, 1, 1. sic: civium aliquis 15, 3, 15. civium caedes sit 15, 10, 3. in aliquem animi placati 11, 3, 2. civibus suis donat L talenta Conon civitati suae, 9, 4, 5. poenas dare 1, 3, 1. civis civib. parere aequum 8, 2, 6. eapros quomodo redemerit Epam. 15, 3, 5.

Civilis victoria omnis funesta a civib. in bello civ. reportata, 15, 10, 3. civiles clades hostibus proventus vimpib. 17, 5, 4. civiles fluctus de bellis civ. 25, 6, 1. sic: civiles procellae 25, 10, 6. v. inf. fluctus, civilibus bellis alterutra pars offenditur 25, 2, 2.

Civile jus 5, 2, 1. v. jus.

RERUM ET VERBORUM.

Civilitas Ageilai in cultu virtutis 17, 7, 3, & 4.

Civitas Romana amittitur alia adscita, *ius civit.* 25, 3, 1. amplissima 7, 1, 2. clarissima 8, 2, 1. Splendidissima 7, 11, 2. civitas quae libertate usa est, *ἡ δημοκρατία τῶν πόλεως* 1, 8, 3. univēsa descendit obviam Alcibiadi, *κυνεὶ κίρες* s. incolae, 7, 6, 1. Sic Graeci: *πάσα ἡ πόλις*. civitatis alienae esse sub. hominem, civem, v. l. simile quid; s. v. alienigenam, 18, 1, 2. Sic: civitatis ejusdem esse 2, 9, 1. civitates potentissimae 5, 3, 3. civitatum magnarum & liberarum commune vitium *ibid.* omnium eadem natura 1, 6, 1.

Clandestina consilia, *occulta molitio* 23, 2, 2.

Clarus vir 4, 3, 7. clarissimus vir 2, 8, 7. claritate praestantes viri *celestres* 18, 3, 3.

Classis 70. navium 1, 7, 1. 100. nav. 2, 2, 2. 300. nav. 2, 3, 2. 500. nav. 1, 4, 1. 1200. nav. longarum 2, 2, 5. classis communis Graeciae 2, 3, 2. 3, 2, 2. 4, 2, 1. classis confli- git cum, *classarii* 2, 4, 3. sic alibi: naves superant Euboeam. Vorst. v. navis. classi praeficere aliq. *Archibatalassum* constituere, 1, 4, 1. classem aedificare 2, 2, 2. 3, 3, 1. comparare 1, 4, 1. contrahere 9, 4, 4. efficere celeriter 2, 2, 3. dare alicui 1, 7, 1. classe proficisci sub. cum vel in. *max* v. 5. navibus, 1, 1, 4. classe appulsa ad Euboeam 1, 4, 2. cum classe mittere aliq. 4, 2, 1. in classe esse cum aliquo, *de collega Praefecti* s. *Archibatalassi* 3, 2, 2.

Classarii, *militēs class.* 1, 7, 3. & alibi. v. Cl. Scheller. de Milit. Nav. 2, 3.

Clasidium opp. Galliae Cispadae hodie Chiasfeggio, 23, 4, 1. v. not.

Clavam gere manu 14, 5, 2.

Clandere hostem angustiis locorum 14, 8, 4. urbem oblatione 15, 8, 5. operibus 1, 7, 2. Caes. circumvenire. claudi angustiis loci 15, 7, 1. 22,

2, 4. multitudine, *circumveniri* 15, 5, 3. Proprie venatorum verbum est, & militare. v. Thef. Buchneri. ad claudendum filium; 4, 5, 5.

Claudius M. Cos. 23, 7, 6.

Claudus altero pede 17, 8, 1.

Clementia in captos uti 7, 5, 6. est in victoria opp. crudelitas, 20, 2, 2. clementiam violare, *facere quaedam clementiae officio indignum* 7, 10, 3.

Cleon Halicarnassus 6, 3, 5.

Cleophantus Corinthius Fr. 10, 6.

Clypeis maximis uti 11, 1, 3.

Cnidus ins. 9, 4, 4.

Coarguere tyrannidem alicujus, *cum exprobratione tyrannidis convincere*, 15, 6, 4.

Coelum vesperscit 16, 2, 5. in coelum efferri laudib. valde extolli, 10, 7, 3. sic in coelo esse, coelum tenere, tangere, & in coelum abire dicuntur, qui beatissimi sibi videntur. de quo vid. Euclym. Thef. adde Senec. de benef. 1, 13. Petronius: Nunc in coelum abiit, & Trimalcioni tapanta est.

Coenare apud aliquem 23, 12, 1.

Coepit hic operam dare *edit op.* 9, 5, 2. sic: coepit orare 4, 4, 8. petere 23, 2, 4. coepit pugnari cum 15, 10, 3. coepta est desiderari diligentia 15, 7, 1. coepta sunt conjici vasa 23, 11, 5.

Coercere manibus procacitatem, *pre- nire pariter ac inhibere* 20, 5, 2.

Cogere. quod cogit natura, *ad quod* 25, 22, 2. nisi leg. est ad quod. v. not. cogit hic equos verberib. exsultare 10, 8, 5. eos satis habere, si 20, 2, 4. medicos dare soporem 10, 2, 5. cogunt illi eum jurare 10, 8, 5. coactus est muros reficere 13, 4, 1. vetustate, *sc. relli labefactis* 25, 13, 2. coactus odio civitatis 13, 3, 5.

Cogitare. quae cogitas, v. seq. quae volebas. 9, 3, 3. cum cogitasset, facere audebat 14, 7, 1. *diffing. a facere, conari, ita ut consilium primo & deliberatio adhiberi, deinde maturari factum intelligatur.* Cicero etiam has voce significanter misit, de

ne alia animi commentantis, rem se-
cum expendentis, peragentis. sic co-
gitare de rep. orat. de prov. consf.
13. Verrem autem ait ingenio &
cogitatione nulla fuisse. Boecler.
quae cogitarant, latere arbitra-
bantur, de selesfo transfuzū consilio
17, 6, 3. Paulo post dicit: quod
fuerat ad perniciem cogitatum,
i. e. infidiose structum 14, 6, 8. co-
gitata patefacere, molitiones 4, 3,
1. alii leg. conata. v. not. Congi-
tationi & insidii propriam vocem,
notarunt pridem docti. v. Cl. Berneg.
ad Justin. 21, 4, 4. e. Cicero in Mi-
loniana, Clodii cogitatos furores c.
12. cogitatum facinus c. 17. ead-
dem notione nominat. C. 25. ἐπιβουλῆς
ἰστορίας loquitur: si hunc de tua vita
nefarie aut nunc cogitare aut
molitum aliquando aliquid putas.
Boecl. Voce cogitata similiter usi
Ter. Phor. 1, 5, 53. Vellei. 2, 13, 4.
& alicubi Cicero. cogitare amice a-
liquid de aliquo φίλα τῶν φρεσῶν,
23, 2, 6. cogitabat corripere omni-
um partes moliebatur 18, 2, 3. co-
gitatum imperatoris acutum, pro
celeriter reperto consilio, vel strategemate
14, 6, 8. cogitatione omni
ferri ad liberand. patr. omnia illuc
consilia vertere 7, 9, 4. cogitare cal-
lide 14, 8, 4. de agitatione & exer-
citatione animi, faciunda & eveni-
ura praemediantis, quae qualis sit,
peto ex loco Liviano de Philopocm. in
comment. [p. 38.] Boecl.

Cognomine appellatur Bonus Pho-
cion. ab integrit. vitae 19, 1, 1. Ju-
stus Aristides, cap. 5. abstinentiam
singul. 3, 1, 2. Mos passim obvius ap.
Gracos Latinosque: varus primo hon-
or & gloriosus: mox ridicula saepe
ambitione vulgaris obsolevit. Boecl.

Cognoscere librum, legere, ἀναγι-
νόμενον, 6, 4, 3. sic: litteras 14, 5,
sententiam alicujus, 20, 3, 5. sic:
facile omnium animos penetrare
sensa animi, 10, 8, 2. sibi esse per-
cundum 4, 4, 1. sic: e litteris, hunc
cognovit piterum in ludo, de mi-

tio familiar. 25, 10, 3. cognosci
memorem gratumque, reperiri 25,
9, 5. cognitum talem judicare a-
liquem factis spectatum 1, 1, 1. co-
gitam diligenter habere anti-
quitatem perspectam 25, 18, 1. non
audium, sed cognitum praedicare
aliquid, compertum propria experi-
entia, non aliorum relato, 25, 13,
7. cognito hoc responso audito
intellectoque 23, 7, 4. cognita causa
in judicio disceptata & examinata 1, 7,
6. sub. a, i. e. post cognitam causam.
sic: cognita voluntate hujus 4, 2,
6. quibus cognitis 9, 4, 1. nemo
nisi industria cognita, spectatae in-
dustriae. Subaud. autem nomen cum
praepos. ut integre sit: homo vel vir
cum ind. cogn. Voss.

Cohortatio militum fit, ad milites,
23, 11, 1.

Coire, conspirare 16, 2, 3. cum aliquo
ad societatem factiosi consilii accedere
25, 8, 4. coire societatem cum a-
liquo 9, 2, 2. Sic saepe Cic. & alii.
v. Sanctum Minero. l. 3. p. 151. lib.
4. p. 340. Voss. de analog. 3. 4. Qui
hanc integram putant locutionem, in
priori v. subaud. esse ad societatem
vel coitionem. Ego atramque eli-
pticam censeo, sed magis priorem. In-
tegrum fuerit coire itum (s. viam,
vel coitum) ad societatem.

Colere agros ut servos 4, 3, 6. facel-
lum sanctissime de cultu religioso in
sacello fieri solito 20, 4, 4. sic: sacra-
rium summa colere caerimonia
2, 8, 4. coli litteris ab aliquo de
commercio epistolarum familiarium 25,
20, 4.

Collabescere ab aliquo restula 3, 1,
2. eleganti metaphor. significante. di-
gnitate statumque veluti suo pelli.
Tacit. Ann. 4, 60, 4. si jam labe-
factum demovisset. Ann. 6, 29, 5.
Mamercum labefecit Macronis or-
dium.

Collaudare aliquem 4, 2, 5. officium
alicujus 25, 4, 2.

Collegam habere aliquem in con-
sulatu, censura 24, 1, 1. collegae
dantur huic se, gerend. bell. in im-
perio

RERUM ET VERBORUM.

perio militari, aut gerenda repub. 7, 3. I. c. 7, 1. 15, 7, 3. collegas expectare, scil. legationis 2, 7, 1. habere hos 15, 7, 3.

Colligere manum, copias 7, 7, 4.

colligere ex fuga reliquos 23, 6, 4.

Collis Quirinalis 25, 13, 2. MSS. quid, in valle. v. not.

Collocare multitudinem in agris se. deductos colonos 1, 2, 1. h. e. agros assignare, quos colant, ibique domicilium figant. Buchn. alicui filiam 25, 19, 4. sic: collocari, sc. in matrimonium, qua integra phrasi sic. usus est: elocari 3, 3, 3. sic: si virgo nubilis propter paupertatem collocari non posset 15, 3, 5. collocata in litore praefidia posita, constituta 3, 11, 4.

Colloqui per internuntios 7, 5, 3. colloquendi dies colloquio destinatus 4, 11, 2. colloquendi tempus sumere 14, 11, 1. colloquium alicujus petere 14, 10, 3. in colloquio venire de re 14, 11, 1. in colloquio aliquamdiu esse, de ipso alio colloquendi 14, 11, 3.

Colonus mittere aliquo 1, 1, 1. accedere Corintho 20, 3, 1. deducendi, collocandi, munitendi, ordinandi ratio, 1, 2. not. colonia a Cimone constituta Amphipoli 5, 2, 2. in coloniam mittere aliquos, deducere eo colonos, ib. Sunt autem coloniae civitates ex alia civitate veluti propagatae. Gell. 16, 13. quarum deducendarum causas ceteraque exposuit Sigon. de antiq. jur. Ital. l. 2. c. 2. De juve carum ap. varias gentes memorabilia sunt quae collegit Henric. Valesius in annot. ad collectan. Const. Porphyrog. Boecl. Atheniensium colonias collegit & digesse Meurf. Fortun. Attic. cap. 6. Lacedaemoniorum idem in miscellan. Lacon.

Columnae 12. pedum ex onyche, Fr. 8, 7.

Comites de suis adjungere alicui, 17, 6, 3.

Comitati sc. funus 18, 13, 4, 25, 22, 4. Est enim inter voces huius officio proprias, quas Kychon. de funer. l. 2, c. 10. refert: iequi, prosequi,

exsequi, comitari funus, ire, venire exsequias. Boecler. Adde Heinsum ad Ovidium Ep. 11. Heroid. v. 119.

Come ingenium facile ad audiendum praeceptorem & artes capiendas. Loccen. v. not. 10, 1, 2.

Comitas mira, pro civilitate cultus & affabilitatis 1, 8, 4. quomodo & alibi principib. viris saepe comitas tribuitur; ut Patribus ap. Liv. 5, 5. & 7. &c. Augusto ap. Suet. c. 53. Tito ap. eund. c. 8. & Tacit. hist. 5, 1, 2. Druso Ann. 1, 33, 4. adde Theob. Buchneri. Sed in MS. Dan. & Schotti erat communitas; idque rectius videtur. v. not. comitas ejus non sine feveritate est 25, 15, 1. v. not. & Tacit. Ann. 2, 72, 3. Ann. 6, 50, 1.

Comitium scil. Sparta, Xenophonti το ἐπογεῖον, 17, 4, 2. Usus est, ut alibi saepe, Romana voce, quae Graecae responderet, ob similitudinem. nam in Sparta in ἐπογεῖον, sic Romae in comitio populus conveniebat. Comitium a. vocem habes & apud Ciceronem or. pro Sextio, Livium 40, 29. Plin. N. H. 18, 15. Tacit. An. 13, 52, & Agr. 2.

Comitia amicorum, scil. in quibus agitur de amicorum dignitatibus 25, 4, 4. Ad haec veniunt, ilique petitionem amici auctoritate & suffragio juvare, officii erat. Boecl.

Commeare. commeant omnes hac via. 12, 8, 1. quandam consuetudinem, frequentiam, studium hac voce notari, observat Boecl. Chrestomath. Ter.

Comiteatu omni privare urbem annonae subventionem, 1, 7, 2. sic: comiteatibus privatur civitas, interscipitur ei portus & subvehendi facultas 29, 2, 4.

Commemoravi de eo supra, dixi, narravi, 10, 6, 1. commemoravit hoc in virtutibus alicujus, praef. 1.

Commendare alicui regnum, tradere, successorem facere 18, 2, 2. dicitur ea vi, qua mortuari necessitudines suas aliisque amicis commendare dicebantur. vid. Brisson. 7. formuli. Boecl.

I N D E X

- Boeder. Terent. Ad. 3, 5, 11.** ille tibi moriens nos commendavit. Adde Thef. Buchneri. commendatio tanta oris atque orationis ut 7, 1, 2. de oratione commendata viribus actionis, ut loquitur Quintil. 11, 3. naturalique vultus gratia & pronuntiandi excellentia valente. v. Creffoll. lib. 2. vascat. autumnal. p. 213.
- Boecl. Tacito hist. 3, 1.** est decor oris. commendationem aliq. consequi in laedendo aliquo 25, 9, 2. ubi vulgo commoditatem edunt. v. not. commendatur non minihum dignitas corporis laudatur. 10, 1, 2. Lamb. tamen mallet commendat. v. not.
- Comminus pugnare** 12, 4, 3.
- Commiserari fortunam alicujus scil. sermone** 17, 5, 2. sic apud Sallust. Jug. miserando casum suum. Voist. Et ap. Tac. 3. A. 17, 1. casum alicujus miserari.
- Committere aliquid de crimine** 3, 1, 3. praelium, initium facere conflictus, 13, 6, 3. sic & ap. Justin. 2, 12, 7. 15, 4, 22. & 22, 6, 6. Apud Flor. similiter acies commissa; bellum commissum, pro incepto. v. Ind. Freinsheim. committere praelium statim simpliciter de conflictu 23, 11, 3. Vi summa 1, 5, 2. alicui imperium potestatem 6, 1, 5. sic ap. Liv. & Frontin. committere alicui temp. v. Gronov. ad Liv. 27, 7. committere se fluctibus civilibus, mox: dare 25, 6, 1.
- Commissa celare, tacere fidei suae** concredita 15, 3, 2. Horat. 1. Sat. 3. commissa tacere. Et 1. ep. 18. commissumque reges. Lamb.
- Commoda populi. ita, τὸ κοινὸν συμφέρον in democrat. vocatur.** ut adversus commoda populi stetisse, sit pro crimine majestatis 19, 4, 1. Boecl. sic ap. Vellej. 2, 13, 3. commoda plebis.
- Commode saltare, ἰσαπέλας, ὑπερπέλας, perite, concinne, eleganter, & ad modum ac numeros apte, sic ap. Sasi. Aug. 79. commoditas membrorum pro concinnitate. verba facere, de eo, qui nativum linguas leporem exprimit, 2, 10, 1.**
- Commoditatem aliquam consequi in laedendo alio, emolumentum, lucrum, quaestum** 25, 9, 2. in edd. vulg. sed leg. est commendationem. v. not.
- Commovere se non sunt ausi, eleganter de molitione nefaria, cohibita atque veluti constructa** 17, 6, 3. commoveri nuncio aliquo, erigi, excitari ad rem accuratius agend. 14, 7, 1. nova re, perturbari 14, 6, 6. his rebus 7, 10, 2. 20, 1, 6. hoc sermone irritari 10, 2, 5. commotus hoc nuncio rediit. pro quo alibi ἰμεσπτιμὸς dixit, hoc nuncio rediit. 4, 3, 5.
- Communite castella** 7, 7, 4. loca castellis idonea 1, 2, 1.
- Communis infimis, κενός, de popularitate & ἰσομαχία** 25, 3, 1. itaque τὸ ἰσαπέλας notatur voce communitatis apud auctores. qui de facilitate explicant, non satis discernunt vim locorum. Boecl. v. Thef. Buchneri. communis affinis se. & meus & fratris 20, 1, 4. communis classis Graeciae, a tota Graecia comparata, v. classis. communi utilitati parere 7, 4, 6. commune aerarium 3, 2, 2. v. not. vitium in magnis civitatib. 12, 3, 3. jus gentium, v. jus 2, 7, 4. odium quod uterque gerebat erga alium 14, 10, 4. communia multa imperatorib. cura militib. & fortuna 8, 1, 4. communitas mira in hoc est, sic q. MSS. 1, 8, 4. ubi alii comitas. v. not. communiter cum his diem deligere, communi consilio 16, 2, 2.
- Commutare aliq. in recto aedius scil. immutare, innovare**, 25, 13, 2. commutatus vitae status, genus vivendi diversum, 10, 4, 5.
- Commutatio rerum tanta sit ut fortunae statusque imperii ac belli** 7, 5, 5. commutatio subita consequitur res prosperas 10, 6, 1.
- Comparare bellum, ut parare, inferere,**

RERUM ET VERBORUM.

fruere, moliri 10, 5, 1. 17, 2, 4
adversus aliquem 18, 7, 1. *claf-*
fem 1, 4, 1. *classes* 17, 2, 1. *co-*
pias 17, 2, 3. *exercitus* 14, 4, 1.
 23, 3. 2. *pedestres* 17, 2, 1. *Sic*
Livius. 42, 30. *quod arma, mi-*
lites, classem comparasset. Ead.
ratione Caesar B. G. 7: 12. praesi-
dium, i. e. militem praesidiarium,
comparare dixit. factionem exci-
tare 10, 6, 3. *iter ad regem, de*
itinere destinatione & praeparatione 7,
 10, 3. *manum sc. militum* 10, 4,
 3. *militis ad resistendum, instrue-*
re, ordinare 14, 4. 4. *comparatur*
hic cum primis aetatis suae, par
primis habetur: elogium magni ducis
 11, 7, 1. *comparatum erat incen-*
dium ad interimendum virum,
 6, 10, 6. *Sic Cle. Orat. ad delectatio-*
nem, comparatum genus. Vork.
ad comparandum dato tempore,
in certiss. subaud. bellum. 8, 2, 2.
v. not. Ciceroni pro Plancio est dari
spacium comparandi.

Comparativus pro absolut. elegantiae ser-
vient. leviora, pro levib. 15, 1, 1.
acerbis imperium pro acerbo 18,
 6, 2. *obscuriora gesta pro ob-*
scuris 14, 1, 1. *res major pro ma-*
gna, 2, 1, 3. *maiores natu pro*
magno 2, 2, 8. *Sic: contumac-*
ius se gerere 5, 2, 5. *audacius*
instare 15, 9, 2. *licentius disper-*
tiri 10, 7. *pro contumaciter, au-*
dacter, licenter. In quib. omnib.
tamen intensio quaedam significatur:
ut cum dicimus paullo, aliquanto
leviora, &c.

Comparere. comparat in his libris
multa diligentia, conspicitur, &c.
 24, 3, 4. *sic Cicer. in orat. perf. In*
Thucydide ornamenta comparant.
 Lamb.

Compellere aliquem fratricidam,
increpare, convictio obstrigare, 20, 1,
 5. *Buchn. in Thef. Fabr. ait idem fe-*
re esse ac accusare, ut apud Suet.
Caes. 17. compellere majorem po-
testatem, explicante Casaubono. comp-
pellari hoc crimine de eo qui in
judicio convenitur super crim. 7, 4, 1.

nisi tamen locus corr. est. nam scripti
codd. aliter legunt. v. not.

Compellere hostem intra moenia,
al. rejicere &c. 17, 5, 3. *de his, qui*
eruptionem infeliciter tentarunt. comp-
pellere eo aliquem, ut 22, 2, 4.

Comperire aliquid ex litteris 4, 4,
 5. *ab aliquo rem gestam* 4, 3, 4. *de*
scelere filii 4, 5, 3.

Complecti, de luctantibus 15, 2, 5.
vid. Hieron. Mercurial. de art. gymn.
 1. 2. c. 8. *complexi inter se, de*
serio pugnantibus 18, 4, 2. [*Diod. Sic.*
εὐνοῦνται ἀλλήλους, &: συμ-
πρασσοῦσι τοῖς αἰμασι.] Hinc vocis
translatio & usus artis luctatoriae pat-
et, qui innuitur loco Nepotis prioris.
 Boeckl.

Complevit tot annos, scil. vivendo
 25, 21, 1. *Cic. de senect. c. 5. Gorgias*
centum & septem complevit
annos.

Completa sunt horum adventi de-
cem millia i. e. effusa 1, 5, 1.

Complura castralla 14, 10, 2. *testi-*
monia 13, 4, 2. *in edil. vulg. Sed*
in nostra est pleraque. v. not. com-
pluribus locis 5, 4, 1. 14, 11, 2.

Componere bellum, pacem facere 22,
 1, 5, 7, 8, 3. *sic Pötho ap. Cic. 10.*
ep. ad fam. & Vellej. 2, 25, 1. Eod.
sensu Horat. 4. Carm. 14. contr. arma
composita dixit.

Composito, de industria, in praepar-
atione, Plauto de compallo, 14, 6, 6.
Donat. ad illud Ter. Phorm. 5, 1, 29.

Composito factum est: Sic, in-
quit, veteres: nos ex composito,
ut: Composito rumpit vocem, &c
me destinat arae. qui Virgili ver-
sus est Aen. 2, 139. parum com-
posite, mox: minus eleganter.
utrumque de puritate sermonis, Fr.
 3, 4.

Comprehendere aliquem 4, 4, 3.

Comprimere preces alicujus taci-
turna obstinatione inhibere 25, 22,
 2. *in edd. quibusd. nam in aliis est*
depressit. v. not.

Comprobatum hoc est publice 25,
 3, 1.

Ecc

Co-

I N D E X

Conari, prius cogitare, quam conari; *αεσπιζαδης περιπαυτι*, ipsum actum notat. effectum rem dare 14, 7, 1. ea re fallere 2, 7, 2. frustra dehortando, nisi, laborare 25, 21, 6. multa stulte, suscipere, factitare 23, 8, 3. a conatu resistendi deterreni 14, 4, 5.

Conata perficere, destinata, significanter 10, 8, 5. *vid.* *Tanbm.* ad *Plaut.* *Merc. prol.* 39. sic *Caesar B. G.* 1, 3. & *Suet.* *Galb. c.* 17. *Lucretius* 3, 386. dixit conata patrate, *Acius* apud *Nonium* & *Velleius* 2, 29, 1. exsequi, *Juvenalis Sat.* 13. peragere. *Reponunt* nonnulli hanc vocem & 4, 3, 1. *v. not.*

Concedere aliquo habitatum 2, 8, 1. concedere alicui aliquem, captum bello reddere 25, 7, 3. principatum imperii 13, 2, 2. non concedere (alicui) principatum se opponere dominationi eius, 10, 6, 3. non conceditur hoc legibus, *leges verant* 2, 10, 5.

Conceptis verbis dejerare ausim, *formula asserendi*, *Fr.* 12, 3.

Concedere multa millia adversar. *secunda producta*; *dilere*, *interficere* 14, 8, 3. *Alpicos* 23, 3, 4. sic: *conciduntur* nonnulli ab insectis 10, 10, 1. celeriter perfrigae 14, 6, 6. de magna & subita clade. *estque ubique* haec vox inter eas, quae cum pondere & gravitate & fundamento dogmatis dicuntur. *Boetii.* *vid.* *Coit.* ad *C. Caesar.* de *Rep. Ord. Ep.* 1. cap. 5. n. 1. *concidere*; *secunda corrupta*; *scil.* ex *vulnere* 15, 9, 1. *conjectu* telorum 16, 5, 4. *concidere* hoc crimine, *everti*, *subverti* 19, 2, 4. *vicio adversariorum* 17, 5, 2. *Sic:* *concidit* *majestas* *impeii* *Laced.* 16, 2, 4. *v. not.* *Perinet* *huc cognata* *translatio*, *collabefieri*, *v. supra.* *Boetii.*

Conciliare servitutem civib. suis *scil.* 15, 5, 3. *Lambin.* *exponit*, *quacere*, *comparare*. *Nisi* *fors* *capicndum* *comendandi* *notione* & *insinuandi*, *ut* *saepe.* *Ut* *sensus* *fit:* *blandiente* *otii* *inulo:* *paulatim* *civibus* *suu* *servitu-*

tem, *quae* *sub* *illo* *otio* *certa* *latet*, *veluti* *acceptam* *reddis.* *facis*, *ut* *quod* *cranium* *noxiosissimum* *est*, *veluti* *pro-* *fructu* *tranquillitatis* *elugio* *placeat* *amaturque.* *Boetii.* *conciliare* *tan-* *tum* *otium* *toti* *insulae*, *ut* *acqui-* *rire*, *comparare*, 20, 3, 2. *conci-* *liare* (alicui) *reges*, *adungere* *par-* *tib.* *alicujus*, *pertrahere* *in* *societ.* *con-* *siliorum*, 23, 10, 1. *nisi* *τὸ* *conci-* *liabat* *a* *glassa* *est.* *v. not.* *pacem*, *facere.* *vox:* *componere* *bellum*, 22, 1, 5. *conciliare* *pacem* *inter* *duas* *civitates* 5, 3, 3. *de* *eo*, *qui* *medius* & *veluti* *arbitr* *pacis* *inter-* *venit*, *offensaque* *conciliat.* *sic* *Cic.* 10. *fam.* 27. & *Ter. Heaut.* 5, 5, 2. *con-* *ciliant* *fortunam* *sui* *cuique* *mo-* *res*, *efficiunt*, & *ut* *alibi* *loquitur*, *singunt.* 25, 19, 1. *conciliantur* *huic* *homines* *amiciores* *benevoli* *red-* *duntur* 17, 2, 5. *quam* *lectionem* *fru-* *stra* *solicitat* *Lambinus.* *v. not.* *Cic.* *pro* *Deiot.* *quocum* *mili* *respub.* *amicitiam* *conciliauit.* *Idem:* *Vit-* *tus* & *conciliat* *amicitias* & *con-* *servat.* *conciliari* *mibi* *talem* *vir-* *um* *capio* *amicum* *feri* 2, 10, 1. *conciliare* *nuptias* 25, 5, 3. *con-* *ciliator* *nuptiarum* 25, 12, 2. *pa-* *rarine*, *αεσπιζαδης* *bono* & *honesto* *significatur.* *Sic* *alii.* *v. Mercet.* *not.* *ad* *Nonium* *pag.* 96.

Concilium amicorum habere, *con-* *ventum* 15, 3, 5. *concilium* *populi* *habetur* *in* *theatro*, *conco* 20, 4, 2. *similiter* *Lev.* 24, 37. *vid.* *Gro-* *nov.* *ad* *Liv.* 44, 2. *ubi* *probrice* *osten-* *dit*, *quomodo* *differant* *consilium* & *concilium*, *quae* *saepe* *in* *libb.* *con-* *funduntur.*

Concinnus in brevitate responden- di, *cujus* *brevi* *responsum* *apertissime* *congruit.* *oppositae* *responsiones* *cum* *sua-* *vitare* *dicti* *notantur.* *Doroobis* *maruae* *Graecis* *esset* *talis* *homo* 15, 5, 1. *Boe-* *cier.* *Cic.* *Bruto:* *sententiae* *venu-* *stae* & *concinnae.* *Horat.* 1. *Sat.* 3. *concinnus* *amicus* *Postulat* *ut* *videatur.* *Lamb.*

Concio convocatur, *coetus* *populi* 7, 6, 4. *conco* *populi* 20, 5, 3. *in* *con-*

RERUM ET VERBORUM.

concionem populi prodire, sic
τιὸν ἐκκλησίαν, vel sic τὸ βήμα
 Lamb. de iudicio publico, quod in
 concione se habebatur, 2, 1, 3.
Concitare equum in aliquem, 16,
 5, 4. & alibi concitato equo veli
 ad hostem 14, 4, 5. concitant vasa
 iacta risum pugnantibus movent,
 23, 11, 5. (ubi vulgo est excitant)
 Sic & Cic. de orat. & in eund. mo-
 dum alii, concitare iram, &c.
 concitat odium Hamilearis bel-
 lum Punic. II. constat, commover,
 & ut Livius loquitur, conciet, eausa
 est odi, 22, 4, 3. concitata mul-
 tudo a Themistocle in Aristidem 3,
 1, 3.
Conclave 10, 9, 1. Donat. ad Ter.
 Eun. 3, 5, 35. Conclave est sepa-
 rator locus in interiorib. rebus,
 &c. Gloss. Graecolat. *εὐνοία*
καὶ ἀσπίς, conclavis.
Concludere uno volumine, complecti
 15, 4, 6. conclusio pro oblatione 18,
 5, 7. sic *Caus. 2. B. Civil.* conclusio
 Massil. Miste Lambinus exp. in hoc
 conclusio loco. v. not.
Concupiscere majora 4, 1, 3. alibi:
 majores res appetere 4, 2, 2. de
 molitionibus elatorum & invidium
 hominum, qui suo status non contenti,
 ambitiose res novas quaerunt. Boeci.
 plura, quam quis efficere possit,
 moliri 9, 5, 1. intemperanter con-
 cupiscere aliquid vehementer 25, 13,
 4. ubi alii male imperanter, vel
 imperative. vid. not. concupisce-
 re tyannidem adspirare ad tyr. 7,
 7, 3.
**Concurrere ad opprimendum ali-
 quem, certatim operam conferre** 18,
 3, 1. concurrere cum aliquo, de
ποροπαύα. 18, 4, 2. in navem regis
 una incurrere, veluti agmine fallo
 adorti navem 23, 10, 5. concurren-
 tes insidiatores 14, 9, 5.
**Concurfus magnus est populi scil. stu-
 dio spectandi** 14, 3, 3. sic: concu-
 rsus magni fiunt 19, 4, 1. Laetitia
 connotatur. sic ap. Vellej. 2, 103, 4.
Concurfus civitatis, uno concursu,

unica pugna 5, 2, 3. concursu acer-
 rimo pugnare, de consuetu praeci-
 18, 4, 1. sic: in concursu de praecio
navali 23, 11, 4. in concursu praeci-
 lii 8, 1, 4. motus concursusque,
militum pugnantium 11, 1, 4.
**Concutere opus alicujus, labefactare
 potentiam** 15, 6, 4.
Condiscipuli 15, 2, 2. 25, 1, 3. con-
 discipulatus *εὐνοία*, 25, 5,
 3. (ubi tamen alii, discipulatu, vel
 condisciplina. v. not. *Ernstii*.) Usus
 & Justin. 12, 6, 17.
**Conditio pro pactione. conditionem
 accipere, se. oblatae pacis** 14, 8, 6.
Donat. ad Ter. Andr. 1, 1, 52. con-
 ditio est pactio certam legem in
 se continens. sic: conditiones non
 conveniunt se belli componendi, 23,
 6, 2. vide inf. convenire. h's con-
 ditionib. pacem fecit 8, 3, 1. alibi:
 his legibus 13, 2, 2. de conditio-
 nibus tractare, se. deditiois facien-
 dae, 18, 5, 7. conditionem aequam
 versurae non habere, captam, fa-
 cultatem, 25, 2, 4.
**Conditio de matrimonio. nullius non
 conditionis potestatem habere,**
iniquam repulsam metuere, 25, 12,
 1. conditionem talem aspernari,
 se. matrimonium fororis, pecunia em-
 tum, cum homine non tam generoso,
 quam pecunioso, 5, 1, 4. Sic enim hanc
 locum cum Gebh. accipio. Passim au-
 tem ita loquuntur veteres, Suetori.
 Galba c. 5. alii: ita dicimus: filiae
 conditionem quaerere &c.
Conditio urbium visus Timoleon
 quia eas insauraverat, ac rescerat
 20, 3, 2. Sic alius condere urbem,
 gentem, imperium, est perpolire,
 corrivere, & quasi ex integro restituere.
 v. *Freinsheim. ad Flor.* 1, 3, 1.
 & *Barth. ad Suetii* 4. sic. 3, 72.
 Ira noster alibi. constituere urbem
 eod. sensu dixit. 15, 8, 5.
**Conduci mercede, praef. 4. condu-
 ctivus (al. conductus) exercitus**
 11, 2, 4. v. not. conducti ex Grae-
 cia 14, 8, 2. conductivae castrivae
 12, 1, 2. de mercenariis militibus, qui
 ferme delictui domestico opponuntur.

I N D E X

Conferre se Athenas proficisci 25, 2, 2. ad aliquem, *confugere*: ut cum eo simus ac moremur, 7, 5, 2. 9, 2. 1. conferre se suaque in naves, transferre 2, 2, 7. nihil in domum suam, in suos usus convertere 17, 7, 3. legem in perniciem civitatis, adhibere, usurpare, legi obsequendo perniciem patriae adferre 15, 7, 5. arma cum fortiore, congrua 18, 11, 5. conferre pecuniam *se*. ad sublevandos amicos 15, 3, 6. *sic*: collata sunt 470. talenta Delum; contributa in communo aerarium, 3, 3, 1. conferre facta clarorum virorum, comparare 23, 13, 4. ligna circa casam ut eam incendamus 7, 10, 4. conferuntur ei munera a rege donantur 17, 7, 3. collatum est omne bellum circa Corinthum, tota moles belli Corinthum translata, versa in Cor. 17, 5, 1. Sic arma undique collata Lucan. 5. orbitatem geminatam in unum tempus collatam *Quintilian.* decl. 537. castra aliquo conferre *Tacitus* 1, 8, 6. dixit.

Conficere per aliquem quod studes, agere, conserere 9, 3, 3. orationes conscribere 24, 3, 3. legitima, seu, ut alii legitimos, v. *inf.* legitima. conficere iter *peragere* 17, 4, 4. tertiam partem itineris 18, 8, 6. dimidium spatium *se*. itineris 18, 9, 1. bellum 2, 4, 4. conficere gerentes bellum, debellare 6, 1, 1. Est autem proprio gladiatorum & bestiariorum. v. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, 4, 1. & *Thef. Buchneri.* conficere aliquem incendio interimere 7, 10, 4. dum res conficeretur, ageretur 20, 1, 4. ne res conficeretur, ne fieret, quod suaserat *Milt.* 1, 3, 5. quibus rebus confectis 16, 3, 3. conficitur caedes 10, 10, 1. alibi: fit 15, 9, 1. res divina 23, 2, 4. confecti Graeco sermone libri 23, 13, 2. conficere magnam multitudinem serpentum, colligere, conquirere, 23, 10, 5. Alii: grande peculium, pecuniam innumerabilem, tot talenta. v. *Gronov.* ad *Liv.* 29, 35. & ad *Plin. N. H.* 35,

7. In *Boecl.* tamen erat, fecisset, de quo nos in not.

Confidere talem futurum aliquem 1, 1, 1. Plus est quam sperare, cui opponitur. *Sic Seneca ep.* 16. Jam de te spem habeo, nondum fiduciam.

Configere. confixi ceciderunt *se.* telis 14, 9, 5.

Confinis Cappadociae gens 14, 4, 1. **Confirmare** quid satis, fidem rei sufficientem facere 14, 11. *sic*: confirmare fide se fore proprium alicujus, data fide se alicui addicere, promittere operam suam, 6, 1, 5. confirmare conjurationem 10, 3, 3. v. not. decreta populi, approbare, rata habere 19, 3, 2. exercitum, fiducia *scil.* & bona spe complere, *Ἐπιπίπτες* & *Ἐπαύτων.* *Lamb.* 17, 2, 5. intulas bene animatas in officio, obsequio & fide venire nutantes 5, 2, 4. 17, 2, 5. confirmare odium hereditate relictum, augere, vehementius exercendo 23, 1, 3. confirmatur regnum Persarum stabilitur 3, 3, 5.

Confiatur bellum 12, 2, 3. 18, 3, 1. *sic loquuntur* & *Hirtius* de *B. G.* 8, 6. & de *B. Alex.* c. 1. *Vellej.* 2, 55, 2. & *Cic. Philipp.* 2. qui & pro *Client.* dixit confiate seditionem; sicut alii invidiam, odium &c.

Confiictari non simplici fortuna 20, 1, 2. morbo 10, 2, 4. *sic Cic.* confictari molestiis; *Caesar*: gravi annona; *Tacitus*: tempestatibus; *Celsus*: doloribus. *Lamb.* cum adversa fortuna 16, 5, 1. quasi dicuntur cum fortuna, repugnante coeptis, ce-
ntur decertare, colluctari, contendi, collidi. *Confiictatio* enim (ut docet *Donatus* ad *Terent. Andr.*) est corporum tactus invicem & collisio. *Lamb.* Superior formula, affligendi; haec pugnandi notionem habet. *Boecl.*

Confligere praeliari 1, 5, 4. classe 7, 8, 2. paucis navibus adversus classem 23, 8, 4. confligere cum aliquo 18, 8, 1.

Confluere ad, de copia & studio concurrentium ad aliquem 7, 6, 1. *sic* & *Cic.*

RERUM ET VERBORUM.

- Cic. pro Planc. Vellej. 2, 55, 2. & 2, 80, 4. Curt. 10, 4, 15. Jusin. 1, 7, 9. &c.*
- Confidit coniectu telorum** 16, 5, 4.
- Confugere ad aliquem; tanquam ad praesidium insausae sortis** 11, 3, 2. in aram 4, 4, 5. antea: in ara confidere. salutis evendae sc. tanquam in asylo. *Mos passim obvius. v. not.*
- Congerere undique quod idoneum ad muniendum** 2, 6, 5. *Sic Curt. 8, 2, 24. caedi arbores, & saxa congeri jubet. Gebh.*
- Congredi se. ad colloq.** 24, 11, 2. *di micare armis* 14, 8, 1. ita: congre- di cum aliquo 23, 1, 2. congre- di, bellum gerere 23, 6, 2.
- Congruit hoc sententiae deorum, ad illam accommodatur, refertur, consentit. cum ea,** 6, 3, 5.
- Conjicere tela in host. 14, 9, 5. hinc: coniectus telorum** 16, 5, 4. conji- cere callidissime de futuris, divi- nare 2, 1, 4. sic: conji- ciunt hoc omnes ex eo 18, 2, 2. conji- cere se in sacrum, prope illuc con- fugere, securitatis scil. causa 2, 8, 4. in templum ex fuga 17, 4, 6. *Sic Terent. Heaut. 2, 3, 36. continuo se conjecit intro. conji- ci in vincula* 1, 7, 6. 4, 3, 5. 9, 5, 3. in custo- diam 16, 5, 1. 19, 3, 4. *Sic & Ulp. loquitur L. 3. de cust. & exp. reo- rum; ac Scævola. L. 4. §. Item. ad L. Jul. majest. Savaro, 19, 3, 4. 16, 5, 1.*
- Conjugii ejus cupidus, scil. contra- hendi eam ea muliere** 5, 1, 3.
- Conjuncta Cappadociae Paphlago- nia vicina cobacrens** 14, 5, 6. con- jungi affinitate cum 4, 2, 3. con- junctus cognatione propinqua *praef. 7. Vellejo 2, 41, 2. conjun- ctissimus sanguine. quomodo & ap. Cic. Verr. 5, 67. conjunctus sanguis civium Rom. adde ora. pro Planc. c. 11. conjunctus alicui intima fa- miliaritate 25, 12, 1. Pro his alicui conjunctus absolute, pro necessario amico, vel propinquo 25, 7, 2. ut ap. Curt. 6, 11, 20. conjuncti fontium. v. un. conjuncte vivere cum 25,*
- 10, 3. *Item: conjunctissime 25, 5, 3. de familiaritate. conjunctio sc. affinitatis 25, 19, 4. conjunctim pe- tere auxilium salutis sc. & suae & ejus, quem carissimum habebat, non suae solius, ut ibid. additur, 25, 10, 5.*
- Conjuratio, conspiratio, aut juxta Lamb. oisporia. v. not. 10, 8, 3.**
- CONON egregius terra marique bella- tor** 9, 1, 1. ad Pharnabazum se confert cap 2, 1. usui est adversus Lacedaemonios v. 3. accusat Tissapher- nem ap. Artaxerxem c. 3, 2. donatur muneribus & bello praeficitur c. 4, 1. &c. Lacedaemonios apud Cnidum fundit v. 4. dum patriae statet, a Tri- bazo in vincula conji- ciuntur c. 5, 2. &c.
- plurimum Cyprî vixit** 12, 3, 4. e- jus memoriam renovat statua filii juxta paternam posita 13, 2, 3.
- Conquirere quos possumus sc. colonos** 20, 3, 1. socios, quos adfiscamus sc. 10, 8, 3. proscriptos, de inquisi- tione proscriptorum & inquisitoribus 25, 11, 1.
- Conscendere navem** 14, 4, 3.
- Conscii conjurationis scil. sen, ut q. Miss. addunt, facinoris. sic: tam multis conscis** 1, 3, 6. res multis conscis quae geritur, effertur 10, 8, 4.
- Consciscere sibi necem** Fr. 2, 2.
- Conscribere in periculo. Sic vulgo editur** 15, 8, 2. Sed rectum est in- scribere. vid. not. librum gravem multis verbis scil. testimonii, 6, 4, 2. conscriptus liber de historicis: factus, compositus 10, 3, 2.
- Conscripti patres** 23, 12, 2. De sena- tu Romano usurpatur, qui tanquam solenni titulo ita compellari, vocari- que consuevit. conscripti alias im- proprie dicebantur, qui a Bruto pri- mum lecti in senatum, expulso regno. oï usque exierit sic rō Budavicus ovid. &c. vide Liv. 2, 1. Nec igno- rari interim debet, etiam primos illos ab Romulo institutos centum senatores, patresque ex legibus dici Halicarnassens. l. 2. antiq. Boeck. add. Thes. Buchn.
- Confectari praedones** 2, 2, 3. sin- gulos adversarios 2, 4, 4. cum ju-

I N D E X

do & labore conquirere, persequendo se.

Confentire in laudando uno aliquo, *convocare, pariter laudare*, 7, 11, 1. (ubi tamen forsan leg. est *conscie-runt. v. not.*) ad aliquem opprimendum, *conspirare* 14, 5, 2. sic confentire cum aliquo de urbe tradenda 19, 2, 2. confensio magna multorum, *magna conspiratio* 7, 3, 3. ita: globus confensionis, *conspirantium* 25, 8, 4. *Vsuis & Cicero, sed in bonam partem, orat. post red. ad Quir. c. 8.*

Consequi benevolentiam magnam regis adipisci 14, 5, 2. commendationem (vel commoditatem) aliq. in aliquo laedendo 25, 9, 2. gloriam belli 15, 5, 5. tantam apud omnes gentes, ut 2, 6, 3. familiaritatem alicujus rei aliqua 25, 19, 2. hereditates multas non alia re, quam bonitate 25, 11, 1. dominationem non vi, sed suorum voluntate 1, 8, 3. consequi multum in eo, 17, 2, 5. consequi aliquid facile aliqua re *perficere* 23, 10, 5. sic: id qua ratione consecutus sit 6, 1, 2. consequi, *absolute*. consequuntur legati 2, 7, 2. consequitur desiderium rei 5, 3, 2. *Curt.* 8, 8, 23. crudelitatem fera poenitentia consecuta est. consequitur id dictum invidia, *magnam id dicenti invidiam constat* 10, 6, 4. consecuta est commutatio 10, 6, 1. consecuta est cum magna prosperitas, *magnam adeptus est prosp.* 25, 19, 3. sic *Ter. Phorm.* 5, 1, 24. matrem mors consecuta est. *vide fo. Rhodii indicem Scribonianum.* consequi fugientem adsequi 22, 7, 7.

Conferere manum 14, 8, 4. 17, 3, 6. cum aliquo 23, 4, 2. est, *justo praelio contendere. Aliis conferere praelium, de quo Cl. Vorstius ad Sulpicii* 1, 36.

Conservare aliquem *st. virum*, 18, 10, 3. *in plerisque ead. vulg. Sed rectius est servare. inducias* 17, 2, 4. *idem*, 17, 2, 5. religionem *ib. in MS. Dan. ubi vulg. est. servare.*

jururandum, 23, 2, 5. *ubi alii servavi adedere. conservare simulacra, aras honore earum & juvandi supplices non imminere* 17, 4, 7. exercitum *sc. incolestem* 14, 2, 1. conservatis legibus *i. e. observatis* 25, 6, 2.

Considere in ara, *de supplice* 4, 4, 4. *sic de Helena Virgilius: Atri invisa sedebat.*

Consilium, *egregiumque, ars, prudentiae callidum & subitum inventum, quale est illud Themistoclis* 2, 6, 5. *& Datamis* 14, 6, 3. *Boeckl. Sic: consilium prudentissimum* 18, 7, 5. consilii celeritas 17, 6, 2. consilium tale capere 23, 9, 3. hoc consilio 1, 5, 3. consilio alicujus vinci magis quam armis 2, 4, 5. consilio, *quam vi dicerent Livius ac Tacitus. Sic: consilio superare arma alicujus* 23, 11, 7. tali percellere, profigare aliq. 14, 6, 8. consilia novum, *alibi [1, 5, 3.] nova ars, de singulari invento, aut ex re & tempore capto consilio* 18, 8, 4. *Boeckl. consilium Apollinis, de responso* 2, 2, 7. *repentinum, subitio captum, propositum inopinatum*, 4, 4, 5. consilii maximi vir, *de ipsa facultate ingenii prudentis* 14, 1, 1. sic: consilii plenus 4, 1, 2. 7, 1, 4. consilii magnitudine superare omnes 14, 1, 2. consilio semper vincere 11, 1, 2. consilii mei hoc non est, *i. e. judicii & arbitrii in eligendo* 9, 4, 1. *sic Cic. ad famul.* 3, 2. Quid efficere possis, tui consilii est. *Lamb. ad consilium aliquod accedere probare consil.* 1, 3, 5. in consilium dari alicui, *de adjutoribus datis* 13, 3, 2. consilium id inire, *destinare* 25, 22, 3. mutare, 18, 9, 6. alicujus sequi *imitari factum, institutum*, 14, 6, 3. consilio alicujus moveri, *parere alicui* 10, 1, 5. consilio privato, publico facere aliquid *per se, aut publica auctoritate* 16, 1, 2. *Caesar* 3. *B. Civ. una ex his navib. privato consilio administrabatur. Loccen. a consilio alicujus abhorreere* 1, 3, 5. a

con-

RERUM ET VERBORUM.

consilio abire res ad vires (vel vires) pugnantium 8, 1, 4. v. not. consilia Lylander iniri, reges tollere, pro tollendi per Graecifinum, de factis. molition. 6, 3, 1. consiliis clandestinis operam dare, ut 23, 2, 2. consiliorum omnium esse participem; mox: omnium rerum: v. 6. inter requisita scribitur esse ap. Graecos 18, 1, 5. a consiliis interioribus removeri, secretis, 23, 2, 2. consilium pro ipsi hominibus in consilio adhibitis. ex consilii sententia 19, 4, 3. Cicerei Veri, 3, 44. & ad Att. 10, 7. est de consilii sententia. consilii voluntate cognita 18, 12, 3. Sic ad consilium referre de re aliqua, dicuntur principes aut duces belli, cum amici & legatis ac tribunis deliberantes, 18, 12, 1. v. Gronov. ad Liv. 44, 1. & observ. 3, 22. in consilio semper adesse alicui, est omnium consiliorum esse participem, ut ibid. additur, 18, 5, 6. v. adesse. Sic Seneca de element. 1, 9. amici quos in consilium rogaverat. Ubi male Pistor mutabat: in concilium.

Consistere, de acie instructa 11, 2, 1. consistit huic spes in se locique natura 4, 8, 3.

Consobrina Pomponii Ancia 25, 2, 1.

Conspicere locum quendam digno monstratum oculis conspici, intueri 14, 11, 5. in neutram partem conspici posse, i. e. ut nec defectum ad sordas, nec excessum ad luxum interpretari sine notare possis, ut Buchn. in Thes. exponit. 25, 13, 5. v. not. Nempe conspici dicuntur, quae velut eminent ac prae aliis notantur. Livius 21, 4. de Hannibale: Vestitus nihil inter aequales excellens: arma atque equi conspiciabantur. Idem 33, 42. Regem conspici debere. Seneca 3. de beneficiis: Beneficia conspici vult.

Conspectus. in conspectum alicujus venire, 9, 3, 3. 14, 10, 3. a conspectu suorum recedere, absentia a patria notatur, 12, 3, 4. ex conspectu ingratorum hominum morte recedere 20, 13, 6. locus, qui est

in conspectu, in propinquo, ut conspici queat, 14, 11, 4.

Constantes inimici perpetui 6, 2, 2. constantia praeterire alicui alicui constantiorem habere 8, 1, 1. constantia vocis atque vultus Attici morientis 25, 22, 1.

Constat hoc inter omnes, de notitia 7, 1, 1. constat reditus pecuniae in his possessionibus, consistit 25, 14, 3. sic: constabat amoenitas domus non aedificio, sed silva 25, 13, 2.

Constituere aliquid. (vid. de hoc verbo Gronov. obs. 1, 1.) res quas Lylander Athenis constituit, quae ipsi auctore agenteque sunt constitutae in procuratore reip. sc. eximio tui nominis ayon. 7, 10, 1. Boecler.

constituere aciem navium, instruere ad prael. navis 23, 11, 1. oppidum, condere 5, 2, 2. pacem 13, 2, 2. res summa aequitate quasi fundare & firmiter sistere, ut facile deici nequeant: de ordinato regionis statu 1, 2, 2. vid. Buchner. Thes. v. Statu. ita: Chersonesum v. 4. constituendae reip. triumvir ordinandae, insinuandae. 25, 12, 2. v. Triumvir.

constituere potestatem Xviralem, instituere 6, 2, 1. portum triplicem ad discendo emunire 2, 6, 1. alicui statum, ponere, 12, 1, 3. vineas, testudines, mox statuere, 1, 7, 2. constituere urbem, desertam eversumque de integro condere, incolis & rep. formare 15, 8, 5. ubi tamen ora, libri habent restituta. quomodo & in loco neocorinthia habetur restituere 16, 4, 3. v. not. & supra condere. constituere, quantum quisque daret, desinere, de arbitrio, iudicio, consilio 3, 3, 1. constituere de aliquo, sententiam ferre 18, 12, 1. constituere sibi magnam auctoritatem pugna alicui comparare, styvere, vel & firmare. 9, 5, 2. classem apud fluv. collocare 7, 8, 1. regnum alicui, stabilire 12, 2, 1. domicilium sibi alicui: 2, 10, 2. sedem domicil. legere. constituit desiscere decernit. statuit 14, 5, 5. Sic Saepo Cicere,

Cicero. Vo. st. constitutum antiquitus testum, *ad hunc*. 25, 13, 2.

Consuevit hoc sanctum esse apud omnes gentes *consuetudine quadam religio rei apud omnes servata est* 16, 5, 1. civitas Athen. imperare cet. gentib. *diuturnitas praerogativa & potentiae significatur* 9, 3, 4. consuevere magistratus simul epulari solent 16, 2, 2. consuevit haec vivere cum illo *de consuetudine stupri* 7, 10, 6. ubi tamen quid. expandunt *to vivere*. v. not.

Consuetudo vitae, institutum. 25, 14, 2. *sc. Ter. Heaut.* 2, 3, 42. cotidiana vitae consuetudinem. *Eand. phrasin Adel.* 5, 3, 34. reponit Guyetus. v. not. ejus. consuetudinis atque vitae alienius imago 15, 1, 3. in consuetudinem eam inducere milites, ut *sc. ad suafacere*, 11, 2, 1. consuetudine, qua tum res gerebantur 25, 12, 3. *supplicatio hic mitigatur ea voce, quod ad vim dominationis clarius referendum erat.* Boecler. *sc.* consuetudo regum *ingenium* 14, 5, 4. consuetudine sua devincite sibi aliquem *operta, convictione & familiaritate*, 25, 1, 4.

Consulere Apollinem, consilium ab Apoll. petere. 1, 1, 2. consulere sibi prospicere, providere, nisi tamen *glossima est*. v. not. 2, 8, 5. 25, 21, 5. *sc.* consulere rebus suis 6, 2, 3. Bene notanda est *επιμαρτυρία* horum locorum, & phrasios *indoles*. cum enim de ultimo veluti remedio cogitur, Latine consulere sibi quis dicitur. Apud *Caesarem lib. 2. de bell. civ.* Gaditani denuntiant Gallonio, ut sua sponte excederet Gadibus, si id non fecisset, sibi consilium capturos. *Alibi* : petentibus omnibus quisque sibi consulebat. Effertur etiam ita : salutis suae rationem habere. salutem sibi (*fuga e. g.*) petere. sibi, qua pote, salutem quaerere. Boecler. v. *Curr.* 5, 11, 2. & Gronov. *ad Liv.* 21, 16. Cicero dixit consulere rationib. suis, in epistolis. consulere male patriae, *utilitates ejus*

negligere 15, 10, 1. *noxia afferre* 19, 2, 2. consulum mittere *sc. ad oraculum* 2, 2, 6.

Consul (praecipuus inter ordinarios Romae magistratus) P. Corn. Scipio 23, 1, 3. 23, 4, 1. C. Flaminius 23, 4, 3. Romanorum C. Lutatius 22, 1, 3. iterum, P. Scipio Afric. 24, 2, 2. Ti. Sempron. Gracchus 23, 3, 3. consul quinques, *sive* quintum 23, 5, 3. v. not. consules C. Terentius & L. Paullus 23, 4, 4. Romae annui bini creabantur 23, 7, 4. consulum praefectura delatae Attico a consulibus, ut cum *is proficisceretur in provincias* 25, 6, 4. Quibus consulibus, quo anno 12, 13, 1. *sc.* consulibus M. Cl. Marcello, Q. Fabio Labeone : L. Aemil. Paullo, & Cn. Baeb. Tamphilo : P. Corn. Cethego, M. Baeb. Tamphilo, *ibid.* M. Claudio, L. Furio 23, 7, 6. L. Cornelio, Q. Minutio 23, 8, 1. Consulibus Q. Fabio Max. M. Claud. Marcello 24, 1, 2. L. Cotta & L. Torquato 25, 4, 5. Cn. Domitio, C. Sotio, 26, 22, 3. i. e. eo anno sub cujus initium hi consules magistratum inierunt, solenni consuetudine designandi temporis, Romanis scriptoribus. Consularis L. Flaminius, qui gesserat honorem consulatus 23, 12, 1. *sc.* consulares aliquot 23, 4, 4. consulatum gerere cum aliquo. 24, 2, 1. *alibi* : in consulatu collegam habere aliquem 24, 1, 1. in consulatu priore cum primus consulatum gereret, 24, 2, 2. de consulatu Ciceronis liber 25, 8, 6.

Consumere plurimum studii in armis, *sc. tractandis, de exercitio, quo distinetur ut παραχρηστικῶς ἢ ἐπιμαρτυρία*. Boecl. 15, 2, 5. tot talenta in oppugnanda urbe 13, 1, 2. tot menses in morbo, tam diu aegrotare. 25, 21, 3. consumi morbo interire 21, 2, 1.

Contegere aliquem veste induere 14, 3, 1.

Contemnere morbum non *aliquid curare, tanq. leuem* 25, 21, 2. *sc.*

RERUM ET VERBORUM.

contemnentibus res illa pernicii
fuit negligentib. ut rem periculo ca-
rentem 8, 2, 2. contemni in bello
nihil debet, ibid. v. 3. contemptus
est a tyranis, 8, 2, 2. *mon*: de-
spectus v. 3. v. infra despiciere.
Contendere, sua opera hoc factum
affirmare 15, 8, 1. suam aetatem
tulisse &c. 23, 12, 4. ap. aliquem,
falsa ei esse delata, *asseveranter*
dicere 2, 7, 2. quo contendere i. e.
quo cursum dirigerat 13, 3, 4. 14, 6,
2. contendit Lacedaemonem 5, 3,
3. Sic enim legendum e. *Miss. & veti.*
edd. v. not. Et contendere Aby-
don. Justin. 2, 13, 6. ad Prusiam,
32, 4, 5. Thebas, *Frontin.* 1, 4,
Savaro. Idem Justinus dicit contende-
re Megaram 2, 8, 3. in Asiam
5, 2, 2. in Graeciam 17, 2, 5. rus
urbanum 32, 2, 3. contendere per
loca sola, *profliscos* 18, 8, 6. con-
tendere posse 15, 2, 5. de cursu ac-
cipit Lambinus, vultque hanc esse sen-
tentiam: consique ecurrisse, donec
etiamnum currendo possit contendere;
neque rariopere se currendo defatigasse,
ut pedibus currere amplius non possit.
Malus de lucta accipere (nam & lu-
ctantis est contendere) & ad rō itans
refertur, quomodo & Gronovius id vi-
detur accepisse. vide not. contendere
cum barbaro, bellum gerere 9, 4, 3.
contendere acie, sic *q. miss. & edd.*
1, 4, 4. ubi tamen alii habent decer-
nere. v. not. cum aliq. de principatu,
aemulationis certamen not. 3,
1, 1. contendere inimica mente,
de acri concursu in praet. 18, 4, 2.
Contentio est inter hos, utrum, a-
cri & ambigua deliberatio 1, 4, 4.
Contentus domo ea, 17, 7, 4. Sic
fortuna illa 7, 9, 4. honore se. de-
latarum praefectarum 25, 6, 4. OR-
dine equestri 25, 9, 1. contenti-
erimus uno testimonio satis erit
retulisse unicuique testim. 13, 4, 1.
Contexta historia, opp. rebus sparsim
in epist. memoratis 25, 16, 3.
Contigit ei, ut liberaret patr. de
rebus variis & praeclearis 8, 1, 2. Sic:
contigit huic uni, quod nescio an

ulli, ut 20, 1, 1. Similiter Cicero ad
Att. 14. post epist. 77. contigit tibi,
quod haud scio an nemini,
ut summa severitas, popularis
esset. Qui locus faveat lectioni Lam-
binianae, an nulli. v. not. Vellejue
2, 124, 2. Soli huic contigit paene
diutius recusare &c. Et c. 61, 3.
Qui honor non alii contigerat.
Contineri beneficiis, odio alterius
scil. in amicitia. *scilicet*, *avilissim*
me cohaerere 14, 10, 4. contineri
hospitio alicujus, esse inter eos,
qui federe hospitii cum aliquo sunt
conjuncti 6, 1, 5. v. hospit.
Continens, in continenti sub. terra,
i. e. perpetua s. continua, non cincta
mari, non intercisā: opp. insulis 1,
7, 3. sic, addita voce, quae modo
subaudiatur: continens terra 2,
3, 2.
Continens *επιγετης* 15, 3, 2. conti-
nentiae hoc signum est. & *mon*:
continentis debet duci 25, 13, 4.
quid proprio notetur, exemplo locus
ipse explicat. Boecl.
Contra ea, pro quo alii simpl. contra
praef. 6, 9, 5, 4. 7, 8, 4. 15, 10, 4.
ac fortassis & 15, 5, 6. ubi v. not.
alde Schopp. Instit. Gramm. pag. 176.
ed. noviss. sic & Caes. B. G. 5, 29.
B. Civ. 3, 74. Sallust. orat. ad Caesar.
princ. & alii loquuntur.
e Contrario, 22, 1, 2. II. 1, 4. & in
vulg. libris 18, 1, 5. ubi tamen rectius
alii, contrario sine praepos. Quomo-
do & Cicero locutus. vide Cl. Voyst.
de Latinit. merito susp. cap. 2. p. 27.
Contrahere classem, comparare 9, 4,
4. ut ap. Vellej. 4, 2, 2. sc. II. ex-
ercitum 14, 3, 5. contractae erant
paulo ante copiae, nuper conscri-
ptae, & ut adjicitur: inexercitatae,
18, 3, 3. Aliter contrahere copias,
est dispersas in unum conducere, col-
ligere 14, 7, 2. 18, 9, 1, 2. quomodo
saepe Curtius.
Contumacius se gerere de rebellione
seu defectione 5, 2, 5. v. not.
Contumelia (exheredationis sc.) sine
industria non extinguitur 2, 1, 3.
v. not.

I N D E X

Convenire, convenit hoc moribus illorum, *moribus gentium receptum est*, praef. 2. non convenit hoc prudentiae ejus, *non decet virum tam prud.* 18, 11, 3. sic: negavit id convenire suae virtuti 17, 5, 3. non convenit absolute, *i. e. non constat inter historicos*. Lamb. 23, 13, 1. ut conveniret Lacedaemoniis cum rege, ut tollerentur controversiae, pax conciliaretur, inter Lae. & v. 17, 2, 3. v. not. convenire hoc in illum videtur, ipsi hoc factum tribuendum videtur. suspicio hujus rei in illum compet 7, 3, 4. quae conveniant inter regem Pausaniamque de quib. pacti fuerant 4, 4, 2. Sic Petronius: pariter secundum lectum conciderunt; ut putares hoc convenisse. Ita: non convenire conditiones, pro, non convenit de conditionibus 23, 6, 2. sic solent veteres. Livius 30, 40. si conditiones convenirent pacis. Et c. 43. si pax convenisset. Sallust. Jug. 45. pax convenit. Justin. 30, 3, 13. pax non convenit. Adde Gifan. observ. Lat. L. pag. 51. Gronov. not. ad Senti Theb. 6, 63p. & de pecun. vet. 3, 13. princ. ac Thes. Buchneri.

Convenire aliquem, accedere 10, 8, 3. 4. & 15, 4, 1. conveniendi alicujus potestatem habere 7, 9, 5. conveniendi alicujus gratia venire 10, 9, 2. aditum petentib. dare 4, 3, 3. convenire in colloquium 23, 6, 2. v. not. ad defendendum, coire, congregari 13, 4, 2.

Conventus Arcadum, magnus senatus Arcadum, *ei subjei. v. not.* 15, 6, 1. legationum 15, 6, 4. v. inf. legationes.

Convertere ad salutem quod ad perniciem fuerat cogitatum 14, 6, 3. Terent. Andr. 4, 1, 48. non posse jam ad salutem converti hoc malum. convertere ad se oculos omnium, *aspici ab omnibus, admiratione & administratione virtutis, potentiae* 7, 3, 5. Boecl. sic Curt. de matre ac conjuge Darii 3, 11, 24. & de Roxane 8, 4, 24. Simili phrasi

convertere in se omnium mentes dixit Flor. 2, 17, 4. totum terrarum orbem. Vellej. 2, 31, 1. animum adolescentis regis Livius 24, 5. convertit se ad cum civitas, opinione omnium destinabatur, qui libertatem & statum reip. redderet 25, 8, 1. Cicero 14. ep. ad Attic. 20. ita offert: resp. pendet a Bruto, ab isto servabitur: Boecl. Hac ipsa vero phrasi usus idem in Somn. Scip. c. 2. qui locus istar. *traquillitas* erit. In te unum, inquit, atque in tuum nomen, se tota converteret civitas: te senatus, te omnes boni, te focii, te Latini intuebantur: tu eris unus, in quo nitatur civitatis salus, &c. Seneca de Clem. 1, 4. Sequitur, ut is quoque carior sit, in quem se respub. convertit. conversa subito fortuna est, commutata 25, 10, 1.

Convictus, *metropolitica* 25, 8, 2.

Convivae Attici animo & ventre delectati 25, 14, 1. quales ab eod. vocati v. 2. convivio uxores Romani adhibebant, Graeci non item, praefat. 6. & 7. v. not. in convivio Attici anagnostae auditi 25, 18, 1.

Cooritur risus 15, 8, 5.

Copiae se. militum, copiarum omne genus 18, 5, 2. copias suas deducere in camp. 1, 4, 2. barbarorum disjicere 15, 2, 1. educere ex urbe 1, 5, 2. traducere ponte, alibi: trahere: & mox v. 4. transportare 1, 3, 1. copiis exiguis dimicare 1, 4, 5. cum tantis copiis Europam invadere, ut 2, 2, 4. copiis pedestribus plus valere quam navibus 7, 8, 2. pellere ad adversarios 23, 11, 7.

Copiosa via, mox: omnium rerum abundans. opp. loca deserta. 18, 8, 5. Sic ap. Cic. pro Archia: urbs copiosa, in qua omnium rerum est copia. Voss.

Copulam manu gerere, *lignula, vinculum, lorum, quo ligantur canes venatici*, Ovidius Trist. 5, 19. Lu-

Antea

stantem frustra copula dura tenet. De cane venatico loquitur. adde Barth. advers. 18, 14. copula talium virorum, de Attico, qui inter amulos, Cic. & Hortensium, intercessit veluti medius, effectusque ut nulla inter eos incredulitas obrectatio. 25, 4, 5. Sic Julia, Pompeji & Caesaris copula fuit: qui cum illa necessitudine continentantur adhuc, soluto per mortem Juliae federe, ad arma prorupere. male cohaerentis pignus concordiae, Vellejo ob id dicitur. Boecl.

Coquitur ei coena, apparatus 5, 4, 3. cocta cibaria 18, 8, 7. v. not.

Corcyram sub imperium Athen. redigit Timoth. 13, 2, 1. demigrat Themistocles 2, 8, 3. Corcyracum bellum cum Corcyraeis gestum 2, 2, 1. Corcyraeos frangit classis Athen. 2, 2, 3.

Corinthus a tyranno liberatur, 20, 1, 1. eam oppugnare non vult Agesilaus 17, 5, 3. circa eam confertur omne bellum 17, 5, 1. Corinthium bellum unde appellatum, ibid. Diodoro, Pausaniae, alius, *ἡ πόλις Κορινθίων*. v. not. Corinthii saepe adjuti Dianysiorum opibus 20, 2, 2.

Cornelius L. cos. 23, 8, 1. Cornelius Cethegus. v. Cethegus.

Cornelius Scipio. v. Scipio.

Cornu alterum tenere de parte aciei 16, 4, 3. quo cornurem gessit 23, 3, 4. v. not. Et de duob. aciebus cornibus Lips. de Mil. Rom. 2, 7. in cornibus jumentorum deligata fermenta 23, 5, 2.

Corona aurea Romanis a Karthag. legatis donatur 23, 72. Inter dona victoribus aut praepotentibus. cuius causa & gratulationis mitti solita per legatos, saepe coronae aureae memorantur. Ap. Curt. 4, 2, 2. Tyrus Alexandro coronam auream, domum ferebant. v. Cl. Berneg. ad Just. 11, 10, 10. e Boecl. adde not. ad 7, 6, 3.

Coronis aureis donati Olympii victores & Alcibiades 7, 6, 3. vid. Olymp. coronis aureis donatus inresectus Pelopidas 16, 5, 5.

gazdas immunes intelligit Paschallus de Coron. l. 7. c. 5. Alias etiam in coronis mortuorum aureae memorantur. Sic honoris ergo auream coronam Caesario mortuo imponendam Pergramenos decrevisse, auctor est Cicero in orat. pro Flacco c. 31. v. Kyellus. de sus. l. 1, 11. Verum. ut dixi, haec nihil ad h. l. Tropaea, coronae, arma, ap. Plutarch. iuncta factis ostend. sensum, Boecl. Add. Pet. Fabri Azonistic. pag. 325 Dalechamp. ad Plin. 21, 3. Freinshem. ad Curt. 4, 5, 11. Sic: corona aurea cadaveri Marcelli imposta Fr. 7, 3. ubi vid. notae. coronae, inter munera Aegyptiorum missa ad Aescl. 17, 8, 4. convivales, sed pretiosas intell. Paschal. de Cor. 2, 3. Boecl. Magius papyraceas fuisse purat. v. not. corona [honoris] facta duabus virgulis oleaginis a populo Ath. data Thrafully 8, 4, 1. v. oleag.

Coronea, urbs Boeotiae 17, 4, 5.

Corpus mortui cadaver, 4, 5, 5. corporis dignitas non minimum commendatur (sive, ut Lamb. commendat) 10, 1, 2. firmas 15, 3, 1. corporis maximi homo 14, 3, 1. corpore & statura (al. corporis stat.) similis 14, 9, 3. corpore exiguo esse 17, 8, 1. in corpore singendo naturam maleficam nancisci, ib.

Corripere & complecti partes omnium, omnium potentiam ad se trahere 18, 2, 3. Diod. Sic. lib. 18. est ἡ δὲ ἀλλοῖς ἡγούμενος μεταπειθεῖται τὰς ἰσχυρίας. Tacit. A. 11, 8, 4. neque cunctatur quin proximas praefecturas corripit. Gebh.

Corrumperere Delphos, sacerdotes orac. Delphici 6, 3, 2. aliquem pecunia 15, 4, 1. corruptus a rege, sc. pecuniae aliave, qua perfidia emitur, ratione 1, 7, 5. corruptis civitatis moribus depravatis, perversis, 25, 6, 2.

Cotta L. Cos. 25, 4, 5.

Cotys rex Thraciae 13, 1, 2. ejus filia 11, 3, 4.

Cre.

Craſſinus. in craſſinum diſſerre rem ſe. diem 16, 3, 2.
Craterus unus e ducibus Alex. M. 18, 2, 2. cadit 18, 4, 1.
Creantur praetores 1, 4, 4. reges 23, 7, 4.
Creber ſententiis de bono oratore Fr. 5, 5.
Crede fortunas ſuas fidei alicujus 23, 9, 3. pecuniam alicui ſine foenore, *mutuo dare* 25, 9, 5. credere alicui plurimum de re aliqua, *fide digniſſ.* judicare in eo argumento 9, 5, 4. credimus, *pro*, ut credimus 25, 18, 5. vix credendum ſit 25, 18, 6. creditur huic custodia pontis, *pons tendens huic committitur* 1, 3, 2. ſic Terent. Heaut. 1, 5, 2. eis commiſi & credidi. Petron. crede ratem ventis, animum ne crede puellis. Buchn.
Cremare mortuum, 7, 10, 7. v. not.
Crefcere aes alienum multiplic. uſutis non pariebat Atticus 25, 3, 5. dignitate, fortuna, gratia 25, 21, 1. fama, opibus, v. not. 7, 7, 5. crevit amicitia extr. aetate *antea eſt in ſenectutem uſque* 25, 10, 3. crevit virtutum laude, quoad vixit, Cato 24, 2, 3. crefcunt opes Lacedaemoniorum 7, 5, 3.
Cretenſium avaritiis deluſa 29, 9, 2. & 3.
Crimen harum rerum apertum, *delictum* 4, 3, 7. crimine Pario accuſari, *notanter ſic ponitur crimen, quo accuſatur quis, ut opponatur caeſſae, qua damnatur*, Boetler. 1, 8, 1. crimina adverſariorum criminationes, *obtreſtationes* 15, 7, 3. Burm. ad Ovid. 1. Met. 766. in crimen vocati accuſari 13, 3, 5. Ovid. de Ponto 4, 14. inque novum crimen carmina noſtra vocat. crimine aliquo compelli ab inim. accuſari, 7, 4, 1. ubi tamen alii leg. compelli in contentionem. v. not. invidiae accuſari, ibid. *niſi malis cum ed. Ultraj. legi invidia criminis.*
Crimellus Siciliae ſtamen, alii Crimiſus, Graecis Κριμυδός aut Κριμυδός & Κριμυδός; de qua cuſque nomine,

ac vero ſint Cluver. prolyze Sicil. ant. 2, 2. Originem nominis inveſtigat Boetler. de col. Phoen. 1, 29.
Crithothen urbem Hellesponti accipiunt Athen. 20, 1, 3. Sic enim vid. legendum, *Vulgo eſt Erichthonem. In MSS. g. Crithonem. v. not.*
Critias Athenienſ. tyrannus mittit ad Lyſandrum 7, 10, 1. dux tyrannorum Athen. cadit in praelio 8, 2, 7.
Crudelitas Lyſandri 6, 2, 1. eſt in victoria 30, 2, 2. crudelitas civium erga nobiles 7, 4, 4.
Creutare manus ſanguine ſuorum, *de iis, qui ſe miſcent belli civilibus* 15, 10, 5.
Cubitus. in cubitum innixus 25, 21, 5.
Cullei a milit. comparati, *ſacci, una cum utribus, inter vaſa militaria, trajiciendo anni, &c.* 18, 8, 7.
Culpae ſuae tribuere aliquid 7, 6, 2. alicujus omnia tribuere 7, 7, 2. culpa (*vel*, ut alii, culpa ſua) rem male gerere 11, 1, 2.
Cultus domeſticus, *uſus familiae* 25, 13, 4. quotidianus 25, 14, 2. cultum veſtitumque mutare 4, 3, 1. cultus parſimonia 7, 11, 4. *haec voce notantur ea, quibus in externo paratu, famulitio, veſtibus, & ſimilibus indigens homines aut utuntur.* Boetl. cultus regius, *max: ornatus* 14, 3, 1.
Cum. Adverb. temporis. cum bellum inferre voluit, *quo tempore* 11, 2, 4. cum primum potuit, *ubi primum, ut primum* 20, 3, 4. *Notanda eſt elegans huius vocis & veluti tranſpoſita uſurpatio, ad hunc modum: dimidium ſpatium conſecerat, cum allata eſt ſuſpicio, pro, cum dimid. ſpat. conſeciſſet, allata eſt. ſ. 18, 9, 1. ita ſaepe Curtius & Petae. Virg. Aen. Vix e conſpectu Siciliae telluris in altum Vela dabant, cum Juno &c. Voſſ. v. Bang. obſ. philol. lib. 2, pag. 1182. cum eo perveniſſet, de futuro, 1, 2, 4. cum, conjunctio. cum humanitas, tum comitas, *elegantia copulantis ſignificata.**

RERUM ET VERBORUM.

*guificatio, de quo idem Bang. pag. 1276. Turfelli. de partic. Lat. L. cap. 39. Buchn. Thes. cum gloria, tum etiam licentia 18, 3, 2. Sic & Cicero. vid. Turfelli. l. c. cum non petivit, cum interim non peteret, 14, 10, 3. sic: cum superior praelio discessisset, cum exercitus ter ei iurasset, cum ei esset infensissimus, cum tamen; est &c. 18, 10, 2, & 3. cum tantis rebus praefuisset 3, 3, 2. Sic Seneca contr. 10. Latronis admirator erat, cum diversum sequeretur dicendi genus, quem locum perperam sollicitat Schultingius. Quomodo & Cicero ac Horatius hae particula usi. v. Gifan. append. observ. pag. 291. cum quidem. v. quidem.
Cum cum adeo exellebat. Sic Mss. Dan. 3, 1, 2. pro quamquam. Sic & alios loquutos, docet nobil. Heins. ad Ovid.
Cum praepositio. cum eo, ope & tempore ejus 15, 10, 4. in q. edd. Sed leg. est contra ea. v. not. cum aliquibus esse praesentia aut societas indicatur, 18, 10, 2. Sic: cum Aegyptiis bellum gerere adv. regem in societate Aegyptiorum 12, 3, 9. cum quibus ne arma contra te ferrem 25, 4, 2. vide sup. bellum. cum offensione magna civium redire 1, 7, 4. cum summa offensione alicujus remanere 25, 7, 4. comitante, subsequente offens. Ad hunc modum Justinus 7, 2, 5. cum amore popularium administrato regno. Vorst. cum tanto scelere domum redire, admissio tali scelere; vel, macula sceleris inquinatum, 22, 1, 6. cum epistola mittere aliquem ad 4, 2, 5. cum imperio habere aliquem apud exerc. praefuisse exercitus 23, 7, 3. Sic Cic. pro Flacco: qui nuper summo cum imperio fuerit. Vorst.
Cuncta Graecia universa 2, 9, 4.
Cupere. cupit se tecum adnitate conjugii 4, 2, 3. uterque se principem esse 25, 20, 5. in quibus vulgo se omittitur. v. inf. se.*

Cupidus. nullius rei cupidus, nisi singularis imperii 21, 2, 2. non cupidior salutis, quam fidei scil. amico opprimendo servandae. 18, 3, 1. cupidissimus literarum 24, 3, 1. cupide elaboro, vehementer studio 3, 1, 4. cupiditas hujus major intercedit ea in re impetus animi cupientis 10, 1, 3. cupiditatem habere notitiae clar. virorum studium 25, 18, 4. ad cupiditatem imperii trahi consuetudine 1, 8, 2. cupiditate bellandi flagrare 22, 1, 3. incuudere aliq. 23, 2, 1. mirabili pugnandi flagrare 1, 5, 1. cupiditate aliqua rapi in Macedonia vehementiore desiderio 18, 6, 2. cupiditate dissentire se. imperii; non odio tyrannidis, ut additur, 20, 2, 3. a cupiditate pecuniae tantum abesse ut 25, 12, 2. cupiditatibus turpissimis imbui, volupr. 10, 4, 3.
Cura, studium, diligentia. curam diligentiamque adhibere 25, 21, 5. curae sibi habere aliquid 25, 20, 4. cura omnes vincere 18, 1, 3. magna custodire 23, 9, 4. non sine cura rem administrare 9, 4, 3.
Curo per hunc ut id fiat 15, 4, 5. curae praecipuum diligenter, efficere 18, 9, 5. curare aliquem interficiendum, de auctore, & mandante 20, 1, 4. 10, 6, 3. curare rem deportandam ad 18, 13, 4. reficiendos muros 9, 4, 5. legem ferendam de legislatore 8, 3, 3.
Curatio se. moysi 25, 21, 3.
Currendo exerceri 15, 2, 5. vid. Hier. Mercurialis. l. 1. c. 10. cursor 1, 4, 3. v. not. cursum dirigere aliquo, & rigeo, de navigatione 1, 1, 6. sic etiam Caes. B. civ. 3, 25. Vellej. 1, 4, 1. & 2, 19, 4. Curt. 10, 1, 17. Cic. de nat. deor. 2, 131. Justin. 22, 5, 1. loquuti. Hinc passim cursus pro maritima professione, seu potius ordine ejus. Ut apud Cic. ad fam. 13. ep. 68. ex quibus cognovi cursus navigationum tuarum. adde Clar. Vorst. de Lat. fals. susp. c. 3. pag. 22. & currete pro navigare. vide Lamb. ad Horat. l. 1. oda. 28. Et apud

I N D E X

apud nostrum transcurrere Helle-
spontum in q. edd. 18, 3, 3.
Custos gazae regiae 14, 5, 3. custo-
 dem in hortis imponere (vel, ut
 alii, ponere) qui fructus custodiat
 5, 4, 1. v. not. custodes pontis 1, 3.
 1. corporis; *causae corporis* 14, 9,
 3. ap. *Alexand.* 18, 7, 1. qui quales
 fuerint; explicat *Curt.* 5, 1, 42. ubi
 v. com. *Freinsb.* custodes appositi
 puero; luxuriae correctores 10, 4, 5.
Sic Horat. 3. od. 4. nequitiae appo-
 situs custos. ubi v. not. *Lamb.* &
sup. apponere. custodibus datis
 praesidio militari; a qua captivi de-
 ducerentur; *Freinsb.* 2, 2. custodem
 praefectus sc. qui captivos custodie-
 bant 18, 11, 1. custodib. sepire do-
 mum 10, 9, 1. a custodibus se sub-
 ducere 7, 4, 4.
Custodia, vincula; captivitas. hinc:
 in custodiam dare aliquem 18, 11,
 1. conjici 19, 3, 4. custodia eadem
 teneri eodem carcere 5, 1, 1. penes
 quem summa est imperii custo-
 diae 18, 11, 3. custodia illa cre-
 ditur huic pontis tuendi cara 1, 3, 2.
Custodire templum ab aliquo 23,
 9, 4.
Cyclades insulae maris Aegaei, circula-
 ri figura sitae, vulgo *Insulae Archipelagi*, a *Miltiade* subactae 25,
 2, 5.
Cyme, urbs maritima *Aeolidi* in ora
 sinus *Smyrnaei*, hodie *Focja nova*,
 clara clade *Turcarum* an. 1650. vide
Ferrar. Lex. Geogr. cum addit. *Bau-*
trandi. Memorant. Mela 1, 18. *Plin.*
N. H. 5, 30. & epitome *Stephani.* 7,
 7, 1.
Cyprus, insula Asiae in mari *Syriaco*.
 In eam mittitur cum classe *Pau-*
sanias 4, 2, 1. *Cypri* bellum gerit
Chabrias 12, 2, 2. sub. in insula,
 vel regno. *Sic & alii loquuntur*, ut
 docet *Voss. de constr.* cap. 25. *Cy-*
priorum classem capit *Cimon* 5,
 2, 2.
Cyrenae, urbs *Libyae*, praecipua pro-
 vinciae *Cyrenaicae*, ubi hodie regnum
Barcae, versus *Syrium* magnam; vulgo
Cairoan. Meminit *Strabo*, *Plinius*,

alii. 17, 8, 6. *Cyrenaei*, 23, 8, 1.
Cyrus (major) rex *Perfarum*, in
 praelio cadit 21, 1, 2. *Cyrus (mi-*
nor) frater *Artaxerxis Mnen.* bes-
 lum fratri parat 7, 9, 5. superatus
 a fratre opera *Tissaphernis* 9, 3,
 1. De nomine *Cyri*, post alios *Rupert.*
ad Besold. Vjstr. annal. V. T. tom. 1.
 pag. 146.
Cyzicum obsidione liberat *Timoe-*
theus 13, 1, 2.

D.

Damnare aliquem capitis 4, 3, 4.
 & abbi. damnari capitis 18,
 5, 1. proditionis 2, 8, 2. fa-
 ctilegii 7, 6, 4. Ubique de crimine
 subaudiri voluit *Sanctius*, *Schoppius*
 in *Gramm. Philos.* & *Voss. de constr.*
 c. 26. repugnante *Cl. Vossio de Latin.*
merito susp. c. 19. qui mallet *Grac-*
cismum esse, ac subaud. *Seneca*; vel
 suppleri vocem nomine. quod post-
 rius etiam *Schoppio* in accessionibus ad
Minervam Sanctianam pag. 293. in
 mentem venisse video. Non nego id
 subaudiri posse: sed tamen nec alterum
 plane improbare ausim; cum diserto
 veteres dixerint damnare crimine
 diri fati, impudicitiae, adulterii,
 mortis, scelerosis; sicut, accusare
 crimine incesti, arguere crimine
 pigritiae, suribundae mentis, ab-
 solvere crimine commotae men-
 tis. vide *Sanctium* p. 293. unde simul
 patet, etiam ad *sceleris* vocem
 crimine subaudiri posse, & mortis
 quoque vocem heic usurpari: quod ut-
 rumque negabat vir doctus. In alii
 a. exempli, ubi illud crimine locum
 non habet, Ablativus alius subaudiri
 potest; alicubi & ipsum nomen damno;
 ut heic in duobus prioribus exemplis.
 damnari timore, populi scil. de causa
 impellente, 2, 8, 1. damnatus voti
 20, 5, 3. Damnari voti, est, ne-
 cessitate persolvendi voti obligari. *Sic*
Virgil. reus voti. *Lambin.* *Macro-*
bius 3. *Saturn.* 2. Haec vox; ait,
 voti reus propria est sacrorum; ut
 REUS vocatur, qui suscepto voto se

RERUM ET VERBORUM.

in omnibus obligat: DAMNATUS
autem, qui promissa solo, adeoque
compos voti factus. vid. omnino Briff.
Form. 1. Boecl. Adde Gruter. not.
ad Livii l. 8. & Interpp. ad illud Virg.
Ecl. 5, 80. damnabis tu quoque
votis. Atque sic & Livius semel ite-
rumque loquuntur; ut docet Voss. l. c.
qui suppleendum existimat obligatio-
ne aut perfolutione, aut simili voce.
Possis & subaudire de damno, ut
voti vocabulo res vota designentur,
sicuti cum dicimus potiri votis, sub-
rebus. damnatio, de multa imposi-
ta 1, 8, 1.

Damon, musicus 15, 2, 1. vid. not.

D. re petentib. aditum conveniendi
4, 3, 3. alicui annum temporis de
his rebus 2, 9, 4. v. not. Paulo aliter:
dato tempore ad comparandum
relicto spacio temporis conjurari,
quo compararent bellum 23, 2, 3. do-
num Apollini victoriae ergo, of-
ferre, consecrare, 4, 1, 3. vide infra
donum. alicui fidem jurare 23, 2,
4. fidem de re, super re 14, 10, 1.
filiam in matrimonium 22, 3, 2.
filiam nuptum 4, 2, 2. & 10, 1, 1.
imperium urbis, praescire urbi 1,
3, 1. sic saepe Curt. ut 3, 3, 1. & 3,
13, 14. dare manum sive potius
manus, v. not. videtur se conscribi
22, 1, 4. occasionem sui oppri-
mendi 10, 4, 1. operam ut 2, 7, 1.
operam honoribus, capessere honor.
24, 1, 1. operam palaestrae, f. de-
re. 15, 2, 4. operam rei familiaris
scil. invidiae augendaeque 25, 4, 3.
potestatem se. belli gerendi 17, 2, 2.
praefidii quod satis est 2, 8, 5. si-
gnum se. rei parandae 1, 7, 3. si-
gnum pugnae 23, 11, 1. signum
praelii 11, 2, 2. tantum pecuniae
ad classes aedificandas conferre 3, 3,
1. Sic: quantum quisque daret ad
sublevandos amicos scil. 1, 3, 5. tempus,
diem, ex composito, praescribere
16, 2, 5. tempus litteris impendere,
tribuere 2, 10, 1. testimonium ad
6, 4, 1. vela ventis, de navibus in
altum provelitis 23, 8, 2. veniam
concedere, annuere postularis 2, 10, 1.

eam veniam, in eo annuere 4, 4, 6.
10, 2, 2. 18, 6, 4. v. venia. dare
alicui jusjurandum, jurare 23, 2,
5. sic Plaut. Mofell. 5, 1, 36. &
Ter. Hee. 4, 4, 75. alicui classem
1, 7, 1. crimini, arguere 15, 8, 2.
decem millia pedum 1, 4, 1. id
negotii 9, 4, 1. populo talenta a-
liquot muneris 17, 8, 6. negotium
alicui, qui simul et se inimicum
10, 8, 2. ut interficiat, 7, 10, 4.
poenas civibus puniri 1, 3, 5. po-
testates summas amicis 16, 1, 4.
alicui soporem, porrigere medica-
mentum soporiferum 10, 2, 5. sic dare
medicamentum Curt. 6, 10, 34. ve-
nenum, id. 10, 10, 14. & statuam
ponere 13, 2, 3. supplicium multi-
tudine aliqua se. caesorum hominum.
vid. supplicium. puniri propter ali-
quem 17, 5, 2. verba, re & factis
per dolum eludere 23, 5, 2. vestitum
suum, permutatione facta 14, 9, 3.
soporem suam uxorem collocare,
concedere, de marito illius alteri con-
juge sua cedente, 5, 1, 3. librum
testimonii loco 6, 4, 3. aliqueum
in custodiam, in vincula conjicere
18, 11, 1. se duritiae operam dare.
de instituto vitae 7, 11, 4. Sic Cic.
Verr. 5. dare se labori atque iti-
neribus; & sibi: rei familiaris
viraque rusticae. se sanctibus ci-
vilibus, committere 25, 6, 1. se to-
tum reip. 2, 1, 3. Ita q. edd. sed
rectius alii, dedere. se adversariis
alicujus applicare se illis, in eorum
partes concedere, 25, 9, 2. v. not. sic
dare se legionibus ap. Tacit. Ann.
1, 31, 1. & ap. Terent. dare & de-
dere se alicui. v. Chrestomath. Boe-
cleri. senatum legatis, diem dare,
ut senatum adire, mandataque sua &
postulata exponere possint 23, 7, 6. prop-
ria vox. vide Briffon. form. l. 2.
Boecl. Sic apud Liv. 32, 33, & 40.
concilium datum legatis. datur
hosti locus nocendi occasio 22, 1, 2.
huic facultas perorandi, dicendi
causam 29, 4, 2. alicui aliquis ad-
jutor 9, 4, 2. 12, 2, 2. sic. in bello.
summa belli committitur 16, 5, 3.
huic

I N D E X

huic facultas vivendi pro dignit.
velingitur 25, 2, 2. accubanti epi-
 stola *essertur* 16, 3, 2. datur occa-
 sio a fortuna 1, 3, 3. dantur dotes
 filiabus Arist. de aerario 3, 3, 3.
 alicui in consilium duo sapientes
 tanquam *adjutores & consiliarii* 13,
 3, 2. collegae *duci belli* 7, 3, 1.
 data occasione 22, 1, 2. data dex-
 tra recipere in fidem 2, 3, 4. dati
 ad supplicium, *publico supplicio af-*
fecti 4, 5, 5. datum muneri castel-
 lum 23, 12, 3.

Darius Hytaspis F. Persarum rex
 21, 1, 2. *adversus Scythas infeliciter*
bellat 1, 3, 3. *Graciae dominatum*
agitat 1, 4, 1. *Ecce pugna Marathonica*
vincitur 1, 5, 5. Darii regis *prae-*
fectus Ochi *sc.* 7, 5, 2.

DATAMES bello Artaxerxis in Cadu-
stas illustratus, patri successit 14, 1,
 4. *adversus desertores quoque magni*
fuit ejus opera c. 2. 1. Thyum vincit
capitque v. 4. quem insolito ornatu
regi adducit cap. 3, 2. Ecce. Aspin
imprudenter opprimit c. 4, 5. hinc be-
nevolentia regis, anticomum invidia c.
5, 2. quorum infidias Pandates Da-
tami aperit v. 3. Ecce. igitur desicit a
rege v. 6. adversus Pisidas proficiscit-
ur c. 6, 1. & 2. defectionem soceri e-
gregie dissimulat v. 3. & 4. hostem
vincit v. 7. a filio proditor regi c. 7,
1, cujus exercitum ingentem adversus
se missum concidit c. 8, 3. ad pacem
invitatur v. 5. mox insidiis appetitur,
quarum primas discutit c. 9, 1. Ecce.
denique Mithridates imagine amicitiae
virum illicet. c. 10. & in colloquio per
frandem interficit c. 11.

Datis classis Persi. praeficitur 1, 4, 1.
Dea pax 13, 2, 2. *nani ethnici pax*
Democriti, praesertim tra. vicia, vir-
tutes, vita &c. Boel.

De exercitu non amplius hominum
 mille cecidit 14, 8, 3. non potest
 repetiri, neque de Graecis rebus,
 neque de Ital. quod 24, 3, 2. de
 fervis suis fidelissimum misit *ex*
 2, 4, 3. *Sic: de suis triginta ha-*
buit secum 8, 2, 1. de his qui 2,
 9, 1. *Ita Livius 38, 54. Quem eam*

rem velit Senatus quaerere de *ijj*
 qui praetores nunc sunt. quid fa-
 cerent de reb. suis, *alias, rebus*
 suis, *vid. inf. facere.* 2, 2, 6. de
 vehiculo loqui *ex, de eo qui insidet*
veh. 20, 4, 2. de rep. nil capere
 praeter 15, 3, 4. de quotidiano
 culta nihil mutare, *ex, 25, 14, 2.*
 de aliquo supplicium sumere *ab*
aliquo, ut loquitur Valer. Max. 4, 1.
Quomodo Terent. De Davo audivi.
 Vorst. de sua re in jus ire *propter*
negocium proprium 25, 6, 3. de tem-
 plo *essertur* *ex* 4, 5, 4.

Debere de honestate, sive eo, quod fieri
debet. hic debet suos nosse 9, 4, 1.
 debent hi habere partem regni
 10, 2, 4. quantum deberet pater-
 fam. tantum operae dedit rei fam.
 25, 4, 3.

De necessitate. debent bello exercitatu
 esse, qui 15, 5, 4.

De aere alieno debere, eos longius
 non est passus, *de aeris alicui sol-*
vendi tempore observato 25, 2, 4.

Debilitantur animi militum terren-
tur 14, 6, 1. debilitari invidia ci-
 vium, *premi, collapsi* 33, 1, 2.
 debilitari dicuntur etiam opes ad-
 versariorum, *potentia inclinata &*
decescente h. e. frangi, immuni. 17,
 5, 2.

Debitum naturae reddere, *regis ex*
mortis 21, 1, 5. *Nam, ut ait Flaccus,*
 debemus morti nos nostraque.
 Sic fere Cicero pro Cluentio: & natu-
 rae & legibus satisfecit: queni
 leges exilio, natura morte mul-
 tavit. Lamb. *Idem Phil. 14. exit.*
 O fortunata mors, quae naturae
 debita, *Ecce. Lucret. 3, 985. vita-*
que mancipio nulli datur, omnib.
usu. Plura Gebh. ad h. l.

Decedere, mori 3, 3, 3. 21, 2, 3. *sub.*
 de vita. decedere morte ex con-
 spectu hominum *significanter de morte*
voluntaria taedio ingratitude sumit
 20, 1, 6. decedere in vinculis 5,
 1, 1. in magna paupertate 3, 3,
 1. decedere de foro. *publico ab-*
stinere & luce fori, 25, 10, 2. de-
 cedere Sicilia 22, 1, 5. *ex provin-*
cia,

RERUM ET VERBORUM.

cia, 24, 1, 3. decedit febris, de-
finit &c. 25, 22, 3. ut ap. Cicer. 7.
ep. 2. & ad Att. decessit quarta-
na: & ap. Ter. decessit ira Hec.
3, 5, 55. post decessum Dionysii,
discessum, postquam Syracusis exce-
sisset, 20, 2, 3.

Decemplex (sic MSS. male v. Lamb.
decuplex) numerus hostium Σεξα-
πλάριος, decem partibus superior 1,
5, 5. v. Paschal. de Coron. 5, 33.
Boeel.

Decemviri in civitatibus 6, 1, 5. v.
not. decemviralis potestas, de corun-
dem imperio 6, 2, 1,

Decelia, penult. producta, Δεκέλιετα,
Frontino 1, 3, 9. Decelea, (ubi v.
not. Keuchenii) oppidum Atticae 7,
4, 7.

Decernere cum aliquo, dimicare,
confingere 23, 4, 1. exercitu integro
18, 9, 6. classe 23, 10, 4. v. not.
Similiter Curt. 3, 1, 1. Darius stauit
ipse decernere. & passim Cic.
aliisque. Integrum est decernere acie
1, 4, 4. (nisi tamen ibi leg. est, con-
tenderent vel cernerent. de quo v.
not.) sive praelio decernere, ut ap.
Justin. 13, 8, 4. Simpliciter cernere, sic
vbi Lucret. 5, 394. Ennius Ann. 6.
& in Medea, Virgil. Aen. 12, 709.
Plaut. Bach. 3, 2, 15. &c. utrumque
factum imitatione Græcorum, quibus
κέρνει & πέρνει & διακέρνει, est
praelio dimicare, & signis collatis con-
currere. decrevit bellum inferre,
constituit 1, 3, 1. decreverunt illud
tempus expectandum 7, 4, 2. de-
cernere alicui honores, 7, 7, 1.
statuas 1, 6, 4. decreto publico confer-
re. proprium in hac re id verbum fuit.
vid. Emmd. Figyel. de statuis illustr.
Rom. 6, 15. decreta populi Athen.
19, 2, 3.

Decertare classe, sic q. edd. 23, 10,
4. sicut acie. MS. Schotti 1, 4, 4.
Sed aliter utroque loco libri meliores.
v. not.

Decidere ex equo in terram 18, 4,
2. decidere, deijci de fortuna, de
statu suo, 18, 11, 5. nam cadere &

decidere dicuntur, qui adversam for-
tunam incurrunnt. Vide Laberis mimos.
Buchn. h. l. qui & Laberianos ver-
sus exhibet emendatque in Thes. v.
cado. Is simile est illud Senecae con-
trov. lib. 3. praef. Saepe illi bene
cessit, saepe decedit.

Declarare quid in re aliqua ostende-
re, documentum ejus dare 11, 3, 2.
imaginem consuetudinis atque vi-
tae alicujus exprimere scribendo 15,
1, 3. res tantas tam breviter suffi-
cienter explicare verbis paucis 25. 18,
6. declaratur navis ductis, ostendi-
tur quae sit 23, 11, 2.

Decorum moribus nostris, praef. 6.
τὰ ἠρεπώδεια intellig. honesta aut ho-
nesto non adversa. Boeel.

Decurrere in spatium, de equis exerceri
cursu solitis 18, 5, 5. Eleganter Vir-
gil. 5. Aem. Pelago decurrit aper-
to. Cic. Tuscul. 5. Video calcem
ad quem cum sit decursum, Lucret.
4. translate dixit spatium decurrere
amoris. Lamb. Alti vitae, vel ae-
tatis.

Dedere se de viâto 14, 4, 5. se to-
tum reipub. de rudimentis civilium
officiorum, 2, 1, 3. v. not. ne de-
deretur timet Hannibal, sc. Ro-
manis 23, 9, 1. qui cum dedi vo-
lunt, tradi in suam potestatem 23,
12, 2. deditum esse alicui, ut prae-
ceptorum discipulus, diligentia, studio,
amore 15, 2, 2. deditus rebus Ve-
nereis 7, 11, 4. vino; epulis, 16,
3, 1.

Deducere aliquem secum, sibi adscē-
scere comitem 25, 4, 2. ex provincia
Romam se. 24, 1, 3. copias in camp.
1, 4, 2. regem, ex Tracia ut huc
veniat efficere, accire 7, 8, 3. ubi ta-
men alii leg. inducere. sed sine ne-
cessitate. v. not. Deducere aliquando
idem est ac perducere, conciliare.
v. Suet. Caes. c. 50. & ibi not. Tor-
rentis ac Berneggeri. qui initio dedu-
xerant, coloniam se. 20, 3, 2. de-
ducere aliquem a victu pristino,
demovere, abstrahere 10, 4, 5. dedu-
ci aliquo velle 15, 4, 5. ubi tamen
alii legunt duci. deduci ad regem

I N D E X

- admissionis causa sc. 23, 11, 2. deducitur classis in praelium 23, 11, 1. sermo ad finem 15, 3, 3. ubi male alii, adductus vel perductus. deducta eo est multitudo, vel, ut alii, res militum, ad id periculi ventum 15, 7, 1. v. not. Sic Quintilian. decl. 337. si eo me deduxit error.
- Deesse alicui de fama dimicanti, in iudicio non defendere 13, 4, 3. deesse tanto viro non poterant malefici necesse erat eum habere maleficos 22, 3, 2. nullus honor huic defuit, ita circumloquitur honoratissimum 20, 3, 5. nulli defuit fides ejus, opera, res familiaris omnibus fide officioque praesto fuit 5, 4, 3. nemini res ulla defuit omnia necessaria suppeditante Attico.
- Defendere aliquem, desertioni opponitur 18, 10, 2. asty adversus hostes, 2, 4, 1. alibi: tueri oppidum, 1, 3, 2. deos ac penates suos ab hoste 2, 7, 4. se a navib. hostium 23, 10, 5. se moenibus 1, 4, 4, 2, 4, 2. defendi opib. alicujus 11, 3, 2. defendi ab aliquo in iudicio, 19, 2, 3. sic: ad defendendum aliquem convenire 13, 3, 2. & defensio, excusatio in iudicio facta 15, 8, 1. & Fr. 4, 2.
- Deferre aliquid senatui, exponere, referre 23, 12, 2. vid. not. sic: deferre de re q. 14, 7, 1. deferre summam imperii ad aliquem committere alicui, 23, 3, 1. sic: defertur ad hunc summa rerum 18, 5, 1. defert huic fortuna aliquid: mox: conciliat; & paullo ante: tribuit. 25, 19, 3. v. not. deferri ei iussit munera, afferrī 25, 4, 2. deferri in Ciliciam: sc. inire 14, 4, 4. delatum Karthaginem, nuntiatum 23, 3, 1. delati honores, potestates collati 19, 1, 2. delatas sibi praefecturas accipere oblatas 25, 6, 4. Utroque loco alii variant. v. not. delatum accipere nolle, oblatum, de pecunia opp. ereptum 15, 4, 5. sic de vestib. Tacitus 13, 13, 6.
- Delicere sc. ab obsequio 5, 2, 4. ab amicicia alicujus 9, 2, 2.
- Degredi a suis, longius proveli 16, 5, 4.
- Dejerare valde & sancte jurare, Fr. 12, 3. sic Plaut. Men. 5, 2, 63. Terent. Eun. 2, 3, 39. & Hec. 5, 2, 5. Utroque loco Donat. exp. valde jurare.
- Dejicere se e super. aed. parte 10, 4, 5, in mare 12, 4, 3. hoc dejecto, de eo qui cecidit in pugna, significanter 8, 3, 1. v. de hoc signif. vocis Taubman. ad Virg. Boel. Sic dejicere hostem dixit Claudian. de bello Get. v. 164. numerosos ducis artus, idem albi: dejectum ab hoste Curt. 3, 5, 5. dejectum fratrem Seneca Thebaid. v. 637. Respondet Graecorum $\kappa\alpha\tau\epsilon\lambda\theta\epsilon\upsilon$, quo primum in ea significatione usus Homerus rhaps. 2. Diodorus 14. $\kappa\alpha\tau\epsilon\lambda\theta\epsilon\upsilon$ τοῖς λαοδαμοῖσι. & $\eta\gamma\alpha\delta\iota\upsilon$ τελευτήτα $\kappa\alpha\tau\epsilon\lambda\theta\epsilon\upsilon$. Lib. 16. οὐκ ὄλιγος $\kappa\alpha\tau\epsilon\lambda\theta\epsilon\upsilon$. Hinc ἀνεταράχθη, in vitus. Dejicere proprie sacrificiorum verbum est. Flaccus Argonaut. 1, 191. Et Zephyris Glaucouque bovem, Thetidique juvencam Dejicit Antaeus. Mactantur igitur tyranni ut villinae. Seneca Herc. Orl. v. 921. Victima haud ulla amplior foret magisque opima mactari Jovi, Quam rex iniquus. Jussinus 5, 10. Tyranni ut pacis victimae trucidantur. Plutarch. Dione: $\epsilon\gamma\chi\epsilon\iota\sigma\theta\iota\alpha$ $\kappa\alpha\tau\epsilon\lambda\theta\epsilon\upsilon$ ἰσθῶν ἂν $\delta\iota\alpha\upsilon\alpha$ ἀπὸ $\sigma\theta\epsilon\lambda\alpha\tau$. Haec fere Gebhardus. Sic dejectae cohortes ap. Caes. B. Civ. 1, 46. dejecti hostes ap. Lucan. 2, 694. v. Buchm. Thes. dejiiciuntur hermae, deturbantur 7, 3, 2.
- Deinde post pleonastice 18, 5, 5. v. not.
- Delectari aliquo, alienus convictus & familiaritate 10, 2, 3. facto 14, 3, 4. animo, ventre, de convitiis 25, 14, 1.
- Delecta manus militum sc. 1, 1, 4. 16, 4, 2. non semper praestantiam notat haec vox, sicut vulgo existimant, sed certos homines ad negotium destinatos nominatosque &c. Boel. sic: de-

RERUM ET VERBORUM.

delecti mittuntur 2, 3, 1. delecti ex his 1, 1, 2. delectus est, qui constitueret, *delectum est ad eum rei arbitrium &c.* 3, 3, 1.

Delectus novi, de milit. recens lectus 23, 6, 4.

Delegare quem ad volumen aliud, ablegare, remittere. 24, 3, 5. ubi tamen alii mallant relegare. Sed. v. not.

Delere impetu aliquo totum bellum, v. bell. 7, 8, 6. Delere urbem idem Curt. dixit 5, 7, 10. & 9, 4, 7. delecti sunt barbari penitus fugari 4, 1, 3. sic deletae cohortes Tac. hist. 4, 18, 2. copiae h. 2, 14, 7. exercitus h. 2, 26, 3. & ap. Curt. 4, 9, 22. deleta sana est in q. edd. sed in Mss. est deserta. 20, 3, 2. v. not.

Deliberare, tu delibera, urum colloqui malis 9, 3, 3. At in illo: deliberantibus Pytia respondit, idem est ac consulere oraculum 2, 2, 6. sic: deliberatum mittuntur delecti 1, 1, 2. Schoppius 2. verisim. 10. cum his comparat illud Cic. 1. offic. deliberanti consilium dare: & alterum 5. Tuscul. nec amicis deliberantibus. deerat. itemque Senecae verba extr. epist. 3. cum rerum natura delibera: illa dicet tibi. adde Gifan. observ. Lat. L. pag. 63. & qui loca ab eo adducta, ut solet, descripsit, Pavum in Lex. Crit. Consultandi verbo sic usus Tac. An. 2, 54, 4. cum consultantes vocat, qui Apulianis Clavii oraculum consulerent. Sicuti vicissim consulere interdum est deliberare, consultare. ut apud eund. Tacit. 15, 25, 2. consuluit inter primos civitatis Nero, bellum anceps, an pax inhonesta placeret. adde Pavum in Lexico Crit.

Delicate facere multa odiosa mollior, voluptarie 7, 2, 3.

Deligere ducem 15, 7, 1. ad bellum gerend. 6, 3, 5. sic: delectus dux 20, 1, 3. deligere diem, ad 16, 2, 2. delectus v. sup. post delectare.

Deligata in cornibus juvenorum sarmenta 23, 5, 2.

Delphi urbs Bœotiae, 1, 1, 2. 2, 2, 6.

Delphos corrumpere conatur Lyf. oraculum Delphicum 6, 3, 2. Delphici dei responsum Apollini in oraculo Delph. 4, 5, 3. ubi tamen τὸ dei in q. MSS. deest. v. not. De urbe & oraculo hoc plura, post alios, nobiliss. Clasenius de oraculis genti. 2, 2.

Delus (una Cycladum insularum in mari Aegeo. vid. Buchn. Thes.) aerarium commune Graeciae 3, 3, 1.

Demades (orator Athen.) Athenas iradi cepit Antipatro 19, 2, 1.

Demænetus, Athen. petulans homo 20, 5, 3.

Demerere hunc dementi ratione; cogitata patefacere 4, 3, 1. Sic ap. Virgil. mala falx. Ecl. 3. qua quis male utitur, ut Servius ait. Vorst. Ita Cic. Philipp. 2, 7. Quid est dementius, quam obficere alteri salutaria? fortuna adoritur deprimere 10, 6, 1.

Demetrius, (rex Asiae) Antigoni filius, in custodia generi perit 21, 3, 3.

Demetrius Phalereus Athen. in facione optimatum erat 19, 3, 1. ei 300. statuas decrevit pop. Athen. 1. 6, 4. v. not.

Demigrare Laedæmonem confuzi causa 7, 4, 5. Corcyram, alibi: concedere 2, 8, 3. demigrare ex insula, quam se. incolerant 1, 2, 5. Usus & Caes. 4. B. Gall. ac Cic. pro Rabir. & alibi. Loccen. demigrationis societatem petere se. in coloniam 1, 1, 2.

Democratia Athenis restruitor 8, 3, 1.

Demoliri arcem 20, 3, 3. propugnacula tyrannidis 20, 3, 3. testum 4, 5, 2. Ita Curt. 8, 10, 30. Similiter Cic. demoliri parietem, partem muri &c.

Demosthenes (celeberrimus Athenis orator, immo Graecorum oratorum princeps) in exilium pulsus 19, 2, 2. proditus a Phocione v. 3.

Demum. nunc demum 20, 5, 3.

Denique, praeced. unico membro, & sequente vose postremo: 18, 12, 1. q. d. breviter, uno verbo, &c. sic saepe alii. v. Freinsh. Indd. Flor. & Curt. Eodem, ut videtur, sensu est

I N D E X

- pluribus membris praeced. usurpatum 16, 4, 3. & 21, 2, 2.
- Denuntiare, denuntiant, se damnatum: cum imperio & severitate edicunt 12, 3, 1. *si Curt.* 7, 7, 25. &c.
- Depellere de provincia aliquem de successore in regenda provincia 24, 2, 1. hostem terra praestigare 7, 8, 3.
- Sicilia 20, 2, 2. periculum evadere 4, 3, 5. *ut ap. Tac. h.* 4, 42, 2. depellere praesidia barbarorum ex his regionib. 4, 2, 1. servitute a civitate 20, 1, 1. depelli a gradu, 2, 5, 1. *v. gradus.* a re ea eleganter, cum consilio demovemur 14, 7, 3.
- Deponere prius animam, quam odium, de inexpiabili odio 23, 1, 3.
- Deponere odium usuratum, sed animam, varius, dixit tamen Propertius. *Lamb. Sic alibi:* ponere vitam 4, 5, 5. ubi *v. not.* deponere pecuniam in templo, *sc. custodiae & securitatis causa* 23, 9, 3. *Mos passim obviat:* *v. not.* ad h. l. & ad 3, 3, 1. deponere imperium 20, 3, 4.
- Depopulari regionem 17, 3, 2.
- Deportare. ad deportandum cum missa navis, ad vehendum. de eo, qui severa denunciatione magistrat. vocatus erat dom. 7, 4, 3. deportare ossa alicujus ad *v.* ossa 18, 13, 4. triumphum ex provincia 24, 2, 1.
- Deprecari pericula, incommoda amicorum ne illos affligant 25, 12, 2. *Sic deprecari bellum, & mortem, Justin.* 8, 2, & 11, 9. *Vorst.*
- Deprimere naves, demergere 9, 4, 4. deprimere preces alicujus obstinatione diuturna, contemnere. *sic Mss. & edd. vet.* 25, 22, 2. *Male Lamb. compressit. v. not.*
- Depugnare. ad depugnandum cogi ad prael. committendum 2, 4, 4.
- Dercyllus, Antipatri praefectus Atticae 19, 2, 4.
- Descendere in Graeciam, de adventu Xerxis per mare 3, 1, 5. *Graeci ἀνακαταίω vocant.* *Schott.* descendit civitas univ. his obviam in Pizaeum 7, 6, 1.
- Desciscere 22, 2, 2. ab aliquo 7, 5, 2. 14, 5, 5.
- Deseri ab aliquo in bello 14, 2, 4. deseruit eum nulla in re, de fidelis constantino opera 23, 8, 3.
- Desiderat haec obsonii genera tempus praefens poscit 17, 8, 4. artifices quos desiderat cultus domesticus, quib. opus est ad cultum dom. 25, 13, 3. non multum desideret historiam, qui experat 25, 16, 3. desiderat illius imperatoris opera, opus est eam sollicitare 15, 5, 3. *Sic:* desiderari coepit est diligentia Epaminondae, hunc potius praefesse cujus virtus spectata erat, omnes cupiebant 15, 7, 1. *παραπολις* instar esse potest ad hunc l. ille *Taciti de Agric.* 41, 3. cum damna damnis continuarentur, poscebatur ore vulgi dux Agricola, comparantibus cunctis vigorem, constantiam, & expertum bellis animum, cum inertiā & formidine eorum, qui tum res gerebant *sc. [v. not. ad 6, 3, 2.] Eodem sensu dicitur de absente & exule:* confestim notae virtutis desiderium consecutum est 5, 3, 2. *Boecl.* Cimonem Athen. in bello, in pace, diu desideraverunt, de mortuis desiderio 5, 4, 1. hoc sensu clare loquitur *Plin. Paneg. de Nerva cap. 10.* eo ipso carus omnibus ac desiderandus, quod prospexerat, ne desideraretur. *Boecl.*
- Desistere molestiis *Freinsh.* 12, 6. de contentione, controversam omittenda 13, 2, 2. non desistit inimicitias suscipere semper suscepit 24, 2, 4. juvare patriam 17, 7, 1. nunquam desistit animo bellare 23, 1, 3.
- Desperare de rebus summis 18, 9, 2. desperavit praefare se posse, quae pollicitus erat 2, 10, 4. non desperatur de virtute eorum crederetur, adhuc esse aliquod in virtute eorum praesidium 1, 4, 5. desperati, abjecti afflictique 25, 8, 6. desperatis rebus generi, id est, cum desperasset, generi conata successura aut eventum habitura 14, 6, 3. desperatis

RERUM ET VERBORUM.

- rebus provinciarum 25, 3, 5. cum diffisi essent provinciis: quae illis datae fuerant: Cretae & Lybiae. P. Manut. v. not. nostras. ad desperationem pervenire 22, 2, 3.
- Despicere aliquid negligere, non curare, tanq. rem cura & sollicitudine indignam 16, 3, 1. rei familiaris fructus, non cupere reditus; honore contemptum 25, 6, 4. despectus, qui non metuitur: paulo ante; contemptus 8, 2, 2.
- Despondet vix anniculam virginem Caesar Neroni 25, 19, 4. Magna ea, vulgo etiam, licentia sponsaliorum, nullo aetatis respectu. hinc immaturitas sponsarum ab Augusto lege coercita. Suet. 34. vid. Lips. ad 3. A. Tacit. Boecl. add. not. Laccenii. Ceterum etiam ex h. l. apparet non esse perpetuum discrimen inter spondere & despondere, Donato traditum ad Ter. Andr. 1, 1, 75.
- Destinavit praecoccupare constituerat, in animo habebat, 18, 2, 4. antea: cogitabat v. 3. Sic aliquoties Curtius & Tacitus: ap. quem destinata hoc sensu legas 4, 40, 9. Videtur autem subaud. in animo. Est v. proprie verbum sagittariorum. v. Ind. Freinsheimii.
- Destitui ab aliquo, de rejectis precibus negatoque auxilio 72, 5, 4.
- Detecta aedes vetustate, tecto vetustate corrupto prolapsoque 25, 20, 3. Aliiter Ms. Schotti. v. not. Verum detectam aedem etiam Livius dixit, de ablato, sed data opera, tecto, lib. 42, 2, & 7. & Metaphorice apud Plautum hominem cum aedificio comparantem. Mosell. 1, 23, 60. & sc. 3, 6. Philolaches ait, ignaviam esse grandinem, imbrem & tempestatem illam, quae modestiam omnem, verecundiam & virtutis modum, qua tectus fuerit, sibi detexerit.
- Deterreri a conatu resistendi de peritescente hostem, eique se dedente 14, 4, 5. Sic: non deterreri religione ab incepto (quae duae postremae voces abstruere ab opt. libris. v. not) 20, 5, 8. At paulo latius accipitur in segg. deterrabantur a deditione
- deducebantur a consilio dedendi se fiducia adventantis classis regiae 1, 7, 4. deterritus ab ea voluntate (deponendae tyrannidis sc.) consilio 10, 3, 3.
- Deterior peditatu, adversus, inferior; infirmior 18, 3, 6. sic: melior peditatu, instructior, validior.
- Detestans compellabat impium i. e. detestabatur & vocabat imp. 20, 1, 5. detestabilis & invivus. Ita Schottus edidit Fr. 2, 2, sed leg. intestab. v. not.
- Detrahere de aliquo, de invidiosa & abirectatoria depressione 12, 3, 3. Ita Cic. pro Rabir. c. 7. quo facilius de hoc senatu detrahere possitis. Paulo ante dixerat: in invidiam vocatis. Et Philipp. 2, 1. An in senatu facillime de me detrahi posse creditis? Ap. eund. Q. Frater: qui de se detrahere volunt. Ammian. Marcell. 30, 29. de fortib. detrahebat, ut solus videretur bonis artib. eminere. Sic: detrahere de rebus gestis alicujus, obtreclando ea imminuere 20, 5, 3. detrahere pondus, sc. loricarum, leviores lorica invenire 11, 1, 4. detrahere multae partes novem minuere multam demendo partes novem 13, 14, 1 signum sc. epistolae, 4, 4, 1. detraxit ei multum, quod alienae erat civitatis decerpfit, detrivit, sub. de auctoritate & Macedonum favore, 18, 1, 2.
- Detrimentum existimationis nullum facere 24, 2, 4. rei familiari adfert peregrinatio 25, 2, 3. sine detrimento exercitus se expedire salvo atque integro exercitu 23, 5, 2.
- Detrudere aliquem ad fortunam humiliorem ex regno, significanti & ordinaria metaphora, qua fastigium, ascensio, delectio, de magnatum fortuna usurpantur. 20, 2, 2. Boecl. Ver. Schaliastus Horatii: de ima detrusus. v. Priscaem ad Miles. Apulej. pag. 393.
- Deveni nave Corinthum 10, 4, 1.
- Devenire domum alicujus. Sic libb. vet. 16, 2, 5. v. not. in urbem 16, 5, 2.

Devertere Thasum, *sc. ex itinero in urb. 6, 2, 2. Sic enim leg. eo loco, non divertisset. ita namque loquutos veteres, docet Dausiquis in Orthographia, quomodo & Cic. ad Attic. 3, 7. dixit itineris causa devertire; & in Philipp, devertere Massiliam. Reponit hanc vocem Lambinus etiam 16, 2, 5. sed sine causa. v. not. ad eum loc.*

Devia itinera, *occulta & insueta 18, 3, 5.*

Devincere bello totam insulam 12, 2, 2. *dev. exercitum hostium penitus vincere, ad interuentionem cadere, ut ad resurgendum nullae vires restent. 1, 2, 2. sic: devictae Athenae copiae 9, 1, 2. devicti Atheniens. ib. c. 2, 2. ut apud Curt. 9, 2, 23. Persae. devincere virtutem alicujus, significanter, deprimere, inutiliter reddere. de obiectantibus 23, 1, 2.*

Devincere sibi aliquem consuetudine sua, *benevolam reddere 25, 1, 4. dev. aliqui. liberalitate, mox. suum reddere, valentiore significatur 7, 3, 4.*

Devocare est *vocare de foro ad coenam. 5, 4, 3. Usus eo verbo, praeter Cic. & Horat. a Lamb. laudatos, etiam Plin. 34, 8. & ex emend. Gronovii, sed alio sensu 35, 7. Male a. mutat h. l. Lamb. v. not. Et pejus etiam alii: denotaret.*

Devovere aliquem, *de publico devotionis ritu 7, 4, 5. & c. 6, 5. De verbo & more, v. Briffon. form. 1. & Plutarch. in Alcib. lt. Lamb. qui exponit denique, pro, aqua & igni interdiceret. firmat mentio pilarum, quae adhibitae inter infamiae notas & proscriptionis. Nec displicet interpretatio: ita tamen ut omnino execrationis quiddam ac dirarum habuisse, ista exclusio relegatioque videatur. Boecl.*

Devorio in pilis scripta, *de elogio sive indice devotionis 7, 6, 5.*

Deus Delphicus, *pro Apolline 4, 5, 5. ubi tamen in opt. libris vox Dei aberat. dii publici, patrii, penates 2, 7, 4. Coniunguntur, ut publici notent religionem & sacra uni-*

versa: & quoniam unaquaeque civitas certos ac veluti proprios deos habebat, adduntur patrii: penates autem sua cuiusque domestica sacra notant. Majoris expressionis causa, id innuitur quod alias voce divinorum notatur, in formula veteri: divina humanaeque omnia. item per aras; ut in illa: aras focosque Mens loci: religionem, sacra, templa, communi gentium jure, tum caeteris praesidiis tum moenibus defendi posse ac debere. Nominatur quod est potissimum, nec excluduntur, quae ad humana & focos pertinent. Boecl. deorum numen facit cum iis qui fidem servant 17, 2, 5. nisi tamen locus corruptus est; ut doctiss. Schesfero visum. vid. not. siue deorum numine nihil rerum humanarum agitur 20, 4, 4. deos sibi iratos reddunt perjuri 17, 2, 5.

Deuti victo *pro abuti, ut videtur, 18, 11, 3. Male antea vulgati, se uteretur. v. not.*

Dextra fidem dare 14, 10, 1. *data recipere aliqui. in fidem 18, 11, 3. De hoc more v. not. ad utrumque loc. & Freinsb. ad Curt. 6, 4, 14.*

Diadema (regium capitis insigne) cum sceptro in sella positum 18, 7, 2. *Ita solebat in aula fieri & tabernaculo regis. quem morem hic observare jubet Pasch. de coron. 10, 10. ut imitatum intelligamus Eumeneum usitatum regni schema, repositumque & asserendi diadematis consuetudinem. Boecl. ad. not. & laudatos Freinsbemo ad Curt. 10, 6, 15.*

Dianae templum ap. Gortynios 23, 9, 3.

Dibapha Tyria, *purpurae genus, Fr. 8, 6. de quo videndi, quos in not. laudavimus. Tertull. de Pall. c. 3.*

Dicere qui diceret ne ab exercitu discederet, ediceret, *vetare discedere, de nuncio a rege ad duces missis 14, 5, 1. dicere causam 7, 4, 3. capitis, 11, 3, 3. 19, 2, 3. in iudicio capitali pro se responderi. Sic: dicere pro se, in iudicio scil. 1, 7, 5.*
mox.

max: verba facere, dicere diser-
te 15, 3, 2. in dicendo exercita-
tus 15, 5, 2. dicendo valere 7, 1,
2. Haec vox proprie eloquentiam no-
tat & artem, dicitur matrem Paus.
vixisse eo temp. refertur, traditur,
sub. dictum vel simile quid. Vulgo
Graecissimum esse censent: sed Lati-
nam constructionem esse, ac alteram
potius vulgaram dicitur mater vix-
isse Graecam, docet Schopp. in *Gramm.*
philos. & paradoxis litterar. adde
Heins. ad Ovid. *Fast.* 4, 507. dicta
est ei provincia, destinata, opp.
datae 18. 2. 2. sic dos dicta ap.
Cic. pro Flacc. & Nonium in Dicer-
e. & dicere diem. v. Salmas. de
modo usur. c. 16. & Nic. Heins. ad
Ovid. *Fast.* 6, 594. & ad XI. Me-
tam. vf. 213.

Dictitare, vulgus dictitabat tyran-
num non ferendum crebro iactabat,
10, 7, 3. dictitant hanc sibi esse
belli causam praetendunt, *αεγρα-
σιζασι*, hoc utuntur praeterea 6, 1, 4.

Dictator Fabius 23, 5, 1. Dicebatur
hic magistratus (i. e. dicendo creaba-
tur) hinc dictator, a propria voce,
αὐτοκράτωρ *εξουχίας* Polyb. dicitur
3. *hist.* ultimum rebus trepidis
consilium, Liv. 4, 56. quo Roma-
ni ad vindicandam maximis periculis
remp. usi, Vellej. 2, 28, 2. quem loc.
feliciter restituit Gerard. Vossius.
Boecl. Adde not. Boecleri ad eum
loc.

Dictum de oratione captiosa 1, 2, 5. de
sententia s. vers. Homeri 10, 6, 4.
dicta [vel dicteria] proprio nomi-
ne appellata, quae facere & bre-
viter & acute loquuti essemus,
Fr. 5, 2. v. Boecler. *Chrestomath.*
Ter. & Thest. Buchn.

Dicto audiens alicui, obediendi signif.
6, 1, 2, 11, 2. 1, 14, 2, 3. iussis ali-
cuius 17, 4, 2. v. audiens.

Dicis causa 25, 8, 5. *αεπλάσας* *πρω-
τόν* *χάρον*, verbo, non re: in spe-
ciem, simulacri causa, perfanctorie,
non ex animo, v. Petr. *Pubonem*
subseciv. part. 2, c. 8. Manut. ad

loc. *Nep. nostri*, ubi exempla congef-
sit. *Taurello & Cujac.* tribuitur for-
mulae ubique ferme depravatae resti-
tutio. Explicant & per illud Graec.
αεπλάσας *χάρον*: quod tamen sua
cautione non caret. Boecl. Ita scil.
hunc locum, praesente Cujacio observ.
10, 37. legunt *Manutius*, *Lambinus*,
Schottus, *Boeclerus*, *Ernstius*, &
cum iis alii. Formulam autem dicis
caussa praeter jam ditos, & laudatos
Schotto ac Ernstio in not. ad h. l. illu-
strant etiam *Brodaeus miscell.* 10, 18.
Duaren. disp. anniverf. 1, 47. &
comm. in L. 7. D. de Pactis, *Ant.*
Augustin. Emendat. 2, 1. *Lacl. Bisio-*
la subseciv. 8, 12. *Briffon. de verb.*
signif. lib. 4, *Elmenhorst. ad Apul.*
l. 1. de philosop. not. & in *Ind.*
Schott. observ. lum. 5, 33. *Ritters-*
hus. lecl. sacr. 3, 12. *Salmas. defens.*
miscell. c. 17. &c. *Verum in omnio.*
Miss. & ead. vet. Nepotis legitur
necis causa. v. not. nostras.

Dies, quem diem sic univ. civit.
prosecuta est. i. e. quem discessum,
sive quod discessus ejus tempus. Dies
pro eo quod per diem accidit. v. not.
& quos ibi laudavimus. Ita *Jann.*
12, 27. & *Marci* 14, 35. *αεπ* pro
eo quod in ea sustinendum erat. dies
induciarum praeterit, s. ultimus,
terminus, *meta.* 17, 3, 1. de qua vid.
H. Grot. de J. bell. & pac. 3, 21,
4. Possis etiam capere, pro tempore
induciarum toto, Boecl. *Sic Cic. ep.*
14. ad *Tironem*: dies promissorum
adeft. *Locc.* diem obire, mori,
subint. supremum. quae integra phra-
sis reperitur 1, 7, 6. 7, 10, 6, 10, 2,
5, 20, 5, 4. 21, 1, 2. v. inf. suprem.
diem certam praestituere alicui se.
ante quam redire debeat domum 12,
3, 1. diem noctemque navem in
salo tenere 2, 8, 7. *Sic*: dies no-
ctesque iter facere 14, 4, 4. in
diem emere, ut solvas post aliquod
tempus sive ad certum diem 15, 9, 5.
Sic in jur. R. in diem additio.
item ad diem pecunia promissa.
L. 77. de verb. oblig. in diem le-
gatum. *L. un. §. 3. quand. dies v.*
lusc.

RERUM ET VERBORUM.

gente patre uti 25, 1, 1. i. e. a
 manente: nisi malis pro parco accipere,
 quomodo Ciceroem ea voce mi ob-
 servant Gifan. obs. L. L. pag. 70.
 Schopp. ep. de disc. Lat. L. pag.
 mihi 94. & Pareus in Lex. Critico.

Diligens imperator (al. imperii) de
 ducis industria & strenua administrat.
 9, 1, 2. Tali loquendi formula Tac.
 strenuus militiae 3. H. 42, 6. & c.
 Boecl. diligentia multa comparat
 in his libris 24, 3, 8. auctoris scil.
 diligentia omni adfectare mundi-
 tiam omni studio 25, 13, 5. minus
 diligenter hoc celatur proditur,
 detegitur ex negligentia 9, 5, 3. dili-
 gentia Epaminondae desideratur,
 φιλοπονία, 15, 7, 1.

Dimicare, pugnare, praelium commit-
 tere 7, 8, 2. mox: configite v. 3.
 sic: dimicare armis. armis cum.
 dimicare adversus quem, resistere,
 in aciem exire ad. 1, 4, 5. dimicare
 de summa imperii 23, 8, 3. de
 summis rebus 18, 10, 3. dimicare
 equitatu 18, 3, 6. in terra 2, 3, 1.
 Paulo latiore significatu dimicare
 cum aliquo est bellare, 9, 4, 3. sic:
 dimicatur in Asia bellum geritur 17,
 2, 1. dimicare de fama in iudicio,
 sub. conservanda, 13, 4, 3. Sic:
 Cic. pro Arch. dimicare de vita.
 Vorst.

Dimittere imperium deponere 20, 2,
 3. vitam 23, 12, 5. amittere, ut
 loquitur Horatius 1, 1. seu negligere.
 sic: occasionem 1, 3, 3. & c. quod
 περιεσχιδνός est, tempus rei ge-
 rendae 7, 8, 6. Priore formula usus
 & P. Syrus: Cavendi nulla di-
 mittenda occasio. itemque Caes. B.
 C. 5, 57. posteriore idem Caes. 2, 21.
 Curtius dixit opportunitatem di-
 mittere 4, 4, 1. non dimittere a
 se praeceptorem, non desinere ejus
 disciplina & institutione mi 15, 2, 2.
 dimisit eum nusquam ab se, re-
 tinuit in convictu assiduo, 25, 4, 2.
 dimittere aliq. faucium ac fugat-
 um 23, 4, 1. neminem nisi victum
 dimisit 23, 3, 3. Elegans formula,

qua Graecorum δεξυγίβντος ἐξ εἰσθη-
 γεια πρὸς τὰς μάχας μὴ εὐτυχίας,
 notatur. Boecl.

Dion historicus 9, 5, 4. vid. not.

Diomedon Cyzicenus Epaminon-
 dam frustra tentat corrumpere
 pecunia 15, 4, 1. & seqq.

DION Syracusanus describitur a bonis
 fortunae, animi, corporis 10, 1, 1.
 & 2. Dionysio intimus v. 3. legatio-
 nibus adhibitus v. 4, 5. Platoni Sy-
 racusanus accito deditur c. 2, 2. & 3.
 similitatem tacitam cum Dionysio ex-
 ercet c. 3, 1. mox suspectus Corinthios
 dimittitur c. 4, 1. uxore & filio spa-
 liatur v. 3, 5. bellum parat tyranno
 c. 5, 1. Syraculis potitur & ad pa-
 ctiones tyrannum redigit v. 3. & c.
 adversis consiliatur c. 6. multa im-
 potenter agit c. 7. a Callicrate quod-
 dam simulata amicitia decipitur c. 8.
 & interficitur c. 9. post mortem con-
 verso affectu desideratur c. 10. ejus
 caedis mentio etiam 20, 2, 1.

Dionysius prior diligit Dionem 10, 1,
 3. & c. c. 2, 1. ejus causa Platonem
 accersit v. 2. somno sopitus obit, v. 5.
 idem fortis, continens, ambitiosus,
 felix 21, 2, 2. & 3.

Dionysius filius Platonem & Philistum
 accersit 10, 3, 1. & c. Dionem ingenis
 praestantia suspectum Corinthum di-
 mittit c. 4, 1. a quo bello petitus ad
 pactiones redigitur c. 5, 5. & 6. Dio-
 ne interfecto rursus Syraculis potitus
 est. 20, 2, 1.

Dionysiorum tyrannis 10, 1, 1.

Dionysius Theban. musicus 15, 2, 1.

Dirigere cursum, quo intend. na-
 vigando provehi, ad term. itineris
 contendere 1, 1, 6. v. sup. curr. eo
 dirigere navem se. ad portum. 12,
 4, 2.

Discedere ab aliquo abire 7, 8, 5.
 domos suas 2, 4, 2. discedere in-
 ter se longe, a se invicem 18, 8,
 3. hospes qui nunquam discedere
 voluerat qui semper ejus comi-
 tatus fuerat 7, 10, 5. discedere a
 iudicio capitis 15, 8, 5. sic: disces-
 serat aliquoties liberatus se. a iu-
 dicio, 19, 2, 3. discedere pari prae-

Eff 5

lio,

I N D E X

- lio, ut neuter vicere, aequis manibus abscedere 2, 3, 3, discessit superior, victoriam reportavit 14, 8, 4. 22, 1, 2, 23, 1, 2. superior praelio 18, 10, 2. respondet formulae antea laudatae, victum a se dimittere. Boecl. discedere infectis rebus a pugna, omittere oppugnationem, 1, 7, 5. ubi tamen illa a pugna melior. libris absunt. v. not.
- Discere**, cognoscere, intelligere praef. 3. sicut docere aliquando est exponere. v. docere. dicitur facillime ex hoc quod quis studiosus est audiendi 15, 3, 2.
- Disciplina militari erudire exercitum** 11, 2, 4. nobilitati 11. 1, 1.
- Discrimen**. in magno discrimine esse periculo 14, 5, 4.
- Disertus** 13, 1, 1. diserte dicere 15, 3, 2. disertissimus omnium Graecae linguae eloquentia 7, 2, 1. in libris vulg. & Mss. Boecl. ac utroque Bavarico. Verum in aliis est disertissimus. v. not.
- Discumbere temporibus maturius coenare** Fr. 6, 1.
- Disjicere copias alicujus dissipare** 1, 2, 1. Ita Caes. B. G. 1, 25. disjecta phalange. Tac. 2. A. 45, 3. disjectas per catervas. disjicere munitionis 18, 5, 7. arcem a fundamentis destrueri, demolire 20, 3, 3. sic: domum 23, 7, 7. disjecta moenia 20, 3, 2. sic & Livius 24, 2. disjectus est ille globus confensionis dissipata societas, privato aerario constituendo destinata 25, 8, 4.
- Dispalati in agris** 6, 1, 2. dispalata multitudo 23, 5, 2. palabundi & dispersi passim vagantesque. Cic. & Caes. palantes. Sefenna hist. 3. dispalati ab signis, dispersi omnes ac dissipati. v. Nonium c. 1. 250. Cellius 1, 11. ne sparsi dispalatique prouerent. Sefenna diverso significatu Sallustius (sive quis alius auctor est) epist. 2. de rep. ord. cap. 13. Haec multitudo in artes vitasque varias dispalata, nullo modo inter se congruens. nam hic quorum distractio & separatio, ibi corporum, innuitur.
- Dispensare pecuniam** 9, 4, 1. de eo, quem ταμίης Graeci vocant, pecuniis cogendis, administrandisque praefecto. dispensator aliquando dicitur: (seruile alias id nomen:) v. Marcell. Donat. in Suet. August. 67. Adde Thef. Buchneri & ibi laudatos.
- Dispertire bona militibus** 10, 7, 1. seruis unguenta, coronas, mensam secundam 17, 8, 4. dispartuntur regna familiaribus, passivè 18, 2, 1.
- Displicet hujus consilium plerisque non probatur** 2. 3, 1. huic crudelitas illius improbat 10, 1, 3. pluribus cum nonnulli dicunt nolunt adferri 4, 5, 5.
- Dispositi ab imperatore milites, in acie stantes paullo ante ordinati**, 11, 2, 2.
- Disputare de rep. differere** 15, 3, 3. mox: sermonem habere, in disputanda Philosophia, seu, ut Schottus edidit, disputando versari. Fr. 5. 1. v. not.
- Dissentire ab aliquo** 24, 1, 3. dissensio oritur inter hunc & illum dissidium, unde mox factio 10, 6, 3. dissensione unius disjicitur globus confensionis quod ille consentire nollet 25, 8, 4.
- Dissidere ab aliq. de rege bellum cum alio gerente** 23, 10, 2.
- Dissimilis hujus, factis, moribus** 12, 3, 4.
- Dissociati civium animi, de civ. discord.** 25, 2, 2.
- Dissolvere regiam potestatem, abrogare. ita Graeci καταλύειν.** 6, 3, 5. dissolvitur societas, sc. inter amicos Alex. 21, 3, 2.
- Dissolutus, neglectum legis, boni moris, exsistimationis sign.** 7, 1, 4. haec dissolutio (ita enim vocat Treb. Poll. in Valer. jun.) contemtum parit: sicut flagitia & iniquitas principum, timorem. Ut sententiose locutus sit Pollio, cum dixit: Non est quidquam ad auctantiam malis, ad spem bonorum bonis promittitur, quam cum vel malus time-

RERUM ET VERBORUM.

tur, vel dissolutus contemnitur Imperator, in Gallien. cap. 5. Boecler.

Distineri litibus, vexari ac distrahi 25, 9, 4.

Distrahi. non prius distracti sunt quam de pugnantibus & inter se complexis 18, 4, 2.

Districus tantis bellis, occupatus 23, 13, 2.

Diversi discedunt, in diversas partes 14, 11, 3 *poëta*: quo diversus abis? *Aen.* 5, 166. Boecl.

Dividere agros civibus partiri, distribuere, assignare, 5, 2, 5. bona civium; paullo ante: dispartire militibus 10, 7, 2. inter se bona publicata 8, 1, 5. copias hiematum, in hiberna dispartiri 18, 8, 1. ubi tamen alii leg. dimisit v. not.

Divinus (de Artico) 25, 9, 1. qui ea parte prudentiae, quae divinatio sive providentia dicitur, valet. rectitudine, inquam, constantiaque consilii ac propositi. Ita Boecl. Videri possit potius idem esse ac divinandi peritus, (quomodo alios hac voce usos, docent Buchner. Thes. Pareus in Lex. Crit. Reines. epist. ad Fred. Helmium, alique;) siquidem divinatio in seque. retineri deberet. Sed ea merito suspecta est, legendumque forsitan divina; ut ita vocetur bonitas naturalis. Vide paullo post divinare. divina res conficitur sacrificatur, Jovi hostiae immolantur 23, 2, 5. Nonius c. 4. facere rem divinam, religionibus exhibere. v. not. in Sidon. 5. ep. 17. Savaro. Sic Cic. 1. divin. cum res divina fieret. Et divinam rem facere, Plautus ac Livius: res divinas perficere, Virgil. *Aen.* 8. Loccen.

Divinare de exitu. ἰσοῦς θεῶν τινὰ χρονοῦ εἰρηναῖα, inquit Diodor. 17, 6, 1. divinatio est prudentia 25, 16, 4. v. not. divinatio appellanda est perpetua naturalis bonitas 25, 9, 1. Ita quidem libri omnes editi scriptique. sed Buchnerus mallet legi divinitas, quod etiam Schotto in *opentem venerat*, v. not. Conjecturae

summi viri favent, quae toto isthoc capite subjiciuntur. nisi tamen malis divina legere, de quo nos in Addendis ad notas h. l.

Dives, divitissimus eloquentia Graecae linguae 7, 2, 1. ubi vulgo est disertiss. v. not.

Divitissimus. 19, 1, 2. denuo notat adi.

Divitias orbis terrarum accipere nolle pro carit. patriae *ἰσχυροῦς de summo pretio*, 15, 4, 2. divitiis ornare cives 2, 2, 3. alibi: locupletare.

Diutina contentio 13, 2, 2. pax 15, 5, 4.

Divum. sub divo 4, 5, 2. & iuxta Savar. & alios 18, 5, 7. (Sed v. not.) i. e. in aperto aere, non sub tecto. Scripturam hanc è MSS. Codd. Nostro, itemque Lucretio 4, 211. Ciceroni 1. in Verr. c. 19. Horatio 3. Od. 3, 23, 1. Od. 18. 13. ac 3. Od. 2, 5. Suetonio in Jul. 72. & Aug. 82. dudum Gifanium, Torrentius, alique asseruere. Antea namque ferme ubique sub dio legabatur; quod Festus *ἰσοῦς τῶν θεῶν* dicitur vult. Rectius Varro de L. Lat. 4, 10. qui ab antiquo Divius derivat. Unde Horat. 1. Od. 1. sub jove frigido, i. e. sub divo, in aere frigido.

Divus, *ἰσοῦς θεῶν* consecratus. Absolute ponitur pro Julio Caesare, 25, 19, 2. conf. not. nam & hoc inter arcana firmandae dominationis signitia inventum. Boecl.

Docere, exponere, narrare 1, 6, 1. 16, 4, 1. ostendere, demonstrare, 14, 5, 3. 17, 2, 1. docere lectores exemplis 25, 19, 1. docere aliquena musicam praef. 1.

Docilitas ingenii 25, 1, 3.

Doctor literarum graecarum 23, 13, 3.

Doctrina multa comparet in hoc libro, eruditio 24, 3, 4. doctrina, non natura solum, hoc fecit 25, 17, 3. doctrinae, doctrinarum cognitio & profectus 15, 2, 2. doctrinae

quet

I N D E X

- puerilis aetatis, quae tradi solent pueris, 25, 1, 2.
- Dodona.** Urbs Chaoniae in Epiro: Fovis sacra. Pro oraculo Dodonaeo sive potius sacerdotibus oraculi 6, 3, 2. v. *Plutarch.* in *Lysandro.*
- Dodrans.** ex dodrante heres 25, 5, 2. novem partes hereditatis intelligend. cum dodrans novem partes sive uncias assis ex 12. sc. alias significet. Nam assis vocabulo hereditatem totam; 12. partibus assis partes hereditatis appellari omnes noverunt. v. *Budae.* de *asse.* *Donat.* ad *Suet.* Jul. 83. &c. *Boecl.* add. *not.* *Ernstii & Gronov.* de *pecun.* *vet.* 3, 10.
- Dolopes Scyrum** obtinent, 5, 2, 5. *populi Thessaliae.*
- Dolor desiderii,** ex *desid.* *concept.* 25, 4, 5. tantum indulgit dolori, ut cum pietas vinceret 21, 1, 4. *Sensus:* indignatione iusta in scelus matris & vindictam ita exarsit, ne oblivisceretur interim, matrem esse, super eius facinore doleat. Igitur filis officio animoque dolor irritati conjugis est coërcitus. *Boecl.* dolore incendi 6, 3, 1.
- Dolo** pugnant, qui pares non sunt armis 23, 10, 4.
- Domesticis rebus** (vel, ut alii, opibus) robustus 23, 10, 2. v. *not.*
- Domicilium,** sedes 17, 3, 1. sibi constituere, habitandi locum 2, 10, 2. domicilium imperii orbis terrarum erat in ea urbe, de *Roma* 25, 3, 3. quasi fortuna imperii ibi habitaret. *Tac.* *caput rerum* 1. A 47, 1, urbs, unde in omnia regimen 3. A 47, 2. *Cicer.* *domicilium imperii atque gloriae* 1. de *orat.* 23. *Flor.* *designata hominum ac deorum domicilio civitas* 1, 13, 19. *Id.* *Imperii sedem caputque terrarum vocat* 1, 7, 8. &c. v. *Clapm.* de *arcana*, 2, 20.
- Dominatio perpetua** 1, 8, 3. pro imperio & potestate. Ita enim οὐρανοκρατία vocatur 1, 3, 5. dominatio unius libertati omnium opposit. 1, 3, 6. dominatio, de *intemperantia,* qua in aliis affectatur imperium 2, 7, 6. *Sic:* impotens Atheniensium dominatio 6, 1, 4. de imperio ut capto occupatoque, adeoque de tyrannide. *Sic:* dominatio *Persarum* 1, 3, 4. v. *Clapm.* de *arcana*, 3, 2. ejusmodi dominacionis cupiditas & cura intelligitur in *Lacedaemoniis* 2, 7, 6. v. *Clapm.* 3, 7. *eius parandae artes & flagitia* 6, 1, 4. & 5. de quibus *Idem* 2. c. 9, 15, & 19. *Alia dominacionis flagitia* 8, 1, 5. v. *eundem* *Clapm.* 5, 5, 10. tale est 10, 4, 3. & 4. adde *Justin.* 1, 7, 12. ubi *not.* *Cl. Bernegg.* *dominacionis firmandae obvia flagitia suspicio & crudelitas* 12, 2, 2. *Boecl.*
- Dominatus.** pro *μεγαλυν* oppos. regno, quod nomine tale est, non potestate 21, 1, 2.
- Dominus navis,** 2, 8, 6. v. *navis.*
- Domus.** pro *aedibus.* *Domus* (eius) sic erat instructa, ut nulla in se differret cuius inopis atque privati, *Graecorum* imitacione, pro a cuiusvis inopis atque privati v. *not.* 17, 7, 4. domi nati domique facti artifices *Attici,* in domo eius genti, educati, instituti, non aliunde emi conductive 25, 13, 4. domus amoenitas non aedificio sed silva constabat, 25, 14, 2. in domum (vel, ut alii, domum) suam nihil unquam contulit *Agessilaus* 17, 7, 3. domum *Hannibalis* a fundamentis disjecerunt *Poeni,* tanquam proditoris & majestatis rei 23, 7, 7. *Sic Romani* etiam solebant. *Notum est* *Aequimelium* apud *Livium* 4, 16. *Sic M. Flacci & Saturnini* penates ab imis fundamentis eruti sunt. v. *Val. Maxim.* 6, 3. *Politicos passim,* & in his *Ficcari,* observat. *dec.* 3, 1. in domo sua facere mysteria, domi suae, ut vulgo loquimur, 7, 3, 6. domo se tenere 15, 10, 3. *Sic Cicerone* pro domo sua: domo me contineo. *Virgilius Georg.* 3. *Hunc quoque* ubi aut morbo gravis aut jam senior annis desicit atque domo. *Domus* pro loco domicilii. *Domum Chersonesi* habere, *domicilium & fixam sedem* 1, 2, 4. domi creati decem

RERUM ET VERBORUM.

praetores, in ipsa urbe Athenarum 1, 4, 4. domo proficisci 1, 1, 5. 1, 2, 4. domo nuntius ei venit. Lacedaemone 17, 4, 1. domos suas discedere, 2, 4, 2. Domus pro familia seu gente. domus & familiae Philippi inimicissimi 18, 6, 3. in domum alicujus plurima mala in ferre; familiam alicujus multis damnis afficere 2, 9, 2.

Domesticae res, vires propriae, intestinae 23, 10, 2. domestico summo genere erat 18, 1, 3. ita *περιεχέσται* domi nobilis.

Donari magnis muneribus 2, 10, 2. 9, 4, 2. praemiis, 17, 3, 2. coronis aureis 7, 6, 3. v. Coron. monumento sepulchri 10, 10, 3. v. sepulchr.

Donicum pro donec 22, 1, 4, qua voce & Plautus; Cicero, Lucretius; alii usi, v. Solipat. Charis. lib. 2. Infit. Gramm. p. 178. & Gifan. Ind. Lucret.

Donum Deo dare 4, 1, 3. inter solennia. Sic enim scrib. D. D. vel D. P. i. e. donum dedit, donum posuit. Vide de more toto diis dona figendi, dicendi, sacrandi, usque inscriptio nes addendi Brisson. formul. lib. 1. & Tomasin. de Donariis. Proprie reddidit Poëta *μνηνα δωτηδιναι*. v. not. Dono sibi dati Indi quidam a Rege Baetorum Fr. 7, 2.

Dotibus de aerario communi datis collocatae Aristidis filiae 3, 3, 3. Notandus mos, quo Resp. olim viro rum bene meritorum filias pauperes ab indotatis nuptiis liberalitate sua vindicavit, ut loquitur Val. Max. 4, 4, 10. ubi Romanis quoque hanc laudem defert. Boecl.

Drusilla natus Tiberius Claudius Nero, Conjuge scil. Tib. Claudii Neronis, quae post Augusto nupsit, Livia Drusilla, 25, 19, 3.

Dubium nemini est 9, 1, 3. dubium esse nemini debet 23, 2, 5, sine dubio 17, 7, 1. hae formulae affirmant rem.

Dubito, an Thrasybulum primum

omnium ponam, eleganter pro 3 annon ponam, vel, eo inclino, ut ponam 8, 1, 1. Cl. Vortius sic reddidit: fortasse ponendus est. non dubito fore plerosque, qui &c. Praef. 1. non dubitabat se consecuturum 7, 9, 5, se habiturum 6, 3, 5. nemo dubitabat aliquid de pace esse scriptum 23, 11, 2. Cicero & Terentius dixissent: quin fueri sint, quin consecuturus sit, quin habiturus sit, quin scriptum sit. Lambin. non dubitavit committere praelium 23, 11, 3. configere 16, 5, 3. de fiducia & prompto conatu, ne dubitaret ducere 23, 2, 4. venire 17, 4, 1. ut omnino veniret, vel, ne differret ducere, venire. ita Flor. 1, 7, 6. & Curt. 6, 4, 14. Terentius dixisset: ne vereretur ducere, venire.

Ducere exercitus 18, 13, 1. exercitum adversus aliquem 15, 7, 3, naves ex Syria in Asiam 23, 8, 4. aliquem in errorem, sic vulg. edd. sed nos e MS. edidimus inducere 23, 9, 3. aliquem in convivium praef. 6. pro quo Noster ibid. v. 7. dicit: adhibere aliquem in convivium. ducere feram bestiam captam, vinctam agere 14, 3, 1. duxit secum Hamilcar filium Hannibalem in Hispaniam, de contubernio 22, 3, 1. ducere aliquid secum, de auro s. thesauro 23, 9, 4, ducere, existimare, credere 7, 7, 2. ducere laudi, tribuere Praef. 4. ducere bellum, protrahere 14, 8, 5. ita saepe Cic. Caef. alii. opp. sedare bellum ibid. v. seq. ducere bellum quam diutissime, eod. signif. 7, 8, 1. Quamquam Cl. Vortius, quem vide, priore loco duci bellum interpretatur bellum geri. Non, inquit, dicit Cornelius, Authophradatem, quod videret bellum duci majore Regis calamitate quam adversariorem, fecisse eum belli compendium & celeriter bellum confecisse, sed hortatum esse ad pacem. ducere tempus quam longissime, cunctando extrahere 2, 7, 1. ita Cic. Verrin. 3. Tac. 2. A. 34, 5. Caesari 1. B. G. est diena

I N D E X

- diem ex die trahere. Loccen. ducere uxorem 15, 5, 5.
- Duci** adversus aliquem *sc. militatum*. 18, 3, 4. duci *sc. cum praesidio*. *sic vulg. edd. sed nos edidimus*: deduci, 15, 4, 5. duci ad mortem 19, 4, 3. duci non magis amore, quam more impelli, moveri 5, 1, 2. *v. supra*. amor. caritate patriae 7, 5, 1. studio philosophiae, teneri 25, 12, 3. suspicione falsa 10, 10, 1. omnium opinione victorem, credi, existimari 17, 3, 6. poena dignum 3, 1, 3. duci continentis debet, non intemperanter concupiscere 25, 3, 4. *v. Ellipsis*.
- Ductor** legatus, fortassis princeps legationis *v. not.* 15, 6, 1.
- Ductus**, opera in gerendo administrandoque bello. *Sic*: Pausaniae ductu Barbari apud Plataeas deleti sunt 4, 1, 3. quorum ductu res male gestae, 14, 5, 4. differt ductus ab auspiciis, quippe quae ad summam facti & fortunae pertinent; interdum tamen conjunguntur, ubi idem auctor actorque. Boecl. *v. Brisson form.* 4. *add. Boecl. de auspicio reg.* 1, 11.
- Dulcius** nihil potest esse his libris, *sc. cognitum* 25, 18, 4.
- Dum**, donec. expectandum, dum se ipsa res aperit 4, 3, 7. ita saepe Cicero. Dum de re praesenti. dum res conficeretur, procul in praesidio fuit 20, 1, 4. Terentius dixisset: interea dum res conficeretur, vel, dum res conficeretur, inter ea procul &c.
- Duplicare** modum hastae, duplo fere longiores facere hastas, quam fuerant 11, 1, 4, *v. not.*
- Duplici** amiculo circumdatus 14, 3, 2. *v. amiculum*.
- Duritia** *sc. in victu cultuque* 7, 11, 4. *Sic* Plautus *Mossell.* 1, 2, 75. parimonia & duritia disciplinae aliiis eram. Loccen.
- Durum** adolescentiae initium, asperum & calamitosum 5, 1, 1.
- Dux** manus, qui parti copiarum praestitit 16, 4, 2. opp. Imperatori, qui totis, dux Spartaee, a Spartanis constitutus 4, 2, 3. dux summus 9, 2, 3. dux postulator a Corinthiis 20, 2, 1. dux fortis & prudens 9, 4, 3. dux belli imperitus 15, 7, 1, & 4. Ducum vitia 25, 16, 4. ducum princeps, praecipuus 14, 5, 1. *Dux non est a majoribus rebus ad rem parvam abstrahendus, ibidem*. Duce mutato mutatur fortuna 7, 5, 5. 22, 1, 2. Ducis respectu bellum imitatur 9, 4, 3. Ducis praesentia absentia quid noccat 9, 1, 2. Ducis pernicies certum victoriae apud hostes momentum *v. Grut. disc. ad illud Tac.* 4. H. 34, 9. ac forte Civilis lapsu equi prostratus; credita per utrumque exercitum fama, vulneratum aut interfectum, immo quantum suis pavoris, & hostibus alacritatis indidit. duce Pausaniae Mardonius fugatur, i. e. Pausaniae opera 3, 2, 2. 4, 1, 2. duces bellorum 24, 3, 4. duces maris, Sadaetrorogtopos, 13, 2, 2. duces & terra & mari, de principatu in Graecia 3, 2, 3.
- Dynastes** Paphlagoniae (de Paphlagonia *v. infr. suo loco*) 14, 2, 2. dynastae 17, 7, 3. Non assequitur usum hujus vocis Marcell. Donat. ad Sueton. Tiber. 26. dum de magistratibus plurium & proceribus civitatis capit. Unde nunquam in singulari dynastam apud scriptores observari, ait; quod vel ex Nostro promium est resellere. Ne arcessamus rem longius, locus; qui prae manibus, uterque lucem adfert dubiis scriptorum assertionibus. In priorum enim Thyus dynastes Paphlagoniae vocatur. interpretetur nobis Athenaeus; ille regem Paphlagoniae vocat. (sicut ipse Nepos c. 3, 4. nobilem regem.) recte. ita enim vocari possunt & solent reguli, toparchae &c. ut mox patebit. ita Scripturae cuilibet civitatis dominum regem vocat. Strabo Persidis, Mediae, Assyriae, Parthiae toparchas, dynastas appellavit. Quos reges etiam dici potuisse probatur exemplo reguli Adiabene; quem Strabo in 16. vocat simpl. ἀρχοντα principem; Josephus vero regem. qui

RERUM ET VERBORUM.

quis & alibi *Abennergum* quendam
 Σαββίτιος ἡδεραῖος. Casarū regem
 castri Spani nominat. quem Casaub.
 (qui in exerc. 2. ad Baron. annal. haec
 differit) non multo fuisse majorem re-
 ge Yvetoti Normánico suspicatur.
 Adhibeatur jam alter Nepotis locus,
 ubi diserte reges, dynastae, civi-
 tates distinguntur: ut dynastae non
 intelligantur magistratus civitatis,
 sed reguli, & certi loci tractusque
 domini. Tales ferme hodie Comites,
 Barones &c. Gradus. Cicero Philip.
 11, 12, ita exprimit: reges, tetrar-
 chas, dynastas. Scriptor de bell. A-
 lex. 64. reges, tyrannos, dynastas:
 Ceterum Paphlagonum ἰδυνασταιν
 cum Cappadociae satrape, exarcho
 Longobardorum, Cretensium Κοσμίς
 &c. comparat Alex. genial. diar. 4,
 23. quem vide. Boeel.

E.

E Contrario 11, 1, 4. 22, 1, 2. &
 in quibusd. edd. 18, 1, 5. v. sup.
 contrario, e regione, ex ad-
 verso 1, 5, 3. e repub. gerere hono-
 res, ad utilit. publ. 25, 6, 2. e
 vultu cujusdam intelligere aliquid
 4, 5, 1.

Edere, edit in vulgus Mithrobarza-
 nem profectum suo jussu, i. e.
 vulgo rumore spargit 14, 6, 3. sub-
 rumore, vel simile nomen. Neque
 enim postrema ista cum verbo edit
 construuntur, ut vult vir doctus.
 Plene Liv. 3, 33. ad rumores ho-
 minum de unoquoque legum ca-
 pite editos. Curt. 3, 3, 7. Vatum
 responso, quod edebatur in vul-
 gus. Edere per literas, quae
 quis cogitat, sic edd. vulg. 9, 3,
 3. ubi nos edidimus agere v. not. e-
 diti in vulgus libri 25, 16, 3. sic
 & Tacit. 15, 63, 4. editis manda-
 tis per alium conficere, quod quis
 studet 9, 3, 3. sic Cicer. dixit edere
 postulata Verr. 5. & JCIi edere
 actionem, rationes, instrumenta
 &c. Lamb.

Editus locus, altior 17, 9, 2. editum

conclave 10, 9, 1. v. not.

Edictum censoris 24, 2, 3.

Educati in domo alicujus 7, 2, 1.

Educere copias ex urbe 1, 5, 2. ex
 classe 5, 2, 3. e navibus 1, 7, 2.
 educere exercitum 14, 6, 5. in
 aciem 18, 3, 6.

Efferre, quae attuleris, asportare 15,
 4, 5. fortuna extulit hunc, evexit
 10, 6, 1. sic: efferre laudibus, ex-
 tollere 7, 11, 1. 6, 4, 2. efferri in
 coelum laudibus 10, 7, 3. efferri
 aliquem amplo funere, exportare,
 evagari, 18, 4, 4. suo sumtu 5, 4,
 3. matrem 25, 17, 1. propria vox
 de sepultura v. Kerchm. de fun. in-
 itio l. 2. Hoc sensu efferri 10, 10, 3.
 3, 3, 2. 25, 22, 4. elatus semiani-
 mis de templo 4. 5, 4. semivivus
 exacie 18, 4, 4. efferri secunda
 fortuna, magnis opibus 7, 7, 3.
 sic: efferri victoria, insolefcere, in
 superbiam corrupti 4, 1, 3. elata
 elatius v. infra.

Efficere nihil non posse, omnia ob-
 tinere posse, quae cupis 7, 7, 2. per
 aliquem, ut, curare, ut est in qu.
 edd. 15, 4, 5. effecit his rebus, ut
 17, 3, 3. 25, 12, 1. efficere classem
 2, 2, 3. ante aedificare.

Efflare animam, mori 4, 5, 4.

Effringere fores, 10, 9, 6.

Effugere invidiam 2, 8, 1. insidian-
 tes sibi 23, 6, 4. effugere ex prae-
 fidiis 18, 2, 5. ex vinculis publi-
 cis 4, 2, 2.

Effusi honores, largi nimium, & qui
 ad prodigalitatem quandam interpre-
 tari possunt, Buchn. tenuibus & ra-
 ris opp. 1, 6, 2. Sic effundere fortu-
 nas & pecuniam dicuntur prodigi,
 metaph. ab aquis ducta. effusae lar-
 gitiones, immodicae 25. 6. 2.

Egredi navi 7, 6, 3. egredi extra
 vallum nemo est ausus. castrorum
 vall. intellig. 23, 5, 2.

Ejicere urbe & insula fessores vete-
 res 5, 2, 5. aliquem ex rep. 7, 4,
 6. in exilium 16, 1, 4. in ignem
 vestes, projicere. nam bona est lectio.
 7, 10, 5. v. not. ejici ex civitate
 2, 8, 1.

Ejus-

Ejusmodi. id ejusmodi erat, ut,
elegantè de effectu & crepeta 10,
7, 2.

Elabi 18, 4, 1.

Elaborare cupide, ut &c. niti, con-
tendere 3, 1, 4.

Elata opibus insula 1, 7, 2. elata res,
divulgata 10, 8, 4. Ter. Rhor. 5, 7,
65. vides tuum peccatum esse c-
larum foras.

Elatus se gerere, insolentius 4, 2, 1.
Floro 1, 26, 8. efferre se altius &
incivilius: Tacito 1. A. 12, 6. plus
quam civilia agitare. v. Gronov.
ad Liv. 37, 12.

Elegans, non magnificus, sit oppo-
situs inter cultum domesticum, vel
cum modo & munditie, vel cum sum-
tis & splendore dispensatum 25, 13,
5. Boecl. v. not. add. Boecl. Chre-
stomath. Terent. elegantissimus Po-
ëta 25, 12, 4. elegantia vitæ, ad
universi moris condecientiam referenda
Est 25, 19, 2. sic ab elegantia vitæ
M. Servilium Tacitus 14, A. 19, 2.
ob elegantem actam vitam Zeno-
nem quendam Livius 35, 31. com-
mendant. add. Scheffer. ad Phædr.
2, 3.

Elephantus ornatus. sic enim leg. non
oncratus, ut Schottus vult. 23, 3,
4. v. not. elephanto ferocissimo
comparatus Eumenes captivus 18, 11,
1.

Elicere epistolas alicujus sc. occasione
suppeditata rescribendi 25, 20, 2.

Elis 7, 4, 4. Urbs Eleæ, regionis Po-
loponnesi, primaria, Homeri ætate
vici formam adhuc habens, paulatim
vero vicinorum huc commigrantium
multitudine & opibus aucta. Ubb.
Emmius Gr. vet. tom 1. lib. 2. pag.
24. seqq.

Ellipsis Nominis Pactum, vel similis:
quæ Regi cum Lacedæmoniiis
essent 7, 10, 2. v. notas. Navis
vel similis: ut haberet, qua fuge-
ret ad salutem 10, 9, 2. v. not.
Est civitatis ejus, partium har-
um, pluris, virtutis tuæ; ubi
semper nominativus aliquis sub audi-
endus. v. esse civitas, Ellipsis pro-

nom. frequ. miseranda vita, qui
se metui quam amari malunt,
pro, eorum, qui f. m. q. a. m.
10, 9, 5. sic: c. 8, 4. conveniunt,
cujus de periculo timebant, pro
ejus causa, cujus d. p. r. Talia sunt
2, 9, 1. 12, 4, 1. 14, 9, 4. 17, 3, 2.
20, 2, 4. &c. Ellipsis Verbi substan-
tivi una cum nomine: non libera-
lis sed levis arbitrabatur 25, 15,
1. contentis debet duci 25, 13,
4. subaudiend. esse rem, negotium,
opas &c. v. esse Ellipsis Verbi jam
ante positi: nihil commutavit, ni-
si quid vetustate coactus est sc.
commutare 25, 13, 3. non concu-
piscere, quod a plurimis videas
sc. concupisci, ibid. v. 4. parati sub-
facere 14, 9, 4. cum tempore ipso
pervenissent, quo studuerant sc.
pervenire 16, 2, 5. eo venit, quo
studuerat sc. venire 14, 4, 4. Elli-
psis Participii, existens vel verbi
substantivi cum adverbio cum: seni
Sullæ fuit jucundissimus Atticus
adolescens, cum esset adolescens,
Gr. νεότης, Æv 25, 16, 1. (nisi quis
tò adolescens pro participio habere ma-
lit.) Eumenes post Alexandri
mortem, Imperator, exercitus
duxit, cum esset Imperator 18, 13,
1. tribunus plebis interfectus est,
cum esset tribunus plebis 25, 2, 1.
quem puerum Pausanias dilexe-
rat, cum esset puer 4, 4, 1. Epami-
nondæ eloquentia eluxit Spartæ,
legati ante pugnam Leuctricam,
cum esset legatus 15, 6, 4. ultima
tamen verba suspensa esse in not. di-
ximus. Eumenes annorum XLV. se-
cum esset 18, 13, 1. qui ex intimis
regis ab amicitia ejus defecerat,
cum esset ex intimis regis, 9, 2, 2.
Ellipsis Adverbii utpote vel quip-
pe: ille, qui in aliqua re vellet
patrem imitari, morem ei gessit,
ille, utpote qui in aliqua re &c. 10,
3, 1. Adverbii sicut vel similis, at-
tingit poeticon: credimus, ne ejus
expers esset suavitatis, pro, sicut
credimus 25, 28, 5. Adverbii fati-
tius

RERUM ET VERBORUM.

tus vel potius: statuit congruere, quam refugere, pro fatuus statuit &c. 14, 8, 1. sic saepe Tacitus. v. Voss. de construct. c. 9. Ellipsis Praepositionis ex: persuasit populo, ut ea pecunia classis aedificaretur ex ea pecunia 2, 2, 2. v. not. Praepositionis per vel intra: anno xxx. medicina non indiguit, intra annos &c. 25, 21, 1. Praepositionis in: bello cognitum est, pro, in bello 2, 2, 3. & mari & terra bellum inferre, pro, in mari, in terra 2, 2, 4. esse periculo, v. esse. senecture obire v. senect. incidit in invidiam, quam pater suus, pro, in quam 5, 3, 1. v. not. Huc pertinent ea aetate, dignitate regia esse &c. Ellipsis Coniunctionis &: equis, armis, viris, pecunia Africam locupletavit 22, 4, 1. adolefcens illustris, formosus, ib. c. 3, 2. sic saepe Cicero, alii. Coniunctionis ut: suavit, ne se moveret & expectaret 18, 6, 2. petierunt a rege, ne inimicissimum suum secum haberet sibi que dederet 23, 12, 2. scripsit, ne timeret, statimque ad se veniret 24, 10, 4. nisi dicas latere in his & similibus rō ut in praeced. ne. his dat negotium, ad Dionem eant, pro ut ad Dionem 10, 9, 3. Coniunctionis quam: non amplius centum adolefcensculi 16, 2, 3. v. amplius. Coniunctionis si, verbo tamen in participium mutato: quibus se oppresso nulla spes salutis relinqueretur, pro, si oppressus esset, 1, 3, 2.

Eloquentia, inter artes viri civili & ad magna nentis 5, 2, 1. eloquentia Epaminondae armis paria facit ibid. v. 4. v. Paschal. legatum. eloq. Platonis 10, 3, 3. antistat eloquentia innocentiae, id est, superat eam, valet contra eam 3, 1, 2. cum scil. eius fraude damnantur boni, ut Quint. ait 2, 16. eloquentiae principatum tenere 25, 5, 4. eloquentiae satis habebat Cimon. 5, 2, 1. modus loquendi passim scriptorib. fre-

quentatus, v. Savar. ad Sidon. 9. epist. 9. eloquentia linguae Graecae disertissimum omnium, vel; ut alii, ditissimus 7, 2, 1. v. not.

Elpinice Cimonis foror 5, 1, 2.

Elucescere virtutibus, inclarescere 4, 1, 1. elucet ex his illud, illustre potissimum & ad gloriam illustre est 12, 1, 1. eluxit eloquentia ejus &c. 15, 6, 4. illustri argumento cognita est.

Emax, qui emendi studio ducitur 25, 13, 1. v. not.

Emerere in diem v. supr. dies.

Emendata dicuntur vitia virtutibus, quorum turpitudine per virtutes postea extincta ac obliterata est 2, 1, 1.

Emergere altius, attolli honoribus, potentia, auctoritate 2, 3, 3. sic habent qu. add. nos è MSS. melioribus edidimus eminere altius. v. not. emergere se ex malis 25, 11, 1. sic plane Terent. Andr. 3, 3, 30. & alii vett. v. not. Loccen. Tali formula dicitur: abstinere se cibo 25, 22, 3. erumpere se foras, apud Caesar. v. not. Ernstii.

Emetiri peragere. emensu quae intererant, Fr. 7, 2.

Eminere altius, honoribus, potentia &c. 12, 3, 3. v. not.

Emittere exercitum in Asiam bellatum mittere, 17, 2, 1. animam exspirare, exanimari 15, 9, 3. v. not. emitti sc. ex custodia 5, 1, 1.

Emphyletus 19, 4, 3. v. notae.

Enarrare vitam 16, 1, 1. oppon. histor. scrib.

Ennius Q. poeta à Catone Rom. deductus ex Sardinia, magnique aestimatus 24, 1, 3.

Enumerare, per seriem narrare 6, 2, 1. & 23, 5, 4. familiam, de genealog. 25, 18, 3.

Enuntiare, deferre, revelare rem secretam 4, 4, 6. v. not. Ernst. sic saepe Cic. It. Caef. B. G. 5, 58. Justin. 5, 1, 1. Curt. 3, 6, 7. Add. Gronov. ad Liv. 9, 16.

Eo, in eum statum. Eo deducta erat illa militum multitudo errore ducis, ut & 15, 7, 1. eo res utrorumque perduxit, ut &c. ibid. c. G g g 8, 4.

I N D E X

- 8, 4. eo, ad illud tempus, usque eo ferrum in corpore retinuit, quoad renunciatum est vicisse Boeotios. *ibid.* c. 9, 3. eo, ideo. eo nolebant configere classe, quod pedestribus copis plus quam navibus valerent 7, 8, 2. eo non accidit, quod nunquam cum fortiore sum congressus 18 11, 5. eo, intendendi vim in *segg.* habet: id illi usque eo despexerunt, ut 16, 3, 1. is usque eo vitæ statum commutatum ferre non potuit, ut 10, 4, 5. hoc usque eo tota Græcia fama celebratum est, ut 12, 1, 3. usque eo pro adeo. Sic sæpe Cicero. Sed tum abfuit, eoque pejus res administrata est, 9, 1, 2 neque eo magis ex prælio excessit, 18, 4, 2. Sic: neque eo magis arcem Thebanis reddiderunt 16, 1, 3. neque eo magis carebat suspitione 4, 3, 5. neque eo magis potenti adulatus est Antonio 25, 8, 5. neque eo secius Atheniensibus officia præstabat 1, 2, 3. neque eo minus privatis publicisque rebus interfuit 20, 4, 1.
- Eodem, in eundem locum, postquam eodem perfugit 10, 5, 1. eodem, unde erat profectus, se recepit, 13, 3, 4.**
- EPAMINONDAS** Thebanus, honeste natus 15, 2, 1. diligenter educatus, *ib.* &c. bonis animi ac virtutibus egregius c. 3, 1. &c. abstinentiæ exemplum edit c. 4, 1. &c. dicta ejus acuta c. 5. &c. 6. patiens fuit injuriarum c. 7. retinet imperium diutius, quam per leges licebat c. 7, 4. &c. 5. accusatus ut se defenderet c. 8. &c. fortis in morte c. 9. uxorem nunquam duxit c. 10, 1. bello civili abstinnit v. 3. Thebas solus illustravit v. 4. Epaminondæ impetus 11, 2, 5.
- Ephebus** factus est, ad pubertat. venit 15, 2, 4. v. Interpp. ad Ter. Andr. 1, 1, 24.
- Ephefus** 17, 3, 1. olim a Caribus & Lelegibus habitata, post Colonia Atheniensium & Ionum, principe Androsæ, Codri postremi regis Attici filio,
- aucta, inter urbis Ioniae post Miletum multis sculis maxima, ditissima, potentissima, Asiæ totius intra Taurum montem emporium nobilissimum. Ubb. Emmius tom. 1. vet. græc. pag. 106.
- Ephemeris** 25, 13, 6. diurnum Latini vocant. significat hic, libellum quotidianarum expensarum & erogationum v. Thef. Buchn. & Ernst. ad h. l. add. Loccen. Aliud signific. diurni commentarii ap. Suet. Aug. 64. in quos etiam dicta & sermones annotabant. v. Casaub. ad illum loc.
- Ephori** Lacedæmoniorum 2, 7, 2. penes hos summum imperium. *ib.* ephor licet regem vinculis indere 4, 3, 5, de horum potestate & offic. v. Nicol. Cragium de rep. Lacedæm. 1. 2. cap. 4. add. Ubb. Emmii tom. 3. Græciæ vet. pag. 122. *segg.* Anisæ. de Repub. 2, 6, 2. §. 30. *segg.* & Meurs. Miscell. Lacœn. 2, 4.
- Epigramma**, inscriptio, titulus, elogium; qualia donis adduntur, quæ diis sacrabant 4, 1, 3. Brill. formosul.
- Epirus**, regio Græciæ trans sinum Ambracium versus occidentem in ora maris Ionis. Ubb. Emmius tom. 1. vet. græc. pag. 54. in Epiro Olympias habitat 18, 6, 1.
- Epirotæ** Pyrrhus 27, 2, 1. Epirotæ 13, 2, 1.
- Epiroticæ** possessiones, quas habet aliquis in Epiro 25, 14, 3.
- Epistola** Themistoclis ad Ariaxerxem 2, 9, 2. &c. epistolæ vincula lacere, vulgo laxare 4, 4, 1. v. not. epistolam solvere 23, 11, 3. epistolam accipere ab aliquo ad aliquem 4, 4, 1 epistolæ Ciceronis ad Atticum 25, 16, 3. epistolæ verbosiores 25, 20, 2.
- Epulari** luxuriosius 4, 3, 2.
- Epulum** magistratuum Thebanorum solenne 16, 2, 2.
- Equum** concitare in aliquem 16, 5, 4. equo concitato vehi. 14, 4, 5. equi militares in conclusione, arte servati, ne scil. eorum præter consuetudinem asianium pedes (quod Plutarch. l. 5, convulsis probl. 4. ait)

RERUM ET VERBORUM.

ait) vitium contraherent, 18, 5, 4. Boecl.

Equitati omni praesse 23, 3, 1. equitatus hostium arborum tractu impeditus 1, 5, 3. gaudet enim campo potius. v. Herm. Hugonis comm. de militia equestris l. 4. c. 5. equitatu valere 18, 3, 6.

Equestris dignitas 25, 1, 1. ordo medius tertiusque Romae Plebi & Patribus insertus, ut loqu. Plin. 33, 1. v. iterum Hugon. l. 5. c. 1.

Eretria Euboearum civitatum maxima. capitur 1, 4, 2. fuit & alia ejusdem nominis urbs in Thessalia, v. Ubb. Emm. tom. 1. vet. graec. pag. 41. & 66.

Erga Romanos confirmavit vel hereditate relicto odium paternum 23, 1, 3. erga Italiam eodem animo fuit ib. c. 10, 1. erga regem commuae odium susceperant, 14, 10, 3. erga nobiles crudelitas 7, 4, 4. erga Romanos odium 22, 4, 3. in his omnibus erga in malam partem accipitur.

Ergo victoriae ergo donum Apollini dare, i. e. pro concessa victoria, in memoriam victoriae 4, 1, 3. Solennis est in ejusmodi donariis inujus vocis usus.

Erichthon Urbs Helleponti 13, 1, 3. hoc nomina significatur, sed mendose. vera lectio est Crithore. v. not.

Erexit eum haec contumelia i. e. ad industriam & emendationem excitavit, exacuit 2, 1, 3. cum fundamento sententioso. quaedam enim ingenia frangit contumelia & ad dissolutionem neglectumque infamiae abiecit; quaedam exigit infirmitate, ut dedecus in gloriam vertere contendant. Boecl. v. Freinsh. & Loecen. ad illud Curtii 7, 2. 38. Incitabat virtutem ignominiae demendae cupido.

Eripere. Aham Agelliaus regi fuisset crepturus, bello adempturus 9, 2, 3.

Errore errore ducis in discrimen ductus exercitus, ducis culpa 15, 7, 1. his in errorem inductis, calliditate deceptis, ut crederent, meritis

aurum & argentum esse, quod maximam partem plumbum erat 23, 9, 3.

Erudire exercitum disciplina militari 11, 2, 4. de qua *ἡρωδιδασκευή* Veget. l. 1. c. 13. &c. & H. Hug. 3, 1. erudire filium doctrinis 25, 1, 2. erudiri ab aliquo 7, 2, 1. eruditus sic, ut &c. scil. varii disciplinis & artibus 15, 2, 1. eruditus litteris, sermone 2, 10, 1. de eo, qui linguae alicujus notitiam sibi comparavit. optimis artibus 25, 12, 4. capio de rectissimis atque honestissimis studiis rationis & officii, quae Cicero vocat 1. de invent. 1. Boecl.

Erumpere. erumpit pus per lumbos, vel, ut alii, fistula puris aut putris v. not. 25, 21, 3.

Eruptio ex oppido hostili 8, 4, 4.

Eryx 22, 1, 2. mons post unam Aetnam reliquos Siciliae magnitudine superans, in cuius vertice templum Veneri positum erat; quae propterea Poesis Erycina dicitur. Horat. lib. 1. carm. od. 3. ceterum sic quoque appellata urbs fuit inter fastigium & radices montis illius sita; quae nunc vicus vallis Mazarae vel Trapano del Monte vocatur.

Ascendere. escendit in navem omnibus ignotus nautis, 2, 8, 6. sic pro ascendit e Ms. P. Dan. edidimus, nulli dubitantes, quin genuina sit lectio. Nam & alius vet. scriptoribus Paulo Diacono, Tacito, Cicero, Sallustio; Varroni; Plauto idem verbum restituerunt Muretus; Carrio, Janus Guilielmus; Gruterus, Schoppius; alii. imprimis vid. Gronov. ad Liv. 2, 28. add. Pare. Lex. Crit.

Essē alicubi, degere 23, 12, 3. esse, exsistere & quidem cum emphasi sunt aliquot ejus libri, i. e. existunt, habentur, circumferuntur 23, 13, 2. effecit, ut esset pecunia; quae Romanis ex foedere penderetur; id est, haberetur 23, 7, 5. esse pro fore. post Peloponnesium bellum Athenasque devictas cum Thebanis sibi rem esse existimabant 16;

1, 3. v. Buchn. de commut. rat. dic. pag. 128. cum jam in eo esset, ut oppido potiretur integrum est: in eo statu vel in eo loco, 1, 7, 3. cum jam in eo esset, ut comprehenderetur, 4, 5, 1. v. Gronov. ad Liv. 7, 35. Si ille non fuisset, 9, 2, 3. pro quo Comici: absque illo fuisset. vid. Cl. Vorst. de lat. merito susp. pag. 80. nisi ille fuisset, Sparta futura non fuisset 17, 6, 1. ubi simul elegantiae servit duplex ejusdem verbi significatus. Esse enim primo opem, auxilium, operam notat: mox pro, durare, consistere, superesse usurpatur, desisset esse Sparta (actum de ea erat) absque hujus viri opera fuisset ac virtute. Boecler. Sic Livius 2, 10. & 24, 34. vid. not. ad 15, 10, 4. Florus 2, 3, 5. actum erat de Roma, nisi Marini illi seculo contigisset, Cicero Cat. Maj. Si senes nulli fuissent, nullae omnino Civitates essent. & alii. Quae tyrannis paucis annis ante fuerat, vigerat 1, 8, 1. sic fuit apud Athenienses, cum de more loquimur. 1. 6, 2. ubi aliquid subaudiendum est ex antecedentibus. Cum quid esset, renunciasset, 23, 12. 5. esse per ellipsin absorbetur: vid. Ellipsis.

Esse civitatis ejus 2, 9, 1. civitatis alienae 18, 1, 2. In his vulgo genitivum existimant à vero substantivo regi. Sed recte notant Schoppius in Gramm. philosoph. Vossius in lib. de construct. & Boeclerus in Chrestomath. Terent. plerosque ejusmodi locutiones ellipticas esse & ac si suppleantur ellipses, multum Grammaticarum observationum minui posse. Sic igitur in his locis suppl. vox Civis. v. g. esse civitatis ejus, vel civitatis alienae scil. civem. Similiter & in sequentibus subaudiri certa nomina debent. Esse ejusdem aetatis sub. hominem vel virum 7, 11, 1. optimarum partium, sub. hominem vel senatorum 25, 6, 1. arma adversariis tradere non tuae virtutis sub. res, negotium, opus, 22, 1. 6. id arbitrium non est mei consilii, si. res

9, 4, 1. vid. consilium. potius dignitas quam pretio parare non mediocris est industriae sub. res &c. 25, 13, 4. eorum retinere usum benevolentiamque inter quos &c. magna est sapientiae sub. res &c. ib. c. 20, 5. Hoc peremptum illa, in quibus praeter nomen subaudiendum etiam est infinitivus verbi substantivi, v. g. non intemperanter concupiscere continentis debet duci, sub. rem esse 25, 13, 4. Atticus polliceri, quod praestare non posset, non liberalis sed levis arbitrabatur, sub. rem esse, ibid. c. 15, 1. In his vero, in quibus verbum substantivum aestimandi significationem habet, duobus nominibus genitivus suppletus est, hoc modo: ejus opera fuit magni scil. pretii opera. pro quo 24, 1, 2. Noster ita: ejus opera aestimata est magni. unus homo quam civitas fuit pluris sc. pretii res 15, 10, 4. videbant Eumene recepo omnes prae illo futuros parvi sc. pretii homines 18, 10, 4.

Esse auxilio alicui 25, 11, 1. esse calamitati sc. recipientibus & nimium confidentibus 14, 6, 6. 16, 3, 1. nam subaudiendus est Dativus personae, ubi expressus non est. curae alicui 25, 12, 5. gloriae magnae, ut in quibus, est eodd. v. not. 8, 4, 1. indicio alicui 6, 3, 5. 20, 33, 25, 16. 3. invidiae alicui. 10, 4, 2. laetitia alicui 13, 2, 2. malo alicui 7, 7, 3. opprobrio alicui 9, 3, 4. pernicii, saluti alicui 8, 2, 2. 12, 4, 2. 2, 2, 3. ornamento alicui 10, 2, 1. praemio alicui 4, 4, 6. 23, 10, 6. praesidio alicui 9, 2, 1. 17, 7, 2. spectaculo populo praefat. 5. turpitudini alicui, ib. usui omnibus 9, 2, 4. In his omnibus, si credimus Sanctio & Schoppio, neuter Dativus ab orationis aliqua parte pendet. Verum tamen de Dativo personae, qui jam compositae orationi accedit, eoque haur male Dativus acquisitionis dicitur, eis valde assensimus; alterum tamen Dativum, qui commodum

RERUM ET VERBORUM.

aut incommodum significat, atque a deo ad ipsam orationem componendam pertinet, omnino putamus alicunde regi. Interim notari hoc debet, posse sensui convenienter verbum substantivum explicari per *re* afferre, Dativo rei in accusativum mutato, ut ita esse auxilium alicui sit afferre auxilium alicui; esse calamitati, afferre calamitati; esse curae, afferre curam: & sic deinceps, videri & Vossius potest, de constructione, cap. 34. Porro quod Noster 25, 16, 3. habet, (ei rei sunt indicio sexdecim volumina epistolarum) in eo vocabulum rei putamus explere vicem Dativi personae, ut proinde certius aliquis Dativus isque personae subaudiendus non sit, neque praeterea dicendum, ei rei, poni pro ejus rei uti vult Vir doctissimus h. 1.

Esse abstinentia magna 3, 3, 2. aetate ea, ut 1, 1, 1. animo isto 18, 11, 4. animo eodem erga aliquem, 23, 10, 1. mente eadem 23, 2, 5. tanta ferocia, ut 22, 1, 5. praecipua fide erga aliquem 6, 2, 2. invidia minore 18, 7, 2. tantis opibus, ut 20, 3, 4. cura tanta, ut 25, 15, 2. dignitate regia 1, 2, 3. dignitate honesta & viribus ad laborem ferendum firmis, neque tam magno corpore, quam figura venusta 18, 11, 5. animo magno & corpore, imperatorique forma 11, 3, 1. ea fama, qua, 18, 3, 4. gloria magna in musicis 15, 2, 1. haec gloria personae tribuitur, alibi rei, ut: corona honoris, Thrasylulo data, magna fuit gloria. sensus: magnam Thrasylulo attulit gloriam, 8, 4, 1. genere summo domestico 18, 1, 2. liberalitate magna 5, 4, 4. natu magno 13, 3, 1. pari imperio atque alius est, de belli ducibus 14, 3, 5. potestate perpetua 1, 8, 3. propitia voluntate 10, 9, 6. prudentia singulari & industria in rebus omnibus 24, 3, 1. sagacitate magna 7, 5, 2. eodem sen-

su quo, i. e. ingenio, 7, 5, 3. esse pari periculo 22, 2, 1. magno periculo 23, 9, 2. 14, 5, 3. & juxta qu. Mss. 10, 8, 2. v. not. add. Schopp. Verisim. 4, 14. majori periculo 10, 2, 4. ad eundem modum & Cicero locutus 4. ad fam. 15. & 8, 2. itemque Petronius, Livius, alii. Ceterum in hujusmodi locutionibus supplendae sunt praepositiones, cum, in, &c. nam integra dicitur esse cum abstinentia, potestate, &c. in aetate ea, in gloria, in periculo, &c.

Esse ab invidia tantum, quantum quis a conspectu suorum recessit, i. e. abesse, remotum esse 12, 3, 4. adversus aliquem, beligerare 22, 2, 2. ante oculos civium, versari 12, 3, 2. apud aliquem, de amicis, qui ap. aliq. vivunt 18, 12, 2. esse apud aliquem, pro existimari, haberi ab aliquo. v. g. nullius momenti apud exercitum esse 7, 8, 4. erat summa laus apud Persas fortiter venari 7, 11, 5. est hoc multo apud Graecos honorificentius, quam apud Romanos 18, 1, 5. esse legationis jus apud omnes gentes sanctum consuevit 16, 5, 1. neglectores, quae ipsis leviora sunt, pari modo apud ceteros fuisse arbitrentur 15, 1, 1. Ubi recte annotas Cl. Vossius eodem sensu dici esse alicui & esse apud aliquem. Sic enim Noster passim: non eadem omnibus sunt honesta atque turpia, i. e. judicantur, putantur praef. 3. Simoni non fuit turpe sororem germanam in matrimonio habere ibid. 4. i. e. a Simone non fuit nefas habitum, mi paullo post loquitur &c. Sic quoque Virgilius Eclog. 5. vers. 52. an quicquam nobis tali sit munere majus, a nobis habeatur. Eclog. 7. vers. ult. ex illo Corydon Coridon est tempore nobis, a nobis habetur, ducitur. & alibi, esse apud hunc summum imperium populi i. e. habet in populum 19, 2, 4. esse cum aliquo, *omni* de convivio 22, 3, 2, 7, 10, 5. est huic soci-

G. G. 3. 2123

I N D E X

etas cum illo 7, 10, 2. Sic *Mf.*
Bucleri & qu. edd. nos edidimus:
 quae regi cum Lacedaemoniis essent,
 subintell. pacta vel tale quid. v. n. t.
 & Schopp. *Verisim.* 4, 8. esse in ami-
 citia cum aliquo 23, 2, 4. esse hoc
 in animis debet, observari animus
 8, 2, 3. esse in colloquio, colloqui
 14, 11, 3. in fastigio summo 25,
 10, 2. opp. in periculo summo i-
 bid. in tuto 2, 9, 2. opp. in peri-
 culo ibid. *Thucyd. c. 23, 2, 3.* in
 itinere, in ditrimine magno
 14, 5, 4. in exilio cum aliquo 8,
 3, 3. in foro i. e. fori studiis & ci-
 vilibus artibus operam dare 24, 1, 1.
 vid. forum in fuga, meditari fu-
 gam, adornare 2, 4, 3. in magistra-
 tu 12, 4, 1. in obsidione, obsideri
 18, 5, 6. in potestate sua 25, 6, 1.
 in similitudine cum aliq. 25, 17, 1.
 in spe magna provinciae bene
 administrandae, de spe aliorum,
 provinciam bene administratum iri 7,
 4, 3. in summa laude 11, 2, 4.
 in timore 1, 8, 4. in vinculis 9,
 5, 3. 18, 11, 3. pater, quantum in
 se fuit, Thracem me genuit 11,
 3, 4. erat in eo cum summa huma-
 nitas, tum mira comitas 1, 8,
 4. erat in puero summa suavitas
 oris ac vocis 25, 1, 3. erant in
 eadem epistola, quae ad ea pertine-
 bant &c. *sc. scripta* 4, 4, 2. ar-
 ripuit, quod in praesentia vesti-
 mentorum fuit, *sc. ad manum* 7,
 10, 5. esse penes hos videtur *Res-
 pub.* 25, 8, 1. esse penes hunc
 summa imperii custodiae 18, 11,
 3. esse sub adversarii potestate 10,
 5, 5. sub imperio ejus est phalanx
 &c. 18, 7, 1.
 Etiam tum 23, 4, 3.
 Et mari & terra 2, 2, 4. 22, 1, 2.
 Etruria sive *Hetruria*, quae aliis *vet-
 erum* *Tuscia*, nunc la *Toscana* dicitur
 23, 4, 2. pars Italiae notissima, inter
 mare Tyrrhenum ad occasum & me-
 ridiem, montem Apenninum ad se-
 pentrionem, & Tiberim fluvium ad
 orientem.
 Evadere, timeo quorsum haec eva-

dant 10, 8, 1.
 Euagoras 12, 2, 2.
 Euboea 1, 4, 2. 2, 3, 2. *Insula Grae-
 ciae orae Atticae post promontorium
 Sunium, itaque Boeotiae & Locren-
 si & Miliensi objecta, & pelago non
 lato ab iis dirempta. Ubb. Eumius
 tom. 1. vet. graec. p. 141.*
 Eudoxus *Fr.* 7, 4.
 Evitare odium 10, 8, 2. periculum 14,
 2, 4. tempestatem, proprie 13, 3,
 3. metaphorice, de fuga periculi 7,
 4, 4.
 EUMENES Cardianus scriba primum
 Philippi 18, 1, 5. deinde Alexandri
 v. 6. post cuius mortem Cappadociae
 praefectus destinatur c. 2, 2. Leonnati
 insidias vitat v. 5. Perdicae fidus c.
 3, 1. pugnat cum Cratere & vincit
 c. 4, 1. &c. damnatur capiti c. 5.
 1. obsessus callidum usurpat inventum
 v. 4. evadit v. 7. Olympiadi pru-
 denter consulit c. 6, 2. & subvenit v.
 5. adversus Antigonum bellum susci-
 pit c. 7, 1. imperii auctoritatem apud
 suos commento affectus v. 2. vincit
 Antigonum c. 8, 1. veteranorum li-
 centia impeditur v. 2. &c. Antigo-
 num adventantem deludit acce c. 9.
 cui perfidia militum deditur c. 10, 1.
 & conservasset ille v. 3. nisi invidia
 consilii totius obstitisset c. 12. igitur
 in duram custodiam conjectus c. 11, 1.
 &c. insiente denique Antigono inter-
 fitur c. 12, 4. & ab eo honorifice su-
 neratur c. 13, 4.
 Eumenes rex Pergamenus Romanus
 amicus, vincitur a *sc. Hannibalis* 23,
 11.
 Eumolpidae, 7, 4, 5. familia sacerdotum
 Athen. ab Eumolpo dicta, quos
 & concilio publico aliquando praefuisse,
 auctor est Alex. ab Alex. 4, 11.
 adde Lamb. in h. l. Meurs. *Elenus*,
 c. 13. & *Loccen. Ind.*
 Evocare aliquem, accire, ad se vocare
 9, 5, 3. alibi: excire.
 Europa, una e tribus Orb. vet. par-
 tibus 1, 3, 1. 12, 2, 1. 2, 3, 4. Eu-
 ropae succubuit Asia, de Graecor-
 um viribus 2, 5, 3. v. Asia.
 Europaei adversarii, ab Europa hor-
 fiti,

RERUM ET VERBORUM.

flor. 18, 3, 2.
Eurybiades rex Lacedaemoniorum, 2, 4, 2.
Euridice mater Perdiccae & Philippi 11, 3, 2.
Eurytheneas. rex Spart. 17, 1, 2, 17, 7, 4.
Ex *originis significationem habet, sive*
 (1.) Nativitatem alicujus exprimit, ut: ex fratre & sorore nati, 14, 2, 3. *Sive* (2.) Causam rei, ut: qua ex re majoribus rebus praecessit coepit, 14, 2, 1. qua ex re iratus, privatus in urbe mansit 24, 2, 2. qua ex re nobilis inter aequales ferebatur 25, 1, 3. ubi qua ex re integre ponitur pro quare, i. e. ob quam causam. Sic: ex quo accidit, ut, unde 25, 20, 3. ex quo fiebat, ut, 7, 7, 2. qua ex re creverat cum fama tum opibus *ib. v. 5.* ex eo facile conjici poterit, 13, 4, 2. ex quib. civib. de ceteris possent judicare 15, 6, 2. ex aliqua re adipisci gloriam 12, 2, 2. *Sive* (3.) Reditus, ut: ex metallis redit pecunia publica 2, 2, 2. ex metallis pecunias magnas facere 5, 1, 3. ex novis vestigalibus ut esset pecunia, effecit 23, 7, 5. *Sive* (4.) Summus, ut: ex praeda tripodem aureum Delphis posuit 43, 1, 3. ex hostium praeda mutos restituere 13, 4, 1. ex sua re familiari m. r. *ibid.* ex sua re familiari dabat, quae amicis opus fuerant 25, 7, 1. ex manibus ornare arcem 5, 2, 5. ex pecunia publica classem aedificare. *sic q. add. nos sine provocato edidimus ea pecunia, v. not. 2, 2, 2.*
Sive (5.) unum aut aliquot e multis, ut: ex ephoris quidam huc descenderunt 4, 4, 4. Tisaphernes, qui ex intimis Regis ab amicitia ejus defecerat 9, 2, 2. ex his rebus memoria dignis elucet maxime inventum ejus, quod &c. 12, 1, 1. *Sive* (6.) statum priorem ut: ex hieme marique scopuloso navem servare 25, 10, 6. ex procellis civilib. ad

incolumitatem pervenit *ibid.* ex bello otium insulae conciliavit 20, 3, 2. *Sic Vellejus: ex consulatu sortitus est Asiam* 2, 33, 1. ex consulatu obtinebat Hispaniam 2, 78, 3. ubi *Vossius* ex consulatu male interpretatur consul. *vid. Thes. Buchn. sic Suetonius & alii saepe. vid. Boeckl. ind. Vellej. v. ex. Sive* (7.) Patriam aut locum, ut: ex Arcadia hospes quidam erat cum eo 7, 10, 5. (ubi tamen alii omittunt praepositionem. v. not.) *Sic Thucyd. ἐν Λακωνίᾳ Πανσθένης* Xiphilin. Σέτῳ, ὁ ἐν Βοιωτῶν φίλῳ σοφῷ. ille ex ultimis terris certiore fecit Atticum 25, 20, 4. *sic enim legend. pro: exul tum his terris. v. not. ex insula conspiciebatur lucus* 1, 7, 3. ex quo loco posset audiri, si quis quid loqueretur 4, 4, 4. ex proximo locum fors obtulit 16, 2, 1. ex fuga plerique se in templum Minervae coniecerunt 17, 4, 6. ex una urbe nostra totam Graeciam liberavi, de copiis ex una urbe petitis 15, 5, 6. *sive* (denique) Modum, ut: ex sententia rebus peractis, ex voto 22, 3, 1. minus ex sententia rem gesserat 7, 7, 1. ex consilii sententia in custodiam conjectus 19, 3, 4. ex more Persarum ad chiliarchum accessit 9, 3, 2. ex pacto postulat, ut, 27 ἄστυν 1, 2, 4. ex Senatus consulto his responsum est 23, 7, 3. ex foedere pecunia Romanis pendebatur *ibid. v. 5.* in quibus tamen quinque ultimis exemplis etiam causa facti simul affertur.

Exacui ira, irritati, exasperari. respondet Graeco παροξύνειν 11, 4, 1.

Ex adversum Athenas, e regione, Gy. ἀντιπρὸς Ἀθῆναις, 2, 3, 4. Terentius nunc cum Dativo construit, nunc absolute usurpat. *vid. not. Cicero dixit ex adversum, quomodo & Noster: cum ex adversum Thrafsybulum fortissime pugnaret; quanquam obstandi significati 8, 2, 7. Ceterum a libi ita Noster: ex adverso* Padi fan-

I N D E X

- fauces, nisi forte leg. exadversus, (v. not.) Fr. 7, 8.
Exagitatus a Graecia 2, 9, 4, Buchn. *Theſaur.*
Exanimari, de moriente 15, 9, 4.
Exardescit bellum 22, 2, 1. Sic Tacit. H. 2, 27, 2. gravis aliquin feditio exarserat. & ib. 38, 2. prima inter patres plebemque certamina exarsere. Et Cicero passim. *Metaph. ab incendio desumpta.*
Exaudiri foris potuit 10, 9, 4.
Excedere ex acie 23, 6, 4. ex praelio 18, 4, 2. de faucibus aut pulsus. excedere pugna, desistere 15, 9, 2.
Excellere abstinentia 3, 1, 2. excellens in vitiis & virtutibus 7, 1, 1. excellens bonitas 20, 5, 1. excellentes imperatores praef. 8. viri 15, 4, 6. excellentissimi reges 21, 1, 2.
Excellenter pronunciare 25, 1, 3.
Excipere hostium impetum, hosti incurrenti se objicere 12, 1, 2. excipere natantem. suscipere. 12, 4, 3. vid. Gifan. observ. LL. p. 87. excipere has partes, in se suscipere negotium 13, 8, 3. invidiam, subire 14, 5, 2. exceptis Hamilcare & Hannibale, vir omnium barbarorum fortissimus, 14, 1, 1.
Excire aliquem aliquo, evocare 23, 8, 1.
Excitare aliquem adversus aliqu. instigare 23, 10, 1. risum alicui, i. e. movere 23, 11, 5. sic in vulg. edd. sed nos edidimus ex Ms. Boecl. concitare.
Excludi reditu in Asiam, 2, 5, 1. Sic Cicero 3. Verrin. angustiis temporis excludi.
Excogitare, respondet Aristotelico ἐξωλεξεν, quo facultas expediendi in actu civili consilii notatur 2, 1, 4. excogitatum est a quibusdam, de singulari invento firmandae molitionis cujusdam 25, 8, 3. Boecl.
Excursiones, quae praedae ab hoste agenda causa sunt scil. 1, 2, 1. barbarorum 2, 6, 2.
Excutere sudorem, 18, 5, 5.
Exemplum devorionis, i. e. formula descripta, descriptio, *Demosthenes* 7, 4, 5. exemplum bonitatis Attici 25, 10, 3. exemplum illius utinam sequi imperatores nostri voluissent 17, 4, 2. exempli gratia proferre, 6, 2, 1. Cic. soles dicere. exempli causa. ut Or. pro Mur. 2. in Verr. & Philipp. 13. exemplis rerum docere lectores 25, 19, 1.
Exercere. in filium (sic nos edidimus. alii: in filio) fortuna sacvitiium (alii: vim. v. not.) exercuit 10, 6, 2. exercere remiges 10, 9, 1. exerceri currendo, luctando 15, 2, 5. gymnasticis operibus vox idonea, nec minus armorum tractandorum meditationi apta & solennis. Boecl. exercetur equi stantes 18, 5, 4. agitationis sc. novo genere, & loco ambulationis sc. novo genere, & loco ambulationis, cursusque equestris usurpato Boecl.
Exercitatus bello 15, 5, 4. in dicendo 15, 5, 2. prompta facultas utrobique notatur. exercitiores copiae nullae quam Iphicraetis 11, 2, 1. exercitium (ejusmodi militarium) genera, & armorum officinae memorantur 17, 3, 2. & 3. quibus effectum est, ut Agesilaus haberet exercitissimum exercitum, ibid. quam rem copiose exemplis duem locisque scriptorum illustrat H. Hug. milit. equ. 3, 1. Boecl.
Exercitus victor, victorius clavus & formidabilis 17, 4, 2. exercitissimus & ornatissimus 17, 3, 3. ita v. 2. studiosius armari, insigniusque ornari conjunxit. omnino enim splendor armorum cultusque militaris, diligentia laudata veteribus & milis. v. iterum H. Hug. l. 3. c. 3. & 4. exercitus contrahitur 14, 3, 5. exercitus Karthag. facit imperatorem 22, 3, 3. 23, 3, 1.
Exhaustus, cui pecunia deest & instrumenta belli cetera 7, 8, 1. exhaustis patriae facultatibus, consumptis 23, 6, 2. *Metaph. a fontibus & puteis desumpta.*
Exheredatus pro abdicatione ob virvendi licentiam & dissolutionem 2, 1, 2. *A. linn.*

RERUM ET VERBORUM.

Nas abdicat pater filium dum vivit, exhereditat post mortem v. not. & Thes. Buchn. v. Dicare. Ceterum pro exhereditatus Imperator & Salvianus forte dixissent exhereditatus. etsi minus concinne. v. eund. Thes. v. Haeres.

Exiguus, *brevis staturae* 17, 8, 1. *sed ibi leg. corpore exiguo. v. not. exigua manus* 1, 5, 5.

Exiles res, *tenuis, calamitosae, de difficultatibus a fortuna adversante objectis* 18, 5, 1. Boecl.

Exilium, in exilium proficisci 25, 8, 5. in exilium aliquem ejicere 16, 1, 4. exilio multari *ib.* 23, 3. exilio decem annorum multari 3, 1, 2. 5, 3, 1.

Eximere de numero profectorum 25, 10, 4.

Eximie collaudari ab aliquo 17, 1, 1.

Exire, *proficisci domo* 2, 6, 5. *in hostem & bellum* 17, 6, 1. 7, 4, 2. *ex navi* 2, 8, 7. *in terram sc. ex nav.* 7, 8, 6. *sic: in littora* Fr. 7, 2. *classis exit scil. ad bellum* 7, 3, 2. *exit fama, emanat &c.* 17, 2, 1, *de pecunia, quam magnam secum portabat* 23, 9, 2. *sic quoque Livius* 3, 81. *Gr. ἐξῆλθον ἢ ἐξῆλθον, Matth. 9, 26. Loccen. Suet. Ner. 53. exierat opinio, in turbam exit, se relictum* 14, 6, 3. *in quo subjectum est se relictum esse, praedicatum exit in turbam. Similiter ut ap. Suet. Galb. 20. exierat in vulgus respondisse eum. aliter Gell. 12, 12, ea res in vulgus exivit. Cicero pro Rosc. conjungit exire & in vulgus emanare. nil gloriosum exiit ex ore ejus. 20, 4, 2. Cicero in Vatinium c. 2. non puta fas esse verbum ex ore exire cujusquam, quod non iacundum & honorificum ad aures tuas accidat. Idem in Orato: ut verbum ex ore nullum nisi aut elegans aut grave exeat.*

Exitus, hunc exitum plerique habuerunt, *de fine vitae* 19, 4, 3. *plene: talem vitae exitum habuit* 18, 13, 1. *exitus in omnibus partibus aedificii habere*, i. e. *januas* 23,

12, 3.

Existit vis, *eleganter, pro, cooritur* 7, 3, 3.

Existimare, hoc quale sit, *facilias existimabit is, qui &c. i. e. animadvertet* 25, 20, 5. *ut facile existimari possit, prudentiam esse quodammodo divinationem, i. e. colligi, judicari, 25, 16, 4. Caesar de B. C. existimari non poterat, an &c. sic saepe Terent. & alii hoc non minoris existimamus, i. e. &c. i. e. aestimamus* 24, 1, 3. *sic magni ejus opera existimata est in praelio, i. e. aestimata ibid. v. 1. vid. not. existimare de aliquo male, sermones not. sequiores* 10, 7, 3. *ut ap. Senec. epist. 31. & de ira* 3, 22. *auctorem dialogi de causis corrupt. eloqu. cap. 1, 3. & Macroh. 2. Saturn. 4. ita: bene de aliquo existimare ap. Cic. ad fam. 16, 4. sic Suetonius: opinari de aliquo male. in Aug. c. 51. Vide ibi Casaub. & Calig. 27.*

Existimatio pro judicio, aestimatione, *existimationis malae veniam gratiamque postulavit, Fr. 3, 4. sic Tacitus Hist. 4, 7, 3. existimatio Senatus. add. Gronov. ad Liv. 4, 41. eodem sensu Cicero: artificii alieni existimator. de Orat. existimatio pro bona fama. existimationis nullum detrimentum fecit* 24, 2, 3. *suam existimationem in ea re agi putabat; quae nihil habebat carius* 25, 15, 2. *bonam existimationem opulentissimo regno praeposuit* 17, 4, 3.

Exordii, *ut explicem, quae exorsus sum, quae suscepi scribenda, Graec. ἄρχησέων praef. 8. ita: de quo exorsi sumus scribere* 16, 1, 4. *confer: sed satis de hoc; reliquos ordiamur* 7, 11, 6.

Expectare, *huic suavit, expectaret, quoad Alexandri filius regnum adipisceretur, 18, 6, 2. putabant expectandum, dum se ipsa res aperiret, de omittendis suspicionibus* 4, 3, 7. *illud tempus expectandum decreverunt, quo ex-*

- isset 7, 4, 2.
Expectatio magna fuit ejus visendi 7, 6, 1.
Expedit rem, de ancipiti negotio 18, 9, 2. *Cicero* 2. de off. conjungit rem expedit & consilium ex tempore capere. *Lamb.* expedit se, de eo, qui multitudinem circumveniens est, 18, 5, 3. & de clauso locorum angustiis 23, 5, 2. e vinculis 4, 3, 5. expedit aliquem, proscriptorum numero eximere 25, 12, 4. expedit neutr. non idem ipsi & mihi expedit, de diversa, ut hodie loquuntur, ratione status 1, 3, 5.
Expeditus, impediri non poterat, quo minus ad dimicandum manum haberet expeditam 14, 6, 2. de militibus capi, & intellige facultatem dimicandi non impeditam loco aut praesentiam. Sic apud *Tacitum* H. 2, 8, 3. expeditores milites, minus impediti ad dimicand., pondere arm. &c. 11, 1, 4.
Expellere ex arce, de vi bell. 15, 10, 3. ex civitate de exilio 7, 6, 2. alibi: ejicere ex civitate 2, 8, 1. ejicere ex republ. 7, 4, 6. & pellere patria subaud. praeposit. 3, 1, 3, 15, 6, 3. Sic: expelli Athenis 3, 3, 3. *Livius* 2, 6. qui nos exortos expulsi patria, expelli sine casu & praeposit. eodem sensu 3, 1, 4. expelli in exilium 19, 2, 2. nisi in exilium glossema est, v. not. expelli potestate, imperio privari 1, 3, 5.
Expulso tyranni 10, 10, 2. inter elogia mortui, quales praedicationes est videre apud *Tac.* 2. A. 73. *Sueton.* Orh. 12. *Herod.* in *Commod.* 3, 11. & passim apud alios.
Expensum sumtui ferre, in rationes eorum referre, quae erogamus & expendimus 25, 13, 6. v. *Buchn. Thes.* in *Acceptum & Expensa, & Loccen. Ind.*
Experiri inimicum sentire, pati hostilia ab 2, 9, 4. omnia primum &c. 14, 2, 3. est sententia & phrasia *Terent.* in *Eunuch.* act. 4. sc. 7. omnia prius experiri verbis, quam armis, sapientem docet, experiri Romanos,

- cum iis de imperio cerevae 22, 4, 3. *Lamb.* quali locutione *Polita dixit* *Ecl.* 3. vis ergo inter nos, quia possit uterque, vicissim experiamur? & 7, *Aen.* tandem *Turnum* experiat in armis. experiri legibus 20, 5, 2. est, lege cum aliquo agere, ut *Noster* ibidem loquitur, quod *Buchnerus Thes.* sic exponit: actionem alicui intendere secundum legum praescripta. v. *infr.* *Lex.* natura experta videtur in hoc quid efficere possit 7, 1, 1. magni ingenii periphrasis.
Expers consilii, non conscius 17, 6, 3. *litterarum Graecarum, ignarus hist. & rer. Graec. praef.* 2. periculi, immunis 25, 2, 1. suavitatis poeticae, cavendi not. 25, 18, 5.
Expetere preces ab aliquo v. preces.
Explicare alicujus res sc. gestas, i. e. prolixo narrare & accurate 16, 1, 1. opp. summas tantummodo attingere *ibid.* exponere rationem gestorum alicujus 14, 1, 2. ut ea explicem, quae exorsus sum praef. 8. quorum vitas separatim complures ante nos explicarunt 15, 4, 6. *Imperatores Romanorum* explicare 23, 13, 4. explicari non potuit multitudo, in acie scil. propter loc. angusti. 2, 4, 5.
Explorare, in rem praesentem venire 2, 7, 2. de voluntate alicujus 23, 2, 2. exploratores locorum ante colloquium mittere moris erat 14, 11, 2. v. not.
Exponere, de hoc alibi plura sunt exposita, de descriptione hist. 10, 3, 2. sic exponere de virtutibus alicujus 16, 1, 1. pro quo in praefat. 3. dixerat: exponere alicujus virtutes, exponere de vita excellentium imperatorum praef. 8. v. nos. vitos claros veribus 25, 18, 5. antiquitatem totam in aliquo volumine 25, 18, 1. aliquem e nave, verbum nauticum (v. *Gifan. obs.* p. 90.) 2, 8, 7. *Caesar* de B. C. 1, 31. in terram exponere plene dixit. add. *Buchn. Thes.*
Exposcere aliquem, petere ut tradatur, datur 23, 7, 6. sic: exposci-

RERUM ET VERBORUM.

- tur publice Themistocles, ad sup-
 plicium, *αὐτὸς τιμωρίαν*, ut in ea re
 loqu. Diod. Sic 2, 8, 5. Caesari B.
 Civ. 3, 110. & Hirtio 8, 38. est de-
 poscere.
- Exprimere imaginem vitae**, de *βιο-
 γράφῃ* 15, 1, 3. sic fere Cic. pro Rosc.
 ut expressam imaginem vitae no-
 strae quotidianae viderimus. *Lamb.*
 Et pro Arch. quam multas nobis
 imagines non solum ad intuen-
 dum, verum etiam ad imitan-
 dum, fortissimorum virorum ex-
 pressas, scriptores, & Graeci &
 Latini reliquerunt. *Vorsf.* coronam
 amor civium non vis expresserat.
i. e. amor civium causa coronae erat
 8, 4, 1.
- Exprobrare alicui de uxore** &c. 15,
 5, 5. *sub famam.*
- Expugnare urbem** 1, 4, 1. vi, 1, 7, 1.
 23, 3, 2.
- Exsculpere** 4, 1, 4. non dubitaverim ve-
 rum esse, quamquam *Lambinus* &
Magius malunt exscalpere. *vid. not.*
ap. Thucyd. i. ἐκκομίζεσθαι. Dicitur
 autem versus exsculpere, qui literas
 exstantes abradit, atque ita superfi-
 ciam lapidis aut ligni rursus planam
 reddit. Contra sculpere versus di-
 cendus is erit, qui literas in super-
 ficie lapidis aut ligni exstantes facit.
 Ceterum sculpere & exsculpere
 versus dicitur, quia ipsae literae vel
 sculptuntur vel exsculptuntur, quomo-
 do versus scribere dicitur is, qui
 ipsas literas scribit. Sed sculpere
 versus etiam is dici possit, qui in
 lapide, ligno vel aere literas depressas
 & refugientes faciat. Si ergo Lace-
 daemoniorum quoque tales fuerint,
 exsculpsisse illi dicendi erunt, quod
 lapidi aut ligno eam adhuc partem de-
 merent, in qua literae fuerunt exca-
 vatae, atque ita superficiem rursus
 planam redderent. *Vorsf.*
- Exsilium**. v. *exilium.*
- Expectare**. v. *expectare.*
- Exsplendescere clarius** &c. vox va-
 lida & efficax, ad radios ingenii &
 praecellentiam se erumpentem 25, 1, 3.
- Boecl. similiter Suet. *Tito c. 3.*
- Exstare volebat memoriam ejus rei,**
*durare, conservari, manere, non in-
 terire* 20, 2, 2. Sic Cicero pro Rosc.
 exstant expressa vestigia sceleris,
 & 1. de Orat. exstant libri, scri-
 pta, monumenta, picturae.
- Externum malum**, de bell. ext. 22,
 2, 1.
- Extimescere potentiam alicujus** 1,
 8, 1.
- Extinguere liberos, e medio tollere**
 &c. 25, 9, 2. sic Ter. *Hec. 5, 1, 23.*
 & passim *Justinus*, *Tacitus*, &c.
 extinguere aliquos, scil. expugnando,
 perdere 17, 5, 4. contumeliam
 industria, veluti redimere, aut mem-
 oriam contumel. delere 2, 1, 3.
- Extrahere copias ex hibernaculis** sc.
 ad faciendum iter 17, 3, 4. *Aliter* &
venustiore signif. extrahere se ac fu-
 os omnes incolumes, scil. e cas-
 tello, subducere, 18, 5, 7. plene *Te-
 rentius Phorm.* 1, 4, 3. nescio quo-
 modo me ex malis extraham.
- Extrema aetas**, i. e. extrema pars
 aetatis, de senectute 24, 2, 3. 25, 10,
 3. extrema aetas imperatorum A-
 theniensium, de ultimis Imperatori-
 bus 13, 4, 4. Sic: extremo tempore,
 sc. morbi 25, 21, 3. extremo tem-
 pore, scil. vitae suae, tandem 14, 10,
 1. 15, 9, 1. extremis temporibus,
 sc. vitae suae, 19, 2, 1. sed 22, 1,
 1. *Subaud.* Punicis belli. extremo
 bello, de fine belli 9, 1, 2. sed ex-
 tremo, cum prope jam ad despe-
 rationem pervenissent 22, 2, 3. ubi
 extremo ut adverbium ponitur, &
subaud. in tempore vel periculo.
Cicero dixit ad extremum 2. de Or-
 rat: Quinque faciunt quasi membra
 eloquentiam: invenire quid dicas, in-
 venta disponere, deinde ornare verbis,
 post mandare memoriae, tum ad ex-
 tremum agere & pronuciare.
- Extructa satis altitudo muri**, *ediff.*,
exaggerata 2, 6, 5.
- Exul. exul tum his terris** 25, 20, 4.
*Sic qu. edd. sed nos edidimus: ex-
 ultimis terris. vid. not. exules oc-
 cupant Thebas* 15, 20, 3. *exilio*
 X.

I N D E X

x. annorum multari, poena ostracismi legibus definita 3, 1, 2, 5, 3, 1. v. ostrac. exilio affici 8, 3, 1.
Exultare, de equis, verbis ad subsultandum coactis 18, 5, 5. oppon. remittere calces. *ibid.*

F.

Fabius Q. Maximus dictator Rom. in agro Falerno Hannibali se obicit 23, 5, 1. callidissimus imperator *ib.*

v. 2. **Q. Fab. Max. Cos.** 24, 1, 2.

Fabiani milites οὐκ ἔδοξεν de praefantibus militibus 11, 2, 4. Loccen. putar vel ad 300. **Fabios**, vel ad milites **Q. Fabii Maximi** respici. Alias **Fabiani** tribus nomen ap. Suet. Aug. 40.

Facere quod alteri inutile est 2, 7,

3. **facere** audet, quod cogitavit,

rem deliberatam efficere &c. 14, 7, 1.

v. **not.** **facere** nihil reliqui, quod

ad sanandum se pertineat, i. e.

experiri omnia 25, 21, 5. **facere** ver-

suram publice *ib.* 2, 4. v. **versura.**

facere summam. sc. pecuniae 15, 3,

6. **facere** mysteria, celebrare 7, 3,

6. v. **mysteria.** opus, de munitione

2, 6, 5. **postulata**, annuere &c. 7, 8,

4. **imperata**, quae Dux mandat

18, 9, 2. **naufragium**, de clade na-

vales, 2, 7, 5. **castra**, ponere 1, 5, 2.

ignes 18, 9, 3. **potestatem** sui, de

committenda pugna, manum cum hoste

conferere 17, 3, 6. de **praesentia**, **sistere**

se 23, 9, 1. **praelium** 2, 9, 3. 12, 1, 1.

praelium navale 23, 10, 5. **pugnam**

9, 5, 2. **Tacit.** 3. **Ann.** 23, 5. **prospere**

adversus **Nimidas** pugnam facit.

verba, orat. **habere** 7, 6, 4. **bona**,

de beneficiis praestitis, **facere** quod al-

terius utile est 2, 9, 2. quod apud **Plau-**

zum **Casin.** 2, 8, 32. de **venerea** vo-

luptate invenitur. **pacem**, a bello de-

sistere 10, 5, 5. **detrimentum** existi-

mationis, **pati**, **subire** 24, 2, 4. sic

Cicero lib. 7. ep. ult. **damnum** **face-**

re **pro** **pati** **dixit** & **alibi**. **iter.** 2, 5,

2. sic **Curtius** 1, 4, 10, 18. **iter** **facienti**

spado **unus** **ex** **captivis** **nunciat** &c.

Facere **caedem** **alicujus**, **perpetraro**

8, 3, 3. **finem** **belli** 22, 1, 3. **finem**

libri 23, 13, 4. **finem** **vitalis**, de ac-

cessita morte 20, 1, 6. **magnam** **mul-**

titudinem **serpentum**, **colligere** 23,

10, 5. sic in **MS.** **Boecl.** & **aliae**

Notae: cum **amplius** **centum** **millia**

facta **essent** **armatorum** 22, 2, 4. Sic

Sallust. **exercitum** **facere** ap. **Senec.**

epist. 114. **sed** **nos** **edidimus** **confi-**

tere. v. **not.** **Facere** **bellum** **alicui**,

movere **adversus** 10, 4, 3. 17, 2, 1. v.

bell. **insidias** **alicui**, **sternere** 7, 9, 2,

Facere **aliquem** **heredem**, **insinu-**

ere, **scribere**, 25, 5, 2. **aliquem** **mis-**

sum, **mittere** **captivum**. 18, 11, 3. **ali-**

quem **reum**, **accusare** 7, 4, 3. **ali-**

quem **certiorem**, 14, 11, 1. (**ali-**

quem) **civem**, **asciscere** 25, 3, 1. **ali-**

quem **imperatorem**, **creare** 22, 2,

3. **multa** **meliora**, **emendare** 11, 1,

2. **Horsum** **pertinent** & **illa**, in qui-

bus **facere** **astimandi** **significationem**

habet, & **alter** **accusativus** **elegantem**

omittitur. **Facere** **aliquem** **pluris**

11, 3, 4. **facere** **aliquem** **tanti**, ut

13, 4, 3. sc. **pretii** **hominem**. v. **Voss.**

de **construct.** e. 29. Sic **facere** **ali-**

quid **lucris** **sc. rem**, de **gloria** **capta**,

quae **alteri** **debeatur** 8, 1, 3. **vid.** **Lux-**

urum. **Facere** **male** & **injuste** 2, 7,

6. **crudeliter** **avareque** **multa**, de

solitis **magistratum** **vitiis**, **avaritia**

& **superbia** 6, 4, 1. **negligenter** &

malitiose 7, 7, 2. **pulcre** **aliquid**

posse, de **opera** **promte** **obunda**, 25,

13. 3. **parum** **aliquid** **alicui** 23, 11,

1. **non** **fecit** **id** **frustra**, **conatus** **e-**

ventum **habuit** 23, 2, 2. **Facere**

ab **aliquo** **praedas** 12, 2, 3. **anno-**

tat **hic** **Gebhardus** **vix** **inveniri** **ali-**

bi **hanc** **phrasin**, **nisi** **ap. Cicero.** in

Verr. **Vorslius** **tamen** **recte** **affert** **ver-**

ba **Caesari** **lib.** 4. **B. G.** **quanta** **prae-**

dae **faciendae** **facilitas** **daretur.** **adver-**

sus **aliquem**, de **hostilitate**, (**inter-**

dictum **enim** **facere**, **pro**, **pugnare** **su-**

mitter. v. **Buchn. Theol.**) 18, 8, 2. **op-**

pon. **stare** **cum** **aliquo**, **adjuvare** **ali-**

quem, *ibid.* **apud** **aliquem** **verba**,

oration. **habere** 2, 10, 1. **cum** **aliquo**

amicitiam 7, 4, 7. 14, 10, 2. **cum**

aliquo **societatem** 2, 8, 2. 9, 2, 2.

(ubi)

RERUM ET VERBORUM.

(ubi mox : corré societatem cum aliquo)
 15, 6, 1. (ubi mox : amicitiam alicuius
 sequi) & 18, 2, 4. animadverit
 Deorum numen facere secum 17,
 2, 5. i. e. studere sibi, ut ibid. loquitur.
 de re aliqua mentionem, 7, 5, 3. de
 aliquo mentionem de tota vita alicuius
 exposita 15, 4, 5. add. 22, 3, 3. de
 aliquo librum, componere 24, 3, 5.
 miserunt Delphos consultum, quidnam
 facerent de rebus suis, quid in-
 ceperant, consilii caperent, 2, 2, 6. v.
 not. ex urbe eruptionem, 8, 4, 4. Sic
 Flor. 3, 20, 14. Tacit. 2. Ann. 7, 1.
 & alii. ex metallis pecunias, rediit
 fodin. metall. intellig. 5, 1, 3. sic
 quoque Cicero 1. divin. & Verrin.
 4. ac Sallustius. in aliquem impe-
 rum, adorti 14, 9, 4. in flumine
 pontem 1, 3, 1. in studiis progres-
 sum, proficere 24, 3, 2. inter hunc
 & illos pacem, de reconciliatione 8,
 3, 1. pro aliquo verba, de Verborum
 7, la judiciali 1, 7, 5. sub terra locum
 4, 4, 4. Faciebat, ut ei ipsi nume-
 rarent pecuniam, curabat numerari
 15, 3, 6. faciam, ut scias 23, 10,
 6. non imprudenter feceris, si
 quid &c. 23, 2, 6. Sunt inter istos
 verbi huius usus, qui suspecti esse pos-
 sunt; Sed vide Cl. Vorstium de Latin.
 fals. susp. c. 9. p. 95. seqq. Cete-
 rum facere interdum in macrologia
 usurpatur, ut: certum hominem ad
 eum mittas face, i. e. mitte 4, 2, 4.
 face autem est pro fac, ut ap. Plau-
 tum. neque hoc solum in Graecia
 fecit, ut templa Deorum sancta
 haberet, id est, habuit 17, 4, 7. sic
 passim Comici, praesertim Plautus,
 & Cicero, Suetonius, Vistruvius,
 Ovidius, Plinius junior, alii. v.
 Buchn. de commut. rat. dic. 1, 21, 3,
 pag. 330.

Fio. fit caedes civium, caeduntur 15,
 10, 3. sumtus in classem, impendi-
 tur 1, 7, 6. fiunt sumtus 10, 7, 2.
 fiunt insidiae ab, 10, 8, 4. fieri
 pluris 14, 5, 2. aestimari, quid his
 fieri vellent, de his, 17, 4, 6. quo
 fiebat, ut 10, 2, 1. integre, ex quo
 fiebat, ut 7, 7, 2. quo factum est,

ut 2, 3, 4. integre: ex quo factum
 est, ut 7, 7, 3. quibus rebus fiebat,
 ut 1, 2, 3. ut ibi de eo legibus fie-
 ret iudicium 19, 3, 4. factus ad rem
 gerendam alacrior 4, 2, 6. factus
 domi i. e. educatus, infirmus ductus
 artificum 25, 13, 4. factus est eph-
 ebus 15, 2, 4. facta ei potestas ma-
 nendi 25, 11, 1. facta duabus vir-
 gulis oleaginis corona 8, 4, 1. fa-
 cta cohortatione militum (i. e. ad
 milites) 23, 11, 1. factum est ae-
 quitate ejus, ut, effectum, impe-
 tratum, res eo deducta 3, 2, 2. factum
 est adversariorum immodestia 6, 1,
 2. eo facto, per id, hac ratione 17,
 5, 2. quo facto, qua causa, qua ex-
 re, 6, 1, 2. 14, 5, 2. 16, 1, 3. 23, 3,
 4. 25, 5, 1. Sic Vellej. 2, 76, 3. in quo
 facto 4, 2, 6. factio quid opus 18, 9,
 1. facta sunt amplius centum mil-
 lia armatorum, collecta 22, 2, 4.

Factum illustre 3, 2, 2. magnificen-
 tissimum 8, 1, 4. praeclearissimum
 20, 1, 5.

Factio de studiis & partib. ut vocat Ta-
 citus. 10, 6, 3. factio adversaria, pro
 viris advers. fact. adversariae 16, 1,
 2. 19, 3, 2. Polyb. ἀντιπαρταγωγία.
 2. factio adversariorum 16, 2, 4.
 factionis principes 16, 1, 4. sine
 factione amicis officia praestanda
 existimabat 25, 8, 4. i. e. sine factio-
 ne & conspiratione occulta: haec enim
 factio est. Nam amicitia actiones libe-
 ras habet. Erat autem duplex respectus
 in Bruto, quatenus amicus Attico er-
 rat (talem enim fuisse cum ex hoc,
 tum ex cap. 14. liquet) & quatenus
 adversarium Antonio partium dux erat.
 Ceterum hoc sibi dudum gravissimis ra-
 tionibus proposuerat Atticus, civium
 bellis partibusque se non miscere. Ut
 itaque id servaret ac tueretur, nec in-
 terim tamen amicis deesset, operam sibi
 dandam existimavit. Noluit itaque assen-
 tiri Flavio in privatum aerarium Bru-
 to constituendum, neque deseruit tamen
 Brutum, cum afflictus necessitate ope
 amici indigeret. Pari ratione Antonii so-
 cius uxoriq. affuit pari laborant. fortuna,
 eorum adversos casus levans, non

I N D E X

- ejus partis firmans arma. Ita ergo & suum propositum tenuit, & utriusque officium praestitit, quod amicus amico debebat. Buchn. in comment. factio- nes duae Athenis 19, 3, 1.
- Factiosus** 6, 1, 3. factiosus & potens 17, 1, 5.
- Facete loqui** Fr. 5, 2.
- Facies** terribilis 14, 3, 1. facies con- temnibilis 17, 8, 1. facies pro forma & modo totius corporis, 17, 8, 1. quomodo veteres proprie hanc voc. usurparint, docet Gell. 13, 28. addo Philipp. Carol. animadv. in eund. loc.
- Facile intellectu** 10, 9, 5. Sic: facile carere aliqua re 19, 1, 3. adeo facile perperius est paupertatem, ut &c. aequo animo tulit 15, 3, 4. quo facilius sub divo interiret 4, 5, 2. facilius se Afros capturum existi- mans 6, 3, 2. ibi facillime suam fortunam oculi posse 7, 9, 1.
- Facilitas gravitati mista** 25, 15, 1. v. Comitas.
- Facinus** praeclarissimum, factum, 20, 3, 5. sic: pulcherrimum Ter. Ph. 5, 6, 31. & Sall. Cat. 20. rarum Tacit. 3. A. 21, 1. v. eund. 15, 49, 4.
- Facultas** ita vivendi non datur, copia, potestas, occasio 25, 2, 2. v. not. facultates ingenii, dotes, divitiae 15, 1, 4. facultates amicorum, opes 15, 3, 4. & 5. sic: facultates patriae 23, 6, 2.
- Falernus ager** 23, 5, 1. in mediterraneis Campaniae. v. Cluver. Ital. antiq. 4, 5.
- Fallere.** eum ea re conari fallere 2, 7, 2. cives tuos fallis verbo, falsi tituli specie 15, 5, 3. fefellit eum haec res, contra opinionem eecidit 10, 5, 4. non fefellit eum, ut praedixit, accidit 7, 8, 6. fefellit eum opinio 17, 3, 5. fefellerunt eum multum jo- vis Antistites, spem ejus destituerunt 6, 3, 3. falli opinione sc. 15, 5, 6.
- Falso.** sperans ibi facillime suam fortunam oculi posse. falso, 7, 9, 1. inter suaviores elegantias merito reponenda & haec formula. Boecler. Nam falso tantundem heic valet, quantum valent haec: at falso ita speravit. Vorst.
- Falsum.** neque id falsum, scil. quod dixerat Eumenes 18, 11, 5.
- Fama** est 2, 10, 4. exit 17, 2, 1. exiit de 23, 9, 2. facti pervenit ad 14, 2, 4. perfertur in Graeciam 2, 2, 6. perfertur in Siciliam 10, 2, 2. fama magna est integritatis ejus vitae 19, 1, 1. fama rei perterriti 2, 4, 2. Haec ad nuntios & rumores pertinent; illa ad significationem laudis & gloriae: fama majorum 10, 1, 2. fama felicitate magis quam virtute parata 6, 1, 1. famae servire 2, 1, 3. v. servire. famam sui relinquere 6, 1, 1. de fama dimicare, sc. in judic. 13, 4, 3.
- Fames.** fame plures quam ferro interiere 22, 2, 4. fame fatigatus triduum 18, 12, 4.
- Familia** optima, eademque vix mediocri 25, 13, 3. familiarum origines Attico memoratae, Genealogica ejus 25, 18, 2.
- Familiaris,** qui cum aliquo est 7, 10, 5. familiares, Alex. M. amici 18, 2, 1. familiarior 25, 16, 2. familiaris Cic. ut qui maxime, de amico summo Fr. 4, 1.
- Familiarissime** aliquo uti, de summa amicitia 17, 1, 1.
- Familiaritas** hujus, cum hoc 25, 10, 1. familiaritatem alicujus consequi 25, 19, 2. ad familiaritatem intimam alicujus pervenire 18, 1, 4. sic: familiaritate alic. intima uti 25, 9, 3. &c. conjunctum alicui esse 25, 12, 1.
- Fanum** 17, 4, 8. Nepruni 4, 4, 4. v. not.
- Fastigium,** oppon. periculum 25, 10, 2. fastigio pari stare in utraque fortuna, par cultus ac vitae modus intellig. 25, 14, 2.
- Fatigare** lectores, similitudine, nar- ratione & multitudinem exempl. 6, 2, 1. fatigari fame 18, 12, 4. sic Cic. 3. off. vinculis & carcere, & igne fatigare, Tacit. h. 5, 3, 3. fatigabat inopia aquae.
- Favere** partibus Cinnanis, de studio

RERUM ET VERBORUM.

partium 25, 2, 2.
Fautor optimatum 7, 5, 3. naturam
 fauricem habere in tribuendis
 animi virtutibus, de natura propi-
 tia 17, 8, 1. oppon. mox: naturam
 maleficam nancisci, Similiter locuti
 Terent. & Cic. v. Buchn. Thesaur.
Febris, seu, ut alibi, febres, v. not.
 25, 21, 4.
Felicitas quid sit, Fr. 5, 6.
Felicitas Timolcontis 20, 2, 1.
Fere, *felicitet*, praef. 2.
Feretrius 25, 20, 3. cognomen *Feris*,
 de quo inter alios Freinsh. ad Flor.
 1, 1, 10, b.
Ferocia, tanta fuit ferocia, ut &c.
 de animosa elatione 22, 1, 5. mox v.
 6. pertinacia.
Ferociorem reddidit civitatem, propen-
 sorem ad bellum, bellicosorem,
 fortioverem 2, 2, 1. Ita Tacitus H. 2.
 24, 3. ferocissimos auxiliarios pro
 fortissimos dixit. & Livius 3, 47. fe-
 rociter facta. v. Nonium in *Ferox*.
 ferocissimus elephantus 18, 11, 1.
Ferocius loqui, elatius, arrogantius
 18, 11, 4. sic Cic. Philipp. 2. plane
 respondisti ferociter. & Plaut. *Am-
 phitr.* 1, 1. ferociter legatos increpant.
Ferre arma adversus, absolute. v. ad-
 versus. 17, 4, 6. ferre arma cum
 aliquo contra aliquem 25, 4, 2.
 ferre calamitatem moderate 20, 4,
 1. tolerare, sustinere, fortunam sa-
 pienter 20, 1, 2. laborem 18, 11,
 5. injurias 15, 3, 2. aliquid aequo
 animo sine invidia & aemul. 25, 1,
 3. non tulit hoc aequo animo,
 impatienter tulit, indoluit 10, 6, 4.
 alibi: aliquid indigne ferre 18, 1,
 3. inter formulas meliores est haec,
 cum & animum alienius re quap. com-
 motum & praevertendi studium nota-
 mus 7, 10, 3. nemo potest hunc
 ferre, de homine difficili, aspero,
 non tolerabili 25, 5, 1. tyrannum
 non ferendum distabant i. e. tol-
 lendum e medio 10, 7, 3. ferre fru-
 ctum pietatis, reserve, reportare,
 adipisci 25, 5, 1. sic Sulpic. Sev. 1,
 51. ibique a filio interfecus, dignum
 se exitium tulit. Et Noster alibi: Si

fecerit, nullius rei a se repulsant
 laturum 4, 2, 5. ferre alicui opem
 18, 6, 3. sumtui expensum, expen-
 sos sumtus in commentarium v. ferre
 25, 13, 6. v. sup. expens. si tulisset
 ita fortuna, si ita accideret 18, 6, 4.
 tulit hunc aetas nostra elegantis-
 simum poetam 25, 12, 4. ferre
 suffragium, de judic. 18, 5, 1. de
 sententia per calculos 15, 8, 5. ferentem
 ad se conspicit, ad se ferri 14,
 4, 5. nemp. aditum pro passivo hinc
 ponitur, sicut alibi gestare, movere,
 vehere pro gestari, moveri, vehi.
 v. Voss. de analog. 3, 3. *Lectionem*
 autem vulgatae inquit auctoritas *Mss.*
 etsi *Lambinus* malebat: ad se ruen-
 tem, vel, se ad ferentem.

Ferri lectica 23, 4, 3. ferri omni cogi-
 tatione ad liberand. patriam 7,
 9, 4. magno odio in aliquem, de
 studio animi, contentione, affectu 25,
 10, 4. ferri praecipua laude, celo-
 brari 25, 10, 6. fama 18, 3, 4. ita:
 ferebatur nobilis inter aequales
 25, 1, 3. fertur navis tempestate
 Naxum, 2, 8, 6.

Ferum pro gladio 14, 11, 5. sic: ferro
 interfici 2, 1, 5. ferro hostium
 interficere, i. e. armis 1, 3, 4. ferro
 aliquem aggredi, de vi armatorum
 7, 10, 4. mox: manu aliquem super-
 rare. ferrum, pro spicula, quo hacti-
 le praefixum est 15, 9, 3.

Festum habere alicujus natalem
 diem, solennis instituta festivitas in-
 tellig. 20, 5, 1.

Ferus, nemo tam ferus fuit, quin
 &c. i. e. tam durus, immobilis, im-
 placabilis 7, 6, 4. fera bestia 14, 3,
 2. pro quo vulgo fera omisso substan-
 tivo, ut frigida pro frigida aqua.

Fistilia vasa 23, 10, 4. fistiles lagenae
 vocat Justin. 32, 4, 6.

Fidere pecunia, spem conficiendi ali-
 quid inde sumere 6, 3, 5. victoria,
 fiduciam victoriae habere tanquam
 certae 12, 1, 2. priore loco praepos. in:
 posteriore, si proba lectio est (nam *Mss.*
 aliter legunt v. not.) de subintelligi-
 tur. fidenti animo, 22, 3, 1. de eo,
 qui ex successu animosus est.

Fides

Fides vix facta his est, Agestilaum esse unum ex his &c. vix persuasæ sunt, ut crederent 17, 8, 3. Sic Suetonius Vesp. c. 7 cum vix fides esset, rem ullo modo successuram. (Vide Duk. ad Flor. 3, 16, 6.) Refert huc Vir doctissimus Iulianus 13, 1, 4. ut vero mortis ejus fides adfuit, omnes barbaræ gentes ut parentem luxerunt; at ego ibi malim τὸ fides pro argumento sumere faciente fidem, quomodo ap. Eundem & 9, 2, 15. fumo: ea primum fides inopie Scythicæ fuit, fidei alicujus aliquid credere, committere alicui quid tanquam homini bonæ fidei, aut bonâ fide servandum 23, 9, 3. fidem maximam habere alicui 10, 5, 6. 14, 11, 2. fidem singularem ei in omnibus ejus periculis præbuit 25, 4, 4. fidem si mihi, quam postulo, dederis, si promiseris, quod cupio 23, 2, 4. fidem de aliqua re dare dextra 14, 10, 1. fidem de aliqua re accipere ib. v. 2. fidem amittere maluerunt, quam eum non proderet 18, 10, 2. fide præcipua fuit ea civitas erga Athenienses, constantissime omnium adhaesit illis 6, 2, 2. v. præcipuus. fide mala facere, ut &c. 14, 6, 6. se fore alicujus proprium, fide confirmare sc. data, 6, 1, 5. fide summa in pactione aliqua manere 17, 2, 4. pro quo alibi integre: in fide manere 18, 4, 3, homo sine fide, τὸ ἀπαρτίως ἔδ' ὀτινὲν φεοῦντι 10, 8, 1. v. not.

Fiducia nimia magnæ calamitati solet esse 16, 3, 1. intellig. securitas ex confidentia, fiduciam habere rei potiundæ, spes certa, & plusquam spes 17, 4, 2. fiducia Antiochi Karthaginenses ad bellum inducere, i. e. ostensa ex Antiochi armis & societate fiducia 23, 8, 1.

Fidus. pacem non fidam futuram putabat, non servatam iri 14, 8, 6. Ita fidus non tantum de homine, sed & de iis, quæ sunt hominibus & ad hominem pertinent, dicitur: qualis

epitheti translatio in omnibus linguis est frequens. Vorst. sic ap. Virgil. mala falx. v. demens.

Figura venusta, de congruo totius corporis habitu 18, 11, 5. oppon. hic magno corpori. Faciunt ad mentem loci illa Taciti Agric. 44, 2. si habitum ejus posteri nosse velint, decentior quam sublimior fuit &c. Boecl.

Filius. C. Marius, filius, pro quo Schottus nulla necessitate legit: C. Marius, Caji F. 25, 1, 4. v. not. Solebant enim veteres eam vocem absolute ponere, quem scribendi modum etiam Sulpicius Severus imitatus est 2, 23. Antiocho filio interfecto. neque enim τὸ Antiochi excidit, aut Antiocho puero legendum, ut volebat Drusius. Qui acule male eundem Scriptorum ibid. 24. emendavit, & pro Demetrii filius reposuit Demetrius, Demetrii filius. Legendum autem esse Demetrius filius nullus dubito. Sic quoque vox Patris absolute usurpatur. Suetonius Jul. Caes. c. 52. Curio pater quadam eum oratione omnium mulierum virum & omnium virorum mulierem appellat. Idem Aug. cap. 71. accesserunt convivæ Vinicius & Silvius (Casabanus malebat Silius vel Salvius) pater. & alibi. filius Cononis acceptam a patre gloriam multis auxit virtutibus 13, 1, 1. ejus statua veterem patris renovavit memoriam ibid. 2, 3. filio regnum a vivo patre non tradendum 21, 3, 4. a filio interficitur parens, ibid.

Filiæ Aristidis aluntur publice & detantur 3, 3, 3. filiam alicui in matrimonium dare 22, 3, 2. alicui collocare 25, 19, 4. alicui despondere ibid.

Fingere fortunam sibi, 25, 11, 6. pro quo ibid. 19, 1. conciliare sibi fortunam. fingere se, effingere suos mores in rectitudinem officiorum vitæ. Artis enim vocabulo, venisse ad vendi habitum satumque translatum, res non parvæ aut rudis elaborationis notatur. Boecl. Sic: si ipse fingere (se

RERUM ET VERBORUM.

(*ſe v. Addenda ad notas h. l.*) vel-
 let. *i. e. voto & cogitationibus exem-
 plum veluti prosperitatis ſuae formare*
 7, 2, 1. Boecl. in fingendo corpore
 naturam maleficam naſtus Ageſil.
v. nor. 17, 8, 1.
Ficta dona *Fr.* 5, 3.
Finire, ubi vitam inierat 4, 5, 5. *ſic*
vulgo. Nos e melioribus Miſſ. edidimus:
 ubi vitam poſuerat. *v. not.*
Finis, finem belli facere 22, 1, 3.
 libri facere 23, 13, 4. vitae facere,
 de accerſita morte 20, 1, 6. ad eum
 finem, quoad &c. tandem, donec
 15, 2, 5. mox c. 9, 3. uſque eo. *v.*
not. ad 15, 2, 5. *Sic Cicero action. 1.*
in Verr. uſque ad eum finem, dum
 iudices reſecti eſſent. *Et 1. de nat.*
Deor. uſque ad eum finem, dum
 poſſint ſe ipſa defendere. *Vorſt.*
Adle ejus Librum de latinis. falſo
ſuſp. cap. 3. pag. 25. Nizolii Indi-
cem & Parci Lex. Crit.
Fio. *v. ſup. poſt facio.*
Firmæ copiae, reſpect. peritiae bel-
 landi, indurata bello manus 18, 3, 3.
ſic firmus exercitus ap. Vellej. 2,
 29, 1. firmæ vires ad laborem fe-
 rendum, de eo, qui invictus labo-
 ris, operis, &c. πόνος ἀνίκητος πάσσα
 18, 11, 5. firmiſſimi amici, con-
 ſtantiſſimi 6, 2, 2. firmitas corpo-
 ris, exercitatione parva ſcil. 15, 3, 1.
 ab hac robur & agilitas. *v. Mercur.*
 4, 2.
Fistula putris erupit per lambos: ſic
 Lambinus curavit edi 3 Savaro au-
 tem: fiſtula putris: quod Loccenius
 in Ind. probat, deſcribens puris fiſtu-
 lam ex Hippocr. de fiſtulis, & Celſo
 de re med. 5, 18. quod ſit ſinus altus,
 anguſtus, calloſus & purulentus, ex
 abſceſſibus plerumque conſtans. Probat
 & Barthius, aliſque. Nos tamen le-
 ſionem Medicæci codicis pus erupit,
 genuinam putamus eſſe, & fiſtulæ
 vocem textui ex ora intruſam, *v. not.*
Flaccus L. Valerius 24. 1, 1. & c. 2, 2.
Flagitium. cum flagitio domum re-
 dire, cum dedecore ex armis reliſtis
 22, 1, 6. Proprie vox militaris eſt,
 ni Donatus ad Ter. Eun. 2, 3, 90.

exponit. *v. Buchn. Theſ.*
Flagrare cupiditate bellandi 22, 1, 3.
 Juſtinus: bello flagrare 31, 3, 10.
 pugnandi 1, 5, 1. audiendi alicujus
 10, 2, 2.
Flaminius C. Coſ. occiditur 23, 4, 1. *v.*
not.
Flaminius L. Quintius Conſularis.
 23, 12, 1. *v. not.*
Flaminius Circus *Fr.* 11, 1.
Flavius C. 25, 8, 3.
Flectere iter ſuum 18, 9, 6. de alia via
 rent.
Florere, de potentia & excellentia im-
 perii 18, 1, 2. fama juſtitiæ 21, 1, 3
 4. modestia ſua, majorum gloria
 1, 1, 1. rebus quibusdam, ſc. ge-
 ſtu 53, 3, 1. in re militari 15, 5, 3.
 florens, adhuc vivens, ſuperſtes 25,
 11, 4. florens regnum 21, 2, 3. pars
 florens oppon. abjecta 25, 8, 6. ſic 1
 florentes, ſtantes adhuc ſuo ſuffragio,
 valentes 25, 11, 4. oppon. afflicti.
Fluctus civiles. ita comparantur civiles
 turbæ: quibus & proſterni multa, ſi-
 ut procellis ac tempeſtate; & jaſſari
 omnia, ſicut fluctibus; & implicari,
 ſicut circulo quodam perniciosi, vide-
 mus 25, 6, 1. Boecl. add. *not.*
Flumen. pontem fecit in Iſtro ſtu-
 mine, 1, 3, 1. apud flumen Stry-
 mona 5, 2, 2. apud Aegos flumen
 (*v. tamen ſupra Aegos*) 6, 1, 4. 7,
 8, 1, 9, 1, 2. apud flumen Nilum
 18, 5, 1. Addit in his Noſter per
 ἐπιθήκη Proprio Nomini Appellati-
 vum Nomen, quod in ſequentib. etiam
 facit. Oppidum Amphipolim con-
 ſtituit 5, 2, 2. in oppido Citio eſt
 mortuus 5, 3, 4. vento aquilone
 venit Lemnum 1, 1, 5. vento bo-
 rea domo profectus eſt *ibid.* 2, 4.
 naves triremes toridem ad ſupe-
 riores addit 2, 23, 8. navem tri-
 remem armatis ornat 10, 9, 2. Si-
 militer locuti Caſar Livius & Cur-
 tius, *v. Sanctii Minerv. lib. 4. de*
Ell. p. 284, 300; & 321. add. Buchn.
de comm. rat. dic. 1, 13, 5. p. 227,
ſeq.
Foederata civitas 23, 3, 2.
Foculus, de uſuris 25, 9, 5.
 H h h Fo.

I N D E X

- Forem.** *pro*, effem. quam vere de eo foret iudicatum &c. 6, 3, 5. ut saepe ad desperationem forent adducti 8, 12, 1.
- Fores aedificii** 23, 12, 4.
- Foris.** *adverb.* in loco: ut foris exaudiri strepitus posset 10, 9, 4. *adverb.* de loco: foris flagitantes telum, ab iis qui foris adstabant *ibid.* 6. mox: *Lyco per fenestras gladium dedit.*
- Forma corporis amplissima pulcherrimaque** 21, 1, 4. imperatoria, Imperatore digna, (quae longe lateque ostentat imperatorem, ut de Trajano *Plin. Paneg. cap. 4.*) 11, 3, 1. Dioni egregia voce *σπουδαιότερῃ τῆ μεσοτέρῃ* dicitur. Sic *Jul. Capitolinus Pertinace c. 12.* statura imperatoria. *v. Sazar. heic & ad Sidon. 1. ep. 2. p. 8.* *add. not.* formam alicuius cognoscere, mox explicatur: qualis sit &c. 18, 11, 2.
- Formosissimus aetatis suae Alcibiades** 7, 1, 2. Unde eius vultus paradigma proverbiale formae speciosissimae. *v. copiosissimae doctrinae virum Casp. Barth. advers. 52, 5. Boecler. add. not.*
- Fors.** *pro casu.* ut quemque ex proximo locum fors obrulisset, 16, 2, 1. Sic *Livius 31, 41.* *ex emend. Gronovii:* castra, quo fors obrulisset loco, sine ullo discrimine pestita. *Tacitus 14. Ann. 5, 5.* verum Aeronia contis & remis, & quae fors obtulerat, navalib. telis conficitur.
- Fortis ac strenuus,** conjunguntur 15, 7, 3. 14, 7, 1. fortis manu 4, 1, 2, 14, 1, 3. & alibi: forti animo cedere invidiae alicuius 5, 3, 2. fortissimi habentur, qui & potentissimi 18, 3, 4. fortiter venari 7, 11, 5. nam veterum venationes ad fortunam spectabant praecipue. *vid. Xenophon. Boecl. Et Aristoteles 1. Polit. cap. 8.* *Ἐπιτηδὴν δὲ αἰσῶν τῶν πολεμικῶν.* Athenaeus *vera lib. 19.* ait ad venationem procedere iuvenes tanquam ad meditationem bellicorum periculorum *Vorst.*
- Fortuna** (1) *pro rebus humanarum domina*, ut *Cicero eam pro M. Marcello* describit. fortuna sua sobilitate, quem paullo ante extulerat, demergit 10, 6, 1. saevitiam suam in filium exercuit (*v. not.*) *ibid.* 2. tribuit (ei) esse multa eaque magna bona 7, 2, 1. nihil ei non tribuit, de singulari felicitate 25, 19, 3. obstat consiliis 10, 9, 2. nos superstitis Attico esse voluit 25, 19, 1. in praelii concursu plurima (sibi) vindicat 8, 1, 4. *v. not.* fortunae munus 25, 3, 3. *oppon.* prudentiae specimen *ibid.* in quo fortunae varietas est animadversa 13, 4, 1. fortunae tanta varietas iis temporibus fuit, ut modo hi modo illi, &c. 25, 10, 2. quibus in bello parserat fortuna 8, 1, 5. quamdiu fortuna passa est 23, 13, 3. ut si in sua manu esset fortuna 13, 3, 4. Sic *Lambinus & alii legend.* putant, & intellig. de obsequio fortunae semper faventis, nunquam adversantis; quo eodem sensu *Curtius 10, 5, 35. Alexandrum dixit* solum omnium mortalium fortunam in potestate habuisse. *Verum nos edidimus:* ut in sua navi esset fortuna *v. not.* si ita tulisset fortuna, 18, 6, 5. Scilicet tanquam de Dea ita loquuntur gentiles: cum illarum rerum, quae suas causas & interiores rationes hominibus non produunt, administrationem volunt innuere: sive eventum potius, nam ignoratio & neglectio virtutis administrantis, ut sic dicam, tot illas *ἀτυχεῖς ἐν ἀεγροῦσι μέρει*, quod *Aristoteles* diceret, peperit, quas nos hodie satis vitatas, ostensa vera huius loci philosophia, pudescit seria *Barclaji* dissertatio *Argenid. l. 4. Boecl. (2) pro successu.* fortuna secunda res magnas gessit 22, 4, 1. fortuna secunda adversariorum capti 1, 2, 5. idem cum prospera fortuna prope ad annum *LXXX.* pervenisset 19, 2, 1. Sic enim *Schoppio leg.* videtur, non eadem, quod in libris tunc manu exaratis tunc impressis invenitur. (3) *pro statu.* fortunam sui

RERUM ET VERBORUM.

fui cuique mores fingunt 25, 11, 6. *max. conciliant ibid. 19, 1. vid. not. ad loc. prior.* conversa subito fortuna est 25, 10, 1. fortuna secunda fundum emit, 25, 9, 5. in secunda quam in adversa fortuna inconsideratior fuit 9, 5, 1. secundam quam adversam fortunam multo sapientius tulit, 20, 1, 2, eum adversa fortuna confictatus est 16, 5, 1. fortuna non simplici confictatus in his rebus est 20, 1, 2. *i. e. fortuna varia, vel utraque, ut alibi loquitur.* in utraque fortuna pari stetit fastigio, pari modo se gessit, cum sehestium vicies, atque, cum centies haberet 25, 14, 2. fortuna non metimur magnos homines, sed virtute, *i. e. nec ob secundam magnos, nec ob adversam viliores censemus* 18, 1, 1. pari fortuna perculli 25, 11, 2. fortunam Graeciae commiseratus est 17, 5, 2. alienam opulentiam fortunam pauperes iniquo animo intuentur 12, 3, 3. qua fortuna non erat contentus 7, 9, 4. non fortunae sed hominibus amicum esse 25, 9, 5. hujus si virtuti par data esset fortuna 18, 1, 1. fortunam nullam se junctam sibi esse ab eo volebat 25, 10, 5. fortunam suam occultare, status suo & celebrari latebras quaerere tum famae tum securitatis 7, 9, 1. fortuna humilioris princeps civitatis 25, 19, 2. Reges casus adversos tribuunt hominibus, secundos fortunae suae 14, 5, 4. *non acceperim simpliciter pro felicitate cum Lambino; sed pro auspicio majestatis regiae; quo scilicet Tacitus dixit: pleraque auspicio Principum ac consilio, quam telis & manibus geri, quo pertinet fortuna Imperii; fortuna pop. Rom. fatum urbis &c. v. de re ipsa Gruteri discurs. ad Tac. 1. Boecl. add. dissert. ejus de ansf. Reg.*

Fortunae plur. pro opibus, facultatibus, bonis. fortunam suam fidei alicujus credere 23, 9, 3.

Forum. in foro esse coepit 24, 1, 1.

fori studii & civilis actus rudimentis operam dare. Utebantur enim Romani foro tanquam schola omnium pacis artium, civitatique disciplinam ibi discere & tractare moris erat. Ergo Tacitus Agr. 39, 3. studia fori & civilium artium decus conjungit, militarique gloriae opponit. Boecl. de foro decedere, publico abstinere, civilis actus lucem latendi causa declinare 25, 10, 2. Boecl. oppon. apud Terent. & Senec. uti foro. v. Thes. Buchn.

Forensis opera. v. opera.

Frangere. Corcyreos fregit, bello debilitavit, vici & viciis superbiam ademit, 2, 2, 3. sic: Thasios opulentia fretos suo adventu fregit 5, 2, 5. non fregit eum contumelia, de abjectione animi 2, 1, 2. opproterit *ib. sic: etsi res exiles animi magnitudinem non frangebant, tamen imminebant, 18, 5, 1. frangi cura rerum quarundam, angere vehementer &c. de aegritudine animi 10, 7, 3. Sic: casu alicujus, Suet. Aug. c. 65.*

Fratrem tyrannum interficiendum curavit, sc. libertatis publicae vindicandae ergo 20, 1, 4.

Fraternus sanguis 20, 1, 4.

Fatricidam eum impiumque detestans compellavit 20, 1, 5.

Fraus. ad fraudem acutus 10, 8, 1.

Fregellae, 23, 7, 2. Latii oppidum clarum, a L. Opimio excisum Anno 630. ab U. C. ut Livius refert. v. Cluver. Ital. 3, 8.

Frequentes delati honores 19, 1, 2. frequentior familiaritas, de crebriore convictu usuque &c. 25, 19, 4. frequentissimus conventus legationum, de magno confesso ac numero 15, 6, 4.

Frequentia vulgi maxima, de comitatu. *fam. scil. 25, 22, 4. Ita in vet. inscrip. elatus est &c. frequentia maxima, apud Kirchn. de funer. 2, 2.*

Fretus non tam suis copiis quam odio tyranni, confusus 10, 5, 3. freti opulentia, elati 5, 2, 5. *alibi: opul-*

H h h 3

I N D E X

bus elati 1, 7, 2. Sic Tacitus *Ann.* 6, 31, 2. *superbiam in nos, sacvitiam in populares sumsit, fretus bellis, quae secunda adversum circumjectas nationes exercuerat.*

Frui aliquo conversari cum aliquo 25, 20, 2. pace diutina 15, 5, 4.

Fructus rei familiaris, *lucrum, commodum, quo res familiaris augeri potest* 25, 6, 4. fructus, hortorum & praediorum scil. 5, 4, 1. fructum pietatis ferre, *praemium &c.* 25, 5, 1. fructum oculis capere ex calu alicujus, *delectationem v. ocul.* 18, 11, 2.

Fruento donavit Athenienses Articus 25, 2, 6.

Frustrari seipsum, *nocendi signif.* 23, 2, 6. sic saepe Caesar, ut B. G. 3, 15, 4, 14. B. Civ. 2, 32. & 42, 3, 97. &c. Gebh.

Fugam alicujus sublevare, *de expulso & hoste judicato* 25, 2, 2. fuga periculum evitare 14, 2, 4. salutem petere 23, 11, 4. ex fuga plerique in templum Minervae se coniecerunt 17, 4, 6.

Fugare, *vincere & fugare* 15, 5, 6. fugare classem 13, 2, 1. hostem uno praelio 23, 4, 4.

Fugere procuracionem reip. *abstinere ea &c.* 25, 15, 3. haec Dionysium non fugiebant, *satis intelligebat haec* 10, 2, 1.

Fulget indoles virtutis in eo 18, 1, 4. *elucet, exsplendescit, Suet. Tit.* 3. *in puero statim corporis animique dotes exsplenduerunt.*

Fulvia uxor Antonii 25, 9, 2.

Fundamenta. arcem, domum a fundamentis disjicere, *i. e. funditus, in S. p. 20, 3, 3. 23, 7, 7. Sic a radicibus ap. Phaedrum, a stirpibus apud Sallustium.*

Funditores 14, 8, 2.

Funesta victoria, *illaetabilis, detestanda* 15, 10, 3.

Fungi munus militare, 14, 1, 4. *similia exempla cum quarto casu collegit h. l. Lambinus & Kirchnerus add. Voss. de constr. c. 22. & Buchn. de commut. dic. var. 1, 20, 1. pag. 309. fungi munere servorum, de*

Helotis 4, 3, 6. *potius barbarorum quam civitatis more fungar, eleganter, de usurpatione moris patrii aut peregrini* 9, 3, 4. *functus fammis honoribus* 2, 7, 3. *qui magnis rebus praefuit, multum in imperiis magistratibusque versatus est, ut haec praecipuas causas repetantur ex* 1, 8, 2, 3, 3, 2. sic plane Suet. *Aug.* 2. & *Calig.* 26.

Funus militare honestumque 18, 13, 4. *funus nullius ex suis vidit, de morte &c.* 21, 2, 3. *funeris pompam ultima voluntate prohibet Atticus* 25, 22, 4. *funeris publici honor* 10, 10, 3. *funere amplo effere* 18, 4, 4.

Furius L. *Cof.* 23, 7, 6.

Futurorum conjectatio, *inter dotes ingeni prudentiaeque* 2, 1, 4. v. *Comm. Boecler.* p. 22. seq.

G.

Galea venatoria, *ex hirsutis pellibus confuta* 14, 3, 2. *Probat enim in conjectancis suis ad Varroem Scaliger, ex diversis animalium pellibus galeas olim fuisse confectas. adde Veger. lib. II. c. 17.*

Gardates 14, 8, 2. *sic habent plerique libri; sed nos edidimus Cardaces Brissonium & Schotium secuti. v. not.*

Gaudere. gavisus magnopere tot hominum salute mittit &c. 4, 2, 5.

Gazae regiae custos 14, 5, 3. *γαζοφύλαξ, γαζοφύλαξις appellantur illi Persarum praefecti. vid. Briff. de regn. Perf. l. I. thesaurarii, arcarii, ut habet vet. inrept. Esther. 3, 9. ubi v. annot. Drusii. add. Freinshem. ad Curt. 5, 1, 20. Pricaeum ad Aët. 8, 27. &c. Curtio l. c. dicitur regiae pecuniae custos. Est autem gaza Persis propria vox de pecunia reg. quod vel ex Curt. 3, 13. constat. plura Drusius in Oblervat. & Freinshem. Ind. Curt.*

Gellius Q. Canus 25, 10, 2.

Geminus Servilius 23, 4, 4.

Genealogiae claror. virorum 25, 18, 2 &c.

Genet regis pro marito filiae regis 9, 2, 1

RERUM ET VERBORUM.

7. pro marito sororis, 4, 1, 2. si Cujacio obs. 6, 17. aliique credimus. sed v. not. gener socerum in vinculis habet 21, 3, 3.

Gens pro regione interd. ponitur. Sic: in Lucanis absens 23, 5, 3. in Sabinis versatus est 24, 1, 1. ex Medis ad adversariorum hibernacula pervenit 8, 3, 4. in Persas proficisci 16, 4, 3. 17, 4, 1. sic: in Hirpinis Vellej. 2, 68, 3. gens Cataonia pro regione 14, 4, 2. gentis Graeciae duces 21, 1, 1. gentes maximae, bellicosissimae 22, 4, 1. gentium jus commune, v. jus 2, 7, 4. gentium quarundam notae & characteres 1, 11, 3. &c.

Genus antiquum, famil. 14, 2, 2. honestum 15, 2, 1. summum 7, 1, 2. 18, 1, 3. generis antiquitas a majorum gloria distinguitur, quae scilicet falli potius respicit 1, 1, 1. genus, gens, natio, genus Macedonum 21, 2, 1. sic: tres sunt praeterea ejusdem generis ibid. c. 1, 3. genere Graecus 1, 3, 4. sic vocatur, qui genus quidem ex Graecis ducit, domo tamen & patria Graecus non est. Buchn. genus, cujus generis cum magnus numerus esset, eleganter pro simplici relativo ad praeced. colonos 1, 1, 2. sic: cursor ejus generis, qui &c. 1, 4, 3. generis ejus multitudinem magnam dispartitam immisit, jumentorum scilicet in terribil. speciem adornatorum 23, 5, 2. genus quoddam hominum, quod Helotes vocatur 4, 3, 6. utrumque genus hominum, & qui, & qui 18, 11, 2. omni genere copiarum abundare, tam equitatu, quam pedatu, ib. 5, 2. genus scripturae, ratio &c. praef. 1. genera exercitationum 17, 3, 3.

Generatus ab origine ultima stirpis Romanae, oriundus 25, 1, 1. v. not.

Generosus, de nobili famil. dicitur 2, 1, 2, 5, 1, 3. generosa fama majorum, fama ex majoribus generosis &c. 10, 1, 2. generosa stirps Eumeni defuit, 18, 1, 2. v. not. generosi condiscipuli, generosi, animo erecto

excelsaque praediti 25, 1, 3. genorofae, foeminae nobiles 25, 12, 1.

Gerere consulatum, administrare 24, 2, 1. sic: gerere imperium 15, 7, 5. magistratus 13, 3, 1. praeturam 25, 6, 4. rempub. 7, 7, 1. sic: non potest bene geri respubl. multorum imperiis, 10, 6, 4. ubi Mss. Schotti regi. v. not. gerere honores 25, 6, 2. res magnas, efficere 22, 3, 3. de actu rerum, qui distinguitur a consilio 2, 1, 4. sic: nulla res major gerebatur sine eo 2, 1, 3. res nulla gesta est publica, de qua prius sit decretum, quam &c. 20, 3, 5. his de rebus si quid geri volueris 4, 2, 4. haec dum geruntur, 14, 5, 1. quae dum in Asia geruntur, in transitione ad novam narrationem 23, 12, 1. quae gererentur, fieri praeepto suo ait 10, 8, 4. sic in Mss. Boecleri. v. not. sic: post rem gestam 23, 5, 3. & absolute: gesta ejus pleraque 14, 1, 2. gerere rem multis consiliis 10, 8, 4. gerere rem male, ut adversa fortuna 1, 3, 3, 2, 5, 1. rem male culpa 11, 1, 2. res male 7, 5, 3, 22, 1, 2. gerere bellum, de ducis officio 2, 2, 1. gerere bellum inter se 21, 3, 2. sic: gerebatur bellum inter eos & mari & terra 23, 10, 2. bellum in aliquem, 6, 1, 1. bellum cum aliquo adversus aliquem, 12, 3, 1. gerere amicitiam, exercere, 14, 10, 4. inimicitias 25, 11, 5. gerere morem voluntati alicujus, parendi notione 14, 4, 3. sic: gerere morem alicui 10, 3, 1. sic: gestus est ei mos 2, 7, 3. gerere vestem 14, 3, 1. galeam venatoriam in capite ibid. v. 2. gerere se sic, ut 25, 3, 1. gerere se contumacius 5, 2, 5. se crudelissime 18, 6, 3. se elatius 4, 2, 2. se parum splendide 25, 14, 2.

Germana soror ἰσμωνίδεια, consanguinea, eodem patre nata, sed non eadem matre. praef. 4. v. not. ad 5, 1, 2. adde de vocis usu Gifan. Obs. LL. p. 101. & qui verba illius pro more descripsit, Pareum in Lex.

H h h 3

Cr.

I N D E X

- Cris.** ubi imprimis laudatur 1, 1, C. Theod. 1, 2, 1, 19. de inoffic.
- Germania**, provincia Europae maxima. in Germania potiora vasa ex onyche facta, Fr. 8, 7. in Germaniae littora Indi quidam exiere *ibid.* 7, 2, v. not.
- Gladus**, gladium per fenestras dedit 10, 9, 6. gladii minuti, breviores 11, 1, 3. gladios obruere 14, 11, 2, v. obruere.
- Globus**. sic ille consensionis globus hujus unius dissensione disiectus est, de numero conspiratorum, factione, cohorte, turba 25, 8, 4. ubi Buchnerus annotat, globum a Nepote vocari illos, qui Bruto & Cassio privatum aerarium constituere paraverant, & conspiraverant quasi, & factionem fecerant. *vid. ejus Thes.* Sic ap. Vellej. globus conjurationis 2, 58, 1.
- Gloria**. gloria majorum *sc. ob merita* 1, 1, 1. rerum gestarum 21, 2, 1. gloriae insolentia 17, 5, 2, v. *infr.* insolentia. Cognatas voces conjuncti Caesar 1, 1, B. G. c. 14. quod sua victoria insolenter gloriaretur. *Voss.* gloriae comes invidia 12, 3, 3. gloriam belli magnam turpi morte maculavit 4, 5, 4. Agamemnonis belli gloriam sibi videbatur consecutus 15, 5, 5. praeter gloriam nihil de republ. cepit 15, 3, 4. gloriam paternam tueri 19, 1, 3. gloriam a patre acceptam multis virtutibus augere 13, 1, 1. gloria inveterata 18, 8, 2. magna fuit gloria honoris corona 8, 42, 1, v. esse abstinentia.
- Gloriosum** ἀλαζονεύω 20, 4, 2. *sic ap. Plaut.* gloriosus miles. Lamb.
- Golonae**, locus in agro Troade 4, 3, 3.
- Gongylus Eretrensis** 4, 2, 2.
- Gortynii**. 23, 9, 1. Gortyn sive Gortyna, urbs Cretae, etiam Strabonis aetate clava, Cnossio finitima, nunc exiguus pagus, v. Steph. de urbib. & Urb. Emm. tom. 1. vet. graec. p. 138. adde Flin. 4, 12. Ceterum Nammum ΤΟΡΤΥΝΙΟΝ *vide ap. Carol. Patin. Thes. Nammum.* cap. 2. p. 21.
- Gracchus T. Sempronius infidlis** perit 23, 5, 3.
- Graccho C. filia Bruti nuptum data**, Fr. 9, 2.
- Gradus**, proprie, paucis ante gradibus, quam qui sequebantur, in aedem Minervae confugit, 4, 5, 2, gradus, improprie, eodem gradu fuit ap. Alexandrum, *sc. honoris & amicitiae* 18, 1, 6. *sic*: gradum quem tenebat, auctus adjutusque a Demosthene ascenderat 19, 2, 3. Plene Curtius: adfirmans eundem illis amicitiae gradum patere ap. Regem 5, 10, 10. quo propiore gradu amicitiae me contingis, hoc majus est dissimulationis tuae facinus 6, 7, 32. Et Livius: in eum gradum amicitiae regis acceptus erat 35, 18. *sic* Valer. Max. his gradibus officiorum jacentem ad regum fastigium exivit 5, 1, 12. Et Noster: gradus primus capebendae reipubl. fuit bello Corcyraeo 2, 2, 1. qui secundum gradum imperii tenebat, de proxima a rege dignitate 9, 3, 2. Est & gladiatorium vocabulum gradus. unde Noster: gradu a Themistocle Xerxes depulsus est, i. e. vitans est 2, 5, 1. elegantissimo enim haec metaphora a pugnantibus ad consilii & propositi statum & captam veluti ex arte & ratione opportunitatem transfertur. ut depelli gradu dicitur, cujus status ita conturbatur, ut si quis in pugna de loco dejicitur. Cic: 1. off. 23. proverbium: de gradu dejici (quo etiam 16. ad Art. ep. 16. usus est) ad perturbationes animi tumultuantis & a statu rationis quasi discedentis venusto accommodat. Eadem locutione in oratione Caeciliania dicitur, de statu demovere. ubi *vide*, quae Petrus Faber erudite annotavit. Boecl. adde *eund.* Agonist. 1, 11. & Lips. Saturnal. 2, 29.
- Graeca oratio**, sermo graec. Fr. 3, 4, graeca lingua loquentes 1, 3, 2, 10, 1, 4. graeci genere 1, 3, 4. *vid.* genus. graeci libri Hannibalis 23, 13, 2. graecae litterae, de lingua graec. 23, 13, 3. pro rebus & lectione Graecorum praef. 2. (v. not.)

Grae-

Græce loqui 25, 4, 1. græce confectus liber 25, 18, 6.

Græcia pro regione. omnes Græciæ civitates 9, 5, 2. cetera Græcia 4, 2, 4. Græcia pro incolis Græciæ 1, 6, 3. sic: Græciæ arma, 2, 4, 5, v. Barth. *advers.* 20, 21. Græciæ liberandæ occasio 1, 3, 3. totam Græciam liberavit Miltiades, *sc. a Persis*, ib. 6, 3. cunctam Græciam Conon a Lacedæmoniis liberavit 9, 4, 4. universam Græciam in libertatem vindicavit Epaminondas, 15, 8, 4. Græciæ principes Thebani 15, 5, 4. &c. græcia gens, *græca vel Græcorum* 21, 1, 1. v. not. Sic: Græcia civitas 7, 7, 4. ubi civitatis vocem male ejicit Lambinus. v. not. Vellej. 1, 4, 3. magna vis Græciæ juvenutis, ita enim legend. ex editione Rhenani. v. tamen Boecl. not. ad h. l.

Grajus *adject.* *ἄλπιος*. quas (scil. Alpes) nemo unquam cum exercitu ante Hannibalem, præter Herculem Grajum transierat 23, 3, 4. quo facto is hodie saltus Grajus appellatur *ibid.* Lipsius *cent.* 1. ad Belg. ep. 93. *interque*, inquit, (Hercules & Hannibal) per Alpes ivit, sed non signate easdem earum partes. quæ mens & in Sili, fortasse & in Acimili Prob. verbis. Sed vide not. Grajus *substant.* *ἄλπιος*.

Grajorum virtutes *praef.* 3. Grajorum præda locupletari 7, 7, 4. Grammatici quinam Græci dicantur Fr. 6, 3. quem locum illustrabunt, quæ erudite congerere Wower. de *polym.* c. 4. & Voil. de *art. Gramm.* 1, 1. & seqq.

Grandis liber 6, 4, 2. ita quidam *Mss. codd.* verum Nos edidimus *gravis*. v. not.

Gratia pro grati animi memoria. gratiam alicui pro meritis referre 2, 8, 7. fatius duxit, si ita tulisset fortuna, perire bene meritis referentem gratiam, quam ingratum vivere 18, 6, 5. in aliqua re maximas alicui gratias agere at-

que habere 20, 4, 3. (v. Cort. ad Sall. Jug. c. 110. n. 4.) magnam ab aliquo inire gratiam, valde aliquem demereri, 7, 9, 5. *sc. Terentius Eun.* 3, 5, 9. ubi vide *Donat.* item *Plautus Cistellar.* 2, 3, 84. *A* plerisque tamen *Mss. Nepot.* illud ab eo abest. v. n. r. gratia pro amicitia & benevolentia. gratia alicujus augere possessiones suas 25, 12, 2. in gratiam redire cum suis 7, 5, 1. in gratiam redire cum rege 14, 8, 5. nunquam cum matre in gratiam rediit, i. e. uti mox loquitur, nunquam cum matre in similitate fuit. Ponitur n. consequens pro anteced. 25, 17, 1. gratia de eo, qui gratus ap. alios est. gratia multum valere ap. aliquem 9, 2, 1. est in illo adolefcentulo magna gratia 25, 2, 4. propter gratiam honores non petit, cum ei pateret *ibid.* 6, 2. propter suam gratiam nullius conditionis non habere potestatem *ibid.* 12, 1. gratia pro venia. gratiam malæ existimationis, si quid esset erratum, postulavit, i. e. veniam *erratorum*, ne quis *sinistre* ea interpretaretur Fr. 3, 4. gratia, *caussa*, ergo. hujus accusandi gratia 9, 3, 2. & *passim*.

Gratus, beneficii memor. quæ ipse tribuerat beneficia, tamdiu meminerat, quoad ille gratus erat, qui acceperat 25, 11, 5. gratus, munus gratum acceptumque 23, 7, 3. quæ omnia ap. Græcos & grata & laude digna dicuntur, 15, 1, 2.

Gratis, absque præmio 15, 4, 2.

Gravis, scil. moribus, *σέβας* 15, 3, 1. gravis liber 6, 4, 2. v. not. gravis morbus 23, 4, 3. hoc si tibi grave est 9, 3, 3. tres gravissimi historici, 7, 11, 1.

Gravitas (marum scilicet) cum facilitate 25, 15, 1. gravitas Lacedæmoniorum, in suspendenda, dum res penitissime exploraretur, *vide* 4, 4, 3. Boecl.

Gronium in Phrygia castrum 7, 9, 3.

Gubernator scil. navis 12, 4, 2. 25, 2

10, 6. propria nauticae rei vox. vid. Scheffer. de Milit. nav. 4, 6.
 Gymnasium Timoleonteum 20, 5, 4.
 Gynaecoonitis est Graecum γυναικωνίτις sive γυναικωνίτις, id est. dicitur n. utramque. praef 7 Gynaecoo αὐτοῦ γυναικωνίτις locum i. e. soli mulieribus ad habitand. datum, facit Grapaldus de part. aed. l. 2. cap. 5. Boecl. add. Vitruv. 6, 10. & ibi not. G. Philandri.

H.

Habere amatores quam plurimos praef. 4. bona multa ab natura 10, 1, 2. exitum vitae talem vel talem 18, 13, 1. sic: habuerunt hunc exitum plerique clari viri 19, 4, 3. habere maximam fiduciam potiundi regni 17, 4, 2. summum imperium ib. 2, 3. tantum amorem omnium, ut &c. adeo ab omnibus amari, ut &c. 20, 3, 4. sic fere Cicero 2. de offic. maxime necessarium est familiaritates habere fidas amantium nos amicorum & nostra mirantium. habere nullam invidiam, non invidiosum esse 8, 4, 1. laudem formae 21, 1, 4. liberos 15, 7, 2. naturam fauricem, in tribuendis animi virtutibus 17, 8, 1. obrectatorem 15, 5, 2. ornamentum ab aliquo, accepisse ab aliquo honores, dignitates, opes 25, 7, 2. tempus morandi 1, 1, 6. quinquagena talenta vestigialis ex castro 7, 9, 3. sic qu. add. sed nos edidimus capere. v. not. potestatem ejusvis conditionis scil. quaevendae, impetrandae 25, 12, 1. potestatem alicujus conveniendi 7, 9, 5. cupiditatem notitiae clarorum virorum, cupidum esse cognoscendi res claror. viror. 25, 18, 4. nihil negotii, de re facili & expedita 18, 12, 2. Sic Cicero passim. praecceptorem 15, 2, 2. provinciam, de praef. illo provinc. 14, 1, 3. societatem cum aliquo 4, 3, 5. 12, 2, 3. maximam spem in aliquo 7, 3, 5. spem vi-

storiae positam in assensus pernicie 18, 11, 2. antiquitatem adeo diligenter cognitam, ut &c. i. e. cognovisse, scire, tenere, 25, 18, 1. Philosophorum praecepta ita percepta, ut &c. percepisse, ib. 17, 3. sic: quos relictos atque desertos habuisti, i. e. reliquisti atque deservisti Fr. 12, 8. Ita Suetonius Aug. 94. cum Augustum incognitum alias haberet. Quam figuram Graeci μαγερολογία, Latini productionem vocant. vid. Buchner. de commut. rat. dic. 1, 21, 1. add. cl. Vorst. de latinit. falso suspect. c. 7. tot annos, de aetate tot ann. 25, 7, 1. satis eloquentiae, summam liberalitatem, magnam prudentiam 5, 2, 1. festum alicujus diem natalem, celebrare 20, 5, 1. sancta deorum templa, non violanda ducere 17, 4, 7. sic Cicero pro Arch. poetae semper apud omnes sancti sunt habiti. Vorst. habeo vos testes, 25, 21, 5. habere timorem, 7, 3, 5. habere aliquem cum imperio ap. exercit. 23, 7, 3. habere exercitum, ap. versari cum exercit. 7, 5, 3. castra nautica juxta hostes 7, 8, 5. castra alicubi 23, 5, 1. contentionem cum aliquo, disceptare &c. 17, 1, 2. aliquem secum, convitium notat ac ἐμπίται, 25, 4, 1. 10, 4, 1. receptare 23, 12, 2. non plus habuit secum, quam triginta de suis, de comitatu 8, 2, 1. habere aliquem ad manum, nisi alicujus ministerio 18, 1, 5. nihil carius existimatione sua 25, 15, 2. aliquem carissimum, inter carissim. ponere 25, 10, 5. conf. 7, 11, 6. aliqu. collegam in consulatione censuraque 25, 1, 1. consilii principem, nisi aliquo collega & princip. conf. 25, 8, 2. aliq. inimicum, odio haberi ab aliquo 14, 5, 4. aliquam in matrimonio praef. 4, & 5, 1, 4, 10, 1, 1. habere concilium amicorum, convocare amicos 15, 3, 5. sic: cum ibi concilium populi haberetur 20, 4, 2. iudicium nullum habuit 25, 6, 3. de Attico, quem Manlius

RERUM ET VERBORUM.

existimat iudicem inter litigantes nurg. fuisse. Boecler. habere orationem 25, 22, 1. quaestionem de aliquo, de cognitione iudiciali 7, 4, 1. sermonem de aliqua re, pro quo paullo ante disputare de aliqua re, 15, 3, 3. habere tempus morandi 1, 1, 6. habere alicui fidem 2, 7, 2. 10, 5, 6, 14, 11, 12. alicui honorem praecipuum 9, 1, 1. alicui honorem quemvis *ibid.* 3, 4. alicui honores omnes publice 25, 3, 1. alicui maximas gratias in aliqua re 20, 4, 3. quam loquendi rationem male Lambinus negat Latinam esse. *vid.* Buchn. *Thef.* v. Gratia. habere iter, faciendum delitasse 18, 8, 7. habere sibi aliquid curae, diligenter curare 25, 20, 4. non habuit id satis, sed etiam &c. non contentus fuit id fecisse 15, 4, 5. ut Lacedaemonii satis haberent, si salvi &c. *ibid.* 8, 4. *vid. infr.* satis quemadmodum se haberet, ut valetudo ejus comparata esset 10, 2, 4. ita se habet republ. 22, 2, 1. ut haberet, qua fugeret ad salutem, *sc. navi* 10, 9, 2. *vid. not.* habere suspicionem adulterii, 15, 5, 5. *hinc* suspicionem habere idem est ac suspectum esse; Cicero vero *lib. 8. ad famil. epist. 15.* est suspicari, quando inquit: Suspicionem nullam habebam te reipubl. causa mare transcursum, non dubitabat se habiturum sententiam deorum, se adepturum, *sc. corruptis sacerdotibus* 6, 3, 5. qui habet, dives, opulentus *Fr. 5, 4.* mox oppon. qui est pauper. *sc. ὁ ἕχων, & ὁ ἔχει* Matth. XIII. 12. XXV. 29. &c. negabant oportere extra Peloponnesum ullam urbem haberi 2, 6, 2. omnium rerum particeps est habitus. in consilium adhibitus 18, 1, 6. haberi in summis ducibus 12, 1, 1. numero sapientium 8, 4, 2. numero sacrilegiorum 17, 4, 8. signis. reputari, poni &c. *sc. habetur nefas praef. 4.* habitus est imperator 9, 2, 2, quando modus ei rei haberi poterit? *Fr. 12, 6, ha-*

beri male ab aliquo vexari, deiectionis multis affici 18, 12, 1. *sc. Caef. B. Civ. 1, 6, 3.*

Habitare bene, commoda habitatione uti 25, 13, 1.

Haliartus 6, 3, 4. urbs Boeotiae ampla & locuples, arcto loco inter imminem montem & lacum Copaidem, nec procul a lacu alio minore & Pernesio oppido. Belio Macedonico contra Persea Regem, cujus partes foverat, prius deleta a Romanis, ut tempore Strabonis nihil Haliarti superesset. *Ubb. Emmius tom. 1. var. graec. p. 43.*

HAMILCAR Karthagin. primum imperator fortunam Karthag. in melius convertit 22, 1, 2. ejus in pace facienda consilium & pertinacia v. 4. &c. res trepidas rursus restituit, sine imperii propagat, otium reddit tota Africa c. 2, 2. &c. Hadrubali filiam collocat c. 3, 2. in Hispania res magnas gerit c. 4, 1. in praelio cadit v. 2. odium ejus in Romanos v. 3. Hamilcar & Hannibal fortissimi & calidissimi Africanorum 21, 3, 5. imo omnium barbarorum 14, 1, 1.

HANNIBAL Karthaginensis major ceteris imperatoribus 23, 1, 1. adu. hostem irvictus, suorum invidia debilitatur v. 2. hereditario in Romanos odio Philippum, mox Antiochum concitavit c. 2, 1. apud quem in suspicionem adductus purgat se v. 3. &c. novem annos natus in militiam ductus v. 3. juravit inimicitias cum Rom. 4. imperator fit minor quinq; & viginti annis natus. c. 3, 2. Hispaniam triennio subigit, Saguntum expugnat *ibid.* Pynaeum saltum transit v. 3. Alpes v. 4. apud Rhodanum, Padum, Trebiam Romanos vincit c. 4, 1. & 2. apud Trasimenum rursus, quamvis aeger oculis v. 3. ut & in Apulia v. 4. Fabium fratergenate deludit c. 5, 2. Minutium, Sempronium Gracchum, Marcellum vincit v. 3. in Italia semper proelio superior v. 4. revocatus domum, cum Scipione de pace frustra agit cap. 6. 2. mox pulsus Adrumas

H h h 5

COMA

I N D E X

- contrahit copias v. 3. & 4. interim pace cum Romanis facta res in Africa gerit c. 7, 1. ex quo imperio dom. revocatus praestaram laudabiliter gerit. v. 4. & 5. deinde metu deditiois profugus ad Antiochum, domi exul judicatur v. 6. & 7. denno Karthaginenses ad bellum conatur inducere c. 8, 1. confugit adv. Rhodios v. 4. Antiocho fugatio Cretam profectus c. 9, 1. astu quodam opes suas servat v. 3. hinc ad Prusiam venit, eumque advers. Rom. instigat c. 10, 1. Eumenem mirabili dolo superat v. 4. &c. II. repetitus a Romanis & mox in castello suo circumfessus venenum sumpsit c. 12. de tempore mortis ambigitur c. 13, 1. Graecas literas didicit v. 2. quos verum suarum scriptores nactus sit, v. 3. Laudatur 21, 3, 5. 14, 1, 1. Marcello interfecto, quomodo se gesserit Fr. 9, 3. &c. ab eod. victus est, ibid. v. 6.*
- Maruspex** 20, 1, 4.
- Hafdrubal** male audit ex contubernio *Hamilcaris* 22, 3, 2. fit ejus gener. ib. succedit ei. v. 3. mores vetustos pervertit. ibid.
- Hastae brevis modus duplicatus** 11, 1, 4. v. *supr.* duplicare. ad hastam publicam nunquam accessit 25, 6, 3. *Manutius*: bona civium Romanorum publicata, quae ad hastam in auctione veniebant, nunquam emit. Nam si quando bona proscripiorum hostiumve manubiae, aut praedae venales forent, veitigaliave locarentur, usus obtinuit, ut hasta posita venirent, quae publica dicta est, ut habet Alex. ab Alex. l. 3. c. 16. add. Keuchen. ad h. l.
- Hastile** 15, 9, 3.
- Hellepontus modo fretum inter Sestum & Abydum significat, modo regionem freti adjacentem, inde a Dardano usque ad Cyzicum, quem pontem in Helleponto fecerat, 2, 5, 1. quae pars Asiae inter Taurum montem jacer atque Hellepontum 18, 3, 2. Hellepontum copias traiecit 17, 4, 4. Hellepontus desciebat ab Atheniensib. 13, 3, 1. Hellep-**
- spontum receperat 7, 5, 6. Pausaniam Hellepontum miserunt 4, 2, 1.**
- Helotes** *εἰλωται* (MS. Dan. *Illoiae pro Illoae*) servi Lacedaemoniorum 4, 3, 6. de quib. v. Nic. Crag. de rep. Laced. 1, 11. add. Ubb. Emm. tom. 3. Graec. vet. p. 139. seq. & Mag. ac Lamb. ad h. l. Meursi. Miscell. Lac. 2, 6.
- Helvius** C. 24, 1, 3. alii: *Aelius* vid. not.
- Hemerodromoe** *gracc. ἡμεροδρομοί* 1. 4, 3. q. d. cursores diarii. vid. *Suidas* & not. *Primae* ejus numeris partes (inquit J. Rave in comm. ad h. l.) olim in eo sitae erant, ut sub manum annunciari cognoscique possit, quid geratur, interprete Suetonio. Nobis hodie, de *Post. Antiquissimum* sane institutum. *Perfarum initio*, quibus Angari & Astandae dicti; de quib. Herodot. 8, 98. Xenoph. Cyr. Paed. l. 8, 3. Deinde Graecorum, ut h. l. Tandem ab *Augusto* ad Romanos translatum, de quo operae precium est videre Sueton. 2, 49. & Symmach. 10. ep. 37. E recentiorib. v. *Briffon*, de regn. Pers. p. 147. *Casaub.* ad Suet. l. d. *Lipi. centur. episc. ad Ital.* & *Hisp.* 59. p. 363.
- Hephaestio magni aestimatur ab Alexandro** 18, 2, 2.
- Heracides interficitur** 10, 6, 5.
- Hercules, ex Herculis progenie principes** 17, 1, 2. *Hercules Grajus* ante Hannibalem Alpes cum exercitu transit 23, 3, 4.
- Heres ex dodrante** 25, 5, 2. vid. *Dodrants*. hereditate relicta ab avunculo domus 25, 13, 2. hereditate relictum odium 23, 1, 3. hereditates bonitate consecutus est Atticus 25, 21, 1.
- Heredium** 24, 1, 1. i. e. praedium parvulum teste *Festo*. *Vairo* lib. 1. de R. R. cap. 10. *Antiquus noster* ante bellum Punicum pendebat bina jugera, quod a Romulo primum dicebantur viridum: quae, quod heredem sequerentur, heredium appellarunt. addo *Beroald.* in *Plin.* l. 19. *Girpald.*

RERUM ET VERBORUM.

pald. pro horto olim usurpatum ait, ipsamque hortum pro villa, Apulejus in *Florida*, herediolum usurpat *Agrippariv.* adde not. *Erastii.* & *Auson.* 14yll. 4.

Hermes Andocidis 7, 3, 2. hermae ib. *Statuae erant Mercatoriales quadratae sine manibus & pedibus, de quibus vide Thucydidem lib. 6. & ejus Scholiasten.* Boecl. adde *Suidam* & *Magianum*, *Lambinum* & *Keuchenium* ad h. l. itemque *Figrel.* de *statuis illustr.* Rom. cap. 17. *Syntagma de Hermis*, *Hermathenis*, *Hermerotis* & *Hermeracis* adfectum habuisse *Felicem Ofium*, disto ex *elogiis Jac. Philippi Tomasini*; sed nescio an prodierit.

Hermodorus Salaminius Fr. 11, 1.

Heraerice 18, 1, 6. ita vocabatur haec ala equitum ap. *Maced.* ab amicitia & veluti sodalitate regia. vid. quae *Lambinus* haec concessit. Boecl. *Dici* *Arriano* lib. 5. videtur Ἡραερικῶν τὸ ἄρμα, & lib. 6. Ἡραερικὸν ἵππασμα. v. not.

Hiberna ad usum belli sumere 18, 8, 3.

Hibernacula 17, 3, 4. 18, 8, 4. pro hibernis (ut ap. *Sallust.* *Cat.* 123. ubi v. not. *Dan. Marei.*) alias hibernacula pro ipsis tentoriis sumuntur, sive pro pellib. sub quibus antiquitus milites hiemabant. Boecl.

Hic, haec, hoc. pronomen demonstrativo relativum. falsa his esse delata contendit 2, 7, 2. in his bonis ingenium docile 10, 1, 2. complures urbes expugnaverant; in his Byzantium 7, 5, 6. ab hoc tamen viro *Scismas* descit, 14, 7, 1. huic ille, fallis, inquit 15, 5, 3. imperium his erat abrogatum *ibid.* 7, 3. hanc legem cum reipublic. causa latam videret *ibid.* 7, 4. omnium his temporibus potentissimus *Rex* 23, 2, 1. atque hic tantus vir tantisque bellis districtus 23, 13, 2. sunt aliquot ejus libri; in his ad *Rhodium* de *Cn. Manlii Vulsonis* in *Asia* rebus gestis *ibid.*

hujus bella gesta multi memoriae prodiderunt *ibid.* 13, 3.

Hicms pro tempestate 25, 10, 6. v. *Serv.* ad illud *Virg. Aen.* 1. *Emissamque hyemem sensit Neptunus.* & v. *Not.* hiemale tempus 14, 6, 1.

Hiemare, hiematum reducere exercitum aliquo 17, 3, 2, eumque in *Mediam* hiematum coegit redire 18, 8, 1. in finitima regione hiematum copias divisit *ibid.* vid. *not.* *Caesar* B. C. 1, 37. dixit: legiones circum aliqua loca hiemandi causa disponere.

Hierophantes 16, 3, 2. genus sacerdotii *Atheniensis.* v. *Alex.* ab *Alex.* l. 4, 7. l. 5, 17. add. *Meurs.* *Etenim.* c. 13. *Elmenhorst.* & *Herald.* ad lib. 5. *Arnobii.* & *Jac. Gothofred.* not. ad L. 14. *Cod. Theod.* de *Pagan. sacrif.* & *templ.* Qui pleraque veterum loca collegerunt.

Hilaritas, voluptas animi ex ridiculo &c. 15, 8, 5.

Hipponicus 7, 2, 1.

Hipparinus 10, 1, 1.

Hippo 22, 2, 4. Urbs valentissima totius *Africae*, quae *Diodoro* *Stephano* & aliis *Hippuacra* dicitur. Ceterum latere in *Hippone* barbarum nomen a *Graecis* interpolatum suspicatur *Sam. Bochartus* *Geogr. Sacr.* part. poster. lib. 1. cap. 24.

Hirta tunica, hirsuta, hispida 14, 3, 2. sic: hirta toga apud *Sil.* *Ital.* 1, 6, 10. & in dialogo de *caus. corr.* *elog.* 26, 2.

Hispania citerior 24, 2, 1. i. e. *Tarraconensis* provincia. Cum enim antiquitus in tres partes divisa esset *Hispania*, a *Romanis* postea in duas *Citeriorem* & *Ulteriorem* (quae *Baeticam* & *Lusitaniam* veterum complectitur) distinguere coepit. vid. *Merul.* in *Hispan.* *Joan. Gerundensem* *Paratip.* *Hispan.* l. 1. & *Cluverii* *introductio.* *Geograph.* l. 2. c. 3. qui veteribus annotata collegere. *Hispaniae* gentes ab *Hannibale* subactae 23, 3, 2.

Histaspes Darii pater 21, 1, 2.

Histiaceus Milesius 1, 3, 5.

I N D E X

Historia & vita opp. 16, 1, 1. illa est scriptio publico actui rerum aptior id eoque instructior; haec privatim moribus servit, ideoque simplicior. *Plutarchus Alexandri principio*: ἄτε γὰρ ἰστορίας γράσκουσιν, ἀλλὰ βίβας. Boecl. addo ejus *Librum comment. historia contexta temporum opp. sparsis per epist. narrationibus* 25, 16, 3. *historiam temporum quorundam relinquere* 2, 9, 1. *historiae Catonis* 24, 3, 3. *historiis magis quam vulgo notus* 16, 1, 1. sic libri vulgati; sed nos edidimus *historicis v. not. historia olim non nisi ab honestissimo quoque scribi solita. Fr.* 6, 2.

Historicus 9, 5, 4. 10, 3, 2. *historicus qui vitas scribit, qua utatur methodo, quoque scriptiois instituto* 15, 1, 3. *confer praefat. 1, & 3. ejus cura in instruendo lectore servandoque scriptiois modo* 16, 1, 1. *in brevitate* 13, 4, 2. *in eruendo obscura & explanando* 14, 1, 2. *in observando memorabilia* 25, 10, 4. *nihil omitendo, quod ad scopum pertinet*, 15, 1, 3. *ejus cautio in delectu circa dissensum scriptorum* 6, 1, 2. 7, 2, 3. 9, 5, 4. 2, 9, 1, 2, 10, 4. *ad eam mentem Livius* 22, 7. *Fabium, inquit, aequalem temporibus hujusce belli, possimum auctorem habui &c. historici tres gravissimi, Thucydides, Theopompus, Timaeus*, 7, 11, 1. *historicorum dissensus*, 23, 13, 1. *in judicio de personis* 7, 11, 1. *de historicis liber Nepotis* 10, 3, 2.

Homerus (Poeta sine exemplo maximus) 14, 2, 2. *Homeri versus* 10, 6, 4. *rhapsodiae, ibid. v. ihapl. quando vixerit Fr.* 1, 1.

Homo maximi corporis 14, 3, 1. *homo Romanus Fr.* 3, 4. *homo magnus, vir magnus* 4, 1, 1. *homines magni* 18, 1, 1. sic quoque *Livius* 30, 10. & *Cicero ad Attic.* 2. ep. 2. *magnus homo es, ironice ap. Martial.* 9, 59. *Penitur haec vox aliquando eleganter pronominis vice, ut* 18, 2, 3. 18, 4, 4.

Honesto loco scil. ortus 18, 12, 5. *ho-*

nestum genus 15, 2, 1. v. *not. honesta dignitas, de pulcritud. virili* 18, 11, 5. *ut ap. Ter. honesta forma, facies. v. thes. Buchneri. non eadem omnibus honesta, ap. omnes decora, περιποίητα praef.* 3.

Honor regni pro ipso regno 17, 1, 4. *honores rari, tenues, gloriosi, effusi, obsoleti* 1, 6, 2. *frequentes* 19, 1, 2. *Miltiadi talis honos tributus est, de victoriae praemio. ibid. v. 3. honos praecipuus habitus ei est, de praecipua dignitate collata, ut ex seqq. apparet* 9, 1, 1. sic *Terentius, quanquam per Sarcasmodum, Eunuch.* 5, 7, 22. *hic pro illo munere tibi honos est habitus add. Buchn. Thes. v. Honor. non est grave quemvis honorem habere regi* 9, 3, 4. *huic omnes honores, quos possunt, publice habent* 25, 3, 1. *honores, quomodo petendi, capiendi, gerendi* 25, 6, 2. *honoribus operam dare, accedere ad hon. & temp. ca. pessere &c.* 24, 1, 1.

Honoratus & potens 12, 3, 4.

Honorificus, quod multo quam ap. Romanos honorificentius ap. Grajos est, quod majorem honorem ap. Grajos confert, quam &c. 18, 1, 5.

Hortari ad pacem amicitiamque 14, 8, 5. *hortari milites, allocatione praelio firmare* 1, 6, 3. *legati hortabantur accipere, ut acciperet* 19, 1, 2. *Similiter & aliis hortandi verbis infinitivus subjicitur. Justinus* 29, 4, 5. *multis promissis impellit Aesolos bellum adversus Philippum suscipere. Vorst.*

Hortatu illius Romam demigravit 24, 1, 1.

Hortensius Q. princeps eloquentiae, Ciceronis aemulus 25, 5, 4.

Horti Cimonis 5, 4, 1.

Hospes ex Arcadia 7, 10, 5. *hospites ad eum defendendum convenerunt* 13, 4, 2. *hospitem tanti fecit, ut mallet &c. ib. v. 3.*

Hospitium. hospitio alicujus uti 5, 3, 3. *hospitio alicujus contineri* 6, 1, 5. v. *contineri. hospitium mihi est cum illo, de jure hospitii* 2, 8, 7. quam

RERUM ET VERBORUM.

quam hospitii, sanctiora jura patriae duxit esse 13, 4, 3. illud recusavit, quod adversus jus hospitii esset 23, 12, 3. *Antiquitus enim, ut fere inquit Buchnerus Thesaur. (v. Hospes) ita solebant hospitia contrahi, ut ab hospitib. dimidiatae acciperentur tesseræ mutuo: cujusmodi tesseram, si quis assererat deinceps, (quam ob causam diligentissime asseruabantur) agnoscere poterat, & tanquam hospes atque amicus vetus hospitio excipi. Atque hoc jus ad liberos etiam transibat. Deique hospitalis reverentia religiose colebatur. Haecenus Buchnerus, qui ex Livio praeterea observat hujusmodi hospitia non privatos modo, sed Reges, viros Principes & Civitates solitos fuisse conjungere, vel parandae potentiae vel stabilendae causa. Ceterum totam hanc rem de more ac jure hospitii ap. veteres, tum de necessitudine ac religione hospitalis federis copiose illustravit Jo. Guil. Stuckius antiquit. convival. L. 1. c. 27. add. Jac. Phil. Tomasini librum de tesseris hospitalitatis anno 1647. Vini editum.*

Hostiae 23, 2, 3.

Hostis hostis in sua terra invadendus 17, 2, 1. 23, 8, 3. imparatus a paucis vincitur, paratus vix magno exercitu 14, 4, 3. hostem judicare aliq. 9, 4, 1. hostes non temere credunt, quae palam pronuntiantur 17, 3, 4. hostem esse alicui, 1, 4, 1. naves in hostium veniunt potestatem 7, 5, 5. pares esse hostes neque mari neque terra possunt ib. 6, 2. Marium hostem judicatum juvit opibus suis 25, 2. 2. hostis Antonius judicatus Italia cessit ibid. 9, 2. *Enimvero eos, qui contra patriam arma cepissent, vel a rep. defecissent, resque novae moliti essent, moris erat, hostes a Senatu judicari. inquit Brisson. 2. formul. ubi plura vid. Boecl.*

Hujusmodi. id hujusmodi erat, ut &c. sequebatur ex eo, fiebat, is erat effectus ejus rei 10, 7, 2.

Humanitas summa 1, 8, 4. humani-

tate capiuntur homines 7, 9, 3. humanitate civitates omnes praestant Athenae 25, 3, 3.

Humare alicquem, cremati alicujus cineres collectos humo operire, sepelire 18, 13, 4. v. not.

Humilis. nemo tam humilis erat, cui non ad Miltiadem aditus pateret, 1, 8, 4. humilis vestitus, vilior 17, 8, 2. humilia, infra dignitatem honesti viri posita praef. 5. humiliore fortuna, inferiori 25, 19, 2.

I.

Jacere, de situ. haec gens jacet supra Ciliciam 14, 4, 1. pars Asiae, quae inter Tauram montem jacet atque Hellepontum 18, 3, 2. portus jacens inter Cyrenas & Aegyptum 17, 8, 6. v. cl. Vorst. de Latinit. falso susp. c. 13. pag. 151. jacens, de eo, qui in pugna cecidit 8, 2, 6.

Jactari fluctibus maritimis 25, 6, 1. Jam tum 13, 3, 1. jam tum illis temporibus 8, 2, 4. cum illo venisset Tissaphernes, jam Agefilaus magna praeda erat potitus 17, 3, 5. hic cum jam animo meditaretur proficisci in Persas, nuntius ei domo venit ibid. 4, 1. sic edidimus ex Ms. Dan. v. not. cum jam haud ita longe abesset, oblitere ei conati sunt ib. 4, 5.

Janua. puer ab janua prospiciens 23, 12, 4. *Pignor. de servis p. 214. existimat servulum significari, qui claustris januae praecesset, qualem Laevius apud Gell. 12, 10. claustritumum dixit. alii tamen ab janua ad verb. prospexit referunt.*

Jason tyrannus 13, 4, 2.

Iceras vincitur 20, 2, 3.

Ictus lapide 21, 2, 1.

Id quod 14, 4, 3. 20, 1, 2. 21, 2, 2. *elegantius, pro, quod, vel quod etiam. id Karthaginem delatum est, suband. factum 23, 3, 1.*

Idem. satrapes idemque generis 9, 2, 1. idem continens &c. 15, 3, 1.

I N D E X

I. *capulae vicem praestat eleganter.*
iidem illi Eumolpidae sacerdot. t. 1, f. c. 7, 6, 5.
Idoneus. idoneo loco castra fecerunt, 1, 5, 2. idoneus locus ad castra ponenda 14, 11, 4. idonea causa, *speciosa & opportuna* 2, 6, 2. idoneum tempus, *opportunitum &c.* 25, 2, 2.
Igitur. Eumenes igitur intelligebat, si copiae &c. 18, 3, 4. *Sic qu. edd. Sed nos expunximus* et igitur, quod pro inquam, vel, ut coepi dicere, Lambinus & Boeclerus positum post longiorum ἐπιμολογῶν ac suspensionem coepitae narrationis putant. add. not.
Ignis in castris, qua consuetudine habitus 18, 8, 7. 18, 9, 3.
Ignorare aliquem, non nosse 3, 1, 4. sic Terent. *Heaut.* 1, 1, 52. *erras, si id credis, & me ignoras, Clinia.* & Suet. Vitell. 17. *sciscitantes quisnam esset: nam ignorabatur.* Similiter Tac. *hist.* 3, 74, 1. & h. 4, 36, 4. *Gif. observ. pag. 112.* ignorare te nolui ista, docere volui &c. 25, 21, 5. ignorantia bonarum rerum, ἀειδία 17, 8, 5. v. bon.
Ignoti, aetiae, qui non norunt 17, 8, 1. sic Cic. 5. *ad fam.* ignotis nota faciebant. Et 5. in Verr. producere ad ignotos. Lamb.
Ille. *celebritatis, famae, laudis respectu additum.* Pittacus ille 8, 4, 2. Pylaemenes ille 14. 2. 2. ille vir, 25, 13, 1, non ille quidem major, abundat eleganter, non sine nervo *homonen*, 18, 1, 1. ab illo eodem vita privatus dicitur 21, 3, 4. ille ipse illi ipsi. v. not. sic quoque illud usurpatur cum nota celebris aut usitatae sententiae, veri verbiis &c. praecceptum illud 8, 2, 3. *Ceterum in his exemplis: moneo, ne 7, 8, 5. illud recusavit, ne 23, 12, 3. illud unum intelligi volumus 25, 11, 3. illud sine dubio: neminem &c. 8, 1, 1. v. not. illud addubitat, utrum 9, 5, 4. satis elucet ἔμπασις δευτικῶν, in rei vel denuncianda magnitudine ac momenti, vel occipienda*

discriminanda gravitate, vel spectanda ad praecipuum docilitate. Alter & cum figura dissimulationis ac mitigationis, in re, cui vocabulum detractione iudicii, ponere nolumus, usurpatur ibi: fecutum est illud, cum resp. &c. 25, 8, 1. Boecl.
Illuc. Sed illuc redeamus 17, 4, 3. Sed illuc revertor 10, 4, 5. in digressionibus finiendis. Vorst.
Illudere alicum, callido invento fallere 23, 10, 1. v. Voll. *de construct.* c. 43. & Boecl. *Chrestom. Ter.*
Illustris adolescens, generis resp. 22, 3, 2. illustris res pop. Roman. ἀξιομακρόντων τ: 25, 18, 2. illustre factum in re militari 3, 2, 2. illustre est ei maxime, *insigne ad famam* 21, 1, 3. illustriores legationes 10, 1, 4. illustrissimum proelium, *celeberrimum* 4, 1, 2. quod quidem sub ipsam proscriptionem perillustre fuit, quod praecipue tum intelligi & iudicari potuit 25, 12, 3. Vorst.
Illustrari, notum clarumque fieri, ad famae celebritatem pervenire, 2, 14, 4. nisi satis idem esse, ac dignitatibus publicis & magistratibus ornari: quod suadere videtur id, quod sequitur c. 2, 1. Primus gradus capessendae reip. &c. Sic vet. lapis Ferrariae in aedibus Fr. Guicciardini: ORNAMENTIS DECURIO. NATUS ILLUSTRATUS. Similiter accipiendum est illud Salviani lib. 4. ut pauci illustrentur, mundus evertitur; unius honor orbis excidium est. v. Buchm. *Thef.*
Imaginem consuetudinis atque vitae alicujus exprimere, mores & vitam alicujus describere 15, 1, 3. imagines cl. virorum 25, 18, 6.
Imbui cupiditatibus 10, 4, 3.
Imitari alicum aliqua in re velle 10, 3, 1. consuetudinem gentis, moribus ejus vivere 7, 11, 5.
Imitator. moris majorum summus imitator fuit 25, 18, 1.
Immerentes, innocis, infantes 10, 10, 1.
Imminere, moliri oppressam 18, 10, 3.

Im-

RERUM ET VERBORUM.

Imminuere animi magnitudinem ; minus quam frangere 18, 5, 1.
 Immittere jumenta sc. ad host. castra 23, 5, 2.
 Immoderata licentia, vulgi scil. libertatem suam intemperanter habentis & in licentiam vertentis 7, 4, 4. Boecl.
 Immodestia, de licentia milit. & de dignatione parendi 6, 1, 2. 7, 8, 5. Boecl.
 Immolare hostias Jovi 13, 2, 3. v. Brissl. form. 1. non est hic victimarium aut popae, sed sacerdotis aut magistratus, qui sacra facit. Boecl.
 Immortalis. memoria immortalis retinere beneficia percepta, ἀθανάτων δὲ diligenti, perpetua memoria 25, 11, 5. immortalis pugna dicitur, cujus gloria est immort. 15, 10, 2. immortales dii 20, 5, 3. ἄθροιστον ἰσοπέδον.
 Immutatus. mirabiliter vulgi immutata est voluntas 10, 10, 2. sic Lambinus edidit. Nos e libris melioribus: mutata.
 Imparatus. existimabat facilius se imprudentem imparatumque parva manu oppressurum, quam paratum quamvis magno exercitu 14, 4, 3. sic qu. add. sed non imparatumque genuinum non videtur v. not. omnes imparatos imprudentesque offendit 17, 2, 2.
 Impedimenta 8, 2, 5. significatione militari, pro sarcinis, instrumentis, vehiculis, ipsisque jumentis, quae expeditionum necessitatibus & velturis servantur. Boecl.
 Impedire aliquem multum 9, 2, 3. ne quis impediretur, quo minus &c. 5, 4, 1.
 Impelli auctoritate alicujus, moveri 1, 5, 2. ad perniciem alicujus, concitari &c. 14, 5, 4. ne hujus quidem indicio impulsus sunt, ut 4, 4, 3.
 Impendere, imminere, de mox futuris 18, 10, 3.
 Imperare quae civitas ceteris genibus imperare consuevit 9, 3, 4.

imperare crudeliter, scil. in magistra. gerend. 4, 3, 3. quantum quisque daret, pro cujusque facultatibus imperabat 15, 3, 5. ubi lenius quam pro consuetudine vocis imperare significat non nolentibus praeficere. Boecl. maritimis civitatibus naves longas imperabat 9, 4, 2. victor privatis pecunias per epistolas imperabat, 25, 7, 3. de mandatis eas res jure potestatis exigentibus. Boecl. add. Freinshem. & Loccen. Intd. Curt. illo imperante, summam belli administrante 14, 5, 3.
 Imperata facere, i. e. quae dux mandata 18, 9, 2. Tacitus imperium ducis vocat. Sic enim H. 1, 84, 3. parando potius quam imperia ducum sciscitando res militares continentur.
 Imperator, Dux, ἡγεμὼν 1, 1, 3. 5, 2, 2. & passim. sic: imperator magnus 24, 3, 1. summus 7, 1, 2. imperator exercitus duxit, cum ἰσχυροῦς sive copia, fuit dux exercitus 18, 13, 1. cum proscriptos praemiis imperatorum vulgus conquiret 25, 11, 1. ubi per imperatores intellig. Octavius, Lepidus & Antonius, quia eo tempore in armis erant. v. not. cujus exemplum utinam imperatores nostri sequi voluissent, 17, 4, 2. v. not. imperatorum Atheniensium extremi 13, 45, 4. imperatores Romanos explicavit Nepos 23, 13, 4. illa omnia communia imperatoribus cum militibus & fortuna 8, 1, 4.
 Imperatoria forma. v. form. 17, 3, 1. τὸ βασίλειον τὸ ἀριστοκρατικὸν vocat Plutarchus in Arato. Sic Justinus 6, 5, 5. in Iphicrate ait Imperatorias artes fuisse. Vorst.
 Imperium, ἀρχή. imperium majus est nactus, de prolatis finibus 1, 6, 4. imperii singularis perpetuique cupidus, i. e. monarchiae 21, 2, 2. imperii maritimi summa a Laedaemoniis translata ad Athenienses 3, 2, 2. hic simul atque impe-

tii potitus est, persuasit &c. 17, 2, 1. imperium quinquaginta annorum 10, 5, 3. nullum imperium tutum est nisi benevolentia munitum. *ib.* imperio Regis non parebat, *detrehebatur imperium*, ut *Liuius alicubi loquitur* 14, 4, 3. in qua urbe domicilium orbis terrarum esset imperii 25, 3, 3. sub imperio Lacedaemonior. cuncta fuit Graecia 9, 4, 4. annotat ad *h. l. Keucheni sumi imperium pro Sarracenis*, verum nescio, an bene. *Obstat enim Lacedaemoniorum imperii majestas, quam infra appellat Noster* 16, 2, 4. *v. majestas*. neque pristinum imperium recuperarunt, *sc. in ceteram Graeciam* 17, 7, 1. cum primum potuit, imperium deposuit 20, 3, 4. quod ceteri reges imperio potuerunt, hic benevolentia tenuit *ib.* 3, 5. nonnullae insulae propter acerbiteriam imperii defecerant 5, 2, 4. quibus singulis ipsarum urbium perpetua dederat imperia, *de tyrannide principibus a Dario concessa* 1, 3, 1. qui summas imperii tenebant, *com perpetuo imperio praeerant* *ib.* 3, 5. qui tum summae imperii praeerat 2, 4, 2. si specie imperii bellum videretur administrare 18, 7, 2. neque id magis imperio, quam iustitia confectus est, *non tam potestate jurisdictionis, quam aequitate administrationis* 1, 2, 3. sic fere *ibid.* 8, 3. *non vi, sed suorum voluntate*. *Loecenius autem strillam h. l. potestatem imperandi aut vim intelligit*, *Ravius imperium militare*, *Gebhardus imperii violentiam*. fiebat, ut perpetuo imperium obtineret *ibid.* 2, 3. sic: *perpetuam Chersonesi obtinuerat dominationem* *ib.* 8, 3. qui amici Alexandri M. post obitum ejus imperia ceperunt 21, 3, 2. multorum imperiis bene geri republ. non potest 10, 6, 4. *Est interpretatio verfus Homeric: in ἀρχαίῳ τοῦ ἀρχαίου, ἔτις ἰσχυροῦ. ἔτις. v. not. imperium, magistratus, penes quos summum imperium erat, de Ephoris*

Lacedaemonior. 2, 7, 2. cum apud eum summum esset imperium populi 19, 2, 4. *Plutarchus* *ἑξαρχία* ἢ *ἄρχοντα* vocat, i. e. praetorem. *Lamb.* decem delegerat, quibus summum imperium potestatemque omnium rerum committeret, 6, 1, 5. imperium, *de militari praefectura*. quo imperio plerasque insulas ad officium redire coegit 1, 7, 1. ejus imperii memoria 3, 2, 2. imperio pari eum atque illos esse iussit 14, 3, 5. illi summa imperii tradita est. *ibid.* pari absens imperio praeficitur 7, 5, 4. horum imperio tanta commutatio rerum facta est, ut *ibid.* 5, 5. qui summum imperium tum inter praefectos habebat regios, *praecipuus: seu summus dux erat* 17, 2, 3. sic: *summi imperii potiri, de summo belli duce* 18, 7, 1. cuius sub imperio phalanx erat Macedonum *ib.* ob eam rem imperium his abrogabatur, *de imperio ducum bellicorum* 15, 7, 3. imperii diligens 9, 1, 2. sic in quibusd. *ed. nos vero edidimus* imperator diligens. *v. not.* quo imperio plerasque insulas ad officium redire coegit 1, 7, 1. multum in imperiis magistratibusque versatus, (*si genuina est lectio*) 1, 8, 2. *v. not. & Addenda ad not. h. l. imperium, de praefecto custodiae* 18, 11, 3.

Imperitus belli 15, 7, 1.

Imperite aliquid facere 20, 3, 5.

Impersonalis locutio pro personali, reditum est, pro redierunt 15, 8, 1.

Impertiri debet his doctrinis aetas puerilis, impendi 25, 1, 2. *περὶ ἁρετῆς* est puerilis disciplinae. sic Tacit. 14, A. 16, 3. sapientiae doctoribus tempus impertiebat. &c. 21, 6. aures studiis honestis impertire.

Imperus. eo impetu totum bellum deleuit, *de repentina oppressione hostium* 7, 8, 6. imperus hostium, incursum 12, 1, 2. *it. de hostis urgentis vi* 11, 2, 5. impetum facere, *impressionem* 17, 3, 1. in aliquem 14, 9, 4. impetu primo resistentes pel-

lit,

RERUM ET VERBORUM.

lit, 14, 6, 7.
Impiger, scil. in negotiis suscipiendis 13, 1, 1.
Impius, de fraticida 20, 1, 5.
Implacabile odium 14, 9, 1. ἀκατάλακτον. Livio 25. & Cic. de Arusp. resp. inexplabile bellum.
Implicari in morbum 5, 3, 4. 17, 8, 6. Livius, Lucretius alique dixerunt: morbo implicari. implicitus magnis rebus, ex difficultate coeptorum in varias emergendis angustias coniectus 4, 4, 6. implicatus utraque tyrannide Dionysiorum, necessitudinis se. & familiarit. ratione 10, 1, 1.
Imponere custodem in hortis fructus servandi gratia 5, 4, 1. v. not. imponere alicui vadimonium, i. e. necessitatem vadessandi 20, 5, 2. v. vadim. impositum telum, infossum, & ut paullo ante loquimur, obrutum, sc. terra, 14, 11, 3. imponere alicui, verba dare, fucum facere 18, 5, 7, sic Cicero 2. ad Q. Fr. cui egregia imposuit Milo noster. Lamb. Est a. locutio elliptica, in qua Buchnerus (Thes. v. pono.) accusativum fraudem subaudiendi putat; Sanctius cliellas, cuius Minervam vult p. 291. Vossius de Construc. cap. 23. arbitrabatur onus, vel ridiculi quippiam κατ' ἐλαφιν subtrahum.
Impotens dominatio, de intemperantibus imperii insolentia & abusu potestatis 6, 1, 4. Boecl.
Imprudens, inscius 6, 4, 3. & 14, 4, 3. ita: illo sciente an imprudente sit factum, addubitat 9, 5, 4. imprudentem hostem opprimere, nec opinantem 18, 8, 6. imprudentem parva manu opprimere 14, 4, 3. opparatum magno exercitu ibid. imparatum imprudentemque aliquem offendere 17, 2, 2.
Imprudentia praetorum 15, 7, 4. imprudentia alterius se armare v. arm. 10, 8, 3.
Impugnare prior voluit, de singulis qui alteri ictum inferre priores conantur 8, 2, 6. impugnare aliquem; advers. aliq. pugnare 15, 10, 3.
Impulsu perpaucorum arcem occu-

pavit 16, 1, 2.
In, cum accusativo. admirandum in modum patiens 15, 3, 2. bellum in aliquem gerere, adversus aliquem 6, 1, 1. In filium saevitiam suam exercuit, 10, 6, 2, fundum in diem emere 25, 9, 5. v. dies. dolores accrescunt in dies, sc. singulos ib. 21, 4. in singulos menses ib. 13, 6. in, cum ablativo. in terra dimicare 2, 3, 1. pati fortuna in terra usus est 5, 2, 3. in bello & in pace eum desideraverunt 5, 4, 1. in Istro flumine pontem fecit 1, 3, 1. quem pontem in Helleponto fecerat 2, 5, 2. in epistola aliquem collaudare 4, 2, 5. cum ei in suspitionem venisset, aliquid in ea epistola de se esse scriptum 4, 4, 1. erant in eadem epistola, quae ad ea pertinebant, &c. ib. 4, 2. in ara considere, federe 4, 4, 4. & 4, 4, 5. in urbe comprehendendi 4, 5, 1. in itinere insidias sibi fieri intellexit ibid. cum jam in eo esset, ut comprehenderetur ib. v. esse. Inpraesentia, eo tempore 2, 8, 4, 7, 10, 5. & in Mff. 23, 6, 2. v. praesentia. in praesenti, sc. tempore 7. 4, 2. & 25, 12, 5. v. praesens. in pueritia nobilis ferebatur, puer cum esset, 25, 1, 3. sic: quod in senectute adversus populi commoda steterat 19, 4, 1. in tanta paupertate decessit, ut &c. tam pauper. &c. 3, 3, 2, sic: in summa paupertate paternam tuam gloriam, 19, 1, 3. sic: neque in sestertio vicies parum se splendide gessit, neque in sestertio centies affluentius vixit 25, 14, 2. ne qua in re iure plesteretur cavet, ne quam ob rem 25, 11, 6. sic: in quo cum reprehenderetur 15, 10, 1. in eo reprehensus est 4, 1, 3. qua in re dignitati, & tranquillitati serviebat 25, 6, 5. in quo divitiis ornavit Athenienses 2, 2, 3. in eo consequi se multum dicebat 17, 2, 5. in quo facto, interim dum id sit 4, 2, 6. in his rebus, dum has res gereret 20, 1, 2. in aliqua re maximas diis gratias age-

re atque habere 20, 4, 3. quo in numero fuerunt L. Torquatus &c. 25, 1, 4. in eis praetoribus Miltiades, inter eos praet. 1. 4, 4. sic: in ejus virtutibus commemoratur falsasse eum &c. praef. 1. nemini in eisdem gentibus turpitudini fuit ib. 5, in his urbibus Byzantium 7, 5, 6. sic: in primis omnium Perfarum & manu fortis & consilii plenus 4, 1, 2. in primis lapidem attulit ibid. 5, 3. in primis (sc. ejus factis aequitatis est) quod ejus aequitate factum est, ut &c. 3, 2, 2. in primis dicendo valebat 7, 1, 2. in primis literarum studiosus 25, 1, 2. in primis bene habitavit ib. 13, 1. cum imprimis laurus esset eques Rom. ib. 13, 6. Interdum *tn.* adverbialiter in primis pro praesertim usurpat Nepos, ut: in primis quod nobilis rex in potestatem inopinanti venerat 14, 3, 4. in primisque commissa celans 15, 3, 2. in primis quid legeret 25, 20, 1. in Miltiade erat humanitas, comitas 1, 8, 4. in eo uno erat tantum, ut &c. *is unus tantum poterat*, ut &c. 18, 12, 2. in hoc tantum fuit odium multitudinis 19, 4, 4. hoc in tempore 1, 5, 1. in eo tempore Fr. 12, 8. in nullo tempore ib. v. 9. sic Terentius Andr. 4, 5, 24. in tempore hoc. Suetonius Tib. 60. in paucis diebus. & Claud. 18. in tempore hiberno. Plautus Captiv. 1, 2, 64. in his diebus. & alii. In his omnibus & similib. exemplis vulgo putant praepositionem abundare; sed falso. Nam potius est; cur dicamus eam subaudiri in vulgaris illis: hoc tempore, his diebus &c. vid. Vossius de Constr. c. 44.

Inanis, cum comperisset, naves pae-
ne inanes relictas, i. e. vacuas, de
vulgo Atheniensium, qui praedatum
in terram exierat 7, 8, 6.

Incedere aliquem cupiditate bel-
landi 23, 2, 1. quo dolore incen-
sus inuit consilia tollere &c. 6, 3,
1. incensus ira equum in eum
concitavit 16, 5, 4. adeo incensus

erat, ut leniri non posset, adeo
irruatus, infestus 18, 10, 4. in his
omnibus emphasis est.

Incendium, ut incendio conficerent,
quem manu superari posse diffi-
debant 7, 10, 4. arcem incendio
delevit 2, 4, 1. captam aliquam
urbem incendio delere 11, 2, 5.

Incessus Oedipi 15, 6, 1.

Incidere in invidiam 5, 3, 1. in mor-
bum 10, 2, 4. in periculum 25, 10,
4. incidit aemulatio inter hos,
contingit &c. 25, 20, 5. incidit bel-
lum istud, cum haberet &c. ex-
ortum est, cum &c. 25, 7, 1. incidere
(secunda producta) in pila lapidea
incidere devotionis exemplum 7,
4, 5. infra: devotionem in pilis
scribere ibid. 6, 5, v. pila.

Inceptum, propositum, ab incepto
non modo non deterritus, sed
&c. 10, 8, 5. vide tamen not. id si
fecissent, incepta prospera futura
1, 1, 3. sic Terentius Heaut. 1, 1,
67. & 4, 6, 7. alibi inceptus, us
dixit Noster. Epaminondae retarda-
vit inceptus 11, 2, 5. v. not.

Incitare omnes studio suo, scil. ad
diligentiam 25, 1, 4.

Incivilitas sive insolentia 4, 3, 1. &c. per
notas descripta.

Inclinatae jam erant tyrannorum
copiae, fugam spectabant, vel, pugna
desierat esse igitur 16, 5, 4. sic
quoque Vellej. 2, 55, 1. Er ap. eund.
2, 52, 3. ac Suet. Caes. 62. incli-
nata acies. ap. Flor. 4, 7, 12. incli-
natum cornu. ap. Cicer. 2. fam.
ep. 16. inclinata fortuna.

Incognitus, cujus animus virtusque in-
cognita 15, 4, 3. incognitum illi
nihil de his fuit 24, 3, 2.

Incolumitas. ad incolumitatem per-
venire, e periculo servari 23, 10, 6.

Incolere regionem 1, 2, 5. Aliam 1,
3, 2.

Incommodus. non incommodum vi-
detur 21, 3, 5. alibi: non alienum
videtur 1, 6, 1. incommoda ami-
corum, pericula adversa 25, 12, 2.

Inconsideratio in secunda quam in
adversa fuit fortuna 9, 5, 1.

RERUM ET VERBORUM.

Incredibilis virtus belli 21, 1, 4. incredibile felicitate Dionysium tota Sicilia depulit 20, 2, 1. incredibile dictu 23, 6, 3. *formula ἀδύρτην, sicut & priora vim signif. intendunt.* Boecl.

Incuria, de neglig. circa cur. aedif. 25, 20, 3.

Incurrentes, qui in hostem impetum faciunt 12, 1, 2. sic Cuit. 9, 5, 8. Flor. 1, 9, 7. &c.

Index, qui rem defert. 4, 4, 4. sic Justinus 32, 2, 9. & 32, 3, 2. immittere indices, torquere indices. Vorst.

Indicium, narratio, manifestatio, confessio, 4, 4, 3. indicium, arguendum, hic qua fuerit abstinentia, nullum est certius indicium, quam quod decessit &c. 3, 3, 2, quam vere de eo foret iudicatum, oratio indicio fuit, quae &c. 6, 3, 5. illum non odio tyrannidis defensisse, sed cupiditate, indicio fuit, quod noluit &c. 20, 2, 3. ei rei sunt indicio sexdecim volumina epistolarum 25, 16, 3. v. esse auxilio.

Indicare se, seipsum prodere &c. 4, 4, 3. v. not.

Indi quidam vi tempestatum ex Indiciis aequoribus in Germaniae littora abrepti Q. Metello Celeri a Rege Baetorum dono dantur. Fr. 7, 2. v. not.

Indicere alicui bellum 2, 8, 3. 5, 3, 2. 14, 2, 5. denuntiatio hostilis intellig.

Indidem. habuit obrectatorem Meneclidem quandam indidem Thebis, i. e. ex isdem Thebis, 15, 5, 2. ita Cicero pro Rosc. Amerino: quos homines? indidennne Ameria? an hosce ex uybe sicarios? Lambin. Utitur & alibi eadem voce Cicero, sed sine addito substantivi casu. v. g. 3. de orat. unde simile duci potest, indidem verbum translatum lumen afferet orationi. Uti etiam Plautus Cist. 1, 1, 64. & Mil. Glor. 2, 2, 79. Gell. 6, 10. Apul. de Mundo &c. sed diverso significatu. V. Gloss. Indidem & rividit.

In diem aliquid emere 25, 9, 5. v. dies. in dies sc. sing. 25, 21, 4. v. Linacr. de emend. strucl. Lat. sermo 1. 1. de adverb.

Indigere opis alicujus 5, 4, 2. armorum 8, 2, 6. alienarum opum, de exule 21, 3, 4. & 23, 1, 3. v. oper. indigere medicina 25, 21, 1. pecunia 17, 7, 2.

Indignari. id factum multi indignabantur, indigne ferebant (quomodo 18, 1, 3. Nepos loquitur) 10, 4, 2. Gr. ἀγανακτείν. Lamb.

Indignum fide sua nihil fecit 14, 5, 5. indigna, δειρά, iniqua, miseranda 19, 4, 3.

Indiligens 25, 4, 3. non indiligens rerum memoriae, de bono historico Fr. 4, 1.

Indoles, virtutes 18, 1, 4.

Inducere in insidias, pellicere &c. 23, 5, 3. ad bellum, permovere 23, 8, 1. Plaro Alcibiadem induit commemorantem se pernoctasse &c. i. e. personam ei tribuit ejus sermonis gratia. (propria scenae & Spectaculorum vox.) 7, 2, 2. induci ad credendum, adduci, quomodo & legitur in quibusd. Mss. 9, 3, 1.

Induciarum specie paratur acrius bellum 17, 2, 3. inducias ab aliquo petere easque impetrare trimestres ibid. inducias sine dolo conservare ib. 2, 4.

Indulgere alicui, favoris honorisque signif. quem exhibemus viro bene merenti 10, 2, 1. Boecl. indulgere, de creditoribus solutionem debiti non urgentibus, ad moram conniventibus 25, 2, 5. Boecl. Est n. indulgere proprie non urgere. vid. Casaub. ad Pers. Sat. 5, 5, 7. sic educari eum iussit, ut indulgendo turpissimis imbueretur cupiditatibus, dum ei indulgeretur, de dissoluta educatione 10, 4, 3. nihil indulgere alicui ad violandum alium 25, 9, 3. hoc sensu dixit Tac. 1. A. 9, 4. Augustum multa Antonio, multa Lepido concessisse. indulgere dolori 21, 1, 4. ejus impetum sequi, obsequi doloris 21, 1, 4, indulgere sibi, licentiae

I N D E X

- significatus* 6, 1, 3. *sibi liberaliter, splendidus vivere* 12, 2, 3.
- Indulgens pater**, in laude *pan.* 25, 1, 2. ut apud Tac. indulgentia matris, de materna cura circa educat. Agric. 4, 3. *Alia est ap. Horatium: blanda patrum indulgentia, de qua v. Quintilian. Inst. Or.* 1, 2.
- Indulgentia in suos**, 25, 7, 2. nam haec vox significanter de affectu necessitudinum, & facilitate *συγγενῶν ὀμυλίας* usurpatur. Boecl.
- Industria φιλοτιμία** 24, 3, 2. summa, de studio actus civilis & officiorum vitae 2, 1, 3. quorum in ea re egregia industria fuisset, qui curae id sibi habuissent &c. 17, 3, 2. magna industria bellum parare. *ib.*
- Inest illi genti plus virium quam ingenii 15, 5, 2. inesse in uno homine tantam dissimilitudinem tamque diversam naturam admirabantur, 7, 1, 4. v. not. sic Terentius Eunuch. 1, 1, 14. in amore haec omnia insunt vitia. Et Cicero passim. Tacitus hist. 4, 27, 6. cum dativo: tanta illi exercitus diversitas inerat licentiae patentiacque.**
- Inexercitatae copiae** 18, 3, 3.
- Infamis**, per flagitia 15, 10, 1.
- Infamia aspergi** 7, 3, 7.
- Infamatus a plerisque**, vituperatus 7, 11, 1. de historicae descriptionis testimonio.
- Infectis reb.** 1, 7, 5. non effectis.
- Infelices**, qui omnia sibi licere existimarunt *Fr.* 5, 9.
- Inferior copias**, de minore numero copiarum 14, 8, 4. peditatu inferior 18, 3, 6. sic Ernslus in suo codice legit pro deterior, quod retinimus, v. not. Sic Sulpic. Sever. 1, 50. multitudine inferior non ausus manus conferere muris se tuebatur.
- Inferre alicui arma** 23, 2, 1. bellum 1, 3, 1. terra & mari 2, 2, 4. 21, 1, 3. inferre bellum in Italiam, bello Italiam petere, vel eam sedem bello legere 22, 4, 2. inferre signa, ire in hostem 14, 6, 5. inferre plurima mala in domum alicujus, vexare, detrimentis afficere dom. 25, 9, 2. inferri aliquo dicitur corpus mortui sepeliendum scil. 4, 5, 5. est enim inter verba solennia rei funebria. v. Kirchmann. 3, 22.
- Infestus Romanis animus**, de hostili odio 22, 3, 1. cum ei fuisset infestissimus 18, 10, 3.
- Inficiari**, negare. non est inficiandum Hannibalem praefuisse &c. 23, 1, 1.
- Inicias ire aliquid**, negare 15, 10, 4. Voss. de anal. 1, 47. dictum vult, ut ire exsequias, suppetias: ac utrobique subintellig. praepositionem ad. Est a. inicias agnovi, ut Glossae Philoxeni interpretantur.
- Infirmus**. ad infimos montes certos homines mittit, ad radices montium 18, 9, 3.
- Infinutum bellum**, inexpiabile, implacabile 14, 10, 3. infinitae occupationes, maximae &c. 25, 20, 2.
- Infirmus scil. viribus armorum** 18, 3, 1. infirmissimi, sc. potentia &c. 2, 6, 3.
- Infodere**, de sepulchris. 4, 5, 5.
- Ingenium docile**, come, aptum, ad artes optimas 10, 1, 2. ingenii celeritas 18, 1, 3. docilitas 25, 1, 3. facultates 15, 1, 4.
- Ingratus**. ingratum vivere 18, 6, 5. ingrati cives 3, 3, 2. homines 20, 1, 6. ingrata civitas 13, 3, 5.
- Ingratiis**. hoc eo valebat, ut ingratiis ad depugnandum omnes cogerentur, vellent nolent 2, 4, 4. v. not.
- Injicere admirationem sui**, eleganter, pro, excitare, (quo Cic. mihi solet) 11, 3, 1. alicui suspicionem 18, 9, 4. terrorem 23, 5, 2. timorem 10, 7, 1. & 7, 3, 3. non amplius, quam pellis est injecta, de strati tegumento 17, 8, 2.
- Inimicitias suscipere** 16, 1, 3. cum aliquo suscipere (sic edente Lambino. v. not.) 14, 10, 2. reipublica causa suscipere 24, 2, 4. Sic Tacitus 3. Ann. 54, 10. dixit: graves offensiones pro republ. suscipere. utens liberalitate nullas inimicitias gessit

gestit 25, 11, 5.
Inimicus alicui 25, 10, 4. consilia cum patriae tum sibi inimica capiebat, de *seditionis & periculosis molitionib.* 4, 3, 3. *inimicorum delatio quomodo accipienda* 14, 9, 2. *inimicissimus alicujus* 18, 6, 3. 14, 5, 4. *inimicissimum suum vocant Romani Hannibalem* 23, 12, 2. *inimicos ulcisci pulchrum, & quatenus*, Fr. 12, 1.
Inire consilium aliquod, 25, 22, 3. *inire gratiam ab aliquo, mereri ap. aliquem* 7, 9, 5. v. *gratia*. *iniri consilia*, reges Lacedaemoniorum tollere 6, 3, 1. *talem iniri rationem ad hunc interficiendi. &c. tale cepit consilium* 23, 10, 3.
Iniens adolescentia, *incipiens*, prima &c. 2, 1, 1. 7, 2, 2. *sic ineunte Januario, ineunte aetate ap. Cicero. ineunte vere ap. Caes. ineunte vita ap. Gell. legimus. Buchn. Sic Virgilius Ecl. 4, 11. Teque adeo decus hoc aevi, te consule, inibit. h. e. incipiat. Vork.*
Initium. hoc initium fuit salutis Atticorum 8, 2, 1. *Dionis & Dionysii simultatis tale initium fuit* 10, 3, 1. *ab tam tenui initio tantae opes sunt profugatae, a tam tenui occasione* 16, 2, 3. *initio, pro ab init.* 8, 1, 5. 23, 11, 5.
Injuria. si quam injuriam acceperat, malebat ulcisci quam oblivisci 25, 11, 5. *non solum populi, sed etiam amicorum ferebat injurias* 15, 3, 2. *fuit patiens, suorumque injurias ferens Civium ib.* 7, 1. *sc. quas intulere civis. Sic injurias adolescentium Terentius dixit And. 2. 3, 53. patriae injuriae, illae, quae pertulit patria* 9, 5, 1. *injuriarum oblivisci* 18, 6, 2.
Inmixtus in cubitum (*sic n. legend. v. not.*) 25, 21, 5. *ita Plinius N. H. 7, 53. C. Servilius Pansa, cum staret in foro ad tabernam hora diei secunda, in P. Pansam fratrem innixus obit. Cicero de Arusp. resp. etenim vix haec, si midique fulciamus, jam labefacta, vix iniqua innixa in omnium*

nostrum humeris cohaerebunt.
Innocentia, *abstinentia, continentia, opp. avaritiae, v. not.* 3, 2, 2.
Innoxius plectitur 1, 8, 4.
Inopia publica 25, 2, 4. v. *Reipub. indig.*
Inopinanti venit in potest. 14, 3, 4. *inopinatae res, felicitas spe uberior* 10, 6, 1.
Inpraesentiarum. v. *praesens.*
Inprimis. v. *in & primus.*
Inquit 7, 8, 5. 23, 2, 3. & 4. *elegantem post primas orationem, quae referuntur, voces: quomodo & Cicero alii que. v. Cl. Vorkii de latinis. merito susp. c. 24. pag. 205. seqq.*
Insiciente co 18, 12, 4. *inscio. sic: inscientibus illis* 23, 9, 4. *ita Cicero Philipp. 2, 37. non insciente re, & Philipp. 12, 4. inscientibus sic, qui bellum gerunt, de pace discernere. inscientia belli, imperitia &c.* 15, 7, 4.
Inscriptionis exempl. in dono 4, 1, 3. *in damnatione* 15, 8, 3. &c.
Insequi, *vetare, aggredi (extra bell. signif.)* 25, 9, 2. &c.
Inservire studiis gentis, *imitari mores & consuetud.* 7, 11, 3. *magis firmitati corporis, quam ingenii acumini, studere, operam dare. ibid. Sic: non tam magnitudinis virium servire quam velocitati* 15, 2, 4. *inservire temporibus* 7, 1, 3. v. *tempus.*
Insidiae fiunt ab aliquo alicui 10, 8, 4. 4, 5, 1. *Justinus 11, 7. 1. insidiae parantur ab aliquo alicui. insidias facere alicui* 7, 9, 2. *sic quoque Cic. proem. alt. 1. in Verr. Lamb. insidiis circumvenire aliqu.* 23, 4, 3. *nunquam sine insidiis esse, peti semper insidias* 23, 12, 2. *insidiis cum interficere studuit* 14, 9, 1.
Insidiator singularis perpetuaeque impetit 21, 2, 2. v. *not. oppon. amicus tyrannidi* 10, 3, 2. *insidiatores in eum faciunt impetum, qui suppositus erat* 14, 9, 4.
Insidiari alicui 23, 6, 4.
Insignis ornati 16, 3, 2.
Insolens. nihil unquam insolens ex ore ejus exiit de *eloio fortane* 10,

I N D E X

- 4, 2. insolentia, *elatio* 15, 5, 5. tantum abfuit ab insolentia gloriae, ur *Æc.* 17, 5, 2. *Fortasse nihil insolens habet hæc locutio, ut mutanda sit, insolenti gloria. erit enim hic gloria ipse sensus gloriae ex re bene gesta, ex quo facile eritur elatio insolens & insultandi libido. Boeci. adde not.*
- Instare** hostes audacius, *urgere* 15, 9, 1. hostes acrius 18, 4, 2. sic utrobique *MSS. Codd. v. not.*
- Instar** tempus proficiscendi, *adeft* 7, 4, 1. instans periculum, *imminens, impendens* 4, 3, 5. de instantib. judicare *praesentibus, opp. futuris* 2, 1, 4.
- Instituere** officinas armorum 17, 3, 2. pulvar. *dæae* 13, 2, 2. *v. pulvinar.* instituit tempus quaerere 7, 5, 1. instituit historias scribere, *secum constituit, de capto consilio* 24, 3, 3. *Sic: instituit ceteros tueri* 25, 11, 2. instituerunt tempus ejus interficiendi quaerere 7, 5, 1. instituerat sacrificare, *coeperat* 23, 2, 4. *fic: non affluentius, vixit quam instituerat* 25, 14, 2.
- Institutum** vitae, *ratio, consuetudo* 25, 7, 3. instituta patriae, *respicitur ad formam reip.* 17, 4, 3. instituta *pro moribus praef.* 3. uti eodem instituto *ib.* 4.
- Instruere** aciem 1, 5, 3. instructa acie configere *opp. fortuito proelio, quod in itinere sumitur* 18, 8, 1. domus sic erat instructa, *cultus domesticus notatur* 17, 7, 4. instruere muros, *aedificare, exstruere.* 2, 6, 4. *v. not.*
- Insuetus** male audiendi, *de eo, qui sinistre de se opinantes aegre fert* 10, 7, 3. *nec tam assuetudinem, quam patientiam negat &c. sic, insuetus contumeliae* *Cic.* 2. *ad Att.* 21.
- Insula.** cum incolae ejus insulae (*Lemni*) sub potestatem redigere velle Atheniensium 1, 1, 4. *Caeres ex Insula (Lemno) demigrarunt* *ib.* 2, 4. insula (*Scyro*) seniores veteres ejecit 5, 2, 5. insula, *pro incolis insulae, opibus elata insula (Paros)* 1, 7, 2. insulae nonnullae propter acerbitatem imperii defecerant, 5, 2, 4. insulas bene animatas confirmavit, alienatas ad officium redire coegit. *ibid.* pari felicitate ceteras Insulas (*Cyclades*) sub Atheniensium redegit potestatem 1, 2, 5.
- Integrior** exercitus *opp. lassio* 18, 2, 6. integritas vitae 19, 1, 1.
- Intelligere.** e vultu ephori cujusdam insidias sibi fieri intellexit, *congnovit,* 4, 5, 1. *fic: ex quo intelligi potest, cognosci* 15, 10, 4. *alibi: judicari* 25, 15, 3. *fic: quem unum Alexander, quod facile intelligi posset, plurimi fecerat.* 18, 2, 2. ut facile intelligi posset inimica mente contendisse *ibid.* 4, 2. intelligi non poterat, quare id fieret, *nemo poterat cogitatione adsequi* 23, 11, 5, ut intelligi non posset, uter eum plus diligeret, *ut disjunctum non posset* 25, 5, 4. illud unum intelligi volumus, *de eo, quod praecipue notari cupimus* *ib.* 11, 3.
- Intemperanter** concupiscere 25, 13, 4. intemperantia *immodestia, insolentia & licentia milit.* 18, 8, 2.
- Intemperantia,** *μαερωσια, incivili,* *elatio,* *insol.* 3, 2, 3.
- Inter se,** *pro, invicem.* inter se complexi in terram ex equis deciderunt 18, 4, 2. inter se obtractarunt 3, 1, 1. cum inter se timerent 10, 4, 1. *Sic Cicero passim. Est a. locutio elliptica. Integre dicitur sibi inter se aut se inter se: quomodo Cicero de Amicit. colent se inter se. Vorst. inter quos maximarum rerum non solum aemulatio, sed obtractatio intercedit* 25, 20, 5. *conf. ibid.* 5, 4.
- Intercedit** cupiditas major in hac re. *intervenit consilii melioribus* 10, 1, 3. intercessit nullus temere dies, *ferme singulis diebus* 25, 20, 2. intercedit aemulatio hujus rei inter illos 25, 20, 5. *conf. ib.* 5, 4. obtractatio inter illos. *est inter illos, ibid. &c. querimonia inter eos, accidit, intervenit* 25, 7, 2.
- Intercipere** moram alicujus. *v. mor.* 11, 2, 3. *fic Lamb. sed e. Mss. leg. inter-*

RERUM ET VERBORUM.

terfecit. *v. not.*
Interdici non potest focero gener,
contubernium & convivium generi 22,
 3, 2. *utrumque latine, interdicitur*
mihî hæc res & hæc re, aliter ta-
men Mss. v. not.
Interesse pugnae 3, 2, 1. *rebus do-*
mesticis alicujus 25, 13, 7. *rebus*
privatis, publicis 20, 4, 1. *plus-*
quam nudam praesentiam notat. ne-
que res ulla nisi tempus interest,
nihil rei nisi temporis discrimen in-
tercedit 18, 8, 3. *quae intererant,*
interjacebant, de regionib. longo ter-
rarum spatio interjectis. Fr. 7, 2.
Interficere hostes 14, 6, 4. *maximos*
duces 18, 12, 1. *interficere infidi-*
diis, δολοφονῆν 14, 9, 1. *interfici*
dolo 21, 3, 4. *interfectus exercitus*
hosti, deletus occisione 3, 2, 1. *sic: mo-*
ram Laced. interfecit. 11, 2, 3.
v. not.
Interfectores Caesaris, percussores 25,
 8, 3.
Interim, cum interim non desistit
patriam juvare 17, 7, 1.
Interimere, interemptus ferro Xerxes,
 21, 1, 5. *v. not.*
Interite ferro hostium, inopia 1,
 3, 4. *in vinculis* 5, 1, 4. *sub divo*
 4, 5, 3. *interit pecunia, prodigitur*
 2, 2, 2. *v. not. Ernstii.*
Interitus, post ejus interitum, mor-
tem 15, 10, 4.
Interior pars aedium praef. 7. oppon.
primus locus aedium.
Interiora consilia, secretiora 23, 2, 2.
Internecio, ad internecionem gesta
bella 18, 3, 1. *ad partis, aut par-*
tium interitum. ἀσπονδοὶ πόλεμοι, v.
not.
Internuntii 7, 5, 3.
Interpellari impediri Fr. 6, 1.
Interponere causam 2, 7, 1. *alibi: in-*
terferere 1, 4, 1. *eodem signif. ἀπο-*
φασίζουσαι, praetextu uti. Caes. 1. de
bell. Gall. 42. volebat colloquium
interposita causa tolli; ubi Me-
tarphrasies ἀποδοτὶς ἀπαραιτοῦται.
interponere, de iudicio sententiaeque
scriptioni inserta 16, 3, 1. *interponere*

se, ope sua intervenire, facultatem
rei conciliare, pecunia mut. juvare
 25, 2, 4, 25, 9, 5. *Boecl.*
Interpretari, rationem rei reddere 25,
 3, 1.
Intestabilis, usque adeo intestabi-
les invisiue fuerunt, ut &c. de-
testabiles, execranda. Fr. 2, 2. v. not.
Intestinus, domesticus, interior, inte-
stinum bellum 22, 2, 1. *sic Cic. ad*
fam. 11, 24. intestinum urbis malum.
Lamb. & 10. ad Brutum: ingra-
vescit indies intestinum malum, nec
externis hostibus magis, quam dome-
sticis laboramus. intestinum substan-
tive, vis morbi in unum intestinum
prorupit 25, 21, 3. *v. not.*
Intimus alicui 10, 1, 3. *intimi regis*
 9, 2, 2. *intima amicitia* 7, 5, 3. *fam-*
iliaritas 18, 1, 4, 25, 9, 3. *intime*
uti aliquo 25, 5, 4.
Intrare castra 14, 2, 1. *limen* 10, 9,
 4. *portum* 12, 4, 1.
Introire, primus in Thraciam intro-
it 7, 7, 4.
Introitus aedis 4, 3, 3.
Intueri faciem alicujus 17, 8, 1. *in-*
tueri non aequo animo fortunam
alienam, invidiae περιεσσοῦσι 12, 3,
 3. *id novum intuens progredi non*
est ausus 12, 1, 2. *sic qu. edd. sed*
nos edidemus contuens, quod idem
est ac contemplatus. v. not. hæc
ille intuens cum nesciret &c. con-
siderans 10, 8, 1. *conf. 12, 2, 3. in-*
tuebatur potius, quid se facere
par esset, quam quid alii lauda-
turi forent, spectabat, agebat 25,
 10, 1. *id potius intuebantur, quod*
ipsorum dominationi, quam quod
universae Graciae utile esset 2,
 7, 6.
Invadere region, cum magnis cop.
 2, 2, 4.
Invehi multa in aliquem 15, 6, 1.
nonnulla in aliquem 20, 5, 3. *ali-*
cujus exagitandi ergo, protra spar-
gere &c. ubi simul, multa & non-
nulla in quarto casu Graecorum imi-
tatione usurpata, observabis. Boecl.
conf. not. ad praef. 8.
Inventum, suprema consilium, ars, stra-

I N D E X

- ragema*, 12, 1, 1. *callidum* 18, 5,
 4. *sollers* 18, 7, 2. *πρόμαλα ἢ ἕξα-
 ρηήμαλα* vocat Halicarnass. l. 3.
- Inveterafcit** aes alienum 25, 2, 5.
Ernstius exponit: extinguitur. *v.
 ejus not.* Sed *Loccenius in Ind. Philo-
 lol.* negat alio significatu heic accipien-
 dum esse, quam quo Cic. hb. 3. de
Rep. ap. Augustin. de C. D. 22, 6.
Caef. I. E. G. & B. Civ. 110. **Ta-
 cit.** 11. *A.* 25, 10. *usq; sunt*: quib.
*idem est ac vetus fieri. idque suade-
 re illa v. 4. neque longius quam
 dictum esset, &c. nam utroque loco
 idem dici.*
- Inveterata gloria**, licentia 18, 8, 2.
 servitus 20, 1, 1.
- Invidus morior**, vox *Epam.* morien-
 tis 15, 9, 4.
- Invidere** aliquid, *pro*, ob aliquid 8,
 4, 2. *vid.* tamen *Voss. de construct.*
 c. 34.
- Invidus potentiae populus**, qui ob
pot. invidet 13, 3, 5.
- Invidia**. aulicorum invidiam exci-
 pere 14, 5, 2. *v. not.* civium suo-
 rum invidiam non effugit 2, 8, 1.
 invidiam vulgi effugere 12, 3, 2.
 invidiam verebatur, quam effu-
 gere non potuit 18, 7, 1. incidit in
 eandem invidiam, quam pater
 suus 5, 3, 1. in invidiam recidit 7,
 7, 1. cives propter invidiam eum
 praeficere exercitui noluerunt 15,
 7, 1. invidia ducum Antigono est
 deditus, *sc. qua invident* 18, 10, 2.
Cicero Tusc. 3, 9. *mallet vitandae
 ambiguitatis ergo invidentiam dici.
 corona a populo data nullam ha-
 buit invidiam* 8, 4, 1. id factum
 magnae fuit invidiae tyranno 10,
 4, 1. id dictum magna invidia con-
 secuta est 10, 6, 4. invidiam leni-
 re obsequio *ibid.* 6, 5. *mox oppon.*
 invidiam acerbitate opprimere.
ibid. invidia gloriae comes 12, 3,
 3. invidiae crimen, ex invidia im-
 possibile, sive, ubi invidia pro crimi-
 ne sufficit 7, 4, 1. invidia minore
 esse, minus sentire invidiam, minus
 peti invidia 18, 7, 2. invidia civium
 debilitari 23, 1, 2. invidia laudem
- virtutis nonnulli obtrebant 20, 7,
 5. tantum ab invidia se putabant
 futuros, quantum &c. 12, 3, 4.
- Invitus**. invito aliquo elabi non posse
 18, 4, 3.
- Invocati**, non vocati ad coenam 5, 4,
 3. *v. not.*
- Inutile** 2, 7, 6. **Schopp. Verisim.** 1, 20.
*damnosum, exp. illud Lucilii adle-
 gant: Servus nec infidus domino,
 nec inutilis ulli.*
- Jocus**. ne joco quidem mentiebatur
Epam. 15, 3, 1.
- Iones** 1, 4, 1.
- Ionia**, Asiae minoris regio 1, 3, 1. 7,
 5, 6. 9, 2, 1. 9, 5, 2. 14, 2, 4.
- IPHICRATES** Athen. disciplina mili-
 tari nobilis 11, 1, 1. in qua multa me-
 liora & nova attriit *v. 2.* praefertim
 in armatura, quam expeditionem red-
 didit *v. 4.* ejus res gestae c. 2. *dotet
 c. 3, 1. & 2.* dictum *v. 4.* plurimum
 in Thracia vixit 12, 3, 4.
- Iphicratenses* milites, pro praestantibus
 11, 2, 4.
- Ips**. auget vim exprimendi, addita
 velat *ἐπεδωκας* nota. ille ipse, qui
 tum fiebat 7, 6, 4. illi ipsi eum
 in his maxime admirabantur *ibid.*
 11, 5. illi ipsi custodes 10, 9, 6.
 ipse se indicavit 4, 4, 3. ipsa res
 se aperit 4, 3, 7. ipso aspectu cui-
 vis injiciebat admirationem *stā*
 11, 3, 1. ipso die, 23, 10, 5. ipso
 tempore 16, 2, 5. *desinit praefisse
 tempus &c.* Sic quoque usurpatur 23,
 6, 4. quos non solum effugit.
 sed etiam ipsos oppressit, qui se
 se opprimere conabantur.
- Irasci** iis nefas, quos amare debe-
 mus 25, 17, 2. irasci patriae nefas
 duxit *Epam.* 15, 7, 2.
- Iratus** ex ea re 24, 2, 2.
- Ire**, cum exercitu *scil.* 17, 3, 5. *sic*: ob-
 vium hostibus 13, 4, 4. alicui sub-
 fidio 17, 8, 2. ire ad scenam, praef-
 4. *v. not.* Ipectatum ludos 21, 2, 1.
 ire in jus de re aliqua 25, 6, 3.
*notat disceptationem rei, & litigatio-
 nem ap. judicem. Nota sunt verba ses-
 lennia, quibus experiundi juri causae
 veteres ad praectorem se mutuo evoca-
 bant.*

RERUM ET VERBORUM.

tant: in jus eamus, in jus ambulat: de quib. v. Briss. form. l. 5. a pr. Boecl.
Irrita futura, quae regi cum Lacedaemoniis essent, non valitura 7, 10, 2.
Is. dixit se eum esse, qui &c. 17, 5, 3. sic: non sum is, qui &c. non ejusmodi homo, vel tali animo praeditus &c. Sic Cicero 1. Academ. quaest: Zeno nullo modo is erat, qui nervos virtutis incideret. Vorst. add. ejus lib. de latinit. falso susp. cap. 5. ei rei sunt indicio 25, 16, 2. v. esse auxili. ea tribuit illi, ut plura a parente proficisci non potuerint, talia ac tanta 25, 9, 4. v. Th. Linacr. l. 2. cujus exempl. tamen ex Virg. Aen. 1. non ea vis animi, rejectum a Scaligero de causis. lat. ling. l. 6. c. ult. Boecler. ea, per sam viam, 2, 5, 2. sic: qua. utrobique subant. via, vel in via, sicut & in v. hac. neque enim adverbia sunt, ut vulgo credunt, sed pronomina sexti casus.
Ismerias captus 16, 5, 1.
Ister Euyop. plur. 1, 3, 1.
Istria unde dicta Fr. 7, 8.
Ita, adeo, admodum. non ita magnae copiae 16, 2, 3. haud vel non magna cum manu 4, 1, 2. 14, 6, 1. haud ita longe abesse 17, 4, 5. hanc post rem gestam non ita multis diebus 23, 5, 3. post, neque ita multo 5, 3, 4. alibi: neque ita multo post 21, 3, 4. v. Turfellin. de particul. c. 84.
Itaque, pro, quare, ergo, igitur passim. pro & ita 7, 4, 2. sic utique, pro: & uti, quoque, pro: & quo. vid. utique & quoque. Interdum tamen connexioni tantum inserunt. itaque hic fecit, ut vere dictum videatur &c. 15, 11, 6. Vorst.
Itemque 22, 7, 1. & 3. copulat & comparat simul.
Iter facere 2, 5, 2. cum iter per Thebas faceret 16, 1, 2. iter suum facere 18, 9, 6. iter comparare ad aliquem 7, 10, 3. in itinere cum aliquo confingere 18, 8, 1. oppon.

non instructa acie. ib. itineribus 969. culte utendum in bell. 18, 8, 6. & 7.
Iterum consul, secundum 23, 5, 3. primum, iterum, tertio 23, 6, 1. ita Cicero saepe.
Jucundissimus est mihi, in convivia scil. 25, 16, 1.
Judicare de instantibus 2, 1, 4. judicare aliquem exulem, judicio exilium decernere 23, 7, 7. aliq. hostem (v. host.) 9, 4, 1. sic: hostis judicatus 25, 2, 2. si judicandum est utilitate, secundum utilitatem 25, 13, 3. id judicari potest ex ipsis rebus &c. intelligi, cognosci 25, 11, 4. sic: ex quo judicari poterat &c. ibid. 13, 3. ut judicari possit 15, 3, 4. 25, 5, 3. judicari, intelligi, cognosci 25, 5, 3. 15, 3, 4.
Judicium fit de hoc, habetur 19, 3, 4. judicium habere (v. hab.) 25, 6, 3. in judicium venire 15, 8, 2. a judicio capitis maxima difcedere gloria ibid. 8, 5. ille sui judicii potius intuebatur &c. homo avrov, νόμων 25, 10, 1. in bonam partem: qui suo potissimum judicio sibi standum ea temporum perturbatione intelligebat. Quamquam de lectione loci disceptatur. v. not. Suet. Tib. 18. arbitrii sui contentusque se uno. judicio fugit reip. procurationem, non inertia, 25, 15, 3. judicio omnium magaus 2, 1, 1.
Judicia privata 2, 1, 3. in his Themistocles rudimenta civilis peritiae adusque ponebat. Porro de publicis privatisque Atheniensium judiciis v. Car. Sigon. de rep. Athen. l. 3. cap. 10. Boecl. add. Ubb. Emm. tom. 3. vet. Graec. p. 41. & seqq. Sam. Petit. Comm. ad leg. Attic. lib. 4. &c.
Jugera agri 8, 4, 2.
Julii divi filius, (si genuina est lectio. v. not.) 25, 19, 2.
Jumentum, de equis 18, 5, 4. in jumentorum cornib. deligata fumenta incendit Hannibal 23, 5, 2. jumentis junctis vehi, novis, &c. in Plutarch. 20, 4, 2. Boecl.
Junia familia 25, 18, 3.

I N D E X

Jupiter Ammon 6, 3, 2. Feretrius 25, 20, 3. *vid. sup. Amm. & Feretr. Opt. Max.* 23, 2, 3. Jovis antistites 6, 3, 3.

Jurare. aram tenentem jurare jussit, (ex ritu satis noto. v. not.) 23, 2, 4. *add. Lamb. b. l. & Clar. Berneg. Just.* 24, 2, 8. & not. Schott. jurare Callicratem cogunt in aedem Proserpinae deductum (ex eod. ritu) 10, 1, 5. v. not.

Jus. communi jure gentium aliquid facere 2, 7, 4. *additur communi, quia cum naturali coincidit. est enim omnino defensionis jus, (de quo sermo est) ab ipsa natura profectum. vide Pet. Fab. semestr.* 1, 3. Seneca ep. 48. commune jus generis humani, & de Clem. 1, 18. commune animalium jus vocat. Apul. in apol. & Metam. 3. commune jus humanitatis, & Cic. jus communis humanitatis. Cimon magnam prudentiam juris civilis habebat, sc. Atheniensis 5, 2, 1. v. not. Ernstii. in jus de sua re nunquam iit, in propria causa 25, 6, 3. patriae sanctiora jura, quam hospitii, esse duxit, de officii patriae & hospitii. praestandis 13, 4, 3. quod adversus jus hospitii esset, 23, 12, 3. v. hospitium. cum legationis jure satis testum se arbitraretur 16, 5, 1. v. legatio. jure suo nonnulla (plurima) vindicare, merito 8, 1, 4. jure administrare rempublic. 24, 2, 2. *oppon. potentia eam administrare. ibid.*

Jusjurandum alicui datum servare 23, 2, 5. Ergo ut dicitur fidem dare & fidem servare, ita etiam jusjurandum dare & jusjurandum servare; quia videlicet jusjurandum, quod alicui datur, fidem, i. e. promissionem in se continet; & qui se aliquid facturum jurat, idem promittit se facturum. Est autem dare in istis phrasibus nihil aliud quam facere; cujus generis plura vide p. 124. & 125. lib. de Latinit. falso susp. Voss.

Jussa magistratum 17, 4, 2.

Jussu populi, formula *Ἰουσιονερωθη* 13, 4, 3. jussu ephorum 17, 4, 1. Sic vulgo. Gensium autem putant esse missu Ephorum. v. not. & infr. missu.

Julius cognomen Aristidis 3, 1, 2. vide ap. Plutarch. in Arist. prolixam huius nominis commentationem, quam more suo, philosophandi causa inserit. Boeckl. julus tyrannus, de Milciade, qui potestatem neque per vim ceperat, neque immoderate gesserat 1, 8, 3. vide in. notas. & v. tyrann.

Jusitia, pro aequitate civilis animi ac iustitiae 3, 2, 3. v. vers. praeced.

Juvare aliquem opibus suis 25, 2, 2.

Juvenis. me juvenc Fr. 8, 7.

Juxta theatrum occisus est 21, 2, 1.

K.

Kalendae. pridie Kalend. Aprilis 25, 22, 3.

Karthago 21, 2, 1. Fuit maxima totius orbis terrarum & potentissima urbs, secundum Suidam. Et habuisse initio tertii belli Punici intra se quidem civium septingenta millia, in Lybia vero trecentas urbes sub ditione sua dicitur. v. Bochart. geogr. Sacr. part. 1. lib. 4. c. 20. pag. 286. & part. poster. lib. 1. c. 24. adde ejusd. part. poster. cap. 35. Karthago speciem duplicis oppidi habuit Fr. 3, 1. v. not.

Karthaginienses apud Crimessum fluvium Timoleon fugat 22, 2, 4. C. Lutatius superat 22, 1, 3. Karthaginienses pacem faciunt cum Romanis, ib. 1, 5. conf. 23, 7, 1. auxilia petunt a Romanis 22, 2, 3. legatos cum donis Romam mittunt 23, 7, 2. Hannibalem domum vocant ib. 7, 4. Karthaginienses duo, Hamilcar & Hannibal, omnium barbaror. fortissimi 14, 1, 1. Ceterum Karthaginensis legendum, an Korthahiniensis. v. notas ad 22, 1, 1.

L.

Labeo Q. Fab. Cos. 23, 13, 1. Labor. animi laborem perferre

RERUM ET VERBORUM.

7, 1, 4. *oppon.* remittere se *ibid.* labor rei militaris, de rebus bello gestis 19, 1, 1. multis variisque perfungi laboribus, de variis casibus 23, 13, 1.

Laboriosus, laborum tolerans 7, 1, 3, 13, 1, 1. laboriosus id ei, an gloriosus fuerit, difficile fuit iudicare, 25, 12, 5. v. Savar. ad Sidon. 3. *epist.* 9.

Laboro quaerere de hac re, amitor, studeo &c. 16, 3, 1.

Lacedaemonii. a Lacedaemoniis auxilium Athenienses petunt 1, 4, 3. a Lacedaemoniis cuncta Graecia liberatur 9, 4, 4. Lacedaemonii principes Graeciae 6, 1, 4. terra marique duces 3, 2, 3. Lacedaemoniorum potentia 7, 9, 3. tyrannis, i. e. insolens in ceteros Graecos dominatus 15, 6, 4. Lacedaemonii intelligunt de principatu sibi cum Atheniensibus certamen fore 2, 6, 3. tyrannos imponunt Atheniensibus 8, 1, 5. Atheniensibus bellum indicunt 5, 3, 2. auxilio privati faciorum 15, 6, 4. retinent arcem Theb. 16, 1, 3. in societate, quam cum Artaxerxe fecerant, non manent 9, 2, 2. post Leutricam pugnam nunquam se refecerunt 17, 7, 1. eorum potentia percussa 16, 2, 3. eorum reges duo 17, 1, 2. 6, 3, 1. Lacedaemonii victus atque cultus parsimoniae dediti 7, 11, 4. omnia ad oracula referebant 6, 3, 1.

Lacerare vincula epistolae 4, 4, 1. vulgo laxare. v. not.

Laco, per antonomasiam, pro Agesilao 13, 1, 3. 17, 2, 3. & *ibid.* 2, 4. Ad quem ultimum locum annotat Vrs doctissimus Agesilao propterea antonomastice Laconem a Nepote vocari. quod moxum Laconicorum observantissimus totoque orbe celebratissimus fuerit: eique sententiae argumento esse, quod similiter Lacones Paulaniam, Lylandrum aliosque Lacedaemoniorum duces non vocat Nepos. Male. Nam & a Nostro Lylander sic dicitur, & ab aliis alii. v. not. ad

7, 10, 2. & *infr.* Paphlago. Fa-
ctum autem illud est Graecorum imi-
tatione, ne panno ante usurpatum
Proprium Nomen, si denno repeteretur,
aures offenderet. Vide Buchner. do
commut. rat. dic. 1, 10, 1.

Laconica sc. regio 13, 2, 1.

Lacessere hostem *oppon.* cedere 22,
1, 2.

Lacrymare casum alicujus, (si vera
est lectio) illacrymare casui 7, 6, 4. v.
not. & Addenda ad not. h. l. lacry-
mans accepit talem benevolent.
civ. suor. *ibid.* 6, 3.

Laedere. nonnulli laesam ab eo pie-
tatem putabant, de Timoleonte,
qui interficiendum fratrem tyrannum
curaverat 20, 1, 5. sic Cicero pro
Sex. Rosc. Amer. vultu saepe laedi-
tur pietas. Sic laedere fidem, pu-
dorem, exultationem apud bonos
Auctores passim. Lamb.

Lamachus, unus e Collegis Alcibiadis
7, 3, 1, v. not.

Lamecius 20, 5, 2.

Lamprus muscus 15, 2, 1.

Lampfacum, (alii Lampfacus) 2,
10, 3. Urbs insignis cum portu opti-
mo, circiter initia Hellepontis, per
quem Propontis in mare Aegaeum eni-
titur, Callipoli in Chersoneso Thracia
sitae opposita. v. Ubb. Emm. vet. gr.
tom. 1. lib. 6. p. 95.

Laelius C. Terentiae aequalis Fr. 1,
6. & 6, 1.

Lactitia minus diuturna 7, 7, 1.

Lapis, de milliario 25, 22, 4. nam ap.
Rom. milliaria lapidum intervalia
cum signis & numeris suis notabantur.
v. Thes. Buchn.

Largitio magistratuum 1, 6, 4. ea
interit pecunia 2, 2, 2. ea pervertuntur
mores Karthaginensium
22, 3, 3. largitiones effusae 25, 6,
2. fere in malam partem usurp. haec
vox, de iis, quae ambitus causa do-
nantur. vide Muret, in 1. A. Tac.
Boecl.

Largitudo Fr. 7, 3.

Lassitudo. a lassitudine acquiescere
14, 11, 3. lassitudinem militum
sedare 18, 2, 6.

I N D E X

Lacere, occultum esse, ignorari 17, 6, 9. de dissimulatione imperii eleganter 18, 7, 3.

Lathyrus Rex Aegypti, Fr. 7, 4.

Latini sermonis nativus lepor 25, 4, 1.

Laudare consilium alicujus 17, 6, 2.

Laudatio, simulata laudatione adulescentulos recuperavit 17, 6, 3.

Laus liberandar. Thebar, propria est Pelopidae, de ejus gloria ex Thebis liberatis 16, 4, 1. ceterae laudes communes sunt cum Epaminonda ib. laus rei militaris, de fama rebus bello gestis laudari 1, 8, 4. virtutum, ex virtutibus 24, 2, 4. hujus victoriae vel maxima fuit laus, quod &c. victoria in eo est laudabilis, quod &c. 17, 4, 6. laudi id ducitur praef. 4. laudem praecipuam habere amplissimae corporis formae, ob ampliss. corp. formam potissimum laudari 21, 1, 4. laude praecipua ferri 25, 10, 6. in summa laude esse, laudari 11, 2, 4. magnis in laudibus est, variatio ejus, quod modo dictum erat laudi ducitur. praef. 5. v. not. laudibus esse 7, 11, 1.

Laurus eques Rom. 25, 13, 6. pro divite. v. Gif. obs. L. L.

Lapte vivere, splendide, liberalius sibi indulgere 12, 3, 2.

Laxare vincula epistolae. 4, 4, 1. Quanquam nos edidimus lacerare. v. not.

Lectica fertur aegrotus Hannibal, scil. militari 23, 4, 3. v. not. lecticula elatus Atticus 25, 23, 4. sc. funebri, quae λίσσα Graecis. ea nobiliores & ditiores: ceteri sandapila efferebantur. v. Kirchman. de fun. 2, 9. Boecl.

Legere milites 4, 1, 2.

Lectio, nunquam sine aliqua lectione apud eum coenatum est 25, 14, 1.

Lectis fatietas & ignorantia 16, 1, 1. quarum haec scil. ex nimia brevitate, illa ex multitudine. Boecl.

Legatus, qui eloquentia omnes praefat 15, 6, 1. legatus ductor. v.

ductor. legatus in Persas est profectus 16, 4, 3. legatus, de affectu praetoris 25, 6, 4. v. affectu. adde Sigon. de ant. jur. provinc. 2, 2. legati cautio circa mores suae civitatis observandum 9, 3, 4. v. Lamb. adde not. ad b. l. legati Prussiae Romae apud L. Qu. Flaminium Cos. coenant 23, 12, 1. legati Karthaginenses Romam venerunt ibid. 7, 2. legati Romani Karthaginem venerunt ibid. 7, 6. legati lociorum omnium conoverunt 15, 6, 4. legati tres Athenas missi sunt 2, 7, 3. legatos Athenas miserunt Laedaemonii, sc. de non instruendis muris 2, 6, 4. sc. Themistoclem accusatum ibid. 8, 2. antistites jovi legatos Laedaemona miserunt, sc. Lyfandrum accusatum 6, 3, 3. legatos questum mittere, quod &c. 12, 3, 1. legati Romae in Bithyniam missi Hannibalis exposcendis gratia 23, 12, 2. domum ejus circumdant v. 4. legatis senatum dare, 23, 7, 6. v. dare. legati quales mittendi 2, 7, 2, & 3.

Legationis jus sanctum ap. omnes gentes 16, 5, 1. v. Grot. de jur. b. & p. l. 2, c. 18, & Paschal. itaque Marselarum, qui hoc omne argumentum prae ceteris illustrarunt eximie. legationem suscipere, obeundam in se recip. 2, 6, 5. legationes administrare fideliter, obire diligenter 10, 2, 4. legationes illustiores ibid. coram frequentissimo legationum conventu, per Metonymiam, de legatis ipsis 15, 6, 4. Sic Justinus 30, 3, 5. dum haec aguntur, interim legationes Attali regis & Rhodiorum, injurias, Philippi querentes, Romam venerunt. aliique. Sic Tacitus servitia pro servus Ann. 15, 69, 1. posuit: Vestinus imminentes foro addet, decoraque servitia, & pari aetate habebat. Et 12. Ann. 17, 1. dicit: servitii decem milia offerbant. add. Buchner. de commut. dic. var. 1, 4, 5.

Lemnus non vult se dedere 1, 2, 5. dedit se 1, 2, 5.

Lenire invidiam obsequio 10, 6, 5. 190

RERUM ET VERBORUM.

nomen tyranni humanitate 10, 1, 4. sic Lambinus edidit; Nos: te- gere. vid. not. leniri, mitigari 18, 10, 4.

Lentulus Spinther Fr. 8, 7.

Leoni acerrimo se comparat Eumenes ca- pitivus 18, 11, 1.

Leonidas rex Lacced. 2, 3, 1. de quo plura Schott. ad Senec. Suasor. 2.

Leonnatus. unus ex Alexandri amicis 18, 2, 4.

Leotychnides 17, 1, 2.

Lepor natus, de suavitate linguae nat. 23, 4, 1. v. natus.

Lesbus 12, 3, 4. insula in Aegeo pelago magnitudine soli Euboeae concedens, inque meridiem a Septentrione porre- cta. v. Ubb. Emm. tom. 1. vet. gr. p. 149.

Leto affici ab aliquo, paullo ante: in praelio occidi ab aliquo 21, 3, 2.

Levare. saepe suis opibus inopiam Atheniensium publicam levavit 25, 2, 4. paullo ante: pecunia subleva- vit & juvit opibus suis.

Leucosyri 14, 1, 3. qui nunc Cappado- ces. Lamb. sic dicti ad differentiam fuscii coloris Syrorum. Loccenius ex Eustath. schol. in Dionys.

Leuctra vicus Boeotiae, de quo vide Meurf. Laconic. 4, 7. accidit Lacedaemoniis calamitas ap. Leuctra 17, 6, 1.

Leuctrica pugna 15, 6, 4. 15, 10, 2. 16, 4, 2. post eam se nunquam Lacedaemonii refecerunt. 17, 7, 1. pugnae hujus iconem habet ap. Jo. Ar- cerium in notis ad Aeliani Tactica.

Levis, armatura, pro militibus levis armat. 14, 8, 2. levis, expeditus 11, 1, 4. levis 25, 15, 1. de eo, qui plu- ra promittit, quam praestat; non tam facilitate officii, quam temeritate lin- guae. Boecl. oppon. liberalis, ibid. leve judicari aliquid genus scri- pturae praef. 1. mox: non satis dig- num summorum virorum perso- nis ibid. levior esse coepit morbus, remisit 15, 22, 3. haec leviora sunt mihi, mox: ap. me 15, 1, 1. vid. esse ab invid.

Lex de prohibendis sepultura pro- ditoribus ap. Athen. 2, 10, 5. v. Lambin. & not. nostr. ad h. l. Fis ejusdem legis etiam mentio ap. inter- pretem Homeri adde 19, 4, 4. lex oblivionis, ἀμνηστία 8, 3, 2. vid. not. lex de non retinendo ultra praefinit. tempus imperia 15, 7, 5. lege agere cum aliquo, mox: legibus experiri 20, 5, 2. legitimis actionibus experiri. Sicut enim ejus, qui jus reddebat, est jus dicere; ita is, qui jus suum persequabatur, & aliquid eorum, quae lege contineban- tur, apud praetorem, aut jus dicen- tem, in jure obibat, lege agere dicebatur. v. Brisson. c. form. & Si- gon. de judic. l. 1. c. 7. & 9. Boecl. leges patriae, forma libertatis 20, 1, 3. civitatibus leges libertatem- que reddidit, ἀνομοίαι 20, 3, 2. leges conjunguntur haec recte cum li- bertate, quae ademptis legibus tolli- tur; reliquis remanere videtur. Quo sensu Rhodii ap. Liv. 32. Kartago libera cum suis legibus est. Boecl. le- gibus eorum licet cuivis ephoro hoc facere Regi 4, 3, 5. legibus Atheniens. emitti e custodia non poterat, per leges illorum 5, 1, 1. ut ibi de eo legib. fieret judicium secundum leges 19, 3, 4. legib. an cum pernicie civitatis pavendum 15, 7, 5. vid. not. his legibus pacem con- stituerunt, ut &c. 13, 2, 2. alibi: his conditionibus pacem fecit 8, 3, 1.

Legitima poena, legibus definita 3, 1, 5. legitimi quidam confecti, ju- dices delegati veluti & extraord. con- stituti 19, 4, 2. Boecl. Gebhardus nos- tro genere accipit, & legitima con- fecta exponit, quae lege ad accusan- dum & audiendum rem, nec non re- liquum judicii ordinem sunt constituta, quomodo Cicero ad Anton. cedo illa legitima, quae Coss. populum jure rogaverunt. Hanc expos. sequitur & Buchner. in Thes.

Libenter abarat Athenis 12, 3, 4. paullo ante: non libenter erat ante oculos suorum civium ib. 3, 2.

Itocn-

I N D E X

- libenter de his detrahunt, quos eminare vident altius, *ibid.* 3, 3.
- Liber** de *historiis* Cornelii Nepotis 10, 3, 2. *liber graeco confectus de consulatu Cic.* 25, 18, 6. multis verbis librum gravem conscripsit, *sc. testimonii* 6, 4, 2. *nox*: testimonii loco librum tradidit *ib.* 4, 3.
- Liberae civitates**, *δημοκρατίαι* 12, 3, 3. *alibi*: quae libertate utuntur. 1, 8, 3. *vid.* libertas.
- Libere** obsidione urbem aliq. 13, 1, 2. patriam, *sc. a servitute* 7, 9, 4. patriam a tyranno 8, 1, 2. 13, 1, 2. liberari poena 3, 2, 1.
- Liberator** patriae 10, 10, 2. *not.*
- Liberalis**, non liberalis sed levis arbitrabatur polliceri &c. 25, 15, 1. *v.* levis.
- Liberalitas** Cimonis 5, 4, 1. & *seqq.* liberalitas Cononis in cives 9, 4, 5. liberalitas temporaria, callida, quae temporis & spei causa sit 25, 11, 3. *v.* *not.* liberaliter polliceri, *prolixè*, *ample* 6, 4, 2. Cic. *de petit. consul.* dixit large & honorifice promittere.
- Liberalius** indulgere sibi quam ut &c. 12, 3, 2.
- Liberi** benemeriti viri, agro donati 16, 5, 5. liberi Alexandri 18, 2, 2. c. 6, 3. & c. 13, 3. Accipiunt nonnulli de unico e Roxane filio; (cui itidem ut Patri nomen Alexander fuisse ex idoneis Auctorib. docet Freinshemius ad Curtii 10, 6, 9.) quomodo liberorum vocem usurpari, praeter Labinum, & Magium (*v.* *not.*) annotarunt Philipp. Caroli & Thyrsius ad Gell. 2, 13. *Etsi & singulari numero liber, pro, filio, reperitur.* *v.* Voss. de Analog. 1, 42. & Bang. obs. Philol. lib. 1. p. 318.
- Liberius** vivere, de licentia morum &c. 2, 1, 2. *sic* Cic. pro Coel. si vidua libere vixerit. *Locc.*
- Libertas**, *δημοκρατία* 20, 3, 1. *sic*: civitas quae libertate usa est, *ή δημοκρατία τῶν πολιτῶν* 1, 8, 3. *codem signif.* libertas civium, unius tyrannidi opposita 20, 1, 3. libertas populi 7, 3, 3. libertatis species, *pars*, *iudicium* 20, 5, 2. libertatis spes, quae servi discuntur 4, 3, 7. libertas dicendi, quae quis vult 20, 5, 2. libertati omnium amicior, quam suae dominationi, 1, 3, 6. in libertatem vindicare patriam ex servitute 8, 1, 2. libertatem parat reddere Dionysius 10, 3, 3. *sic* Sueton. de Aug. 28. de reddenda rep. bis cogitavit. pro libertate fortius loquuntur boni, quam pugnare 8, 2, 4.
- Libet** interponere hoc loco 16, 3, 1. *servit hanc formula, cum tacita veluti ὡς δεῖται, inserendis in historiam iudiciis, observationibus, egressionibus, locis memorabilibus.* Boecl.
- Libido**, de voluptatib. & mollitie, (*opp. mox*: abstinentia) 17, 7, 4. libidinosus 7, 1, 4. in omnium libidinum cupiditatibus vivere, de philosophis, quorum vita & doctrina plurimum distat Fr. 5, 1.
- Librarii** 25, 13, 3. servi quorum opera in exhibendis & curandis libris veteres utebantur. *v.* Pign. de serv. p. 113. Boecl.
- Licentia** civium immoderata, notatur intemperantia libertatis, τὸ ὑπερβαίνειν ἐν τῇ πόλει 7, 4, 4. licentia inveterata de militarem discipl. dedignantib. 18, 8, 2. licentiam dispersit militib. bona eorum, quos sciebat adversus se sensitse, de vi dominat. 10, 7, 1. si esset licitum per suos 18, 10, 3. si licuisset.
- Licet** Ephoro cuivis hoc facere Regi 4, 3, 5.
- Lignea** moenia, aenigmatica, de navibus in resp. oracul. 2, 2, 6.
- Ligures** 23, 4, 2.
- Lintea** loricae 11, 1, 4. *v.* *not.*
- Lis**. litem aestimant populo solvere non poterat 5, 1, 1. *alibi*: pecuniam qua lis aestimata est 1, 7, 6. lis ea vel ejus L vel C talentis aestimata est *ibid.* 1, 7, 6. & 13, 3, 5. *v.* *aestim.* litib. distineri 25, 9, 4. *v.* *dist.*
- Literas** publice mittere aliquo, 13,

RERUM ET VERBORUM.

3, 4. literis coli ab aliquo, de familiarit. epistolariis commercii 25, 20, 4.
Litterae pro studiis. litterarum inprimis studiosus 25, 1, 2. litteris non nihil temporis tribuere, de duce bellico 23, 13, 2. litteras amare 25, 1, 2, litterae Graecae, pro lingua graeca. litterarum graecarum doctor 23, 13, 3. nisi malis, de rebus ac monumentis Graecorum accipere, quo signis. litterarum graecarum expers praef. 2. & rudes litterarum Graecarum 16, 1, 1. dicuntur. v. not. ad praef.
Litterati quinam olim dicti, Fr. 6, 3.
Litteratissimi pueri, in familia Attici 25, 13, 3. eruditi enim etiam mancipia erudita habere studebant. Boecl. v. tu. not.
Locus. locus sacer, profanus, privatus, publicus, 2, 6, 5. v. not. locus primas aedium, *οὐρανίου* praef. 6. denuo v. not. locus non aequus, iniquus & incommodus 1, 5, 4. eodem sensu: alienissimus alicui 2, 4, 5. v. aequus & alienus. ad castra ponenda idoneus 14, 11, 4. locus sollerter captus, 14, 7, 3. loci auxilium quale sit 14, 8, 3. loci religiosi, in bello etiam, tuentur supplices 17, 4, 6. eo loco eum ire, quo ipse consueverat, iussit se. in agmine militari 14, 9, 3. hoc loco non est praetereundum factum Pharnab. in transiitione 6, 4, 1. Sic: hoc loco non est praetereunda gravitas Lacedaemoniorum 4, 4, 3. loci quibus pauci multis possunt resistere 8, 5, 2. loca campestria, plana 18, 5, 6. castellis idonea 1, 2, 1. loca deserta, se. ob aquae penur. 18, 8, 5. *max*: loca sola ibid. 8, 6. loca sanctissima 25, 3, 2, locorum angustiae 25, 5, 2. loca multa expugnare 17, 3, 5. locus, pro occasione, sive tempore. (nam ut spatium, & locum & tempus significat; sic locus eand. significans amplitudinem sortitur. v. Boecl. Chrestom. Ter.) ut quemque ex proximo locum fors obtulisset,

eo patriam recuperare nitebantur; h. e. prima quaque occasione 16, 2, 1. locum nocendi dare 22, 1, 2, *max*: occasionem dare ibid. locus pro familia. loco honesto esse, & familia honesta 18, 1, 5. locus, pro officio, dignitate, conditione, gradu. Cum tredecim annos eundem locum ap. Alexandrum obtinisset, se. apparitoris 18, 3, 1. locum legati obtinere 25, 6, 4. locum secundum imperii tenere 18, 4, 1. alibi: gradum 9, 3. 2. hunc tenuit locum amicitiae ap. Philippum 18, 1, 6. *max*: gradum ibid. Huc pertinet: loco scribae aliquem habere ad manum (nisi illud scribae loco a glossa est. v. not.) 18, 1, 5. loco testimonii librum tradere 6, 4, 3. ac fortassis in his omnibus metaphora sumta est a spectaculis, in quibus sans cuique locus ab Aedilibus designabatur. Boecler. Chrestomath. Terent.
Locupletia munera, larga, magna, 8, 4, 2. locupletissima regio 17, 3, 1.
Locupletare exercitum 7, 5, 7. Gr. *ἐμπλήσαι στρατιάς*, vel *πλήρει ποιῆσαι τὸ στρατιμικὴν παντοίας ἀπορίας* Gebl. Multitudinem excursionib. 1, 2, 1. regionem aliquam equis, armis, viris, pecunia 22, 4, 1. milites praeda magna 17, 3, 2. locupletari praeda barbarorum.
Longae naves. v. nav. 2, 2, 5.
Longum est enumerare praelia 23, 5, 4. formula praefationis.
Longius, quam dictum est, debere, diutius 25, 2, 4.
Longinquus tempus, longius 2, 4, 4. sic longinqua oppugnatio ap. Caes. 3. Civ. 80. & ap. eund. longinqua consuetudo, longinquitas temporis &c. v. Gronov. observ. 4, 11.
Longus Tiberius 23, 4, 2. Collega P. Corn. Scipionis Cef.
Loqui. quem turpiter diligi loquebantur, perhibebant, ferebant 22, 3, 2. loqui Graeca lingua 1, 3, 2. 10, 1, 5. liberius 10, 7, 3. fortius quam pugnare 8, 2, 4. facete, breviter, acute de locis & districtis
 Fr.

I N D E X

- Fr. 5, 2.
Loricæ lineæ. 11, 1, 4. v. *nor.*
Lotus arbor Fr. 10, 3.
Lucani pro regione Lucean. 23, 5, 3. v. *gens.*
Lucide id apparet. *perspicuo* 16, 1, 1. *sc. Cicer.* 2. de orat. *lucide breviterque aliquid definire.*
Lucretius 25, 12, 4. *Posta ingenio & facundia præcellens.* v. *Gell.* 1, 21. *add. Barth. Advers.* 42, 26. & 43, 2.
Lucrum. ille univerta (quæ *Alcibiades bello Peloponnesio gesserat*) naturali quodam bono (*i. e. singulari naturæ felicitate*) fecit *lucri*, 8, 1, 3. *h. e. factum est, ut ipsi (sc. Thrasibulo) non Alcibiadi, collegæ ejus, præclare gesta tribuerentur. Omnino enim rō ille Thrasibulum refert. Ceterum putat h. l. Vir doctus aliquid lucrifacere dici pro facere lucrum alicujus rei. Verum quid opus est? Malim subaudire rem, vel similem accusativum, qualis & in aliis ejusmodi structuris rōl' index subtrahitur. Est enim in illa locutione facio æstimandi verbum, sicut & in his Plaut. *Mastell.* 1, 1, 57. orationis operam compendii face & *Poenul.* 1, 2, 138. curam hanc facere compendii potes. Nam & hæc subaud. rem, vel simile quid.*
Luctando exerceri 15, 2, 5.
L. Lucullus 25, 5, 1. & Fr. 9, 1.
Lucus incerto casu accensus 1, 7, 3.
Lumina oculorum, pro oculis 20, 4, 1.
Lupo, pisci, præcipua auctoritas in cibis Fr. 10, 2.
Lutarius C. fudit Karthag. 22, 13, 3.
Luxuria pullulans reprimenda 24, 2, 3. *luxuria enervatur Dionis filius, sc. per ingens flagitium dominationis.* 10, 4, 3. *luxuriam liberorum alere atque augere suis impensis* 19, 1, 4.
Luxuriose vivere 7, 11, 5.
Lycus, Pater Thrasibuli 8, 1, 1.
Lycō Syracusanus 10, 9, 6.
Lydi 14, 8, 2.
Lydia, regio Asiae 9, 2, 1. 14, 2, 5.
LYSANDER Lacedæmonius Atheniensis jam diu in Peloponnesio bellum

gerentes casu conficit 6, 1, 2. *hinc etas & dominationi suæ studeus Xviros constituit passim v. 3. &c. quæ potestas sublata rursus c. 3, 1. crudelis manet & perfidus c. 2. & 4. reges abrogare molitur, ideoque oracula corrumpere instituit c. 3, 1. &c. sed judicio liberatur c. 3, 4. denique occiditur apud Haliantum ib. a Pharnabazo delusus egregia accusatione cap. 4. sucliosus & potens 17, 1, 5. muros diruis Athen. 9, 4, 5.*
Lyfimachus 3, 1, 1. *alius* 18, 10, 3. *prælio cadit* 21, 3, 2.
Lysis Tarentinus, Philosophus Pythagorens & Epaminondæ præceptor 15, 2, 2.
LLS. 25, 4, 4. *Sestertium antiqui his modis exprim. IIS. HS. LLS. duarum librarum & semissis character. superposita lineola, millenarii index, sestertium in neutro signif. vid. Budæ. & Glarean. de affe. it. Henrich. & præsertim tabulas Scioptianas, quas in indico Suetoniano commendamus. Eas, sed ad veriorem sententiam correctas, suis de pecunia vetere libris subjunxit Gronovius p. 339. seqq. v. inf. sestert.*

M.

- Macedones veterani** 18, 10, 2.
Macedonum militum fama 18, 3, 4.
Macrochir (Longimanus) Artaxerxes dignitate formæ & virtute præstans 21, 1, 4.
Maculare gloriam belli magnam turpi morte 4, 5, 4.
Magis. hujus consilium plerisque displicebat & in terra dimicari magis placebat 2, 3, 1. *animo magis etiam quam corpore pugnarunt, adhuc magis* 18, 4, 2. *non magis amore quam more ductus* 5, 1, 2. *non magis eos in sua potestate existimabat esse, quam qui &c.* 25, 6, 1. *neque id magis imperio quam justitia consecutus est, acque justitia atque imperio* 1, 2, 3. *neque eo magis ex prælio ex-*
cessit.

RERUM ET VERBORUM.

cessit, nihilominus in praelio perseve-
ravit 18, 4, 2. Sic: neque eo magis
carebat suspitione 4, 3, 5. ar-
cem Thebanis reddiderunt 16, 1,
3. adulator est Antonio 25, 8, 6.
v. eo. quo magis praeceptum il-
lud omnium in animis esse debet
8, 2, 3. nequeo eo magis 18, 4, 1.
non magis quam 5, 1, 2.

Magalia, seu, ut alii, Magaria, pars
exterior Karthaginis, Byrsam ample-
ctens. Fr. 3, 2. v. not.

Magister equitum pari ac dictator
imperio 23, 5, 3. per turbulentas ro-
gationes ita acciderat. alia enim di-
ctatoris imperio parebat. v. de hoc offi-
cio erudite & copiose differentem. H.
Hug. milit. equ. 5, 2. Boecl.

Magistra vitae an sit Philosophia Fr.
5, 1. magistrum vivendi ibid.

Magistratus, de munere ac potestate su-
periorum. qui tum maximum ma-
gistratum Thebis obtinebat 16, 3,
2. magistratum absentem abroga-
bant, praeturae bellicae, imperium
militare 7, 7, 3. in eo magistratu,
cum ei potestati praesert, cum Kar-
thagine rex esset 23, 7, 5. cum ma-
gistratus gerere desisset 13, 3, 1.
in magistratibus multum versatus
1, 8, 2. ubi tn. Mss. aliter. v. not.

magistratus, de iis, qui magistra-
tum gerunt. ad magistratum sena-
tumque Lacedaemonior. adiit 2,
7, 4. ego te tradam magistratu,
sc. ad poenam 15, 4, 3. postquam
de reb. suis gestis ap. maximum
magistratum dixerat, i. e. apud
Ephoros Lacedaemonior. 6, 4, 3. dies,
quo maximi magistratus simul
consueverant epulari, sc. Thebano-
rum (vid. not) 16, 2, 2. his magi-
stratibus legati Romam venerunt,
cum hi Consules essent 23, 7, 2. Lar-
gitione magistratum corruptus
populus 1, 6, 4. cum publica
pecunia largitione magistratum
quotannis interiret, 2, 2, 2. ab-
sentium magistratum iustis di-
cto audiens fuit 17, 4, 2. magistra-
tus (Romanos) ornavit in volumine
quodam Atticus 25, 18, 1, v. ornafe.

Magnesia. urbs Asiae ap. Meandrum
fr. 2, 10, 4.

Magnus timor 7, 3, 3. magnus con-
cursus 14, 3, 3. magnus homo 4,
1, 1. Sic: magnos homines virtute
metimur non fortuna 18, 1, 1. v.
homo. magnus imperator 24, 3, 1.
vir omnium iudicio magnus 20, 1,
1. magnus hoc bello Themis-
cles fuit nec minor in pace 2, 6,
1. magni fuit eius opera, sc. pretii
res vel opera 9, 1, 1. 14, 1, 4. sic:
Cicero ad fam. l. 15. ep. 15. magni
erunt mihi tuae literae. v. esse
civitat. add. Voss. de construct. c.
29. magno natu esse, de senect. 4,
5, 3. v. natu. magno & animo &
corpore esse 11, 3, 1. magna mul-
torum consensio 7, 3, 3. magna
amicitia ib. 7, 5. magna gratia ib.
9, 5. magna benevolentia 14, 5, 2.
magna festinatio 9, 5, 3. Sic vulgo.
Sed Nos pro magna festinatione e-
didimus magna de re, de senect. Mss.
Gif. Dan. & Savar. v. in not. ma-
gna corporis dignitas 10, 1, 2.
magna spes 13, 3, 2. magna ex-
pectatio 7, 6, 1. magna pecunia
7, 9, 2. 23, 9, 2. magna laus 15,
2, 3. magnae divitiae 10, 1, 2.
magnae res ib. 1, 3. 16, 2, 3. ma-
gnum periculum 23, 9, 2. major
annis sexaginta natus decessit 21,
2, 3. major res nulla gerebatur
sine eo, majoris momenti 2, 1, 3.
sic: si qua res major acta est,
non defuit 25, 4, 4. majorum re-
rum nihil adversum alicujus sen-
tentiam facere Fr. 12, 5. At ma-
jores res appetere, de ambrosio no-
visque consiliis 4, 2, 2. sic: majora
concupiscere, scilicet, quam quae pri-
vatum & subdum decem 4, 1, 3.
majores natu, seniores, qui superiori
aetate vivere 11, 1, 1. v. Gifan. ob-
serv. L. L. sic: majores auctores
ap. Columell. 9, 13. majores natu,
seniores, sed coaevi 2, 2, 8. sic: ma-
jorum natu auctoritas 13, 3, 4.
Alibi simpliciter majores, propriis.
majorum instituta praef. 3. maio-
rum more honores petere, ut fieri
sole-

Kkk

sole-

I N D E X

- solebat *præf. reipubl. temporib.* 25, 6,
2. majores, de parentibus, avis &c.
majorum gloria 1, 1, 1. a majoribus accepta equestris dignitas 25, 1, 1. maximi exercitus 21, 1, 3. maximi ignes 18, 9, 4. maximum stadium 14, 4, 1. maximi corporis homo 14, 4, 1. maximus magistratus, *supremus* 6, 4, 3. 16, 3, 3, sic: maximi magistratus *ibid.* 2, 2. *v. not.* maxima classis 2, 5, 3. maxima fides 10, 5, 6.
- Magnificus**, *opp.* elegans 25, 13, 5. *v. explicat. h. l. apud Baptist. Pium amor. post. c. 8. add. not.* magnificentissimum factum 8, 1, 5. *illustriss.*
- Magnitudo voluminis**, *modus, quantitas præf.* 8. animi 2, 10, 1. 8, 1, 1. 21, 3, 5. primo loco notatur generositas animi nihil abjectum sententis agitantisque; reliqui ad militiæ laudem pertinent. Boet. magnitudo rerum gestarum 11, 1, 1.
- Magnopere delectari** 14, 3, 4. gaudere 4, 2, 5. laudari 1, 3, 6. *pro.* magno opere: *quomodo* Plautus *Cal.* 2, 7, 7. *experuisse opere tam magno senem, ne ea mihi doretur.*
- Mago**, frater Hannibalis 23, 7, 1. *domum revocatur ibid.* 7, 4. fraternis calamitatibus involvitur. c. 8, 2. *ejus interest.* *ibid.*
- Majestas**, quorum imperii majestas ab hoc initio perculsa cecidit, 16, 2, 4. de summo imperio, quod penes Lacedæmonios & terra & mari erat. *conf.* 3, 2, 3. *alibi* Lacedæmonior. tyrannis 15, 6, 4.
- Male rem gerere**, *infelicitè* pugnare 1, 3, 3. 21, 5, 1. 11, 1, 2. *sic:* male gestis rebus 7, 5, 3. *Livius lib. 1.* opponit bene rem gerere, *felicitè* pugnare. *Vorst.* male accipi, *fugari* 18, 8, 1. male audire 10, 7, 3.
- Maledicti non desunt magnis viris** 22, 3, 2. maledicentissimus historicus 7, 11, 1.
- Maleficam naturam in corpore nascisci**, *de errore ac deformitate naturæ in corpore* 17, 8, 1. *oppon.* habere naturam *fautricem* *ibid.* *Ovid. in*
- epist. dixit naturam difficilem. Si mihi difficulti formam naturæ negavit.*
- Malle**. potius augeri patriæ opes, quam regis maluit 9, 5, 2. qui maluit se metui, quam amari 10, 9, 5. maluit se diligi, quam metui 20, 3, 4. se capitis periculum adire quam deesse &c. 13, 4, 3. *v. infr. Se.*
- Malum externum**, *de bello cum extr.* gesto 22, 2, 1. malo esse alicui, *nucere*, 7, 7, 3. *v. not.*
- Malitiose facere**, *cum quis culpa sua & de industria rem male gerit* 7, 7, 2.
- Mamercus**, *dux Italicus capitur* 20, 2, 4.
- Mamurra eques Rom.** *Fr.* 10, 7.
- Manceps** 25, 6, 3. qui a populo aliquid emit, *conducitur.* *ejus rei quoniam sublata manus indicium facit, sequè auctorem proficitur.* *v. Sigon. de antiq. jur. civ. Rom.* 2, 4. *vide inf. Præf. Boet. adde not.*
- Mandata res**, *de negotio, quod quis in se procurandum suscepit* 25, 15, 2. *oppon.* sua *ibid.* mandatis editis per me conficis, quod fludes, 9, 3, 3.
- Mandrocles** 14, 5, 6. *v. not.*
- Manere**, *expectare hostem*, 2, 4, 2. manere in fide 18, 4, 3. in pactio-
ne 17, 2, 4. in societate 9, 2, 2. in officio, *sc. fidei & obsequi* 9, 3, 1. 18, 6, 4. *oppon.* deficere ab aliq. 9, 3, 1. *vid. de his & similib. formulis Præf. ad Apulej. Miles.* 2. p. 110. & Gronov. ad Statii *Theb.* 6, 630. *Græci dicunt ἐπαύρηται τὰς στρατῶνας, quos Latini imitati videntur. Nam eodem modo Cicero pro domo sua: in fide manere, ad Attic. 7, 15. in conditione manere. Casar. I. B. G. in eo, quod convenit, manere. Livius 35, 12. in societate Romana manere. Poetae omittunt præpositionem. Sic Virgil. 2. Aeneid. tu modo promissis maneat. Vorst. manet amicitia inter eos, durat, constat 21, 3, 3. Sic: memoria laudis manet 13, 2, 3. manere, *ratum esse* 7, 10, 1.*

RERUM ET VERBORUM.

M. Manlius *Fr.* 1, 4.
 Mantinea, *urbs Arcad.* 15, 9, 1.
 Manubiae 5, 2, 5. *praedam, sive pecuniam ex praeda redactam intelligi ostendit Gell.* 13, 23. Boecil.
 Manus, sua manu scripsit, ne timeret, 25, 10, 4. aliquem ad manum habere, ministerio alicujus uti 18, 1, 5. *Locc. indic. philolog. exponit amanuensem, seu librarium, cujus ministerio in scribendo utimur. qui Suetonio in Aug.* 67. a manu dicitur. ut si fortuna in sua manu esset, in sua potestate 13, 3, 4. sic in quibusdam *Miss. ac edd. sed nos edidimus* in sua navi. *v. not.* manus dake, de succumbentibus 22, 1, 4. Est a. *translatio a gladiatorib. ducta. v. not.* manus pro vi & armis. manus afferre alicui 20, 1, 4. manu eum superari posse diffidebant, 7, 10, 4. paullo ante: ferro eum aggredi non audebant *ibid.* manus aliquo porrigere, de extorsionibus, quibus exhaustum immodicis sumptibus acrarium repleretur 10, 7, 2. *v. not. & inf.* porrigere. manum conferere, acie contendere 14, 8, 4. 23, 4, 2. alibi: ad manum accedere 18, 5, 2. manu fortis 14, 1, 3. 15, 3, 1. 21, 1, 4. manus, de exercitu & copiis. manus delecta 1, 4, 16, 4, 2. exigua manus 1, 5, 5. haut ita magna manus 4, 1, 2. manus mirabili flagrat cupiditate pugnandi 15, 5, 1. manum colligere 7, 7, 4. comparare 10, 4, 3. ad dimicandum expeditam habere 14, 6, 2. *v. expeditus.*
 Marathon. *campus clade Persarum & Miltiadi trophaeo insignis* 1, 4, 2.
 Marathonica pugna 1, 6, 3. 2, 2, 6. Marathonium tropaeum; pugna, seu pugnae gloria 2, 5, 3.
 Marcellus M. Claud. *Cof.* 23, 13, 1. 24, 1, 2. *quinque; Cof. ap. Venniam cadit* 23, 5, 3. *quomodo morte ejus audita Hannibal se gesserit, & quomodo corpus ejus tractavit.* *Fr.* 9, 3. & seqq. an Hannibalem vicerit, *ib.* v. 7.
 Marconius quis 4, 1, 2. a quo videtur.

ibid. adde 3, 2, 1.
 Mare Pamphylium 23, 8, 4. rubrum 23, 2, 1. scopulofum 25, 10, 6. mare tutum reddere 2, 2, 3. *maris principatus controversus* 13, 2, 2. mari duces Athen. *ibid.* mari res magnas gerere 9, 5, 1. mari & terra bellum alicui inferre 2, 2, 4. alibi: terra marique 21, 1, 3. mari & terra duces erant Lacedaemonii 3, 2, 3.
 Maritimi imperii summa ab Lacedaemoniis transferretur ad Athenienses 3, 2, 2. principatum Lacedaemonii Atheniensibus concedit 13, 2, 2. maritimi praedones, piratae 2, 2, 3. fluctus 25, 6, 1.
 Marius hostis judicatus juvatur ab Attico 25, 2, 2.
 Marmoris crusta primum parietes operuit Mamurra *Fr.* 10, 7.
 Massagerae populi Seythiae Asiaticae 21, 1, 2.
 Mater patri praelata a Menestheo 11, 3, 4. filii poenam promoves 4, 5, 3. mater timidi flere non solet; proverbium, 8, 2, 3. materfamilias *praef.* 6.
 Matricida *μῆτρὸφόνος* 15, 6, 2. *v. de hac voce Savar. ad Sidon. carm.* 5.
 in Matrimonio habere aliquam *praef.* 4, 5, 1, 2. 10, 1, 1.
 Maturare alicui mortem, accelerare 12, 4, 2. sic Cicero pro A. Cluent. huic mortem maturabat inimicus. concitatus est ad maturandum. *scil.* *inceptum* 10, 8, 5.
 Mature decedere, cito, ante tempus 25, 2, 1.
 Maxime, praecipue. cum unus omnium maxime floreret 1, 1, 1. sic: cum unus in civitate maxime floreret 5, 3, 1. uni huic maxime indulgebat 10, 2, 1. Ciceronis, ut qui maxime amicus fuit *Fr.* 4, 1. *formula alicujus.*
 Media 18, 8, 1. Asiae regio ab Oecasia transversa oblique Parthiae occurrenti. *v. Plin. N. H.* 6, 26.
 Medi, ex Medis, pro, e Media 18, 8, 4. *v. gens.*
 Medica vestis, fluida & perniculata 4, 3, 3.
 K k k 2 2: 04

I N D E X

2. v. not. adde Freinshem. ad Curt. 6, 6, 4. & Briffon. de regn. Pers. 2. Mederi satietati lectoris, ne satietate abundatur, cavere 16, 1, 1. Medicina annos XXX. non indiguit Articus 25, 21, 1. Medicus. quo ille commotus, patri (Dionysio) soporem medicos dare coëgit 10, 2, 5. Medimnus (& medimnum) Graecorum mensura, Romanos sex modios capiens 25, 2, 6. vel septem. vid. modius. adde Petiti. comm. ad LL. Attic. lib. 1. p. 5. Mediocrit. non mediocrit. est industria, eximiae, singularis 25, 13, 4. Meditari animo aliquid, constituere ap. se 17, 4, 1. meditor hoc facere 22, 4, 2. Melle (cera) cadaver alicujus circumfundere 17, 8, 7. vid. not. Melpum opp. Italiae Transpad. Fr. 7, 7. Memor gratusque, quodam sententiae genere juncta 25, 9, 5. memor virtutum pristinarum 23, 12, 5. non tam memoria, quam memoriae efficacia & instinſio ad aliquid notatur. Boecl. Memoria laudis 13, 2, 3. laboris militaris, fama 19, 1, 1. imperii, gloriae ex gesto imp. 3, 2, 2. memoria contumeliae 15, 7, 2. memoria duplex de interitu ejus, fama 23, 8, 2. memoria restator 7, 4, 5. memoriae prodere aliquid vel de aliqua re 2, 10, 5. 7, 1, 1. 11, 3, 1. memoriam veterem patris renovavit juxta posita recens filii statua 13, 2, 3. ad nostram memoriam manserunt monumenta ejus, usque ad nostra tempora 2, 10, 2. sic passim Cicero, Livius, alii. maxima post hominum memoriam classis 2, 5, 3. sic: maximi post hominum memoriam exercitus 21, 3, 3. unus post hominum memoriam cognomine JUSTUS appellatus est 3, 1, 2. sic saepissime & alii locuti Quis Cicero interdum conjunctim memoria temporaque. v. g. orat. in P. Servil. Rullum: me perlongo intervallo prope memo-

riae temporumque nostrorum, primum hominem novum consulem fecistis. Vost. memoria dignus dux, memorabilis 13, 4, 21, 1, 1. memoria digna, res memorabiles 15, 1, 4. memoria immortalis retinere beneficia percepta 25, 11, 5.

Mendacium neque dicebat, neque pati poterat, de Artico, qui neque mentiebatur ipse, neque mentientem alium sustinere & auscultare poterat 25, 15, 1. Ex quo loco claret, non esse perpetuum discrimen inter mendacium dicere & mentiri, de quo Gellius N. A. l. 11, c. 11. Similiter mendacium dicere pro mentiri usurpat Plautus Bacchid. 3, 4, 30. Vost.

Meneclides, obrectator Epaminondae 15, 5, 2.

Menelai portus 17, 8, 6. vid. Strab. lib. 1. & ult. Lamb.

Meneſtheus, filius Iphicrat. 11, 3, 4. matrem pluriſ facit, quam patrem. ibid. sit practor 13, 3, 2. Ed. Ultraj. Longol. & Mag. leg. Meneſtheus, quomodo Virgil. Aen. 4, 288. Meneſthea Sergestumque vocat. Sed Graecus quoque est Meneſtheus.

Mens, propositum, consilium 16, 1, 4. hac mente 9, 4, 4. 10, 9, 1. 20, 1, 4. 17, 4, 4. Alii dixit: hoc consilio 22, 1, 5. mente eadem esse 23, 2, 5. si sana mens esset 17, 5, 2.

Mensam secundam servis dispertit 17, 8, 4. sic Cicero ad Attic. 14, 23. haec scripsi seu dilavi, apposta secunda mensa, apud Vestorium. Horat. serm. 2, 2, 121. cum pensilia nova secundas & nux ornabat mensas cum duplici sic. Et alii. Scilicet bellaria per mensam secundam intelliguntur, (Gr. πίματα, τεγγύματα,) quae post alios cibos convivis jam cibo potinque satiatis apponebantur, ad eorum appetitum quasi denuo excitandum, de quorum instructis. vid. Stuck. antiq. conviv. 3, 2. & Buleng. de convivis. 2, 39.

Men-

RERUM ET VERBORUM.

Mentio. de quo mentionem Plato in Symposio facit, *cujus rei meminit, quam rem narrat* 7, 2, 2. Sic: de quo supra mentionem fecimus, *cujus vitam supra explicavimus* 15, 4, 5.

Mentiri. ne joco quidem mentiebatur Epam. 15, 3, 1.

Mercenarii scribeae, *non sine nota vilis anoni & operae haec vox, honestis ac industriis viris, qui fidem potius, quam lucrum spectant, majorumque, rerum auctores sunt &c. opponitur* 18, 3, 5. *ita passim ap. auctores: mercenaria opera, mercenarii homines &c. cum quodam contemptu dicuntur.* Boecler. mercenarii milites 20, 1, 3. desciscunt 22, 2, 2.

Merere stipendium, *militare &c. v. stip.* 24, 1, 2.

Mereri bene de rep. 19, 2, 2. *mox opp. male consuleret patriae. meritis optime de illo* 4, 4, 6.

Meritis multis magnisque ap. aliquem valere 9, 3, 1.

Messena restituta 15, 8, 5. 16, 4, 3.

Meralla. ex metallis facere pecuniam 5, 1, 3. Sic: ex metallis redire pecunia dicitur 2, 2, 2. *intellig. fodinae metallice. Sic quoque Tacitus, Plinius, Solinus, alii. vid. Buchn. Thesaur. v. metallum.*

Merellus Q. Celer. Fr. 7, 1. *Methodus vitarum scribendarum* 15, 1, 4.

Metiri aliquem fortuna, virtute, aestimare e fortuna, e virtute 18, 1, 1. *usum pecuniae non magnitudine, sed ratione* 25, 14, 3.

Metui malle, quam amari periculosum 10, 9, 5. *diligi quam metui se maluit Timoleon* 20, 3, 4. *v. not. Sic de Alexandro M. Justin.* 9, 8, 18. *amari patet malle; hic metui.*

Mycythus 15, 4, 1.

Migrare. non ex vita, sed ex domo in domum videbatur migrare, *de Attico in morte constantiam vocis atque vultus servante* 25, 22, 1.

Miles jure suo nonnulla ab imperatore vindicat 8, 1, 4. *milites regiam tuentes ap. Persas* 14, 1, 3.

milites Fabiani, Iphicratenses pro praestantibus 11, 2, 4. *milites veterani imperare possulant* 18, 8, 2. **Militiae Romanae initium annus XVII. aetatis** 24, 1, 2. *v. Lipsi. de milit. Rom. lib. 1. Dial. 2.*

Militaris rei labor, *res bello gestae* 19, 1, 1. *in re militari multa partim nova attulit, partim meliora fecit* 11, 1, 2. *militari disciplina nobilitatus ib.* 1, 1. *vestitu ornatus, 14, 9, 3. militares equi* 18, 5, 4.

Mille militum 1, 5, 1. *mille hominum* 14, 8, 3. *Sic enim velle dicit Gellius* 1, 6. *ostendit. decem millia passuum* 1, 4, 2. *decem millia armorum ib.* 5, 1. *multa millia adversariorum* 14, 8, 3. *Scil. 70 mille semper adjectivum plurale dicitur est,*

& generum omnium. Et subaudiri in primis istis duobus locis manus vel numerus aut simile quid debet. Sic enim integre Virgil. Aen. 10, 167. Sub quo mille manus juvenum &c.

Val. Max. 8, 15. Senatus, qui mille hominum numero constat, & alii.

Millia vero plurale quidem adjectivum est, sed neutrum & declinabile. Et materiae congruenter suppleri aliquo substantivo debet, quod genere & numera eidem respondeat: quomodo v.

g. 1, 4, 2. spatia 1, 5, 1. & 14, 8, 3. *corpora subaudiend. vid. Pascal.*

Grosipp. paradox. liter. epist. 14. Gronov. de pecun. vet. 3, 10.

MILTIADES colonos Chersonesum ducit 1, 1. *Lemnum & Cycladas capit c. 2. consilium dat excutiendae dominationis Persicae cap. 3. Marathoniam pugnam vincit c. 5. quale praemium victoriae cepit c. 6. a Pari oppugnatione casu abstrahitur c. 7. ob id damnatus in vinculis moritur c. 7. vera damnationis ejus causa c. 8. Laus ejus* 1, 1, 1. 1. 2, 3. 1, 8, 4.

Minervae aedes 4, 5, 2. *templum* 17, 4, 6.

Minuere religionem, *violare* 17, 4, 8. *minuuntur opes* 7, 10, 3.

Minus diligenter 9, 5, 3. *minus bene vestitus* 5, 4, 2. *minus dicitur*

kkk 3.

kkk 3.

kkk 3.

kkk 3.

kkk 3.

kkk 3.

I N D E X

- nus 7, 7, 1. minus ex sententia, *ibid.* minus lucide 16, 1, 1. minus movere aliqu. 2, 4, 3. minus probatus 2, 1, 2. minus prospere 14, 6, 1. minus prospere gesta 7, 7, 2. minus robustus 23, 10, 2. impediri quo minus 5, 4, 1. recusare quo minus 15, 8, 2. *In his negationis vicem eleganter explet haec particula; in sequentibus tantum minus. cum minus, quam vellet, moveret eum 2, 4, 3. minus saepe, quam vellet 25, 20, 2. ornatus non minus concinnus in brevitate respondendi, quam &c. 15, 5, 1. non minus bonus patetfamilias, quam civis est habitus 25, 13, 1. non minus multos amavit, sc. quam amatus est a multis 7, 2, 3. neque minus multas urbes consilio ad amicitiam adjunxerant, sc. quam expugnaverant multas *ibid.* 5, 6. minus diebus triginta suband. quam 2, 5, 2. nemo minus fuit emax, minus aedificator illo, i. e. quam ille 25, 13, 1.*
- Minime** dedit operam, ut quam minime multa vestigia servitutis manerent 20, 3, 3.
- Minutius Ruf.** M. F. 23, 5, 3. **Q.** Minutius Cos. 23, 8, 1.
- Mirabilis** cupiditas, *vehemens, ingens* 1, 5, 1. quod omnibus mirabile visum est 18, 5, 6.
- Mirabiliter** vulgi mutata est voluntas 10, 10, 2.
- Mirus.** mira comitas, *magna* 1, 8, 4. mirum omnibus id videbatur 11, 3, 4.
- Mirari.** sic se gerendo minime est mirandum, si vita ejus secura fuit 5, 4, 4. *sic:* neque id mirandum, si non facile ad credendum inducebatur 9, 3, 2. ait se mirari, quare jam tertium diem sic teneretur 18, 11, 3.
- Miscere** plurima coepit, *de seditiosis & turbulentis molitionibus* 4, 1, 3. *sic* Cicero pro Mel. quanto ille plura miscbat. *Phaedrus* Fab. 2. Procax libertas civitatem miscuit. *Locoen.* Tac. H. 1, 57, 2. *Caecina* aegre passus miscere nulla statui.
- Miseranda** vita, *deploranda* 10, 9, 5.
- Misereri** aetatis *i. e. senect.* 19, 4, 2. *subint.* vox causata, ut docet Voss. *de constr.* c. 27.
- Misericordia** alicujus capi. 2, 8, 7. misericordia odii succedit 10, 10, 2.
- Misum** fieri, *dimitti* 18, 11, 3.
- Misum** Ephorum, *mittentibus ephoris* 17, 4, 1. *sic enim legendum. v. not.* *Similiter* Solinus c. 2. ad quem legatus venerat misum Mariae regis. (*uti quidem Salmast. cum locum correxit.*) *Et alii passim.*
- Mithridates** Ariobarzani fil. 14, 4, 5. 14, 10, 1.
- Mithrobarzanes** 14, 6, 2.
- Mittere** aliquos in coloniam 5, 2, 2. legatos 2, 6, 4. legatos de aliqua re ad aliquem 19, 3, 2. nuntium alicui 7, 4, 3. literas & nuntios aliquo consultum utrum &c. 18, 6, 1. *sic:* literas Athenas publice misit, sibi proclive fuisse &c. 13, 3, 4. mittere literas ad aliquem 25, 20, 1. mittere aliquid muneri alicui 4, 2, 3. Attico misit, quid ageret, *nunciavit, scripsit* 25, 20, 1. *Sic* Cicero ad fam. 11, 8. Polla misit, ut ad te, si quid vellem, darem literarum. & Livius 36. ad M. Bolium misit, Antiochum in Italiam imperem fecisse, &c. *Adde* Gronov. *not.* ad Liv. 8, 22. *Sic quoque Graecor. ἐμπίδωκεν* saepe idem est ac literas dare, per literas certiore facere. *Plene alibi:* eodem ut sequebantur, ad Timotheum & Iphicratem nuntium misit 13, 3, 4. de servis suis, quem habuit fidelissimum ad regem misit, ut ei nunciaret &c. 2, 4, 3. ex his delecti Delphos deliberatum missi sunt 1, 1, 2. missi sunt delecti, qui Thermopylas occuparent 2, 3, 1.
- Mirylenaei** multa millia iugerum agri Pittaco muneri dantes 8, 4, 2.
- Mixtura** virtutum & vitiorum in Pausania 4, 1, 1. in Aleibiade 7, 1, 1. *Alia ejusdem mixturae exempla videlicet ap. Mich. Piccart. vls. historico-polit. dec. 1. c. 8.*

Mnc-

RERUM ET VERBORUM.

- Mnemon Artaxerxes iustitiæ fama
floreus 21, 1, 4. pepercit matri,
uxoris interfectori. *ibid.*
- Mobilis populus, *inconstans* 13, 3, 5.
mobilitas fortunæ, *inconstantia*,
varietas 10, 6, 1.
- Moderata vita, *civilitatis nomine &*
bonitatis, quam alibi vocat 13, 4, 2.
- Moderate terre, *æquo animo, non*
impatenter 20, 4, 1.
- Moderatio in omni cultu scil. 25, 14, 2.
- Modestus, *ἄσπετος* Lambin. 15, 3, 1.
- Modestia, *civilis communique sensui &*
legibus congruens animus intellig. 12, 1,
1, de civilitate obsequii in patriam 17,
4, 2. Boecl.
- Modii septem faciunt medimnum A-
theniensem 25, 2, 6. *sc. enim legend.*
v. not. Sane Alex. ab Alex. 2, 20.
ita distinguit: ut modios quidem sex,
medimnum facere; Atheniensem
autem medimn. septem modiiis con-
stare dicat.
- Mocilla L. Julius praetor 25, 11, 2.
- Modica suppellex 25, 13, 5. *opp.*
multa.
- Modus, admirandum in modum 15,
3, 2. pari modo 14, 10, 2. non pa-
ri modo 20, 1, 5. tali modo 25,
21, 1. modum adhibere, *scil. in*
profereudo 15, 4, 6. modus hastæ,
quantitas, 11, 1, 4. *sc. sic: modus men-*
turæ 25, 2, 6. *sc. quoque ap. Gell. 1,*
1. modus plantæ Herculis, & ap.
alios modus iugeri, agri, tumuli
olivæ, &c. v. Rhodii Lexic. Scri-
bonianum.
- Moenia lignea, *aenigmatico de navib.*
2, 2, 6. moenibus circumdare 2,
6, 1. se defendere, *opp. obviam*
ire hosti 2, 4, 2, 1, 4, 4.
- Molestum non esse alicui, *i. e. nullas*
alicui pecunias imperare 25, 7, 3.
- Moliri, de conatu rei magnæ 7, 10, 1.
de factiosis consiliis 6, 1, 4. moliri
multa de Philippo Maced. *dominatio-*
nem moliente 13, 3, 1. *molitiones viri-*
tibus majores 9, 5, 1.
- Molossi, *geni Epirotica* 2, 8, 3.
- Momenti nullius esse, *auctoritate sc.*
amissa 7, 8, 4.
- Monere, *significanter, cum denuntiatione*
monere 7, 8, 5.
- Mons, ad infimos montes 18, 9, 3.
v. infimus.
- Monumentum, *sepulchrum* 25, 22, 4.
monumentum sepulcri 10, 10, 3.
v. not. monumenta, indicia rei me-
moriæ conservantia 2, 10, 3. *a mo-*
nendo enim deducit Varro. Boecl.
- Morari Lacedaemoniorum interfe-
cit, *manum, cohortem* 11, 2, 3. *E-*
rat autem μύρα, sive μύρα, multitu-
do 500. aut 900. Lamb. *Add. Crag.*
de rep. Lac. 4, 4. & Meurs. lell.
Attic. 1. 16.
- Mora nulla est 9, 3, 3. *sc. in me vel*
per me, quemadmodum alii plene lo-
cuti. Virgilius Ecl. 5, 52. in me mo-
ra non erit ulla. Terent. Andr. 3,
4, 14. per hunc nulla mora est.
- Morari alicubi 24, 1, 1. 12, 3, 2. in
montibus 23, 5, 1.
- Morbus oculorum 23, 4, 3. morbo
consumi 21, 2, 1. morbo mori 2,
10, 4. morbo perire 21, 3, 3. mor-
bus levior esse coepit 25, 22, 3.
in morbum incidere 10, 2, 4. mor-
bo graviter conflictari *ib.* in mor-
bum impliciter 5, 3, 4. & 17, 8,
6. *v. implic.*
- Mors, honestam mortem praestare
turpi vitae existimat Chabrias 12,
4, 3. *mors heroica Epaminondæ* 15, 9,
1. *mors turpis* 4, 5, 4. ex ingrato-
rum hominum conspectu morte
decedere, *sc. voluntaria* 20, 1, 6.
quæ lex morte multabat, si quis
&c. 15, 7, 5. morte ab aliquo mul-
tati *ibid.* 3, 3.
- Mortales 9, 5, 1. *per Synecdochen pro*
hominibus, quomodo & alii. Cicero:
unus omnium mortalium sine ulla du-
bitatione deterrimus. Plinius 12, 17.
tanta mortalibus suarum rerum satie-
tas est. Sallustius B. Jug. multos mor-
tales cum pecore atque alia præda
capit.
- Mortiferum vulnus, *mortale, letale,*
θανάσιμον 15, 9, 3.
- Mos a majoribus traditus 17, 1, 2.
moris majorum summus imitator
25, 18, 1. *sc. sic: more majorum ho-*
nores petere 25, 6, 2. *sc. sine suco,*
Kkk 4.

I N D E X

& fallacis, ut Cicero explicat. provocabatur autem in plerisque rebus cum pondere & proverbiali veluti formula, ad morem majorum i. e. instituta inde a majoribus propagata. Baecler. non magis amore quam more ducis, consuetudine, instituto legibus permisso 5, 1, 2. v. amor. mores civitatis 25, 6, 2. more Atheniensium nefas hoc est 7, 3, 6. more Persarum 14, 10, 1. moribus ipsorum hoc convenit praef. 2. mdribus Lacedaemonior. summa virtus in patientia ponebatur, secundum mores Lacedaem. 7, 11, 4. Sic: nostris moribus Musice abest a principis Persona 15, 1, 2. moribus nostris nefas habetur praef. 4. moribus nostris hoc decorum est praef. 6. morib. eorum id non fit 22, 3, 2. mores patrios mutare, consuetudines patrias, instituta patria 4, 3, 1. Sic: mores Graecorum sequi in narrando praef. 3. more civitatis suae fungi 9, 3, 4. v. fungi. morum similitudo plus valet in amicitia, quam affinitas 25, 5, 3. vocabat eos, quorum mores a suis non abhorrebant 25, 14, 2. morum praefectus, 22, 3, 2. fortunam sui cuique mores fingunt 25, 11, 6. & 19, 1. v. Erasmi. Chil. 2. cont. 4. proverb. 30. itemque not. nostr. ad loc. prior. morem gerere alicujus voluntati, obedere 14, 4, 3. sic: mos ei gestus est 2, 7, 3. mos crudelitatis, de crudelitate ipsa 8, 3, 1.

Movere se se. ex pristina habitat. 18, 6, 2. neque se quoquam movit ex Urbe 25, 7, 1. Phrygiam prius depopulatus est, quam Tisaphernes usquam se moveret 17, 3, 2. movere castra 13, 8, 4. 18, 12, 4. movere, persuadere 2, 4, 2. hoc nuncio motus domum rediit 4, 3, 5. tantum auctoritate ejus natus est, ut &c. 9, 4, 1. ejus consilio multum movebatur 10, 1, 3. suaque omnia, quae moveri poterant, asportant, bona mobilia, quae vulgo dicunt 2, 2, 8. conf. 10, 4, 2. Livius res moventes dixit. Invenias & mo-

ventia, ut in illo: fixa & moventia addo Not. ad 2, 2, 8.

Motus concursusque, proeliantium sc. bellantiumque 11, 1, 4. motus corporis, agitatio, de equis 18, 5, 4.

Multa. multae aliquid detrahere, 13, 4, 1.

Multari pecunia 7, 7, 6. 5, 1, 1. 16, 1, 3. Justinus dixit pecunia damnari 8, 1, 7. Vorst. exilio 3, 1, 2. 5, 3, 1. 16, 2, 3. morte 15, 8, 3. lex multat morte, si quis &c. mortis poenam constituit 15, 7, 5.

Multorum imperiis non potest bene geri respubl. 10, 6, 4. multae magnaeque sollicitationes 18, 2, 4. cum in oratione sua multa in Thebanos invectus esset 15, 6, 1. heic qd multa adverbialiter ponitur Graecorum more, quemadmodum & alibi. A. Caecina ad Cicero. l. 6. ep. 7. ignovit omnibus, qui multa Deos venerati sunt contra ejus salutem. sic quoque Virgilius, alique. Vorst. adde Vechn. Hellenolex. pag. 99. & se7. multum in impeiis magistratibusque versatus 1, 8, 2. multum in judiciis privatis versatus 2, 1, 3. multum in bello versatus 11, 1, 1. sic: aliquem multum fallere 6, 3, 3.

Multo formosissimus omnium aetatis suae 7, 1, 2. multo locupletissima regio 17, 3, 1. multo elegantissimus poeta 25, 12, 4. neque ita multo post 16, 2, 4. 22, 3, 4. post non multo 4, 3, 1. post, neque ita multo 5, 3, 4.

Multimodis 2, 10, 4. Sic enim in plerisque Mss. v. not.

Multitudo se. militum 1, 2, 1. paulte ante: manus ib. 1, 4. Sic: multitudine circumventus est. multitudo navium 2, 4, 5. multitudo magna Helotum 4, 3, 6. multitudo Macedonum 18, 7, 1. multitudo populus, si parvi 7, 3, 2. 1, 3, 5. oppon. principibus, magistratibus. &c. concitata repum non potest 3, 1, 3. multitudinis odium 19, 4, 5.

Multiplicare usuras 25, 2, 5.

Mundities in re fam. 25, 13, 5.

Muni-

RERUM ET VERBORUM.

Municipium 24, 1, 1. v. Gell. 16, 13 & Sigon. de ant. jur. Ital. l. 2. c. 6. &c.

Munire absolute, pro, muros struere, munitur 2, 6, 5. munire urbem 7, 4, 7. arcem 20, 3, 3. se moenibus ligneis 2, 2, 6. disceptatio de jure muniendi 2, 7, 4. & seq. adde Clapmar. arcan. 3, 7. itinera munire, de viis, quae faciendo itinere aptantur ac emanantur 23, 3, 4. munire imperium singulare & perpetuum, translate de stabilenda dominatione 21, 2, 2. sic: quingentis longis navibus munitum imperium 10, 5, 3. benevolentia munitum imperium *ibid.* munitae urbes 14, 5, 6. ne essent loca munita, quae hostes possiderent 2, 6, 2. munitiora loca 10, 9, 1. munitissimum castellum 8, 2, 1.

Munitio, de ipso opere muniendi 2, 7, 2. munitioes, de operibus obsidentium 18, 5, 7.

Munus, de functione & opera. munus militare fungi 14, 1, 4. munere fervorum fungi, de Helotis. 4, 3, 6. v. fungi. munus, de donis, munera magnae pecuniae a rege aliquo, se. missa 19, 1, 3. obviam missa honoris ergo 17, 8, 3. parva munera diuturna; locupletia non propria esse consueverunt 8, 4, 2. illorum mansura est & intemerata gloria; haec ob invidiam nihil habent solidi, quo possint gaudere. v. propr. munus fortunae 25, 3, 3.

Munychia portus Atticae, ut Stephanus ait, seu, ut Strabo lib. 2. collis Chersonesi speciem praebens, introitum habens oris angusti 8, 2, 5.

Murus ligneus, aenigmatische de nav. 2, 2, 6. muri Atheniens. quo commentu extructi 2, 6, 2. &c. ex sepulcris & facellis constant 2, 6, 5. muri ex multa refecti 13, 4, 1. muri victus diruti 9, 4, 5. muros struere 2, 6, 4. muros reficit Conon 9, 4, 5. muros sepire &c. 2, 7, 4. mutis caruit Sparta 7, 6, 1.

Musica praef. 1. musice a principis persona abest 15, 1, 2. in musicis

magna gloria esse 15, 2, 2.

Mutare aima, alia invenire 11, 1, 3. consilium 18, 9, 6. mores, vestitum &c. 4, 3, 1. mutare aliquid de cultu quotidiano & de vitae consuetudine 25, 14, 2. aliquid de vitu & vestitu 17, 7, 3. murata est voluntas vulgi mirabiliter 10, 10, 2. alii: immutata.

Mutationes reip. 25, 16, 4.

Mutina 25, 9, 1.

Mutua beneficia 14, 10, 4.

Mycala, urbs Cariae 5, 2, 2. *v. v. gloss. ma est. v. not.*

Mysteria facere 7, 3, 6. *Cereris sacra arcana: alio nomine Initia. De iis Just. 5, 1, 1. Brisson. 1. formul. Alex. ab Alex. 6, 19. & proluxe Casaubon. adv. Baron. Exercit. 16, 43. adde Petir. comm. ad LL. Attic. lib. 1. Jac. Gothofr. Exerc. 2. de Eccles. & incarnat. Chr. & imprimis Meurs. libr. singul. quae Eleusinia inscripsit.*

Myus, urbs Asiae 2, 10, 3.

N.

Nancisci majus imperium 1, 6, 4. morbum 25, 21, 2. sorte provinciam 24, 2, 1. nancisci causam idoneam, opportune, commode oblatam, captamve 2, 6, 2. ejus elegantiae est locutio Floriana 2, 6, 12. hostes frigidum & nivalem nati diem &c. scil. tempestatem ejus duci in consilium verterunt, suo usui accommodarunt &c.

Nasci ex aliquo 2, 1, 2. natus ab aliquo 14, 2, 2. natus ex aliquo 10, 2, 4. 15, 10, 2. natus nobili genere 10, 1, 1. nata Attico neptis ex Agrippa 25, 19, 4. nata eodem patre 5, 1, 2. nati ex fratre & sorore 14, 2, 3. omnes in Africa nati i. e. Africanus 21, 3, 5. natus annos circiter quadraginta, de eo, qui jam implevit tot annos 7, 10, 6. ellipt. annos pro ante annos. *vid. Voss. de Construct. oap. 13. & 44. sic: circiter annos LV. natus 10, 10, 3. annos III. & XX. natus Fr. 4, 1.*

Kkk 5 major

I N D E X

- major annos sexaginta natus 21, 2, 3. minor quinque & viginti annis natus 23, 3, 2. Lambinus utrobique reposuit natu; sed vide notas nostras ad utrumque loc.
- Natu magno, aetatis notione 4, 5, 3. 13, 3, 1. sic Liv. 2, 8. lib. 10, 38. v. Gifan. obs. L.L. pag. 144. majores natu, de senioribus, sed coaevus 2, 2, 8. 13, 3, 4. de senioribus, sed qui deserunt vivere 11, 1, 1. natu maximo filius 14, 7, 1. alibi: qui maximus natu esset ex liberis ejus 17, 1, 3.
- Natalis dies Timoleontis festus Siciliae 20, 5, 1. sc. quod felix & virtutis nobilitatus ibid. v. Alex. ab Alex. 4, 20.
- Natione Car. 14, 1, 2. Medus 4, 1, 2. nationes & gent. 23, 1, 1.
- Nativus lepor, de pura & inassectata sermonis gratia 25, 4, 1. oppon. adicitus ibid. Perronio naturalis pulchritudo, Gellio 10, 3. nativa suavitas dicta. Locc.
- Natura videtur experta in hoc quid efficere possit, de Alcibiade, quo nihil fuisse excellentius memoriae proditum 7, 1, 1. ponitur haec natura tanquam effectrix rerum &c. sic: natura faulrix, propitia, 17, 8, 1. opp. malefica, invida ibid. inesse in uno homine tantam dissimilitudinem tamque diversam naturam admirabantur 7, 1, 4. vid. inest. id, quod natura cogit, de morte 25, 22, 2. natura difficillima, ingenium diffie. 25, 5, 1. naturae omnes paremus, ingenio quod natura dedit, obsequimur &c. 25, 17, 3. Sic quoque Cicero vid. not. naturae debitum reddere, mori 21, 1, 5. v. debit. neque id natura solum fecit, de naturali ingenii propensione 25, 77, 3. ab natura multa habuit bona 10, 1, 2. natura loci 14, 8, 3. natura civitatum eadem, translate de consuetud. civit. 1, 6, 1. naturalis bonitas 25, 9, 1. v. bonitas. naturale bonum 8, 1, 3. naturalis quaedam gratiae apud omnes obtinendae felicitas. adde Cic. pro Coel. 5. Boeckl.
- Naufragium. apud quam urbem jam bis classis regia fecerat naufragium 2, 7, 5.
- Navis percussa rostro 12, 4, 2. navis triremis 10, 4, 1. navem in ancoris tenere 2, 8, 7. navem capere, deprimere 9, 4, 4. navis serpentinibus completae 23, 11, 6. navis onerariae 2, 2, 5. longae ib. v. not. & 9, 4, 2. navis triremes 2, 2, 8. Onerariae navis ἰθακίδες serviebant commestui transvehendo &c. Bellicarum navium maxime eminentes navis longae respectu st. onerariae. quae latiore ventre & rotundiores; & ex longis, triremes dictae juxta numerum transtrorum & remorum supra se invicem locatorum, serie tamen fortassis non directae &c. vid. Saevili milit. Rom. p. 66, 70. & Gyrard, de navigis. Boeckl. Plura de variis navium generib. habes apud Andr. Senfiblebium in libello, cui tit. Argo, sive de navibus veterum, & Jo. Schaefferum in dissert. de varietate navium, & lib. 2. de milit. nav. vet. cap. 2. ac lib. 4. c. 1. NAVES, metonym. pro militibus in navib. 2, 3, 3. 23, 7, 7. navis dominus 2, 8, 6. Thucyd. & Polyæn. ναύαρχος vocant: sed Themistocles ep. 19. pariter ut Nepos, ἡ διορθῆται τῆ νῆος. idque rectius puto. fuit enim navis, qua Themistocles. vehebatur, ut ex iisd. scriptorib. cognoscimus, ex eo genere, quod Graeci ἰθακίδας, Latini onerarias vocant; ac, ut videtur, alicujus mercatoris, quanquam non ignoro, in epist. 20. Themistocles eam dici ἰθακίδας Ἀλεξάνδρου τῆ Μακεδόνου. Sed quid epistolae illis tribuendum sit, jam monimus in notis ad 2, 8, 4.
- Navalis belli peritissimus 2, 2, 3.
- Nautica castra 7, 8, 5. 23, 11, 6. v. castra.
- Naxus insula in Aegeo 2, 8, 6. Varia ejus nomina, quibus olim nota fuit. Plinius 4, 12. recitat. Hodie Nicosia dicitur.
- Ne joco quidem mentiebatur 15, 3, 1. nullius unquam consilium non modo.

RERUM ET VERBORUM.

modo antelatum, sed ne comparatum quidem est 20, 3, 6. ne, *enclitica*, in *segg. dubitationi & interrogationi* servit. experiri voluit, verum falsumne esset relatum, *verum an falsum* 14, 9, 2. is cum interrogaretur, utrum pluris patrem matremne faceret, *patrem an matrem* 11, 3, 4.

Necessarius homo, *signif. propinquitatis*, de *soero* 14, 6, 3. homines tam necessarii 4, 2, 5.

Necessè. nihil necessè est pluribus verbis commemorare, *si locus sanus est* 25, 21, 5. sic Terent. Eun. 5, 6, 28. nisi quia necessè fuit hoc facere. & 5, 9, 45. *necessè est multum accipere Thaidem*. Sic quoque Plautus, Cicero, alii.

Necessitas, hac necessitate coactus, *de urgente calamit.* 2, 8, 6.

Necessitudo, *affinit.* 10, 1, 3. necessitudo fortis, 24, 1, 3. collegarum forte lectorum consensio & vinculum conjunctioque notatur. Boecl. *adde not.*

Necis causa datae provinciae. sic *Mss. & edd. vet.* ad unum omnes 25, 8, 5. v. *not.* & *sup. dicis*. necem sibi consciscere Fr. 2, 2.

Nectanabes rex Aegypti 17, 8, 6. & Nectanebus 12, 2, 1. v. *not.* ad utrumque locum.

Nefas. se patriae irasci nefas esse ducebat 15, 7, 1. nefas id habetur moribus nostris praef. 4. quod nefas erat more Atheniensium 7, 3, 6.

Negare. ne differendo videretur negare 5, 4, 2. v. *differre*. negat sui consilii esse 9, 4, 1. negabat se ei vim allaturum 18, 12, 3. negabat id suae virtuti convenire 17, 5, 3. sic Val. Max. 1, 6, 6. *signiferis negantibus signa moveri sua sede posse*. Sueton. Aug. 94. *ex eo negantur ibi ranae coaxare*. negare ei non potuit, quin &c. 10, 2, 2.

Negatio duplex more Gratorum usurpata, nullae unquam neque exercitatiores copiae, neque magis dicto audientes fuerunt 11, 2, 1. vid. *Vechneri Hellenolex.* Sic: nihil unquam, neque insolens neque glo-

riofum ex ore ejus exiit 20, 4, 2. non facile reperiri potest, neque de graecis neque de Italicis rebus, quod &c. 24, 3, 2.

Negligere rem familiarem, *de luxurioso & dissoluto*, 2, 1, 8.

Negligenter, malitiose facere 7, 7, 2. v. *not.*

Negotium dare alicui, 7, 10, 4. & 10, 8, 2. 10, 9, 3. negotium suscipere, *de re mandata efficienda*, 25, 15, 2. negotium alicuius procurare *ib.* 15, 3. negotium mihi est cum viro strenuo, *elegantè dicitur*, 14, 7, 1. eo intersecto nihil habituros negotii, *omnia parata & facilia fore* 18, 12, 2. sic Cicero *sapè, sapitque proverbium ea locutione*: sine negotio 17, 5, 4.

Nemo non putarat 25, 10, 1. nemini non ibi monendi potestas facta est 25, 11, 1.

Neocles, *sive ut in quibusd. Mss.* Neoclus 2, 1, 1. & 2. v. *not.*

Neontichos. sic legio Vossius 7, 7, 4. v. *not.* Est a. nomen castelli in Thracia, cujus & Scylax ac Plin. meminere.

Neoptolemus cadit 18, 4, 1.

Nepos Corn. M. Ciceronis, *ut qui maxime amicus familiarisque fuit* Fr. 4, 1. laudat librum suum de historicis 10, 3, 2. & *alium de vita Catonis* 24, 3, 5.

Nepotes nati ei sunt multi 21, 2, 3.

Neptis nata est Attico ex Agrippa 25, 19, 4.

Neptuni fanum, *ἄουλος* 4, 4, 4. v. *not.*

Neque eo magis fida inter eos amicitia mansit 21, 3, 3. neque eo magis ex praelio excessit 18, 4, 2. neque eo minus 20, 4, 1. neque eo secius 25, 2, 2. neque suo nomine neque subscribens 25, 6, 3. neque colloquium ejus peti, neque in conspectum venire studuit 14, 10, 3. Neque vero hic non contentus est, *negatione duplici confirmandi vim habente* 8, 2, 2. Sic: neque tamen non patiebantur 18, 1, 3. *adde* 9, 2, 3. 9, 5, 2. 25, 13, 1. neque minus propter mores, quam

I N D E X

- quam affinitatem, tam propter mores, quam affin. 10, 1, 3. sic: neque minus bonus paterfamil. habitus est, quam civis 25, 13, 1.
- Nero C. Claudius 24, 1, 2.
- Nescio quo casu 1, 7, 3. nescio quomodo 7, 11, 1. 8, 1, 3. formula frequens *Democritum*. huic uni contingit, quod nescio an ulli 20, 1, 1. sic *Nos edidimus; Lambinus & alii an nulli. v. not. & sup. contingit.*
- In neutram partem, neque hoc, neque illo nomine 25, 13, 5. v. not.
- Nicanor Cassandri praefectus Piraeo potitur 19, 2, 5.
- Nicias unus e collegis Alcibiadis 7, 3, 1. v. not.
- Nihil neque insolens neque gloriosum 20, 4, 2. sic ut supra nihil possit addi 25, 4, 1. v. not. nihil illo fuit excellentius 7, 1, 1. nihil ea pugna est nobilior 1, 5, 5. pro nullus illo fuit excellentior, nulla pugna ea fuit nobilior. Ita autem saepissime & alii locuti sunt, quia, ut *Bangius Observat. Philolog. lib. 2. p. 919. existimat, plenius quid & suavius in Neutro est, quam in Masculino & Foeminino. nihil aliud egit, quam ut &c. v. agere. nihil aliud comparavit, quam bellum 17, 2, 4. nihil aliud molitus est, quam ut &c. 6, 1, 4. nihilo secius 9, 2, 4. 10, 8, 5. 25, 22, 3. nihilo seignius 14, 2, 4. nihilo magis ibid. 10, 3. nihil necesse (alii opus) est commemorare, nihil attinet, non est operae precium 25, 21, 5. v. not.*
- Nilus flumen 18, 5, 1.
- Nisi ille fuisset, Sparta futura non fuisset 17, 6, 1. v. esse.
- Niti, anniti ut hoc vel illud fiat. quo patriam recuperare niterentur, laborarent 16, 2, 1. in nitendo, quod semel annuisset, (si proba lectio. vid. not.) 25, 15, 2. maxime nitebatur, ut, vehementer suadebat, suadendo conabatur efficere, ut 1, 42, 5. niti aliqua re, ab ea pendere 1, 3, 5. patrociniis alicujus, 19, 3, 1.
- Nixus in cubitum, (sic alii; nos in nixus v. not.) 25, 21, 5. erigentis se habitus denotatur.
- Nitida jumenta, pinguis, non squallida, non horrida, non rigosa, ut *Lambinus exponit 18, 5, 6. sic Ovid. 2. Metam. nitidam cape praemia vaccam. Horat. 1. epist. 4, 15. Me pinguem & nitidum bene curata cute vises. Phaedrus fab. 46, 4. Uide, quae so, sic nites; Aut quo cibo fecisti tantum corporis?*
- Nobilis propinquitas 10, 1, 2. nobiles populo & civitatibus democraticis invisit 7, 4, 4. Ista generis sunt: de cetero ad celebratam & gloriam transfertur vocabulum. nobilis rex 14, 3, 4. nobilis & clarus poematis *Fr. 1, 3. nobilis inter aequales 25, 1, 3. nobile nomen 1, 8, 4. hac pugna nihil est nobilior 1, 5, 5. nobilissimae urbes 17, 5, 3.*
- Nobilitate aliquem praecurrere, claritate & amplitudine 8, 1, 3.
- Nobilitari re aliqua, esse in claritate ob rem aliqu. 11, 1, 1.
- Nocere simplicibus, damnnum inferre 17, 4, 8. nocere se ei non posse intelligebant 7, 4, 2.
- Nolle. ex istis nolo amplius, quam centum jugera 8, 4, 2. pro patriae charitate accipere orbis terrarum divitias nolo 15, 4, 2. *Elegans locutio, pro qua alii neque minus eleganter dixissent: non meream orbis terrarum divitias, ut (quamobrem) fidem erga patriam exuam. conf. Buchn. Thesaur. v. mereo. noluit non parere, paruit 7, 4, 3.*
- Nomen nobile, pro fama clara 1, 8, 4. nomen Romanum, cum granditate quadam, pro populo 23, 7, 3. nominis Alexandri simulatio 18, 7, 2. nomen regium sumere, titulum 18, 13, 3. neque suo nomine neque subscrībent 25, 6, 3. nomine magis, quam imperio reges 17, 1, 2. nomine otii servitutum conciliare, 15, 5, 3.
- Nominatum. his consulentibus nominatum Pythia praecepit, ut *Miltiadem &c. i. e. expresso nomine 1, 1, 3.*
- Nomentanum praedium 25, 14, 3. Df

RERUM ET VERBORUM.

- De Nomento, oppido Latinorum, vid. Cluver. Ital. antiq.
- Non libenter 12, 3, 2. non magis quam 1, 2, 3. 25, 6, 1. non modo, sed ne quidem 20, 3, 6. quare venire non dubitaret, 17, 4, 1. non, in negatione, quae nudae affirmationi aequipollet, non defuit, si qua &c. adfuit 25, 4, 4. non parere noluit, voluit 7, 4, 3. neque vero non fuit apertum 9, 2, 3. neque tamen non inprimis bene habitavit 25, 13, 1. nemo non putabat *ib.* 10, 1. nihil in iis non apparet *ib.* 16, 4. nihil ei non tribuit fortuna *ibid.* 19, 3. non nihil temporis 23, 13, 2. nonnulla inveni in aliquem 20, 5, 3. nullius conditionis non habere potestatem *ibid.* 12, 1. nihil eum non efficere posse ducebant 7, 7, 2. non, in negatione, quae simul affirmat, simul auget, quae magna corporis dignitas non minimum commendat 10, 1, 2. non indiligens pater 25, 5, 3. non, in negatione, quae simul affirmat, simul minuit. homo non beatissimus, non admodum beatus, mediocriter fortunatus 17, 18, 2. non nimis diuturna laetitia (*sic enim legend. v. not.*) 7, 7, 1. *Alia ἰσοδυναμία similis exempli. vid. ap. Buchn. de commut. dic. rat. lib. I. cap. 6.*
- Nostri Imperatores 17, 4, 2. nostri mores praef. 4. & 6. it. 15, 1, 2.
- Notare diligenter loca quaedam, signo sc. & observatione 14, 11, 2. notare res sine nominibus, exprimere, scribere 24, 3, 4. notari, annotari, perscribi 25, 18, 2.
- Notus historicis 16, 1, 1. opp. vulgo notus. Scilicet alii fama vulgi celebres feruntur; ceterorum facta non tam celebratione loquentium, quam scriptis Historicorum pervigent. Boecl. adde not. nostr. ad illum loc. nota virtus, cum laude insignis pariter ac perspecta 5, 3, 2.
- Notitia, propter notitiam intromissi, tanquam noti 10, 9, 4. notitia clarorum virorum, cognitio de rebus *corrupto* 25, 18, 4.
- Nora castellum Phrygiae 18, 5, 3.
- Nova res, insolita 14, 6, 6. nova ars 1, 5, 3. eleganter dicitur significatione inventi tam sollertis, quam necessarii. Boecl. Sic: novum consilium 18, 8, 4. novi delectus, de militib. recens lectis 23, 6, 4.
- Nova asserre in re militari 11, 1, 2.
- Novitas ornatus, insolentia 14, 3, 3.
- Novissimo tempore, extremo 18, 1, 6.
- Nox prima, vigilia prima 18, 9, 3.
- Nubere alicui, foeminarum est 5, 3, 4. nupta est huic 25, 5, 3. nuptum dare filiam alicui 4, 2, 3. 10, 1, 1. add. 10, 4, 3.
- Nuptiae pro matrimonio 25, 12, 1.
- Nubilis virgo 15, 3, 5. *μαεζαγορε* vocis est in illo Virgillii 7. *Ant.* Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.
- Nudare vagina telum, diffringere 14, 11, 4.
- Nugator. nae tu nimium nugator es, cum maluisti &c. Fr. 3, 5. elegans form. objurg.
- Nullus. huic uni contigit, quod nescio an nulli 20, 1, 1. *sic qu. edd.* alii tamen ulli. *v. not.*
- Numen deorum 17, 2, 5. 20, 4, 4. *notat hic auspicium, curam, cogitationem.* In priore loco pro ipsis diis potest capi. Boecl.
- Numerus decemplex 1, 5, 5. in hoc numero fuit, alias, in eis, inter eos 1, 3, 2. numero copiarum fretus, multitudine 1, 5, 4. numerus militum, conditio, locus &c. 14, 1, 3. *sic: numero militis erat, ἐπιπέτης στρατός* 15, 7, 1. in numero amicorum esse 14, 9, 2. de numero proscriptorum eximere aliquem 25, 10, 4. *sic, in numerum proscripitor. referre aliquem ibid.* 12, 6. numero sacrilegorum haberi 17, 4, 8. sapientum 8, 4, 2.
- Numerare alicui pecuniam 15, 3, 6. *ita: numerata pecunia, 13, 1, 3.*
- Numidae frustra insidiantur Hannibali 23, 6, 4.
- Nuntius venit mihi 17, 4, 1. nuntium

- um mittere alicui de 7, 4, 3. nuntii crebri hoc adferunt 1, 3, 3. hoc ille nuntio rediit Ath. *postquam hoc comperisset* 12, 3, 1.
- Nuntiare alicui aliquid verbis alterius 2, 4, 3.
- Nusquam auxilium nisi a Lacedaemoniis petiverunt; a nemine, nullo e loco 1, 4, 3. nusquam eam a se dimittebat, ad locum nullum 25, 4, 2.
- Nutu ejus geruntur omnia i. e. arbitrio, placito 6, 2, 1.
- Nylaeus 10, 1, 1.
- O.
- O**bducta nocte, 23, 5, 2. *obscuram, nebulosam, non forenam explicat. Lamb. quemadmodum Horatio Epod. 13. frons obducta dicitur. verum potius obduci hic nox dicitur, ut in Georg. Virg. obtendi. Curt. 8, 13, 25. obducta nox coelo.*
- Obedire legi 15, 8, 1. obedit rex illis, horum consilio potissimum utitur 14, 5, 4. *vid. not.*
- Objicere se hosti, de eo, qui se opponit hosti 23, 5, 1.
- Objectu illo repentino viso i. e. objecta specie oculis 23, 5, 2. Tac. Hist. 3, 9, 3. *cum latera objectu paludis tegeantur.*
- Obire diem, mori 10, 10, 3. *integre: obire diem supremum 1, 7, 6, 7, 10, 6. Habes utriusque nominis indices. In illo Juvenalis sat. 63, 56. magnus civis obit & formidatus Othoni. Interdum tamen obire diem est ad diem certum aliqua de causa adesse. Quomodo Cicero de amicis: cum in hortos D. Bruti auguris, commentandi causa, ut affolet, venissimus, tu non affuisti, qui diligentissime semper illum diem & illud munus solitus esses obire. legationes obire, suscipere, legatum agere 10, 1, 4. mox: legationes administrare, ducere, sed de ipsa rerum tractatione.*
- Oblivisci injuriarum omnium 18, 6, 2.
- Oblivionis lex, ἀμνηστία 8, 3, 2. *v. not.*
- Obniti. obnixo genu scuto i. e. obnixo in scutum, obfirmato genu ad scutum. Lamb. 12, 1, 2. *v. not.*
- Obortis tenebris 18, 9, 5.
- Obruere gladios; terra operire; infodere 14, 11, 2. *sic: thesauros obtrudere ap. Cicer. in Cat. maj. obrui vino, epulis 10, 4, 4. vitiiis, obtegere, obscurari 4, 1, 1.*
- Obscurus. obscuriora gesta, de minus notis 14, 1, 2.
- Obsequi studiis suis, 25, 2, 2.
- Obsequium, civilitas, comitas, indulgentia 10, 6, 5.
- Observantia, de ea, qua quis alios perspicaciter & peramanter observat 25, 8, 5. *vid. not.*
- Obses retentus legationis missae causa 2, 7, 2. *obsidem ejus rei se fore pollicitus est; obligavit fidem suam hoc non esse futurum 19, 2, 4.*
- Obsideri urbs dicitur, cujus arx scilicet jam est occupata 16, 1, 3. *obsideri ab hostibus 15, 7, 1. obsidere undique, cum exitus omnes custodiri sunt 23, 12, 4.*
- Obsidionis ratio, artes & instrumenta 13, 7, 2.
- Obsignare libram 6, 4, 2.
- Obsistere, cursum impedire; objicere se 17, 4, 5.
- Obsoletus honor, spreus &c. 1, 6, 2. *oppon. gloriosus ib. sic Curt. 9, 1, 2. jam vilis & obsoleta esse spolia de Persis. add. Suet. Aug. 89. obsoletus vestitus 17, 8, 2. detritus; sordidus: ut apud Curt. 6, 9, 25. obsoletum amiculum, & ap. Liv. velis obsoleta.*
- Obstare consilii alicujus; propositum intervertere 10, 9, 2, 9, 2, 3. *obstitit ne conficeretur, impedivit 1, 3, 5.*
- Obstinatio taciturna, obstinatio propositi taciturnitate ostensa, significata 25, 2, 2.
- Obstruere valvas aedis 4, 5, 2.
- Obtemperare legibus patriae 20, 13, 3.
- Obterere laudem virtutis 20, 1, 5. *includit significatum contentus ac superbiae, Boecl. similiter Curt. 8, 1, 23.*

RERUM ET VERBORUM.

23. & 31.
Obtentiones assidue, *postulationes*, *preces non sine flagitatione & obstrigentibus verbis* 22, 4, 3. Boecl.
Obtigit ille quaestor Scipioni 24, 1, 3. ita saepe Romani aediles, de magistratibus sorte datus &c. Boecl.
Obtinere dignitatem equestrem 25, 1, 1. locum eundem apud aliquem, *idem officium gerere* 18, 1, 1. locum legati apud aliquem 25, 6, 4. imperium 1, 2, 3. perpetuam dominationem 1, 8, 2. maximum magistratum 16, 3, 2. principatum in civitate 24, 2, 2. provinciam 24, 1, 3. regionem 18, 7, 1. regnum 20, 3, 4. habendi administrandique notione.
Obtreccare inter se, non aemulari tantum, sed adversari sibi mutuo, detrahere 3, 1, 1. v. not. *ἐνδοκωρεῖν*. Lambinus exponit. Sic enim Cicero Tufcul. quaest. *Obtreccatio est ea, quam intelligi Zolotypiam volo, aegritudo ex eo, quod alter quoque poritur eo, quod ille ipse concupverit.*
Obtreccatio. inter eos tantae laudis erat aemulatio, nulla intercedebat obtreccatio, de Cicerone & Hortensio de principatu eloquentiae contententibus 25, 5, 4. inter eos maximarum rerum non solum aemulatio, sed obtreccatio intercedebat. de Caesare & Antonio, summum imperium affectantibus ib. 20, 5. *Ille miratur Noster, quod inter tantos aemulos amicitia manserit, heic docet oriri similitates ex aemulatione solere.* obtreccatio virtutis, paullo ante : 18, 10, 2. obtreccatio multorum vincit facile unius virtutem 23, 1, 2.
Obtreccator, *ἀντιρροισίπλοσ* max : adversarius in administranda re-publ. 15, 5, 2.
Obviam ire hostibus, 1, 4, 4.
Obvius ei fuit 19, 4, 3. obvius irineri ejus mons 18, 9, 3.
Occasio. data occasione 22, 1, 2. ne militum immodestia occasio ei nostri opprimendi exercitus detur 7, 8, 5. sic : ne aliquam occasionem sui opprimendi daret 10, 4,

1. ne datam a fortuna occasionem liberandae Graeciae dimitterent 1, 3, 3.
Occasus. post hujus occasum statim regium ornatum nomenque sumserunt, post hujus mortem 18, 13, 3. sic Cicero 1. quaest. acad. post L. Aelii nostri occasum. Lamb.
Occulere fortunam suam 7, 9, 1.
Occultare voluntatem in re aliqua 6, 2, 3.
Occupare tyrannidem 20, 1, 3. occupatus in eo erat, ut bellum quantum diutissime duceret 7, 8, 1. occupari acerrime in apparando 23, 7, 1.
Occupationes infinitae 25, 20, 2.
Occurrere rei, *mederi* 16, 1, 5.
Octavius Caesar Atticum familiariter per epistolas colit 25, 20, 1. &c.
Oculorum lumina amittere, *visum* 20, 4, 1. oculorum moribus 23, 4, 3. oculos omnium ad se convertere 7, 3, 5. Curtius 8, 4, 24. omnium oculos in se convertere. Et 3, 11, 24. omnium oculos animosque in se convertere. Sic Florus 2, 17, 14. omnium in se mentes convertere. ante oculos civium suorum libenter non erat 12, 3, 2. oculis fructum capere ex casu alicujus, *deltari casu*, 18, 11, 2. simile est oculos pascere, contrarium oculis dolere, vel oculos alicui dolere, de quo v. Pet. Vict. Var. tell. 2, 5. Turneb. adv. 12, 17. Taubm. ad Plaut. Afer. 5, 1, 4. & Mostell. 4, 2, 10. &c.
Odiosa multa delicate jocoseque facere 7, 2, 3.
Odium civitatis, in civitatem 13, 3, 5. odium ejus in hoc viro tantum est, *adversus hunc v. 19, 4, 4.* odium erga aliq. 22, 4, 3. 23, 1, 3. hereditate relictum, ib. implacabile 14, 9, 1. militum 10, 8, 2. odio misericordia succedit, *sc. sublata, quem odium petebat.* 10, 10, 1. odium sic confirmavit, ut &c. 23, 1, 3. in odium alicujus pervenire 6, 1, 3. 19, 2, 1. ut odio communi, quod erga regem susceperant, con-

I N D E X

continenter viderentur 14, 10, 3.
Oedipus parricida & incestuosus 15, 6, 2.
Offendere aliquem imparatum, deprehendere 17, 2, 2. offendere in aliqua re, peccare, labi 19, 2, 2.
Offensio populi, odium 10, 8, 2. magna cum offensione civium 1, 7, 4. sine offensione 25, 5, 1. cum offensione ejus 25, 7, 2.
Offensus fortuna 5, 4, 2. *vid. not.* offensa in eum militum voluntate, *infensa, infesta* 10, 7, 3.
Offerre se periculo, audere rem periculosam 16, 2, 3. locum fors offert 16, 2, 1.
Officinas armorum instituit Ephesi Agesi-laus 17, 3, 2. *vid. not.*
Officium, τὸ καθήκοντα respicit, quo sensu Cicero libros de officiis inscripsit. officio tribuere aliquid, honesti re-ctique studio facere 25, 6, 5. *conf.* 25, 4, 2. officium, de obsequio imperantibus debito. ad officium redire 1, 7, 1. 17, 5, 3. 5, 2, 4. *sic & Sueton. Jul.* 69. ad officium reducere 14, 2, 3. in officio manere 18, 6, 4. non manere 9, 2, 1. *Caes. dixit ab officio discedere & deeedere lib. 1. & 5. B. Gall.* officia praestare alicui, tanquam civis civi & magistrati, cum nota obsequii erga imper. 1, 2, 3. *Significatus benevolentiae & promptae humanitatis, ac per haec praestitae operae est in istis: officium suum praestare sc. in judicio* 25, 9, 4. officium aliquod alia liberalitate augere, de pecunia mutuo data 25, 2, 6. officia praestare amicis 25, 8, 4. *sicut alibi: necessariis. ineluditurque hic respectus τὸ καθήκοντα.* officia urbana 25, 4, 3. & 4. *scil. solennibus negotiis in urbe praestari solita. quo sensu ap. Sueton. Aug. 53. dicitur: officia cum multis mutuo exercuit, nec prius dies cuiusque solennes frequentare desuit &c. vid. not. ad illud* 1, 2, 3. *Atheniensibus officia praestabat.*
Oleaginatae virgulae, & ex iis corona 8, 4, 1. *victoriae symbolo oblata: nam a Indis Olymp. ad seriam transferri o-*

justmodi res, usitatum & elegans.
Olympiae victor praef. 5. sic Cicero 1, Tuscl. Diagoras cum uno die duos filios victores Olympiae vidisset. Vorst. Olympiae victores quibus coronis donati 7, 6, 3. *Vide de Olympionicis & eorum honore copiose agentem Palschal. 6. de coron. c. 7, 8. adde not. ad utrumque loc.*
Olympias, mater Alexandri, Eumenis consilium: mox & auxilium implorat 18, 6, 1. & 3.
Olympiodorus, tibicen 15, 2, 1.
Olynthus urbs Thrac. 16, 1, 2.
Olynthii bello subacti 23, 1, 2.
Omittere. ut omitram Philippum, ut praeteream illum, nihil dicam de illo 23, 2, 1.
Omnis equiratus, totus 23, 3, 1. *ita saepe. qui plurima mala omnium Grajorum in domum tuam intuli, ex omnibus Grajis, inter omnes Grajos* 2, 9, 2.
Omnino. cum omnino non essent amplius centum 16, 2, 3.
Onerariae naves 2, 2, 5. 10, 5, 3. *v. nav.*
Onomarchus custodum praefectus 18, 11, 3.
Onustus praeda 7, 5, 7. *copiam dicit & ubert.*
Onyx. ex onyche amphorae & urcei, itemque columnae xxxi. pedum. Fr. 8, 7.
Operire, obtigere 23, 9, 3.
Opera imperatoris 15, 5, 3. opera ejus magni fuit 14, 1, 4. 24, 1, 2. magni ejus opera aestimata est in praelio ap. Senam 24, 1, 2. operam honoribus dare *ibid.* 1, 1. operam clandestinis consiliis dare 23, 2, 2. opera ejus hostes profligati 14, 2, 1. Porro cum satis late pateat vocis significatio, non vara cum primis est ap. scriptores operae fortis, fidelis, egregiae &c. in bellicis rebus mentio, Boecl. opera, *sc. officiosa in iis, quae amicis aliisque praestamus* 5, 4, 3. *sic: forensis opera* 7, 3, 4. & ap. *Val. Max. 3, 8, ext. 4. Horatio forensis opella 1. ep. 7. 8. opera ducis* 11, 2, 2. *opera alicujus*

RERUM ET VERBORUM.

- alicujus facere aliquid 7, 4, 7. opera ejus adversae & secundae res acciderunt 7, 6, 2. ejus opera susceptum est bellum 23, 7, 3. opera ejus factum, ut 15, 8, 1. in odium veni 6, 1, 3. opera alicujus patria pelli, de eo, qui in causa est, rem sruunt, molitur, efficit, 7, 6, 4.
- Opes**, pro potentia 15, 6, 4. 18, 10, 3. Atheniensium 7, 5, 3. magnae ab tenui initio profligatae 16, 2, 3. patriae 9, 5, 2. regis 7, 10, 3. opes, pro viribus bellicis 8, 2, 4. opes debilitantur 17, 5, 2. opes magnas proferre, magnam vim hostium ac numerum, adeoque potentiae hostium partem non minimam 1, 5, 5. Sic: opibus regis praesse 9, 4, 3. opibus elata intula 1, 7, 2. sic: secunda fortuna magnisque opibus elatus, 7, 7, 3. similiter Tacit. 15. A. 20, 1. cum tantis esset opibus, ut &c. tanta potentia, ut 20, 3, 4. alienarum opum indigere, patrocini 21, 3, 4. & 23, 1, 3. Sic: opibus alicujus defendi 11, 3, 2. juvati 20, 2, 2. Caes. 3. de bell. civ. Pompejus misit ad Ptolemaeum, ut illius opibus in calamitate regeatur &c.
- Opinio**, de quo quanta fuerit opinio eorum, qui &c. quid judicaverint, &c. 18, 13, 2. opinio nimia ingenii atque virtutis, nimia estimatio 7, 7, 3. opinio manebat, cum cum rege habere societatem 4, 3, 5. in opinionem adduci 14, 6, 6. in opinionem mihi venit 25, 9, 6.
- Opis** alicujus indigere 5, 4, 2. sine ope deorum 6, 3, 1.
- Oportet**, nihil in bello oportet contemni 8, 2, 3.
- Oppidani**, qui sunt in oppido 1, 7, 3.
- Oppidum** tueri 1, 3, 2. oppon. relinquere 2, 2, 8. oppidum Amphipolim constituit 5, 2, 2. Conf. v. flumen. oppida dono data ap. Pers. 2, 10, 3. v. Brit. de regn. Pers. 1. oppidum absolute pro Athenis 1, 4, 2. & 2, 10, 3. imitatione Graecorum, quibus ead. urbs nra' isor' lu' dicta est.
- v. sup. astu.
- Opponere** aliquem adversariis 18, 3, 2. sic: opponi alicui, eleganter dicitur is, qui suas in hostem curas intendere jubetur, si quid ab eo moveatur 13, 3, 1. Boeckl.
- Opprimere** aliquem, subvertere 14, 5, 2. imprudentem, 18, 8, 6. v. Gronov. not. ad Liv. 30, 10. hostes, 2, 5, 1. Graeciam, subigere 2, 8, 2. libertatem 7, 3, 3. universos 2, 4, 4. invidiam accerbare, vim in extinguendo notat 10, 6, 5. oppon. lenire obsequio ibid. opprimi. se oppresso, dignitate aut opibus demoto afflictoque 1, 3, 2. infr. extinxisse. oppressa patria a tyranno 20, 1, 1. a tyrannis 8, 1, 2. opprimi bello opp. max: insidiis interfici 14, 9, 1.
- Opprobrium**, contumeliae causa obiectum 15, 6, 3. opprobrium esse 9, 3, 4.
- Oppugnare imperium** 10, 5, 3. oppidum 1, 7, 5. sic: Aegyptum oppugnatum proficisci 18, 3, 2. cum oppugnatum esset magnam partem diei &c. 4, 1. sic Miss. Boeckl. & Longol. v. not.
- Oppugnatores**, qui urbem oppugn. 1, 7, 3.
- Opponium** 2, 10, 3. 17, 8, 4.
- Optimates** 10, 6, 3. 25, 9, 7. optimatum causam agere, de factione Aristocratica 19, 3, 1. ita: optimatum fautor 7, 5, 3.
- Opulentes** 12, 3, 3. Veteres enim pro miscuo opulens & opulentus dixerunt. Aufonius de Mediolano: Tempia, Palatinaeque arces, opulentique moneta. Quomodo violens & violentus, gracilens & gracilentus &c. v. Buchn. Thes. v. Opis. opulentissimum regnum, de Persico 17, 4, 3.
- Opulentia** fretus 5, 2, 5.
- Opus** facere, de aedif. & munitione 2, 6, 5. ita: opus sit, procedit 2, 7, 2. operibus urbem claudere, munitionibus, i. e. fossa, vallo, argere &c. 1, 7, 2. sic: opera incendere, statuere ib. 7, 4. Caesar B. G. locus egregie natura & opere munitus.
- Ora** Asiae, extremitas 7, 6, 5.

I N D E X

- Oraculum consulitur 1, 1, 2, 2, 6.
omnia ad oracula referre 6, 3, 1.
- Oro te, interpositum sermoni, ut alius, quaeſo, amabo 25, 4, 2. orare atque oblectare 25, 22, 1.
- Oratio Lyſandri nomine a Cleone ſcripta 6, 3, 5. *Uſurpat enim ille mos in Graecia, ut oratores & ſophiſtae alius orationes ſcriptarent. Unde λογοςεραοι; quae vox cum re, poſtea in contemptum adducta. vid. Creſoll. theatr. Rhet. 3, 2. Boecl. oratio Graeca, ſermo graec. lingua gr. Fr. 3, 4. oratio perpetua 15, 5, 1. oppon. brevitatis reſpondendi ibid. oratio perpetua opp. reſpondiſ brevitatis 15, 5, 1. Graecis eſt ερωειπειν τις λογος. orationis commendatio. vid. commend. oratione fracta tyrannidis Lacedaem. 15, 6, 4. orationes conficere 24, 3, 3.*
- Orator probabilis 24, 3, 1. v. probab.
- Orbis terrarum 15, 4, 2. 25, 3, 3. & 20, 5. Sic quoque Cicero, qui & orbis terrae dixit. Poetae εδεντηναιε orbis. Virg. Ecl. 3. Deſcripſit radio totum qui gentibus orbem, Vorſf.
- Orchomenii 6, 3, 4.
- Ordinare magiſtratus 25, 18, 1. ſic Voſſius & Barthius legend. cenſent. ubi vulgo eſt ornare. v. not. ordinatae copiae, quae in acie ſtant 11, 2, 2. mox: diſpoſitae.
- Ordiri ab initio 2, 1, 1. ordiri reliquos, vitam reliquorum exponere 7, 11, 6.
- Ordo equeſtris, dignitas ordinis equi. 25, 19, 2. ordinem ſuum uterque retinebat, de ambobus regibus Spartanis, quorum ille ex Procli, hic ex Euryſthemis familia ſemper ſurrogabatur 17, 1, 3. ordo, locus in agmine 14, 9, 4. ordine enumerare 25, 18, 3. omnium ordinum homines 25, 13, 6.
- Oreſtes matricida 15, 6, 2.
- Origo ultima ſtirpis Romanae 25, 1, 1. v. not. origo familiarum 25, 18, 3.
- Origines Catonis 24, 3, 3. laudatae Ciceroni in Bruto 17.
- Oritur tempeſtas 13, 3, 3. ſeditio 18, 12, 3. ortus ab hoc, de genere 25, 18, 3. ortus equeſtri ordine 25, 19, 2. ortus municipio 24, 1, 1.
- Ornare arcem, exſtruere, κατασκευαζειν, ut Plutarchus loquitur 5, 2, 5. ampliffimam pulcherrimamque corporis formam incredibili virtute belli 21, 1, 4. navem armatis 10, 9, 2. niſi fors reſtius onerat heic legend. Boecl. aliquem torque & armillis aureis, ceteroque regio cultu 14, 3, 1. aliquem divitiis, locupletare, ut alibi 2, 2, 3. magiſtratus, volumine edito ſc. de magiſtratus 25, 18, 1. niſi malis cum Voſſio leg. ordinare. v. not. ornari inſignis 17, 3, 2. diſting. ab armari. v. ſupr. exercitus adde not.
- Ornatus elephantus 23, 3, 4. inſtructus ad pugnam. alii: oneratus v. not. ornatus veſtitu militari 14, 9, 3. Gell. 5, 2. ornatus armatusque ad praelium equus. ſic: exercitus ad praelium intentus ornatusque ap. Tacit. H. 3, 63, 2. exercitus ornatus apud Tacit. h. 3, 63, 2. Gebhardus huc etiam reſert aſinos ornatos ap. Caton. de re ruſt. lib. 10. neſcio quam bene nam Cato loquitur de aſinis celtariis, qui ſtercus veſtant. quales in acie nemo viderit. ornatus pro cultu quolibet, etiam vili 17, 8, 2. ornatus regius 18, 13, 3. non minus concinnus in brevitatis reſpondendi, quam in perpetua oratione ornatus 15, 5, 1.
- Ornamentum habere ab aliq. honores, dignitates, opes intelliguntur 25, 7, 2. alii auctoramentum mallent. v. not. ornamentum eſſe principi, tyranno &c. de viro prompto clarioque, cuius induſtria pleraque negotiorum praeclare adminiſtrantur 10, 2, 1. Boecl.
- Os. oris commendatio 7, 1, 2. ſua vitas 25, 1, 3. vultus ſignificatur.
- Oſſa mortui uxori remiſſa 18, 4, 4. mortuorum uxori liberis remiſſa 18, 13, 4. oſſa ſepulta 2, 10, 5.
- Oſtendere ſe inimicum 7, 6, 4. cauſam adventus alienius 15, 4, 1. omnes

RERUM ET VERBORUM.

omnes exitus occupatos 23, 12, 5. ostendit, se id utriusque facere causâ 10, 4, 1. ostendit se velle colloqui cum rege 9, 3, 2. sicut ostendimus, narravimus 16, 5, 1. alibi: ut ostendimus supra 17, 1, 4. Scilicet utitur hoc Verbo, quando rem aliquam exponimus, declaramus, nar- ramus, testamur.

Ostracismus 5, 3, 1. Dicebatur autem ostracismus vel exostracismus, exilium decennale testularum, quae Graecis ὄστρακα, suffragiis (i. e. inscripto testis mutandi nomine) illis irrogatum, quorum Athenis potentia nimia videbatur, & hoc pacto ad democraticae aequalitatis statum contemperanda &c. vid. Plutarch. in Aristide, Themist. & cetera Lamb. notata in vit. Themist. Telum id, ut dixi, adversus dominatum: sed, ut est genius popularis libertatis, intemperanter haberi coepit, atque in virtutis clarissimae injurias conversum, quod Aristoteles innuit: γαστρακικὸς ἔστι ἰσχυρὸν αἰ πῶλες, vid. Sigon. de rep. Athen. 2, 4. Diximus aliquando hac de re in commentar. p. 63. & seqq. Boeck. add. not. ad 2, 8, 1. & 5, 3, 1.

Otacilius L. Pilitus, Fr. 6, 2.

Otium tantum tota Africa reddidit, ut nullum &c. de statu & facie pacis 22, 2, 5. Sic: ex maximo bello tantum otium toti insulae conciliavit, ut 20, 3, 2. otii nomine servitutem conciliare 15, 5, 3.

P.

Pactio 17, 2, 4. Existimat h. l. Vir doctissimus praecipuam aliquam paciscendae amicitiae rationem ut inducias significari. Quasi veras inducias non fuerint, quas cum Tissapherne pepigit Agesilanus. Reservi autem pactiois vox ad jurandum debet, quod uterque dederat, se sine dolo inducias conservaturum, si ad ipsas inducias non potest, pactioibus talibus pacem facere velle, ut conditionibus, legibus 10, 5, 6.

EX PACTO, ex conventionione, ex pacto con-

vento, & συνθήκη 1, 2, 4. v. not. Padus fl. 23, 4, 1. 23, 6, 1.

Palam facere aliquid alicui 23, 11, 1. palam fit de hujus morte 10, 10, 2. palam facta re 23, 7, 7.

Palaestra quomodo utendum 15, 2, 4. palaestrae vocantur, quae alias gymnasia. v. Hieron. Merc. de art. gymn. l. 1. c. 6. ceterum quae ad hujus loci explicat. faciunt, habentur 2, 8, & 5, 5. palaestra castris oppon. 15, 5, 4. vid. not.

Pamphilius mare 23, 8, 4.

Pandates 14, 5, 3.

Paphlago, per Antonomastiam pro Thyo 14, 2, 3. & 4. conf. Luceo. Paphlagonos 14, 8, 2.

Paphlagonia 14, 2, 2.

Pani praebendo urbs destinata 2, 10, 3. more Persarum, v. not. & supr. oppid.

Par. disertus fuit, ut nemo Thebanus ei par esset eloquentia 15, 5, 1. parem non esse alicui, sub. armis, 18, 8, 4. Sic enim Noster tibi: cum par non esset armis, sub. Eumeni, Hannibal 23, 10, 4. in sequentibus duobus locis casus uterque dissimulatur, neque terra, neque mari hostes pares esse potuerunt 7, 6, 2. universos esse pares aiebat 2, 4, 2. pari praelio discedere, neutro victo aut victore 2, 3, 3. Tacitus dixit aequis manibus abscedere 1, ann. 63, 3. pari felicitate in ea re usus est, de Pausania, qui feliciter aequae barbarorum praesidia ex Cypro & Hellesponto depulsi, ac fugaverat Mardonium 4, 2, 2. sic & pari fortuna in terra usus est 5, 2, 3. pari se virtute postea praebuit 14, 2, 1. pari fastigio stetit in utraque fortuna 25, 14, 2. pari modo Marcelli Claudii scil. rogatus Maxcellorum quoque sc. familiaris ordine enumeravit ib. 18, 4. Par est, pro aequum est, convenit. Sic: relinqui cum par non est 14, 6, 4. quid se facere par esset, intuebatur 25, 10, 1.

Paracetaca, regio Mediae 18, 8, 1. v. not.

I N D E X

- Parare bellum** 23, 2, 6. alicui 7, 9, 5. *moliri, adornare in aliquem, parare copias, comparare* 14, 10, 2. adversus aliquem 14, 6, 1. parare exercitus 14, 11, 1. 18, 6, 4. parat proficisci, *constituit &c.* 14, 4, 1. sic Curtius 9, 3, 8. *in alium orbem parat ire. potius diligentia, quam pretio parare, acquirere* 25, 13, 4.
- Paratus.** ea gratis facere sum paratus 15, 4, 2. ut parati essent facere, quod ipsum vidissent 14, 9, 4. parati adversarii, *ad pugnam scil.* 18, 8, 4.
- Parcere alicujus vitae** 21, 2, 2. nulli rei ad perficiendum aliquid 4, 2, 5. nullo loco 2, 6, 5. quibus fortuna in bello parserat, quos *feverat superstitis* 8, 1, 5.
- Parere imperio regis** 14, 4, 3. imperio alieno 15, 10, 4. consiliis alicujus in suscipiendo & agendo bello 23, 8, 3. institutis patriae, 17, 4, 3. *viri civilis notae, & statui patriae se accommodantis. non parere noluit, se. mandatis magistratus* 7, 4, 3. parere naturae, *eius ductum sequi* 25, 17, 3. *sic quoque Cicero. v. not. irae suae, utilitati communi* 7, 4, 6. *propter illam aut hanc aliquid facere.*
- Parere sibi amicitiam cum,** *comparare* 7, 7, 5. tyrannidem 21, 2, 3. parit haec res suspicionem, *praebet, injicit* 14, 11, 3. paritur pax bello, *comparatur* 15, 5, 3.
- Parma** 11, 1, 4. *scutum breve, pelta tamen majus v. Manut. quaesit. per epist. part. 3. ep. 6. & Lips. Mil. R. 3, 1. & 2. adde Keuchen. ad Nepot. cit. loc.*
- Parricidarum exempla** 15, 6, 2.
- Pars interior aedium praef.** 8. superior aedium 10, 4, 5. nullam in eare suam partem fore sentiebat, *debita se laude fraudatum iri* 7, 8, 4. partes omnium corrumpere atque complecti cogitabat 18, 2, 3, v. *carripere. pars pro factione* 25, 8, 6. sic: partes Syllanae, Cinnanae 25, 2, 2. optimarum partium & esse & existimari *ib.* 6, 1. *Val. Max.*
- dixit sequi alicujus partes* 1, 7, 7. partes, *de negotio. excipit has partes ipse Callierates, se. simlandi se inimicum* 10, 8, 3. v. *excipere, partum, pro partium* Fr. 3, 1, v. *not.*
- Partim.** quorum partim secuti sunt, partim &c. 25, 7, 2. sic: partim praedarum suis disperit, partim ad Daramen mittit *sic. in quibusd. Mss. v. not. add. Bang. observ. philolog. part. 2. p. 1164. partim interfecerunt, alios in exilium ejecerunt* 16, 1, 4. *Ex h. l. patet, partim. partim aliquando non geminari, contra quam Eudaeus in Pandect. 5. putat. v. Alciat. parerg. 7, 20. Locc.*
- Partiri.** de partiendo regno cum aliquo colloqui 10, 2, 4.
- Particeps regni** 20, 1, 3. omnium consiliorum 18, 1, 5. *max v. 6. omnium rerum.*
- Parsumonia** victus, cultus 7, 11, 4.
- Parum** victus 11, 3, 1. parum didisse 25, 9, 7. non parum liberaliter domum suam aliquem invitare 25, 13, 6. neque in festertio vicies parum splendide se gessit, neque &c. *ibid.* 14, 2.
- Parus insula** (*una e Cycladibus, candido marmore celebris*) oppugnata 1, 7, 2. Parium crimen, *super Pari oppugnatione intentatum* 1, 8, 1.
- Passus.** is campus abest ab oppido circiter millia passuum decem 1, 4, 2. Adrumetum abest a Zama circiter millia passuum trecenta 23, 6, 3. *Passibus enim veteres metabantur suos lapides & miliaria. facere autem 1000. passus annus lapidem Ital. 4000. passus unum miliarium Germanicum vulgo iraditur. v. not. Ernstii.*
- Patrefacere cogitata** 4, 3, 1. loca 23, 3, 4.
- Patet mihi aditus ad eum** 1, 8, 4. patent mihi honores 25, 6, 2.
- Patri jusjurandum dare** 23, 2, 5. patre uti diligente, indulgente diti, studioso literarum 25, 1, 2. paterfamilias non indiligens *ibid.* 4, 3. non minus bonus paterfam. habi-

RERUM ET VERBORUM.

habitus est, quam civis *ib.* 13, 1.
 patres conscripti 23, 12, 2. *v.*
 Confc.
 Paterna provincia, *cujus praefectus pater fuit*, 14, 1, 4. paternam gloriam tueri, *patriam gloriam* 19, 1, 3. *posito adjectivo pro substantivo: quomodo &* 20, 1, 4. *Notet: ne aspicere quidem fraternum sanguinem voluit, fratris sanguinem.* Vorst.
 Patrii dii 2, 7, 4. patrios mores mutare 4, 3, 1.
 Patria, in qua erat natus 20, 1, 1. patriam jovit, quibuscumque rebus possumus 17, 7, 1. patriae caritate ductus 7, 5, 1, pro patriae caritate orbis terrarum divitias accipere non vult Epaminondas 15, 4, 2. a caritate patriae non potuit recedere Alcib. 7, 8, 1. patriae jura sanctiora quam hospitii 13, 4, 3. legibus patriae obtemperare sarius quam imperare 20, 1, 3. opes augere 9, 5, 2. patriae claritudo minus fortunae 25, 3, 3. *v. not.* patriae irasci nefas 15, 7, 1. patriam carere, *de exule* 16, 1, 4. *interpro: exul patria caruit* 16, 5, 1.
 Patrimonium, *possessiones* 25, 12, 3.
 Pati, *pro permittere.* negabat se passuram 5, 1, 4. quantum facultates patiuntur 25, 8, 4. neque tamen non patiebantur eum sibi anteponi, *ferabant* 18, 1, 3.
 Patiens, *sc. duritiae & laboris* *v. v. v.* *exile* 15, 3, 2. *quo sensu patientia apud Lacedaem.* summa laus dicitur 7, 11, 4. *v. not.* ita patientia *pro-* *noxia* 18, 1, 3. *Eod. sensu videtur haec vox capiend.* 17, 7, 4. ubi libidini vel luxuriae opponitur. *v. Thef. Buchneri.*
 Patiens *μακροθυμῶ* 15, 7, 1.
 Patroclus 14, 2, 2. *v. not.*
 Patruelis, a fratre patruelis *Fr.* 3, 1.
 Patrius 17, 1, 4.
 Paucitas, *de exiguo militum numero.* ejus paucitati multitudo hostium obest 14, 7, 3. ex paucitate percussa est Lacedaemoniorum potentia 26, 2, 3. *Sic Justinus* 20, 3, 4. *LO*

crenses paucitatem suam circumspicientes omissa spe victoriae in destinatum mortem conspirant.
Et alibi.

Paulus L. Aemilius *Cos.* 23, 13, 1.
 Pauperes opulentis iniqui 12, 3, 3. pauper aspernatur contemnitur; *Fr.* 5, 4.
 Paupertas Aristidis 3, 3, 2. Phocionis 19, 1, 2. paupertatem facile perpeffus Epamin. 15, 3, 4.
 Pausa. quae paula erit? *quis finis.* *Fr.* 12, 6. *Eadem voce usi & alii.* *vid.* *Voss. Etymolog. ling. lat.*
 PAUSANIAS *varii moris homo Mav-* *donium fudit* 4, 1, 2. *hinc incivilis insolentia* *v. 3.* quae felicitate augetur *c. 2, 2.* ambit amicitiam Xerxis *v. 3.* &c. *ideo multatur* *v. 6.* vincula rursus meretur & effugit *c. 3, 5.* suo pete indicio deprehenditur 4, 4, tot. *in Chal-* *cioeco interit* *c. 5.* *Fit ejus mentio* 3, 2, 3. *rex Laeod.* dicitur 8, 3, 1.
 Pausanias Philippi percussor 27, 2, 1.
 Pax bello paritur 15, 5, 4. pax & amicitia, *conjunct.* 14, 8, 5. non fida *v. 6.* pax mala fido petita 18, 4, 3. *quomodo facienda* 22, 1, 3. Paci arae factae, 13, 2, 2. pacis vocabulo saepe servitus tegitur 15, 5, 3. pacem conciliare inter aliquos 5, 3, 3. reconciliare 8, 3, 2. ab aliquo petere 18, 4, 3. impetrare *ibid.* constituere his legibus 13, 2, 2. inter Trasymbulum & eos, qui urbem tenebant, fecit pacem his conditionibus &c. *de Pausania pacem conciliante* 8, 3, 1. *De ipsis belligerantibus* 10, 5, 6. *usurpatur.* Vorst.
 Pecunia publica, *de re ditib.* 2, 2, 2. ut esset pecunia quae Romanis penderetur, 23, 7, 5. pecunia multari 1, 7, 6. 5, 1, 1. depellere instans periculum 4, 3, 5. ea pecunia classis aedificatur 2, 2, 2. *v. not.* pecunia sine foenore & stipulatione credita 25, 9, 5. pecunia in bello per certum hominem dispendatur 9, 4, 1. pecuniae collatio sublevis amicitiae 15, 3, 6. pecuniae quinquaginta talenta civibus suis donat 9, 4, 5. pecuniae usus non magnitudine

I N D E X

- sed ratione metiendus 25, 14, 3.
 pecuniam numeratam accipere, 13, 1, 2. pecunias ex metallis facere 5, 1, 3. imperare alicui 25, 7, 3.
- Pecuniosus, dives** 5, 1, 3. 5, 13, 1. plenus Cic. pro Quinct. vic copius rei familiaris locuples & pecuniosus. Apud Tacitum est pecuniosa senecta *ann.* 3, 55, 3. & pecuniosa orbitas & senecta *ann.* 13, 52, 3.
- Pedibus jam non valet propter aetatem** 19, 4, 1.
- Pedifer exercitus peditatus** 10, 6, 3. 18, 4, 3. pedestres exercitus, (*opp. elasiarii adeoque & equitatum comprehendunt.* v. Gronov. *not.* ad Liv. 37, 53. & *Thef.* Buchneri.) 9, 1, 1. copiae 7, 8, 2. 12, 23, 1. 23, 11, 7. pedestria arma 11, 1, 3.
- Peditatus** 18, 3, 6.
- Pedisequi omnes Attici aut anagnostae aut librarii** 25, 13, 3. cum nummis 5, 4, 2. v. de hoc genere *serv.* Pignor.
- Peducaeus Sextus** 25, 21, 4.
- Pelli patria, in exitium** 3, 1, 3. *mox oppon.* restitui in patriam. * *pulsus* Macedonia, 19, 3, 2.
- Pellere adversarios, fugare** 23, 11, 7. hostem 23, 4, 1. copias adversariorum 17, 3, 6. arce praedidium. *depell.* 16, 3, 3.
- Pellicere aliquem scil. in suas partes** 18, 2, 3.
- PELOPIDAS** Theban. per factiosos patria pellitur 16, 1, 4. adolescentibus undecim stipatus in solio habitu Thebas redit cap. 2, 5. magistratus vinolentos occidit cap. 3, 3. libertatem reddidit. Cadmeam restituit. *ibid.* altera Thebis persona fuit c. 43. adversa perpressus c. 5, 1. cadit in praelio v. 4. *vir fortis* 15, 7, 3.
- Peloponnesus** 10, 10, 3. Peloponnesiacum bellum 7, 3, 1.
- Pelta, scutum parva brevius** 11, 1, 4. v. Alex. ab Alex. 6, 22. & *expressus* peltarum figurarum apud Pier. *hieroglyph.* l. 42. it. Lips. *analect. mil. Rom.* 3, 2. Boecl. *add.* Henr. Steph. *Ind. thes.* Gr. L. col. 1626. Manu-
- tius in quaesit. *per epist.* part. 3. ep. 6. *docet* similes fuisse ceteris. Helychio, Suidae, Ammonio & Thoma magistro *πῆλτον* est *ἀσπίς* *ἰσθμῶν* *ἢ ἔγχεα*. haustum ut 2 ut eorum alia, praesertim Ammonii, e libello nondum, quod sciam, edito Ptolemaei Aiscalonitae *περὶ διατοχῆς ἡλίγων*. Ubi tamen in antiquissimis schedis Fr. Lindenbrogii, quibus olim usus sum, *legebatur*: *πῆλτον, ἢ ἀσπίς ἢ τῶν ἰσθμῶν*.
- Peltatae** 11, 1, 4. Sic eos & Statius Theb. 1, 145. vocat; Lactantius peltatos; Livius peltatos 28, 5. & peltatas 31, 36. De iis post alios videri etiam Rigaltius potest *Glossar. Tactic.* pag. 143.
- Penates, dii domestici** 2, 7, 5. v. dii.
- Pendere alicui pecuniam ex foedere, numerare** 23, 7, 5. *pendebant* veteres monetas, quas nunc numeramus. inde tot vocabula ponderum in re monetaria mansere &c. Boecl.
- Penes hos est resp.** 25, 8, 1. summum imperium 2, 7, 2. potestatis aut possessionis aut administrationis signis. habet ea particula. Boecl.
- Penetrare, se. in portum** 12, 4, 2. intrare, devenire, non sine difficultate scil. & periculo: id enim subintellig. in hac voce. Boecl.
- Penitus se abdere in Thraciam, in interiora Thraciae se conferre**, 7, 9, 1. Sic Tacitus: penitus abdere sensus 1, 11, 5. Cicero in Catil. penitus intrare in familiaritatem alienjus.
- Per literas agere** 9, 3, 3. si per se virtus ponderanda sit, sine adfinitio rerum extarnarum pretio, sola 8, 1, 1. per suos, venia & concessio suorum 18, 10, 3. per eum honores cepit ille, illius ope beneficioque 25, 7, 2. Sic: per me nihilo fecius conficies, quod studes 9, 3, 3. neque per senatum hoc efficere potuit 24, 2, 2. i. e. propter senatum obstantem. per eum legationes administrabantur, ab eo, 10, 1, 4.
- Peradolofcentulus, de Eumene circiter XX, annis nato** 18, 1, 4. v. *not.*

RERUM ET VERBORUM.

Peraeque 25, 13, 6. *vulgo vix nota particula, quia Cicero saepe utitur, pro, aequaliter vel eodem modo, ut vulgo loquitur. Gifan. observat. append. Boccl.*

Peragere propositum, *pertere* 25, 22, 3. *peracto senatu finito.* 24, 2, 2. (*Nisi legend. consularu vel magistratu*) 24, 2, 2. *peractis ex sententia reb.* 22, 3, 1.

Peragrare, *de exercit.* 18, 8, 2.

Percellere. tali consilio proditores percudit, *pervertit*, 14, 6, 8. *percussus plaga* 18, 5, 1. *v. not. perculli pari fortuna* 25, 11, 2.

Percipere. Philosophorum praecepta percipere habuit 25, 17, 3. *v. habere.*

Percuti spatio 15, 9, 1. *percutitur navis rostro* 12, 4, 2. *percussa est potentia, convulsa* 16, 2, 3. *percussus pro percussione.* Fr. 7, 8.

Perdere aliquem 18, 10, 2. *vulgo perdere. v. not. equos militares, corrumpere ib.* 5, 4. *omnia, licentia scil. & ferocia infestum omnibus esse, omniaque pervertere* 18, 8, 2.

Perdiccas Amyntae & Euridices filius 11, 3, 2.

Perdiccas, inter amicos Alex. M. 18, 2, 1.

Perdita luxuria, extrema 10, 6, 2. *intenditur vituperium probose. perdita impiaque consilia* Fr. 5, 7. *Transfertur huic epitheton ad ea, quae sunt in homine, quemadmodum & alibi familia v. g. demens, impius, sceleratus eodem transferri solent. Proprie enim de ipsis hominibus ita omnia dicuntur. Voist.*

Perducere aliquem aliquo 18, 2, 5. *paullo ante: persuadere alicui, ut ibid. Sic: eo perductus est, ut mallet* 22, 4, 3. *perducere rem eo, ut* 10, 5, 6. *sic: eo res utrorumque perduxit, ut* 15, 8, 4. *perducere aliquem ad voluntatem suam talentis quinque* 15, 4, 1. *aliquem ad aliquam dignitatem, provehere* 19, 1, 4. *aliquem magna ambitione Syraculas* 10, 2, 2. *perducere ad societatem perculli* 10, 5, 3. *per-*

duci in proelium dolo 23, 5, 3. *sic vulgo; nos edidimus produci. v. not.*

Peregrinatio, *alias demigratio* 25, 2, 3.

Perexiguus 18, 9, 3.

Perferre epistolam 4, 4, 1. *perfertur fama de ejus adventu* 2, 2, 6. *perfertur de his ad illos* 6, 4, 1. *perferre laborem, tolerare* 7, 1, 4. *poenam* 3, 1, 5.

Perficere conata 10, 8, 5. *perfecit, ut auxilio sociorum Lacedaemonii privarentur, effecit, ut* 15, 6, 4. *ad ea perficienda, quae pollicetur* 4, 2, 5.

Perfectorix beatae vitae philosophia, Fr. 5, 1.

Perfidia Lyfandri 6, 2, 1. *veteranorum* 18, 10, 2.

Perfuga, *transfuga* 14, 6, 4.

Perfugit eodem (Corinthum scil.)

Heraciides 10, 5, 1. *nisi forte profugit legend. v. Addenda ad not. b. l.*

Perfunctus multis variisque laboribus 23, 13, 1.

Pergamenus rex Eumenes 23, 10, 2.

Pergamae navis 23, 11, 5.

Pericles 7, 2, 1. *Virrius Alcibiadis, vide in not.*

Periculum, *singul. signific. de libello seu scripto iudicis* 15, 8, 2. *v. not.*

Periculum est, ne detur, premerentur, *faciant* 7, 8, 5. 2, 3, 3. 18, 8, 2. *periculi nihil ab illo est* 10, 8, 5. *periculum capitis adire* 13, 4, 3. *in periculum aliquod incidere* 25, 10, 4. *periculo ancipiti premi* 2, 3, 3. *periculo magno esse idem periculum (v. esse)* 14, 5, 3. 23, 9, 2. *plene: magno in periculo esse* 25, 10, 1. *summo in periculo esse ibid.* 10, 2. *in omnibus alicujus periculis alicui singularem fidem praebere* 25, 4, 4. *pericula, de laboribus belli, pugnae, de praetis* 16, 4, 3. *pericula, de iis, quae quis in iudicis subit* 19, 2, 3. *Cicero de Archia judicis & pericula conjungit: ejusmodi persona, quae propter otium ac studium minime tractata est.*

Perillustre hoc fuit, *clarissime apparuit* 25, 12, 3.

I N D E X

- Pesinthus**, urbs Thraciae in ora Propon-
tidu, Samiorum colonia 7, 7, 4. Sic
Langolius, Lambinus, Savaro, alii-
que. Nos cum Ortelio reposuimus Pa-
ctye. v. not.
- Periculis morbo** 21, 3, 3.
- Peritus belli** 15, 3, 1. 21, 2, 2. rei
militaris 13, 1, 1. civitatis regen-
dae, *ibid.* regionum 14, 3, 4. reip.
moderatis 24, 3, 1. peritissimus na-
valis belli 2, 2, 3.
- Perjurium** 18, 13, 1. deos homines-
que alienat. 17, 2, 5.
- Permittere rem arbitrio alicujus**,
committere 22, 1, 3. Sic Sulp. Sever.
1, 37. *permittere alicui summam re-
rum.*
- Permovei tumultu** 1, 4, 3.
- Pernicies**, ad perniciem alicujus im-
pelli de aliquo interficiendo cogitare
14, 5, 5. Sulpicius Severus dixit: in
perniciem alicujus ferri. *lib. 1. c.*
20. & exitium alicujus moliri *ibid.*
c. 25. Sic: ad perniciem alicujus
aliquid cogitare 14, 6, 8. in per-
nicie alicujus salutem patriae si-
tam putare 15, 9, 1. in pernicie
alicujus positam spem habere vi-
ctoriae 18, 11, 2. & alibi. ad per-
niciem civitatis conferre *se. ali-
quid* 15, 7, 5. *oppon.* ad conservan-
dam rempubl. *ibid.*
- Perniciosus**, perniciosissimum fore vi-
debat, si &c. 17, 6, 2.
- Pernoctare cum aliquo** 7, 2, 2.
- Perorare de aliqua re** 15, 6, 3. & 19,
4, 2. ubi mox: *causam dicere. perorare*
defensionem pro aliquo
Fr. 4, 2.
- Perperna** M. Censorinus 24, 1, 1. (*al.*
Perpenna v. not.)
- Perpellere**, quis perpulit, ut id com-
mitteres, quod &c. Fr. 3, 5.
- Perpeti aliquid** 4, 3, 2. *alibi*: aequo
animo aliquid ferre 25, 1, 3. per-
peti indigna 19, 4, 3. paupertatem
facile 15, 3, 4.
- Perpetua dominatio**, continua 1, 8, 3.
perpetua oratio, continua 15, 5, 1.
oppon. brevitatis respondendi *ib.* per-
petua vita, tota 24, 1, 3. perpetua
naturalis bonitas, quae nullis casti-
- bus neque augetur, neque minuitur* 25,
9, 1, perpetuum imperium 1, 3, 1.
21, 2, 2.
- Perpetuo imperium obtinere** 1, 2, 3.
perpetuo a majoribus acceptam e-
questrem obtinere dignitatem 25,
1, 1.
- Perpudescit**, quando perpudescit mi-
scenda atque perturbanda republ.
Fr. 12, 6, v. not.
- Perpae fusi** 1, 5, 5. venatibus & lu-
xuriae dediti 7, 11, 5. Perparum
dominatio 1, 3, 4. Perparum nemo
illo fuit manu fortior, de *Aryta-
xerxe Longimano* 21, 1, 4. in Perpae
proficisci, in *Perpae*, (*gens se. pro*
regione posita. vid. gens) 16, 4, 3.
17, 4, 1.
- Perpis** 2, 10, 1. Perpidis regio 18, 8, 1.
- Perscripta alicui mittere aliqua** 14,
5, 3.
- Persequi in signific. hostilit.** persequi
aliquem, conari e medio tollere 7,
10, 1. aliquem bello 1, 7, 1. 9, 4,
1. 14, 2. 1. 16, 5, 2. hostem armis
22, 1, 4. persequi, pro, narrare,
commemorare, persequi plura ma-
gnitudo voluminis prohibet *praef.*
8. persequi omnia & non neces-
saria 25, 11, 3. reliqua bella pari
modo (*i. e. aequo capitulatum, at-
que &c.*) persequi 24, 3, 4. de vita
& moribus alicujus plura perse-
qui *ibid.* 3, 5. Sic Cic. 2. *offic.* com-
modissime eas res persecutus est
Xenophon *Ead.* ratione simplici se-
qui *usos veteres*, docet Buchn. in
Thef.
- Perseverare de constantia conficiendi belli**
14, 2, 5. persevero bellare 2, 5, 1.
ne sinat Jupiter, te ea persevera-
re, Fr. 12, 9.
- Persona**, abest id a principis perso-
na, non decet principem 15, 1, 2. per-
sonis summorum virorum non sa-
tis dignum, *condicione & loco eorum*,
praef. 1. persona: significanter, pro
viro, cui administrationes publicae ini-
untur 16, 4, 3. *sumpta est metaph.* a
personis scenicis v. Buchn. *Thef.* Sic Ci-
cero *acad. quaest.* 2. qui sermonibus
ejusmodi nolunt personas tam gra-
ves

RERUM ET VERBORUM.

yes illigari, i. e. tam claros Viros.
Per-suadere, est in opinionem adducere, sive verbis id fiat, sive factis. Illa significatio est in sequentibus: id ei persuasit 2, 5, 2. persuasit consilium esse Apollinis, ut in naves &c. ibid. 2, 7. persuasit ei finem facere tyrannidis, quo faceret 10, 3, 3. ut militib. persuaderet, se proheisci, quod proficisceretur 18, 3, 5. multis magnis sollicitationibus ei persuadere studuit, ut &c. ibid. 2, 4. Haec in istis: persuasum erat populo accidisse &c. 7, 6, 2. haec diu faciendo persuasit homini suscepisse se &c. 14, 10, 3.
Pertaesum est eum suscepti negotii 25, 15, 2.
Perterreri timore 10, 8, 4.
Pertimescere, ne &c. 7, 5, 1. de salute 15, 7, 1.
Pertinacia, non recedentis se. a sententia 22, 1, 6.
Pertinere, pertinet ad rempublicam respicit, refertur 7, 3, 3. ad religionem, ad conjunctionem signific. finalis causae 7, 3, 5. ad sanandum me 25, 21, 5. ad usum athletarum, ad belli utilitatem 15, 2, 4, ad rem declarandam 15, 1, 3. ad irridendum eum 23, 11, 2. quae ad victum pertinent, 8, 2, 6.
Perturbatus eo venit 4, 4, 5. tanto magis perturbatus orare coepit ib. 4, 6. perturbata est civitas tumultu Cinnano 25, 2, 2. plerique omnes perturbati admirabantur 18, 12, 1.
Pervehi in Italiam 7, 4, 4. pervectus Gades usque Fr. 7, 4.
Pervenire ad principatum 5, 2, 1. ad desperationem 22, 2, 3. ad incoluitatem 25, 10, 6. in amicitiam alicujus 7, 5, 3. in affinitatem alicujus 25, 19, 2. in familiaritatem intimam 18, 1, 4. in odium alicujus 6, 1, 3. 19, 2, 1. in tutum 12, 4, 3. in tutelam suam 18, 2, 2. v. tutela. pervenit ad illum haec pecunia, illi data est 15, 4, 5. pervenit ad regem ejus facti fama 14, 3, 1. de re male gesta fama ad

illos pervenit ibid. 6, 1. pervenit ad aures magistratum, exules in urbem devenisse 16, 3, 1. Sic. pervenerunt ejus consilia ad regis aures 1, 3, 6. vide de hac postrema locutione Cl. Vortium. lib. de latinit. falso susp. cap. 13.
Pervertere civitatem, evertere 6, 2, 2. mores vetustos, corrumpere 22, 3, 3.
Pervulgata sunt nomina eorum, publice & vulgo nota celebrataque 15, 2, 1.
Petere aditum conveniendi 4, 3, 3. amicitiam alicujus 2, 9, 4. auxilium ab aliquo 1, 4, 3. auxilia ab aliquo 22, 2, 3. colloquium alicujus 14, 10, 3. aliquem ducem 11, 2, 4. honores 25, 6, 2. pacem 7, 5, 5. societatem alicujus demigrationis 1, 1, 2. petere salutem fuga, quaerere sibi 23, 11, 4. petere castra, naves, in castra se conferre &c. 1, 5, 5. regionem 23, 4, 2. peti, se. bello. Athenienses peti dicebantur, 2, 2, 6. Sic. peti se sensit, sibi parari hoc exitium &c. 23, 12, 5.
Petulans homo, immodestus, procax. 29, 5, 2.
Peucestes, corporis custos Alex. 18, 7, 1.
Phalanx 12, 1, 2. Alex. Magni 18, 8, 2. Laconum 16, 4, 2. Macedonum 18, 7, 1. vide descriptum hoc militum agmen ap. Curt. 3, 2, 13. & quae ibidem Freinshemius notavit. adde Freder. Gronov. lib. 3. cap. 6. quo loca morae vocem Ciceroni restituit, & Turneb. lib. 9. cap. 7.
Phalereus portus 2, 6, 1. Unus e tribus Atheniensium, & antiquissimus & brevissimo ab urbe spacio remotus. vid. Ubb. Emm. vet. gr. tom. 1. lib. 3.
Pharnabazus 7, 10, 1. satrapes regius 6, 4, 1. satrapes loniae & Lydiae 9, 2, 2. Pharnabazus dux belli Aegypti. destinatus 14, 3, 5.
Phidias 25, 3, 2. Nisi ex Erustriano Cod. Mss. Plinius legend. not.
Pherae, colonia Lacedaemoniorum 9, 1, 1. v. not.
Philenius, Historicus graecus 23, 13, 7.

I N D E X

- sed leg. Silenus. v. not.*
- Philippides**, *cursor ejus generis, qui hemerodromae vocantur*, 1, 4, 3. alii **Phidippus** vel **Phidippides** malunt. *v. not.*
- Philippense proelium**, quo *Augustus* sc. *Brunum* & *Cassium* devicit. 25, 11, 2. sic dicitur, quod prope *Philippos* *Thessaliae* urbem commissum sit.
- Philippus** *Alex. pater* 11, 3, 2. idem *Amyntae filius* vocatur 18, 1, 4, 21, 2, 1. idem *Philippus rex* 19, 3, 3. **Macedo** multa moliebatur sc. *dominationis consilio* &c. 13, 3, 1. a *Paulania* occiditur 21, 2, 1.
- Philistus**, *historicus, Syracusae* reducitur 10, 3, 2. *tyrannidi amicus*. *ibid.* *vid. not. Plato epist.* 3. **Philistiden** vocat.
- Philocles**, *Practor Atheniensium* 7, 8, 1.
- Philosophiae praeceptor** 15, 2, 2. *studium* 25, 12, 3. *philosophia* non ad ostentationem, sed ad vitam agendam utendum 25, 17, 3. *Multus in hoc argumento Seneca: vid. ep.* 20, 10, 8. &c. *Philosophi plerumque male vivunt* Fr. 5, 1.
- Philostratus**, *Dionis frater* 10, 9, 2. sic edidimus ex optimis *Mss.* vulgo autem erat **Philocrates** vel **Philocratus** *v. not.*
- PHOCION** *Atheniensis Bonus cognom.* 19, 1, 1. *paupertate memorabilis* *v.* 2. *ejus dictum, super ea* *v.* 3. *Demadis consiliis mixtus Demosthenem pellit* *c.* 2, 2. *Piraeum securitate sua prodidit* *v.* 4. *capitis damnatus a populo* *c.* 3, 2. *causam dicit ap. Philipp.* *v.* 3. *Athenas reductus damnatur* *c.* 4, 2. *ejus dictum* *v.* 3. *a servis sepultus est* *v.* 4.
- Phoebidas** *Lacedaemonius* 10, 1, 2.
- Phoenicum ducentarum navium classis** devicta 5, 2, 2.
- Phryges** 14, 8, 2.
- Phrygia** 7, 9, 3. 14, 2, 5.
- Phyle castellum Atticae** 8, 2, 1. *v. not.*
- Pietas** *de affectu in necessitudines* 25, 17, 1. *ita notat affectum patri debitum* 21, 1, 4. [*v. not.*] *obsequium & reverentiam in avunculum* 25, 5, 1. *pie-*
- tas laesa, sc. quae debetur fratri* 20, 1, 5. *unde qui volavit, mox impius dicitur. Eadem voce obsequium in patriam notatur* 17, 4, 2.
- Fila lapidea**, *in qua meisa devotio Alcibiadi* 7, 4, 5. *Ex more scil. infamiae consciscendae usurpato: unde Suidas & Συναρτωρινα.* *Lamb. Plures tn. pilas, non unam fuisse Noster* *ib.* 6, 5. *testatur.*
- Piraei portus triplex Themistocli consilio constituitur *f. emunitur* 2, 6, 1. *Piraeo portus* *Nicanor* 19, 2, 5. *in Pyraeum universa civitas Athen. obviam descendit Alcibiadi ejusque collegis* 7, 6, 1. *in Pyraeum transit Thrasib.* 8, 2, 5.**
- Pisander** 7, 5, 3.
- Pisidae**, *populi juxta montem Taurum habitantes* 14, 8, 2.
- Pisistrati tyrannis** 1, 8, 1. *vid. not.*
- Pittacus** 8, 4, 2. *e sept. sap.*
- Placare** *aliquem, reconciliare* 4, 5, 1. *placari animo in quem* 16, 5, 2. *placati animi civium, alibi: benevoli* 11, 3, 3. *ita Tac. l. H.* 31, 7.
- Placer** *dimittere in terra, de consilia & sententia* 2, 3, 1.
- Plaga** *pro calamitate* 18, 5, 1. *plagae, vulnera* 18, 4, 2.
- Plataeae urbs Boeotiae**, *apud quam cum universo exercitu suo Macedonius Persa caesus est* 4, 1, 2. *in quibusdam Mss. est Plataeae. Graec. πλαταια & πλαταια utroque numero* *v. Steph. de Urb.*
- Plataeenses** 1, 5, 1. *Plataeense proelium, apud Plat. commiss.* 3, 2, 1.
- Plato Tarentum venit 10, 2, 2. *a Dionysio patre Syracusae perducitur, ibid. rursus a filio precib. Dionis ut antea Athenis arcessit* 10, 3, 1. *persuadet, tyrannidis finem facere* *v.* 3. *a patre Dionysio venundari jussus* 10, 2, 1.**
- Plebiscitum**, *quod plebs sciscit, jubet, Συνομοσιον* 3, 1, 5. 7, 5, 4. 15, 7, 4. 19, 2, 2. *sic in omnibus his locis vulgo; Nostamen semper populiannu populiscitum. v. not.*
- Plecti**, *puniri* 1, 8, 4. *plecti in re* *alt.*

RERUM ET VERBORUM.

- aliqua, *signif. paulo latius, poenas dare erroris admissi, reprehendendi ob neglectum officium* 25, 11, 6.
- Plehus consilii** 4, 1, 2, 7, 1, 2.
- Plerique omnes, maxima pars, non omnes** 18, 12, 1. *Est Atticum loquendi genus, v. Gell. Noct. Attic. 8, 12. Priscian. lib. 19. Donat. ad Ter. Andr. 1, 1, 28. & Serv. ad 1. Aen. Adde. not. ad illum loc. pleraque moderatae sapientisque vitae Timothei testimonia* 13, 4, 2. *mox oppon. unum ibid.*
- Plumbo completae amphorae** 23, 9, 3.
- Plus valere, quam** &c. 8, 1, 4. *non plus habuit secum, quam triginta, non plures ibid. 2, 1. plus esse* 15, 10, 4. *fieri* 14, 5, 2. *locut. ellipt. v. sup. esse. pluribus verbis aliquid commemorare, multis* 25, 21, 5. *plura persequi magnitudo voluminis prohibet praef. 8. Annotabam antea ad ista verba, esse in Baecleri Msc. sed haec plura persequi m. v. p. idque si in textum reciperetur, plura exponi debere prolixo, pluribus (sc. verbis.) Neque nunc muto mentem. Est magis, quod miser, quomodo illud adeo non capere hoc loco Vir Clarissimus potuerit, ut scripserit, non congruere meam expositionem isti Nepotis loco, qui est 24. 3, 5. hujus de vita & moribus plura in eo libro persecuti sumus. Ubi τὸ plura non potest non a Verbo regi. Plurima mala omnium Graecum in domum tuam intuli 2, 9, 2. plurima fortuna vindicat 8, 1, 4. plurimum aberat Athenis Chabrias, saepissime, plerumque, maximam partem 12, 3, 3. Terent. Phor. 1, 4, 17. domum ire pergam: ibi plurimum est. ubi Donat. plurimum, τὸ πλεῖστον. Subint. vero tempus.*
- Pocile, ποικίλη**, 1, 6, 3. *Porticus Atheniensis a varietate picturarum sic dicta, quae ibi positae; quas recenset Pausan. Atticis. vid. Rutgers. var. lect. 5, 1. add. Meurf. Attic. lect. 6, 17. & Ahen. Ant. 1, 5.*
- Pocna. legis poenam subite, lege** constitutam 15, 8, 2. *poenam legitimam decem annorum non perferre, in patriam restitui ante legitimum Ostracismi tempus* 3, 1, 5. *poena liberari, exilio decem annorum ibid. 2, 1.*
- Poenitet populum judicii sui** 13, 4, 1. *celerius Athenienses, quam Cimonem poenituit ejus facti, i. e. ejus exilii, quo multatus Cimon erat.* 5, 3, 2. *vid. not.*
- Poenus, per Antonomastem pro Hannibale** 23, 10, 1. *vid. sup. Laoc. Poeni pro Karthag. 22, 2, 3. 23, 7, 7. Poenicum bellum primum* 22, 1, 1. 24, 3, 3. *Poenicum bellum secundum unde* 22, 4, 3. *poenicum enim rescripsimus pro Punicum. vid. not.*
- Poematis clarus** Fr. 1, 3.
- Poeta elegantissimus** 25, 12, 4. *poetarum interpretes proprie Grammatici appellandi* Fr. 6, 3.
- Poëticae quaestiones Attico proposita** 25, 20, 2. *Quae cujusmodi fuerint, docet Jo. Woverius de Polymath. 10, 12.*
- Poëtices suavitas** 25, 18, 5. *poëticen attingere ibid.*
- Polliceri liberaliter, promte, prolixo, ample** 6, 4, 2. *polliceri quod praestare non possis levitatis est* 25, 15, 1.
- Pollicitationes multae magnae** 18, 2, 4.
- Polybius, Historicus** 23, 13, 1.
- Polymnus, Epaminondae pater** 15, 1, 1.
- Polyperchon Cassandrum Macedonia pellit** 19, 3, 1.
- Pompa funeris** 25, 22, 4.
- Pompejum qui & cur secuti** 25, 7, 2. *Cu. Pompeji M. res gestas scripsit L. Otacilius. Fr. 6, 2.*
- Ponderare, considerare** 8, 1, 1.
- Pondus scil. armaturae** 11, 1, 4. *magnum auri* 15, 4, 1.
- Ponere castra** 14, 11, 4. *castra in quibusdam locis ibid. 6, 2. castra in campo adversus aliquem* 23, 5, 4. *ponere alicubi praesidium perpetuum* 7, 4, 7. *aliquid in publico ibid. 4, 5. pecuniam in aerario* 23, 7, 5.

I N D E X

- 7, 5. hortis custodem fructus servandi gratia 5, 4, 1. sic Schoppius *e vet. libro. v. not.* statum alicui 25, 3, 2. tropaeum, quo loco pugnatum est 14, 8, 3. tripodem aureum ex praeda alicui *sc. doni causa* 4, 1, 3. Est huiusmodi dedicatio inter solennia. prima ejus imago ponebatur, in decem praetorum numero de Miltiade 1, 6, 3. ponere, pro constituere, existimare, habere, nūmerare, ponere alicum primum omnium 8, 1, 1. aliquem principem in bello 23, 2, 6. ponuntur haec infamia, humilia &c. praef. 5. non ei par quisquam in civitate ponitur 7, 3, 5. illorum moribus summa virtus in patientia ponitur *ibid.* 11, 4. apud quoscunque est princeps ponitur *ibid.* 11, 6. hoc in vitis ponitur 15, 1, 2. in eisque *sc. maledictis* hoc posuit, inter alia hoc usurpavit *ibid.* 6, 1. Adde Vorst. ad Val. Max. 4, 4, 1. At vitam ponere, 4, 5, 5. dicitur ut ponere calamam, *i. e. deponere vid. not.*
- Positam spem victoriae in alicuj. pernicie habere 18, 11, 2.
- Pons in Istro factus 1, 3, 1. pontis custodes 1, 3, 1. pontem facere, dissolvere 2, 5, 1. rescindere 1, 3, 4.
- Pontus 23, 10, 1.
- Populus jubet, de populi decreto & lege, formula *δημοκρατικῆν* 15, 7, 5. urbanus populus oppon. exercit. 5, 2, 3. populus largitione magistratum corruptus 1, 6, 4. populus suspiciose libertati suae timet 7, 3, 3. populus acer, suspicax, mobilis, adversarius, invidiosus etiam potentiae 13, 3, 5. locus memorabilis in ingenio multitudine, quem illustrare potest Lips. polit. 4, 5. populi mobilitas notata 7, 6, 4. populus timet potentiam *cl. viror.* 1, 3, 1. & 4. populi causam agere, de factione democratica 19, 3, 1. populi potentiae non amicus 7, 5, 3.
- Populares, qui populo student 19, 3, 1. *δημοκρατικοί*, quos Plutarchus in A. rato φιλοπολιᾶς vocat.
- Populiscium, decretum populi, *ἰσχυρισμα* 3, 1, 5. 7, 5, 4. 15, 7, 4. & 19, 2, 2. v. not. *id.* 3, 1, 5.
- Porrigere. non suppetebat, quo manus porrigeret, nisi amicorum possessiones, non erat, unde rape-ret, &c. 10, 7, 2. v. not. Seneca epist. 55. *cum tempestas piscatoribus dedit ferias, manus ad parata porrigitur.*
- Portae Ciliciae, claustra, aditus, 14, 7, 2. Graec. *πύλαι*. Curtius 3, 4, 2. Pylas incolae dicunt; arctissimas fauces, munimenta quae manus ponimus, naturali situ imitante.
- Portare secum, auferro 23, 9, 4. ubi tamen Nos ducere reposuimus. v. not. quae regi portarentur, advehentur 14, 4, 2. portari vehiculo 19, 4, 1.
- Porticus, quae Paecile vocatur 1, 6, 3.
- Portus Athen. describitur 2, 6, 1. Menelai 17, 8, 6. portum intrare 12, 4, 2.
- Poscere. cum tempus posceret 7, 1, 3.
- Possē multum auctoritate apud aliquem, valere &c. 10, 3, 3. sic: posse plurimum in civitate 8, 3, 2. quomodo & Cicero passim. non poterat id pati 7, 9, 4. quod facere possent, liceret illis 2, 7, 4. non potuerunt corrumpi, non sunt passi se corrumpi 6, 3, 3.
- Possidere. ne essent loca munita, quae hostes possiderent, occuparent 2, 6, 2.
- Possessio Siciliae, imperium quod ibi obtinetur 20, 2, 4. tenere possessionem Siciliae. *ibid.* possessiones, amicorum, bona 10, 7, 1. possessiones Africanæ 25, 12, 4. Epiroticae, urbanae 25, 14, 3. pretiosae 25, 12, 3. vacuae bello 23, 3, 2. possessiones suas angere 25, 12, 2.
- Post bellum Peloponnesium *sc. finitium*, confectum 16, 1, 3. sic: post Athenas devictas *ibid.* post calamitatem *sc. acceptam* 25, 9, 5. i. e. post.

RERUM ET VERBORUM.

postquam in calamitatem incidit, & fortuna uti coepit adversa. Sic Justinus 8, 1, 6. proflus quali post arma & bellum locum legibus reliquissent. Idem 1, 6, 12. ingens post necessitatem pugnandi animus exercitui ejus accessit. Vorst. post hominum memoriam 2, 5, 3, 3, 1, 2. 21, 1, 2. post annum quintum, quo expulsus erat 5, 3, 3. post annum quartum quam 3, 3, 3. & 10, 10, 3. sic: post diem tertium quam 10, 5, 3. post hanc rem gestam non ita multis diebus 23, 5, 3. post id factum nunquam 16, 5, 2. post non multo 4, 3, 1. post neque ita multo 5, 3, 4. neque multo post 25, 8, 5. neque ita multo post 16, 2, 4. & 21, 3, 4. post aliquanto 7, 11, 1. Justinus 11, 10, 14. non magno post tempore per prodicionem capiuntur. Deinde post, ut post deinde ap. Ter. 18, 5, 5. v. not.

Posteaquam 1, 6, 4. 25, 2, 2. & 10, 4, 3. sexto anno postquam erat expulsus 3, 1, 5. sic in quibusdā. Codd. v. not. nono anno postquam 22, 4, 2. sic: anno tertio postquam 23, 8, 1.

Postera nox 18, 9, 4. postero die 1, 5, 2. & 14, 3, 1. sic quoque Cicero. saepius, Columell. 6, 14. & 12, 25. Liv. 23, 19. &c. postero anno Varro de R. R. 1, 40. postero tempore 3, 3, 1.

Posterius, postea 4, 5, 5.

Postulare fidem, jusjur. 23, 2, 4. postulare, ut tradant urbem incolae, 1, 12, 4. confer 1, 1, 4. postulo id a te fieri 23, 12, 3. postulabat se imperare non parere ducibus 18, 8, 2. Plene, pro, postulabat imperare, quemadmodum Noster 4, 2, 3. Se tecum affinitate conjungi cupit. Idem 13, 4, 3. matabat se captis periculum adire. Et 15, 4, 5. Se deduci volebat. Vorst. Ceterum est in isto loco postulare idem ac cupere, ut apud Plaut. Men. 2, 3, 88. qui me heio postulem moderari. v. Thes. Buchneri. postulata facere, de consilio

dato 7, 8, 4. postulare veniam gratiamque malae existimationis, deprecari malam existimationem, sequiora judicia Fr. 3, 4.

Forens, magnus in civitate, alias: qui multum potest 17, 1, 5. Athenis 12, 3, 4. potens, florens 25, 8, 6. potentissimus omnium tyrannus 13, 4, 2. rex 23, 2, 1.

Potentia civium Atheniensium formidabilis 1, 8, 1. Lacedaemoniorum percussa paucitate sc. armatorum 16, 2, 3. singularis, *μωαγγία*, imperium unius 10, 9, 5. potentiae accumulatio 2, 6, 2, & 3, 2, 7, 6. potentiae invidus populus 13, 3, 5. potentia administratur respubl. oppon. jure administr. 24, 2, 2.

Potestas imperium, praefectura 9, 1, 1. magistrat. censura 24, 2, 3. potestas regia 6, 3, 5. potestas omnium rerum, summa imperii 6, 1, 5. potestates summae 16, 1, 14. 19, 1, 2. de magistratibus. in potestatem redigere 16, 5, 1. alibi: sub potestatem redig. 1, 2, 5. 4, 2, 4. venire 14, 3, 4. omnia in sua potestate esse vult 10, 6, 4. periphrasis subest dominationis, in potestate sua tenere populum, non imperio scil. sed auctoritate apud populum benevolum plurimum posse 5, 2, 1. in sua potestate non sunt, qui se civilibus fluctibus committunt, non sunt sui arbitrii 25, 6, 1. oppon. libertati aetionum & consiliorum. potestatem sui facere, offerre se pugnae &c. 17, 3, 6. sistere se, de praesentia &c. opp. fugae & demigrationi, 23, 9, 1. potestas ei facta manendi, facultas data &c. 25, 11, 1. potestatem habere cujusvis conditionis 25, 12, 1. de eo, cujus matrimonium & affinitas ubique operata &c.

Potiri, cum casu generandi. totius ejus partis Siciliae potirus est 10, 5, 5. potiri classis hostium 6, 1, 4. imperii 17, 2, 1. rerum v. res 25, 9, 6. summi Imperii 18, 7, 1. urbis 20, 2, 1. v. Vorst. de construct. cap. 31. potiri cum quarto casu. potiri summam imperii, ceteris imperare

I N D E X

- 18, 3, 4. *v. not.* potixi cum sexto, oppido potiri 1, 7, 3. praeda 5, 2, 4. 17, 3, 5. regione 1, 2, 1.
- Potius.** cur non in praelio cecidisti potius, quam venires &c. quam ut venires 18, 11, 4. postulabat, ut potius de praesenti quaestio haberetur, quam absens accusaretur 7, 4, 1. potius patriae opes augeri quam regis maluit 9, 5, 2. potissimum. quo potissimum duce uterentur 1, 1, 2. non videbant quid potissimum vitarent, 23, 11, 6. egit diis gratias, quod se potissimum esse ducem voluissent 20, 4, 3. quod in ea potissimum urbe natus est 25, 3, 3. potissimum ejus diligebat affinitatem *ib.* 12, 1.
- Prac** illo omnes parvi futuros videbant, notatur contentio 18, 10, 4.
- Praebere** alicui fidem, praestare 25, 4, 4. alicui suspicionem insidiarum, facere ut suspicetur insidias 14, 10, 3. alicui panem 2, 10, 3. praebet haec res suspicionem talis hominis, sicut ut talis suspicetur 17, 8, 2. praebere se talem imperatorem, ut gerere 17, 6, 1. praebuit se pari diligentia in eo magistratu ac fuerat in bello 23, 7, 5. pari se virtute postea praebuit, se. ac se praebuerat in bello adversus Cadusios gesto 14, 2, 1.
- Praecipere** de responso oraculi 1, 1, 3. praecipere lectoribus de admonitione studiosius facta 15, 1, 1. praecipere in schola de pudore & continentia argutissime, de philosophis *Et.* 5, 1. praecipere, docere, monstrare quid faciendum sit, 4, 4, 4. proprie magistrorum verbum est. *vid. thes. Buchneri.* Interdum & de inferioribus usurpatur, estque eidem ac suadere, monere, suggerere sine ulla jubendi auctoritate; *ut.* 2, 6, 5. sic Alexander ap. Curt. 4, 13, 8. forum ista solertia est, quam praecipitis mihi.
- Praeceptum** curare diligenter, rem mandatam, praescriptam 18, 9, 5. Diod. *περί τῶ ἀρεσῶν βιβλ.* Virgil. *Aen.* 9, 45. praeepta facessere, illa fieri praeepto suo, *to.* 8, 4. sic: Hannibalis praeepto, *justis.* 23, 11, 4. praeeptum illud in animis omnium debet esse, de monto, *sententia, dicto vulgari.* 8, 2, 3. praeepta philosophorum 25, 17, 3. praeepta beneficia, *ἀγαθὰ δῶντα, ante accepta.* 25, 1, 5. saepe ita hoc verbo usus Curtius. *v. Ind. Freinsh.*
- Praecipuus** ei honos habitus est, *ἐξαιρετός,* singulari 9, 1, 1. sic: praecipua laude fertur gubernator, qui &c. 25, 10, 6. praecipuam habet laudem amplissimae pulcherrimaeque corporis formae, *i. e. potissimum laudatus ob formam corporis &c.* 21, 1, 4. praecipuo periculo suo muros restituit, *ita ut ipse potissimum periclitaretur.* 2, 6, 2. praecipua fide fuit ea civitas erga Athenienses, *i. e. majore, quam reliquae civitates.* 6, 2, 2. Nam *velite h. l. observat Cl. Vossius* praecipua casus sexti vocem esse, contra quam Boetio videbatur; *est latine dici quae possit fide praecipuus, ad eundem modum, quo Florus.* 3, 1, 2. Jugurtham regem fraude praecipuum vocat, & Vellejus 2, 29, 3. *Cn. Pompejum sanctitate praecipuum.* Huic rei indicio est, quod Noster alibi praecipuam laudem, praecipuam fidem, praecipuum periculum &c. dicit, & de cetero substantivum verbum saepissime cum sexto casu, omisso praepositione, usurpat. *v. esse.*
- Praeclara** victoria 20, 22, 2. praeclearum hoc quoque Thrafsybuli, quod &c. 8, 3, 2. praecleara facta 13, 1, 2. praeclearissimum facinus 20, 1, 5.
- Praecurrere** alicquem nobilitate 8, 1, 3. superare, antecellere.
- Praedam** ab aliquo facere (*si vera lectio. v. not.*) 12, 2, 3. sic etiam Caes. 4. b. Gall. & Cic. 3. in *Verr. locuti.* Lamb. *Vsitatus est praedas agere. quod tamen male reposuit Lamb.* 14, 10, 2. *ubi constanter Mss. & edd. vet. magnas praedas capit. quomodo & Cic. pro dom. capta e fortunis praeda, Et Plant. Trucul.*

RERUM ET VERBORUM.

- 5, 2, 14. de praedonibus. praedam capere. praeda hostium, *hostibus crepta* 13, 4. 1. praeda ab eo *scilicet facta* 13, 1, 2. praeda barbarorum locupletari, quam civium gloriosius 7, 7, 4. praeda locupletatus exercitus 7, 5, 7.
- Praedicare** aliquem liberatorem, ut *liberatorem* 10, 10, 2. laudes alicujus 20, 4, 3. praedicare aliquid de aliquo 7, 11, 2. in quo bello si tantum eum prudentem dicam, minus quam debeam praedicem, non satis laudem 25, 9, 1. praedicabat mirari se, *ajebat* 17, 4, 8. praedicare, *prae se ferre*, *αποποιεῖσθαι* 7, 4, 6. 18, 13, 3.
- Praedicere** alicui ut &c. *affirmativus aliquem monere* 2, 2, 3. & 14, 9, 4.
- Praedium** rusticum 25, 14, 3. praedia compluribus locis habere 1, 4, 1.
- Praedones** maritimi, *piratae* 2, 2, 3. v. not.
- Praefesse** alae equitum 18, 1, 6. armatis 19, 2, 5. classi 10, 6, 3. exercitui, *de praetoribus*. 1, 4, 4. 7, 6, 2. exercitibus 11, 1, 2. insulis 9, 1, 1. praefesse coepit majoribus rebus 14, 2, 1. praefesse rebus regis 19, 3, 4. opibus regis, *jussu regis summam belli administrare* 9, 4, 3. rebus magnis, *in imperis scilicet magistratibusque* 3, 3, 2. rebus iisdem, *in imperio militari* 7, 6, 3. summam imperii, *de summo duce* 2, 4, 2. potestati severe, *magistratum* 24, 2, 3.
- Praefectus** classis 6, 4, 1. 9, 1, 1. *Gr. πραιφετης & ποταμικος. v. Scheffer. de mil. nav.* 4, 5. praefectus custodum 18, 11, 1. equitum 10, 5, 1. 14, 6, 3. fabrum 25, 12, 4. & *Fr.* 10, 7. *ἑνεργητικὸν τῶν μηχανῶν. fabricam enim in bello opus, qui machinas facerent &c. eorum caput, operisque curator & exactor*, praefectus fabrum v. *Lips. poliorcet.* 3, 6. praefectus Lydiae 14, 2, 5. praefectus regis 7, 5, 2. eo sensu, quo praefecti regii, *satrapae, imperatoresque vocantur* 17, 2, 3. *vid. Gell.* 10, 18. & *Justin.* 5, 2, 5. *ae ibi not. Bernegger.*
- praefecti regii *scilicet. classis* 1, 4, 2. praefectus morum 22, 3, 2.
- Praefectura** consulum, praetorumque 25, 6, 4. a consulibus praetoribusque *delatae praefecturae. erant enim tales praefecturae in exercitu variae, ab Imperatore deferri solitae. v. Sigon. de antiq. jur. prov.* 2, 2.
- Praeficere** aliquem classi 1, 4, 1. exercitui 11, 2, 4. praefici imperio pari, *potest. milit. scilicet.* 7, 5, 4.
- Praeferre**, qui praeferendi sint judicare 23, 13, 4.
- Praefinire**, diutius retinere imperium, quam lege praefinitum est 15, 7, 5.
- Praemium** victoriae Marathoniae *Miltiadi tributum* 1, 6, 1. & *segg.* praemia proposita, militibus diligenter armatis ornatisque 17, 3, 2. praemia, quae minime invidiosa 8, 4, 1. praemio id ei magno futurum 4, 4, 6. 23, 10, 6. praemio virtutis & meritorum: *statuae* 1, 6, 4. 12, 1, 3. *statuae aeneae* 16, 5, 5. *corona oleagina* 8, 4, 1. *coronae aureae* 16, 5, 5. *ager ibid. cognomen* 3, 1, 2. 19, 1, 1. *sepultura magnifica & sepulcri monumentum* 10, 10, 3. 20, 5, 4. *sustentatio publica liberorum, collocatio & dotatio filiarum* 3, 3, 3. &c.
- Praenuntiatum** est de eorum adventu 18, 9, 4.
- Praeoccupare** se. *portus* 14, 7, 2. *regionem* 18, 2, 4. praeoccupare alterum, *insidias tollere* 10, 4, 1. *cum alter ab altero timeret sibi, ideoque prior eum occupat.*
- Praeoccupatio**, effecit illud locorum praeoccupatione 18, 3, 6.
- Praeoptare** nuptiis generosarum filiarum equitis Romani 25, 12, 1. *Alias constructur hoc verbum cum infinitivo & conjunctione quam Justinus 8, 4, 5. perire ipsi quam non perdere eos praeeptabant.*
- Praepone** regno bonam existimationem 17, 4, 3. praepositi a Lacedaemoniis triginta tyranni, *impostri cervicibus Athen.* 8, 1, 5.
- Praes** nullius rei factus est 25, 6, 3.

I N D E X

- publicorum conductores (manupes) praedes dabant. Est adeo praes, qui populo se obligat, & a magistratu interrogatur, in publicum ut praestet: inde cum responderet, dicitur praes. Vario d. L. L. Festus ita: interrogatus, si praes sit, ille responderet, praes. vid. Briffon. formul. 6. & Poillet. hist. fori Rom. l. 5. c. 3. fin. add. not. & Salmat. de mod. usur. c. 6
- Praescribere.** ut praescripserat ipse 25, 22, 4.
- Praesens tempus hoc desiderat** 17, 8, 4. praesenti bello, eo quod tum gerebatur 2, 2, 1. praesentes res secundae 7, 6, 2. oppon. adversae superiores ibid. in praesenti 7, 4, 2. 25, 12, 5. tum &c. Tacit. in praesens.
- Praesentia.** in praesentia, tum temporis 1, 7, 6. ubi vide notas 2, 8, 4. 7, 10, 5. H. Stephanus in Pseudocicer. negat latine dici. v. Voss. de vit. serm. 4, 33. in praesentiarum 23, 6, 2. alius in praesentia. illam lectionem defendunt Schottus & Lambinus auctoritate Cornifici, Taciti, Gellii, Ulpiani: in quibus tamen ipsis non consentiant exemplaria. Vossius in Latinobarbaris etsi lib. 1, 25. dubitabat an genuina sit, credideratque ex in praesentia rerum corruptam: tamen lib. 4, 33. non audet eam cum Schoppio in tanto Mss. consensu damnare. Tractur eandem & Elmenhorstius in Ind. Apul.
- Praesidium,** πραιποσιτιὸν Gall. convoy 15, 4, 5. 25, 10, 4. sic: praesidii, quod satis erat, dedit 2, 8, 5. caestodia militaris & satellitium 13, 4, 2. 14, 2, 3. item: pro militibus praesidiarius, tuendae sc. urbi impositus 16, 3, 3. ita: praesidium perpetuum alicubi ponere 7, 4, 7. praesidia, milites praesidium agitantis, 1, 4, 1. 15, 10, 3. praesidia barbarorum 4, 2, 1. intra sua praesidia in littore collocata se recipere, de dispositis tutando receptui militibus 23, 11, 4. praesidiis regiones aliquas occupare 17, 3, 4. praesidii in eo non satis est, de eo qui hosti oppositus e-
- rat, 13, 3, 1. praesidio esse civibus suis, juvare, praesidio &c. 9, 1.
- Praestare fidem, implere** 2, 8, 4. fidem amicitiae 19, 2, 2. praestare officium suum 25, 9, 4. officia 1, 2, 2. v. offic. amicis officia 25, 8, 4, 25, 4, 3. & 4. praestare, pro, antecellere. praestant honesta mors torpuitae 12, 4, 3. praestare omnes caliditate 21, 3, 5. omnes eloquentia 15, 6, 1. antiquitate 25, 3, 3. aliquem prudentia tanto, quanto &c. 23, 1, 1. aliquem honore rerumque gestarum amplitudine 25, 18, 5. quae civitas omnes antiquitate, humanitate, doctrina praestabat, ibid. 3, 3. praestans claritate, usu belli 18, 3, 3. usu, sapientia, 13, 3, 2.
- Praestituere certam diem, praestituere** 12, 3, 1.
- Praeter ceteros, supra ceteros, praeter ceteris** 3, 1, 4. vid. Gifan. observ. LL. pag. 193. praeter consuetudinem 25, 12, 4. opinionem 1, 2, 5. extra v. Turfelin. c. 135.
- Praeterire.** induciarum praeteriit dies 17, 3, 1. Livius dixisset: induciarum exiit dies. praeterire aliquid, in narratione omittere 6, 4, 1. sic: non praeterire aliquem 1, 3, 5.
- Praeternitto.** nullum diem praeternittit hoc facere 5, 4, 3.
- Praeterquam, quos (dolores) ex curatione capiebat** 25, 21, 3.
- Praetextus belli** 1, 4, 1. 6, 1, 4. v. not. ad loc. prior.
- Praetor fit a populo ad gerendum bellum** 2, 2, 1. praetor fuit Atheniensium apud Plataeas in praelio 3, 2, 1. hic ut rediit praetor factus est 23, 7, 4. praetores decem creati 1, 4, 4. intelliguntur his locu magistratus militares, στρατογοί, quos recte Latini praetores vocant. ita enim, teste Asconio Comm. in 3. Ferrin. vocatur, qui exercitum ducit. v. de his praetoribus Athen. milit. Sigon. 4. de rep. Athen. 5. & Pettit. Comm. ad leg. Att. p. 251. & seqq. Praetoris voce similitur usi atque Nepotis Caesar & Cic. itemque

RERUM ET VERBORUM.

que Livius 21, 3. ex emendatione Gronovii, cujus ibi notas vide. praetor & praetura sc. Roman. de quibus passim antiqui. scriptores 25, 6, 4.

Prævidere. nisi quid praevideret 23, 9, 2. sic in vulgatt. edd. Nos edidimus providisset. v. not.

Preces alicujus comprimere. v. comprim. 25, 22, 2. preces deorum expetere. Fr. 12, 8. Jos. Mercerus in not. ad Aristaen. 1. ep. 8. exp. invocare: atque huc advocat illud Plauti Truc. 1, 5, 1. qui a patrona preces mea expetessunt. ubi v. not. Taubmanni. Buchnerus censabat preces poni pro rebus petitis, ut vota pro rebus, quas rogemus, quam explanationem & Plauti locus admittit.

Preuari a diis immortalibus 20, 5, 3. sic Livius 29, 17. ne ab Diis quidem immortalibus quod precemur quicquam superest.

Premere adversarium, carpere, vexare 14, 7, 3. adversarios, instare percussus 23, 11, 5. premi ab hoste, cum in periculo & angustiis sumus 1, 3, 3. Est venatorium verbum, cum ira urgetur bestia, ut nulla elabendi amplius copia sit. Inde ad militiam; per metaph. vero & ad disput. transfertur; quemadmodum non semel Cic. usus. Buchn. premi ancipiti periculo 2, 3, 3. valitudine 23, 4, 3. undique bello 13, 3, 1. premi ad excundum, urgeri 17, 6, 1.

Preliosae possessiones 25, 12, 3.

Fridie Kalendas Aprilis 25, 22, 3.

Primus locus aedium, aurium praef. 6. prima ejus imago in decem praetorum numero ponitur, primo loco 1, 6, 3. prima nocte, prima noctis parte, prima vigilia 18, 9, 3. cum primum potuit, imperium deposuit 20, 3, 4. primus Graeciae, e Graecia, Graecorum 7, 7, 4. primus, cujus prima seu praecipua habetur ratio 17, 1, 3. primi aetatis ejus, praecipui ejus temp. 11, 1, 1. in primis stare, sc. in acie, pugnare inter primos 15, 10, 3. in primis bene habitavit 25, 13, 1. in primis omnium Pers. manu fortis, inter

omnes Persas in primis fortis 4, 1, 2 v. not. Ceterum hujus generis exempla plura supra annotata sunt v. in.

Princeps, pro primo 8, 1, 5. 22, 3, 3. & 17, 1, 2. pro praecipuo: princeps ducum 14, 5, 1. princeps non solum consilii sed etiam in convictu, cujus consilio convictaque ante alios utimur 25, 8, 2. ita: principent in bello ponere aliquem, alicujus opera consilioque plurimum uti 23, 2, 6. ita: princeps, viri praecipui, clari, florentes 5, 3, 1. oppon. infimis 25, 3, 1. princeps ordinis equestris 25, 8, 3. philosophi 25, 17, 3. princeps fuit hujus rei de auctore 25, 8, 3. principes sceleris, auctores 18, 13, 3. Miss. tamen Schotti habet participes. v. not. principes factionis 16, 1, 4. principes, cum nota potestatis & officii. principes civitatis 2, 8, 3. Ioniae sc. & Aeol. 1, 2, 1. sic: principibus praesentibus, sc. Gortyniorum 23, 9, 3. v. not. Alter cum nota ἐξουσίᾳ & magnitudine, principes civitatis 25, 19, 2. μακροβότους loca esse possunt verba c. 18, 5. qui honore rerumque gestarum amplitudine ceteros praesertire. Princeps urbis Romanae & terrarum orbis, de summi imperii affectatione 25, 20, 5. Principes Graeciae Spartani 16, 2, 4. Thebani 15, 5, 4. Principum studia, optimatum 25, 16, 4. Principi an musica conveniat 15, 1, 2.

Principatus maritimi imperii 13, 2, 2. de principatu intelligebant sibi cum his certamen fore 2, 6, 3. in is civitatum aemulatio descripta Justino 8, 1, 1. v. not. ad 2, 6, 2.

Principatus, non imperii, sed auctoritatis, praecipuus in civitate locus 5, 2, 1. talis principatus causa aemulationes 10, 6, 2. principatum in civitate obtinet Scipio, gloria ceteris praestat 24, 2, 1. Aristides cum Themistocle de principatu contendit 3, 1, 1. principatum eloquentiae tenet Hortensius 25, 5, 4. 5, 2, 1. sicut, principatum in civitate obtinere, de Scipione 24, 2, 2. excellentia sc. gloriae famaеque supra ceteros.

M m m

Prin.

Principia, castrorum sc. 18, 7, 2. regia v. 3. Locus castrorum, ubi tendebant duces, tribuni &c. ubi jus dictum, signa asservata, altaria culta. vid. Lips. mil. Rom. 5, 4. add. Berneg. ad Just. 11, 6, 6. & Gronov. observ. 4, 10. ubi plura de hac voce.

Prior. Dionysius prior, (paulo ante: superior) se. ex duobus illis Siciliae tyrannis 10, 1, 3. & 21, 2, 2. quomodo & Justino vocatur 22, 1, 1. Sic: prior Africanus apud Quintilian. I. O. XI. 1.

Prislinum tempus 7, 6, 3. in pristinum restituere provinciam in priore & veterem statum 20, 1, 1. Dicitur ut restituere in integrum.

Privare commeatu urbem 1, 7, 2. privari auxilio sociorum 15, 6, 4. commeatibus 19, 2, 4. vita ab aliquo 21, 3, 4.

Privatus, opponitur magistratibus & qui sunt cum imperio domi militiaeque. potentior & major, quam privatus existimatur Alcibiades 7, 3, 4. privatus in classe erat Chabrias, sed omnes, qui in magistratu erant, auctoritate antebat 12, 4, 1. Ubi opponitur is, qui tum erat privatus, & sine imperio, is, qui tum erant in magistratu. sic: erat ibi (in exercitu) privatus numero militis 15, 7, 1. ut si privatus in comitio esset Sparta 17, 4, 2. privatus esse posse non videbatur Miltiades, ex imperiis & magistratibus ad isopolitani privati juris non reditus facile existimabatur 1, 8, 2. v. not. privatus, qui imperium deposuit 20, 3, 4. 24, 2. 2. privati hospites, respectu Jasonis tyranni 13, 4, 2. privato suo consilio, non publico 16, 1, 2. privatum aerarium paucis scil. aliquibus constitutum 25, 8, 3. privata judicia 2, 1, 3. de Arhen. sermo est. v. Sigon. 3. de rep. Ath. 1.

Privignus 7, 2, 1.

Prius est decretum quam &c. 20, 3, 5.

Pro, avari pretii & mercedis significatu. pro charitate patriae 15, 4, 2. ubi tamen fors non incommode exponat:

prae caritate patriae. sic Curt. 5, 11, 5. quascunque sedes elegeris, pro patria & domesticis rebus petitori. Auctor dial. de orat. 23, 2. qui Lucilium pro Horatio, & Lucretium pro Virgilio legunt. pro meritis gratiam referre 2, 8, 7. pro, secundum juxta. pro cuiusque facultatibus 15, 3, 5. pro dignitate hominis 18, 4, 4. 25, 2, 2. pro necessitudine fortis 24, 1, 2. non opinione, non ut aestimaverat 8, 2, 4. pro, loco, vice: pro noxiis nonnulli ab inficis conciduntur 10, 10, 1. pro perfuga proficisci 14, 6, 4. sic Caesar B. G. 3, 18. qui ubi pro perfuga ad eos venit. Livius 27, 15. pro perfuga iussus Tarentium transire, ita locum emendante doct. Gronovio. Justinus 23, 3, 9. pro victo fugere visus est. Tacitus 11, 24, 7. victos pro alienigenis arcebat. idem 1, 36, 5. pro desertore. Plautus Most. 12, 6, 2. pro umbra. Idem Menaechm. 2, 2, 24. pro sano. Terentius Ad. 1, 1, 23. pro meo. Adde Gell. 11, 3. & Turf. 1. c. 138.

Probare aliquid, approbare 14, 6, 5. probare librum 6, 4, 2. consilium 10, 8, 3. 2, 2, 8. alicujus consilium 25, 21, 6. alicujus factum 20, 1, 5. probare auctorem aliquem, ei possimum credere 2, 10, 4. cum minus eliet probatus parentibus, de Themistocle liberis vivente 2, 1, 2. Exprimuntur το ἀδοξωτον τὸ ἕδus. probata re, cum utrique res placuisset 14, 11, 1. probanda fuerunt, latidanda 9, 5, 2.

Probabilis orator 24, 3, 1. vult dicere, fuisse Catonem, oratorem civili captivi cumprimis accommodatum, & cuius oratio facile fidem apud omnes inveniret. Nam Ciceroni id est probabile, si oratio non sit nimis comita, si auctoritas & pondus in verbis, si sententiae vel graves, vel aptae opinionibus hominum & moribus. Vide Partitio. orat. cap. 6. & 9. itemque Quintil. 8, 13. add. Boeckl. not. Etn-stii.

Procacitas hominis, audax petulantia

RERUM ET VERBORUM.

- in incessando* 2, 5, 2.
- Procedere.** haec minus prospere procedunt 14, 6, 1. cum jam nox processisset, *provelta* esset 16, 3, 3. Sic Sallust. Jugurth. ubi plerumque noxam processit. Livius 21, 54. procedente jam die.
- Procellae civiles,** bella, discordiae 25, 10, 6. *vid.* fluctus civ.
- Proclus.** pro Procles 17, 1, 2. *v. not.*
- Proclivis,** facilis 13, 3, 4.
- Procreare liberos ex aliqua** 15, 6, 2. 21, 2, 3. 10, 1, 1. quales civitas civis procreasset 15, 6, 2.
- Procul ab eò loco** 4, 5, 5. Sic Livius 37, 53. *procul ab domo.*
- Procurare sacra,** 2, 2, 8. negotia alicujus, *scil.* rem mandantem agere 25, 15, 3.
- Procuratio** *reip.* de rerum administratione civilis 8, 3, 1. 25, 3, 2. 25, 15, 3.
- Prodera memoriae** aliquid, de historica scriptione, quae memoriae propagandae causa suscipitur 2, 10, 5. 4, 2, 2. 11, 3, 1. 23, 13, 3. memoriae de aliquo 7, 1, 1. *sc.* de illius interitu duplex memoria prodita est 23, 8, 2. prodere aliquem, tradere, periculo exponere 18, 10, 2. amicum 19, 2, 3. supplicem 2, 8, 5. *v. Thesaur. Buchn.*
- Proditionis accusatus,** *sc.* crimine 1, 7, 5. 13, 3, 5. damnatus 2, 8, 2.
- Proditores tali consilio** percutit 14, 6, 8.
- Prodire in concionem populi,** *sc.* agendi dicendique causa 2, 1, 3. prodire in publicum 7, 3, 5.
- Producere vitam,** prorogare 25, 21, 6. producere in aciem exercitum 1, 5, 4. dolo aliquem in praelium; elicere 23, 5, 3. Sic enim legendum *vid.* *not. ita & alii locuti.* Caesar 3, B. G. 100. elicit naves Laelianas, atque ex his longius productam unam cepit. Virgilius 8, b. Gall. 48. cum sua vehementi Valusenum longius produxisset. M. Seneca Suasor. 1. longius me fabellarum dulcedo produxit.
- Praelium terrestre,** navale 7, 5, 5. praelium navale facere 23, 10, 5. praelium committere ib. 11, 3, 23
- 10, 5, praelio pari discedere 2, 3, 3. praelio superior 18, 10, 2. praelio cadere, *in praelio* 4, 1, 2. fugare uno praelio exercit. 23, 4, 4. magno praelio aliquos 9, 4, 4. ex praelio excedere 18, 4, 2. praelia certo die facta 20, 5, 1.
- Profanus locus** (*juxta Ms. Boeclevi v. not.*) 2, 6, 5. *oppon.* sacer.
- Proferre plurima,** *sc.* narratione 15, 4, 6. rem unam de crudelitate alicujus 6, 2, 1. testimonia 13, 4, 2. proferre telum, *erucere obrutum* 14, 11, 4.
- Proficere,** de successu effectuque 10, 5, 2. non multum profecit 18, 10, 1.
- Proficisci.** legatus 16, 4, 3. nondum illum putabat profectum, *dedisse se in viam* 14, 5, 1. *sc.* proficiscens, cum abiret 25, 4, 2. proficisci, absolute, subintellecto ad bellum 9, 4, 4. quod additur 7, 4, 1. 13, 3, 2. proficisci in castra 23, 2, 4. in exilium 25, 8, 5. proficisci domo navibus 1, 1, 5. classe 1, 4. proficisci contra aliquem 18, 3, 5. alicui auxiliio 13, 1, 3. proficisci praesidio 17, 3, 5. subsidio 11, 2, 5. ad praesid. subsidiumque ferendum. proficisci adjutum aliquem 12, 2, 1. oppugnatum regionem 18, 3, 2. proficisci a parente non potuerunt plura, *conferri in filium* 25, 9, 14.
- Profiteri aliquid libere** apud aliquem, *indicare,* satori 2, 7, 4. *proba lectio. v. not.* sic Suet. Caes. 34. & 72. Aug. 31. Vitell. 15. *Vim verbi indicat illud Ciceronis pro Rabirio: Fateor, atque etiam profiteor, & praeme fero. professus est, se regem quaerere, praese tulit, dixit* 23, 11, 1.
- Profigare aliquem** 23, 4, 2. hostes 14, 2, 1. & 6, 8. hostium numerum, ad interitum dare, ut explicat Lambinus 1, 5, 5. *max:* prosterneret ibid. profigantur opes, potentia subvertitur 16, 2, 3. *v. Gifan. observ.* profigare tempubl. Fr. 12, 2. *perdere, pessundare.*
- Profugere domo** 23, 18, 1. ex urbe 25, 9, 3. profugere ad aliquem aliquo

I N D E X

- 23, 7, 6. profugere aliquem, *ab aliquo* Fr. 7, 4. *nisi locus corruptus est.*
- Progenies Herculis, *stirps* &c. 17, 1, 2. progenies, *pro, filia* 5, 1, 4.
- Progenitor majorum 17, 7, 4.
- Progredi longius, *de hostile exerc.* 2, 3, 1.
- Progressus, tantum in literis progressum fecit, ut &c. 24, 3, 2.
- Prohibere transitu 23, 3, 4. *alio transitum.* quomodo Plautus Amphitr. 4, 3, 18. *neque me Jupiter, neque de omnes id prohibebunt, si volent.* Et Trinum 1, 2, 50. *qui tu id prohibere me potes, ne suspicer?*
- Projecta hasta, *perrecta advers.* incurr. 12, 1, 2. *v. not.*
- Proinde ac si, *pro, perinde ac si* 6, 2, 2, 7, 6, 1. & 4. *ita alibi etiam.* *quamquam variant Codices.* Neque tamen *cremur cum* Turfellino, cap. 125, *ne ubique mendum sit in scriptoribus.*
- Prolabitur aedes 25, 20, 3. *v. not.*
- Promittere religiose 25, 15, 4.
- Promissa barba 14, 3, 1. *alii: proluxa vid. not.*
- Promptus in rebus gerendis & excogitandis 2, 1, 4.
- Pronominis hic crebra est apud Nepotem *usurpatio, pro is, ille, ipse, relati- vis.* Ut, quod 1, 4, 4. *dicitur; creati praerores, in eis Miltiades: muta- to pronomine alibi effertur: captae urbes, in his Byzantium 7, 5, 6. &c. cum venissent in invidiam, & ob id imperium his esset abro- gatam 15, 7, 3. adde 10, 1, 2, 2, 7, 2, 15, 5, 3. &c. Pronomen ille lau- dis & celebratae causa interdum ad- hibetur. vid. supra ille.*
- Pronuntiare aliquid excellenter 25, 1, 3. *poemata 25, 4, 1. pronuntia- re aliquid palam, 17, 3, 4.*
- Propagare fines imperii 22, 2, 5.
- Propagines clarorum viror. 25, 18, 2.
- in Propatulo, *in loco aperto & ad con- spectum exposito* 23, 9, 3. *integre Cic. 4. Verr. in propatulo loco.*
- Propere egredi, 15, 4, 3.
- Propinquus ejus 14, 2, 2. *propinqua cognatione conjunctus praef. 7.*
- propinqui regis 4, 2, 2. *propinqui Eumenis, 18, 13, 4. Diad. quidam, Plur. oikētoi*
- Propinquitas nobilis 10, 1, 2. *propin- quitate proximus 17, 1, 3.*
- Propitia voluntas, *benevolentiae signi- ficat.* 10, 9, 6.
- Propius muros 1, 7, 2. *ptopius Gram- matico Fr. 3, 3. v. not. propius Ti- beri quam Thermopylis 23, 8, 3. v. not.*
- Propondere quaestionem alicui 25, 20, 2. *praemia 17, 3, 2. morbo reme- dia, adhibere 25, 21, 2.*
- Propositum, ad propositum venire, *ordini descriptionem praef. 8. propo- situm hoc tenuit, hoc consilium per- tendit &c. perstitit usurpare 18, 3, 6. sic propositum peragere, ad fin. perducere 25, 22, 3.*
- Propraetor 23, 4, 3. *vid. not.*
- Proprius, fide confirmavit, se illius fore proprium 6, 1, 5. *Eleganter de eo, qui deditus obstrictisque alicui fac- tionem ejus & nutum se securitatem promittit. propria laus Pelopidae, quae ei soli, tanquam auctori facti debetur 16, 4, 1. proprium Thrasylu- li factum, quod ipsius auspicio tribu- endum 8, 1, 4. nou propria mune- ra, non diutina, veluti nil solidae possessionis ob invidiam habentia 8, 4, 2. Sic Plautus Mercat. 2, 3, 4. pro- prium nequius mihi evenire, quod cupio. Et Trin. 5, 2, 6. Beneficium homini proprium quod datur, prorsum perit; quod datum utendum est, id repetun- di copia est, quando velis. Adde Thef. Buchneri & Boecler. Chrestom. Ter.*
- Propter invidiam, *ex invid.* 15, 7, 1. *propter notitiam, quod noti essent 10, 9, 3. propter veterem amicitiam, quod amici veteres essent 18, 11, 2. propter avaritiam Cretensium, quod avari illi essent 23, 9, 2. propter affinitatem P. Sulpicii, & ejus affinis existens 25, 2, 1. propter familiaritatem, cum familiaris ejus fuerim, ibid. 13, 7.*
- Propugnaculum oppositum barbaris, *de urbe Athenis, interpretatione situs poli-*

RERUM ET VERBORUM.

- politica sc. 2, 7, 5. propugnacula tyrannidis demoliri, quas tyrannidis causa, tanquam instrumenta coecondorum civium extructa sunt 20, 3, 3. frena, claustra oppressorum, sedes & arx servitutis alias hoc sensu leguntur Boecler. vid. not. & supp. arx.
- Propugnator scil. liberorum Alexandri 18, 13, 3.
- Prorumpere, vis morbi prorupit in intestin. 25, 21, 3.
- Proscripti 25, 10, 4. conquirebantur Romae 25, 11, 1.
- Proscriptio equitum 25, 10, 2. intelligitur hic crudele illud flagitium, quo dominationi firmandae civium clarissimorum capita & bona, haec quidem hastae subiecta, illa autem libidini & supplicis publice exposita ad promissas neces destinabantur, propositis publice editis. Primus sceleris auctor Sylla, restibus Vellejo & Floro. Scilicet id agebant tyranni, ut quos acies & civile bellum non absumserat, proscriptio intereiderent, securiorique, demotis optimis quibusque, dominatu ipsi uerentur. Boecl.
- Proserpinae acdes 10, 8, 5.
- Prosequi aliquem, comitari, deducere 7, 6, 3. sic accip. 25, 4, 5. si quidem recipimus lectionem Rutgersi. prosequi discedentem: sin, diem prosequi, retinemus, nihil videtur absurdum habere locutio: isto affectu sc. diem prosequi, de quo mox sequitur &c. Boecler. vid. dies.
- Προσεύειν 9, 3, 3. ueneratio Persarum regibus delata hoc vocabulo exprimebatur. Ratio ista: divinum aliquid regi suo tribuebant, εὐβουὰ θεῶν, interpretantes, ut est apud Plutarchum. Igitur honorem quoque divinum habuerunt; unde τὸ προσεύειν, adorare, translatum. Noster per venerari ibidem expressit, scilicet non capite tantum flexo, submissisque genibus, sed prostrato humi corpore. Boecl. adde not.
- Prosperare ei cesserunt haec, de rebus bello feliciter gestis 14, 1, 2.
- Prosperitas magna cum consecuta est, ad tantam postea prosperitatem profectus, est exellus &c. 25, 19, 3. v. not. prosperitas valetudinis, constantis & diuturna sanitas 25, 21, 1. prosperitas honestarum rerum Fr. 5, 6.
- Prospicere ab janua 23, 12, 4. v. jan. prospicere liberis, consulere, commotis eorum servire 29, 13, 3.
- Prosternere magnas opes, profligare ingentem hostium numerum 12, 5, 5. vim barbarorum 5, 2, 3. phalangem, 16, 4, 2.
- Protinus 8, 2, 5.
- Provectus aetate 20, 4, 1.
- Providere, cum provideret, ne comitatibus civitas privaretur 19, 2, 4. nisi quid providisset (sic enim vid. legendum) 23, 9, 2. v. not.
- Provincia, paternam alicui provinciam tradere 14, 1, 4. habuit provinciam partem Ciliciae ib. 1, 3. praetor provinciam obtinuit Sardiniam 24, 1, 3. provinciam sorte nancisci, provinciae administrationem ibid. 2, 1. provinciam dare alicui 25, 8, 5.
- Prout ipse amabat literas, pro eo ut 25, 1, 2. causa & comparatio notatur.
- Proximus aetate, qui proxime post illa tempora vixerat, quibus haec acciderunt 2, 9, 1. proximus propinquitate cognatione 17, 1, 3. proximo triennio, scilicet quod insensum est 23, 3, 2. sic proxima aetate, 9, 4, 2. refertur enim haec tam ad secuta, quam ad antecessa. ex proximo, absolute 16, 2, 1.
- Prudens rei militaris 9, 1, 2. sic Tacitus H. 2, 25, 1. Celsus doli prudens.
- Prudentia juris civilis, rei militaris 5, 2, 1. prudentia armis fortior 23, 11, 7. minus tamen in praelio potest duci prudentia, quam fortuna 8, 1, 4. prudentia, de artibus imperatoris in unversum 23, 1, 1. prudentia est divinatio quaedam, de politica prudentia 25, 16, 4. prudentiae specimen 25, 3, 3. duplex officium 2, 1, 4.
- Prusias Bithyniae rex 23, 10, 1. jus hospitii violare non audeat in Hannib. 23, 12, 3.
- Psolomaeus, ex Alexandri M. amicus, postea Aegypti imperio celebratus 18, M m m 3, 29, 27.

I N D E X

- 10, 3, 21, 3, 1. Ptolemaeus Ceraunus interficit Seleucum 21, 3, 4. a quo erat adjutus opibus, *ibid.*
Pubes, *adjective*, puer, priusquam pubes esset, scorta adducebantur 10, 4, 4.
Publicus locus, *oppon.* privatus 2, 6, 5. publica res, *negotium publ.* 20, 3, 5. in publicum prodire 7, 3, 7. ponere aliquid in publico 7, 4, 5. in publicum deferre praedam, *in publicos usus acrio publ. inferre* 13, 1, 2. sicut apud Graecos το δημόσιον aerar. publica inopia Athen. civitatis 25, 2, 4. publica vincula 1, 7, 6. 4, 2, 2. publice ali, *ex publico* 3, 3, 3. *vid.* Buchner. *Thef. & Rhodii Lex Scribon.* publice exposcere, *publico nomine* 2, 8, 5. *sc.* publice ab Atheniensibus Euagorae adjutor datus Chabrias 12, 2, 2. publice comprobatum est 23, 3, 1. publice veruram facere 25, 2, 4. publice honores habere alicui 25, 3, 1. publice literas mittere aliquo 23, 3, 4. 25, 2, 4. publice efferre, *publico honore sumtugue* 10, 10, 3. publice sepelire 20, 5, 4. *sc.* Tacitus H. 4, 9, 4. ut capitulum publice restitueretur. Et Agric. 21, 1. *adjuvare publice.* alique *passim.*
Publicare bona 7, 4, 5. 8, 1, 5. *confiscare*, intellig. bona, quae publico vendicantur vel ex tempore vel publica venditione. Boecl.
Publius Cornelius Scipio v. Scipio.
Pueri litteratissimi, de servis Attici 25, 13, 3. v. *not.* puer ab janua prospiciens 23, 12, 4. v. janua.
Puerulus, me puerulo, utpote non amplius novem annos nato 23, 2, 3.
Puerilis aetas 25, 1, 2.
Pugna Cannensis 23, 5, 4. *Leuſtrica* 15, 6, 4. *Marathonia laudata* 1, 5, 5. *Aspilla in portici* 1, 6, 3. *navalis* 3, 2, 1. pugnae signum datur 23, 11, 1. a pugna discedere infectis rebus, *ab oppugnatione urbis* 1, 7, 5. *si genuinum est illud a pugna* v. *not.*
Pugnare adversus aliquem 8, 2, 7. animo magis quam corpore, *ut infectis armis, sc.* *infectioribus animis concurrere* 18, 4, 2. paulo ante: *inimica mente contendere.* pugnata pugna 23, 5, 1. v. *Voss.* de *construſt.* c. 22. pugnandum dolo, ubi armis impares sumus, *si Marte aperto diffidamus, arte & consilio nitendum* 23, 10, 4. pugnatum est magnam partem dici 18, 4, 1.
Pulcher, amplissima pulcherrimaque corporis forma 21, 1, 4. *vid.* Buchnerum ad Cic. 1. de *Offic.* c. 36.
Pulchre aliquid facere posse, de opera prompta expeditaque serv. 25, 13, 3.
Pullulare incipiebat luxuria crescere &c. 24, 2, 3. *metaph.* ab arborum pullis. Lamb.
Pulvinar Paci institutum 13, 2, 2. *Inter honores divinos pulvinaria fuisse, id vero satis constat: de significatu non consentiunt.* Lambinus lectulos, in quibus deorum statuae collocarentur, exponit. sane plerique aut pro lectulis in templo stratis aut pro lecticis apparatus deorum accipere. Marcellus Donatus ad Suet. Caes. 76. *relectis aliis signif.* interpretatur pulvinaria, quae super lectos stratos in templis ad simulacra numinum sublevanda ponebantur. Boecl. *add.* Casaub. & Torr. ad *citat.* Sueton. *loc.*
Pulvinus, sub (alii: in *vid. not.*) pulvinum subiecit epistolam, *sc.* super quo accubebat 16, 3, 2. Sic fere Curtius 3, 6, 7. epistolam sigillo annuli sui impressam pulvino, cui incubebat, subiecit. *Add.* *not.*
Puppes avertere 23, 11, 6. *vid.* *avertere.*
Purpura violacea, rubra Tarentina, dibapha Tyria Fr. 8, 6. v. *not.*
Pus erumpit 25, 21, 3. *juxta cod. cetera Medicorum.* v. *not.*
Putare vim adhibendam 4, 4, 3. ut putabat *ibid.* 5, 1. non putabant oportere judicari &c. *ibid.* 3, 7. putavit se retenturum &c. 1, 3, 2.
Putris [al. puris] fistula 25, 21, 3. v. fistula.
Pydna, urbs Macedoniae littori accubans 2, 8, 5.

RERUM ET VERBORUM.

Pytaemenes, *Thyi pater* 14, 2, 2.
 Pyrenaeus saltus 23, 3, 3.
 Pyrrhus Epirotas *id est lapidis interit*
 21, 2, 2.
 Pythagoreus *Lysis Tarentinus* 15, 2, 2.
 Pythia 1, 1, 3, 2, 2, 6. *subintell. sacer-*
dos Apollinis Pythii, quae consulenti-
bus respondebat. Alio nomine Phocbas.
 Pollux 1, 1, 18. *ἀπὸ δὲ ἢ ἐν Δελφοῖς*
ἠεσπῶντι; μυσία. v. Diodor. Sic.
 l. 16. & *Gyald. hist. deor. syntag.*
 7. add. *not. ad* 1, 1, 3.

Q.

Qua iter fecerat, eadem rever-
 sus est 2, 5, 2. *vid. supr. 15.*
sic: quacunq; iter fecit 23,
 3, 3.

Qua, *pro aliqua*, ne qua repentina
 vis in civitate existeret 7, 3, 3. ne
 qua sibi statua poneretur 25, 3, 2.

Quaerere tempus alicujus interfici-
 endi 7, 5, 1. quaesivit ubi ipse turo
 viveret, 9, 2, 1. quaerere ab ali-
 quo, *interrogare* 32, 1, 3. 10, 2, 4.
 17, 4, 6. 23, 2, 4. quaerere de ali-
 qua re, *explorare* 16, 3, 1. quae-
 rere angustias, *sc. ad pugn.* 2,
 3, 2. quaerere *scil. pecuniam ab a-*
miciis opulantis 15, 3, 6. quaerit-
 ur, quid opus sit factu, *deliberatur*
 18, 9, 1.

Quaestio, *pro judiciali cognitione &*
disceptatione 7, 4, 1. quaestio poe-
 tica 25, 20, 2. *vid. poet.*

Quaestor consuli sorte obtigit 24, 1,
 2. Nam consules aut praetoribus ex-
 antibus in bellum & provincias,
 quaestores additi, qui ex eo provin-
 ciales appellantur. Additi autem ple-
 rumque sorte: cum juberet senatus,
 ut in sortem provincias conjicerent. *v.*
Sigon. de antiq. jur. prov. 2, 3. Ro-
sin. Antiq. 7, 45. Boecl.

Quaestus, maximum existimavit
 quaestum memorem gratumque
 cognoscit 25, 9, 5. Sic fere Teren-
 tius Heaut. prol. 49. cum esse quae-
 stum in animum induxi maximum,
 quam maxime servare vestris commo-
 dit. *Voss.*

Qualis esset apparuit, ostendit suam
 virtutem 14, 1, 4. hoc quale sit,
 facilius existimabit is &c. *formula*
in aestimatione rei 25, 20, 5.

Quamdiu fuit, hiems, tenuit se &c.
 18, 5, 6. quamdiu ibi fuit, habuit
 secum &c. 25, 3, 1. quamdiu affuit
 restitit &c. *ibid.* 3, 2.

Quam latissime possint &c. 18, 9, 3.
haec particula cum verbo possum &
superlativo frequenter ita jungi solet.
v. Turfelin. 143. quam minime
 18, 8, 7. quam minime multa vest-
 igia 20, 3, 3. quam longissime
 2, 7, 1. quam pro postquam,
ἰδεσθῆναι 3, 1, 5. pro potius quam
 14, 8, 1.

Quantus ille fuerit, potest ex hoc
 intelligi 23, 5, 4. quanto antista-
 ret eloquentia innocentiae cogni-
 tum est 3, 1, 2. tanto antecessit
 discipulos doctrinis, ut &c. 15, 2,
 2. quantum in se fuit, *quantum*
potuit 11, 3, 4.

Quaterni quinque versus 25, 18, 6.

Que, *enclitica*. itaque fecerunt, &
 ita 7, 4, 2. quoque Messena cele-
 riter restitueretur, & quo 16, 4, 3.
 utique velles, & uti Fr. 12, 4.
 mox: atque uti nefas haberes &c.
 utque fieret, & ut 18, 8, 7. exque
 ea triumphum deportavit 24, 2, 1.
 a barbarisque 20, 1, 1. ab eoque
 13, 1, 2. ad eumque misit 10, 4,
 2. in eamque consuetudinem cop-
 ias adduxit 11, 2, 1. in eoque
 bello 9, 1, 1. ob eamque causam
 5, 1, 1.

Quemadmodum, *quomodo* 16, 1, 1.
 quemadmodum, *interrogative* 10,
 2, 4.

Queri. querebantur opus nihilo mi-
 nus fieri 2, 7, 2. legatos miserunt
 questum 12, 3, 1.

Querimonia intercedit inter eos,
offensivae & contentiones 25, 17,
 2. ita apud Cicer. *queri cum fortuna.*
Vet. inscript. apud Suter. 1042, 8.
 CONJUGI. SANCTISSIMAE.
 CUM. QUA. VIXI. ANN. XXXI.
 SINE. ULLA. QUERELA.

Qui, a quo ortus, quos honores,
 M m m 4. quer.

- quibusque temporibus cepisset, 25, 18, 3. *servit haec figura rerum dispositioni & membris signate exprimentis. Talis est locus: quem, ex quanto regno, ad quam fortunam detrulisset. nisi quod haec etiam intenditur significatus: quantum virum, ex quanto regno, ad quam humilem conditionem &c.* 20, 2, 2. qui vellet, ut qui vellet 10, 3, 1. *quae, via 2, 5, 2. v. is. quod reliquum vitae fuit, privatus Syraculis vixit, reliquam vitam 20, 5, 4. qui, pro, quis. domino navis, qui sit, aperit 2, 8, 6. sic enim e Mss. legend. Et saepe ita Plautus, Terentius, alii. vid. Gronov. obs. in script. Ecclesiast. cap. 21.*
- Quidam.** Argilius quidam 4, 4, 1. Callias quidam 5, 1, 3. Callicrates quidam 10, 8, 1. Meneclides quidam 15, 5, 2. Lyco quidam 10, 9, 6. Lamestius quidam 20, 5, 2. *Additur hoc pronomen nominibus elegantius, interdum designandi causa, interdum contemptum, ut in ultimo exemplo: aliquando, quasi de ignotiore, obscuro, aut obiter memorato accipiendum videtur. Boecl. Idem pronomen per instam iudicii, sententiae, metaphorae, iudiciorum additur, naturali quodam bono 8, 1, 3. &c. Boecl.*
- Quidem.** quem quidem sic eruditur, ut &c. 11, 2, 4. qui quidem duo maledicentissimi consenserunt 7, 11, 1. qui quidem Serviliam coluerit 25, 11, 4. quod quidem nos audierimus 3, 1, 2. quod nos quidem iucundissimum arbitramur 25, 14, 1. cum quidem principatum teneret, & quidem cum, vel, etiam si tum 24, 2, 2. *asseveratus & cum & ad idem rem exprimit. sic: cum quidem fortissime pugnaret 8, 2, 7. apud Philippum Regem verbo, re ipsa quidem ap. Polyperchonem, re ipsa vero 19, 3, 3. cum quidem bellum parabis, cum vero, sin 23, 2, 6.*
- Quies,** ἀδυστογία, quando bello & partibus abstinemus 25, 7, 3. sic quietus, qui est neut. partium, (v. max quiet.) Sic quiescere, sequi neutras partes. v. not. *Livius de praegrediendo conjungit quiesceretis abstineretisque armis lib. 32, 21.*
- Quiescere,** somnum capere 7, 10, 4. *omittere accusationem 7, 4, 2. pacem agitare, arma interim non movere 17, 5, 4.*
- Quietus** fuit. studio partium & civili tumultu abstinnit 16, 4, 1.
- Quin.** negare non potuit, quin 10, 2, 2. *posteaquam vidit sibi non dari facultatem pro dignitate vendi, quin &c. 25, 2, 2. nunquam misit literas, quin &c. ibid. 20, 1. filium non adpexit, quin &c. 20, 1, 5. quin aut interficere aut missum fieri juberet, immo, potius 18, 11, 3. vid. de hac particula collecta Boecl. in Chrestomath. Ter.*
- Quinques** Consul, quintum 23, 5, 3. v. not.
- Quippe** cum cives ejus eodem uterentur instituto praef. 4. *quippe quem venundari iussit 10, 2, 3.*
- Quirinalis** collis 25, 13, 2.
- Quis, quid,** pro aliquis, aliquid 4, 4, 4. & saepe.
- Quisque,** quodque. primo quoque tempore, ut primum fieri potest &c. 1, 4, 5. *ut quemque ex proximo locum fors obrulisset 16, 2, 1.*
- Quoad,** quamdiu, interim dum 16, 4, 1. 18, 12, 2. 24, 2, 4. 25, 11, 5. *quoad ad ei licebat, quantum fieri poterat 12, 3, 3. quoad licitum est 7, 2, 3. quoad pro, donec 15, 9, 3. 18, 2, 5. 18, 6, 2. & 15, 2, 5. ubi not. v.*
- Quod,** pro, eo quod 2, 8, 3. & 18, 7, 1. *quod eleganter praefigitur particulae si, ubi ea inchoandae praesertim periodo ac sententiae, non sufficit, neque suscinere potest frontem orationis. quod si quis legat &c. 18, 8, 3. Sic etiam praefigitur nisi nisi in illo: quod nisi debilitatus esset, videtur potuisse &c. 23, 1, 2. nam & haec aliquo fulcro veluti indolgebat nisi nisi, qualia alias sunt. Sane eundem &c. Boecl. Sic quoque Tacit. Agr. 16, 2. quod nisi Paulinus prospere subvenisset, amissa Britannia foret.*

RERUM ET VERBORUM.

vet. Consulat Lector Cortium ad Sallust. Catilin. cap. 18. n. 8.
 Quo minus 5, 4, 1, 15, 8, 2.
 Quorum. ea quorum evaderent, timebat, quem eventum habitura 10, 8, 1.
 Quorannis 23, 7, 4.
 Quotidianus victus, in dies singulos praebere solitus 18, 12, 3. cultus 25, 14, 2. quotidiani sumtus 10, 7, 2.

R.

Radices montis, ima montis 1, 5, 3. v. thes. Buchn.
 Rapi aliqua cupiditate, in aliquid 18, 6, 2.
 Rarae arbores, per intervalla enatae & tralim 1, 5, 3. v. not.
 Ratum, nihil fore ratum, quae constitutisset, non mansura, de abrogatione 7, 10, 1.
 Ratio. cuius ratio est non valet, &c. sententia, consilium 1, 3, 6. Sic: ad hunc interficiendum talem iniiit rationem, tale consilium 23, 10, 3. Utrumque conjungit Curtius 3, 7, 10. facile ratio tam salubris consilii accepta est. ratio temeraria, de modo & via agendi 13, 3, 4. v. not. omni ratione bellum comparare, 10, 5, 1. quorum (gestorum) nisi ratio explicata fuerit, res apparere &c. 14, 1, 2. Notatur heic acchyvator expositio circumstantiarum, quas vulgo appellant. Vult enim Nepos hoc dicere: Datamis res gestas satis percipi haud posse, nisi plenius narretur, quibus in gerendo vel difficultatibus constitutus vel rationibus expeditus &c. Boecler. Sic Tacitus h. 1, 4, 1. ut non modo casus eventusque rerum, qui plerumque fortuiti sunt, sed ratio etiam causaeque noscantur. Ubi vid. Boecler. annot. polit.
 Recedere a conspectu suorum 12, 4, 3. paullo ante: abesse ib. a caritate patriae non recedere, constanter amare 7, 8, 1.
 Recens auctoritate de historico proximo temporis Fr. 7, 1.
 Recedere in invidiam 7, 7, 2.

Recipere se eodem, unde &c. reverti 13, 3, 4. 23, 11, 2. in Phrygiam 14, 8, 6. recipere se ad aliquid perferre 18, 4, 3. Sic: intra sua praesidia 23, 11, 4. recipere aliquem in fidem, tutelam & patrocinium religiose praestandum 2, 8, 4. ita: recipi: scil. in fidem. ibid. recipere legatos, recuperare 2, 7, 6. in patriam ibid. recipi, scil. in amicitiam & partem curarum 18, 10, 4. scil. in exercitum & praesecturam 7, 8, 4.
 Reconciliare milites 10, 7, 2. oppon. amittere ibid. reconciliare oratione aliquos, ad officium revocare, qui defecerant 1, 7, 2. reconcil. pacem 8, 3, 2.
 Recreare aliquem, rescicere, semianimum sanitati restituere, resocillare 18, 4, 4. Siciliam, in integrum restituere, scil. depulsa servitute 20, 4, 3.
 Rectum aliquid putare, honestum. praef. 2.
 Recumbere 10, 9, 1. mox v. 4. in lecto cubare.
 Recuperare aliquem, liberare ex vinculis. 16, 5, 2. recuperare adolescentulos, ex transfugio retrahere 17, 6, 3. imperium 17, 7, 1. patriam, restitui in patriam ab exilio 18, 2, 1. patrimonium 25, 12, 3. amissa 13, 3, 2.
 Recusare. non recusavit, quo minus &c. 15, 8, 2. Ita Cicero Philipp. I. si quid contumeliose dixeris, quo minus mihi inimicissimus sis, non recusabo. Voss.
 Reddere alicui salutem, sc. capto 18, 12, 2. litteras alicui, tradere 4, 2, 2. debitum naturae. periphrasis mortis 21, 1, 5. v. debit. reddere aliquem alicui hostem 23, 2, 1. reddere civitatem ferocem, bellicosam 2, 2, 1. mare tutum 2, 2, 3. otium tota Africa 22, 2, 5. aliquos suos, efficere 7, 3, 4.
 Redigere aliquem sub potestatem alicujus 1, 4, 1. 2, 5, 4, 2, 4. sic: in potestatem alicujus 16, 5, 1. sub imperium alicujus 13, 2, 1.
 Redimere aliquem ab Acherunte 10, 10, 2. v. Acher.

M m m 5

Redire

I N D E X

- Redire hiematum aliquo** 18, 8, 1. ad officium, *sc. obsequii* 1, 7, 1. 5, 2, 4. 17, 5, 3. dicitur, ut redire ad ingenium, ad sanitatem, ad mores &c. *Lambin.* in gratiam cum aliquo 7, 5, 1. 8, 3, 3. 14, 8, 5. nunquam cum matre in gratiam rediit, *consequens pro antecedente: nunquam cum matre in similitate fuit* &c. 25, 17, 1. redeamus illuc, *formula finiendae interjectionis, egressio- nis* 17, 4, 3. reditum est domum 15, 8, 1. redit pecunia ex metallis 2, 2, 2. redeunt tot talenta ex regione illa 2, 10, 3.
- Reditus.** omnis ejus pecuniae reditus constabat &c. 25, 14, 3.
- Reducere ad officium,** qui defecerant 14, 2, 3. exercitum domum 15, 7, 2. exercitum hiematum 17, 3, 2. uxorem, *de integro ducere,* *Lamb.* 10, 6, 2. *scil. cum esset alii tradita.*
- Referre ad consilium de aliqua re** 18, 12, 1. referre sermonem ad aliquem, *exponere alicui* &c. 10, 2, 5. referre se ad castra, *recipere* 23, 11, 6. cum relatum legent, *expositum, narratum praef.* 1. sic: relatae res gestae eorum sunt, *expositae opere historico* 21, 1, 1. retulit versum ex secunda *Hom. rhapsod. recitavit, usurpavit sermonem* 10, 6, 4. referre gratiam 18, 6, 5. pro meritis 2, 8, 7. referre mores alienos ad suos, *comparare, exigere,* 15, 1, 1. *v. not.* praedae talenta 1200. in publicum retulit, *publico avario intulit* 13, 1, 2. *sc. qd. msc. Dan. & Ed. Ultraj.* Alii: detulit. referri in numerum proscriptorum 25, 12, 4.
- Reficere jumenta** 18, 9, 6. se, *vires & imperium instaurare* 17, 7, 1. *transl. ab iis, qui a deliquio aut gravi morbo se colligunt. vide Gebh.* aedem 25, 20, 3. moenia, *fana* 20, 3, 2. muros 9, 4, 5. muti partem, *mox: restituere* 13, 4, 1. si paullum modo refectae res essent, *sc. ex damnis belli.* 22, 1, 4.
- Refrenare impetum alicujus, inhibere, objicere imped.** 18, 9, 3.
- Refringere impotentem alicujus dominationem, debilitare, obsistere ei** 6, 1, 4.
- Refugere in urbem, de oppugnantibus repulsis** 8, 2, 5.
- Regere civitatem** 13, 1, 1.
- Regius, regnum &c.** *vid. infr. post voc. REX.*
- Regio Perfidis** 18, 8, 1. regio locupletissima 17, 3, 1. *saluola* 14, 4, 2. *Regionum peritiam quid profuit duci* 14, 8, 4. e regione, *ex adverso* 1, 5, 3.
- Religio, jusjurandi scil. vel, obligatio per jusjur. facta** 10, 8, 5. 17, 2, 5. *veneratio rerum religiosar.* 17, 4, 7. religionem minuere, *majoris negotia scelus* 17, 4, 7. *significat haec religio ipsam sanctitatem, placita instituta religionis. recipi religione quadam, cum ad fidem datam, tum ad sanctitat. loci refertur* 2, 8, 4. homo sine ulla religione ac fide, *qui nec fas nec jus, nec divina nec humana curat* 10, 8, 1. *v. not.*
- Religiose promittere, magna fide certaque** 25, 15, 1.
- Relinquere locum, discedere, 1, 3, 6.** oppidum, reliquum, *indefensum, deserere* 2, 2, 8. reliquit eum anima 18, 4, 2. relinquere filium ex uxore natum 11, 3, 4. talem ex se natum 10, 5, 2. virilem sexum 17, 1, 3. liberos 15, 10, 1. famam sui 6, 1, 1. regnum alicui 10, 1, 2. relinqui hereditate, *proprie* 23, 1, 3. relicta hereditate domus 25, 13, 2. relicta a patre heredum 24, 1, 1. relictae a patre divitiae magnae 10, 1, 2. relictae pauperiam a majoribus, *ad quem inde a majoribus transmissa paupertas.* 15, 2, 1. relinquere aliquem, *transfugere ab aliquo* 14, 6, 6. relinqui, *deseri, non defendi* 14, 6, 4. relinquere aliquem locum tutum, 17, 6, 3. relinquere historiam temporum, *de auctore historiae* 2, 9, 1. reliquit scriptum eum ibi perisisse, eum interfectum, *scripsit, vel, in ejus scriptis reperitur* 9, 5, 3. 23, 8, 2. relinquere sibi spatium deliberrandi,

RERUM ET VERBORUM.

randi, *sumere, servare* 18, 12, 3.
relinqui, *superesse*. nulla spes salu-
 lus relinquitur mihi 1, 3, 2. nul-
 lum tempus sobrio relinquebatur,
luxuria semper obruebatur & sine in-
termissione 10, 4, 4.
Reliquum est, ut, nihil aliud super
 est, quam ut 25, 21, 5. reliqui nihil
 facere. *elegantem, omnia facere, ten-*
tare &c. 25, 21, 5. v. *Gif. observat.*
 LL. p. 213. reliquum tempus, in-
 sectum 2, 2, 1. 23, 2, 5. reliquum
 vitae 20, 3, 4. reliquum oppidum,
reliqua pars oppidi 2, 2, 8. sic: reli-
 quam phalangem veruit loco ce-
 dere 12, 1, 2. vid. *supr. pars.*
Remansit ferrum in corpore 15, 9, 3.
Remedia celeria faciliaque alicui
 morbo proponere 25, 21, 2.
Remigrare Romam 25, 4, 5.
Reminisci famae veteris 19, 4, 1. re-
 minisci aliquid, *excogitare* 7, 2, 1.
 reminisci, *perpendere post factum,*
quid factum sit 14, 5, 1. reminisci
 pristini temporis acerbitatem 7,
 6, 3.
Remittere calces, 18, 5, 5. v. *calces.*
Remittere se, *oppon. feris actionibus*
 7, 1, 4. remissus in labore 11, 3, 1.
avequus, laxus, languidus. Lamb.
Remove hostes a muris urbis, re-
 pellere 22, 2, 4. aliquem ab exerci-
 tu, *adimere imperium* 16, 1, 3. re-
 movere se a talibus consiliis, *stu-*
dium animi & institutum a certis con-
siliis faciendis sequendisque, abhorren-
tis notat, 25, 8, 4. si removisset Eu-
 menem, *oppressisset* 23, 10, 4. remo-
 veri a motu corporis, *ab occasione*
motus &c. 18, 5, 4. remotus ab ho-
 nestate, *non conven. honest. praefat.*
 5. a conventu, *qui domi remanet*
 10, 9, 1. remotis ceteris 23, 2, 4.
 remoto adversario, *e medio sublato*
 10, 7, 1.
Renovare bellum 22, 1, 4.
Renuntiare prope, celeriter 23, 12,
 4. & 5. renuntiatum est, vicisse
 Boeotios 15, 9, 3. renuntiare. huic
 renuntiat, *irrita futura &c.* 7,
 19, 2.
Repellere hostem 3, 2, 3. summos du-

ces 18, 13, 1. repelli ab arce, 2,
 2, 5. repelli, *de frustrato conatu, ac*
petitione rejecta 6, 3, 2.
Repentina vis, *tumulus, seditio &c.*
 7, 3, 3. repentinum consilium, *qua-*
si necessarium & ex tempore salutis
causa captum 4, 4, 5. quo repentino
 objectu viso &c. 23, 5, 2.
Repere, *oppon. ire, de viarum angust.*
 23, 3, 4.
Reperire, *Aristotel. in Politic. εὐρησ-*
κειν, de consilio feliciter promptaque
invento 2, 1, 3. reperire causam bel-
 landi 22, 3, 1. id quod in tyranno
 non facile reperitur 21, 1, 2. re-
 periebatur intemperans 7, 1, 4. non
 reperiebatur causa 23, 11, 3. reper-
 tus fidelis regi 14, 1, 3.
Repetitum Macedoniam venire, 18,
 6, 1. *si lectio proba est. v. not.*
Reprehendere seipsum, *dammare con-*
silium suum 14, 5, 1. reprehendi in
 hoc 4, 1, 3. 5, 10, 1.
Reprimere luxuriam 24, 2, 3. regios
 Ipiritus 10, 5, 5. ταπεινῶν, οὐσιδίων
 τὰ φερθημενα regionum. Gebh. re-
 primi, *scil. a furibunda animor. con-*
citatione 3, 1, 3.
Repudiare munera 19, 1, 3.
Repugnare, *resistere in acie* 15, 9, 2.
 repugnare victoriae patriae, *re-*
puudiare ejus obtinendae consilia 7, 8, 5.
Repelli 6, 3, 2.
Repulsam ferre alicujus rei ab ali-
 quo 4, 2, 5.
Reputare secum 7, 4, 4.
Requirere aliquid ab aliquo, *inter-*
rogare &c. 25, 20, 2. sic: indos,
 unde in eas terras devenissent,
 requirendo cognovisse abreptos Fr.
 7, 2. requisivit, ubinam esset &c.
 de familiari compellatione, *circa resi-*
scendum statum fortunamque cujusque
 25, 10, 4.
Res se ipsa aperit, *e facto liquet,*
quid veri subsit suspitione 4, 3, 7. res
 cadit praeter opinionem 1, 2, 5. ei
 rei praefecit Datamen, *negotio, scil.*
belli gerendi 14, 2, 3. revera 9, 2, 2.
 17, 2, 3. 18, 1, 5. recipia 19, 3, 3.
 eadem re, *ea causa, propterea* 1, 4,
 5. v. *Gifan. obs. LL. p. 77. in ali-*
 qua

I N D E X

qua re gratias alicui agere atque habere 20, 4, 3. v. *not.* in aliqua re plecti 25, 11, 6. qua re, *ob quam causam* 24, 2, 2. res humanae 20, 4, 4. quid facerent de rebus suis 2, 2, 6. res abit a consilio ad vires 8, 1, 4. res est mihi cum illo, *de contentione & aemulatione* 16, 1, 3. res gesta, *quicquid accidit* 14, 3, 4. res illustris pop. Romani 25, 18, 2. neque res ulla gesta est publica &c. 20, 3, 5. res privata, publica 7, 3, 3. res major 2, 1, 3. sic: res majores *Fr.* 12, 4. res Graecae 24, 3, 2. Italicae, *ibid.* Persicae, 9, 5, 4. Romanae *Fr.* 3, 4. *memoria rerum Graecarum, Italicarum &c.* *Aliter accipitur in isto:* rebus Romanis tranquillatis, *i. e. compositis, sedatis turbis, quae Romae ortae fuerant* 25, 4, 5. res memoria dignae 12, 1, 2. res militaris 1, 8, 4. 3, 2, 2. omne circa bella gerenda negotium ac scientia comprehenditur. *Habet & publicae administrationis operisque significatum haec vox. ut:* res gerere in Africa 23, 7, 1. res summae: *ut alias, summa rerum* 18, 9, 2. 18, 10, 3. rerum summa, *imperium summum ac potestas* 18, 5, 1. ita: rerum potiri, *quamvis hoc ἔργον accipiendum sit, de dominatione principatus Romani oligarchica* 25, 9, 6. praesse rebus regis 19, 3, 3. rebus majoribus praesse 14, 2, 1. rebus maximis gestis 7, 5, 7. de rebus summis consilia capere, *i. e. de summa rerum sive de negotiis, summam rerum spectantibus* 18, 7, 2. *Etiam τὸν πόλεμον notat, ut in illo: res constituere* 1, 2, 2. *de statu imposito, rebusque ac provinciis ordinatis* *Quare mox Synonym.* Chersoneso constituta v. 4. sic: res Macedoniae occupare *i. e. imperium.* 18, 6, 1. v. *Thest.* Buchn. Pertinet huc & istud: magna commutatio rerum harum imperio facta est 7, 5, 5. v. *commut.* rem expedire, *de difficili negotio* 18, 9, 2. rem gerere, *praesse pugnae* 23, 8, 4. rem male gerere, *de infelicitate belli, κακῶς πρᾶξις, uti ad-*

versa fortuna 1, 3, 3. 2, 5, 1. rem eo perduxit, *ut &c.* 10, 5, 6. & 15, 8, 4.

Res divina, *de sacris & immolatione hostiar.* 23, 2, 4. familiaris 25, 2, 3. & c. 4, 3. domesticae res, *i. e. vires bellicae* 23, 10, 2. *quantquam Boecleri Msc. habet opes. v. not.* res adversae, secundae 7, 6, 2. afflictae 9, 2, 1. exiles, *i. e. calamitosae* 18, 5, 1. *de staty rerum, ac fortuna vitae.* res anteaetae, *quicquid antea actum esset* 8, 3, 2. res levas differre in craftinum 16, 3, 2. rebus Laconum studere, *partibus,* 16, 1, 2. rebus suis alicquem re aliqua abalienare 17, 2, 5. omnibus optimis rebus uti, *in familiari se. vita cultuque* 25, 13, 1. bonarum rerum ignorantia 17, 8, 5. v. *bon.* res venerae 7, 11, 4. res & summae opponuntur 16, 1, 1. illae expositionem negotii, hae, *indicata potius quam narrata rer. capita signif.*

Respublica Atheniens. 25, 4, 3. resp. est penes hos, *ab ipsis administratur* 25, 8, 1. respub. tota domi bellique, *pro ipsa administratione reip.* 7, 7, 1. resp. geritur bene 10, 6, 4. administratur jure 24, 2, 2. reipubl. mutationes 25, 4, 4. omnis procuratio 25, 3, 2. reipubl. peritus πολιτικός 24, 3, 1. reip. causa inimicitias suscipere 24, 2, 4. reipublicae totum se dedere 2, 1, 3. v. *dedere, reipublicae indigentia privatis copiis sublevata* 17, 7, 2. 24, 2, 4. remp. capessere, *ad ejus administr. accedere* 2, 2, 1. ad rempubl. accedere 9, 1, 1. de rep. nihil praeter gloriam capere 15, 3, 4.

Resacrare 7, 6, 5. *Est religione devotionis solvere, execrationem in alicujus caput factam irritam reddere &c.* Boecler. adde Festum in resecr. Et e junioribus praeter laudatos Ernstio, Turneb. adversar. 18, 25. & interpretes ad Plaut. *Aul.* 4, 7, 4. & *Pers.* 1, 1, 48. Schottus autem rectius esse ait: resecrare, *quomodo & ap. Plaut. loc. cit. ac Festum l. e. scribitur.*

Re.

RERUM ET VERBORUM.

Rescindere pontem 1, 3, 4. alibi: dissolvere 2, 5, 1.

Resciscere, vel rescire, *comperire* 4, 3, 4, 14, 2, 4, 18, 8, 6. *proprie de occultorum & insperatorum cognit. usurpari docet Gell.* 2, 19.

Reservare se sibi suisque, *de aegrotis, qui nihil reliqui facit, quod ad sanandum se pertineat* 25, 22, 2, *opponi id sibi accelerare, quod natura cogit* *ibid.*

Residere alicubi, *quietis causa, de lasso* 14, 11, 3.

Resistere adversus (*v. adv.*) 16, 1, 3, resistente nullo 23, 3, 1. resistere omnibus, *bellare adv. omn.* 18, 3, 1. factioni 16, 1, 2. restitit ei nemo in acie, *nemo eum sustinuit, nemo non decessit victus* 23, 5, 4. *sic: nemo ei dicendo potest resistere, advers. ipsum valere* 7, 1, 2. restitit, *ne statua sibi poneretur, intercessit, impedivit* 25, 3, 2.

Respicere aliquid, *considerare* 1, 8, 4. *Eodem sensu usurpatur & substantivum respectus ap. Justin.* 12, 10, 8. *quos sine respectu amicitiae necari iussit & alios passim.*

Respondere superbe, *incivili animi nota* 4, 3, 3. respondere, *causam dicere in judic.* 15, 8, 1. in respondendi brevitate concinnus, *τὸ ἀποκριῶν μακρῶν dictorum innuit: quod constat brevitate & concinnitate* 15, 5, 1. *oppon. ornatus in perpetua oratione* *ibid.*

Responsio irradientium 1, 1, 5. responsum oraculi Apollinis Delphi 1, 1, 4. *αἰνῶματός* 2, 2, 6. Dei Delphici responso 4, 5, 5.

Restare. restiterat hoc, *supererat* Fr. 5, 3.

Restituere alicui sua 20, 3, 2. muros, *exstruere* 2, 6, 2. *sic: muros ex hostium praeda patriae restituerat* 13, 4, 1. restituere aliquem in regnum 11, 2, 1. in pristinum, *in stat. prist.* 20, 1, 1. restituendi (*sc. ejus*) spes nulla erat, *sc. ab exilio in patriam* 25, 9, 2. *sic: suffragante Theramene plebescito restituitur* 7, 5, 4. *plenius: in patriam restitu-*

tus est 3, 1, 5. restituere urbem, *incolis & disciplina eam condere* 16, 4, 3.

Retardare, ut non minus totidem dierum spatio retardaretur, *de hostis impetu tardato* 18, 9, 2. *mox: refrenare hostis impetum* *ibid.* 9, 3. & 10, 1. *hostis, celeritatem impedire.* retardare hostis impetus 11, 2, 5. *hujus casu aliquantum retardati sunt Boeotii, de Epaminonda, spatio minus percusso* 15, 9, 2.

Retia 16, 2, 5.

Retinere benevolentiam alicujus 25, 5, 1. usum benevolentiamque 25, 20, 5. suum ordinem, *in success. sc. & jur. famil.* 17, 1, 3. vitam diutius 23, 12, 5.

Retinere aliquid memoria 25, 11, 5. usque eo retinuit ferrum in corpore, *quod ex hastili remanserat* 15, 9, 3. retinere bonitatem potestatem, *exerceere, usurpare* 1, 8, 3. aliquos sub potestate, *in obsequio & fide* 1, 3, 2. retinuit se domi 15, 10, 3. *sic edidit Lambinus; Nos fecerunt libros optimos edidimus domo se tenuit. v. not.*

Retrahere. uno praelio Thebas ab interitu retraxit, *revocavit, servavit* 15, 8, 4.

Revera 9, 2, 2. 17, 2, 3. 18, 1, 5.

Reverti. sed illuc revertor 10, 4, 5. sed ad illos revertar 18, 8, 3. *formulae post factas digressiones.*

Revocare filium ad virtutem a luxuria 10, 6, 2. aliquem domum 23, 7, 4. revocare suos tuba, *inhibere incurrentes in host.* 12, 1, 2. revocari in patriam *scil. ab exil.* 5, 3, 3. defensum patriam 25, 6, 1.

Reus delicti 7, 3, 4. parricidii Fr. 4, 1. *sub. de crimine. est enim elliptica locutio. reum facere aliquem absentem* 7, 4, 3.

Rex nomine non potestate, *de Agesilao Lacedaemone* 21, 1, 2. alibi: reges nomine magis quam imperio 17, 1, 2. ubi not. v. rex nolle debet suos 9, 4, 1. rex nobilis 14, 3, 4. *i. e. dynastes. v. dynast.* Rex, *αρχὴς, pro, rege Pers.* 17, 2, 1. & alibi. *Scil. Persarum, & postea Parthorum*

I N D E X

- thorum reges non solum a suis sed etiam a Graecis & Rom. scriptorib. ob potentiam & imperii amplitud. nunc βασιλεὺς βασιλέως & magni regis; nunc absolute βασιλέως, & regis titulo insigniebantur. vid. Brisson. lib. 1. de reg. Pers. & Scheffer. in Ind. Aeliani. reges casus aduersos hominibus, secundos suae fortunae tribuunt 14, 5, 4.*
- REGES** Nepoti memorati: Aeghilas 21, 1, 2. Cyrus, Darius Hytaspis filius *ibid.* Xerxes, Artaxerxes Macrochir, Artaxerx. Mnemon. v. 3. Philippus, Alexander M. cap. 2, 1. Pirrus Epirotus: *ibid.* Dionysius Prior v. 2. Antigonus, Demetrius, Lyfimachus, Seleucus, Ptolomaeus c. 3, 1. &c.
- Reges** Lacedaemoniorum 6, 3, 1. duo nomine non imperio 17, 1, 2. reges bini Karthaginens. annui Romanis consulibus comparati 23, 7, 4. v. not. Eirstlii, & Grot. de F. B. & P. 1, 3, 10. βασιλεὺς etiam Aristot. 2. polit. 9. dixit. reges Thraciae 7, 7, 5. regum popul. Rom. res gestae 24, 3, 3.
- Regius** apparatus 4, 3, 2. cultus 14, 3, 1. alibi: ornatus 18, 13, 3. regium nomen *ibid.* regii spiritus, arrogantia regia 10, 5, 5. v. spirit. regii satrapae 14, 3, 1. regii, sc. ministri. 17, 8, 3. regia dignitas, absque nomine reg. 1, 2, 3. regia potestas 6, 3, 5.
- Regnum**; μοναρχία, imperium unius 20, 3, 4. regnum Darii 1, 3, 5. regnum, de tyrannide 20, 1, 3. regni honor, regia dignitas 17, 1, 4. regnum vivus rex non debet filio tradere 21, 3, 4. regnum virtute adepti privati 21, 1, 2. regnum partiri 10, 2, 4. de regno controversia inter Leotychidem & Agef. 17, 1, 2.
- Rhapsodia** secunda Homeri 10, 6, 4. lib. secund. Iliad. Homeri. nam ita vocantur ejus Poetae libri. Lambin. Pollux lib. 4. c. 7. inter nomina Poematum, παρῳδία ponit. Adde Suidam in hac voce, & Salmaf. Exerc. Dil. p. 867. seqq. isemque Scalig.
- Poetic. 1, 41.*
- Rhetor** Atticus, de legato 15, 6, 3.
- Rhoda**nus fl. 23, 4, 1. 23, 6, 1.
- Rhodii** configunt cum Antiochi co-
 piis 23, 8, 4.
- Rilus** coortus 15, 8, 5. risum alicui concitare (seu, ut vulgo editur,) excitare 23, 11, 5.
- Robur** libertatis; vires ad reparand. libertat. unicae aut praecipuae 8, 2, 1. robustus domesticus rebus, potens, valens 23, 10, 2. robustior factus; adultior 7, 2, 3.
- Rogatu** ejus 15, 4, 1.
- Roma** vocatur urbs, in qua domicilium orbis terrarum est imperii 25, 3, 3. Roma quando condita Fr. 1, 2.
- Romanus** pop. omnes gentes virtute superavit 23, 1, 1. Romanum nomen, populus 23, 7, 3. Romano non licebat alibi civem fieri 25, 3, 1. Romanae ubi princeps Romae, 25, 20, 5. Sic Virg. Ecl. 6. Parnassia rupes, pro, Parnassus. Et Aen. 1. Sicula tellus; pro, Sicilia. Alii-
 que. Voss.
- Romulus** 25, 20, 3.
- Rostrum**, navis sc. 2, 4, 2.
- Rubrum** mare 23, 2, 1.
- Rudes** literar. Graecar. rerum 16, 1, 1. Sic Citero offic. 1. non modo graecarum literarum rudes; sed etiam docti &c. Lamb.
- Rudimenta** civitium officiorum qualia esse debeant 2, 1, 3.
- Rumor** differtur 10, 10, 1. v. diff.
- Rursus** refacrare 7, 6, 5. per pleonasmum vide not. Sic rursus recubere, reticere; retradere, revocare. recipere. vid. Gifan. append. observat. p. 286. Sic & redire rursus ap. Terent. Eun. 4, 2, 6. redire rursus ap. Flor. 1, 3, 9. 1, 11, 14. & similia passim ap. alios. Adde Cl. Burn. ad Quinct. lib. 2. Inst. Orat. cap. 4.
- Ruficum** praedium 25, 14, 3.
- S.
- Sabini** 24, 1, 1.
- Sacellum** Auroreum 20, 4, 4. muri Atheniensium ex facellis sc. de-

RERUM ET VERBORUM.

- Restituit* 2, 6, 5.
Sacerdotes fani, *scil. Jov. Ammon.*
 6, 3, 3.
Sacra violata 7, 4, 3.
Sacrarium salutis tuendae intratum 2,
 8, 4.
Sacrificare apud aram, *immolare ho-*
stias 23, 2, 4.
Sacrilegi, *qui religionem templorum vio-*
lant 17, 4, 8.
Sacrilegium, *de sacris violatis* 7, 6, 4.
Sagacitas. erat ea sagacitate, ut de-
 cipi non posset 7, 5, 2.
Sagunthus expugnata 23, 3, 2.
Salamina vel Salamis 2, 2, 8. & *segg.*
Insula clarissimi nominis ad stadia quasi
LXX. in longum porrecta, incipiens
e regione Megaridis, sed majore sui
parte Eleusinio litori divisionis Atticae
opposita, freto angusto ab Amphiale
promontorio sejuncta, cum urbe cogno-
mine, quondam in austrino latere,
quod Arginiam intructur, posita, deinde
in latus adversum contra Atticam
translata. Ubb. Emm. vet. graec. tom.
 1. p. 39.
Salamina pugna 3, 2, 1. *victoria* 2,
 6, 3.
Salis plus, quam sumtus habebat
tectum (aedium) 25, 13, 2. *pluri-*
que hic salem pro gratia, venustate,
arte accipiunt: satis novi translationem
vocabuli, nec libenter tamen credo,
Nepotem ita scripsisse. videtur enim
mibi nescio quo modo inconcinne hic
usurpari. Boecl.
Saltare commodè, *praef. 1. saltare,*
in vitis ponitur 15, 1, 2.
Saltus Grajus 23, 3, 4. *Pyrenaicus,*
 23, 3, 3.
Saltuosa regio 14, 4, 2.
Salus. quibus nulla spes salutis re-
 linquitur, *tuendi status ac dignitatis*
 2, 3, 1. *salutis suae causa id fecit,*
ut esset tutior 10, 4, 2. *saluti est ea*
res, salutaris, utilis 2, 2, 3. *saluti*
fratris civium libertatem antefere-
re, vitae 20, 1, 3. *sc. reddere ali-*
cui salutem 18, 12, 2. *salutem fuga*
petere 23, 11, 4.
Salum, *altum mare, undarum & flu-*
iduum plenum &c. Lamb. in salo

- navem tenere in ancolis* 2, 8, 7.
Salvus. ut satis habent, si salvi ef-
 se possent 15, 8, 4. *non de victoria*
scil. sed de salute pugnantes.
Samothracia 25, 11, 2.
Samus deficit ab Athen. 13, 3, 1. *ca-*
pitur 13, 1, 2.
Sancire. haec conjunctio necessitu-
 dinem eorum sanxit 25, 19, 4. *v.*
not.
Sancus. jus legationis, quod ap-
 omnes gentes sanctum est, *invio-*
labile 16, 5, 1. *v. not. Sic: templa*
deorum sancta habere 17, 4, 7.
sanctiora jura patriae esse duxit,
quam hospitii 13, 4, 3. *sanctissima*
loca 25, 3, 2.
Sanctissime aliquid colere 20, 4, 4.
Sanctitas, *integritas, quae oppon.*
avaritiae & crudelitati 6, 4, 1. *Hinc san-*
ctae manus non pollutae captandis &
acceptandis muneribus provincialium,
apud Val. Max. 2, 2, 8. Gebh.
Sanguine suo aliquem redimere ab
Acherunte 10, 10, 2. *sanguine suo-*
rum cruentare manus 15, 10, 3.
Sapientes septem 8, 4, 2.
Sardes, *urbs Lyd.* 17, 3, 5. 1, 4, 1.
Sardinia 24, 1, 3.
Sarmenta 23, 5, 2.
Satellites Medi & Aegyptii 4, 3, 2.
peregrinum hoc suavitium Pausaniae,
ad tyrannica instituta pertinet, quod
aliquoties tradit in Politicis Aristotel.
Boecl. sine satellitibus tutum se
 non arbitratur *tyrannus* 13, 4, 3.
Satietas lectoris, *cum signif. fastidii*
 16, 1, 1.
Satis eloquentiae 5, 2, 1. *satis exer-*
citatus in dicendo 15, 5, 2. *hoc*
unum satis erit dictum, hoc unum
si dixerò, satis dictum est 23, 5, 4.
v. not. abstinentiae erit hoc satis
testimonium 15, 4, 6. *sed satis de*
hoc, transitionis formula 7, 11, 6. *ne-*
que vero id satis habuit, sed et-
tiam &c. 15, 4, 5. *a ceteris tan-*
tum satis habent se defendere, i.
e. non ultra defensionem nituntur 23,
 10, 5. *satis illas copias habere*
coegit, si liceret &c. 20, 2, 4. *ut*
Lacedaemonii satis haberent, si
 &c.

I N D E X

&c. 51, 8, 4. ubi satis habere elegantè pro contentum esse &c. vide Cort. ad Sallust. Jug. c. 31. n. 20.
 Satisfacere. quia vobis, ut spero, satisfeci, i. e. quia feci, quae a me requirere poteratis, vestraque vota implevi &c. 25, 21, 5. v. not.
 Satius ducebant eos obsideri, quam &c. 16, 1, 3. satius esse in Asia, quam in Europa dimicari 17, 2, 1. satius duxit patriae legibus parere, quam &c. 20, 1, 3. v. not. satius putaverunt in urbe eum comprehendi 4, 5, 1.
 Satrapes, pro Pharnabazo 7, 10, 3. satrapes regius 4, 1, 2. 6, 4, 1. satrapae regii 17, 2, 2. quo cultu usi 14, 3, 1. Ibi sunt quos alibi principes provinciarum, praefectos, praetores vocari constat. Eratque omne Persarum imperium in ejusmodi satrapias divisum, vidend. Brisson. 1. de regn. Pers. & Druf. in observ. & Cl. Berneg. Justin. 5, 2, 5. f. Boecler. add. Freinsheim. Ind. Curt.
 L. Saufejus 25, 12, 3.
 Scandulis Roma per annos 470. connecta Fr. 10, 4.
 Scapha 23, 11, 1.
 Scelus de tyrannide 20, 1, 3. de venefic. 21, 1, 4. de parricidio 15, 6, 3. pulsos ob scelus recipere, crimini datum 15, 6, 3.
 Sceleratus. immerentes ut sceleratos occidit 10, 10, 1.
 Scena, pro ludis scenicis. ad scenam ire praef. 4. in scenam prodire ibid. 5.
 Sceptrum, inter insignia reg. 18, 7, 2.
 Scienter tibiis cantare praef. 1. perite atque ex arte. Suet. Tit. c. 3. ut qui cantaret & psalleret jucunde scienterque. sic: scienter dicere aut scribere Fr. 6, 3.
 Scipio P. Cornelius ter vincitur ab Hannib. 23, 4, 1.
 Scipio Africanus principatum in civitate (Rom.) obtinuit 24, 2, 2. v. princ.
 Scythias 14, 7, 1. Ms. D. m. Sythias. v. not.
 Scribae 18, 1, 5. apud Romanos mer-

cenarii, ap. Graecos honorati; ibid. Loquitur autem Nepos de ejusmodi scribis, qui hodie secretarii, in magnarum potestatum consiliis habentur. (nam quod secretarius, quivis mercenarius scriba & servilis operae minister appellari cupit, abusus vocis dandum, omnes scimus.) ideo requirit ad hoc officium 1. familiae honestatem. 2. spectatam industriam, id est, *ἰνδυστρία ἐν ταῖς ὄψι πρῶτων ἐπιχειρήσεσι*, promptam facilitatem, qualis in rerum actu dextre tractando laudatur. (id enim industria frequenter ap. Auctores notat.) 3. fidem. Dignitatem officii ita ostendit: 1. honorificum esse ostendens titulum, v. 5, 2. gradu amicitiae regiae: v. 4. & 6. quae majorum rerum ministris scil. tribuitur. 3. intimae familiaritatis cum rege consuetudine. v. 4. Munus ipsum ita designat: Scriba talis omnium consiliorum est particeps vers. 5. in consilio regi semper adfuit, & omnium rerum habitus est particeps, v. 6. De scribis porro, multa & scitu digna congestit, Casper. Barth. advers. 50, 1. Boecl. add. Herm. Hugon. de prima scrib. orig. c. 32. Dan. Fessl. Adversar. sacr. 1, 1. Athenis pariter ut Romae velle fuisse scribarum munus, docet Petit. Comm. ad leg. Att. pag. 257, 258.
 Scribere historiam 16, 1, 1. 24, 3, 3. nonnulli scriptum reliquerunt eum periisse 9, 5, 3. sic: alii naufragio, alii a servis ipsius interfectum eum, scriptum reliquerunt 23, 8, 2. Scripta in pilis devotio, incisa 7, 6, 5. conf. 7, 4, 5. Nam scribere non tantum dicitur is, qui calamo aut stylo scribit, verum etiam qui coelo: non tantum is, qui aliquid nigri vel albi chartae aut ligno illinit, verum etiam, qui sculptendo aut coelando literas vel extantes vel depressas facit. conf. 4, 1, 4. Quod idem quin & Graeci *ὑεῖν* dicant, nihil dubitandum videtur; etsi Cl. Salmasio praef. libri de modo usurar, sicut visum. Neque tamen,

RERUM ET VERBORUM.

- men, quod Pilatus & τῆρος γυρα-
 εἶναι in hist. Evang. legitur, id cum
 Heinsio de coelatura intellexerim; sed
 cum Salmasio potius de alterius gene-
 ris scriptura. Vorst.
- Scriptitare res Romanas, scribere hi-
 storiam Rom. Fr. 3. 4.
- Scriptores, historici 15, 4, 6.
- Scriptura; hoc genus scripturae praef.
 1. Vellej. 2, 52, 2. hic scripturae mo-
 dus.
- Scytus 5, 2, 5. Insula una ex Cycladi-
 bus.
- Scrutari aliquem, ante colloquium se.
 14, 11, 2. mos iste etiam in aulis ali-
 quando, ut excuterentur, qui princi-
 pum adibant. v. Lips. ad 11. A.
 Tac. Boecl. Add. Bernegg. ad
 Justin. 38. 1, 8. & Gebh. ad h. l.
- Scytae σκυταῖν 4, 3, 4. clandestinae
 litterae, quibus ad duces suos Lace-
 daemonii utebantur, de quibus v. Gel-
 lium 27, 9. longior est descriptio, quam
 ut hic exhiberi debeat. (vid. Mearnsii
 Lacon. 3, 4. Crag. de republ. Lace-
 daem. 4, 7.) Exempla occultae scripr.
 ap. Herm. Hug. de prima scrib. orig.
 cap. 15. reper. Boecl. Iconem scytales
 habes in not. Sebast. Migii ad Por-
 tae magiam nat. Locc. add. not. ad
 h. l.
- Scythae premunt Darium 1, 3, 3.
- Scytilla 14, 1, 3.
- Secius. neque eo fecius, minus 1, 2,
 3. & 25, 2, 2. nihilo fecius 9, 2,
 4, 10, 8, 5. & 25, 22, 3. sic Caes. B.
 Civ. 3, 26. Gebh.
- Secundus. secunda fortuna adverfa-
 riorum capti 1, 2, 5. secunda for-
 tuna elatus 7, 7, 3. secunda fortu-
 na fundum emit in diem 25, 9, 5.
 secundam fortunam sapienter fer-
 re 20, 1, 2. si quid secundi eve-
 nisset 7, 8, 4. hoc secunda victoria
 accidit 16, 5, 4. secunda persona,
 de altera, sed inferiore 16, 4, 3. v.
 alter. secunda mensa 17, 8, 4. v.
 mensa.
- Secura vita, sine odio & insid. 5, 4, 3.
- Sedare, lenire invidiam 10, 8, 1. se-
 dare bellum sc. pace 14, 8, 6. lassi-
 tudinem militum 18, 9, 6.
- Sedere diu uno loco, morari, desi-
 dere 14, 8, 1. in ara supplicem 4, 5.
 4, 5.
- Seditio exercitus 18, 21, 3.
- Segnius. nihilo segnius persevera-
 vit, adem alacrit. & industr. 14, 2, 4.
 v. not.
- Segregari a consiliis, non adhiberi
 amplius 23, 2, 2.
- Sejungere. Alpes ab Gallia Italiam
 sejungunt 23, 3, 3. nullam sejun-
 ctam sibi ab eo fortuna volebat
 esse 25, 10, 5.
- Sejunctum a re proposita 16, 3, 1.
- Seleucus 18, 5, 1. 18, 10, 3. a Prole-
 maco dolo interfectus 21, 3, 4.
- Sella aurea, inter insignia reg. 18, 7, 2.
- Semianimis 4, 5, 2. alibi: semivivus
 18, 4, 4.
- Sempronius Gracchus. vid. Gracch.
- Sena 24, 1, 2. Picini sive Umbriae in
 Italia oppidum est, non ut quidam in-
 epte contendunt, Caesena, de quo ex-
 tat peculiaris Exercitatio Gabrielis
 Naudaci.
- Senatus datur legatis 23, 7, 6. v.
 dare. senatus populusque Roma-
 nus 23, 7, 2. senatusconsultum, de
 respons. legatis dando 23, 7, 3. sena-
 tu peracto 24, 2, 2.
- Senescere, eleganter de potentia decre-
 scente 7, 5, 3. Seneca ep. 91. urbium,
 imperiorum, gentium nunc floret
 fortuna, nunc senescit, nunc in-
 terit. metaph. a senum virib. defici-
 entib. Locc.
- Senex tristicus & severus 5, 2, 2. senior,
 jam senex 14, 3, 1.
- Senectus extrema 25, 21, 1. senectus
 re diem obire 21, 1, 2.
- Sentire. quanto sibi esset ornamento
 sentiebat 10, 2, 1. postquam
 eum cum magna pecunia venisse
 senserunt 7, 9, 2. sensit sibi per-
 eundum 2, 8, 6. sensit se peti 23,
 12, 5. idem sentire, de conspiratis
 16, 2, 2. sentire cum aliq. de fa-
 ctione 19, 3, 1. adversus aliquem
 diversae factionis esse 10, 7, 1, len-
 tire alia atq. antea, fidem mutasse
 &c. 23, 2, 2.
- Sensus. quod inimici ejus dissidenti
 N n n
 suos

- suos sensus aperti forent, *sua consilia, suum propositum* 10, 8, 2. sic Terentius Adelph. 4, 1, 17. *ego illius sensum pulchre callico*. Ovidius: *fateri alicui suos sensus*. Cicero ep. famil. 1, 9. *unus sensus omnium bonorum*. Et alii. Sensus ejus a nonnullis optimatibus reprehendebatur 25, 9, 7. *sic nonnulli ediderunt*; Nos vero sensum is a nonnull. opt. repr. v. not. erat eodem, quo Alcibiades, *insensu, ingenio, propensione, studio* 7, 5, 3.
- Sensum 25, 9, 7. v. not.
- Sententia haec est in versu illo 10, 6, 4. in quo epigrammate haec erat sententia 4, 1, 3. sententiam alicujus sequi 1, 3, 6. sententiam alicujus cognoscere 20, 3, 5. ex sententia consilii, *judic.* 19, 3, 4. sententiae iudicium 6, 3, 4. peractis ex sententia rebus, *ex voto* 22, 3, 1.
- Separatim compluribus locis gladios obruit 14, 11, 2. librum de eo separatim fecimus 24, 3, 4. separatim relatae res gestae, *cujusque se. regis suo loco & libro* 21, 1, 1. v. not.
- Separatis temporibus, *diversis* 18, 10, 2.
- Sepelire nemo liber audet *proditionis damnatum* 19, 4, 4. *proditioribus enim Athenis non concedebatur sepultura* 2, 10, 5. locus, quo sepulti, qui ad supplicium dati 4, 5, 5. v. not. sepultus publice Timoleon 20, 5, 4.
- Sepulcrum Themistoclis 2, 10, 3. sepulcri monumento donatus 10, 10, 3. muri Atheniensium ex sepulcris sc. *destructis* 2, 6, 5.
- Sepire maris urbem 2, 7, 4. custodibus 10, 9, 1.
- Septentriones, hic ventus a septentrionibus oritur, a septentrionali mundi parte 1, 1, 5. *Restius autem septentriones dicimus, quam septentrio*. Quamquam & istud auctoritate haud careat. Nam si non satis recte dixero septembos; neque septentrio recte dixero. Trio enim rusticorum lingua bos dicebatur, ut ex Varrone Cellius docet 2, 21. Buchn. ad h. 1.
- Sequi aliquem in provinciam 25, 6, 4. *max: ire in provinciam ibid.* sequi amicitias alicujus, *societatem facere cum aliquo* 15, 16, 1. castra in militiam ire &c. 25, 7, 2. castra alicujus 24, 1, 2. consilium, *imitari quod alter fecit* 14, 6, 3. exemplum 17, 4, 2. mores sc. gentis, in exponendo respicere, praef. 3. otium 16, 2, 1. sententiam alicujus, (*antea: accedere ad consilium*) 1, 3, 6. satellites sequebantur, *comitabantur eum* 4, 3, 2. fecutum est illud, cum &c. venit &c. 25, 8, 1. *connectendi formula.*
- Sergius Galba 24, 3, 4.
- Sermo Graecus 23, 13, 3. Latinus 25, 4, 1. Persarum lingua 2, 10, 1.
- Serpentes venenatae in Eumenis naves iactae 23, 10, 4. & c. 11, 5.
- Sertae loricae, *ex annulis ferreis inter se nexis confertae* 11, 1, 4. Virgilio confertae hamis v. not.
- Servare, *custodire & vi & rapin. quærere* 5, 4, 1. servare jusjurandum *max: religionem, tunc* 17, 2, 5. 23, 2, 5. navem ex hieme, *conservare, salvare* 25, 10, 6. servari, *de eo, qui in vinculis habetur* 18, 11, 1.
- Servilius Gn. Geminus. 23, 4, 4.
- Servilia Bruti mater 25, 11, 4.
- Servi Phocionem sepeliunt 19, 4, 4. fervorum munere functi Helotes 4, 3, 6. fervorum plura nomina & officia 25, 13, 3.
- Servire amicis, sc. *officiis urbanis, opera forensi* &c. 2, 1, 2. Plauto Trin. 3, 2, 25. *est in foro operam amicis dare. conf.* 13, 4, 2. 25, 4, 3. & 4. *servire famae, studere parandae famae* 2, 1, 3. *magnitudini virium, velocitati* 15, 2, 4. *paci, faciendae paci operam dare* 22, 1, 3. *dignitati, tranquillitati, obtinendae, servandaeque causae aliquid facere* 25, 6, 5.
- Servitus nomine pacis testis 15, 5, 3. servitutis vestigia 20, 5, 3. servitute oppressam tenere urbem 8, 1, 5.
- Sessores veteres, *pro incolis* 5, 2, 5. Liv. dixit veteres cultores, lib. 28, 28, ubi v. not. Gronovii.

RERUM ET VERBORUM.

sestertium centum millia, scutato-
rum tria millia, ut exponit Manutius
& Schortus; ut alii, 2500. Philipp.
pici 25, 8, 6. trecenta sc. millia ibid.
sunt 7500. Philipp. sestertium du-
centa & quinquaginta millia, se-
ptem millia & quingenti scutati 25,
4, 4. sestertium centies, trecenta
millia scutorum, sive Philipp. ducenta
quinquaginta millia 25, 5, 2. in se-
stertio vicies, in sestertio centies
25, 14, 2. posterior summa dicta est:
prior facit 60000, scutatos, sive
50000. Philipp. vel, ut Budaeus,
aureos. vid. Tabulas nummarias
Schoeppii: quarum mentio sup. facta
sub sin. literae L. Quid intersit se-
stertia centum dicere, aut centies,
v. Budae. de Aff. l. 1. Ad exem-
pla posita, breviter annotamus 1. in
adverbiali locutione subaudire centena
millia, ex gr. vicies sestertium in-
tegre sunt: vives centena millia
fest. &c. 2. contra usum Latini ser-
monis declinari, hoc passio: hoc decies
sestertium, hujus decies se-
stertii, ab hoc decies sestertio
&c. quapropter vehementer erravit non-
nemo, qui illum singularem in plu-
ralem correctioris locutionis opinione
mutavit. Boecler. De adverbiali hac
locutione paullo aliter visum Gro-
novio in accuratissimo opere de Se-
stertiis, quo primus universam rati-
onem pecuniae veteris antea plurimis
difficultatibus impeditam feliciter expe-
dit. Is enim contendit, neque ad-
verbia decies, vicies, centies, &c.
substantive haec poni, ut Scaliger vo-
luit, nec, ut plerique alii, subaudiri
centena millia, aut vocem pretium:
sed in adverbis decies &c. subintel-
ligi centies aut centenum: sestertium
autem adjectivum numeri singu-
laris esse, in quo subaudiendum sit:
pondus argenti ut plena locutio haec
sit: decies, vel vicies centies se-
stertium pondus argenti; centies
tetenum pondus argenti, &c.
Hoc autem idem esse, ac decies,
vicies, centies, centena millia
nummum sestertium, vide quae pro-

loxe disputat lib. 1. cap. 1. 2. 4. 5. lib.
2. c. 1. & seqq. & in Addendis pag.
899. 900. 901.

Sestus 13, 1, 3. Civitatum Cherronesi
praecipua & munitissima, habent por-
tum cum statione navium opportunis-
simum, colonia Aeolica, Patris He-
rus amicae Leandri Abydeni, natatis
Hellespontum per noctem ad amicam
trajicere soliti: cui ex obliquo Aby-
dus in litore Asiae respondebat cum
portu quoque egregio, declinans paul-
lum ad austrum a pontis loco, ut
Sestus ad boream, Ubb. Emm. tom.
1. vet. graec. p. 79.

Severae res, alias, seriae 16, 3, 2.
Severitas comitate mixta 25, 15, 1. sive:
comitas non sine severitate.

Severe praefuit censurae Cato 24,
2, 3.

Sexus virilis, filios notat. 17, 1, 3.

Si forte 10, 2, 2. si forte posset, con-
siliu, & causae finalis respectu 13, 8,
1. si ille non fuisset, Aegislaus
fuisset &c. 9, 2, 3. minime est mi-
randum, si &c. quod 5, 4, 4. conf.
9, 3, 1. si ipse his facile careret,
prospiceret tamen &c. etsi 19, 1, 4.
si sana mens esset, potuisset &c.
17, 5, 2. sic poeta: si mens non lae-
va fuisset.

Sicilia 7, 5, 3. eam Dion arthis ca-
pit 10, 5, 3. &c.

Sicut, exempli gratia 14, 9, 2. 16, 4, 3.
sic, ut nemo magis, adeo 15, 2,
1. sic, ut supra nihil posset addi
25, 4, 1. v. not. sic, ut viderentur
venire, simulationem & speciem notat
10, 9, 3. epistola, sicut erat signa-
ta &c. 16, 3, 2. formula, qua rei
status, & conditio praesens exprimitur.

Sidere, de nave, quae mergi incipit 12,
4, 2. v. not.

Sigaeum 12, 3, 4. Idae promontorium
vocat Aristoteles 5, de animal. Ae-
liano est oppidum.

Signatus liber obsignatus, 6, 4, 2. e-
pistola, sicut erat signata &c. 16,
3, 2. De ratione obsignandi libros &
epistolas n. plura ap. Salmat. &
Herald. in scriptis adversariis.

Significare, ostendere, conspicuum fa-
N u n z

- vere* 17, 8, 2. sicut supra significavimus 25, 19, 1. significatur is murus, *sc. oraculi responso* 2, 2, 7.
- Signum**, libidinis, luxuriae, abstinentiae, patientiae 17, 7, 4. continentiae 25, 13, 4. quod signum est, nullam unquam inter eos querimoniam intercessisse 25, 17, 2. signum quo *sc. epistolae* obsignantur 4, 4, 1. signum praelii Imperator dat 11, 2, 2. signum pugnae 23, 11, 1. Ille locus de terrestri, hic de navali pugna loquitur. utrobique enim signum quoddam sub tempus pugnae ostendebatur, quo conspecto dimicandi initium fieret. *vid. Lips. milit. Rom.* 4, 12. *Boeckl. signa inferre*, 14, 6, 5. de signis militaribus, quibus quoniam cohortes legionesque distinguebantur, de ipsis exercitibus & eorum actibus usurpantur. Est ergo, signa inferre; in hostem ire, hostem invadere, ita: signa conferre &c. *Boeckl.*
- Silenus**, *historicus Graecus* 23, 3, 3. *v. not.*
- Silva** domus Tamphilanae 25, 13, 2.
- Simillimum** sui corpore & natura elegit 14, 9, 3.
- Similitudo** morum 25, 5, 3.
- Simplex**, non simplici fortuna confictatus est, *varia &c.* 20, 1, 2.
- Simul** ac 7, 1, 3. 18, 4, 3. simulatque 17, 2, 1. simul cum Pausania, una cum 3, 2, 1. 11, 3, 3. simul cum eo 23, 6, 4. simul cum nuncio dilabi, statim ac nunciatum esset 18, 3, 4.
- Simulacrum** auspicii regi 18, 7, 2. simulacra deorum in templis 17, 4, 7.
- Simulare**, causam interponere, 9, 5, 3. 4, 2, 2. 23, 9, 3. simulata amicitia 10, 3, 1. 14, 11, 5. simulata laudatio 17, 6, 3.
- Simulatio** nominis, usurpatio nominis per simulationem 18, 7, 2.
- Simultas**, augere similtatem multis rebus 10, 3, 1. in similtate esse cum aliquo, 25, 17, 1.
- Sin**, si autem, 19, 1, 4. 17, 1, 3. &c.
- Sine** offensione 25, 5, 1. sine negotio 17, 5, 4. sine dolo 17, 2, 4. sine dubio 8, 1, 1. 23, 9, 1. non sine cura 9, 4, 3. *non sine causa* dicitur, matrem &c. 8, 2, 3. sine ulla religione & fide 10, 8, 1. sine ullo detrimento 23, 5, 2. sine foenore pecuniam, sineque ulla stipulatione ei credidit 25, 9, 5. sine ulla doloribus *ibid.* 21, 3. sine ulla pompa funeris elatus est *ibid.* 22, 4. *In quibus locis ultimis sine ullo & sine ulla eleganter ponitur pro sine omni. vid. Cl. Voittii libr. de latinitate merito susp. cap. 9. pag. 81. & seqq.*
- Sinere**. Ne illa finat Jupiter, te &c. formula abominandi, deprecandi *ma- lum &c.* Fr. 12, 9.
- Singularis** fides 25, 4, 4. prudentia 22, 3, 1. *eximia*. singularis potentia invisa, unius dominatio 10, 9, 5. singulare imperium, *μοναρχία* 21, 2, 2.
- Sinus** Arabicus Fr. 7, 4.
- Sistere** vadimonium 25, 9, 4. *v. vadium.*
- Sita** falus patriae in ejus pernicie 15, 9, 1. urbes sitae in ora Asiae 7, 5, 6.
- Socer** in custodia generi perit 21, 3, 3.
- Socius** Atheniensium rex Seuthes in regnum restituitur 11, 2, 1.
- Societas** amicorum Alexandri dissoluta 21, 3, 2. *societas potentia infida* *ibid.* 3, 2. societas huic est cum illo 7, 10, 2. civitates Graeciae ad Atheniensium societatem se applicant 3, 2, 3. societatem facere cum aliquo ad aliquid 2, 8, 2. & alibi. habere societatem cum aliquo 4, 3, 5. ita: coire, dissolvere, quae vide suis locis. *Haecenus societas fidei & pacti nomen: in seqq. solam rei participationem notat. societas demigrationis* 1, 1, 2. *sceleris* 20, 1, 3.
- Sociale** bellum 11, 3, 3. 12, 4, 1. quod Athenienses gesserunt cum ira, qui a societate defecerunt. *Boeckl.*
- Socrates** 7, 2, 1. &c. 2.
- Socraticus** Xenophon 17, 1, 1.
- Sola** loca, deserta 18, 8, 6. *sic Cic. de divin.* Cum in locis solis moestus oberrares. *Ter. And.* 3, 4, 3. venit ex soloco. *Similiter alii solos montes,*

RERUM ET VERBORUM.

- tes, solas terras, oras, solam
actam &c. dixere, ut docet Gifan.
Ind. Lucret. & ex eo Weitz. ad Ter.
Phor. 5, 8, 86.
- Sollicitare servos spe libertatis 4,
3, 6.
- Solitudo, de eo, qui paucos secum habet,
8, 2, 1.
- Solers agricola 24, 3, 1.
- Solvere epistolam, aperire, inciso li-
no, quo colligata est 23, II, 3. vid.
Salmasii specim. consut. Herald. cap.
19. Alibi dicit Noster vincula episto-
lae lacerare (vulgo laxare. v. not.)
4, 4, 1. solvere naves, 23, 8, 2.
solvere pecuniam 1, 7, 6, 5, 1, 1.
sic: litem aestimatum 5, 3, 1.
- Sonitus flammae 7, 10, 5. i. e. strepi-
tus. Curt. 7. sonabant incendio silvae.
Gebh.
- Sonus chordarum 15, 2, 1.
- Soprosyne 10, 1, 1.
- Sopiri somno, induito sc. accitioque 10,
2, 5.
- Soporem dare alicui, soporiferum me-
dicamentum, potum 10, 2, 5. restituit
etiam Senecae hanc vocem epist. 83.
Gruterus, quem vide. Et alteri Se-
necae loco 5. de benefic. Delrio ad
Senecae Medeam p. 60. Usus in eodem
sensu Frontinus 2, 5, 12.
- Soror ex iisdem parentibus nata, id
est, germana, proprie 20, 1, 4. soror
germana, vid. germ.
- Sortis necessitudo, collegium sorte da-
tum intelligitur 24, 1, 3. v. not. forte
nancisci provinciam 24, 2, 1.
- Sosilus, Historicus & Hannib. praeceptor
23, 13, 3. v. Voil. de H. Gr. 1, 17.
- Sofius C. Cos. 25, 22, 3.
- Sparta sine muris 17, 6, 1. oppugna-
ta 15, 8, 4. paene capta 17, 6, 1.
- Spartani v. Lacedaem.
- Sparus, vel, sparus 15, 9, 1. vile
genus teli fuisse, satis constat; cetera
diverse traduntur. vide Marc. Donat.
Liv. 34.
- Spatium habet & loci significationem, ut:
spatium agitando equos 18, 5, 4.
spatium dimidium se. itineris 18, 9,
1. & temporis, ut: spatium deli-
berandi 18, 12, 3. spatio tot die-
- rum 18, 9, 2.
- Species libertatis, pars 20, 5, 2. im-
perii, simulacr. 18, 7, 2.
- Specimen prudentiae 25, 3, 3.
- Spectare ludos 21, 2, 1. spectat hoc
alio, perimet alio, 2, 6, 3. Alibi:
id quo valeret, cum nemo intel-
ligeret &c. 2, 2, 7. hoc eo vale-
bat, ut &c. ibid. 4, 4.
- Spectaculo esse populo, actitare sabu-
las praef. 5.
- Speculari aliquem, investigare 14, 4,
4. speculatores 7, 8, 6.
- Sperare. non solum bene sperare de
aliquo, sed etiam considerare talem
futurum &c. 1, 1, 1. v. not.
- Spes. has adversus copias ei spes
omnis consistebat in se locique
natura 14, 8, 3. magna spes erat,
per eos amissa posse recuperari 13,
3, 2. maximam in eo spem habe-
bant 7, 3, 5. spe libertatis solici-
tare aliquem 4, 3, 6. in magna
spe esse provinciae bene admini-
strandae 7, 4, 3. spe fiduciae
aliquem inducere ad aliquid 20,
8, 1.
- Spiritus regii, praesidentia, & ferocia
magnitudinis reg. 10, 5, 5. v. not.
- Splendor vitae, cultus morisque cum
gravitate elegantia 7, II, 2.
- Splendidus, non sumtuosus, sedena-
decoro vitae cultus, sed absque perfu-
sione 25, 13, 5. Vellejus 2, 105, 3.
otio liberaliter laetique abutens, ita
tamen, ut cum splendidum ac hilarem
potius, quam luxuriosum aut desidem
diceret. Loccen. adde Thef. Buchneri.
splendidus non minus in vita,
quam victu 7, 1, 3. splendidissima
civitas 7, II, 2.
- Spoliare sana, *ισπορεύειν* 17, 4, 8. a-
liquem veste 8, 2, 6. aliquem o-
mnibus rebus 25, 9, 2.
- Sponsalia, pro ipsa dispensatione 25,
20, 1.
- Sponsor omnium rerum, qui fidem
suam interponit, in sistend. iudic. in-
facienda versura &c. 25, 9, 4.
- Sponte sua. idque ut Lemnii sua
sponte facerent, postularunt, li-
benter 1, 1, 4. Lacedaemonem sua
sponte

I N D E X

- sponte est profectus, sine jussu 5, 3, 3. Sic: multa in Aegypto sua sponte gessit 12, 2, 1. eos adjutum sua sponte profectus *ibid.* 2, 3. opp. publice ab Atheniensibus adjutor ei datus est. *ibid.* 2, 2.
- Stare ab aliquo, pugnare pro aliquo. 14, 6, 6. cum aliquo adversus aliq. 17, 5, 4. 18, 8, 2. adversus commoda populi, adversa incommodis ejus 19, 4, 1. in primis, scilicet, in pugna 15, 10, 3. stare pari fastigio in utraque fortuna, gerere se pari modo 25, 14, 2. stat mihi desinere &c. decretum est mihi 25, 21, 6. Sic Cicer. 9. ep. ad fam. modo stat nobis illud, una vivere &c. Schott. Et Virgil. Aen. 12. stat conferre manum. In quibus & similibus sententia κατ' ἄλλοθεν retinetur, sicut ex illo Terentii apparet: stat sententia. *Eumch.* 2, 1, 18. Vorst.
- Statuere. statuit aliquid sibi consilii novi esse capiendum, judicavit 13, 8, 4. sic: statuit sibi accuratius agendum cum Pharnabazo 7, 10, 2. statuit congregari, decrevit 14, 8, 1. sic: nondum statuerat, servaret eum nec ne 18, 11, 1. statuere opera, munus, facere, 1, 7, 4. tabernaculum 18, 7, 2.
- Statua publice ab Atheniensibus constituta 12, 1, 3. statua publice in foro posita 12, 1, 3. in foro posita patris & filii 13, 2, 3. statuae aeneae 16, 5, 5. statuas aeneas secum portat Hannibal 23, 9, 3. statuae Themistoclis in foro Magnesiae 2, 10, 3. trecentae uni decretae 1, 6, 4. locis sanctissimis Attico posita 25, 3, 2.
- Status, corporis habitus, 12, 1, 3. vulgo, positura. Gallic. la posture. status vitae, mos vivendi & disciplina 10, 4, 5.
- Statura corporis, 14, 9, 3. statura humili fuit 17, 8, 1. sic enim legend. v. not. De statura, non poenitenda quaedam collegit Er. Junius 2, de pich. vet. 9, 2. & 3.
- Stipendium. primum stipendium meruit annorum decem septemque, militiae initium not. 24, 1, 2. *summa* enim stipendiorum Romani annos militiae signabant. Boecl.
- Stipulatio 25, 9, 5. in credenda pecunia scilicet. Est enim stipulatio (solemnis ad interrogata promissio) vinculum omnium obligationum astringendarum, ut ait Brissou. libr. 6. formul. quem v. Boecl. add. not. & Thef. Buchneri.
- Stirps, domus, familia. 21, 2, 3. pro liberis 15, 10, 2. pro genere 18, 1, 2.
- Stramenta 17, 8, 1.
- Strategemata 1, 5, 3. 18, 5, 4. & 7, 18, 9, 3. 23, 5, 2. 23, 10, 4. &c.
- Stratum, super quo accumb. 17, 8, 2.
- Strenuus bello 14, 1, 3.
- Struere muros 2, 6, 4. quanquam Nos edidimus instruere. v. not.
- Strymon, fluvius Thraciae 5, 2, 2.
- Studere. Notat conatum, & voluntatem in his: pervenere, quo studuerant 16, 2, 5. venit quo studuerat 14, 4, 4. studeo persuadere 18, 2, 4. studebant civem facere 25, 3, 1. qui studebant formam ejus cognoscere 18, 11, 2. studuit interficere 14, 9, 1. opprimere 10, 6, 5. praecipere 14, 7, 2. munire imperium 21, 2, 2. studet portum intrare, σπρωδῆ, festinat, ut Gebh. exponit 12, 4, 1. In istis, benevolentiam & partium favorem significat. studere alicui 17, 2, 5. rebus alicujus 6, 1, 5. rebus Lacon. 16, 1, 2. *Λακωνιστῶν* Graeci dicunt.
- Studium. hic cum maximo studio compararet exercitum, μάλιστα σπρωδῆ 14, 4, 4. v. not. Ernsteri, incitabat omnes studio suo, diligentia sua 25, 1, 4. in armis plurimum consumebar, operae 15, 2, 5. studium literarum arripere 24, 3, 2. studia gentis, mores & consuetudines 7, 11, 2. principum, voluntas, conatus, molitiones 25, 16, 4. studiis urandum ad agenda vitam, sc. liter. 25, 17, 3.
- Studiosus audiendi 15, 3, 2. litterarum 25, 1, 2. studiosi Catonis, qui tenentur cupiditate notitiae Caton. 24, 3, 5.
- Studiolus. quo studiosus armarentur

RERUM ET VERBORUM.

tur 17, 3, 2.
 Suavitas oris ac vocis 25, 1, 3. fer-
 monis Latini 25, 4, 1.
 Sub tuam potestatem se adjuvante
 redacturum pollicetur ceteram
 Graeciam 4, 2, 4. sub divo 4, 5, 2.
vid. supra divum. sub imperio ali-
 cujus esse 18, 7, 1. sub radicibus
 montis, *in ima parte* 1, 5, 3. sub
 ipsa proseriptione, *ipso tempore*
proscript. 25, 12, 3. *sic quoque* Sue-
 tonius Claud. 43. *sub exitu vitae.*
 Florus 2, 11. *sub adventu hostis.* alli-
 que. *vid. Buchn. Thes. v. sub.*
 Subalare telum, *quod sub alio gestatur*
 7, 10, 5. *v. not.*
 Subducere se clam ab aliquo 7, 4, 4.
 Subesse, non subest causa, quare
 &c. 7, 1, 4. hac re audita nihil
 doli subesse credens conflixit 2, 4,
 5. subesse, *infra esse* 12, 4, 3.
 Subigere gentes 22, 4, 1. gentes bel-
 lo 23, 3, 2. 13, 1, 2.
 Subjicere aliquid sub pulvinum, *sup-
 ponere pulvino* 16, 3, 2. subjicere li-
 brum, *loco alterius ponere, supponere*
 6, 4, 2.
 Subinde Fr. 3, 1.
 Subire poenam 15, 8, 2.
 Sublevare aliquem 4, 4, 6. alios,
 tueri suis facultatibus 15, 3, 4. fugam
 alicujus pecunia 25, 2, 2. patriam
se. pecunia 17, 7, 2.
 Subornare aliquem adversus aliquem
 19, 2, 3. occulte ornare, *vel in alte-
 rius locum ornare, instruere.* Lamb.
Alius subornare est aliquantam
ornare, ut in illo Senecae epist.
 24. *homo non evadit, nec ullis prae-
 ceptis contra mortem aut dolorem sub-
 ornatus.*
 Subscribere 25, 6, 3. *est jurare accusa-
 tionem. Primario accusatori, inscrip-
 tio, secundario (i. e. qui secundas
 & tertias susceperat) subscriptio*
competebat. v. Sigon. *de judic.* 2, 9.
 Boel. *add. Scip. Gentil. in Apul.*
apolog. p. 17. & seq. ac Buchn. Thes.
 Subsidio adducere exercitus 18, 6, 4.
 ire alicui 17, 8, 2. mitti alicui 6,
 3, 4. venire, 1, 5, 4. 12, 1, 1. pro-
 ficisci alicui 11, 2, 5. subsidia ha-

bere non poterat castrum 18, 5, 7.
ubi tamen Mss. variant. v. not.
 Substituere aliquem in locum alicu-
 jus 7, 7, 3.
 Substringere caput loro 18, 5, 5.
 Subtexere originem familiae alicu-
 jus 25, 18, 2. *max:* enumerare fam-
 iliam alicuiam a stirpe ad hanc
 aetatem *ib.* 18, 3.
 Suburbanam villam nullam habuit
 25, 14, 4.
 Succedere alicui, *sc. in provinc.* 24,
 2, 1. in locum alicujus 15, 7, 3.
 odio misericordia succedit 10, 10,
 2.
 Succendere casam 7, 10, 4.
 Succumbere alicui, *vincti ab aliquo* 2,
 5, 3. succumbente patria 22, 1, 6.
 Succurrere afflictis, *suppetiis ferre,*
eos juvare 25, 11, 4. *Sic Virg. affli-*
ctis succurrere rebus. Schott. & Ovid.
 1. trist. 4. *reclus succurrere laesio.*
 Caes. 2. bell. civ. *laborantibus suc-*
currere.
 Suevorum rex Fr. 7, 2. *Ita Plinius;*
sed legend. Baetorum v. not.
 Sufficitur imperator, *surrogatur, suc-*
cedit 23, 3, 1.
 Suffragari, 7, 5, 4. 17, 1, 5. *de com-*
mendatione, qua primates & gratiosi
viri alicujus patrocinium suscipiunt,
partes tuerunt, aut dignitatem alicui
conciliant. Unde suffragatores, ὑπο-
στυγοὶ Graecis & ὑποστυγοί, qui aliis
suffragationem suam apud Principem
commodant. Sueton. *Vespan.* 23. *vid.*
Henric. Valef. ad Marcellinum 29. p.
 391. Boel.
 Suffragium ferre, *de iudiciis.* 15, 8,
 5. *Calculus notat, cuius usus in fe-*
renda sententia. exercitio suffragium
ferente 18, 5, 1. *suffragia testarum,*
testis inscripta 2, 8, 1. 5, 3, 1.
 Sulpitius P. *Cof.* 23, 7, 1. Sulpitius
 tribum. pleb. interfectus 25, 2, 1. Sul-
 pitius *histor.* 23, 13, 1. Sulpitius
 Serv. frater P. Sulpitii tr. pl. 25, 2, 1.
In quibusd. Mss. duplex est praenomen
tribuitur M. Serv. idque, si evadimus
Ursino in famul. Rom. & Schotto in
Elect. antiq. Rom. peculiari quodam
gentis privilegio, a quibus tamen dis-

- sentit Gronov. ad Liv. 9, 56. in Ad-*
dentis: qui videri potest. Sed vide
not. ad illum locum.
- Sumere arma, *expedire ad pugnam* 14,
 4, 5. cibum 25, 21, 6. sibi Imper-
 torem, (antea: uti duce) 1, 1, 3.
 regium ornatum, nomen 18, 13,
 3. hiberna 18, 8, 3. tempus collo-
 quendi, *praeferuere* 14, 11, 1. sup-
 plicium de aliquo, 18, 12, 1. ve-
 nenum 23, 10, 4. 23, 12, 5. sopo-
 rem, *medicamentum soporiferum* 10,
 2, 5. *oppon.* soporem dare.
- Summovere aliquem, 6, 4, 3.
- Summus Imperator 7, 1, 2. dux 11,
 1, 2. summi duces v. I. *non tam loci*
fastigio, quam commendatione impera-
toriae virtutis dicuntur. Boetiz. ita:
summi viri, praef. 1. moris majo-
rum summus imitator, diligentissi-
mus 25, 18, 1. summus timor 25,
 10, 5. summa paupertas 19, 1, 3.
 summa humanitas 1, 8, 4. senectus
 25, 5, 1. summae amphorae, *sum-*
mae partes, ora amphorarum 23, 9, 3.
 Tale est illud: extrema aetas *vid.*
extrem. summum fastigium, peri-
 culum 25, 10, 2. summum genus
 7, 1, 2. summum imperium, *de*
imperio militari summi Ducis 17, 2, 3.
 18, 7, 1. *de praecipuo magistratu* 2,
 7, 2. 6, 1, 5.
- Summa, *substantive, seu potius index-*
simōs. subint. n. res (quomodo Virg.
Aen. 2, 3. 22. Justin. 6, 2, 4. & Cic.
2. Philipp. rem summam dixit) vel
ratio, vel aliquid simile. Cujus bel-
li cum ei summa esset data 16, 5,
 3. *alibi: illi summa imperii tra-*
dita est, omnis administratio gerendi
belli 14, 3, 5. *sic: qui tum summae*
imperii praeerat 2, 4, 2. summa
 imperii maritimi 3, 2, 2. summa
 rerum ad Antiparrum defertur,
totum imperium 18, 5, 1. summam
 imperii potiri, *desperare de summo*
imperio in gentes. ibid. 3, 4. de sum-
ma imperii dimicare 23, 8, 3. *a-*
libi: de summis rebus dimicare 18,
 10, 3. *de summis rebus desperare* ibid.
 9, 2. *de summis rebus consilia capere*
 ib. 7, 2. *penes quem summa im-*
- perii erat custodiae 18, 11, 3. sum-
 mam facere, *sc. pecuniae* 15, 3, 6.
 summas imperii tenere (*sub. par-*
tes), *de imperio urbium* 1, 3, 5. sum-
 mas tantummodo attingere 16, 1,
 1. v. res: *Sic fastigia summa, vo-*
cat Poëta τὰ κορυφαία.
- Sumtus fit in classem 1, 7, 6. plus
 salis quam sumtus habebat testum
 25, 13, 2. sumtui expensum ferre,
 25, 13, 6. *vid. expens.* suo sumtu
 efferre mortuos 5, 4, 3. sumtibus
 exhausta patria 22, 1, 3.
- Sumtuosus 25, 13, 5. *oppon.* splendi-
 dus *ibid.*
- Supellex modica, non multa, ut in
 neutram partem conspici posset,
 25, 13, 5. v. *not.*
- Super aliqua causa aliquem aliquo
 mittere 4, 4, 1. super coenam Fr.
 11, 2.
- Superare, pars navium adversario-
 rum Euboeam superavit, 2, 3, 3.
 bello superavit Asiam 17, 4, 3.
 superare aliquem splendore ac
 dignitate vitae 7, 11, 3. aliquid
 utilitate 2, 6, 1. superari multitu-
 dine adversariorum 23, 8, 4. su-
 perare equitatu, *superiorem esse* 17,
 3, 6. superata numero sententia,
suffragiorum pluralitate victa Fr. 2,
 2.
- Supereffe, *pro, restare.* Atheniensibus
 exhaustis praeter arma &
 naves nihil erat super 7, 8, 1.
 cum audisset, non multum su-
 pereffe munitionis 2, 7, 2. *sic enim*
legend. vid. not. cui parva pars vi-
 tae superest. Fr. 12, 5. *supereffe*
pro, abundare. non solum ut esset
 pecunia, sed etiam ut superesset.
pro, vivere. quoniam tum quoque
 posset temporibus superesse 25,
 22, 2.
- Superior de fortuna aut potentia. Su-
 perior praelio discessit 18, 10, 2.
 cum semper inferior copiis, su-
 perior omnibus praeliis discederet
 14, 8, 4. quo facto multo su-
 periores bello esse coeperunt 7, 4,
 7. ipse quo cornu rem gessit, fuit
 superior 23, 8, 4. quo facto popu-
 lus

RERUM ET VERBORUM.

Ius superior factus, de factione populari praevalente 19, 3, 2. superior, de tempore priori, praeterito. superior crudelitas 8, 3, 1. superiore tempore 24, 1, 3. anno 23, 4, 4. superiores res secundae 7, 6, 2. superior bellum 13, 1, 2. superior Dionysius, senior, major, (priori ut 21, 2, 2, dicitur) 10, 1, 1. sic & Cicero eum vocat 2. **Offic. Sic superior Hannibal. Africanus, Cato apud Val. Max. 7, 3, ext. 7, 8, 15, 1. & 2.**

Superbe respondere. v. resp.

Superlativi elegans est ususpatio, cum negatione. homo non beatissimus, id est, non admodum beatus, non sane beatus 17, 8, 2. Eleganter quoque cum genitivo plurali Superlativus ponitur. v. g. fortissimus vir omnium barbarorum 14, 1, 1. E quo loco apparet, in aliis ejusmodi phrasibus ut Vir, vel homo, vel simile substantivum subaudiendum esse. Ceterum subaudiendum est e numero vel simile quid, ut integra phrasis sit: fortissimus Vir e numero omnium barbarorum. v. Francisci Sanctii Minervam 2, 11.

Superstes. ea mihi superstes est 15, 10, 2. fortuna nos superstites ei esse voluit 25, 19, 1.

Suppeditatur ipsi a rege pecunia 7, 8, 1.

Suppetit. neque suppetebat, quo &c. erat, supererat 10, 7, 2.

Supplex, qui se in fidem alicujus tradidit 2, 8, 5. supplex Dei, qui confugit in templum & asylum 4, 4, 5. ita: supplices templorum, ararum 17, 4, 8.

Supplicium sumere de aliquo 18, 12, 1. Sic quoque Terentius Andr. 3, 5, 7. cur non habeo spatium, ut de te sumam supplicium, ut volo. Persas Graeciae supplicium dare potuisse, Graeciam scilicet suas clades in Persas vindicare potuisse 17, 5, 2. sic Ter. Heaut. 1, 1, 86. illi de me supplicium dabo. ad supplicium aliquem alicui tradere 19, 4, 2. ad supplicium dati, facinorosi ultimo supplicio adfecti 4, 5, 5.

Supportari iussit illis omnia 25, 11, 2.

Suppositus, qui loco & habitu ducis iro. jussus 14, 9, 4.

Suppressere classem, sustinere, reprimere, &c. Lamb, 13, 3, 3. v. not.

Supra. poemata sic pronuntiabat, ut supra nihil posset addi 25, 4, 1. v. not.

Supremus dies 1, 7, 6. & 7, 10, 6. 10, 2, 5. i. e. extremus, ultimus, subint. vitae. Integro Cic. Cat. maj. quae Socrates supremo vitae discessisset. Sic suprema honores, suprema officia, supplicia, & in LL. XII. Tab. Sol occasus suprema tempestas. v. Festum in supremum.

Suscipere bellum adversus aliquem 14, 8, 6. in suscipiendo bello parere consiliis alicujus 23, 8, 3. opp. in agendo bello ibid. 8, 6. paulo stritius de initio belli dicitur, sic ut agere, de administrat. belli 23, 8, 3. Tale etiam est, quod suscepit bellum, gessit 15, 7, 4. suscipere inimicitias cum aliquo 14, 10, 2. reipublicae causa suscipere inimicitias 24, 2, 4. Tacit. Ann. 3, 54, 10. offensiones graves & plerumque iniquas pro Republ. suscipere. satius ducebant suscipere inimicitias eos obsideri quam liberari, 16, 1, 3. suscipere legationem, in se recip. 2, 6, 5. negotium 25, 15, 2. odium erga aliquem 14, 10, 4. in aliquem 14, 9, 1. aliquem corrupendum, pecunia 15, 4, 1. paulo ante: tentare alicujus abstinentiam ib. suscipere legatum, excipere cum studio affectuque 10, 1, 5. suscipere vota 6, 3, 2. inter solemnia. vide Brisson. formul. 1.

Suspicio ex famo castrorum allata est ad Eumenem hostem appropinquare 18, 9, 1. adulterii suspicionem habere, suspectum esse de adul. 15, 5, 5. v. not. ne quam suspicionem pareret 14, 11, 3. ne quam suspicionem illi praebere insidiarum 14, 10, 3. hominis non beatissimi suspicionem praebere 17, 8, 2. vid. not. assimilata castrorum consuetudine suspicionem injiciunt hostibus, esse &c. 18, 9, 4.

N n n 5

addu.

I N D E X

adducere aliquem alicui in suspitionem 23, 2. in suspitionem alicujus cadere, *suspectum alicui fieri* 4, 2, 6. venit mihi in suspitionem hoc esse factum 4, 4, 1. suspitione (*Lambin. mallet: suspitione*) caret, *de quo nulla est suspicio* 4, 3, 5. falsa suspitione duci 10, 10, 1. suspiciones quoque criminum vitare 25, 6, 5. de claris viris suspitionibus non est judicandum 4, 3, 7.

Suspectu mutuo, *qui timent inter se* 10, 4, 1.

Suspiciere. hunc Karthaginenses suspexerunt (*v. not.*) 10, 1, 5. *mox: admirari sunt. ibid.*

Suspicienda ejus pietas est, *probanda, aestimanda* 7, 4, 2.

Sustinere vim hostium 23, 11, 4.

Suus, *eleganter usurpatur, in illo: jure suo* 8, 1, 4. suo tempore, *servato rerum ordine* 25, 18, 2. suus; *de filio* 17, 1, 4. ille sui iudicii &c. *sc. homo, avropoietav* 25, 10, 1. *v. iudic. sui, populares, cives* 15, 10, 3. suos nosse debet princeps 9, 4, 1. aliquos suos reddere aliqua re, *sibi obstrictos &c.* 7, 3, 4. *v. Thes. Buchn. suus accusator, qui seipsum accusat*, 6, 4, 3. *v. not. suus pater, pro, ejus*, 5, 3, 1. *sic in ejusdem Mss. sui inimici, pro, ejus*, 25, 10, 4. *ubi vid. not. Ernstii. Saepae haec invicem commutari, nec accurate discrimen illud, quod Grammatici tradunt, ab antiquis scriptorib. observari, plures monuere; in his proluxe Robigius in Lexico Crit. 4, 4. Buchner. in Thes. & in Comm. ad hymn. Venantii de resurr. Christ. vers. 82. Bangius observat. philolog. part. 2. p. 952. &c. Adde Cl. Vorstii lib. de latinis. falso susp. cap. 5. p. 46.*

Sylla (*sive Sulla, sic enim scribend.*) Atticum frustra Athenis deducere cupit 25, 4, 1. & 2.

Syllanae partes 25, 2, 2. *quarum dux & princeps Sylla.*

Symposium Platonis 7, 2, 2.

Syracusae initio a Corinth. conditae 20, 3, 1. libertati restitutaq; 2, 1, 1.

Syracusanis bellum indictum 7, 3, 7, 1.
 Syria 23, 8, 4.
 Syfamithres 7, 10, 3. *Nomen Persicum, quo etiam ap. Curt. 8, 2, 19. &c. 4, 19. satrapa quidam vocatur.*

T.

Tabellarius cum caduceo, *ἀεθυρῆς* 23, 11, 1.

Tabernaculum. in tabernaculo infectus est 8, 4, 4.

Taciturna sua obstinatione ejus preces compressit 25, 22, 2.

Taciturnitas interdum eloquentia potior 15, 3, 2.

Taedium vitae capere, *Fr. 2, 2.*

Taenarus 4, 4, 4. *promontor. & urbi in finibus agr. Lacedaem. Lamb. v. not.*

Taeniae, *ex emendatione Mureti* 7, 6, 3.

Apud Pausan. nominatur quoddam numen, cujus in dextra est Victoria ex ebore & auro, cum corona & taenia. Nimirum victorib. una cum corona, dabatur taenia. Vidend. Plutarch. in Pericle & Timoleonte, & Paschal. 1. 7. de coronis c. 5. & lib. 4. cap. 8. Boecl. Nos tamen edidimus coronis aureis aeneisque. vid. not. adde 4, 8.

Talenta quinque, 3000. coronati, 15, 4, 1. decem, 6000. coron. 13, 4, 1.

talenta quinquaginta, 30000. coron. 1, 7, 6. 2, 10, 3. 9, 4, 5. ducenta viginti, centum triginta duo millia coron. 17, 8, 6. mille & ducenta, septuaginta viginti millia coron. 13, 1, 2. *v. Bud. de aff. 2. & Glaucan. cap. 15. sumto scil. talento Attico communi, quod plerumque intelligi solet nuda nominatione talenti, pro 60. Minis, seu 600. Coronatis sive scutatis. Aliud, Majus, putant 80. Minis constituisse, 800. scutatis. vid. Gronov. de pec. vet. 3, 3.*

Talis vir, *cum nota excellentiae* 2, 10, 1. *sic talis tamque clarus vir* 4, 3, 6. talis dux 11, 1, 1. tale facinus 10, 10, 1. talis libertas 20, 5, 3. tales viri 35, 5, 4. *sic quoque Cic. pro L. Manilia: talis est vir, ut nulla res tanta sit, ac tam difficilis, quanta*

RERUM ET VERBORUM.

quem ille non &c. Idem pro Sex.
 Rofc. Majores noſtri longe aliter de
 talibus viris exiſtimabant. Et alii.
 Tam, quem tam diu tamque valde
 timuiſſent 18, 11, 2.
 Tamphilus Cn. Baebius, Coſ. 23, 13,
 3. M. Baebius, ibid.
 Tamphiliana domus 25, 13, 2. al.
 Caeciliana. v. not.
 Tanquam Hannibalem tanquam
 corruptum adducebant &c. 23, 2, 2.
 Tantus, hic tantus vir, tantisque
 bellis diſtrictus 23, 13, 2. tanta
 fuit omnium expectatio viſendi
 ejus 7, 6, 1. in quo uno tantum
 eſt, ut &c. 18, 12, 2.
 Tantum quod, pro, ſimul ac. qui
 tantum quod ad hoſtes pervenerat,
 Datames ſigna inferri jubet
 14, 6, 5. Cicero 7. ad fam. 23.
 Tantum quod ex Arpinati veneram,
 cum mihi a te litterae redditae ſunt.
 Ubi tamen exponi tō tantum quod
 per vix aut ſimile quid debet.
 Tardiores fore hoſtes, ex praefiden-
 tibus cautiores, & pro impetu curam
 uſurpaturos 13, 4, 55. Boecl.
 Tarentum 10, 2, 2. Urbs Calabriae per-
 ampla & praepotens Tarentina pur-
 pura rubra. Fr. 8, 6.
 Taurus, mons Lyciae, 9, 2, 3. 14, 4,
 3. 18, 3, 2.
 Tegere familiares ſuos, tueri 25, 9, 3.
 corpus armis 11, 1, 4. tegi altitu-
 dine montium, defendi 1, 5, 3. te-
 gere jure legationis, tutus 16, 5, 1.
 tegere nomen tyranni humanita-
 te, 10, 1, 4. v. not.
 Tectum antiquitus conſtitutum 25,
 13, 2. tecta prolabantur vetuſtate
 atque incuria 25, 20, 3. ſic Mſ.
 Schotti v. not.
 Telum, pro, gladio 14, 11, 3. v. not.
 Eruſti. Sic: telum foris flagitan-
 tes 10, 9, 6. telum ſubalare 7, 10, 5.
 tela mittere, jaculari in aliquo. 7, 10, 6.
 Temeraria uſus ratione non ceſſit
 &c. 13, 3, 4.
 Temere, facile 25, 20, 2.
 Tempeſtas 13, 3, 3. pro periculo 7, 4, 4.
 Templum Dianae ap. Gortyn, 23, 9,
 3. Minervae 17, 4, 6. in templo

aſſervatae pecuniae 23, 9, 3. tem-
 pla deorum ſancta habenda 17, 4, 7.
 Tempus longinquus, diſturbus 2, 4,
 4. tempus morandi 1, 1, 6. tempus
 rei gerendae, occaſio 7, 8, 6. 16, 2, 2.
 2. & 7, 5, 1. tempus eſt facere hu-
 jus libri ſinem 23, 13, 4. tempus
 eſt parari exercitus 14, 11, 1. tem-
 pus turbidum, tumultus ipſe 16, 4, 1.
 temporis cauſa facere aliquid 25,
 9, 6. tempote dato 23, 2, 3. brevi
 tempote 1, 2, 1. nocturno 1, 7, 3.
 novillimo 18, 1, 6. poſtero 3, 3, 1.
 reliquo in poſterum 2, 2, 1. ſequenti
 8, 4, 4. ut tum erant tempora 25,
 1, 2. temporibus inſervire temporum
 rationibus 7, 1, 3. alii: ſervire. v. not.
 temporibus primis, ab initio, de
 parvo intervallo 10, 3, 1. iſſdem, eu-
 dem aetate Fr. 5, 7. avorum noſtro-
 rum ibid. c. 7, 4.
 Tempus, pro rebus ancipitibus & cala-
 mitoſis 13, 3, 1 v. Buchn. in Theſ.
 Temporaria liberalitas, temporu cau-
 ſa uſurpata 25, 11, 3. ſic: tempora-
 ria amicitia ap. Senec. ep. 9. v. Gebh.
 ad h. l. & Boecl. ad Vellej. 2, 21, 2.
 Temporius diſcumbere, maturus Fr.
 6, 1. v. not.
 Tendere, quo tendebat, de termino
 profectionis 1, 1, 6.
 Tenere, regionem, obtinere imperio 14,
 4, 1. cornu, praefſe. 16, 4, 3. ex-
 ercitus 10, 6, 3. gradum ſecundum
 9, 3, 2. imperio dominatum, mo-
 derari 21, 1, 2. ſummas imperii,
 urbes tueri 1, 3, 5. principatum elo-
 quentiae 25, 5, 4. primum locum
 tenere, verſari in loco primo praef. 6.
 locum amicitiae apud aliquem 18,
 1, 6. locum ſecundum imperii 18,
 4, 1. tenere in ſua poteſtate civi-
 tatem, ſibi conciliare, ſuam facere 6,
 1, 4. tenere in ſua poteſtate popu-
 lum v. poteſt. 5, 2, 1. urbem oppreſ-
 ſam ſervitute 8, 1, 5. tenere navem
 in ancoris 2, 8, 7. tenere poſſeſſio-
 nem Siciliae 20, 2, 4. regionem ſc.
 ditone & armis obtinere 1, 1, 2. Sic:
 Virgil. Vaſtabat Cyprium, & victor
 ditone tenebat. tenere propositum,
 permanere in prop. 18, 3, 6. v. propoſ.
 tenere

I N D E X

- tenere se domi 10, 9, 1. *alibi*: tenere se domo 5, 10, 3. *ut Mss. legunt. v. not. uno loco* 18, 5, 7, 23, 12, 3. *adversum tenere proficiscentibus* 1, 1, 5. *v. advers. perpetuo praesidio in obsidione urbem tenere* 7, 4, 7. *teneri* 7, 4, 7. *teneri, sc. in vinculis* 18, 11, 3. *teneri custodia* 5, 1, 1.
- Tenebimus**, morbi genus in difficili irri-
toque egerendi conatu &c. 15, 21, 2.
v. not.
- Tentare abstinentiam alicujus, conari corrumpere** 15, 4, 1. *qui me incognitum tentasti* 15, 4, 3. *tentari ab aliquo peti accusat.* 24, 2, 4.
- Tenuis honores, non magno sumis constantes** 1, 6, 2. *opp. effusi ibid. v. not.*
- Tenus Tauro** 9, 2, 3.
- Terentius C. Varro v. Varr.**
- Terentius P. Scipionis Afr. & C. Laelii aequalis** Fr. 1, 6.
- Terra continens, mari oppon.** 2, 3, 2. *mari & terra bellum inferre* 2, 2, 4.
- Terrestres exercitus** 2, 2, 5. *terrestre praelium* 7, 5, 5. *oppon. navale ibid.*
- Terribilis facies** 14, 3, 1.
- Terror vanus** 23, 5, 2. *terroribus magnis vexari, de periculis ab inimicis in judicio & aliis objectis* 25, 9, 4.
- Testarum suffragia, de ostracismo** 2, 8, 1, 5, 3, 1. *vid. Ostrac. testula colabefieri, eod. signif.* 3, 1, 2. *testa trita lineae primum coloratae & pictoribus* Fr. 10, 6.
- Testamento adoptare aliquem** 25, 5, 2.
- Testari, dispersos testabatur perituros, ἰσαλιχῶς, asseverabat, denuntiabat** 2, 4, 2. *Sic Cicero pro Mur: ego quod facio, me omnium vestrum causa facere clamo atque testor.*
- Testator memoria, ad famam insignior, & per monumenta notior** 7, 7, 4, 5.
- Testes vos habeo** 25, 21, 5.
- Testimonium abstinentiae, de eo, qui delatam sibi pecuniam accipere notuit** 15, 4, 6. *testimonium humanitatis, argumentum, indicium* 25, 16, 1. *Sic: proferre testimonia moderatae vitae* 13, 4, 2. *petit a Phna-*
- bazo, ut ad ephoros sibi testimonium daret, sc. gestae praefecturae,** 6, 4, 1. *fuisse (eum) patientem, haec sunt testimonia* 15, 7, 1.
- Testudines** 1, 7, 2. *ἰσχυρῶν de cuius usu figurave v. Lips. poliorc. 1, 8. & Stewech. ad Veget. 4, 12. Alia est testudo, sensus militum fieri solita, de qua Lips. poliorc. 1, 5. & Stewech. ad Veget. 2, 4. Boecl.*
- Thacus** 17, 8, 3. *v. not.*
- Thasii** 5, 2, 5.
- Theatrum** 20, 4, 2.
- Thebae** 7, 4, 4. *exitio creptae* 15, 8, 4. *quando imperarint & servierint* 15, 10, 4. *Thebani occidunt Lyfandrum* 6, 3, 4. *formidantur a Lacedaemon.* 16, 1, 3. *Spartam oppugnant* 15, 8, 4. *virib. non ingenio censendi* 15, 5, 2.
- Themeontici pl. cast. Thrac.** 7, 7, 4. (*sed v. not.*)
- THEMISTOCLES** *qua adolescentia ingenioque usus sit* 2, 1. *bello Corcyrae rempub. praeclare gerit cap. 2. configit primum Xerxe cap. 3. eundem astu & loco vincit cap. 4. in Asiam relegat cap. 5. muros Atheniensium restituit consilio & arte c. 6. & 7. ejicitur cap. 8. absens proditionis damnatur ib. varia fuga agitur ibid. epistola ejus ad Artaxerxem c. 9. a quo magnifice donatur c. 10. opinione de morte ejus ibid.*
- Theopompus historicus** 11, 3, 1. 7, 11, 1. *maledicus ib.*
- Theramenes** 7, 5, 4.
- Thermopylae** 2, 3, 1. 2, 4, 1. *angusti aditus, unde & nomen portarum: aliter am. vocabuli partem ab aquis calidis, quae in faucibus, accipere.* Liv. 36, 15. *Boecl. apud eas victus Antiochus* 23, 8, 3.
- Thestaliæ tyranni** 16, 5, 2.
- Thraeces** 1, 1, 2. 11, 2, 1. *a Cimone fugati* 5, 2, 2. *pecuniae Alcibiadis intendantur* 7, 9, 2. *vinolenti & Venerci* 7, 11, 4.
- Thracia** 7, 7, 4. *In Mss. Gifan. ubique fuit Thraeces & Thracia. v. euno in Ind. Lucret.*
- Thresia, Thracia sacmina** 11, 3, 4.

RERUM ET VERBORUM.

THRASYBULUS patriam a 30. tyrannu liberat 8, 1, 2. &c. contra quos primo Phylon occupat c. 2, 1. mox Munychiam v. 5. ubi civiliter victoria utitur vers. 6. constituta pace legem obliuionis fert, seruatque c. 3, 2. qualis corona ei data c. 4, 1. in tabernaculo denique interfectus est vers. 4. Fit ejus mentio 7, 5, 4. & 7, 7, 1.

Thucydides 2, 1, 14. 2, 9, 1. 4, 2, 2. cujus aetatis historicus 7, 11, 1.

Thurii pl. urbs Ital. Sybaris ante dicta 7, 4, 4.

Thyrs (vel Thyf. v. not.) dynastes Paphlagoniae 14, 2, 2. a Datame capitur v. 4.

Tiberius Cl. Nero 25, 19, 4.

Tiberius longus 23, 4, 2.

Tibis cantare, praef. 1, 15, 2, 1.

Timaeus histor. 7, 11, 1. maledicus ibid.

Timere. cum inter se timerent, se. se (v. inter) cum alter ab altero timer. 10, 4, 1. timere alicujus periculo ib. 8, 4.

Timidi mater non solet flere 8, 2, 3. pro. de quo v. Erasim. chil. 4. cent. 6. pro. 12. Boecl. Timidus non est hic idem, qui trepidus, vel ignarus, sed providus & cautus, qui times iuste timenda, & cura majore, quam audacia progrediens, se non temere in periculum conjicit, atque sic matri suae dolorem & lacrymas non ciet. Matri vero magis, quam patri hunc adfectum tribuit; quia mater, quo tenerius amat filium, eo magis dolet in bello caesum. Unde Horat. bella matribus detestata dicit lib. 1. Od. 1. Locc. Hoc sensu timiditatem sibi tribuit Cic. ad fam. 6. ep. 15, & 4, 13.

Timor, de suspicione populi, liberati suae timentis 2, 8, 1. timore abalienari 7, 5, 1. timorem injicere alicui 7, 3, 3. & 10, 7, 1. habere 7, 3, 5. v. hab.

TIMOLEON Corinthius patriam a tyranno liberavit, Syracusas seruitute, Siciliam oppressione 20, 1, 1. fratrem qui tyrannidem occupaverat interficijussit v. 4. unde judicium in se concitavit hominum & matris odium v. 5. & 6.

Dionysio Sicilia depulso pepercit cap. 2, 2. Karthaginensium copias fugavit, Mamercum cepit v. 4. res Siciliae instaurat cap. 3, 1. &c. privatus sponte factus magno tamen publice in honore fuit v. 5. & 6. oculorum in senectute iacturam fert moderate c. 4, 1. modestia ejus v. 3. pietas c. 4. convitiarum patientia cap. 5. proelia maxima natali die fecit c. 5, 1. celebri sepultura honoratus v. 4.

Timoleonteum, gymnasium Syracus. 20, 1, 3, 4. Meminit Polyæn. & Plut. in vita.

Timophanes frater Timol. tyrannidem occupat, & imperio fratris occiditur 20, 1, 3. & 4.

TIMOTHEUS Atheniensis describitur 13, 1, 1. ejus facta illustria v. 2. & 3. c. 2, 1. & 2. statua vari honoris v. 3. v. Meursii Cecrop. c. 13. emeritus revocatur ad militiam c. 3, 2. accusatus prodicionis multatur v. 5. Chalcidem se confert ibid. moderate & sapienter vixit c. 4, 2. &c. Fit ejus mentio 11, 3, 8. Lesbi plurimum vixit 12, 3, 4.

Tiribazus Sardibus praefectus 9, 5, 3. v. nor.

Tifagoras, frater Miltiadis, 1, 7, 5. v. nor.

Tisaphernes 7, 5, 2. praefectus Pers. inducias petit & violat 17, 2, 3, &c.

Tithraustes chiliarchus 9, 3, 2. dux 14, 3, 5.

Titubare, animi pendere, incertum esse quid agendum 18, 9, 2. Cic. Philp. 8. Titubare, haesitare, quo se verteret, nescire. Metaph. ab iis, qui pedibus sunt infirmis. Lamb. Qui locus egregie nostrum *περὸν* 24.

Tollere in insidias inductum sustulit, interfecit, ut, panno post 23, 5, 3. sic quoque de Nerone in vulgato illo Disticho verbum sumitur, quod est ap. Sueton. 39. Quis negat Aeneae magna de stirpe Neronem? sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. tollere reges, abrogare eorum potestatem 6, 3, 1.

Torques 14, 3, 1. Persarum moribus inter insignia regia. Interim non modo aureus torques, sed armillae aureae, aci-

I N D E X

- Acinaces &c. inter honores satrapis a rege concessos, & praemia benevolentiae regiae. vid. Brislon. de regn. Pers. l. 1. C. Barth. adv. 8, 25. Boecl. Adde Cl. Scheff. Syntagm. de antiq. torquib. infirmis 5, 8.*
- Totus. reipublicae fec totum dedit** 2, 1, 3. magnis in laudibus tota fuit Graeci citari &c. in omnibus Graeciae provincis praefect. 5. alibi: universa Graecia 2, 2, 1. & cuncta Graecia 2, 9, 4. Julin. 6, 6, 5. repente pax tota Graecia facta est.
- Tractare de conditionibus, scil. de ditionis** 18, 5, 7. tractare socios sancte, praesse cum integritate, abstinentia, lenitate 6, 4, 1.
- Tractus arborum, longa series, sive arbores passim ac longo ordine positae** 1, 5, 5.
- Trudere alicui imperii summam** 14, 3, 5. alicui summam rerum tuendam 18, 2, 1. alicui oppidum tuendum sc. imperio 1, 3, 2. alicui reimp. totam, administrand. sc. 7, 7, 1. sacra procuranda alicui 2, 2, 8. urbem munitam alicui tuendam 14, 5, 6. ita: paternam alicui tradere provinciam demandare 14, 1, 4. tradere alicui literas 4, 4, 2. tradere aliquem magistratui sc. puniendum 15, 4, 3. sic: tradi ad supplicium 19, 4, 2. vicinum est: aliquem tradere vivum aut mortuum, 7, 10, 2. tradere alicui urbem (mox: dedere) 1, 2, 4. alicui uxorem (supra: nuptum dare) 10, 6, 2. se totum alicui, datum esse ut magistro, praeceptori &c. 10, 2, 3. celeriter arripere, quae traduntur, de institutione 25, 1, 3. alicui multum molestiae & laboris, creare, Fr. 12, 3.
- Traditus mos a majoribus** 7, 2, 2.
- Traducere copias, transfumen se. ponte** 1, 3, 1. trans Alpes sc. 23, 3, 4.
- Trahi ad cupiditatem imperii de animi propens.** 1, 8, 2.
- Trajicere copias Hellepontum** 17, 4, 4. exercitum ex Asia in Europam 1, 3, 1. fortunas suas alio 25, 2, 3.
- Trajicilio gentis ex solo patrio in illud** 1, 4, 2. dominationi apud victos firmatae reperit consilium, de quo Politici. Boecl.
- Tranquillitas, vita sine litibus & odio** 25, 6, 5.
- Tranquillitatis rebus, sopitis dissidiis civilibus** 25, 4, 5.
- Transcurrere Hellepontum, praeter navigare, praeterubi** 18, 3, 3. Sic Lambinus alique; Nos tamen transire v. not.
- Transferre causam in alios**, 16, 8, 1. transfertur imperium ab hoc ad illum 3, 2, 2.
- Transfigere aliquem ferro** 14, 11, 5. Sic Vellejus 2, 76, 1. gladio se ipse transfixit. Livius passim: gladio aliquid per pectus transfigere, Justinus vero 3, 81. evocentem se ac nudatum gladio trajicit.
- Transfugere ad hostes** 14, 6, 3. 17, 6, 2.
- Transfugae consilio celeri recuperati** 17, 6, 3.
- Transire mare** 22, 4, 1. Hellepontum 18, 3, 3. saltum 23, 3, 3. Alpes ibid. 3, 4. vim flammae 7, 10, 5. in Asiam 2, 9, 1. transire, de transfugis 14, 6, 6.
- Transitu prohibere** 23, 3, 4. alii: transitum. v. not.
- Transportare copias, antea; trajicere** 1, 3, 4.
- Trafimenus, lacus in agro Perusino** 13, 4, 3.
- Trebia fluvius ex Apennino monte in Padum fluens** 23, 4, 2. 25, 6, 1.
- Tribuere beneficium (alicui)** 25, 11, 5. alicui praemium 1, 6, 1. alicui honorem ib. 6, 3. litetis nonnihil temporis, impendere 23, 13, 2. Sic: litetis aut reipubl. tempora 25, 4, 3. huic ea tribuit, ut plura a parente proficisci non potuerint de benevolentia singulari. magnique officii praestitis 25, 9, 4. majora bona, quam vel fortuna vel natura tribuit 7, 2, 1. nihil ei non tribuit fortuna 25, 19, 3. tribuere casus adversos hominibus, secundos fortunae 14, 5, 4. aliquid culpae alii-

RERUM ET VERBORUM.

alicujus 7, 6, 2. aliquid alicui superbiae, (ut dare laudi, crimini;) superbiam interpretari 20, 4, 2. tribuere aliquid officio, timori; spei, *elegantiter*, *facere propter off.* &c. 25, 6, 5.

Tribunus plebis interfectus est, in tribunatu 25, 2, 1.

Triclinium Fr. 6, 1. triclinia argentea olim Romae rara c. 10, 5. triclinaria subint. vestimenta c. 8, 6. v. n.

Trieris, pro, *triremi* 7, 4, 3. usus & Hieronym. Chronico n. 944.

Tripus aureus Delphis positus 4, 1, 3. mensam intelligi ait Magius, Athenaeum 2, 7. adlegans.

Triremis, elliptico 7, 4, 3. v. not. triremis navis, plene 2, 2, 8. v. nav.

Tectis, morosior, difficilior, 15, 2, 2. conjungitur hic *appellaturus* cum se vero, ut ap. Cic. Bruto: *Qui & orat. de Harusp. respons. tristitiam ac severitatem conjunxit. Sic Capitolinus in Maximo: fuit semper severus, ita ut & Tristis cognomen acciperet. Tacitus vero distinguit l. H. 14, 4. Piso vultu habituque moris antiqui & aefimatione recta severus, deterius interpretantibus tristior habebatur.*

Triticus modus 25, 2, 6.

Triumphus Sardinensis, amplissimus ex devicta Sardinia 24, 1, 3. triumpho comparata poetrae Ennii possessio 24, 1, 3. Tali figura ap. Cic. in Bruto. cap. 72. illata Romae eloquentiae copia triumphis, & auctor ejus triumphalibus viris praefertur. triumphum deportare ex aliqua regione 24, 2, 1. v. Onuph. Panvin. de triumph. Boecl.

Triumvir reipubl. constituendae 25, 12, 2. sc. hoc titulo dominatians consilia tegebant Octavianus, Antonius, Lepidus. Boecl. Adde not.

Troas ager 4, 3, 3.

Troezen vel Troezene 2, 2, 8. urbs Peloponnesi clarissima, paululum a litore recedens.

Troicum bellum 14, 2, 2.

Tropaeum, structa armorum congerie adornari solitum post victoriam, in loco praelii 14, 8, 3. tropaeum Ma-

rathonium, *metonymice*, pro *victoria* Maranthon. 2, 5, 3. ita Salaminii tropaei memoriam celebrat Cicero Tuscul. c. 46.

Tuba revocare milites 12, 1, 2.

Tueri alicquem magna religione defendere 2, 8, 4. Sic: omnes pari fortuna percussos instruit tueri 25, 11, 2. qua classe proxima aestate mare tueri potest 9, 4, 2. tueri alicujus liberos 11, 3, 2. summa rerum ei tradita est tuenda 18, 2, 1. *max*: ei regnum commendatum est *ibid.* 2, 2. oppidum alicui tuendum tradere 12, 3, 2. Sic: urbem munitam alicui tuendam 14, 5, 6. tueri regiam, de custodia aulica *ib.* 1, 3. tueri valetudinem, curare &c. 25, 21, 5. tueri gloriam paternam, conservare, vitam ea dignam agere 19, 1, 3. tueri se, de necessitatibus procurandis sublevandisque 15, 3, 4. Estque sustentare, exhibere, alere se. Ita quoque Varro 3. de R. R. 1. & Jcti saepe. Tueri vitam Ovid. de Ponto 4, 5. Loeca add. Thes. Buchner.

Tumultus tam propinquus tamque magnus, de bello, quod Darius Atheniensibus inferebat, copiis suis in campum Marathonis deductis 1, 4, 3. Romana voce de Graeca expeditione ob similitudinem usus est. Tumultus enim (ut Cic. Philipp. 8, 1.) tanta est perturbatio, ut major tumor oriatur: adeoque gravius quid, quam bellum vocat. At tumultus, inquis, tantum civile bellum significat? Neq. Nam & tumultum Gallicum dicebant veteres, quod erat Italiae finitimus, ut ibidem Cicero. Dicitur autem tumultus ita, quod res seu animi tumeant. Front. Stratag. 5, 2. C. Caesar seditione in tumultu civilium armorum, ac tum maxime tumentibus animis legionem totam exaucloravit. tumultus Cinnanus, civil. bell. Ann. 25, 2, 2. Flor. 4, 2, 2. Cinnanam rabiem vocat.

Tunc eligebatur 17, 1, 3.

Tunica hirta circumdatus 14, 3, 2.

Turba, in turbam exire, vulgari, militibus innovescere 14, 6, 3.

Tur.

I N D E X

Turbidum tempus, de civili tumultu & caede 16, 4, 1.

Turdi quando saginari coepti, Fr. 10, 1.

Tusculum municipium 24, 1, 1.

Tutela, in tutelam suam pervenire 18, 2, 2. Ita Cicer. saepe & Jcti. Est autem, ad pubertatem pervenire. Erga illa locutione, antequam in tutelam suam perveniret, notatur pupillaris aetas sub potestate tutoris, cujus finis, pubertas. vid. Institut. de pupill. subst. ubi illa verba; si filius heres fuerit, & prius moriatur, quam in suam tutelam venerit; Theophilus exprimit: *ἡν δὲ παῖς ἡρώμευθ κληρονομῆσθαι ἀνεῖσθαι τοῦ ἐπιτρόπου ἀνεῖσθαι* est impubes; cujus erat periphrasis: antequam in suam tutelam venerit. Boecl.

Tutus. tutum relinquere locum aliquem, militibus insidere 17, 6, 3. in tutum pervenire nando 12, 4, 3. in tuto esse 2, 9, 5. oppon. in periculo esse. *ibid.*

Tyrannus iustus de eo, qui in libera civitate potestate est perpetua 1, 8, 3. Ubi in bonam partem vox sumitur. Vid. Fuller, miscell. sacr. 1, 12. Salmaf. Defens. Reg. c. 7. & Buchn. Thef. In malam vero partem ut frequentius usurpatur, ita serius ea significatio obtinuit. v. Fuller. *ennd.* 4, 11. Huc pertinent sequentia: tyrannus pro Dionysio. 10, 1, 3. tyrannus non ferendus 10, 7, 3. &c. c. 10, 2, tyrannus a clementia deterritus crudelior fit 13, 3, 3, tyranni crudelissimum nomen 10, 1, 4. tyranni odium 10, 5, 3. tyranni satellitium assiduum 13, 4, 3. expulso 10, 10, 2. a tyranno patriam liberare 20, 1, 1. tyranni Atheniensium 7, 10, 1. Thessalicae 16, 5, 2. tyranni triginta 8, 1, 2. tyrannorum facinora. v. 5. suspicax animus 10, 4, 1. tyranni non facile continentur 21, 2, 2.

Tyrannis Dionysiorum 10, 1, 1. Pifistrati 1, 8, 1. tyrannis magnarum opum & multorum annorum, quae tot annis suum statum firmavit roboravitque 10, 5, 2. tyrannidis cupido

unde 7, 7, 3. odium 20, 7, 3. propugnacula, extructa tanquam castrula servitutis, & compedes oppressorum (ut de hac re est apud Liv. 32, 37.) 20, 3, 3, 3. v. not. tyrannidem occupare 22, 1, 3. amicus non magis tyranno quam tyrannidi 10, 3, 2. alii: tyrannis. v. not.

V.

Vacatio. usus est vacatione aetatis 25, 7, 1. de sexagenario, qui ne civilibus bellis, & partibus se misceret, excusationem aetatis habuit. Boecl. Sic Cicero 7. Vetr. municipium, quod per hos annos tam comoda vacatione sit usum omnium rerum. Adde not.

Vacuefacere insulam, ejectis scilicet incolis 5, 2, 5. vacuefactae bello possessiones, desertae, vastatae bello 20, 3, 2.

Vadimonium sistere 25, 9, 4. vadimonium desinitur sponso, ad certum diem sistendi se in iudicio, vel per se vel per procuratorem: quam qui implebunt, obire vadimonium dicebantur: etiam sistere vid. Pollet. *hist. for. Rom.* 5, 1. Ergo sicut vadimonium imponere, est vadari aliquem, sive ad promittendum datis vadibus adigere, certa die in iudicio se assuturum: ita sistere vadimonium, est se in iudicio sistere, quod se. is, cum vadimonium erat inpossum, datis vadibus promiserat, qui obito vadimonio liberantur. Ad Carol. Sigon. *de jud.* 1, 20. Cum primis clara sient, quae diximus; locutione Brisson. *formularum l. 5. princ.* add. Gifan. *obs. LL.* pag. 243. not. Ernstii, & ab eo laudatos.

Vagina nudate telum 4, 11, 4.

Valere. plus valuit Miltiades quam collegae, ejus consilium & auctoritas plus val. 1, 5, 2. ejus ratio non valuit, non accepta est; non persuasit &c. 1, 3, 6. valere plus, potentiores esse 23, 10, 3. his locis plus pedestres copiae valent, plus possunt efficere 17, 3, 6. multum valere ap.

RERUM ET VERBORUM.

ap. optimates, *sc. auctoritate* 10, 6, 3. *plene*: ap. exercitum plurimum valuit auctoritate 5, 2, 1. gratia multum ap. aliquem valere 9, 2, 1. multis magnisque meritis apud aliquem valere, *auctoritatem per meritum obtinere* 9, 3. I. valere virtute, *superiorem esse* 1, 5, 5. valere dicendo 7, 1, 3. *alibi*: eloquentia 10, 3, 3. copiis, navibus 7, 8, 2. consilio, prudentia 11, 1, 2, equitatu, pediatu, *instructum esse* 18, 3, 6. non valere pedibus, *non ingredi posse male affect. ped.* 19, 4, 1. valet lex, *servatur* 8, 3, 3. sic valet hoc eo, ut &c. *pertinet eo*, 2, 4, 4. quo valeret id responsum nemo intelligebat, *quid sibi vellet, quo pertineret, quo spectaret, (ut 2, 6, 3. loquitur)* 2, 2, 7.

Valens, *potens & opib. ad oppression. ceter. invalescens* 13, 3, 1. valentes opibus 18, 10, 3. valentior, *instructior* 23, 6, 2. valentissima Africae oppida 22, 2, 4.

Valetudo *de coecitate* 20, 4, 2. *de morbo oculorum* 23, 4, 3. Cic. 14. ad fam. 4. Clodium Philetaerum, *quod valetudine oculorum impediatur, hominem fidelemque remisit.* valetudinis prosperitate uti 25, 21, 1.

Valerius L. Flaccus 24, 2, 1.

Vallum, *scil. castrorum* 23, 5, 2. *de quo v. Lips. de mil. Rom.* 5, 5.

Valvae aedis 4, 5, 2.

Varius. in omni genere vitae varius, *de Pausania, vnius & virtutibus magno* 4, 1, 1. *alibi de Alcibiade*: nihil eo fuisse excellentius vel in vitiis vel in virtutibus 7, 1, 1. *v. not.*

Varietas. tanta varietas fuit fortunae ut &c. 25, 10, 2. in hoc fortunae varietas est animadversa 13, 4, 3. *sc. Curtius* 4, 14, 2. *jaetantur invicem varietate fortunae Justin.* 10, 3, 6. dixit: *variante fortuna.*

Vatros C. Terentius victus 23, 4, 4.

Vasa fictilia 23, 10, 4.

Vates ut vates cecinit, quae nunc usu veniunt, *de Cicerone* 25, 16, 4. *v. not.*

Ubi animadvertat, ubi id fecisset, exercitum peritum si id fecisset.

15, 7, 4.

Vectigal. quinquaginta talenta vectigalis capiebat ex castro 7, 9, 3. vectigalia nova inventa ab Hannibale 23, 7, 5.

Vehi. equo concitato ad hostem vehitur 14, 4, 5. in qua nave fuerat vectus 12, 4, 3. ut scirent, in qua nave rex veheretur 23, 10, 6. *v. not. sic Cicero 2. de Divin: equus, in quo veherat, necum una demersus rursus apparuit. idem 1. Tusc. tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio.* Ovidius 4. trist. el. 2. *Has super in curru Caesar victore veheris.*

Vehiculum 20, 4, 2.

Vel. hujus victoriae vel maxima fuit laus, quod &c. *in Juliano* 7, 4, 6.

Vela ventis dare, *in alitura proveli* 23, 8, 2. *Sic Virgilius non uno loco. Imo etiam Quintilianus lib. 10. cap. 3. dixit vela dare, pro, navigare. Per translationem. vela dare saepe famae est ap. Maeriale* 8, 70, 3.

Velle. id commune aerarium esse voluerunt, *constituerunt* 3, 3, 1. minus quam vellet, movebat eum 2, 4, 3. noli, oro te, advertere eos me velle docere, cum quibus &c. 25, 4, 2. appellatus est, ut ejus rei princeps esse vellet *ibid.* 8, 3. *Sic: eorum perduxit: ut talibus pactionibus pacem tyrannus facere vellet &c.* 10, 5, 5. *sicut ipse voluerat* 9, 4, 2.

Velocitas ad belli militatam pertinet 15, 2, 4. *igitur illi in palaestra servendum, ibi.*

Velut hereditate relictum odium paternum erga Romanos sic confirmavit, ut &c. 23, 1, 3. *additur haec particula metaphoris, sententia ex translato orientibus, inventionibus &c. Boeckl.*

Venari sortiter inter Persarum instituta 7, 11, 5. *v. Xenoph. pers. Brisson. de regn. Pers.* 2. *add. not.*

Venatici canes 16, 2, 5.

Venatoria galea 14, 3, 2. *v. Galea.*

Venditare se florentibus, *ap. florentes cum ostentatione & jaetantia prompti animi operam suam sine offerre, sive praestare. sive ingerere* 25, 11, 4. *Boeckl. add. not.*

Venenum semper secum habuit Hannibal.

nibal 23, 12, 9.
 Venenatae serpentes 23, 10, 4.
 Venerari regem, *stricte sumta voce*,
μεγαλοβειν (ita Latine redditur) 9, 3,
 3. v. *μεγαλα*, add. not.
 Venerens quem (Argillum puerum a-
 more venero, dilexerat, de Pau-
 sania 4, 4, 1. Contra de Alexandro
 Curtius 10, 5, 32. veneris intranatu-
 rale desiderium usus. rebus vene-
 creis deditus 7, 11, 4. Cicero 7. Verr. iste
 autem homo venerens, & affluens &c.
 Veneti Fr. 7, 5. v. not.
 Venia. dedit (ei) veniam, annuis pe-
 nitenti 2, 10, 1. sic: quod si eam ve-
 niam sibi dedisset 4, 4, 6. dedit huic
 veniam 10, 2, 2. paullo ante: ei ne-
 gare non potuit, quin &c. *ibid.*
 quam veniam si sibi daret. 18, 6,
 3. *Sib* Cicero l. de orat: date nobis
 hanc veniam, ut ea, quae sensitis de
 omni genere dicendi subtiliter persequa-
 mini. Idem pro Arch. quae a vo-
 bis, ut in hac causa mihi detis hanc ve-
 niam. *MOX*: sine te hoc exorem. *ibid.*
 Sic quoque Suetonius aliique. veniam
 gratiamque malae existimationis,
 si quid sit erratum, postulare, de-
 precari malam exist. Fr. 3, 4. Cic. 7.
 Verr. haec si tibi tuus parens diceret,
 posses ab eo veniam petere? posses, ut
 tibi ignosceret, postulare? veniam
 quando petere soleamus *ibid.*, v. 5.
 Venire obviam alicui, *sc.* cum exercitu
 23, 4, 4. subsidio (alicui) 1, 5, 4. &
 12, 1, 1. alicui auxilio 8, 3, 1. adju-
 tum aliquem 20, 2, 4. repetitum
 Macedoniam 18, 6, 1. v. not. ad
 propositum, ordiri, quod susceptum
 est praef. 8. Venio nunc ad fortissi-
 mum virum 14, 1, 1. formula transi-
 tionis, etiam Cicero nisi usurpata. veni-
 re in (alicujus) conspectum 14, 10,
 3. Sic: si in conspectum veneris,
sc. regis 9, 3, 3. venire in theatrum
 20, 4, 2. in iudicium 15, 8, 2. in iu-
 dicium 15, 8, 2. in colloquium de
 aliqua re 4, 11, 1. in invidiam 15,
 7, 3. in potestatem hostium 6, 1, 2.
 7, 5, 5. in potestatem inimici 18,
 11, 4. in potestatem inopinanti,
strade 14, 3, 4. venit (id) mihi in o-

pinionem, incipio opinari 1, 7, 3. *Sic*
 nemini (id) in opinionem venie-
 bat, nemo id poterat credere 25, 6. *Table*
 est: ei in suspicionem veniebat,
 esse &c. suspicabatur 4, 4, 1. id quod
 usu venerat, venerat, acciderat 7, 4,
 5. quod ei usu venit 17, 8, 2.
 Ventitare ad comitia amicorum 25,
 4, 4.
 Ventus aquilo 1, 1, 5. *MOX*: ventus
 boreas *ibid.* 2, 4. per *επιχθονον*. *vid.*
 flumen.
 Venundari iussus Plato a Dionysio
 tyranno, *sc.* tanquam mancipium 10,
 2, 3. *Crudele facinus in liberum caput.*
 Boecl.
 Venusia, urbs Apuliae, Horatii patria
 23, 5, 3.
 Venusta figura, *πᾶν τὸ εὐμα δὲ ὀρθοῦν*
μὲν ἐν τῷ σώματι 18, 11, 5. *venustas*
 enim haec decentem membrorum inter-
 se competentiam notat. v. Plurarch. in
 Eum. Boecl. Venustatem notanter Ci-
 cero distinguit a dignitate formae 1,
 offic. 30. videmus in formis, aliis
 dignitatem inesse, aliis venustatem.
 Atque clarius cap. 36. cum pul-
 chritudinis duo genera sint, quo-
 rum in altero venustas sit, in al-
 tero dignitas; venustatem mulie-
 brem ducere debemus, dignitatem
 virilem. De comparatione utriusque
 exaudienda sunt. nam alias venustas in
 viro quoque eo sensu, quo Nepos u-
 surpavit, laudem habet: sicut & di-
 gnitas formae in foemina laudatur
 apud Tacit. 12. A. 51.
 Verbo, opp. reipia: cum aliud simula-
 tur, aliud fit 19, 3, 3. v. Buchn. *These*
 verbo fallis cives tuos 25, 5, 3.
 concione advocata sic verba fecit,
 ut &c. 7, 4. verba alicui dare 23,
 5, 2. *Alias verborum fallacias, hic*
ipsam belli fraudem & εμπαρρησια
 notat Boecl. regis verbis (alicui) ali-
 quid dare, regis nomine offerre 17, 8, 4.
 Verberando necatus est, de M. Alane-
 lio Fr. 1, 4.
 Verbofiores epistolae, prolixiores 25,
 20, 2. Cicero, 7. ad fam. 3. habes et
 pistolam verbofiosem fortasse 2. quam
 velles.

RERUM ET VERBORUM.

velles: quod tibi ita videri putabo, nisi mihi longiorem venisseries.
Vere (gloriarum aliquid 25, 17, 1. v. not. vere videor posse contendere 25, 12, 4. verissime judicare de instantibus. 2, 1, 4.
Vereri vereor, ne, si res explicare incipiam, historiam videar scribere 16, 1, 1. vereri aliquem, revereri, venerari 25, 15, 1. asperitatem alicujus, honore & obsequio mitigare: recondita significandi venustate 25, 5, 1. Sic Tacit. h. 1, 5, 4. haec minus viria principum amabat, quam olim virtutes verebantur, infidias ab aliquo vereri 14, 2, 3. vereri invidiam, timere 18, 7, 1.
Vergere arx, qua ad meridiem vergit, qua parte meridiem spectat 5, 2, 5.
Veritatis diligens, *quid ad hunc* 15, 3, 1.
Verfari apud aliquem 9, 2, 4. tuto verfari in propinquo loco 2, 8, 5. verfari in Sabinis, esse, commorari 24, 1, 1. multum in judiciis privatus 2, 1, 3. verfari in bello 11, 1, 2. in exercitu 5, 2, 1. in celebritate, prodire in partem aedium frequentatara concursu hominum praef. 6. in disputanda philosophia Fr. 5, 1, v. not. in Asia sic verfatus; ut, sic se gessit ut &c. 17, 3, 6. Sic: in republica ita verfatus est, ut &c. 25, 6, 1. multum in imperiis magistratusque verfatus 1, 8, 2. v. imperium.
Verfus Homeri 10, 6, 4. hos sc. in ore ferebant subinde veteres: his judicicia sua de reb. sermonesque serios ac joculosos efferebant. Boecler. versus epigrammatis de praelio Plaraeenti 4, 1, 4. vid. not. versibus aliquem exponere 25, 18, 5. facta illustr. viror. sub imaginibus quaternis quibusque versibus describere *ibid.* 18, 6. multa millia versusum 15, 4, 6. vid. quae Lamb. ex Duareno hic notavit. Sunt autem versusus, lineae, quas vocamus. v. Isidor. 1, 6, 14. Horum numero metiri libros solebant, eumque in ultima cera adscribebant: qui mos & Hebraeus critic. v. Casaub. ad Athen. 6, 10. & Salmast. proleg. in Solin. 5. Boecl. Add. Voss. de vitis

serm. 1, 26. & cum hic compara Jo. Crojum sacrar. observ. in N. T. cap. 11. qui negat in his locutionibus lineas, sed potius commata vel periodos debere intelligi. Denique vide & epistolam Cl. Salmastii, quae in Saravianis extat pag. 235.
Verfuram facere 25, 2, 4. 25, 9, 5. Inter omnes expositiones, forte, optime rem expediunt Festi verba: verfuram facere, mutuum pecuniam sumere, ex eo ductum est, quod initio qui mutuabantur ab aliis non, ut domum ferrent, sed ut aliis solverent, veluti verterent debitorem. Atque haec explicatio convenit Nepotis loco. adde Simeon. Bossi animadvers. in ep. Cic. ad Attic. 5, 2, 1. [v. & not. Ernstii.] Donatus, aes alienum ex aere alieno solvere. Gifan. tres signif. phrasas collegit, in observ. quem vide. Illud ambigi interiri vix debet, saepe nihil aliud esse, quam mutuum sumere. Consulendum etiam Cl. Salmastii plenus reconditoris doctrinae de usuris commentarius cap. 7. p. 100. & seqq. Boecl.
Vertens annus, totus 17, 4, 4. v. annus. Macrobius 1. Saturna. cap. 14. Solis annus eo dierum numero colligendus est, quem peragit, dum ad id signum se denovo vertit, ex quo digressus est: unde annus vertens vocatur & habetur magnus, quum Lunae annus brevis putetur. Ciceroni autem Somn. Scipion. annus vertens seu magnus dicitur, cum ad idem, inde semel profecta sunt, cuncta astra redierint, eandemque totius coeli descriptionem longis intervallis retulerint. Eodem modo Plautus Pers. 4, 4, 76. dixit mensem vertentem pro integro.
Vesperascente coelo 16, 2, 5. Tacitum passim, vespertascente die.
Vestigia servitutis, indicia, monumenta 20, 3, 3.
Vestis Medica, 4, 3, 2. serica sc. Persarum praecipuis gestata, & aliquando legatis dono data. vid. Brisson. de regn. Pers. 1. Eam hic usurpat Pausanias, qui incivili elatione in Persam totus desciverat. Boecl. adde not. ve-

I N D E X

- stis muliebris 7, 10, 6. *ἡρωικὸς*
appellat h. l. Plutarchus. optima,
 quam satrapae regii gerunt 14, 3,
 1. veste aliquem tegere *ibid.*
Vestitus agrestis 16, 2, 5. humilis,
 obsolescens 17, 8, 2. militaris, oppon.
 ducis vestitus 14, 9, 3. *vestitus tecta*
consilia & molitiones 16, 2, 5.
Veterani milites 18, 10, 2. eorum li-
 centia & insolentia 18, 8, 2. & 3.
 v. not.
Vettones, Hispaniae citerioris populi 22,
 4, 2. v. not. Appianus Iberica, ge-
 nerali nomine *Ἰβηρὰς* vocat.
Vetusti mores Karthag. 22, 3, 3.
Vexare regionem, populari, diripere
 14, 4, 2. 14, 10, 2. vexari, ab hoste
 premi 18, 5, 2. vexari bello 20, 1, 1.
 magnis terroribus 25, 9, 1. *Grave*
hoc verbum est. nam qui fertur & ra-
ptatur & huc atque illic destrahitur, is
vexari proprie dicitur, ait Gell. 2, 6.
 addit Macrob. Saturn. 6, 7. Boecl.
Via Appia 25, 22, 4. De ea post alios
 prolixè Auctor Romae subterraneae
 lib. 1. cap. 11.
Via decem dierum 18, 8, 5. via qua
 omnes commeant. *ibid.* via quae
 longum anfractum habet *ibid.* via
 copiosa omniumque rerum abun-
 dans, in qua non desunt copiae rerum
 necessariorum *ib.* via brevior. *ibid.*
Vicinitas, pro iis, qui in vicin. habitant
 7, 10, 4. conf. Gifan. Observ. LL.
 p. 249.
Vidor exercitus, victoriis clarus &
 felix 17, 4, 2.
Victor Olympiae, *ἐλυμπετιώνος* qui lu-
 dis Olymp. vicit. praef. 5. & 7, 6, 3.
 v. not. ad loc. prior.
Victoria duplex uno die 5, 2, 3. victoria
 civilis funesta 15, 10, 3. victoria casus
 & errore corrupta 1, 7, 3. victoria
 patriae 7, 8, 5. victoria ea praec-
 clara, in qua plus clementiae,
 quam crudelitatis 20, 2, 2. fortitu-
 dine & prudentia temperata 8, 2, 6. vi-
 ctoria elationem parit 4, 1, 3. 4, 2, 2.
 6, 1, 3. victoriae praemium 1, 6, 1.
 magnae effectus 9, 4, 4. victoriam saepe
 casus & licentia hostium dat 6, 1, 2.
 victoriae pariunt gloriam 2, 6, 3. vi-

ctoria elatus Pausanias 4, 1, 3. el-
 atus Lysander 6, 1, 3.

Victus & vita disting. ut haec exterio-
 rem inter homines & in publico consue-
 tudinem; ille, interioris & familiaris
 vitae instrumenta, domusque ac men-
 sam innuat 7, 1, 3. Boecl. deducere
 aliquem a pristino victu 10, 4, 5.
 hic victus, est vitae genus, vitae sta-
 tus, ut ipse Auctor explicat. victum
 quotidianum amovere, vulgo ordi-
 narium, quotidie praeteri solitum 18,
 12, 3.

Videre. vidit magno se fore pericu-
 lo, praevidit 23, 9, 2. alii: in pericu-
 lo v. not. videbat se initurum,
 intelligebat 7, 9, 5. non vidit cujus-
 quam ex sua stirpe funus, non ex-
 pertus est &c. 21, 2, 3. non videbant,
 quid potissimum vitarent, incerti
 erant &c. 23, 11, 6. video posse
 contendere, formula asseverationis
 cum modestia stabilendae 25, 12, 4. si
 tibi videtur, des &c. si placet 4, 2, 3.
 sic: si ei videretur, veniret &c.
 14, 11, 1. visum est tempus rei ge-
 rendae 16, 2, 2. cum tum esset vi-
 sum: copias extrahere &c. 17, 3, 4.
 vide, ne tu pejus consulas 15, 10,
 1. Graev. ad Cic. 1. de offic. c. 20.

Vidua nobilis praef. 4.

Vigere. qui paulo ante victores vi-
 guerant 7, 5, 5. cum amplificatione &
 elogio effertur, quod simpliciter dixisset,
 victores fuerant. vigeat violacea
 purpura, erat in pretio Fr. 8, 6.

Vigilantia aliquem vincere 18, 1, 3.
Vigilia secunda, tertia (paulo ante 2
 primo nox) 18, 9, 3. nox in 4. vigi-
 lias tanquam partes aequales divisa ve-
 ribus. Boecl. v. not. sic Cicero 3. ad
 fam. 7. cum puer tuus ad me secunda
 fere vigilia venisset &c. Idem 3. in
 Catil. tertia fere vigilia exalta. cum
 in castris ejus non satis diligenter
 agerentur vigiliae 8, 4, 4. de custo-
 dia nocturnis: nam excubiae etiam
 de diurnis dicuntur. Boecl. sic Cicero
 6. Verr. ut noctu vigiliis agerent ad
 aedes sacras.

Villa sumptuosa suburbana, mariti-
 ma 25, 14, 3.

Vin-

RERUM ET VERBORUM.

Vincere aliquem cura, vigilantia &c. antecellere 10, 1, 3. omnes gravi praelio vicit 17, 4, 5. sic victi erant quinque praeliis terrestribus tribus navalibus 7, 5, 5. semper consilio vicit 11, 1, 2. oppon. nusquam culpa (sua) male rem gessit *ibid.*

Vincula carceris signif. in vincula publica coniectus est 1, 7, 6. ex vinculis publicis effugere 4, 2, 2. vincula epistolae lacerare (*alii*: laxare v. not.) 4, 4, 1. *Antiqui enim vinculis colligabant epistolas.* v. Lipf. ep. *instit.* cap. 4. Barth. *advers.* 2, 4, 18. Freinsh. *comm.* Curt. 7, 2, 25. Boecl.

Vindicare (sibi) ab aliquo nonnulla, plurima, tribuere, adscribere 8, 1, 4. vindicare aliquem in libertatem 15, 8, 4. patriam in libertatem ex servitute, restituere &c. 8, 1, 2.

Vinea, 1, 7, 2. *instrumentum in oppugnandis urbibus, accessibus serviens, quos tegit &c.* vid. Lipf. *poliore.* 1, 7. Stewech. ad Veget. 4, 15. *Hodie respondet, Galeric.* Boecl.

Vino epulisque dediti, 16, 3, 1. *Non ut alias de studio & vitio animi his rebus dediti, sed de ipso actu perpotationis & epulationis hic accipitur.* Boecler. vino epulisque obrui 10, 4, 4.

Vinolenti homines, ebrii, vini (de habitu vitioso) 7, 11, 4. vinolenti, ebrii (de actu) 16, 3, 3. ubi tamen Ms. *Ernstii*: vino pleni, vid. not. ejus.

Violacea purpura Fr. 8, 6.

Violare aliquem, laedere, injuriam alicui facere 25, 9, 3. sic: violari ab aliq. 16, 5, 2. violatus crudeliter 10, 2, 3. violare clementiam, contra quem. aliquid facere 7, 10, 3. facrum 4, 4, 4. sacra 7, 4, 3. Sic: eos violari vetuit, scil. quos loci religio reddebat inviolabiles, his noceri noluit 17, 4, 6. Boecl. violare cedentes, caedere, persequi 8, 2, 6.

Vir acerrimus 7, 5, 1. callidus 14, 10, 1. clarissimus 2, 8, 7. fortis 14, 7, 1. fortissimus 23, 13, 1. omnium callidissimus 23, 9, 2. *viri unius quamvis saepe virtus* 2, 4, 5. 2, 5, 3.

viri excellentes 15, 4, 6. praestantes claritate, usu belli 18, 3, 3. viri clari quem exitum plerique Athenis hab. 19, 4, 3. virorum clarior. notitia, *cognitio de rebus ipsorum* 25, 18, 4. *eorum collatio contentioque* 23, 13, 4.

Virilis sexus, pro filio 17, 1, 3.

Viritim lecti milites 4, 1, 2, v. not.

Virgo nubilus 15, 3, 5.

Virgulae oleagineae 8, 4, 1. v. not.

Virtus. cum virtute militum devicisset hostium exercitus 1, 2, 2. de alicujus virtute non desperare *ib.* 4, 5. virtutibus elucescere 4, 1, 1. opp. obrui vitiis *ibid.* moribus illorum summa virtus in patientia ponitur 7, 11, 4. *mox*: summa laus est fortiter venari. *ibid.* 11, 5. virtutem sine fortuna ponderare 8, 1, 1. pari se virtute postea praebuit cum &c. 14, 2, 1. cuius virtus bellica suspicienda est 17, 4, 2. ejus virtuti par data est fortuna 18, 1, 1. magnos homines virtute metitur non fortuna *ibid.* alicujus non virtute sed perjurio captus *ib.* 13, 1. virtute regnum adipisci 21, 1, 2. formam corporis incredibili virtute belli ornare 1, 1, 4. virtute tyrannidem sibi parere *ibid.* 2, 3. Romanus populus omnes gentes virtute superavit 23, 1, 1.

Vis flammae 7, 10, 5. fortunae 10, 6, 2. hostium 2, 3, 1. 23, 11, 4. morbi 25, 21, 3. *ingruentes, & veluti obruentes vires, efficaciam, impetum notat &c.* Boecler. vis maxima barbarorum, multitudo 5, 2, 3. vis repentina, tumultus, seditio 7, 3, 3. vis pugnantium, virtus & strenuitas 8, 1, 4. vim alicui afferre, de caede 10, 10, 1. vim adhibere, sc. alicui comprehendendo 4, 4, 3. vi summa committere praelium, acerrime 1, 5, 3.

Vifendi gratia, videndi, spectandi 10, 10, 1. vifendi Alcibiadis expectatio 7, 6, 1.

Vita moderata, sapiensque 13, 4, 2. in omni vitae genere varius 4, 1, 1. vitae splendore ac dignitate

- omnes superare 7, 11, 2. veterem vitae instituto effugit nova pericula 25, 7, 4. de vitae consuetudine mutavit nihil *ibid.* 14, 2. elegantia vitae familiaritatem alicujus consequi *ib.* 19, 2. vitam diutius sibi esse retinendam non sentire, de consilio *αὐτοχρησίας* 23, 12, 5. sic: vitae finem facere 20, 1, 6. vitae tadium capere *Fr.* 2, 2.
- Vita excellentium imperatorum, res gestae praef. 8. *vid. not. sic: vita excellentium virorum* 15, 4, 6. *ita enim Dan. cod. v. not.*
- Vitare insidias, evadere 14, 9, 2. fuspiciones 25, 6, 5.
- Vitio adversariorum, culpa 17, 5, 2. vitia adolescentiae emendata 2, 1, 1. in vitiis poni 15, 1, 2.
- Vitulinus. praeter vitulina & hujusmodi genera obsonii, quae &c. nihil accepit, *sc. muneri missa* 17, 8, 4.
- Vivere laute 12, 3, 2. liberius 2, 1, 2. cum dignitate *ibid.* 8, 2. pro dignitate 25, 2, 2. cum aliquo simul 23, 13, 3. cum aliquo conjunctissime 25, 5, 3. vivere cum aliquo, de mulieris consuetudine 7, 10, 6. honestiori voce regitur res dictu turpior. Boecl. *τὸ vivere tamen h. l. delent* Schortz, Schoppius in *paradox. liter. ep. 5.* & Buchn. in *Thef.* pag. 105. *v. not.*
- Vivo Hannibale 23, 12, 2.
- Vix fides facta est iis, esse &c. 17, 8, 3.
- Ulcisci inimicos, punire, vindictam ab iis sumere *Fr.* 12, 1, & 2. injurias patriae, illatas patriae 9, 5, 1.
- Ullus. huic uni contigit, quod nescio an ulli 20, 1, 1. alii: an nulli *v. not.* sine ullo detrimento, 23, 5, 2. sine ulla pompa funeris 25, 22, 4. *vid. sine.*
- Ultimus. ab origine ultima stirpis Romanae, prima 25, 1, 1. Plane ad mentem Nepotis Livius 40. praeferruntur primo agmini arma insignia omnium ab ultima origine Macedoniae regum. Loccen. *Adde not. Ernsti & nostras.* ex ultimis terris 25, 20, 4. *v. not.*
- Ultro appetitur, qui habet, *i. e. d. tioribus non dum quaerendi sunt amici; sed sponte se offerunt.* *Fr.* 5, 4.
- Unde. non reliquit, unde efferretur 5, 4, 3.
- Undecimviris tradi more Atheniensium publice ad supplicium damnati solent 19, 4, 2. Erant autem *αὐτὸν κρίσις* iudices, quibus cura carceris & suppliciorum demandata. *v. Sigon.* 4. de *republ. Athen.* 3. Boecl. *add. Ubb. Emmii tom. 3. Graeciae ver.* pag. 50, 51.
- Unguenta, in muneribus miss. 17, 8, 4.
- Universa Graecia; Europa 2, 2, 3. & 4. universos pares esse ajebat 2, 4, 2. *oppon. dispersos perituzos.* *ibid.*
- Unus homo plaris est, quam civitas 15, 10, 4. *v. not.* unius arbitrium, in gerend. *sc. rep.* 7, 7, 1. *vid. arbit.* unqs omnium 1, 1, 1. unus in civitate maxime floret 5, 5, 1. unus ante alios carissimus 25, 3, 3. unus post hominum memoriam 3, 1, 2. sentiebat se unum ejus delicti futurum reum 7, 8, 4. is omnibus unus infulis praesuit 9, 1, 1. cui maximam fidem uni habebat 10, 5, 6. uni huic maxime indulgebatur 10, 2, 1. universi in unum impetum fecerunt 15, 9, 1. (id) unum ab iis petivit, ut &c. 15, 8, 2.
- Vocare aliquem, *scil. ad convivium* 25, 14, 1. *proprium in hac re verbum.* *v. Jan. Gulielm. Verisimil.* 1, 18. & Taubman. ad *Plaut. Men.* 3, 8, 11. ac *Strich.* 1, 3, 29. vocare aliquem ad arma, ad libertatem 16, 3, 3. 19, 2, 5. vocari in crimen, *reum censeri* 13, 3, 5. *v. crim.*
- Volo. quem cum minus, quam vellet, moveret 2, 4, 3. *ita circumloquimur ex ingenio rei, quod simpliciter erat: quem cum non moveret.* Boecl. *v. velle.*
- Volumen, *ita librum suum vocat Anflor praef.* 8, 5, 4, 6. *cujus finem facit* 23, 13, 4. *sic: volumen Attici de magistratibus* 25, 8, 1. *volumen Nepotis de vita & moribus Cato-*
nis

RERUM ET VERBORUM.

ais 24, 3, 5. volumina epistolarum
Ciceronis sc. ad Attic. 25, 6, 3.
Volumnius P. praefectus fabrum An-
 ton. 14, 12, 4.
Voluntas, consilium, propositum 23, 2,
 2. sic: voluntatem occultate 6, 2,
 2. a voluntate hac deteritrus 10,
 3, 3. voluntas, benevolentia 8, 4, 2.
bona gratia, venia 1, 2, 3. voluntas
 propitia 10, 9, 6. mirabiliter vulgi
 mutata est voluntas 10, 10, 2. of-
 fensa in eum militum voluntate
ib. 7, 3. voluntate suorum (*oppon.*
vi.) 1, 8, 3. qua voluntate esset
 in regem, *quomodo animatus erga reg.*
 14, 5, 6.
Voti damnatus, compos. 20, 5, 3. *v.*
damn. vota suscipere, solvere Jo-
 vi, 6, 3, 2. *propriae voces. v. Briff.*
form.
Urbs, de insula 1, 2, 4. *v. not.* urbes
 donatae, certisque victus patri-
 bus destinatae 2, 10, 3. *v. oppidum.*
 urbs Romana 25, 20, 5. sic *Justinus*
 6, 6, 5. urbs Romana a Gallis capta
 est. & 43, 3, 1. urbs Romana ab ado-
 lescentibus conditur.
Urbanus populus (opp. exercit.) 5, 2,
 1. urbanae possessiones 25, 14, 3.
 urbana officia, in negotiis urban.
 praestari solita 25, 42, 3. & 4. *vid.*
offic. Martialis 1. *epigr.* 56. Vivat &
 urbanis albus in officiis. *Locc.*
Usque a mari 23, 2, 1. usque ad hanc
 diem 23, 2, 5. hoc usque eo tota
 Graecia fama celebratum est, ut
 &c. 12, 1, 3. id illi usque eo de-
 spererunt, ut &c. 16, 3, 1. ferrum
 usque eo retinuit, quoad &c. 15,
 9, 3. *alibi:* ad eum finem, quoad
 &c. *ibid.* 2, 5. *ubi v. not.* usque ad
 eo intestabiles invisque fuerunt,
 ut &c. *Fr.* 2, 2.
Usquam prius, quam usquam se
 moveret 17, 3, 2. *alibi:* non se
 quoquam movit ex urbe 25, 7, 1.
 hoc acutius cogitatum non legi-
 mus usquam 14, 6, 8.
Usuram accipere ab aliquo 25, 2, 4.
 usuris multiplicandis crescit aes
 alienum, &c. 25, 2, 5.
Usum, usum alicujus benevolentiam-

que retinere, familiaritatem 25, 20,
 5. usui maximo alicui esse, de o-
 pera consilioque 9, 2, 4. & 18, 2, 3.
 usu venire *v. venire.* usu & sapien-
 tia praefians, experientia 13, 3, 2.
 cum claritate, tum usu belli praef-
 ans 18, 3, 3.
Ut omitterem Philippum 23, 2, 1. *Re-*
jectionis formula & praerisionis. si
 verum est, ut populus Romanus
 superavit &c. quod 23, 1, 1. *v. not.*
 praedixit, ut ne dimitterent 2, 7,
 3. ut nos judicamus, sicut 21, 1, 2.
 illorum urbs & propugnaculum
 opposita est barbaris, tanquam 23,
 7, 5. ejus, ut qui maxime, amicus
 fuit *Fr.* 4, 1. ut si exercere rem-
 iges vellet, ac si 10, 9, 2. *quem*
sensum Caesar 3. bell. civ. sic extul-
 lit: per causam exercendorum remi-
 gum. ut tum erant tempora 25, 1,
 2. habuit obtestatorem satis ex-
 ercitatum in dicendo, ut Theba-
 num scilicet, pro capti Thebanorum
 15, 5, 2. Sic *Cicero:* ut temporibus
 illis, pro conditione illorum temporum.
Limitatio sive restrictio ejus quod di-
ctum est. Boecl. Idem similiter Cat.
maj. cap. 5. de Q. Fab. Max. multae,
 ut in homine Romano, literae.
Utique, & uti, mox: atque uti. *Fr.*
 12, 4. Saepae ita usurpatur in fra-
 gmento Legis regiae, apud *Gruter.*
 & alios.
Uti, si quid de suis facultatibus uti
 voluisset 2, 8, 4. *Ubi cum quarto casu*
ut uti constituitur. Conf. Fr. Sanctii
Minerv. lib. 3. c. 3. p. 196. uti ap-
 paratu regio 4, 3, 2. libentet cibo
 18, 5, 4. aliquo doctore, 22, 13,
 5. magna celeritate 17, 2, 2. 17,
 4, 4. clementia in captos 7, 5, 6.
 alicujus consilii 2, 10, 2. 5, 10, 3.
 15, 5, 5. aliquo duce 1, 1, 2. uti
 crudelitatis superioris more 8, 3,
 1. uti acerbior imperio in ali-
 quem 18, 6, 2. moderatione 25,
 14, 1. temeraria ratione 13, 3, 4.
 prudentia, fortitudine 8, 2, 6. uti,
 habendi significatu. uti familia opti-
 ma 25, 13, 3. felicitate 4, 2, 2.
 fortuna pari 5, 2, 3. gratia alicu-

INDEX RERUM ET VERBORUM.

jus in re aliqua 25, 12, 2. hospicio alicujus 5, 3, 3. instituto hoc, *praef.* 4. libertate, *imperio populari* 1, 8, 3. omnibus optimis rebus 25, 13, 1. patre diligente, indulgente &c. 25, 1, 2. portu neque magno neque bono 2, 6, 1. dextero oculo non aequè bene 23, 4, 3. prosperitate valetudinis 25, 21, 1. uti duro adescendit initio 5, 1, 1. uti, *de convitiis & familiaritate.* uti aliquo familiariter 17, 1, 1. 19, 4, 3. intime 25, 5, 4. familiaritate alicujus 25, 9, 3. aliquo amico 18, 2, 2. beneficio (civitatis) uti, 25, 3, 1. castris uti 15, 5, 4. *oppon.* uti palaestra *ibid.* uti sapienter temporibus, *inservire temporibus* *ibid.* 3, 1.

Utica 22, 2, 4. *Urbs Lybiae post Carthaginem maxima, quam Vellejus Paterc.* 1, 2, 6. *circa Codri tempora Tyrios, paucis annis post Gades, condidisse scribit.*

Utilitati communi parere 7, 4, 6. velocitas ad utilitatem belli pertinet, *usum bellicum* 15, 2, 4.

Utiq; in Graecia utiq; olim magnae laudi erat, *omnino, certe* 15, 2, 3. *sic Cicero ad Att. l. 13. illud vero utiq; scire cupio. Quintil.* 5, 10. *quod justitia est, utiq; virtus est, aliiq;.*

Utres ad hanc rem consciendam imperavit quam plurimos 18, 8, 7.

Utrobique, *& terra & mari* 23, 10, 3.

Utraque fortuna, *secunda & adversa* 25, 14, 2.

Utrique Dionysii, *pro, uterque Dionysius* 20, 2, 2. utrosque profuga-

vit, *utrumque* 13, 4, 2. *sic quoque alii veterum. v. Freinshem. Ind. Flor.*

Vulgi affectus variis 19, 4, 1. vulgi voluntas mirabiliter est mutata 10, 10, 2. in vulgus edit, suo jussu eum profectum 14, 6, 4. in vulgus editi libri 25, 16, 3. vulgo praesente, *militib. praesentib.* 7, 8, 2.

Vulnus gravissimum morte filii accepit 10, 6, 2. *sic celans quantum vulnus accepisset* 13, 6, 1. vulnus mortiferum 15, 9, 3.

Vulnerari ab aliquo aliquot plagis 18, 4, 2.

Vulsonis Cn. Manlii res gestae Hannibali memoratae 23, 13, 2.

Vultus. id e vultu ejus intellexit 40, 5, 1.

Uxorem amittere 21, 1, 4. reducere, quae fuit alii tradita. v. *reduc.* 10, 6, 2. de uxore alicui exprobrare, *scil. quod non duxisset uxorem* 15, 5, 5.

X.

Xenophon Socraticus 17, 1, 1.

Xerxes mari & terra bellum infert Europae 2, 2, 4. in Asiam suam relegatur 2, 2, 5. *adde* 21, 1, 2. ab Artabano ferro interimitur 21, 1, 5.

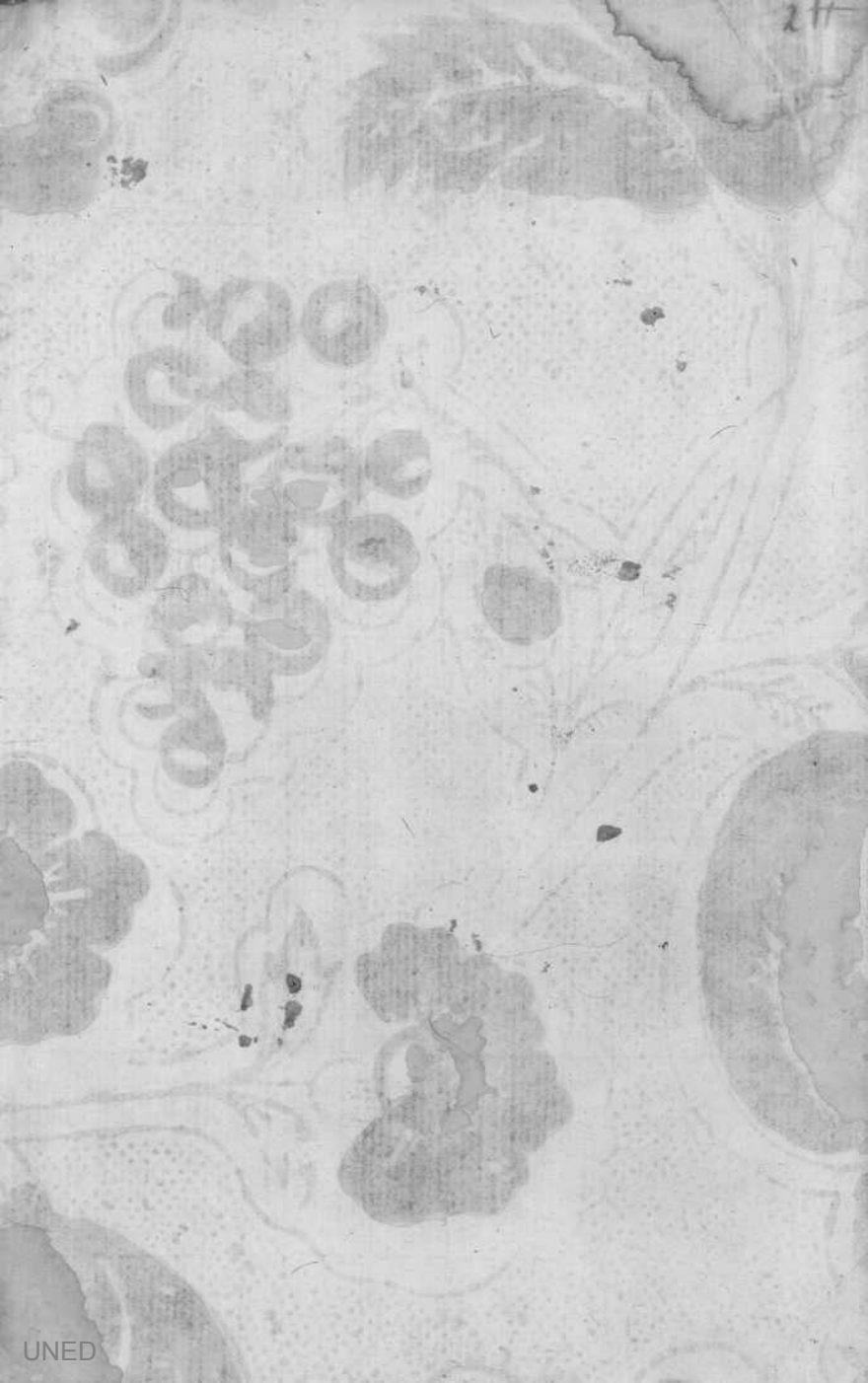
Z.

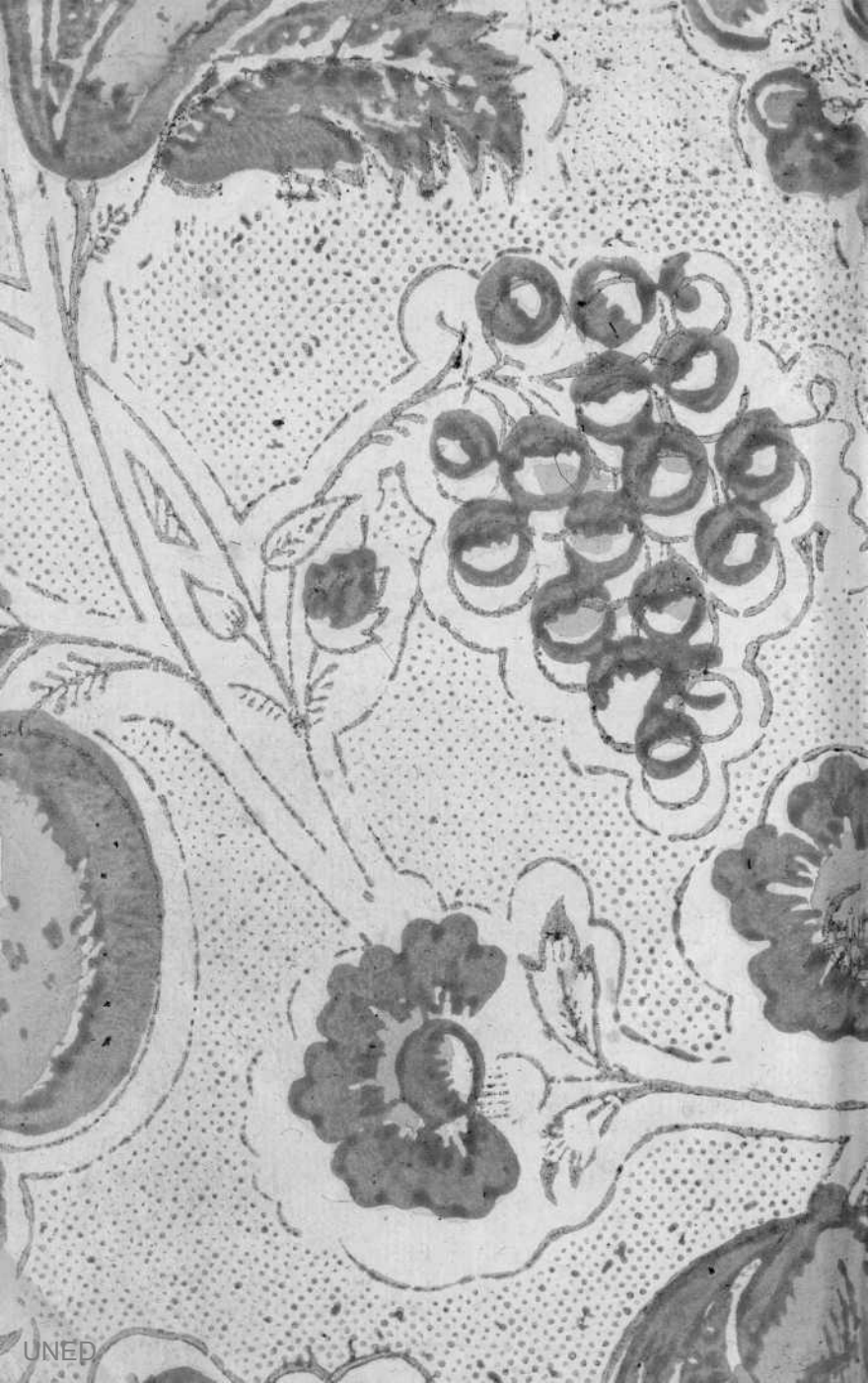
Zacynthii adolefcentes 10, 9, 3.

Zama, 23, 6, 3. *urbs Africae, Ptolemaeo Azama dicta. Hodie Zamor vocatur. v. Bochart. Geogr. sacr. part. post. lib. 1. cap. 24.*

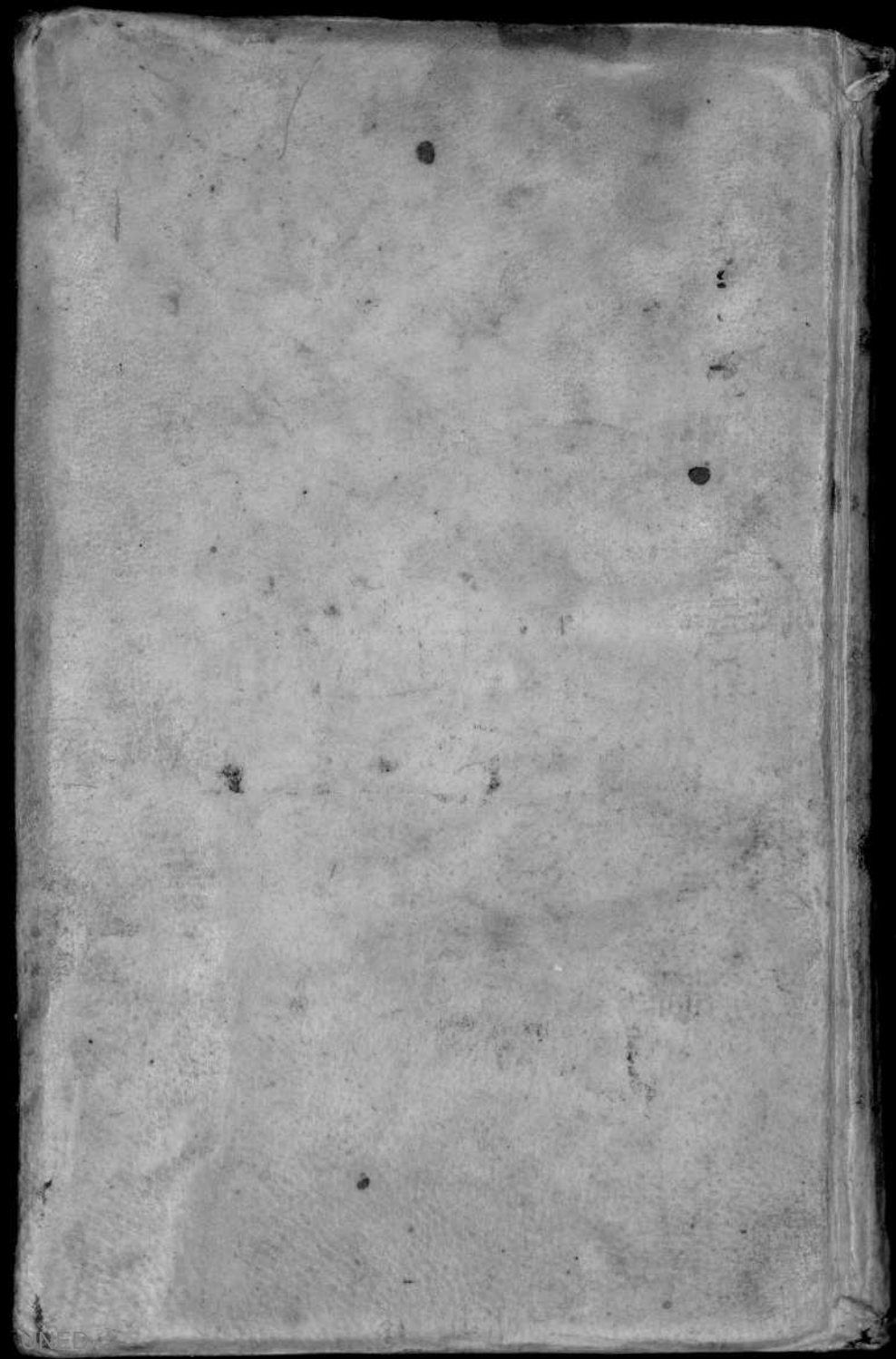
F I N I S.

CORN. NEPO

VITA

IMPERATOR

F. A.
154